Ministerio de Cultura

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Incipit hystorie ecclesiastice eusebij cesariensis qm̃ bēs ihōnim⁹ pb̄r de gręo in latinū translatū. Incipit eiusdem liber primus

HISTORIARUM

Dicunt cē medicorū ubi jminere urbibus uel regionib⁹ generales usdim̃t morbos. pujde aliqd medicam̃ta ul' poculi gen⁹ quib⁹ p̄munita homines ab im minentia defendant̃ exercit⁹ q̄d aliquoq; ueñiande pat̄ chromatii medicine exeq̄ns genus. cp̄m q̄ dirruptas calice claustris alarico duce gothor̄ se pestifer morb⁹ infudit. ⁊ agros. armenta ujros longe latoq; uastauit. ppls ī a deo cōmissis ferals exercij aliqd remedij q̄erens ptes agre mites ab ingruentis mali certam ne subtracte mentionib⁹ occupate studijs cōtineant. Jnnūgis m̄ ut ecclīasticam hystoriā. quā nr eruditissimus eusebi⁹ cesariensis gręo sermone conscripserat in latinū uertem. Cuj lectione animus accensus insectus. dum retiam retrū gestarū auidi pcur. oblinjo nē q̄dam⁹ malos. que gerentur ac cipere. à quo ea ut excusare me uellem. ne p̄ferior ⁊ impar. ⁊ q̄ ita multis annis usu latini sermonis amiserim. considerans q̄d nō absq; aliq aplice institutionis ordine nob⁹ ista p̄cepes. siam. ⁊ cū dñs aliquo esurie tab⁹ in deserto auditor̄ turb̄ duxiss; ad apl̄os. date eis manducare. suos philipp⁹ un⁹ ex aplis intelligens co magis splendescē djume ujrtutis insignia fuisse mirabilia q̄ p̄missis exple rent̄. nō p̄tulit panes aplice pene. sed puerilem adē die habentē q̄nq; panes ⁊ duos p̄sces. que uerecunde excusās. dicerit. s; hec quid s int̄ tot̄. q̄ magis in angustis opib⁹ ⁊ despatis. clara fierent diuina potentia. Et cū ex illis te quoq; descende discipulis. recordat̄ q̄d philipp⁹ fortassis exēplo ī pascendi turbas tēp⁹ usdim̃. puerum hū subrogauīs. q̄ panes ⁊ de q̄nq; ordeī libros numero duplicatos. ī celebrādis ab⁹ adhibet. atq; ad explendū cū ecclīasticū sacramentū. ppo labore capiens. addidit etiam pisces duos. Agressus sū itaq; exsecq̄ ut potui que p̄cepas. ceteris q̄d excusabit impicie mē culpas. p̄cipientis auctoritas. Sciendū sane. q̄d nec mirabilior hui⁹ operis ingenio. q̄m̄ rūp erat in reb⁹ gestis relicta oīa in epoz parangelicis tractatib⁹. nisi ad scientiā rerum cōferent̄ ab⁹ occeni. omnis que uidebantur superflua. hystorie sīq̄d hēret ordinis nemo conjecturam⁹ labo.

⁊ in ipso eusebij narrationis decursu fine. Decimū ū. ubera librum no cōscriptum. partim ex maioz scriptis. partim ex hys q̄ nūc ad memoria cōpherūt. ⁊ eos alios duos piscos supra sēptos panib⁹ addidim⁹. Ces si tu ut ppaīus. ut benedicas. p̄co cōfidam q̄d sufficient tibi. Continet aūt hoc opus res in ecclīa gestas a salvatoris ascensione usq; ad obitū eiusdē. Hū ū duo libel li a cēpub⁹ conditarum p̄ p̄secutionē usq; ad obitū theodosij augusti.

Hec continet ecclīastice liber primus.

Incipiunt capitula libri primi.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

.i. Quod ds ⁊ d̄s ⁊ creator oīm ac dispensator u
nūsor ipe sit secm̄ ea que in lege ⁊ pphis scripta s̄.
¶ e ipe natiuitatis x̄i secm̄ carnem. ¶ e iuda ga
lileo ⁊ theode. ¶ e herode q̄ ex alienigenis uen̄
ad regnū. ¶ d̄ herodis ipi interrupta sit regum
successio secm̄ danielis pphe uaticinū. ¶ e dn̄i
tutate gr̄ationū a macho ⁊ iuda conscripta. ⁊ q̄
de his refert affrican⁹. ¶ e infantū nece apd
bethleē ⁊ magor pscutia. ¶ e cruciatib⁹ hodis
ipi⁹q; nece. ¶ e crudelitate herodis q̄ mortis
sue tp̄r ppetrauit. ¶ e archelay regno p̄ hodem.
¶ d̄ falsa ē̄ acta que uidi⁹ p̄fert ex uno iosephi
testimonio ⁊ collē tp̄m conumcant̄ ¶ d̄ a
pontificatu anna usq; ad caypham q̄tuor pontifi
ces fuer̄ ut singulis āns administrarēt pōtifi
catū. i q̄b⁹ pdicatio x̄i cōplecti ē. ¶ e iohe bap
tista testimonijs iosephi. ⁊ qd̄ asserit eū iustū
uirū fuisse. ⁊ eo ei necē iniuriā in iudeos ē
ppagatā. ¶ testimonijs iosephi de cpo. ¶ e ab
garo rege. ¶ epistū epīe abgari ad dn̄m ⁊ e
dn̄i ad ipm. ⁊ eor q̄ consequent̄ de scriptor lingua
translata sunt. Explicivnt capitula.

Incipit liber primus qd̄ de ds ⁊ dīs ⁊ creatore oīum ac
dispensatore unusquisq; ipe sit secundum ea
que in lege et prophetis scripta sunt.

Successiones sanctor apl̄or ⁊ tp̄ra
que a saluatore nr̄o ad nos
usq; decursa sūt. q̄q; ⁊ q̄tia
in his erga eccl̄ie statū gesta
sint. quj etiā insignes uiri in locis ma
xime celeberrimis ecclīs di p̄fuer̄. ut q̄
singulis quib⁹q; tp̄ribus seu scribendo seu do
cendo ūbum dei nobis̄ adstruxer̄. q̄q;
etiā ut q̄sq; ut quisq; nouua contra reli
gionē dogmata p̄ferentes ad p̄fidiā er
rorīs studio contentionis elapsi . falsi
nominis auctores seu p̄ceptores p̄testis.
passim uelut lupi graues. ⁊ q̄gem x̄pi
lacerantes. nec no ⁊ ea mala que iudeor gē
em p infidijs. q̄s ad usū saluatorē molī
tis̄ uastauer̄. ⁊ quib⁹ ⁊ modis ⁊ q̄ries .
q̄b⁹ue tp̄rib⁹ doctrina x̄i ⁊ sermo diuin⁹
a gentib⁹ impugnatus ē. q̄nq; his tēpes
tatib⁹ usq; ad suppetior patientiā ⁊ p
fessionē sanguinis p ūbi di ūtate cer
tauer̄. ⁊ s; ⁊ martyria nr̄a suscepta tp̄rib⁹.
atq; in his dn̄i. ⁊ saluatoris nr̄i erga sin
gulos q̄sq; unicū clementissimūq; subsidi
um scribe mihi uolenti: sufficiū ñ abunde
uidetur exordiū. q̄n ab ipa dn̄i ⁊ saluā
toris nr̄i ihu x̄i p̄sentia corpali. s; mihi
q̄so uenia dari. Confitear namq; qd̄ in hi
ope uirib⁹ nr̄is maiora tēptam⁹. aut ⁊
fidelit̄ ⁊ integre que s̄ gesta narrem⁹.
⁊ rudē ac nulli fere min̄or diligam uiā
huiscemodi uanit̄is p̄mi audam⁹ incedē.
Et hic; dn̄o duce sine. dn̄iq; saluatoris
nr̄i. cert⁹ sim nūb adfutura suffragia hu
manū tū nulla q̄b⁹ possum⁹ imitari cōspi
cim⁹ p̄cessisse uestigia. in qd̄ sparsim
singlor q̄rq; tp̄ris sui rerū gestar ad
nos usq; indicia . ac monimenta cōsimul
sa s̄. E q̄b⁹ q̄dam nūb ⁊ ummū faces uluc
i obscuro positis eminus accēdunt̄. ⁊ tā
q̄m ⁊ sublimia specula qua nos gressum
tēdē oportear. ac uia ūa absq; errore
dirigē eor uocib⁹ admonem̄. Ecq̄; g̃ p
posito ope conuenire existim⁹ ex his que
illi sparsim memorauēre eligentes. ac
uelut ⁊ nonnabilib⁹ cāpis dictor flosculos
decerpētes. hystorica narratione in
unū corp⁹ redigē. ⁊ augmentare cepta
bim⁹. satis habundeq; gratū putantes.
⁊ si ū omnū nobilissimor. ecc̄e saluato
ris nr̄i. apl̄orq; successiones celebriorib⁹
q̄b⁹q; ecclīs traditas memoriā colligē.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

actꝰ in ordine modūq; dirigē. Opus
at in ꝓnecessariū ujdeor assūptisse eo
magis quo ut supi⁹ dixi nemine ecclā
sacū dūtaxat sēptorē. ad hanc partē
narrationis animū adiecisse compor.
Jn quo illud etiā speroꝝ. qd utilitatis
plurimū ex rerum gestarū cognitione
studiosis quib⁹q; nr̄ hic conferat labor.
Q̄nuis iā de his ipsis non nulla in
chronicis. id ē in eo ope qd de tp̄ibus nō
ne cōsēptim⁹ breuiē succincteq; ꝓstrinxe
rim⁹. plenū tū in ꝓsenti ope singlōrū
narrationem apte temptabim⁹. Jncipiet
g̈ in sermo ab ipō dño: sic ꝓmisim⁹ x̄o.
Verū q̄a x̄anoꝝ res gestas scribe appo
nim⁹: cōsequens uidetur uti p⁹ uel gen⁹
hūm⁹ cōsecūs uidear uti p⁹ uel gen⁹
hūm⁹ uñ ducat exordium: uel
qd nūs ipi⁹ contineat nō. ex cui⁹ gens
ista ul' ꝓls appellatione censetur: re
petentes paulo altiꝰ exponam⁹. Jgitur
qm̄ x⁹ duplici ex in cōstat. ⁊ diuina i
eo parte ⁊ hūana natā plenitudine te
net. capt i eo diuina fuba: pedes hūa
na quā p nīa salute sine⁹ habeant. ⁊
ita demū perfectꝰ ih̄ narratio dirigetur:
si a capite idē a diuinitatis ei⁹ ūbo su
mam⁹ exordiū. p qd x̄anoꝝ q̄ gens no
stre appellationis erigitur. antiquitas
⁊ nobilitas patet ostendit. Gen⁹ g̈ x̄pi.
⁊ ip̄m fube ei⁹ naturam ut ē ꝓferre ac
pāde multo sermo sufficiet. Siqdē etiā
diuinū de eo ita pnūciat oraclm di
cens. Generationē ei⁹ quis enarrabit:
Q: ⁊ alibi celestib⁹ michomin⁹ de eo no
cib⁹ ita referatur. Q̄a nemo nouit filiū
ni patrē: q; neq; patrē quis nouit ni
filiꝰ. Solꝰ g̈ ille qui genuit nosse dicit
filiū ꝑfectꝰ. ⁊ sine dubio excluſit cetos
a discutienda notitia. qa ad unū solū pa
trē filij scientiā reuocauit. Hic g̈ in his
uoluminib⁹ q̄ diuino spū consēpta cōdunt.
lux eterna ⁊ ante mūdi principiū sēp fuisse
ꝓdicatur. Sapia q; subalis ⁊ ūbū
unū de q̄ euangm clamat. in principio
erat ūbū. ⁊ ūbum erat apd dm̄ idē apd
patrē. ⁊ dns ūbū substantiale narratur. Q̄s
g̈ potit eū. q̄ ante omem ētatem ussibilē
atq; inussibilē sēp fuisse ⁊ sine initio iā
fuisse ex ipo patre natus. ⁊ cū patre sēpi
ternus extitisse describ sermo cōphendē.
Q̄s omiū celestiū. imortaliū diuinarq;
itutiū. dnūr. ⁊ ducē ac principē celestis
milicie ⁊ magni consilij angm uoluntā
tis patne efficacē. quē cū patre oīa
que s creasse ⁊ condidisse constat. ut ue
rū filiū ⁊ unigenitū ⁊ oīum q̄ creata
sunt dnūr. ⁊ regem ac dnatorem. patna
itutē ac potestatē cūcta modūnte ūbis
explicet: ni qs ad intelligentiā plenius
deus ei⁹. spūalem ⁊ mysticā diuinoꝝ uo
luminū informāt eloq̄a. Jobs deniq;
spūs di repletus: ait. Jn principio iquit
erat ūbum. Hoc erat in principio apd ēm.
Oīa p ipm facta s: ⁊ sine ipo factū ē nichil
s; ⁊ moyses maxim⁹ ⁊ uetustissim⁹ ꝓphaꝝ:
mitas ante sēcis hēa dē prestatur. ē ce
lit' inspirat. origine mūdi ⁊ terū initia
do plen⁹ aperit: cōditore oīum patrē
cū filio misticis ac sacratis designat elo
quijs. Ait nāq;. Et dix̄ ds. Faciam⁹ he
minē ad imaginē ⁊ similitudinē nr̄ā.
ds autēq; sanctissim⁹ etiā ipo licet moy
se posticꝰ ꝓphaꝝ dicē. Verbo dni celi firma
ti s ⁊ spū oris eius omis uirtus eoꝝ. Ysaias
idē michomin⁹ designat oraclo de deo
dicēs. Ipe dix̄ ⁊ facta s. ipe mandauit

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ec aeata fuit. In qb⁹ euidenē mandatis: psonā patis. ⁊ filij optatus exp̄ssit. Cū g⁹ his ⁊ alijs q̄mplurimis uocib⁹. sparsim p̄ diuina uoluminā. ēatoꝰ oīum ē patre filij⁹ declarat̄: supē ut de his q̄ pr̄ē cōdictionē mūdi p hominē dispensatōnē ēsequit̄: q̄m postmodū breuit̄ pstringam⁹. Ytus q̄dē ⁊ antea pietate p̄ditus ujris adhesisse. ⁊ docuisse ad cultū diuinū q̄ p̄tinē ujdebant̄ ostendit̄: ⁊ euidenta⁹ ⁊ familiar⁹ habitabe atq; ei familie. q̄m̄ tas erat dñi hominib⁹ innotuisse deb̄et̄. ⁊ ut̄ p̄ceptoꝰ quidā ac monitoꝰ ulli⁹ ex tribe p̄sapie. referit̄. Deniq; ē diuinis exactis septim ē qua apparuit ds abrahe tāq̄m cōmunis ho⁹ alicui⁹ sedēti ad ostiū tabe. At ille exsurgēs cū hominē ujdet adorauit. ⁊ ueñatur ut domini. S; ⁊ ipe uocis p̄fessione. p̄sentiā se celat̄ non ignorasse diuinā: dicēs. Dñatoꝰ dñe q̄ judicas omnem tram. no ne facies judicium: Que utiq; oīa ñ ad patrē ⁊; ad filium referenda: posti oris in carne ꝺ̄o dispensationis plenū⁹ expleta designat. Et nr̄ē ip̄a dauid dic̄ de eo. cyrsit uerbum suum ⁊ sanauit eos. ⁊ liberauit eos de corruptionib⁹ eoꝝ. Set ⁊ adhuc euidenti⁹ p moysen de eo qđ dñs sit ipe cum dño: diuina testantē eloq̄a cū dic̄. Pluit dñs sup sodomā ⁊ gomorrā sulphur ⁊ ignē a dño. Et ūdē cū apparuisset; iacob dñi ē eadē septima designat cum dicēt ad iacob. Jam non uocabit nom̄ tuū iacob ⁊; isrl̄ erit nom̄ tuū: ⁊ q̄a inualuisti cū deo. Et paulo p̄t dic̄. Et uocauit ioseph iacob nom̄ loci illi⁹ ysrl̄ di dicens. Vidi dñm facie ad faciem: ⁊ salua facta ē aīa mea. Neq; em̄ fas ē de aliquo angelo⁹. ul̄ celestiū

uirtutū: ista sentit. Nullū eoꝝ signo mortalib⁹ ex celestib⁹ p̄cipuum⁹ adē mādato dñm ul̄ dñi diuinus⁹ sermo commemorat. Hic etiam ihu successoꝝ moysi cui astruit; p̄cūctanq; ei q̄s ēet.⁹ respōsis euidentissimis assignauit dicens. Princeps militie uirtutū dñi ego sū. Cuiq; his auditus adorasset; famis ut decebat: solue mox⁹ ad eū corrigiam calciamenti tui. ⁊ locus em̄ in quo stas: tra sca ē. In q̄ consideranda ē p̄ceptoꝝ simplicitudo: q̄m̄ non erat hic alius ab eo q̄ dixerat ad moysen de rubo ignis dicēs. Ne adpies huc. solue calciamenta de pedib⁹ tuis. loc⁹ em̄ in quo stas tra sca ē. Et addidit dicens. Ego sū ds patrū tuoꝝ: ds abraam. ⁊ ds ysaach. ⁊ ds iacob. Clarius⁹ q̄ ex his oīb⁹: qđ ūbum dei ⁊ ds ⁊ dñs. ⁊ creator oīum cū patre filius designatus ē. Nunc uō etiam illud ujdamus: q̄modo ⁊ sapiēs tiam dei se substantialit̄ existē, idē ipe i diuinis ostendat exactis. p salomonē hec de semet ipa sapientia: mistucis uocabꝰ pdens. Ego sapientia habitauj in cōsiliis⁹. ⁊ scientiā. ⁊ sensum. inuocauj ego. Per me reges regnant: ⁊ potentes perme scribunt iustitiā. Per me p̄ncipes magnificantur: ⁊ tirānus p me obtinet terā. Et p̄r aliq̄nta tūm dic̄. Dns creauit me initium uiaꝝ suaꝝ in opera sua: ante secula fundauit me in principio. p⁹ q̄m montes firmarent̄ ante q̄m p̄duct̄ fontes aquāꝝ: ante oēs colles genuit me. Quo ip̄a rabat celos aderam ei: quo firmos⁹ ponebat fontes sub celo. cū ipo ēram componens: ⁊ ego eram cui adgaudebat cotidie. Letabar auct̄ coram ipo in oī tpe: quo letabar orbe p̄fecto. Ex quib⁹ oīnib⁹ fuisse ab initio: imo ⁊ ante oē⁹ go

(c) 2006 Ministerio de Cultura

dixi poterit mucium. ab ipo patre pgenitam sapiẽtiam constat. Qd autẽ eam se fuisse qd nõ oĩnib⁹ passim sic̃ nunc etiã antea innotuisse. ⁊ ad oĩs ei⁹ fideꝫ ac scientia puenire: exponem⁹. Nõdũ capere potãt pfectam sapie ꝛ doctrinã. rudis adhuc mund⁹: ⁊ prie totius ignarus. Denuq; statim in. micijs cum adhuc hi quj primi erant fuãnt homies in bestialitate degerẽt: mãdato dei negligentia corrupto. in hanc urbẽ mortalem ⁊ fragilitatẽ ob noxiã deciderẽ. ac cũ hui⁹ diuina maledictione dãpnate habitaclin p para disi delicijs commutarũt. Jam uo quj ex huiscemodi gentibꝫ p orbẽ cũ diffusi s̃: ferino magis ac belluino ritu ob erratas: nõ urbes ad societatẽ. non mores ad honestatẽ. non leges ad uste justiciam tenũe. aciem uo discipline: apd eos ⁊ tot⁹ nocio philosophie nec ip sũ qdem nom̃ humanitatis in eis habebatur. ⁊ s; agrestes qdam ⁊ uagi p deserta nullis certis sedib⁹ uagabantur. Siqua uo in ipis bona semina naturalĩ clementia insoleũat conditoris: hec in culta ⁊ incondita relinquentes: magis ad usum malicie. quo usa humana gẽs pclus⁹ ũgitur confluebant. Ex quo ac cidit ut nefarijs scelerib⁹ inẽ semet ip sos agentes: nũc corrupentur. nũc etiã jnterimẽtur; abinuicẽ. usq; q̃ pce dente inanitate etiã deuorarent ab altẽtio. Hinc illi q̃ mũdo scelis fabl̃as reliquer: theomachie ⁊ gigantomachie exorte s̃ donec nefarijs ausis ultio di uina nũc inundatione diluuij: nũc etiã pflatione ignei imbris obsistẽt: ⁊ inanitatẽ scelerũ penaꝫ uarietate

compẽret ulterium. Verũ qñ erat eor suo hinanũ gen⁹ malicie morbo ⁊ contagione corrupcũ. emẽdandũ uidebatur poci⁹ qm̃ delendũ miserat⁹ tũc obscuritas p neglectã mites. ⁊ tene bris cecitat⁹ obstructas. Ille ipe q̃ in pncipio erat apd dm̃. ds uerbum ⁊ sapia patris. nũc angloꝝ ac ministraꝝ turmã legationib⁹ utitur. nũc etiã m effabili dignatione q̃dam ipe adẽ. ⁊ nuꝫ siquibi alique dei ac justicie memorẽ reppit: diuinis reuelationib⁹ istructione qua dñ decebat reformare ac reuocare de tenebris hũanũ nititur gen⁹. nõ in alia q̃m hoĩnis spẽ qua soluũ homies docerj aliq̃d ⁊ mstruj. ac juuarj possint: donec paulatim gẽtem integram que hebreoꝝ appellabat̃. ad suj cultum ueñationeq; conuerat. Quib⁹ etiã utpote adhuc rudib⁹ ⁊ cõtagione uste pauis infectis. p moxẽ ppham tipos. ⁊ adumbrationẽ diuinj cultus: p sabba q̃dam mistica ⁊ cẽremoniã circũcisionẽ corporis alt⁹ aliq̃d in spũ significantẽ: ceteraq; huismodi pcepta legalia uelut elemẽta sacrationis olim futurẽ eruditionis ipslit. Que cũ lex cũ uenit micuit q̃dã lumis mũdo huic effulsisset. ⁊ odoris sui fragrantia. mare ac tras longe lateq; completes: atq; ex ipa diuisis in orbis partib⁹ nidorẽ q̃ndam prudẽciores quiq; capientes legislatores. uel philosophi modesta qq; ⁊ honestamdiora pcepta. atq; honestatis ⁊ justicie conscia. auditoribꝰ suis paulatim tradẽ. atq; insinuare cepunt. ⁊ agrestes ac feros hominũ mores ad decora atq; honesta institutis reuocare. Tunc amicicijs cum inter se uiros

(c) 2006.Ministerio de Cultura

et concordie fubur fedā docuer. tunc ju
nare fe mufcē homēs ⁊ uſū rerū diſ
cūt hīē comunē. donec iſtitutis mo
nitisq; ſalubrioꝝ, itt huiſcemodi con
ſuetudinis ꝓcluſione ꝑmiſſa. apti iam
⁊ parati ad diuina fierent inſtituta pat̄s
q; omīum di ſcīe capaces exiſtēt. ꝑ
quo ipē tām omīū ūtutū magr ipē ſer
mo ac ūtus. ⁊ ūbum ac ſapientia dei
ipē q̄ in mūdo cū patre cāuerat homīē.
ipē mq̄m humane quoq; nat̄e aſſūpta
ſubſtātia ⁊ ſpē forme ſeruilis indutus
in nullo penitus ab eo quod nos ſum⁹
differens ꝙn, quo romanū mpiū regnū
nobili⁹ latiusq; cōtingere ipē ꝑſtitit:
ingreſſ⁹ hunc mūdum comūm q̄dam
nāt̄ū nascendi adit⁹: ſ; nullo auctore
patefacto. ea egit ⁊ docuit. que de eo ꝓphe
ticūra ꝓdixerant. Vir ⁊ ueꝝ dūmō⁹
iſpiratꝰ. hominē qui ſimꝰ eēt ⁊ ds. ad
uenturꝰ huic mūdo. ⁊ doctorē oīm gen
tiū patrē q; pietatis. ac religionis
fidei. ſacroſcis oraculis ceciner. ſ; ⁊
mortis modū. quo de hac uita diſcederet.
atq; rurſū. inuſitato more ac uiuentes
ꝛepedaret a mortuis. ⁊ ꝑ hec ceū adi
ret unde deſcenderat. atq; ꝓ in dñm rediret.
Q̄ qb⁹ q̄nuis euidenter q̄plura ſignifica
uerit ꝓphar. tām uni⁹ indicū damnis
ſeuis; q̄nū ūcuſtatis neceſſitas ꝓuo
get adibeam. dic g̃ de eo ita. Videbam
⁊ ecce ſedes poſita erat. ⁊ uetuſtus dier
ſedebat. ⁊ uestimenta ei⁹ ſic nix alba. ⁊
capilli capitis ei⁹ ſic mūd lana munda.
Thronus ei⁹ flāma ignis. rote ei⁹ ignis ar
dens. fluuiꝰ igneus ꝓcurrebat ante eū.
poſitū ē iudicū. ⁊ libri apti ſūt. Q̄ ꝑ hec
uidebam. ⁊ ecce cum nubibus celi tāq̄m
filꝰ hoīs ueniebat. ⁊ ꝓcessit uſq; ad
uetuſtum dierū. ⁊ in conſpectu ei⁹ ꝓtin⁹
eſt. Q̄ datus ē ei ꝓncipat⁹ ⁊ honor. ⁊ reg
nū. ⁊ oēs ꝓpli tribus ⁊ lingue. ipſi ſer
uient. ꝑteſtas eius ꝑteſtas ētna que
non ꝓterit. ⁊ regnū ei⁹ nō corūpetur.
hec oīa manifeſtiſſime de nullo alio. ñ
de ſaluatore nō. qui erat in ꝓncipio ap̄
dñm, ds ūbū dicta intelligunt. filꝰ et
uir hoīs ꝓpt̄ hoc q̄d in nouiſſimis t̄
porib⁹ incarnat⁹ eē dr. de quo latiꝰ ſūs
ſeuit deſiderat in ſuis locis aſſertiones
hoꝝ digeſtim⁹. Nom̄ autē hoc q̄d modo di
xim⁹ x̄m. q̄nodo ꝑ ꝓphas olim fūat adum
bratū. temp⁹ ē edocere. ꝓm⁹ ipē moyſes
uolens oſtendere. q̄d uenturus ī ſe nr̄m
x̄m. ⁊ miſtīj contineret. cū ꝓberet̄ cȳpos
⁊ ymagines ſacramentoꝝ celeſtiū ſic ei ī
monte fūat oſtenſū in lege deſcribe.
cuiq; ritui cōſtituendi pontifices tradēt.
q̄nam mortalē docere fas erat. cui que
ſupra oēs homīes ut eēt honore ⁊ me
ritis decūebat. ꝑ unguenta cuidam
miſtici ſacramēti. xp̄m nūauit. quo
ꝑ h discēnt hij qui ꝑ legē inſtituebāt.
q̄ q̄d ſr̄ oēs homīes honore ⁊ reuerentia
habendum ē. xp̄s mātur. ſ; ⁊ idem
moyſes. longe ꝑ ſpm ſcm ꝓuidens q̄s
ſibi ꝓpinquat̄ ſucceſſor. ⁊ ꝓnoſcens
q̄d his qui p̄ ſe regnum ſuſcipet ma
ioris ſacramenti myſt̄ exiſtēt. dñm
cognominauit. ⁊ eum qui p⁹ auſes fūat ꝓpinq̄
appellatione uocitatus. ⁊ ſciens q̄d in
h⁹ uocabuli ſacramēto. maioris cuiuſ
dē rex quā mortalis natura ſuſcipit
poneretur. ſca g̃ ꝑ gemma hec appella
tionis indicia. in altero pontificatus
ī altō regalis forme exp̄mūtur in
ſignia. Q̄ ihs xp̄s. tanq̄m qui rex ⁊
pontifex eēt pariter nomīatur. ut

ꝓuidētia ⁊ doctrīe ſuę ſacramēta
mēs ⁊ ſocietatē
ad imitādū pa
trē ꝓuo
cet ad

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ut neq; in eo aliq̄d qd̄ ad religionem. neq; qd̄ ad potestatē ꝑtinet. deeē. ꝑ ꝑcedentia sacramēta mystica mīstrat cognosceret. Vnde ⁊ ꝑ hoc acti dnūm spū simul ⁊ impietatē judeoꝝ ⁊ gen tiliū in eo ꝑiudebant salutē: ⁊ tale ali quid un⁹ ex ipsis. cuj ieremias nom̄ē ꝑtinebat. Sp̄s mg̈t uultus nr̄i xp̄s. dns comphens⁹ ē in corruptionib⁹ nr̄is. cuj diximus in umbra ei⁹ uiuēm⁹ in gr̄ab⁹. S; ⁊ magnifice dd̄ uates hec de eodem memorat x̄e. Quare fremuer̄ gr̄tes ⁊ ꝑpli meditati s̄ uana. Astiter̄ reges tre. ⁊ ꝑncipes conuener̄ in unū adūs dnm ⁊ adūsus xp̄m eius. Et paulo ꝑ. aut ex ꝑsona ipi⁹ xp̄i. dns dixit ad me filius mus es tu: ego hodie genui te. Pe te a me ⁊ dabo tibi gentes hereditatem tuam. ⁊ possessionem tuam t̄minos tre. Non solum aūt pontifices unguento chrismatis apd̄ hebreos consecrabantur. ueꝝ ꝯ sceptra regalia, magnarū. licet ꝯ etiā ipi x̄e appellabantur: quo scilicet etiā in ipis celestis regū ymago ac spes seruaretur. ⁊ s; ⁊ in ꝑphāū ordine in uenim⁹ nōnullos simili modo unguēto chrismatis, consecratos. ministriū di uinis eloquiis ꝑbuisse. ⁊ gnauos red ditos futuroꝝ. Ex quib⁹ oīb⁹ cōstat qd̄ filius dei. ⁊ ūbum. ac sapiētia patris qua uer⁹ rex ē oīum sēcoꝝ. ⁊ qua uer⁹ pontifex ē futuroꝝ bonoꝝ. ⁊ qa uer⁹ ꝑpha ē. quippe qui inspiret ⁊ re pleat ꝑphas. Ideo ūe ⁊ xp̄s mīatus ē. cuj nr̄us ꝑ eos quos supra enumāuim⁹ pontifices ꝑphas. ⁊ reges eius ⁊ ymago ꝑcesserat. Verum illi qui ut diximus ad breue tp̄s etat̄ huiusmi te x̄e appellabantur. ad solam ueri x̄e unaginē conseruandā. ⁊ q̄nuis com positione q̄dam mystica consecrata olim. tam huj⁹ que nra nos habi solet. matherie liquore pungebant. Ver⁹ aūt hic quj de celis ueñat. ⁊ cuj oīa q̄ ꝑcedebant gesta fiant: xp̄s non humanis op⁹ q̄sita s; unguenta. s; noue ac sēlāri modo patno spū infus⁹ ⁊ unctus xp̄s effectur. sic multis añ sēclis de eo uates ysaias ꝑdixat ex ꝑso na ipi⁹ xp̄i dicens. Sp̄s dn̄i sup me ꝓt̄ qd̄ unx̄ me euāgelizare pauperibus misit me: ꝑdicare captiuis indulgiā tam. ⁊ cecis redde usū. Nec solus isay as dnūs h̄ ꝑdixit oraclis: s; ⁊ dd̄ si milit̄ inspiratus testatur de x̄e. dicens ad ipm xp̄m. Sedes tua ds in sēclm sēcli: uirga equitatis uirga regni tui. dilexisti iustitiam. ⁊ odisti iniquitatē: ꝓt̄ea unx̄ te ds ds tuus; oleo letitie ꝑ par ticipibus tuis. In quib⁹ ūbis ꝑmo q̄dē eum euidenter dn̄ designat: sc̄do uero ꝑ equitatis uirgam sceptrū in eo regale cōmemorat: ꝑ ūo etiam qualit̄ xp̄s effectus sit. indicat dicens: qd̄ unct⁹ sit ds a deo. non oleo communi. s; olēo letitie. Nec sic̄ participes fuj. i. illi q̄ imagine ꝑcesserāt: s; ꝑ participibus suis. Oleo uero letitie in sacris uolumi nib⁹ intellectu mystico spūs sēs designat. S; ⁊ de pontificatu ei⁹ idē dd̄ alio in loco. tale aliq̄d archanis signat eloq̄is. tāq̄m ex ꝑsona patris de filio ꝑnūcian tis. De uentre inq̄t ante luciferū ge nui te. Juravit dn̄s ⁊ non penitebit eum: tu es sacēdos in ēternum sēcm or dinē melchisedech. Hic aut̄ melchise dech in dnūis uoluminib⁹ sacēdos fuis se dī fūmi referur: s; quj non oleo
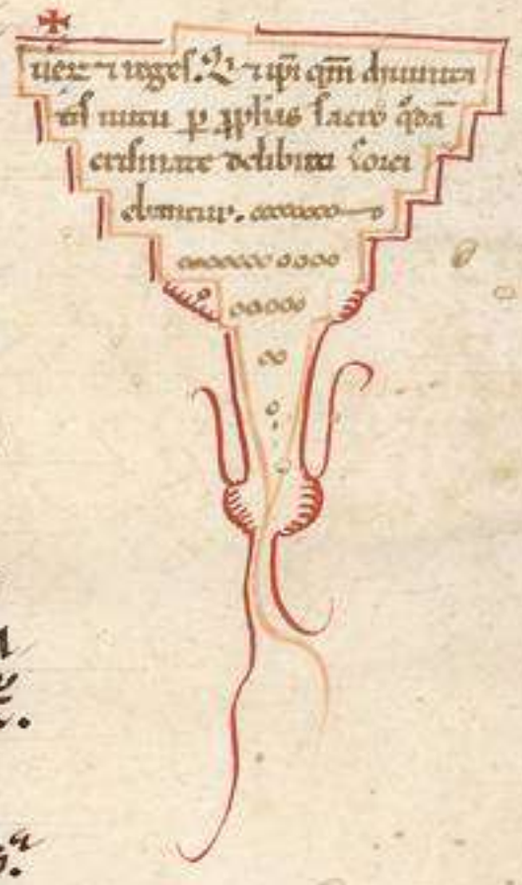
(c) 2006 Ministerio de Cultura

cõmunum punctus fit. neq; qui ex fuc
cessione genis susceptat sacerdotiũ: sic
apd hebreos fieri mos erat. & ideo scdm
ordinẽ ipsius sacerdos fuit dr̃ dicitur
xps: qui non olei liquore: sed spũ celestis sps consecretur. Jdeo demq; ẽ
multa ante apud hebreos oleo in hoc
ipm sollẽpniter consecrato uncti sint
xpi: & siue reges. siue ppte. siue etiã
pontifices p hoc fuisse mistica: nullo
tam tpõr uel genti uel discipulis. aut
sectatorib9 ex suo uocabulo nom̃ dare
potuit, & appellare discipulos xanos.
nisi hic solus qui uerus ẽ xps. & nõ
oleo humano: sed patno spũ punctus.
hic sectatorũ suorũ pplos. & unusquisq;
p totũ mundũ suũ nius gentem ex
uero x̃e uocabulo appellari fecit. phẽ
ni iñe xanos. Si q̃ unde genus du
cat xps requris & ei9 auctorẽ rimaris
qui auctor ẽ oñium: audi qd oracla
diuina p dd magnificentissimũ uatem ex
psona ipi9 summi patris loq̃ntur. & sic
& paulo supi9 memorauim9. Diuent
mgt ante luciferũ genuit te. & q̃m
ujs uentis appellatio in eo q̃ recte in
corpore creditur. conuenire minime
ujdeatur: tam tropicis ac mistycis
legib9 hi ẽ qd indicatur qd nõ ex
see & alium de substantia, filium pat
sed ex semet ipo. Ac si dicat pot de mẽ
rib9 suis: ut hoc ipm sit ille qui nat
ẽ qd ẽ ille qui genuit. & ne adoptio
nis lege extrinsec9 ujdatur assũptus:
sed q̃tam appellatio uentis intelligi
suggerit. & salua rone incorporalita
tis. intrinsec9 ei9 designetur ujsce
re nate. Qd uo aut ante luciferũ: ani
mundi & añ totius creature designat

mentũ. Distinctio sane mẽ uerũ xpm
& imaginarios illos q̃ pp̃ pcesserant
que habeatur eosdẽ in hoc indicũ
datur. qd illi priores x̃e. nulli pene
nisi genti ppe cognita s. huiꝰ autẽ iij
x̃e non solum nom̃. sed & potestas & regnum: p oñs nationes & p unusquẽ
orbem tre diffusꝰ in non sola cognitione
uocabuli. sed & deuotissimus cultu. ac re
ligionis reuentia consecratũ. Jn oi nãq;
ẽta tanq̃ uerbum & sapientia patris. tãq̃
ds & dns xps ihe colitur & adoratur.
sic̃ dnumi de eo pnunciauit eloq̃ũ
dicens: quia in nõe ihu oñe genu flec
tetur. celestium. terrestrium. & infernor.
& oñis lingua confitebitur: q̃m dns
ihs xps in gria ẽ dei patris. Cui non
solum potestas ei9 & regnum. sed & affect9
& amor tantus de eo credentiũ mẽtib9
inoleuit: ut etiam aias ponẽ p nõe
ei9 & cruces suas psecutor gladiis
subiicẽ no morarentur. dum sacro scã
apd eos nominis ei9 fides & reuentia
conseruet. Hec mãm nobis necessario
narrationẽ rerũ pcesserunt: quã pse
qui istarum9 & in quib9 ostẽ datur nõ
ihu x̃e dñi. ac saluatoris npri. nõ noue
le appellationis alie aut ex carnali
natiuitate: & sed a deo ipo origine ducẽ.
Qd autẽ recentis uocabuli xanor gẽs
ujdetur. & ritus obseruantie ei9 nup
exortus: quid etiã hi ipa nouitas in
se ueritatis contineat ostendamus.
Antiquissimi p oñib9 fere gentib9 he
breor genus haberi puto. Qd ne ulli
dubitandũ ujdatur. apd ipam gen
tẽ secretior q̃dam religionis cultus
& obseruantia diuinis mãdata uo
luminib9 continentur. Jn q̃b9 etiam

(c) 2006 Ministerio de Cultura

de non nullis justicia ⁊ pietate ꝓdi
tas ujris referetur: ꝙbusdam ꝙdem. ꝙ
⁊ ante diluuiũ fuĩt: alijs ante
⁊ post diluuiũ. In quib⁹ de noe atq;
eius filijs omniq; ꝓsapia scribitur. ⁊
usq; ad abraham ꝓtenditur. quem
parentẽ gentis hebreoꝝ constat exiſtẽ.
Oms ꝙ illos quj ab abraham furſum.
uſus usq; ad ꝓmum hominẽ geña
cions ordine conscribuntẽ. etiam ſi
non nomine reb⁹ tamẽ religione xanos
fuiſſe ſiqs dicat non iñ uidetur errare.
Cum enĩ nom̃ xam hoc indicet. qđ x
quis credens ꝓ eius doctrinam. fidem.
pietatẽ. ac justiciam teneat. ⁊ studijs
djume inhereat sapiẽtie atq; omne qđ
ad ꝛectitudinẽ ꝓtinet exequatur. si mqm
h fuĩt que uocabulo xam nominis in
dicantẽ: ⁊ uere religionis designãt.
h erant etiã illi sei de quib⁹ supdiximꝰ
ujri: qđ xam nunc eẽ ꝓfitentur.
Neq; enim aut corporalis merat cir
cumcisio. aut obseruatio sabbi siẽ nec
nb ꝙdẽ. aut ulla de cibor observa
tione religio. ul certã que positionib⁹
ꝓ moysen figuralit̃ magẽ ⁊ mistice ob
seruanda traduntẽ. Cum ꝙ absq; his
omnib⁹ obseruationib⁹ fuĩt religiosi
illi quoꝝ supĩ meminimꝰ uiri. secu
ti aĩ sint fidem ei⁹. quẽ nos ſequimur.
x quẽ frequẽter apparuiſſe eis. ⁊ do
cuiſſe ul monuiſſe ea que ad fidẽ et
pietatẽ ꝓtinent. in supioꝝ adꝓba
tum⁹. q̃modo dubitabimus ab illis
cepiſſe: ⁊ ab illis deducta ꝙ huj⁹ gñis
originẽ. quj ⁊ eundẽ dñm auctorem
uite sequebamur: ⁊ in simili religio
nis obseruantia ꝓfitebant. Intiñ
denq; hec in illis ꝓmiſſa. ⁊ ꝓforma
ta religio ẽ. ut ne ipo quidẽ nomine
qđ certe solum differentiã facẽ indebat.
habebantur alieni. S; ⁊ ipos iam tẽ.
non solũ xanos ſ; ⁊ xpos eẽ appellatos.
diuina testantur eloq̃a. dr̃ enĩ de illꝰ
ex ꝓsona dñi. ad alienas gentes. Nolite
tangẽ xpos meos: ⁊ in ꝓphis meis
nolite malignari. Hec cum de abrahã
ul de his quj ꝓ illud tẽpꝰ ad dei ec̃
clam ꝓtinebant dicta referantẽ. cuj
dentissime ⁊ luce clarius in ipſis. ⁊
ante ipos xanoꝝ gens iam tunc fuiſ
se. ⁊ omnem tenuiſſe pietatis ac reli
gionis obseruantiã designatẽ. quã
nũc ꝓ aduentũ carnalis ꝓsentie x
ꝓ omnes gentes communicatã. ⁊ omnibus
impiatã nationib⁹. constat quo sapie
pietatisq; chĩstianus quj ultra metẽ
angustiam conclauis ꝓ raris q̃b⁹q;
ctoribus tenebatur. unjuſq; mũdi
fidi ac religionis ꝓfusione dilatet.
Et qđ ꝓ ꝛubis ujrtutem ꝓbebatur. nũc
simil ⁊ subito gentibus integris. ⁊ po
pulis ac nationib⁹ ingeritur. Qđ ita fu
turum diuina ispiratione ꝓspiciens.
q̃dam eximi⁹ ꝓphaꝝ. stupore mentis
attonitꝰ. cũ admiratione exclamat. ⁊
dicit. Qis audiuit talia ⁊ qs locutꝰ ẽ
talia: Si ꝓpetit terra in una die ⁊ si
gentes ẽ dissimiliter: Item in alio loco
de his ipis qđ sermo diuinꝰ gentem si
mul parturiendã eẽ ꝓdixerat. contes
tatur ⁊ dicit. His autẽ quj seruient
m̃i: uocabitur nom̃ nouũ. qđ bñdicẽ
sup ctam. Qđ autẽ ita nouũ nomẽ
q̃m xanoꝝ uocabulum gentib⁹ datũ ẽ.
Nouum at̃ dicit nom̃. nup dispsium.
non nup inuentũ. Verum hoc ⁊ ipm
ita futurũ. ⁊ hanc bñdictionẽ nñis

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ac fidei oīnib⁹ ēē gentib⁹ langiēdam. neq; oracla siluer. Dīpo nāq; ad abrahā dū ēēt in ꝑpuū constituēd⁹. dicit sermo dīuinus. Credidit abrahām deo. ⁊ reputatum ē ei ad iusticiam. ⁊ amic⁹ dei appellat⁹ ē. Credidisse ḡ referatur ei. quē apparuisse frequenr ⁊ instruxisse eum. que ad pietatē ⁊ religionē ꝑtinēr. sup̄ edocuimus. xpo scīlic; p quē oīa constare q̄ gesta s̄. ul' gēnda, sepe plurā ē. A quo etiā ad ipm abraham respōsa huiscemodi deferuntur. Ybndicent̄ mḡt in te oīs tribus tre. ꝛc item. faciam te in gentē magnā. ⁊ benedicent̄ in te oīs gentes tre. In quo emulor exprimitur. qd' ille cultus atq; illa fidei gīa que tunc abrahe ⁊ paucis illis q̄d id tp̄is fide ⁊ pietate insignes erāt. concedebat. ⁊ p̄monstrabat. p oīs gentes ac p oīs tras. eēt bndōnis exaltatio p diuinā grām langienda. Certum nāq; ē qd' sic ille credens ei. qui sibi apparuit iustificat⁹ ē. ⁊ patrus supstitionib⁹ repudiatis ac spūs. dei uere ꝑcepta. fide atq; op̄ibus exsecutus ē. ⁊ p hoc ei dr qua benedicēdus in te oīs gentes tre. ⁊ ita ⁊ tam fide atq; op̄ib⁹ idagant. ut patre superstitionis errore depulso seq̄ntur dīm quē secut⁹ ē abrahā. ⁊ ex simili fide ei⁹ iustificentur sic iustificatus ē abraham. Qd ḡ obstat. ut non una atq; eadē religionis obseruātia deputetur in his. in quib⁹ una atq; eadem fidei atq; op̄m ēē constat forma. ⁊ ideo non nouella. neq; pegrina ē xanoꝝ religio. ul' nup̄ exorta. s; si fas ē libe iudicare qd' uerum ē. p̄ma oīnīū atq; ab ipa simul mundi origine ac natiuitate descendens eodem x̄e doctore. ⁊ institutore. iam inde ab initio spem formāq; suscipiens

ficiant. Verum postea q̄m consequenter ea que historicā narrationē debuerant ante ire p̄misim⁹. supēr iam ut ⁊ a conceptu ꝑ̄sentia dīi ⁊ saluatoris nr̄i. et his que deinceps gesta s̄ similr. ulitur tēmis nr̄i. adḡdiamur exordiū. ipm omnipotem ueru patrē dīm. s; ⁊ ipm unigenitum dīm xp̄m dn̄m. ac saluatorē nr̄m. celeste diuinum adiutorē ⁊ auctorem nativitatis nre p̄cib⁹ inuocantes .;

De tempore natiuitatis x̄e. secūm carnem

Igitur sexto ⁊ q̄dragesimo imperij octauiani cesaris augusti anno. ab egipto uero subiugata. ⁊ antonij uel cleopatre mortu. in qua nouissima ptholomeoꝝ apud egiptū regna ceciderūt octauo ⁊ uicesimo anno. dīns ⁊ saluator nr̄ ihs xp̄s p̄ma adoptione census currno furie p̄sidente. sicut in dīne cuncus ꝑphie que de ipo p̄dicta ē in bethleem iude opido nasciturus. huc tunc temp̄is cū ipīb⁹ habitum censū etiā iosephꝰ illustris hebreoꝝ hystoriographus memorat. adnectens huic natiuitati etiā galileoꝝ heresim hisdem exortā ēē q̄ꝝdā de qua apud nos luchas in actib⁹ apl̄oꝝ meminit his ūbis. De iuda galileo

Post hunc inquit. surrexit iudas galileus in diebus constitutionis census. ⁊ attraxit ꝑplm pōt se. s; ⁊ ipe p̄iit. ⁊ oīs qui credebant ei dispsi s̄. De his aut̄ ipīs iosephꝰ de quo supra diximꝰ in istoria sua. octauo decimo antiquitatum libro hoc nr̄i memorat. Ceterum uir unꝰ ex consensu ciuie romane. ꝑ singulos gradus magistratus usq; ad gradum consularis ascendens p octa quoq; honorabilis. cum paucis sibi uenit. a cesare ius dare gentib⁹ missus. ⁊ censor simul

(c) 2006 Ministerio de Cultura

patrimonior fuerat. Et pr̃ pauca aet.
Judas filio galaamites ujr de ciuitate ga
lamasadueñ q̃ndã phariseũ assumẽs
magnope nitebatur sollicitare plebẽ.
asserens eis adsẽptio census. mchi aliud
q̃ aptissimã imponẽt seruitutẽ. Similq;
adhortabatur gentẽ suam ne pdẽt lib
tatẽ. Sz; in sacra hystoria iudaicj belli
de hi ipo hec scribit. Quo in tpe fuerat.
ujr q̃dam galileus judas nõe. ad discef
sionẽ ipos cogebat. pessimũ fore eis p
suadẽs. si adquiescẽnt solue tributa ro
manis. et post dñm mortalem. suscipent
dñatum. Hec ioseph de hoc qd ex alienigen
Per idem temp. herodes ueñia; regnũ.
pm. ex alienigenarz geñe ort.
regnũ iudaice gentis obtinuit.
et in ipo cõpletur ppha q̃m moyses añ
pdixãt. qd non deficẽt pnceps ex iuda.
neq; dux de femoribi ei. usq; q ueniret.
cuj reposita m̃ e. de quo eã pnunciat
idem moyses. q̃a ipe e expectatio gen
tium. Jmpfecti namq; hui plagi pen
debant euentus. donec sub ppe gentis
pncipib regerentur. Qi incipientes ab ip
so moyse q̃m h pdixãt usq; ad augusti
impuj pdurauerunt. Quo in tpe. pm
ut sup dixi herodes extin gẽs ujr a
romanis iudeorz suscepit pncipatũ.
Qi herodes. secm ea q̃dem q̃ iosephus
tradit. ex idumeorz gente patrũ genus.
ex arabico ui matrn sanguinis originem
ducebat. Affricanus autẽ quj et ipe pri
mus inter hystoriographos habebatur.
ajunt inq̃t qui de eo diligentius explo
rarunt. antipatrũ q̃ndã patrem ee he
rodis ascalonite. et qui et ipe fuerat hero
dis cuj̃dã filius tẽpli apollinis edituj.
Hic antipr ab idumeis lacerib captꝰ

admodũ pmansit cum pdonib. et ppe qd
pater eius familiaris inopia. filiũ rem
ñe non ualente. Verum puer latrocinij
usta et moribi mistratus. postmodũ hir
cano cuidam judeorz pontifici. familia
ris efficitur. Ex quo nascitur herodes hi.
qui tpribus saluatoris fuit. Hattrien qd
Herodi qui jam rupta sit regi successio. f. daniel. ppe ua
ticinium. ticinũ.
deorz deuenisset imperium. imminebat
finis dubio etã illa ppheis pdicta ro
bus expectatio gentium. q̃ppe cum
defecisset apd eos ab origine ipi moysi
cepta pncipũ regnumq; successio. Pri
mi cñi q̃m in captiuitate babilonis ducent.
regnauj apd eos saul pm. et in dd. Nã
ante reges a judicib regebantur. q pr moy
sen et ihm successorem eius gentis illius
teneant pncipatũ. Post reditũ ii de ba
bilonia. non defuere eis gubnacla disci
plinis optimis instituta. f pontifices.
et reñ rer summa gerebatur. donec pompei
romanorz magistratus aduenies ibrlimã
urbẽ q̃dem romanis armis obpugnauit.
et cepit. sca ui et sanctissima queq; tẽpli
pollueret. aut ut ne ab ipis q̃dem actus
ingressum tẽparet hostilem. Eum ui q per
habitã successionẽ. p idem tps regno simi
et pontificio fungebat aristobolũ inde uic
tũ cũ libis roma misit. hircano fri suo põ
tificatũ relinq̃ns. Oñe uo iudeorz gentẽ.
ex illo tributaria romano fce imperio. Sz; hu
i que ultimi iudeorz gentis pontificatus
finiat deuolutus a patris capto. sic supra
dixi pmi ethnicus gens ujr herodes. p senatus
cõsultũ augti ipatore iudeorz gentis adipis
citur gubnacla. Sub q̃ imminente ia salua
toris aduentu. eiã gentiũ sali et uocatio
expectata. illa secm ea q̃ ppe pdixãt.

de natiuitate herodis. ca. 5°

de africani de herodes. ca. 6°

(c) 2006 Ministerio de Cultura

consecuta ē. Ex quo utiq; cpīe mīrupta
ſucceſſionis ſerie ducū uł p̄ncipū qui
de unde femoribꝰ deſcendebant. conſeq̄n
tiōne ordo quoq; ſacēdocij ab auis ⁊ pa
tris indechnabilr currens repente cōfūdit.
habes ⁊ de his idoneū teſtem. ipm ioſe
phū qui indicat herodē p̄cipm regnum fibi
iudeoꝝ a romanis conceſſum ē. nō ia ſcd
gīus ordinē conſtituiſſe pontifices. ſ; ig
nobilibꝰ q̄bꝫq; ſacēdocia p̄mīſiſſe. Similia
q; m ſacēdotibꝰ ordinandū egiſſe etiam ſuc
ceſſorem ei archelaum refert. ꝫ p̄cipm iudeo
rū impium. dicit recepiſſe romanos.
Idem ipe ioſephꝰ indicat. qđ etiam ſacrā
uestē pontificis ſuum herodes obſeruſā
ſub ſignaculo ſuo tenuiſſe. ꝫ nec unq̄m pō
tificibus uſū eł poteſtatēue p̄miſerit.
H idem ⁊ ſucceſſor eius archelaus. hunc
⁊ romani poſt ipos more pontificalis
ornatꝰ tenuīe. H autē dicta ſ nīł appro
bare uolentibꝰ ūitatem ꝓphie. que in
aduentu dñi nr̄i ⁊ ſaluatoris impleta ē.
Ez ⁊ apd̄ danielē ꝓphām euidenter mun
ſeptimanaꝝ q̄ uſq; ad xp̄m ducē ſuis
deſignatur impletus ē. D quibꝰ in aliis
locis expoſuim⁹. Poſt q̄rum ſeptimanaꝝ
cōſummationē abolendum ē chriſma. qđ
apd̄ iudeos ſanctiſſimū ſeruabatur. idē
ꝓphā deſignat. Qđ q̄dem manifeſtiſſime
eo ipo tempore quo dñs nr̄ ihs xp̄s adue
nit approbatur impletum. hec autē a
nīł p̄ neceſſario relata. ad oſtendendā iu
ſtitiam tp̄m teneantur. De iuſtitia gīationū

Ama thio ⁊ luca deſcripta. ⁊ q̄d his refe
Ere uidꝫ qm̄ de geīationibꝰ tractaſ
re uana nīł matthei ⁊ luche ſtulta
euangiſte tradider̄. ⁊ contra il.
ria ſibi a q̄mplimis die putant. in
quo etiam n̄ nīł infidelū iuſtitia igno

rantia. commīta quedā p ſuos quibꝰq;
opinationibꝰ conant adhibe. etiam de
hoc ſtoriā que ad nos uſq; deducta ē.
i medij p̄feram⁹. Africanꝰ cuius ſupi
ferim⁹ mentionē. ſcribens ad ariſtidē
q̄ndā. de euangelioꝝ conſonātia. ⁊ de
genealogijs q̄ a matheo ⁊ luca diuſe
referuntur. ecōꝝ q̄dem opiniones pel
a iuſtitie errantes coarguit. Ipe autem
hiſtoriā quā cōpetit. his ipis p̄ſulit
ūbis. Apd̄ gentē unquiſq; ſuā. gīationū
num nomīa. nūc ſecm̄ naturē nūc ⁊
ſecm̄ legis ordinē nuncupantur. Naturē
q̄dē ſucceſſiones habentur. que ex ſemīs
uł ſanguīs iuſtitie deſcendūt. Legis aūt.
cū quis filius alio genīante ſubſtituit.
ſub nūe filij defuncti ſine filijs. Cui
cui reſurrectionis uīe eas ſpes necdū fuiſſ;
accepta. p̄ reſurrectōnis q̄ndam imi
tabantur imaginē uti ne nō gīus ui
cui ſtirpis aboleret. Cum g̃ hēm
ap̄ eos gīationū ordines ſeruarent. ut
quidā ex ipo gīnne. q̄dā ex ſubſtitu
tione. ab aliis gīati alij filij legū bene
ficio deputarentur. a ſuggis euangiſtaꝝ
utiq; modi cōmīorata ſucceſſio ē. id ē
ut alt̄ eoꝝ cum q̄ genuiſſet. alt̄ uo cui
qui q̄ genuiſſe uidetur exponet. ⁊
ita fit ut neutrū euangiū mīciatur. ⁊
dū alio nate ordine. alio legis exſeq̄r.
Reconciliū nāq; ſibi ē inuicem gen⁹.
⁊ illo qđ p ſalomonē ⁊ illo qđ p nathā
deducetur. p legales ſubſtitutiones. q̄
fiebant his qui ſine libis decebant. ⁊
p ſedas mchoꝝ nuptias. q̄bꝰ unus
atq; idem aliis parentibꝰ pgenitus.
alioꝝ ē filꝰ uidebatur. Et ita fit. ut
utraq; narratio gīationū uſq; ad io
ſeph iuſtissimis lineis deducat dñm ſo

(c) 2006 Ministerio de Cultura

qdē ꝫ satis exploratō ordine designatū
Vt autē clarius fiat qđ dr. ppās gnā
tionū consequtias enarrabimus. A
dđ p salomonē gnatō quā dimit
tit machs. cui a fine facit nathā.
q dr genuisse iacob patrem ioseph. P
nathan uō de dđ luchas gnationū or
dinē texens. cuius nichomin' eidē
loci facit melchi. Dicē enī. ioseph. q
fuit heli. qui fuit melchi. Nobis g
imminet ostendē. q̄m ioseph qui dr sal
machim q̄dem patrem habuisse iacob.
q deducatur p salomonē. secm luchā
uō heli. qui deducitur p nathan utrq;
ista ppī id ē iacob ⁊ heli. qui erant duo
frēs. habentes alius q̄dem nathā. alius
aut melchi. patrē. ex duūso genē uenientes. etiā ista ioseph aut ē ostendantur.
Est modus iste. Mathan ⁊ melchi. di
uisis tribꝫ. de una eadēq; uxore esther
nūie singlos filios peperūt. Qr machī
p salomonē descendit. uxorē eam p̄mi
accepit. ⁊ relicto filio uno iacob mīe.
defūctus ē. p̄ cuius obitū q̄m lex ui
dua alij uiro non nubat. melchi qui p nathan genus ducit. cum
eēt ex eadē tribu. ꝫ non ex eodē gnē.
relictam mathā accep uxorem. ex qua
et ipē suscepit filiū nomīe heli. p qđ
ex diūso patrū genē. efficiuntur iacob
⁊ heli uterini frēs. Quor alt id ē iacob frēs
heli. sine liberis defuncti. uxorem ex
mādato legis accipiens. genuit ioseph
natū q̄dem gīnis suum filiū. ppt
qđ ⁊ scribitur. iacob autē genuit io
seph. secm legis uō p̄ceptum. heli
efficitur filius. ꝰ iacob quia frī erat
uxorē ad suscitandū frīs sem accepit.
⁊ p ꝫ ita inuenit. atq; integra gnā
tio ꝙnchs enumerat dieꝰ iacob ait genu
it ioseph.

et ea quā luchas competenti obseruatione designat dicens. Qui putabatur eē
filiꝰ ioseph. q̄ ⁊ ipē subsonante eadem distinctione heli eē filiꝰ
putabat. qui fuit melchi. Quare legalē
hanc successionē que ultra adoptionē
q̄dam erga defunctos constat magis q̄m
gnīs utilitatē competenti satis p hoc ostē
dere designat indicio obseruans etiā ista. ne omīno in huiscemodi successionib'
genuisse aliquē nūiaret. p quod digna
distinctione non descendens. ꝫ ascendens usq; ad adam. ⁊ ad ipm usq; p
uenit dīn. h autē non nīi ad subsidiū
tepta aut absq; ullis auctorib' comentata s̄. ꝫ ipī h saluatoris nīi secm
carnem ppinq. studio tamen se
mmus demonstrandi. siue docendi que
secm ūtatem gesta s̄. tradider̄, addē
tes hec. qđ cum idumei Latrones accolentes ciuitatē irruentes. ⁊ de apollinis templo qđ muro urbis adherebat
cum cētis spoliis ⁊ antipatrū herodis
cuiꝰdam echtij filium captiuum duxi
pussēt. accidisse postmodū. ut ad
amicicias hyrcani pontificis antip̄r
pueniret. cuiꝰ p̄cipatū qđ in q̄mplimis iuuisset defūcto eodē hyrcano.
herodi filio suo a romanis p ambitionē
regnum uideor gentis acceptt. Verū
hec ⁊ in aliis grecor hystoriis designat.
ꝫ illud p̄cipue suspicienti inest. memorie
tradidere. qđ p idem temp omnes hebre
or gnationes descripte. in archiuis tē
pli secretioribꝰ habeantur. In quibus
etiā aliengenarū quor q; continebāt
origines. sic achior rex ammanitas ⁊
ruth ex moabitis alij etiam ex egipto.
q dīr tribus eē cōmixti. Verum

(c) 2006 Ministerio de Cultura

herodes. cū summā potestatē teneret. uj-
dēs qđ huiscemodi gñis indicia si pmā
serunt. obfuscationis sibi ptimū q̄reret.
ignobilitatis siue conscientia exagitat⁹.
oēs libros in quib⁹ conscptio gñis habe
batur. uolit incendi. estimans se nobi
lē uidi posse. si nouerc⁹ eē et aduena isti
tici gñis. nullis conscptionū fascibus
uigeretur. Verum fuē cum pauci di
ligentes. ⁊ studiosi uiri. quj uel descp
tos ex parte aliqua. huiscemodi libros
domi hierent. uel etiam memoriē ause
ordinē pfecte retinēnt. pcipue quos
dimissa a patrijs nobilitas commone
bat. ex quib⁹ fuit ⁊ hij quos paulo
ante immolatum⁹ despotanoi. id ē he
rodes uel dnici appellati ppē pp inq̄tatē
gñis x̄i. q̄ ⁊ nazarei fuer. ex uico accabā
judeē. q̄q; p oēm regionē cōuenientes
ordinē supdicte gñationis partim me
mouer. partim etiam ex dierū libris.
in q̄rtū erat possibile pdocebant. Qđ
ita a nb⁹ in q̄rtū diligentia potuit p
scrutatis euidentissime euangliōr p hec
iustas declarat⁹. hec s. que ab affri
cano didicim⁹. hoc itaq; modo in ioseph
patrū gñatione deducta dubitari iam
nō potest de maria. quam eidē gñis.
atq; eidem tribus extitit. Siquidem sc̄d
legē moysi. nō licet in diuīsis tribubus
nuptias pmiscerī. sj una ex eode pplo
atq; ex eade familia nupta pcipitur
copulari. Vt ne pmixtione conjugij.
etiā sors hereditatis deducatur in dubiū.
et ex alia tribu contra fas ad aliā trāsfe
ratur. S; de his satis sit dictum. Dē
fatū nece apd bethleē ⁊ magor pse
cūtō. g̃ sc̄m pphe fidem nato in tia.
bethleem jude. q̄rebus supdicti

herodis. de orientis partib⁹ aduentantes
q̄dam uiri ex magor gente. pcunctant
ab herode ubinā eet rex. q̄ nup nat⁹ e
judeor. affirmantes uidisse se stellā ei⁹
in oriente. que sibi etiam dux itinis
extitisset. causā uo tante ppationis ado
randi. ac ueñandi nup edita regis eē.
Qb⁹ ille auditis marchibilit deterret.
uerens ne status sui pclitaretur ipj.
Accersitis g̃ legis doctorib⁹. pcūctatur.
ubinā xp̄s nasci spetur. Vt uero ex
michee oraclis loc⁹ nativitatis ei⁹ apd
bethleem designatus ē. uno pcepto rex
oēs lactentes pueros. non solum apd
bethleem. s; ⁊ in oīb⁹ finib⁹ ei⁹ abima
ri ⁊ infra s. dīm temp⁹ qđ explorañiat
a magis inīm iubet. si q̄m etiam ihū
cum eqeris posset extingūe. S; pue
ri regis insidias puer. abductus in
egiptum a puerit⁹ de dolo regis. ānūcio
pmunciante commonitis.

De crudelitate herodis ipiusq; nece.

Verum herodis ipiusq; nece.
hec etiā sacs euangliī uocibus
edocem. s; ope pcium ē crude
litatis herodis in xp̄m ⁊ eq̄os ei⁹ ui-
ñcedem. Statim nāq; nec mora. ultio
in eum dīuina comitatur. q̄ non
solū pīsens inferret extīm. uerū ⁊ qb⁹
post mīrtium suppleis eet excruciād⁹
ostenderet. Longum ē si pfiptates ipj
ei⁹ qb⁹ ad illud temp⁹ usq; potens polle
bat. domesticis referam cladib⁹ obscu
ritatis. Jgnominiā matimonij. funera
liberor. quor tam ipe extīt parrici
da. sororis etiā pinquor; omīū si ex
sequar clades. tragedia magis q̄m hīs
toria texi uidebit. De quib⁹ tam siquis
scire uult. ioseph⁹ plenī refert. Jgitur
cū p sacrilegio qđ in salvatorē cōmisisset

Hic fuit epla quā dicūt ab herode directa. Herodes rex baco militi suo. Licet & clemens alma seremus nīa. bethlēmeos parulos gladio p fodere cunctos. Aduena ut ⁊ infra spiritu lactor feriar omnes.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

⁊ scelere qđ̄ m equeuos ei' pegãt ultio eam
diuina uigẽt m morte̅ : que̅ dedit exercit.
ñ puto m decoꝛ. si ipi' ioseph m septimo
decimo libro antiq̃tatũ hec referentis sermo
mb' explicemus. Herodem inquit porro a
maioꝛ inclies moꝛ b' ingebat : supplicia
cõmissi dudũ scelis expetens. Lento nãq;
igne extrinsecus in superficie corporis urebat.
intrinsecus uo uastum condebatur incen
dium. Anchitas inexplebilis semp ierat
cibi : nec tamẽ saciari umq̃m rabidis inedia
ta fam cibus ualebat immma gule inglu
uies domesticis intestina intrinsec' ulcib'
obsepta : doloꝛibus q̃; coli q̃m maximis
cruciabatur. hymo liquidus ⁊ humidus
erga pedes timidos oberrabat. ⁊ ab in
feꝛioꝛibus partib' pubetemus timoꝛe dil
tẽr̃etat. ⁊ s; ⁊ uerenda ipũ putredine coꝛ
rupta scatere ĩmmibus. sp̃s quoq; inde
dibilis inflatio inerat. ⁊ teitigo obsce
na satis ⁊ execranda. his autẽ oñibus
doloꝛib' feꝛoꝛ durioꝛ uel ex mẽbꝛoꝝ putre
dine uel expiratione anhelitus reddebat.
Ita ex oñi parte doloꝛib' cruciantib' fessꝰ.
nulle sufficẽ uires ad tolerantiã potãt.
Dicebant q̃ hij quibus diuinãdi pricia
erat has diuinitus penas : ab impatore
ob inita ei' impie ⁊ crudelit̃ gesta depos
ci. Hy quidẽ in sup̃dicta hystoria refert ut
de quo paulo antẽ memoꝛauim'. S; ⁊ in
scdõ libro idem hystoꝛiograph' similia ni
chomin' de eodẽ scribit hoc modo dicẽs.
P'ꝛt hy ũo oñe coꝛp' eius morbus inuadẽs :
dñso eum sibimet corruptele gñe medica
bat. febris nãq; ex parte lenta uexabat.
pruriigo ex alia parte intolerabilis p oñẽ
corporis diffusa superficiem. ⁊ coli quoq;
crebꝛerrimus doloꝛ. ⁊ pedes pubẽtemus
hidropis obsed̃at timoꝛ. ⁊ uenda coꝛ
rupta putredine ⁊ scatentia ĩmmibus
ornebant. inflationes etiã tortuosi sp̃s.
P' creba suspiria commulsis admodũ p
ducta uiscerib' : ita ut dicerent a uatib'
nõ morbi corpis hec : s; diuine ultionis
ee̅ supplicia. Quisq; cũ tot morbis ⁊ ita
feralib' ingẽtur : tamñ spem adhuc uite̅
di gẽns. de medelis. ac remedijs cogita
bat. Denicq; transito iordane. aquis cali
dis que apud callirroen s uocabatur. ⁊ q̃
etiã potantib' comode dñr. Visũ ẽ at̃ me
dicis : etiã oleo calido oñe corp' foueꝛdũ.
Cumq; depositus fuiss; i hꝰcemodi fomẽto
ꝝ resolutus ẽ oñib' mẽbris. ut etiã ocli
ipi e suis sedibus solueꝛentur. De crudi
tate hodis q̃m ĩtas fuerit ip̃e pceptauit
Deportatur exhinc iheo. ⁊ famlioꝛ
planctib' ãmonit'. ubi salutẽ
desp̃are cep̃ : multib' q̃dẽ q̃nq̃
genas dragmas duudi iubet. Ducibus
uo ⁊ amicis suis plimũ pecunie largit̃.
Ipe autẽ furoꝛe tam plenus : ⁊ ipi ut
ita dicã minitãs moꝛti feꝛitur in facin'
execrabile̅. ⁊ ex singlis q̃b'q; uicis uel cas
tellis siqui nobiliores. ⁊ p̃marij erãt uiꝛi. ex oñi iudea ad se colligi. ⁊ reclusi
iubet. in loco qui dr̃ ꝛpodromus. Acer
sita cũ soꝛoꝛe sua, salome. atq; ei uiro
mĩe alexandro. nouj inquit iudeos de ño
mãtu gauisuros : s; potius hr̃e lugẽtes.
et exequias honorabiles ex plangentiũ
misticudine si uoluntas nos mãs pareꝛe
ꝑceptas. Hos oñs quos in ĉtodia habi
uisti. tot' iudee nobiliores uiros. stati
im. ut ego spm exalabo mictiere in h̃ spm
militib' ꝑparatis. ut oñis iudea. ⁊ ois
domus etiã iniusta defleat obitũ mim.
Et p̃ pauca : idem ioseph' ait. Rursũ
ait : nam ⁊ ubi cupidus auiditate et

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tussis commulsione distendebat. cū g̃ ex
doloꝛe molentia iam usq; exitū adeē sē
fulsēt: malo accepto cultrū poposcit.
Solebat enī p semet ipm purgatum
sic pomū atq; incisum comedē. Tum
deinde ēcuīspectās ne q̃s eēt qui phibet.
eleuauī in semet ipm dextām. ictumq;
ūbauit. Ad hec idem pfect̃ sēptor. qd
paulo ante q̃m nouissimū spm redderet.
Tcium post duos quos ante necauīat
filiū simū p̃ceptis impiis jugulasset.
atq; ultimā luce sic non absq; maxim
doloꝛibus corporis. ita etiam nec absq;
parricidij piaculis affugisset. Talis g̃
herodis exitus finis: quo digna supplī
cia p scelere qd in bethleem erga paru
los gesserat. ⁊ p insidijs dñi nr̄i ac
saluatoris exactus est.; De archelao reg
e successione ūo el. no p̃hedē. x.

Ostoria nos euangelica pdocet.
qd postea q̃m p angelū cōmo
nitus ioseph sublato puero ⁊ matre el
de egypto redijt ad tām iudeā. dudi
ens inq̃t euangelista. qd archelaus reg
naret p herode patre suo timuit illuc
ire. Cōmonit̃ autē in sōpnis: abijt in
partes galilee. Huic autē euangelice hīsta
ri. consona scribit etiā supdictus histo
riographꝰ. diligenter hec exequens. q̃m
ex testimonio herodis patris sui adiu
dicante etiam cesare augusto regni
iudeoꝛ successoꝛ extitit archelaus.
⁊ p̃ decem annos impio deuolutus
sit: utq; philipp⁹ ⁊ herodes iunioꝛ fi
cum hisania in tetrarchias diuisum
iudee regnum gerebant. Ꝺ falsa ee
acta iudeu pfūnt ex uno ioseph testimōio
dem quoq; ipe historiogꝛph⁹ ex collatōe
in octauo decimo libro refert. duodeci

mo anno tibij cesaris. qui augusto sept̃
et q̃nq̃ginta annis principatū potius sic
cesserat: poncio pilato judee p̃fectionē
suscepisse. atq; inibi p decē continuos
annos usq; ad ipm pene finem tibij p
duxisse. Ex quib⁹ oīb⁹ signū ipm
dens euidēt angitur: actoꝛq; recenti
conflicta plāmate adūsus xp̃m dñm p
ferunt. In quib⁹ primo oīum tp̃is
ipi⁹ ratio constat falsitatē. Quarto nāq;
consulatu tiberij: quo consulat⁹ septimo
anno impij ei fuit piacli in saluatoꝛē
cōmissi tēp⁹ falsa hec acta pscribūt. Qe
in tpe euidenter ostendit̃. mittus q̃dē
ad judee p̃fectionē pilatus: sedin jose
phi p̃batissimi historici testimoniū qui
planissime designat duodecimo anno ti
berij cesaris. in quo quartus erat pilati
pcuratoris ann⁹ cui etiā iudee tetrar
che habebantur herodes. ⁊ hisamas. ⁊
philipp⁹ dñm ⁊ saluatoꝛē nr̄m ihm x̄m
fuisse annoꝛ triginta. quo ad iohem
baptizand⁹ aduenit. Tunc ⁊ eī mini
um euangelice p̃dicationis instituit.;
Ꝺ á pontifice anna usq; ad caiphan
uij. pontifice fuer: ii siqui os ad
ministriet pontificat̃ i qb⁹ p̃dicatō

Refert autē eum diuina sēptā.
onīe doctine sue temp⁹. exegis
se sub pontificib⁹ anna ⁊
caipha: qd scilicet anne pontificatus
tēpore incipiente. docere cepit. ⁊ usq;
ad mediū caiphe p̃tendit. In qb⁹ spa
cijs uix tota quatuoꝛ concludutur ām
legalibus porro p̃ceptis: iam p illud tp̃s
uij ⁊ ābitione cessantib⁹. Nulli quippe pō
tificat⁹ honoꝛ. ul uite uel gr̃ūs nūto red
debat̃: sī; romana potestate alijs nunc.
item alijs suma sacdocij p̃stabatur.

xp̃i cōe
pleta ē.

Item aliter.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ta ut annis iam successionib' mutarentur. Denique idem Ioseph' refert: q̃ tuor p ordinẽ usq; ad caiphan pontificat' officio p̃t annã ee pfectos. his ũbis sẽbens. Valerius gratus annã sacerdotio deturbato. Ismahelĩ pontificem designauit filium bassi. Sz; ¬ hunc ñ multo p̃t abiciens. eleazarũ ananie pontificis filiũ pontificatu subrogauit. P̃t ãnum ũ etiã hũc auxit ab officio. ¬ simonẽ cuidã canthi filio. pontificat' ẽdidit immisit. Quo ñ ãpli' ¬ ipe q̃ unĩ ãm spacio pfunctus: Ioseph̃ cui ¬ caiphas mñ erat. accepit successiõẽ. Ac p h omẽ tps quo dñs ¬ saluator nr in tris docuisse pscribit̃: mira q̃dẽ tpis spacia coartatur. in q̃ q̃tuor iste q̃s Ioseph' nñorat successiones pontificũ describũtur: nix p annos singlos mñstrat. Cõsonanter g̃ scdm ea que Ioseph' scribit. caiphã pontificem anni illi' quo saluator passus est: etiam ruã gelin sẽptima designat. Igitur dñs ¬ saluator nr. non multo p̃t imeni p̃dicationis sue duodecim ex oñib' ẽplos assumpsit. Quos ¬ ceteros sectatoribus ss̃ pferens: ipm q̃ dicor pulgaplos nñauit. ¬ cui mñs ingressus mysteria indicat. Sz; ¬ alios p̃t hos elegit septuaginta. quos ¬ ipos binos p loca singla. ¬ urbes. ad quas ipe erat uenturus p̃misit.

De iohe bba testimonium Ioseph ¬ qd asserit eum ignarum fuisse ¬ de ei nece ñdam in iudeos esse ẽpagatã. xxiij

Verum breui interiecto q̃re. iohis bba ab herode filio herodis capite punit̃. de q̃ ¬ ĩ euãgliis q̃dem refertur. Cõcordi uero testimoio etiã Ioseph' de hoc scribit.

nñatum etiã de herodiade cõmemorãs uxore de coniugio fris philippi uiuentis uiolẽter abstracta: ¬ finis ab herode incestis nuptiis sociata. ẽpa ¬ legitima uxore depulsa: quam herodiaden filiam dicit. finisse aretę regis arabie: ẽpter quã etiã iohem bbam ab eo cõmemorat mãẽptã. Bellum q̃: exercitui mt̃ aretã dicit ¬ hoc dem: tanq̃ ob ignominiã filie ungi candam. In quo bello refert exercitum herodis extinctũ. H autẽ oña ei accidisse ẽpt̃ pmissum: qd in necẽ iohannis admiserat duẽ. Idẽ quoq; Ioseph̃ iustis simũ fr̃ oñs iohem fuisse scdm euãgliorũ fidẽ. ¬ ab herode ẽpt̃ herodiaden capitecesum refert. ẽpter quã etiã causam regno eũ memorat eiẽ depulsum. atq; in exiliũ uicinã gallie urbem tausum. H in octauo decimo antiq̃tatũ libro. his ipis q̃b' uba annotatũ ẽ fillis sẽpsit. Q̃b'dam autẽ inquit iudeorũ uidebat̃ ido pisse herodis exercitũ. qd in eũ satis iuste ultio diuina cõmota ẽ p uindicta iohis qui uocabat̃ bba. quẽ puniuit herodes. uirũ ualde bonũ. qui p̃cipiebat iudeis uirtuti opam dare: et iustitiam mt̃ se inuicẽ custodire. ¬ in dñ seruare pietatẽ. et p baptismũ iunctũ esse. Hoc enim pacto baptismũ acceptabile fore. si non ad abluenda pecca sibimet̃. et uerũ ¬ ad castimoniã animi ẽmpti. atq; ad ãne ustheiã p̃ificationẽq; seruet̃. et omniũq; partẽ uirtutũ uiuat sibimet ¬ deodia q̃dam fidelis habeatur. Quẽ cũ ab eo qd' p̃cepta huiscemodi docerent̃. atq; ad audiendũ eũ p plima multitudo concurreret: ueritus herodes ne forte doctrine ei' psuasione populi a suo regno discederent. uidebat enim

(c) 2006 Ministerio de Cultura

qđ ꝓcepas eius ac monitis obedire
in oñib⁹ plebs eēt parata. ⁊ medi⁹ cre
didit pri⁹ q̄m nouꝰ aliq̄d fieret. anta
gpare hominē nece. q̄m postmodū
turbatas rebus secum pernicudinē gēre.
Ex sola g̃ suspicione herodis ujnctus
in castellū macheronta abducit̄ ibiq; obtruncat̄. Hactenus de iohe
S; ⁊ de saluatore dño in eisdē histo
riaꝝ suaꝝ libris. ⁊ idem ioseph⁹ ita sc̄i
bit. —. Testimonium ioseph de xp̃o.

Fuit autē hisdem tp̃ib⁹ ihs sa
piēs uir. si tñ uirū eū nīari
fas ē. Erat enī mirabilū opm
effector. ⁊ doctor q; hominū eoꝝ q̄ libē
ter que uera ś audiūt. Et multos q̄d
judeoꝝ multos etiam ex genib⁹ sibi
adiunxit. Xp̃s hic erat hunc accusa
tione ꝑmoꝝ nrē gentis uiroꝝ. cū pi
latus in crucē agendū eē decreuisset.
nō defuer̄ eū hi qui ab initio eū dile
xerant. Apparuit enī eis tcio die tām
uiꝰ sc̄dm qđ diuinit⁹ inspirata ꝓphe.
ul' hec ul' alia de eo mirifica mirabilia fu
tura eē ꝑdixerant. S; ⁊ in hodiernū
xpianoꝝ qui ab ip̃o nūcupatū ś. ⁊ nīn
pseiat. ⁊ genus. Hec cū ip̃e hebreoꝝ
scriptor olim suis libris inserta cī de
iohe bba q̄m etiā de dño ⁊ saluatore
nīo tradidit. qđ ultra refugiū que ex
cusatio impudentib⁹ ⁊ pfidis remanebit q̄ min⁹ de falsitate gestoꝝ que
postmodū confinxer̄ apostime conij
cantur. S; de his ista sufficiant

Apl'oꝝ autē dñi ⁊ saluatoris nīri
nōia que referant̄. ex ip̃is cuī
ḡlis omnib⁹ pala ē. Septuagīta
uero deplōꝝ uocabla. nusq̄m quidē
reppimus scripta. Dr tamē un' ex ip̃is
ee barnabas. cui⁹ etiā in actib⁹ apl'oꝝ me
mo facta ē. S; ⁊ paulus mchomin' scī
bēs. meminit ei⁹. Denq; ip̃m dicūt ee
q̄ cū sostene ⁊ paulo corinthijs scribit.
Clemens ū in q̄rto dispositionū libro
cephe mentionē facit. de quo paul⁹ dic̄.
Cū aūt uenisset cephas antiochiā i fa
cie ei restiti. ⁊ dicat eū unū ee ex sep
tuaginta deplis cognomine pet̄ apli.
S; ⁊ machiā ex ip̃is ee dicit. q̄ pro
juda apl'oꝝ nūo subrogat⁹ ē. ⁊ eum
q̄ cip̃o est statut⁹ ad sortē. Taddeū q̄q;
unū ex ip̃is fuisse tradunt. de q̄ ⁊ his
toriam que ad nos usq; puenit exponē
necessariū duco. Nam ⁊ plēs q̄ septua
ginta fuisse deplos saluatoris inuenies.
si obserues ea que paul⁹ indicat dicēs.
post resurrectionem apparuisse dñm. pri
mū q̄dē cephe postea alijs undecim. ⁊
post hos ampli⁹ q̄ q̄ngentis fratribus simul.
ex quib⁹ q̄sdā dormisse dic̄. plurimos aūt
adhuc pmanē. eo tpe quo scribebat.
Post ⁊ dicat eum ussū ee iacobo. q̄ erat
un⁹ ex his. quj fris saluatoris appella
batur. Cū deū tā q̄ pret̄ hos duodecī
ad eoꝝ tam̄ simultudinē eēnt. alij q̄dā
apli sue ⁊ ipe erat paulus. addit ⁊ dic̄.
postea apparuit aplis oñibus. nouis
sime aūt ussus ē ⁊ mī. S; ⁊ de his ista
sufficiant. de abagaro rege —

Narratio ū quā de taddeo pmi
sim⁹ huc hī modū. Dñi ⁊ sal
uatoris nīri ihu x̄. diuinitas
cum ꝑ mirabili uirtutis ope. ꝑ oñē loc̄
celebraret̄. ⁊ mūnos tam de uicinis
q̄ de pegrinis ⁊ longe positis ꝑ reme
dioꝝ ⁊ curatiōnib⁹ uirtutib⁹ inuitabat.
siqui ꝑ aque morbi alic' egritudine la
borarent. Vñ ⁊ rex q̄dā abgarus nīe.

(c) 2006 Ministério de Cultura

genas ultra cufratem positæ. ꝑncipatū nobilit̃ tenens. morbo q̃dã corporis ĩre mediabili q̃ma nr̃ homies tenebatur. Q̃ cũ de mẽe ihu ⁊ de mirabilib⁹ ei⁹ audisset: supplex ei p epl̃am factus. exorat misso un rem hõie diutini morbi ungẽtis. quib⁹ tenebat̃ absolui. S; ad p̃ sens q̃dem a dño corporis ei⁹ cura differt̃ dign⁹ tam̃ effect̃. relẽpto eple salvatoris. ⁊ in qua simł etiam ꝑmittit̃ ei. qđ ni mlto pt̃ defidij sui consequeret̃ effectũ. Demq; post resurrõnem atq; ascensionẽ dñi ad celos: thomas apls ex commonitione diuina taddeum q̃ndam. unũ ex septuaginta discipl̃is. ad edissenã ciuitat̃ euuglistam ⁊ p̃dicatorem ũbi di mittat. simul ⁊ que a dño ꝓmissa fuant implerent̃. ꝯ in archuis publicis edissene ciuitatis. in qua tunc sup̃ dict⁹ abagar⁹ regnauit. ita delẽpta rep perimus. ⁊ ĩ his carus que gesta regis abagari seruata antiquitus continebant. ꝯ ut eiusdem dictor̃ ũsus fiat: ipãor̃ exẽplaria ex syro ẽplãor̃ lingua tr̃slata ponim⁹.

Exemplar epl̃e abagari ad dñm ⁊ dñi ad ipm ⁊ eor̃ q̃ secũd̃ syror̃ lig̃ tr̃sla

Abbagarus uchame filius toparchæ: ihu saluatori bono q̃ apparuit in locis ihrosolimor̃. salutẽ. audiui ñi ẽ ⁊ de te. ⁊ de sanitatib⁹ quas facis: qđ sine medicamĩibus aut herbis fiant ista p te. ⁊ qđ ũbo cæcos facis uidere: ⁊ claudos ambulare. ⁊ leprosos mũdas: ⁊ immũdos sp̃s ac demones eicis: ⁊ eos q̃ longis egritudinib⁹ affectantur, curas ⁊ sanas: mortuos quoq; suscitas. Quib⁹ omnib⁹ audit as de te: statui in aĩo mẽo unũ eẽ e duob⁹ aut q̃a tu sis ds̃. ⁊ descendis de celo ut hec facias: aut qđ filius dei sis q̃ hec facis. ꝓpt̃ea g̃ scribens rogauim te. ut dignis usq; ad me fatigari: ⁊ egritudinẽ mã qua tam diu laborio curare. Nam ⁊ illud compti qđ judei murmurant aduersum te. ⁊ uolunt eũ insidiari. Est aũt ciuitas mihi: parua q̃dem. sꝫ honesta que sufficiat utrisq;. Exemplum

Rescripti ab ihu p anania cursorẽ ad abagarum

Beatus es qui me non uidisti in me: cum me ipse nõ uidis. Scriptum ẽ enim de me. quia hi q̃ me uident. nõ credent in me. ⁊ qui non uident me. ipi credent ⁊ uiuent. De eo aũt qđ qđ scripsisti mihi. ut uenã ad te: oportet me primũ oĩa ꝓpt̃ que missus sum hec explere: ⁊ pt̃ea q̃m complẽo. recipi me ad eũ a quo missus sũ. Cum g̃ filio assũptus. mittã aliquẽ ex discipl̃is mis. ut curet egritudinẽ tuã. ⁊ uitã tibi atq; his qui tecũ sunt ꝓstet. Extat aũt his epl̃is adiectũ ⁊ hoc ligna

Posmor̃ qđ extra septum est;

Postea uo q̃n dñs ihs assũptus ẽ in celũ. misit ei judã quem ⁊ thomas taddeũ apl̃m unũ a postolorũ: ⁊ unũ ex septuaginta. Q̃ cũ uenisset: manebat apd tobiam filiũ tobie. Vt aũt audiuit de eo abgar⁹ ⁊ miracul̃ ẽ ei qđ uenisset apls ihu scdm qđ ei scripserat gaudius ẽ. Cũq; cepisset taddeus in nomine ihu curare omnem langorẽ ⁊ infirmitatẽ: ita ut mirarent̃: abgar⁹ confidatus mirabilibus que faciebat. recordatus ẽ qđ ipe eet de quo sibi ihs scripserat dicens. Cum aũt fuo assũptus. mitto aliquẽ de discipl̃is mis q̃ egritudinẽ tuam sanet. Vocãs ad se thobiam apd quẽ manebat:

hec gesta de abgaro rege

hic ponit eusebius alij archolici doctores re fratres ꝯ apostolos ad dñi ihu

(c) 2006 Ministerio de Cultura

aut ad eum. Audiuj qd̄ uir q̄dā potēs
uenit ⁊ manet in domo tua: adduc
eum ad me. Cūq; rediss; tobias ad tad
deū: dix̄ ei. Abgar⁹ toparcha uocauit me
ad se. ⁊ dix̄ m̄i. ut te ad eum p̄ducā. ut
ēes eum. Ꝟ taddeꝰ. Uemā mq̄t: q̄m
ꝓp̄ eū maxime missus fū. Sosta q̄ die
tobias mane assūpto taddeo: uenit ad
abgarū. Ec cū fuisset mḡtus p̄sentab⁹
p̄matab⁹ suis: statim inj mḡtu ei⁹ ufū
ē abgaro dīnum nescio q̄d splendoris
in multa taddei aplī. Qđ cū uidisset
abgarus: adorauit taddeū. Sr̄ qđ ām
tacti s̄ os̄ qui assistebant regi. Jp̄i em̄
mēh hoīi uidebant: q̄a sol abgaro
fuat ostensū. Qui ⁊ cep̄ dicere ad tadde
um. Ue discipls es ihu x̄ filij dei: q̄
m̄ dix̄at mitto tibi alīquē de d̄ceplis me
is. q̄ te curet: ⁊ uita tibi p̄stet. Ꝟ tad
deꝰ rīndit. Qa magnifice credidisti
in eū qui me misit: ꝓp̄ea missus sū
ad te. Ec si p̄manseris in fide ei⁹ ⁊ cre
dulitate: p̄stabunt̄ t̄ oīa desid'a
cordis tui. Tūc aut abgarus ad eum.
Usq; adeo mq̄t ādidi ei: ut ⁊ uideos
q̄ eū crucifixer̄: uelim si ulla m̄ adeēt
tāta exercitus copia trucidare. ⁊ si n̄
romanj regni auctoritas ip̄ediret. Ꝟ
taddeus aut ad hec. Dn̄s n̄r uolūtā
te patris sui impleuit. qua impleta
assūpt⁹ ē rursus ad patrem. Dicit ei
abgarus. Ꝟ ego scio. ⁊ credo in eum
⁊ in patrē eius. Ꝟ taddeus. Ꝓp̄ea mq̄t:
pono manū m̄am sup te i noīe ei⁹. Ꝟ cū
h̄ feciss̄: statī omī egritudīs morbo
quo tenebatur absolut̄. Mirat⁹ ē ab
garꝰ. qđ sic ūbis audierat de ihu. ita
reb⁹ ⁊ op̄b⁹ reppit. p taddeū deplinei⁹
implen: q̄ eū absq; medicamīs ⁊
herbis curauit. Non solum aut illū. s;
⁊ abdum q̄ndā abde filiū podagra
laborantē: cū se nesciens ei⁹ adiuuiss̄et.
manꝰ impositionē sanauit. Ossos q; alios
urbi illi⁹ ciues uarijs obsessos sanauit
incōmodis. Ꝟ sic opa magna admira
da ꝓficiens p̄dicabat ūbū dei. Qđ h
aut abgarus: aut ad taddeū. Cu mq̄t
m ūcaute di h facis. ⁊ nos oīs ujdē
tes miram̄. Uerū q̄so te enarra m̄i de
aduentu ihu. q̄m frēm sit: ⁊ de ūitu
te ei⁹: in qua faciebat hec que audiuj.
Et taddeus. Nūc q̄dem taceam. quia
q̄a ūbum miss⁹ sū p̄dicare. crastino q
grega m̄i oīs ciues tuos: ⁊ coram ipis
p̄dicabo ⁊ seminabo i eis ūbū uite. q
ut aduētum ihu q̄m fuge. ⁊ cur uel
qua de causa missus ē a patre. q ⁊ de
ūitatib⁹ ei⁹ ut opibus uel de misteriis
q̄ locutus ē in h mūdo. ⁊ in qua ūtu
te hec fecit. s; ⁊ de noua eius p̄dica
tione. ⁊ qđ ita paruus ⁊ humilis: ⁊
q̄modo se ita humiliauit. ⁊ deposita
maiestate. partuyfecit dignitē suam ita
ut ⁊ ī cruce ageretur. ⁊ in īferno des
cenderet. q ⁊ disrupet sepem quā a sēcis
nemo disrupat. q ⁊ mortuos suscitauit. q
q̄ descendit q̄dem solus. ascēdit aut
cū gnāh mltitudine ad patrē suū.
Iussit q̄ abgarus ut mature oīs ci
ues conuenirēt: ut audirēt p̄dicā
tionē taddei. Ec p̄ hec uisus est dari ei
aurū ⁊ argentū: s; ille non accepit
dicens. Sicut dereliq̄m⁹. q̄m acci
piem⁹ aliena: Gesta s autē ista q̄drīgē
tesimo ⁊ tricesimo anno. h n̄ ūtualit̄
utpote a nb adūbium ex suor⁹ lingua
int̄pretata: hūc in n̄ris libris tenebt̄
locum. Finit lib. i. Jcipit̄ capla. l. ij.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

De uita ⁊ ñstructione aplor̃ p̃ ascensionem xp̃i.
Qr̃eadmodũ ex̃bi' de x̃ oloctus a pilato cõmoc' ẽ.
Vt in oñem mũdũ bona rõi d' x̃ diuina p̃dica
tio ẽ. Qr̃eadmodũ p̃ orbem gal' celar nerõ
nãor̃ constituit agr̃ippã. ⁊ herodi ꝑpetua pena
deportationis imposita ẽ. Ue filo pro judis
suscepte legationẽ ad gaium. Quanta judis
acciderẽ grauia p̃ temptatẽ crucis in xp̃m.
Et p̃lat' quoq; semet ipm morte dãpnauit
De fame tp̃ib' claudij. Martirũ iacobi
aplí. Vt agr̃ippa ⁊ herodes aplos p̃secuta di
uinã contumax sensere uindictã. De theoda
q̃ depuatiat ꝑplin. De helena regina adia
benor̃. De simone mago. De ꝑdicatõe
per aplí apd urbẽ romã. De eugelio scdm mar
chũ. Ut p̃mus marchus p egyptũ x̃e noticiã. p̃di
cauit. Qualia de abstinentiab' apd egyptũ filio
sep̃sit. Quanta filonis ad nos pruenit lib'.
Huiusmodi clades cõp̃sserunt iudeos ipõ die pas
che. Qualia etiã sub neronе ihrlm gesta
sũ. De egypto mago cuius actus aplor̃
faciunt mentionẽ. Quẽadmod' de judea
paulus romã missus uinctis oñi culpa liber'
ẽ. Quonã sit passus iacob' qui fr̃ dñi ẽ
dictus. Quod p̃ marchũ p̃mus epc̃s ale
xandrine eccie ordinat' sit anianus. De pse
cutione neronis sub q̃ paulus ⁊ petrus
decorati sũt. pna confessione. Vt ñmis
iudei malis afflicti sũ ac nouissime contra
romanos arma mouerunt. Explicit
capla. Incip̃ lib' scds de uita et ñstitutione
aplorum. p̃ [illegible]

Quecumq; oportuit ulitr in
p̃ncipiis eccliastice hystorie
designari. siue de dignita
te saluatoris. siue de antiq̃tate nr̃e
religionis. ac ueritate doctrine. et
ut olim tẽpa sit x̃anor̃ que nouel
la uidetur institutio. si; ⁊ de aduẽ
tu ipsi' dñi ⁊ saluatoris nr̃i impleto. ac passionib' consũmato. de aplor̃
quoq; electione. ⁊ supiore libello q̃nta
potuim' breuitate pstrinxim'. Age
tã nũc que etiã p̃ ascensionẽ eius cõ
secuta sũt uideam' partim diuinar̃
scripturar̃ testimonijs edocentes. par
tim ⁊ extrinsecus ex his que fideliter
in cõmentarijs q̃ ad memoriã posteri
tatis inuenta s̃ compim' adphibentes.
Primus q̃ in aplatũ p̃ iuda ꝑditore ma
thias sorte conscribitur. qui erat unus
ex depis dñi sic supra demonstratũ
ẽ. Ordinantur aũ ⁊ diachi septẽ nũo.
p̃ orones ⁊ manũ impositionẽ aplor̃
ministrij uidue gr̃ia. in quib' stephis
q̃ ⁊ p̃mus p̃ dñm statim p̃ ordinatio
nẽ suam lapidatus ab his q̃ ⁊ dñm
occiderẽ. p̃ qd ⁊ mñs suj stpho corona
donatur a xp̃o. Tum deinde ⁊ iaco
bum qui dicebatur fr̃ dñi. ꝑ eo qd
eẽt filius ioseph qui xp̃i q̃si pater ha
bebatur. q̃m q̃dem desponsata ei fuat
uirgo maria. que prius q̃m conue
nisset cum eo inuenta ẽ in utro hr̃s
de sp̃u scõ. sic eccliа ꝓclamatur.
Hunc inq̃ ipm iacobum q̃ ⁊ iust'
cognominat' ẽ ab antiq̃s. uirum
iusto ⁊ mirifico uite priuilegio pre
mũ hystorie tradiderunt. suscepisse
eccliе que nr̃i solimus ẽ sedem. sic
clemens in sexto dispositionũ libro
asserit dicens. Petrus enim inq̃t ⁊
iacobus ⁊ ioh̃s p̃ ascensionẽ saluatoris q̃nquis ab ipo fuerint omib' pe
ne p̃lati. tam̃ non sibi uendicant p̃
mat' gliam. s; iacobum q̃ dicebatur
iustus aplor̃ epm̃ statuunt. Idem
quoq; ipe in septimo eiusdẽ operis libro

(c) 2006 Ministerio de Cultura

addit de ipō ⁊ hec. Jacobo mīt. qui dicebatur iustus. ⁊ iohī. ⁊ petro p̄t resurrectionē dñs omnem scientiā tra didit. ⁊ ipi ceteris aplis. Qui apli illis septuaginta discipulis etiam ipi tradider. ex quib' unus erat ⁊ barnabas. Duo at fuisse iacobos constat. unū hunc justū. qui de pinna templi dejectus. fullonis uecte percussus ē. ⁊ mortu tra ditus. alt' aut ē ille qui ab herode ca pite cesus ē. hui' g' iusti iacobi. etiā paulus meminit ē scribit. Aliū aut mīt aplōr̄ undi nemmē. ñ iacobū fratrem dñi. Jn hoc g' q̄re. etiam tadd' de quo sup' memoratum' secm dñi p̄ceptum ad regem abgarū missus. ipm q̄dem ab egritudine morbi cor poralis absoluit. unāmq; uo cuiu tatē edissenor̄ xp̄o dño fidei sacis cathecuminate sociauit. ita ut in hoc diernū cuiuscas illa. quippe que ipi dñi ⁊ saluatoris meruerit sepa sape. uisit specialū quadam xp̄o de uotione dicata fit. Jnēa p̄secutio p̄ma adūsum eciam dei que ihrlm mis facta erat sub p̄mo mūe stpho. oīs deplos exceptis duodecim per unāmq; judam samariaq; dispsit. seu pocius ut scā scriptura indicat. dissemmauit. ex quib' nō nulli ad fe nicem usq; ⁊ ciprum atq; antiochi am deuener̄. qui gentib' quidē cre dere mistum fidei nondū audebāt. judeis tm̄ p̄dicabant. Jnēa paul' adhuc uastabat eciam. ingrediens domos. ⁊ p̄thens uiros ac mulieres. tradebat in carcerem. S; philipp' qui erat unus de septem cum ste phano diachs ordinatus. discēdit samariam uirtute dñi repletus. ⁊ pre dicauit p̄mus ūbū dei samaritane genti. Jn quo tanta erat diuine gr̄e efficacia. ut etiā simonē magū suis p̄dicationib' constringeret. q̄ p̄ idem tp̄us celebris fama apd samaritas nouū p̄phēs habebatur. tm ut ūnus dī magna ee putaretur. S; is cū audisset signa ⁊ miracula que a phō philippo p diuine gr̄e patrem fiebāt. obstupefactus. ⁊ tūtus cessit. ⁊ cre dere se in xp̄m usq; q̄, etiā baptismū accepit simulauit. Quod reuera mi tuti dignū ē hodieq; eodem ordine fieri. ab his qui uolunt hēditariā ab illo simulatione secte ipiissime sce per. quiq; auctoris sui artibus ish tum eciam fraude qualib;. ingressi la uacrū furantur. ⁊ sacrosca nīa uolunt alie' morbi contagione cōmaculare. Scripsit enī eor̄ uenātus sermo. sic ulcus in gregibus. ⁊ occidit ūbor̄ mor sib' meantes. letale uirus infūdit. donec noctis eor̄ latebras. diligen tia pastoris inuestigatas educat ad lucem. sic ⁊ ipe simon pet' in christina cōprehensus. pena qua me rebatur expendit. Verum p dies singlos. augescente p̄dicatione ūbi dnīm. p dei prudentiā. ex ethiopie regionib' adest q̄dam regine gentis ille' ipositus. nocis q̄ppe ē ille na tioni etiam nūc a femminis regi. tanq; uota in thrlim̄s reddit'. huic philipp' ipīsis sci spūs uisus. p̄mo ex oīnibus gentibus mistiū fidei sacramentum baptismi tradidit. ⁊ ulūr q̄sdam deo primicias oīum consecrat nationū. huic primo

(c) 2006 Ministerio de Cultura

cenet. ad patam tam regressum scie
tiam di sui ⁊ saluatorē dñi nri p
scientiā indigenis gentib⁹ sic sibi cra
dita fuat pdicasse. In quo reb⁹ ipis
completa ē p eam pphia que dicit:
ethiopia pueniet manus ei deo. dū
hec ita agunt. paulus uas electio
nis non ex hoīb⁹ neq: p hoīem
sed p reuelationē ihu x̄. ⁊ dei patris
qui eū suscitauit a mortuis in aplā
tum uocatus. celesti ad se uoce dela
ta. Adhēc admodū tubi⁹ de x̄ edoct⁹ a pilato
hec cum oīem tam locū dominū ē.
de resurrectione ⁊ mirabilib⁹ dñi nri
ihu x̄ ⁊ de ascensione ei⁹ ad celum
felix fama loqueret. ac p oīm mm
antes bi huius rumoris uolūtatē
opinio. ⁊ qm antiqui moris erat
apd romanos. ut principes iudices
si qd forte nouū in his quas regebāt
prouincijs accidisset. ut principi. ut se
natui nuciarent. uti ne ex his que
gerebantur ignorare aliqd uiderentur.
de resurrectione a mortuis dñi ⁊ salua
toris nri ihu x̄. que tam in oīem
locū fuerat promulgata pilatus tubio
principi refert. s; ⁊ de ceteris mirabi
libus ei⁹. ⁊ ut post mortē eum re
surrexisse. a qm primis iam ds ee
crederetur. Tibiusq; qd cōperierat.
retulit ad senatū. senatus autē sp
uisse dr: p eo qd non sibi prius hui⁹
rei indicium fuit delatū. s; aucto
ritatē suam p̄uenisse uulgi senten
tia. Lex etenim erat antiquitus
deſignata. ne qs apd romanos hēre
tur. ni senatus decreto ⁊ sententia
confirmatus eēt. Porro autē p uo
hoc erat qd agebatur. ne diuina

uirtus humanis putaretur affectib⁹
indigē. Cui⁹q; secūm ea que sup̄ dixim⁹
remissi; senatus. tibi⁹ cām remittit sen
tentiā suam. ne qd̄ adiūctum doctrinā
x̄ contrariū moliretur. hi Tertullian⁹ uir.
⁊ legū ⁊ institutionū romanā x̄ peritissim⁹.
⁊ nr̄ nūs sēptores admodū clarus:
in apologetico suo quē adiūctum gētes p
mā fidē scribit. hi modo refert. Vt de
origine mq̄t aliqd retractem⁹. ei⁹modi
legum uetus erat decretū: ne qs ds
ab imperatore consecraretur ni⁹ a senatu
probatus. Scat marcib⁹ emilius de deo
suo alburno: facit ⁊ hi ad causam mei.
qd apd nos humano arbitratu diuinā
tas pensetur. ⁊ nisi hoīi ds placue
rit. deus non erit: homo iam deo ip̄i
cius ee debebit. Tiberius q̄ cui⁹ tp̄e
noīa x̄ianū in selim uidimus: admun
ciata sibi ex syria palestina. que illic
ueritatē ultus diuinitatis reuelauāt:
detulit ad senatum. cui p̄rogatiua
suffragij sui. senatus quia non ipe pro
bauat. respuit. Cesar in sententia man
sit. cōminatus periclin accusatoribus
x̄ianoz. hi Tertullianus. Vi oīm mūdi⁹ hec
Quod profecto ut p̄ distincta d̄ x̄i nica
diuina potestas ita cuncta de.
cesaris sensibus ingessit: uti
absq: ullo obstaculo in ipis diffusa t
nuncijs sermo euāgelij usq: qq: peruer
ret. Vbi ⁊ factū ē. ut repente quasi ce
litus lumē ostensum. aut radi⁹ qdā
solis erūpens totum orbem claritate
sui⁹m luminis illustraret: ut cōple
retur ⁊ illa pphia que dixerat. In
oīem eam exiit sonus eoz. euāgelij
taz diffusa. ⁊ aplōz: ⁊ in finem
orbis tre uba eoz. Ex quo ⁊ p oīs

(c) 2006 Ministerio de Cultura

cuntates ac uicos. ĩmense mltitudies
uſtur melliũ tp̃ie fruũta ad areas:
ita ad eccias ppli congrebamur. Q̃ cũq;
illi a parentibus traditæ ſibi morbidæ
ſuperſtitionis uinclis tenebantur. p
doctrinam x̃ ſmlr ¬ p ũtutũ mira
cla que fieri uidebant. recepta ueri
dĩ notitia. tanq̃m a tirannicis dñis
liberata. ad unũ ueriũ dñm. ¬ dñm ca
tolemq; ſuum. uetuſta pementes
erroris. fidei confeſſione uenerabant.

¶ Vespaſianũ p̃ chr̃i bĩũ cesar legẽ judæor̃ obſeruãtes
ægypti hoc ꝓtinus pena imposita ſit. —

Quo tẽpe paſſim iam p omnẽs
etiam gentiliũ ꝓfectus euãdebat dig
natio duũma: primo cornelius apd
ceſaream paleſtine urbem maximam
cũ omi domo ſua ad fidem x̃ petro
miniſtrante pducitur. Jam inde q̃
primi. ¬ alij ex gentibus apd antio
chiam ad fidem uenerunt: cor̃ p̃di
catione ꝓtrac ti. quos p ſeditione
adiſium ſtephi cõmota. diſſemina
tos ee p omnem locum ſupi edocumꝰ.
ꝑ quos ¬ apd antiochiam floretiſſi
ma congregatur eccia: in qua erant
etiam ꝓphetæ ordinis uiri q̃mplimi.
cũ quib⁹ ¬ barnabas ¬ paulus. q̃b⁹
omnib⁹ pariter in grã dĩ ¬ unanimi
tate de gentibus. ibi primũ depti ul
ti phenni fonte ſumpto uocabulo
appellati ſunt x̃ianι. qua tempeſta
te agabus q̃dam unus ex his qui
aderant ꝓphetis famem magnã futu
ram diuinis p̃ſagabatur actis.
Paulus uõ ¬ barnabas. cũ miniſtrio
a fr̃ibus collato quod ſcor̃ uſibus
deſeruirent. ihoſolimã deſtinantur.

Iudea tũ duobus ¬ xx. cursũ annis
ſub ꝓcuratis exactis. uiuendi finẽ
fecit. Poſt quem gaius impium ſuſce
pit. ¬ continuo iudeor̃ principatũ
tradit agrippe ſimul ¬ philippo. ac
liſanie tetrarchias. cum quib⁹ ¬ pau
lo pr̃e hewdi idem contulit. Ꝑm uo
hewdem qui ul in uobis nece auctor
extitit. ul paſſionem dñi mĩſtrarat. mi
tis exercitatiõi modis etiõ dãpnati
exilio. ſicũ ioſephus in his que ſupra
inſeruimus ſcribit. Ut philoꝓ judeus
ſuſcepit legationem ad gaium.

Huius tp̃ibus philo mirabiliſſimꝰ
ſector̃ floruit. qui non ſo
lum in uĩa. uerũ etiam in gr̃or̃ phi
loſophia ꝓximus inter ꝓmos habebat.
hic autẽ geñe quidem a patris hebr̃.
apd alexandriam uõ in omnib⁹ clari
¬ nobilib⁹ uiris clarior ¬ nobilior
erat. In diuinis autẽ legib⁹ ¬ patriis
inſtitutis. q̃ntus qualisue fuerit.
ex his que nobis libror̃ ſuor̃ tradi
to monimentis. omnib⁹ clarum ẽ.
Qb⁹ eñ digne ualeat explicare. q̃nta
ei⁹ in liberalib⁹ literis fuerit inſtitu
tio. q̃nta in philoſophicis. q̃ntus q;
maxime in platonicis. ¬ phytago
ricis ſuis diſciplinis. utq; omnis ¬ q̃
ſecum floruerant pene ¬ quis p̃ceſ
ſerant ſuperare? ¶ Varia judeis accider̃
grauia p̃ termĩatẽ crucis x̃i dñi.

Hic q̃ tpe tribus gaii q̃nta
iudeis acciderint mala. q̃nq;
uoluminib⁹ exponit. Et;
de eidem gaii mentis inſania cõme
morat. q̃d uti dñm ſuperbie elatus ſit.
ut dñi ſe uoluiſſe appellari. In q̃bus
autẽ ubi de iudeor̃ cladibus refert

(c) 2006 Ministerio de Cultura

fuam quoq; legationē quam p̄ contri
buhibus ſuis iudeis detulit ad urbē
romam deſcribit. ⁊ qđ̄ poſtea apđ̄
gaium p̄ patrijs legibus nich ąph̄
qm̄ irriſionē detulerit, dom. ĩmo ⁊
pene pclim mortis incurrit. S; et
ioſeph⁹ meminit hoz in octauo de
⁊ cimo antiquitatū libro. ⁊ alia que
dam ſcribens. Et quidē cum ſedicio
apđ̄ alexandriam fuiſſ; exorta. inter
judeos ⁊ grecos. ⁊ terni ab utrisq; pa
tribus legati. mittuntur ad gaium.
Jn quib⁹ p̄ parte greconū. erat q̄dam
legatus appion nomine. Cuj cum
in cēteris q̄mplurimis inſimularet iudē.
tum maxime qđ̄ honorem ceſari nō
deferrent. ut mos ē facere oīmbus
q̄ romanb⁹ faſcibus ſubiacēt. Jubg
ſ aiebat. q̄ neq; aras gaio. neq; tēpla
cōſtituāt. neq; alia huiſmodi in quib⁹
ei dumū honores a p̄nunciatib⁹ defe
runt; ſ; ſoli ſ q̄ neq; ſtatuas ei decīāt.
neq; ſacrificium nūmis ei⁹ ob
ſeruent. Cumq; ⁊ alia grauiora alle
garet appion. p̄que cōtra crederet
gaium. ſuſcepit q̄ legationem petrus judē
us in oīmb⁹ magnifice alexādri alab
arche fr̄ philoſophie nō ignar. poſtea
ſime purgatus obiecta. S; ubi cum
g aius. ⁊ jubet uico e cōſpectu ſ
abſcede dum uindicta repleā. ſecū
ipe ruminat q̄d̄ uecos ſtatuā imp. Egres
ſ autē fuſo cū uulturia. ait ad judeos
q̄ ſ adſtabāt. Bono animo nos ecce
poſſet. quibꝰ ille ē gaius. qz nece
ſſe ad ee diuinū. ⁊ ubi humanum
ceſſat ee auxiliū. Ĩ q̄dem ioſepho.
Simonem fil̄ o in ipo libro quē de
ſua legatione deſcripſit. ſingillatim ō
nīū q̄ a ſe meipo geſta ſ refert.
Ex quib⁹ illa ſola cōmemorabo. que
legentibus cuidenī in diuinā p̄ piac
ulis que adūſ. xp̄m commiſit auſi
ſ innocentē ultionē. Primo q̄dem tpe
ꝰ tiberij refert in urbe roma ulta
num ul' ſedanum. quēdam magni
apđ̄ imp̄atorē loci uniuſam cōr gen
tem. ſummo uſu unāīme uoluiſſe ī
judea ad pilatum ſub quo in ſaluato
rem facinus admiſum ē. dum tpin
quod in ultimis tunc adhuc ĩmebat
integrum a p̄fanare temptabat. maxi
mis eos p̄mordijs agrauiſſe. S; ⁊ p̄
tiberij occaſum. gaium refert ſucces
ſorem eius cū cēteris quam plurimis
tunc ⁊ iudeis gētī acerrimū exiſtiſſe.
quod p̄ſto ē ⁊ ex ipius ſcriptis ſ̄nōib⁹
ōre. Odia quidem in quo erat in gaio
ingenii p̄alentia. qua g̃ oīs hōmes
p̄ipue cū g̃ iudeorum gētem ferebatur.
et ſpāta quadam ſeuitia loca cor que ī
dumus hīr ſupplicationib⁹ ſolennia.
incipiens ab alexandria diripi. et ſa
cra religionē moremq; gentis a p̄fanari iub.
ſtatuas ſuas ⁊ ſigna ea atq; imagīb⁹
repleri. ſ; ipm quoq; ſce cuncta ſ qđ̄
ſolum manebat. deus a p̄fane ſtagio
nis inuectū. et a manēb⁹ p̄dominari
aſſium comminat ni ipm apud imp̄
ausus ē. in edes ſolis nobiliſſimi no
ui dei gaij uocarēt. S; ⁊ alias immiſas
clades. ⁊ ut oīs tragicos luct⁹ apđ̄ ale
xādriā judeis intentatas ee ſub gaio.
ī ſedē opis ſuī de iisdē lib⁹ libro. iiij. m
morat exequit. Hec nō ⁊ ioſephus. ſoli
huic de pilati tpib⁹ ſcribēs. p̄ quibus fa
lsarius q̄ uniuſe gētī accidīt mala.
audiū ⁊ ipe ī ſedē iudaici belli oſtēdit

(c) 2006 Ministerio de Cultura

hibo. Js ãt aĩq̃ mult⁹ ẽ ꝑ nudam ãtq̃ tẽno
ꝑcatoꝝ pilat⁹ noctu uelatis utimã ñrũ fer
ri imagines cesaris tab; ac statuã. Qđ ti
dies exort⁹ ẽ magnã ꝑturbacõnẽ iudeꝝ po
pulis excitauit. stupẽtib⁹ꝫ ꝑturbatis. ad
nouã factiõẽ regẽ. Commouẽãt nãq; ex hi qđ
sp̃nent ꝛ delcauerãt iã leges fuerꝛ oĩa
institutã maiorꝝ q̃b⁹ nich tale habẽ intra
ĩmia urbẽ ulꝰ fas erat. S; hi solũ ẽ num
rũ in q̃ eos ipe affectionis fue uelor ui
dicta dãpnauit. ꝓ eo qđ scãm cũgiẽ re
ligionẽ simul ges oclamauit unũsa. nõ
habẽm⁹ regẽ ñ cesarẽ. Cum deĩ rõe sẽp
tor alia q̃: in eos delatã cõmouat ultiõnẽ dices. Post hi at ꝛ alia in eos ẽcidit
ꝑcussio. ꝓ eo qđ sacrũ erarũ qđ apud
eos pcipia lingua corbana appllãt cõmẽ fas in usꝰ comunes publici
aque ductꝰ ꝓrogari uidẽt q̃ a priorẽ
tus stadijs deducebat ꝓ q̃ numia ingẽ
natione ꝓfs mouebãt. Cumq; ad eũ
pilat⁹ ultimus auẽt adire ad eũ ꝛ cla
morib; fatigare. At ille ꝓuidat ꝛ sedi
tionẽ fugam militꝫ habitu plebeio ob
tectos armis infiltratos ĩmiscuit. ꝓ
cepto eis dato ut ne gladios ẽ; fustib⁹
latrocinos uterẽt. Jgit ubi ops fuit sig
no eis de tribunalib⁹ dato: sed ꝑstitiq;
cepũt. J Nonulli ũbanoꝝ uulnib⁹ plu
rimi ãt pũ ut fugã oĩi arripuit. Aĩa
stupatõne pelli ꝓtex. Ad hec tũ dispi
ꝛ suoꝝ fumib⁹ deorta. ut̃m doloris silẽ
tio repssit. Oĩas ꝑtã clades ĩ urbẽ
eis obuenit dũ nouis sẽp rebꝰ sedicios
studẽt rem sq̃tor exponit. ostẽdẽs qđ
ex admissi facinoris pẽ. nũq̃m ab eis
sedicionũ furor nũq̃m bella maresq;
cessarũ: usq; ultimũ ꝛ exitiabile ĩtuũ
tẽpꝰ uastatiam eos obsidionis ĩcu
sit.

Jgit iudeos ꝓ commissõ scelꝰ Quod pilat⁹
le ultio diuina dãpnabãt. semeciꝑm ꝛ
S: ꝛ ipe pilat⁹ q̃ in salua morte dam
tate mq̃ iudicis fuer⁹ offẽ nauit. mxo.
ẽ. idem tpib⁹ gai. tãtus .vii. —mxo
ac talib; malorꝝ cladib⁹ cruciatus est.
ut ꝓpria se mnu tinxisse ꝛ nephariã
uitã ui abrecisse referẽt. J Hec eni pote
rat tam prudẽ mmitt impune cuadere
sic in hystorus grecꝝ rrpm. cor ou ẽxat.
q̃ olimpiadas scripsit. ꝛ Annales rerꝝ gesta
ꝝ libros ad posteritatis memoriã condit.
S; gno De fame tpibus claudij. viii.
. iiii. ãnis nec negris pncipatu
ministrato claudi⁹ imperiũ successit. su
b quo fames satis dira. ununsũ orbẽ
ẽ deuastauit. Hoc tñ na fuit. lege ãn
nie applie pditam. sic in actibꝰ aploꝝ
refert agabꝰ q̃nã appliam famẽ mg
nã futuram sub imperatore claudio de
nũciasse. Verũ luchas q̃ hi de agabo
rẽt. dixit ꝛ hi qđ ꝓ paulũ ꝛ bar
nabam fratres q̃ erãt anthiochie
ꝓ uiribꝰ suis unusq̃sq; supꝝ miser
unt fidẽs. habitantib; urbẽ. ꝛ ꝓ hec
addidit dices. Quantum iacobi apli.
ꝛ illi at ꝓpe sine dubio tpis. viiii. —
qđ sub claudio fuit q̃ fames erat de
signãs immisit mq̃ herodes rex
manꝰ suas affligẽ aliq̃s de ecc. ex
uitauit iacobũ fratrem iohis gladio ;.
De hi aũt iacobo. clemẽs alexandrin⁹.
ꝛ hystoriã q̃ndam dignã memoria. ꝛ
septimo dispositionũ suaꝝ libro scꝛ.
ptam ad se usq; ex traditione ma
iorꝝ. Cui q̃dem unq̃ ꝛ his q̃ obtule
rat cum iudica ad martiriũ iacobũ
.s. mot⁹ ꝛ ipe ostensus ẽ se ee xanũ.
Ducta ẽ unq̃ ambo pariter ad supplꝛ

(c) 2006 Ministerio de Cultura

eum: ⁊ cum dicent̄ mi mia rogauit
iacobū dimi sibi remissionē. At ille pa
rump deiubans: pax t uigo: et os
culat⁹ē cū: ⁊ ita ambo simul capite
plexi s. Ysagrippam ⁊ hodē aplos psc/

Set tunc uigo ut ait cui. dnīa
scripta diuina. uoces totef xtimuo sepe
qz de iacobi nece q̄m ēt ihrm. x.
uoces: addidit ⁊ petrum comicet in
carcem. sine dubio ⁊ punire uolens.
i diumū adsumsi; auxiliū. Quo an
gls ei nocte adsistēs mirabilr cum
uincloz nexib⁹ soluit: ⁊ ad munifi
um pdicationis ire libum misit. Ac
cū pet⁹ q̄dem ti gesta s. Reg ū facm
in aplos ppetuum dilatōnē ñ pmē
uationis: si; xtimuo uisoz ad ē dnum
ir⁹ dextā sic hystoria in aplōz actib⁹
scripta nos edocet. Cum uigo cesar
am descēdiss: hodes ⁊ in die sollēpni
pclara ueste regia indut⁹ p tribunali
consedisset. ac de sublimi scionat ei
ad ppīm: cumq; pls adclamret ei di
uoces ⁊ ñ hoīnis. statī uigo pcussit
eū angls dñi. eo qđ ñ dedit gl̄am do:
⁊ scatens uimb; expirauit. Miracło
uit dignū est tantā sonātā diuinaz
scripturarum cū hystoriographo gentis illi
deplmoi. Ipe ⁊ enim iosephū de euāde
cōmmoras: nonoēcimo libro antiqta
tum hns qđ⁹ unica scripturam ē ti fimo
nib⁹ refert. Tercio uigo ānū impu
uocē uocuis impleūat: cū forte cesa
ream que prius puigo straconis uo
cauit aduenit. Vbi eū in honorē cesa
ris spectacula ciuib⁹ ederet uocuo
q̄ uocebat salutis cesaris die. cuiq;
illuc uoci⁹ puīcie uim. honore ⁊ fact
tantib⁹ pdita iucundissent: statō specta

culoz die indut⁹ uestē regiā ingressa ex auy
gr̄icaq; mirabilr contexta. mcipien
te die. procedit ad theatrū. Vbi eū pri
mos radios solis argentee uestis gre
mio suscepit; ⁊ repcusso splendore
duplicata spectantib⁹ luce. fulgor me
talli ulterius effudit: ut intuētu
ē⁹ pstringēt aciem tor aspect⁹. ⁊ p
hoc plus alioq̄ deo q̄m hūane na
ture ē artifex. assurgentie mentit.
Hinc adulantis uulgi scripte uoces
honorē sonantes. si; exercitū sequentes:
et hinc atq; inde ab eis cōclamātib⁹ ds
applatus. utiq; fieri; aprici⁹ supplicī
exoptat dicentib⁹ pplis. quod nunc
usq; ii hominē te timuim⁹. si; ex hoc
iam sup humanā te ēe natā fatem.
Si; rex a clamatione tis habitam
ñ repressit. nec impietatē minime ad
ulationis exorsus: dom respicies
paulop⁹ immittē atq; insistentem.
capita suo ulcet angl̄m ⁊ eū sefit
extimuo exicii sui ministrū. quem
pri⁹ nouat pastore bonoz. Ex ecce
repente cruciat⁹ eum ex dolore ire
dibili uētris atq; inflatione corripu
it. respicientesq; ad amicos. en inq̄
ille ego ds uīr ecce apellor affectus
⁊ deitor de uita. q̄m quedam dnī
na uitat⁹ nup collatas in me falsas
asgunt uoces. ⁊ q̄ in uitat⁹ dicelli
a uob pcebs iamiamq; rapiet⁹ i mtē.
Si; suscipienda ē ista q̄m ds statuit.
Iam ⁊ uitam⁹ aspnēdi: ⁊ logeua
tem que bta pitat⁹ expectam⁹. Et
cū hi dixiss: in dolorib⁹ uehemencio⁹
agitat⁹: mstanē ad palaciū repor
tat⁹. Cumq; diuulgatū eum ēet
q̄e diem meritum ignis inflatio

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tor' etans ⁊ sęr⁹ uenięs mox ꝓtę
sup' eiecta stra: oīpotīci ꝺo ꝓięgis
mcolumitate supplicabāt. Ꝺms aut
domus regia plancis ⁊ gemmis ꝓlo
nabat. Cum uīam rex ipe in excelso so
lio recubis ⁊ ꝺorsum respicięs. ac ꝓ
nos ꝓstratos q; oīs ꝯ flecib; uocēs. nec
ipe q̄dem temperabat a lacrimis. uex con
tinuis q̄q; diebꝫ uīaris doloīb; cru
ciat' uxam uolīter Abrupte. q̄ꝗge
simū etatis ⁊ q̄tum ages āmū. regni
uo septimū. Quatuor ⁊ cui sub gaio
cesare. āms regnauāt. philippi tetrar
chiam trib; āms oīmięs. quarto aute
⁊ octauis ꝑ Ad uīges trib' aut reliquis
āms sub claudio cesare exactis. Cui in
cęs q̄m plimis iosephum cui in hys
uerba uirgie dumte sępe occurrat uat
de murato sum. Ad uo uidet in solo re
gis uocabulo uariare. cum ⁊ ips ⁊ ac
tus. ⁊ res eīdem hostīdat fuisse posti
bile ē. u sic in alijs q̄m plimis iudęe
nominib' inuenimꝰ ⁊ mīc duplici uo
cabulo mīcupatū. quoꝝ alto lucas mi.
Alto usus sit iosephus. Nec q̄m rur
sum luchas in actib; aplōꝝ inducit
gamaliel ē de aptis in iudęe ꝺesensu de
libato facta ꝺ ips in ips dicēte qꝫ sur
rexit theodas q̄dam dicēs se ee ingīu
q̄ndam. cui destructe ē. ⁊ oīs q̄ seque
bant' eum dissolutu s. age ⁊ qꝺ de hac
iosephus in li code uso sępsit ꝓtam.

Fado De theoda q̄ deꝑuauit ꝑp̄. xi.
mꝺo uidam. ꝓmia decepto
quidam mag' theodas nūc. ꝑsuadet
ꝑli multitudīe. sublatis ꝺpys fac
cultatibus urbes excedęe. ⁊ ripas iordanis
fluminis obsidę. Dicebat aut se ⁊ ꝑ
phetam ee. ⁊ posse ubi sui ꝺcepto sta
tui fluenta durīe. ⁊ facilem secessum
suis fluminis trāsitum dare. Quę cum
dicet. multos decepit. Fauus uo ñ i lōgum
in corde ei' undulsit. si timuit eqti tur
mam. que ex uīpuso uīues fr' eqs q̄m
plimos q̄dam ꝓmit. multos ui ⁊ uiuos
capit. ipius aut theodę caput decisum
in limam ꝺpectatum. Post h uidem sęptor
⁊ de fame que sub claudio facta ē hi in
memorat. ꝓ idem ips mꝺo fames magna
obsedat ⁊ uidet q̄ tempestate regina no
mine helena multis pecuniis copiatum
frumentum de egypto ⁊ ultimā dilatum.
indigīib; ministrabat. Ꝺ tam osonās
tamq; coordans q̄m hec sunt cum ilhs
que in actib' aplōrum sębunt' ubi uiet.
quia dępli q̄ erunt amoene. ꝓ ui potu
re unusq̄sq; miser in mutuum feis
subitamib' in iudam defendum ꝓ
inus barnabe ⁊ paul ac plios diste
sādum. De helena regina adiabenoꝝ. xij.

Elene uo hui⁹ cui' historia ꝑplu
rimis mentōne ⁊ mīc extat
sepulcrū nobile ꝑ portis urbis. Re
gnasse aut apō ad iabenoꝝ gentem re
fert. De symone mago. xiij.

Nta cum fides dni ⁊ saluatoris mi
hu, xpi ꝓmulgata ęsset mētes ⁊ ꝑ dies
singlos religiosus augeret augmtū.
nequaq̄m quiuit hostis salutis hūa
ne. si urbem maxima q̄ ē caput oīū
pueniret ⁊ symone illuc de q̄ in scriptis
virtutes euocat. cuius nepharijs artib'
ammelā ipe maiora subpetrans.
plurimos urbis illi' ciues in errores
umelā conuęt. Designat hoc uerbis
sęptembris nobilis nō mīo p. aplōꝝ
temp⁹ exortꝰ nuper de quo sup ilęi
que comptā assignabim. Ide g in

(c) 2006 Ministerio de Cultura

apologetico quem p fide nra ad impiorum amicoꝝ ſcte. Dis meſi omnis offert. Dis ſacrificia ⁊ hiamma impura delibat. S; et hoc adhuc negotia ⁊ execrabiliora cõmittunt. Nunc enim ē quidam apd ſe meſtabilia q̃ cum primo dꝫ audierit mente execlat. ⁊ eoꝝ q̃ uinum petius ſus uelud adonit̃ imeat. ⁊ uſq; ad cle imam uenat. Que cũ ita ſint aium impoſſibile ē ul ſcpt̃ ea tñ. uel ore ac labus pferri. Dꝫ audent p uerecundiam ita ſe hꝫe rem credit. Porro aũt ũa illa huiusmodi s. q̃ p impietate ⁊ obſcenita te ſui caſtigꝫis ⁊ pudicis auribꝫ execrabi lia ⁊ penito horreſcenda ducant. Quicqd enim illd ; ꝙ ⁊ impie qd excogitari a quoq̃m p. omni ꝫ impium illd ē tñ. qd unquamtuſſime hui⁹ ſecis mulier reatum apd ſe reſuam pulcherrimi amici. infidelib: p mulcerculis ⁊ pueris ũ aut aplis. omnis detestabilꝫ illudere. Sume g̃ tahũ malox pcm ⁊ auctore p rem ips ſimonẽ. ex aparatox ſuox numo dbis ſuſtentans. ad urbẽ maxi mam ut cõpulit roma ũ ubi potiꝫs ſimus arcens dñi ⁊ ſaluatoris nr̃i ihu xp̃i aplis in hoc ipm ab eo ſubiugatus obſtitit. S; diuina uirtꝫ ⁊ gra i ma ximo ſcripue ecclie nũq̃m deſerere ſuos ſolet. que ſectam malignã fia mã tota ſedicare reſtingit. ⁊ omnem mundũ deſtruere exolimare ſe adũ ſectam dicit. Pꝫ qd neq; ſimõ neq; alius dꝫs agẽs uicaria adũ ſos aplos dñi potuit eicere. qz ũtatis lux ex ubi diuina claritas q̃ ob ſalutẽ hoim nup effulſerat. papas ſuos tetus meliacꝫ detecta caligine. de bonis meab: ignorãtie tenebras effugabit. Denq; ſuppleꝫ magꝫ ihu humanis

apologetico quem p fide nra ad impiorum amicoꝝ ſcte. Dis meſi omnis offert. Dis ſacrificia ⁊ hiamma impura delibat. S; et hoc adhuc negotia ⁊ execrabiliora cõmittunt. Nunc enim ē quidam apd ſe meſtabilia q̃ cum primo dꝫ audierit mente execlat. ⁊ eoꝝ q̃ uinum petius ſus uelud adonit̃ imeat. ⁊ uſq; ad cle imam uenat. Que cũ ita ſint aium impoſſibile ē ul ſcpt̃ ea tñ. uel ore ac labus pferri. Dꝫ audent p uerecundiam ita ſe hꝫe rem credit. Porro aũt ũa illa huiusmodi s. q̃ p impietate ⁊ obſcenita te ſui caſtigꝫis ⁊ pudicis auribꝫ execrabi lia ⁊ penito horreſcenda ducant. Quicqd enim illd ; ꝙ ⁊ impie qd excogitari a quoq̃m p. omni ꝫ impium illd ē tñ. qd unquamtuſſime hui⁹ ſecis mulier reatum apd ſe reſuam pulcherrimi amici. infidelib: p mulcerculis ⁊ pueris ũ aut aplis. omnis detestabilꝫ illudere. Sume g̃ tahũ malox pcm ⁊ auctore p rem ips ſimonẽ. ex aparatox ſuox numo dbis ſuſtentans. ad urbẽ maxi mam ut cõpulit roma ũ ubi potiꝫs ſimus arcens dñi ⁊ ſaluatoris nr̃i ihu xp̃i aplis in hoc ipm ab eo ſubiugatus obſtitit. S; diuina uirtꝫ ⁊ gra i ma ximo ſcripue ecclie nũq̃m deſerere ſuos ſolet. que ſectam malignã fia mã tota ſedicare reſtingit. ⁊ omnem mundũ deſtruere exolimare ſe adũ ſectam dicit. Pꝫ qd neq; ſimõ neq; alius dꝫs agẽs uicaria adũ ſos aplos dñi potuit eicere. qz ũtatis lux ex ubi diuina claritas q̃ ob ſalutẽ hoim nup effulſerat. papas ſuos tetus meliacꝫ detecta caligine. de bonis meab: ignorãtie tenebras effugabit. Denq; ſuppleꝫ magꝫ ihu humanis

apologetico quem p fide nra ad impiorum amicoꝝ ſcte. Dis meſi omnis offert. Dis ſacrificia ⁊ hiamma impura delibat. S; et hoc adhuc negotia ⁊ execrabiliora cõmittunt. Nunc enim ē quidam apd ſe meſtabilia q̃ cum primo dꝫ audierit mente execlat. ⁊ eoꝝ q̃ uinum petius ſus uelud adonit̃ imeat. ⁊ uſq; ad cle imam uenat. Que cũ ita ſint aium impoſſibile ē ul ſcpt̃ ea tñ. uel ore ac labus pferri. Dꝫ audent p uerecundiam ita ſe hꝫe rem credit. Porro aũt ũa illa huiusmodi s. q̃ p impietate ⁊ obſcenita te ſui caſtigꝫis ⁊ pudicis auribꝫ execrabi lia ⁊ penito horreſcenda ducant. Quicqd enim illd ; ꝙ ⁊ impie qd excogitari a quoq̃m p. omni ꝫ impium illd ē tñ. qd unquamtuſſime hui⁹ ſecis mulier reatum apd ſe reſuam pulcherrimi amici. infidelib: p mulcerculis ⁊ pueris ũ aut aplis. omnis detestabilꝫ illudere. Sume g̃ tahũ malox pcm ⁊ auctore p rem ips ſimonẽ. ex aparatox ſuox numo dbis ſuſtentans. ad urbẽ maxi mam ut cõpulit roma ũ ubi potiꝫs ſimus arcens dñi ⁊ ſaluatoris nr̃i ihu xp̃i aplis in hoc ipm ab eo ſubiugatus obſtitit. S; diuina uirtꝫ ⁊ gra i ma ximo ſcripue ecclie nũq̃m deſerere ſuos ſolet. que ſectam malignã fia mã tota ſedicare reſtingit. ⁊ omnem mundũ deſtruere exolimare ſe adũ ſectam dicit. Pꝫ qd neq; ſimõ neq; alius dꝫs agẽs uicaria adũ ſos aplos dñi potuit eicere. qz ũtatis lux ex ubi diuina claritas q̃ ob ſalutẽ hoim nup effulſerat. papas ſuos tetus meliacꝫ detecta caligine. de bonis meab: ignorãtie tenebras effugabit. Denq; ſuppleꝫ magꝫ ihu humanis

Cosona uo huic ⁊ ueneꝝ ſcõ in primo aduſus hereſes libro. in q̃ ut dꝫs ip̃ ſuũ ſimon. ut q̃m impura eoꝝ opa. atq; ut ita plenius referat. q̃ mlta ē ũ i his uſeram⁹. hoc ut uolumꝫ: ea ſcire p ſin gula. ex ipis ſuppliciꝫ hꝫeticoꝝ libris ut de li uel de ceteris auctoꝝb⁹. diuinaꝝ here ſium ⁊ de uenenatis earꝝ dogmatibus diligenter noſce. Caput g̃ totius p̃ſi tatis ⁊ principiũ omnis hereſis a ſimone accepim⁹. Ex q̃ uſq; in hodiernũ diem ſectatores eoꝝ ſimulacros adorare ſe p̃ſi mam ⁊ amoꝝ philoſophiã q̃m uidẽt apd omnes p caſtitate uite ⁊ uirtutũ ſectam mirabile ſi ſimonis philoſo- q̃m deſe uocẽ rurſum unctis umectamur. colliues ac uellamus pectam ⁊ imagi nẽ ſimonis. ⁊ illius q̃m ei⁹ ſceleris ac ꝓfanitatis exiſtiſſe ſocia dicam⁹

Cosona uo huic ⁊ ueneꝝ ſcõ in primo aduſus hereſes libro. in q̃ ut dꝫs ip̃ ſuũ ſimon. ut q̃m impura eoꝝ opa. atq; ut ita plenius referat. q̃ mlta ē ũ i his uſeram⁹. hoc ut uolumꝫ: ea ſcire p ſin gula. ex ipis ſuppliciꝫ hꝫeticoꝝ libris ut de li uel de ceteris auctoꝝb⁹. diuinaꝝ here ſium ⁊ de uenenatis earꝝ dogmatibus diligenter noſce. Caput g̃ totius p̃ſi tatis ⁊ principiũ omnis hereſis a ſimone accepim⁹. Ex q̃ uſq; in hodiernũ diem ſectatores eoꝝ ſimulacros adorare ſe p̃ſi mam ⁊ amoꝝ philoſophiã q̃m ut dꝫ apd omnes p caſtitate uite ⁊ uirtutũ ſectam mirabile ſi ſimonis philoſo- q̃m deſe uocẽ rurſum unctis umectamur. colliues ac uellamus pectam ⁊ imagi nẽ ſimonis. ⁊ illius q̃m ei⁹ ſceleris ac ꝓfanitatis exiſtiſſe ſocia dicam⁹

(c) 2008 Ministerio de Cultura

fulgore ꝓtulit? cernatꝫ animo male
ſane mentis uidꝛe. q̃ q̃ iam ⁊ ꝑ
in judea ꝓ aplm ꝑrū de his q̃ gebat
ſcelib; confutatis ⁊ confirmatꝫ agrellus
fugam abijt. ⁊ abeunte usq; ad occi
dentem ꝓtenor. nuſq̃m ſ̄ uiam. n̄ ī fug
e ſubſidio ſtans. Js g̃ urbem romam
nigſtius uꝛ̄s ad immicꝫ aſſiſtēs ſ̄ adꝫ
entis demoniace uirtutis q̃m pareꝝ
uolant uecu tpe uirū malorꝫ uenir
a peccatis: ut ⁊ ſimlāt a cunctis honꝝ
tamq̃m ds honor ꝓueꝛ. De ꝓdicatōe
Si; nō in legum petri apli apud
ꝓmicer. fraude q̃fica urbē romā.
ruinas. Continuo nāq; in ipis cla
udij tpib; clementie diuine ꝓuiden
tia ꝓ tōm oīum aplorꝫ maximum
fidei ingnificēda uirtutis nūcio ꝓmoꝝ
pemcipē petrū ad urbē romā ulūt ad
ūſum hūane gēis comunē pmiciem
repugnatū deouē. duxē q̃dam ex
nigrīm milite ſue ſectem diuina p
lui gre. ⁊ uirtutū caſtra ducare. Jſte
aduenies ex orientis partib; ī celes
tis q̃dam negociator ī cognoma diui
ni hominis. ſiq̃s ſect cōparare para
tu aduex. ⁊ ſanctaris ſpiritalis ī
ho ꝓmus in urbe roma cūglio ſuj
ciauib; ianuā regni celeſtis aperuit.

Gesta cum de cūglo ſcām marchum
romane urbi clarū ubi dei lumen
fuiſſ: exoꝛtū ſimonis q̃dem tenebꝛe
cū ſuo auctoꝛe extinctas. Sermo
aūt ūgatus ⁊ lucis ꝑ ꝑcatū ꝓca
bꝛē uniuſqꝫ mētis placido illustrā
auꝛit. ita ut cordie audientib; eum
nulla unq̃m lacietas fieret. Vnde neq;
auditio ſcla eis fuiſſe. ſ; marchū dis
cipli ejus oīb; ſcis exoꝛtū uti
ea que ille uiuo ſitiebat ad ꝓfectū eoꝝ
cōmonitōe ī mēa ſcpꝛe tenet. quo domi
torisq; ui habitacula ubi mōrationib;
pmanent. Hec ꝓus ab obſectione de
fluuio. q̃m quecūq; uoluerint impetrauerit.

Eſt hic cūglus de marcho cūglo. xvi.
ſcēdi. ꝓ ſcām marchum dicit
cuglm. Per hūc ut p ſpm ſcm relig
ioſo ſpiritū compti ſtudio delectatus ē.
fidem eoꝝ ꝑ hi diuersoq; ſtoꝛans;
ſemq; confirmauit. ⁊ in ꝓfectū legēdam
ſcptam ecclīs tradidit. Clemens l. vi.
diſpōnōm̄ libro. hec gesta describit.
Cuiq; simile dat testimoniū ⁊ retapul
tes eſſe nūc puplas q̃ ⁊ hi dic. q̃ petꝛ
in prima epla ſua q̃m de urbe rom̄ scribit
mittit marcū in qua tuꝛpiter romā
babilonam nūcupat cū dic. Saluat
uos ea que in babilone collecta ē. ⁊ et
marcus filius mꝰ. Vꝛ̄imꝰ marchus ꝑ
Ob cuius mar egyptū xp̄i nomi
tum ꝓdicauit. xvii.
ꝑmuum ad egyptum ꝓfectus. atq; ui
bi cuglm q̃ ipe scriptat fundasse. et
ipm ꝓmum ecclām apud alexandriam
ostendisse. Cuius aūt refert mirandoꝝ
cōtum unoꝝ ac mulieꝝ ꝓmo ingſ
ſu exemplo solutatus ē. ⁊ sanctē
conjugata uꝛ ⁊ cōuiuio eoꝝ q̃ ꝑ ipū
crediderat et ut a reliquis abstinētie ac fr
ugi eoꝝ solutiq; cōiugia libeꝝ nūnqꝫ
ire mandauerit. a uiro dulcissimo
filone. quem. ſmo ten; ꝓpib; claudij
imperatoꝛis romam uenisse ⁊ petrum
aplm uidisse. atq; ei adhesisse colligis.
ſibi dei ꝓficuus. Vbi uale ē uer
ſimile. q̃ scptam istam' q̃a dicum.
positoꝝ ab eo tpib; stare ee cōpsi
tam. Jn qua eccl̄iastice omia eccle

(c) 2006 Ministerio de Cultura

uistimus complecat. que tanc ad
ora s. tm hodiernū diem fuāt a nō.
S; tabstinētiam cibus eoz dum ēent
qui nunc in ecclīs ut monastīs ḡgāt
defēbāt anēpotum. Vñ plane manifestis
sime apāt. non solum scīens. que nīa
sunt si; tamplectēs. quippe q̄ omnīs
laudib: exultat sui qīs aplicos imīt
ex hoīeoz qīntum indigi dat ꝑci
pue geñe credentes. qīnq̄dem ostat
qō in q̄ sub aplis ex iudaicis cōsuet
judaicas adhuc institutionib: ex legī
ex legis observationib: imbuebant. Cha
he ḡ deflens de abstinētijs apō
li in libello quem egyptū filio-
de ultra theoretica uel sup scripsit.
ꝑticum adimitauit mchi omnino uel
de apīis uel extrinsecꝰ. tradit se pri
mo omnium unos ipos cultores. tfe
minas cū ipis aut cultrices appellari.
Causam uo ipe uocabuli. uel ex eo
dicam qō iuenēcuī ad se amās tā
q̄m rudes tagrestes excolēt. ut qō
erga di cultum puras tintegr scientia
ꝑseuarēt. Qō im siue ipe ipōit ꝑmi
ssi ex eoz actib: colligēs. siue ūe i uici
is ita appellāmt q̄ sedim cūglīn uiue
bant. aū q̄m; expiatoz appellatio pōnē
locum diffinīet. nichi uīt ē dum modo
ex ipis rebus im ad qs ꝑfīar complet.
Dicē ḡ primo omnium qō renūciēt cēris
ciuilīb: suis. q̄ se ad inusitatam philo
philosophiam dedūt. tomus suis q̄b
insūnt cedant. Cum demō qō os tu
te sollicitudines ꝑcul abiciāt textra
uiam egīsti in ortū ut exiguus. q̄bq;
agellulis degunt; refugientes in par
ticipia consortia tuice dissimilis con
tubia scientes impedimēto ee hec

axoum uolūnt: nec iurantis necessē.
Tali quippe ordine caloe fidei uicinam
uit q̄ primitias cōcupant unam durisse
nimeamt: sic cūdent in acīb: aptoz
legimus ceptum. qm omīs q̄ credebant
sub aplis possessiones suas tꝑdia uen
dentes: ꝑcia ponebant ante pedes aplo
et dundebat uniciq; p ut opus erat.
ita ut nō eet quisq̄m in eis egens. Qua
g̃ tunc similia sēb gerrabēs qui apud
alexādriam cōlebant sic ab illis qui in
ultimis añi cōiderant eam ē qō idē act
eatenūs; institutio eādem sine dubio
religionis fidem defigeret. Denq; libro
ipi de quo sūpsimus. tale inuenium
dicit. In mītis ē mōdo orbis tīe partib
ī genus hoīum. Operantur nāq; ꝑsēt
huius hoīm participē fieri omnē gēam.
omnēq; turbarīē. in egipto uī maior ē
copia p singla quaq; ītroita. scripue
aūt circa alexādriam. Nam obtimus
quisq; ex omīb: locis uelut ad uberis
patrie glebam festinans acērit colon⁹.
Ego quam ē philosophie magīm
frugib⁹ optatam sup lacum cuj īmie
nīm ē sita. colliclis q̄dam mollit. et
clemīt erecta admunitam simul
atq; aeris temperiem cōmoda. Post hec
descriptas eorum habitaclis. ut se hab
tinguloz qualitas tsit. tde ecclīs q̄
apud eos s ita dic. Est aūt mōdo i sin
gulis locis secta cōmis domus q appl
latur semmō ut monasteriū. Semmō
aūt in nra lingua significante ꝑ homes
toz cōmuncliū. in quoo se cedentes ꝑho
nestate tcaste uite mīsteria celebrāt. nichi
illuc ꝑcius qō ad cibum potumue p
uenet inferētes. ut ad reliqua humani
corporis imīstria. s: legis ī libros

(c) 2006 Ministerio de Cultura

er uolumina applicat⁊ humos q̄ in dñi.
ecta q̄ insimilia in quor̄ discipl̄is
atq; exercitijs instituta ad ꝑfectam vnāq;
uitam studijs jugib⁹ coalescant. Ac post
aliquāta tēpa dicē. Ad oram autē diei
usq; ad uesperam omne eis spaciū studior̄
exercitijs ducitē⁊ q̄b; ad diuinā philoso
phiam ꝓfectus lectionis imbuunt̄. patrū
leges in allegoricam intelligentiā deou
centes⁊ q̄mq̄dem formas et⁊ imagi
nes ea que in legis lectis sēpta sunt
opinant̄ lectores intrinsecos ꝑfundi cu
pidam diuinq; mysterij. hinc⁊ disputa
tiones q̄sdam⁊ interpretationes ueter̄
uor̄ q̄⁊ auctores ipius hebreos extu
lerūt. q̄s eis allegorice ac figuralis intel
ligentie normā q̄m primus sēptuor̄ suor̄
constat⁊ thoulse nominis. Quor̄ ille
ulit⁊ ius sui ducum⁊ auctor̄ istarum
partiū secum⁊ more. Hic ait dicisse hūc
utrum ea⁊ de euāgelicis atq; apostolicis
libris. in quib; quom lex⁊ ꝓphia sibi
intelligi deliat edocet. Post pauca rursū
⁊ deco qđ psalmos faciant nouos. ita
sēbit. Sunq; in solum subditi intelligunt
humos uetm. sed⁊ ipi faciunt nouos
in dñm. omnib; eos⁊ metris⁊ sonis
honesta satis⁊ suaui compage modu
lantes. Occulta quoq;⁊ alia in eod̄ libro
enumiat. que a nris ut in ecc ultimo
nastijs exercentur. Sed apparuit nobis
illa ex omnibus dñe que ecclesiastice ꝓfectui
conuenit formā. ex quib; manifestum
ee deliat. ad eccm ꝓfectu que sēpta sunt.
Ait g. Contemplatiua uo uidet fundamentum
qđam primum in animo collocāt. et ita
demum uehemēs sup hanc ꝓgunt edificare
uolentes. Cibum potumue nullis earum
capiat ante solis occasum. Audiuit ꝑps

nucis cum philosophie studijs. curam uo
corporis cum morte sociantes. Nonnulli
ante⁊ post prandium in communionem
uenumt cibi. quos. s. edacior studior̄
fames ꝓpulit. Jam uo hui qui in eruditi
onibus sapientie⁊ ingressiore intel
ligentia sacrorum uoluminū cōmisant.
tamq̄m copiosis dapib⁹ inhiantes. ex
plere nequunt⁊ contendo acrius ifiā
mant̄. ita ut nec quarto iam nec quinto⁊
sexto demum die ii tam desideratum
quam necarium corpori indulgeant
cibum. Philonē de mōr̄ institutis re
ferre quis ꝓ dubitare. Quo si eu adhuc
uidet ambiguum adhibemus⁊ alia
eius dicta. que nulli omnino in nris
tēpib⁹ uenire⁊ infidelissimo q̄sq; fate
bitur. Ait g. Cum uiris ac q̄s dicem⁹.
sunt⁊ femine in q̄b; primes⁊ genere
s uirgines. integritatem⁊ castitate corpo
ris in necessitate aliqua sc̄e deuocione seru
antes. Dum sapiētie studijs semergē
dum in solum animo sc̄e⁊ corpore osecra
tionum diuersa⁊ mancipare
uas ad capiēdam sapiam ꝑparatum⁊
coire mortalem partum eas a quib⁹ di
uinu ubi cōcubitu sacies⁊ immortalis
experit̄. ex quo posteritas relinquatur.
nequaq̄m corruptele mortalitatis obno
xia. Qđ si adhuc plane uidet istud. au
di quid post aliquanta sēbit. Tractatus ait
sacrum uoluminū mō hūmodi hinc ut
magis allegoricis opinionib⁹ utamur.
q̄mq̄dem omnis lex uiris ius uidetur
animalib⁹ ee similis. qđ corpus quidem
hab ipam literam⁊ eam que sedim lit
eam designat. animam uo occultum
in litera spiritalem⁊ inuisibile sensum.
quem illi ab auctoribus suis edocti.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

sublimus ⁊ nobilibus uehit inspicientes p ipsa declin contẽplam̃: ex ipis ⁊ no numb⁹ ammutãdas quasdam sẽs ẽl ligẽme pferẽtes. Quo aũt adde his o pus ẽ ⁊ de diuinitb⁹ eorum q̃ descripsit. et ut seorsum q̃dem uiri seorsum ⁊ in eisdem locis femine aggeam̃: ⁊ ủ uigl sic apud nos fieri moris ẽ pagam̃: et maxime diebus illis cum passionis dominice sollempnitas celebrat̃ cum un ieiunijs pnoctare ⁊ lectionib⁹ seis audiam̃ plẽ desiderauimus. Que omia superadẽs uir eo ordinare cadeq; desigñ ta qua apud uos gerantur expressit: et ut unus ex omnib: desurgens ⁊ me dium psalmum honestis modulis cõ cinat utq; pmẽa et unũ uasculum omis mixtum ipendat. atq; in ipis diebus in tra recubantes. sic antiq⁹ moris fuisse dr. Vnum q̃dem nemo omino ut ipe ait ne gustu q̃dẽ attigit, s: necq; mihi: carnẽ: cũ aqua sit ei poculum: ⁊ panis cum sale uel ỹsopo cibus. Addit adhuc his q̃n sacerdotes ul' ministri exuliant ossa sua uel que sit sirp̃ omia ejalis apricis sedes. Re cuncta siquis plenius uult ⁊ explo ratius dẽ ostendimus ex quo ista fo te debeat animꝰ in q̃bus sup̃dẽs ur exestice mutationis unctia ⁊ originẽ aplice atq; euglice traditionis unte xuit. Est aũt idem fil⁹ affluentissi mus q̃dem in eloq̃tia m sensib; aũt pfundissim⁹ ⁊ copiose uenies: ⁊ co piosus eloq̃is. Quita denq; diuinis ⁊ ipe ingeniꝰ suꝰ monimẽta dere liquit. Quanta filonis ad nos pueniat

rumo quidem pordinẽ libri. in genesim sẽptem libros quos

Adtitulauit sacre legis explanatio figuralis. Cum deinde ⁊ alios seorsum ipartim de diuisis capitis q̃nes: in q̃b⁹ que requiri debeant ⁊ apponi ⁊ solui. Quas q̃nes ⁊ absolutiones. de genesi et exodo adtitulauit. Sunt ⁊ alii eius libri q̃ frequẽtissime q̃nationum: q̃s de ag culturi duo ⁊ et de permutatione duo ⁊ s: et alii q̃mplim octauꝰ eius libri diuisionibus adnotati: sic ẽ que sint. p q̃b⁹ mens deb: orare dñm. ⁊ de confusione linguarum de nata ⁊ mutatione deb⁹ que agi debant ad erudiendu. ⁊ ds sit qui eius sit diuinꝰ que sit ⁊ in equalium diuisio. Item de trib⁹ uiris tribꝰ: quas descripsit cum eis moyse. Item de his quoꝝ in septis nomina copulata s. ⁊ quib: ex eis commota sint. in quib⁹ refert se scripsisse ⁊ de testamentis primo ⁊ secdo. Est et alius liber eius de caritate ⁊ de ira sapientis eius q̃ sedim̃ pfectam iusti tiam ⁊ leges natales assumat ẽ. De gigantib⁹ de eo qd inconuenibile sit q̃ diuinum ẽ. de moysi uita libros .v. de eo quod a dõ sint somnia. Vbi pene oia in genesim scribit. Si ⁊ in exodo q̃onum ⁊ absolutionum libri .v. De tab nacło ⁊ de .x. libris legis. de his que in ferunt̃ sub tpe decalogi ⁊ de animalibus que sacrificijs deputata s. ⁊ que sint ses sacrificiorũ. que sint p̃cepta in lege uenis p̃ma ⁊ malis maledicta. Tum p tea singulares eius libri de prudentia de iudeis apologetico liber. Si ẽ de uita uidama ⁊ ad alexandrum dicẽte uinem me multa animalia. de eo qd seruus sit omis qui peccat. Item alius de eo qd liber sit omis qui uenus studijs opam

et intelligentiam omnium scripturarum sanctarum fidelissimus.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ſpect. de ulta rhenectica ut ſuppliciu
hic ipm quo ⁊ de aplicis uris ee q
fuꝫ ſcpta ſunt ſupa edocuimus. S; ⁊ ut
ꝓcones inſum hebraoꝝ que ſunt
ullege ⁊ aplis. Hic ꝗbus gau imp
atoꝛis romam ꝓfectus. cum de impie
tate gai q̄m ꝓma ſcpſiſſ; que ꝓhib
nam ulucinib⁹ adtulauſſ. ⁊ ea ſena
tui uenaſſet. in tanta dr ammiratõe
habuiſſ. ut bibliotheca digna ea ſcpta
decreuiſſ. Verum ꝓcem ops ꝓaulo
aplõ ab urſin uenientiu uſq; illiricum
ꝓcationem ubi dñici miniſtrante.
claudius imꝑator judeos ab urbe de
pellit. Tunc aquila ⁊ ꝓſcilla ⁊ ceteri
judeis expulſi aſiam uenerunt. ubiq; co
ſtitut aplo. tunc ꝓmum eccle ubi fi
dantia iacuit. ſic edocet liber de ac
tibus aplorum ſcpſus Cuĩmodi clade
laudio ño ad compleꝝ judeos ip
hunc ui impio die paſchi. xviii.
ꝓuenerit in ipa ſolleꝑnitate paſche.
tanta judeis ꝓuocato ⁊ uaſtitas urbi
mis acciderit. celebrõe cõmota. ũ illi
ſolu qui in ſonu: ꝓli aſſumptõe ꝓpi
necati ſ. xxx. ꝺ. judeoꝝ nuiarent.
ꝛ cõſtitus ⁊ dies feſtus coꝝ ibidem.
S; ⁊ alia q̄m ꝓma judeis mala irrog
ta. Joſephus ꝓbꝫ ſba deſignat. Qualia
laudius inquid ⁊ ſub ñone urbi
agrippam filiũ mis geſta ſunt.
agrippe judeam regem. xx. annos
conſtituit. feſtum ſilo totius ꝓuincie
ſamarie q̄ ⁊ galilee. ⁊ regionis que di
ſtinctiõe ꝓuinciõe iuriſdictõe uſus ⁊ uſq; in
nea addit ⁊ hec. Inflammat aũ ⁊ ſedi
tio acriſſima a ꝓnatibꝫ: adiſum ſa
cores ⁊ ꝓmos ꝓpli ditiſſimoꝝ quoꝝ
ſingli conquirentes ſibimet ꝓpriam
uinciũ ⁊ nouis rebꝰ gaudentium animu
um duces ſeruientes ꝗue factionis ut
ſtituebant. Qui aſſiduis admonitõ pu
nio coactus laceſſiuit eum dempto ⁊ ſa
xis inuicem ſtrenue. nec quiſq̄m erat q̄
cohibet. ſi agebant omia tamq̄m in urbi
ũ hinc rectorem. Igit pontifices in tãta
uertit ꝓtinam ut ſuus ſinus ad annas im
ſis inuadent decimas que ſacerdotibus
debebant. Et accidit ut ñ nulli ex mi
noribus ſacdotib: quoꝝ almonte in
ficiante duxerit. media deprimit. ſa
cerdotum uiolentia. jus. faſq; ſtudiu
ſtrem poſt pauca ſubjungit ⁊ ñ. J ño
uinq̄m ⁊ in media ciuitate occidit
⁊ trucidabant ꝓprie in diebus feſti.
Siccarij ⁊ plebi admixti occultius
pugionibus obſtantes ut quiſq; de
ſignatus eis cum quoquo incederet
puniret. Et ante neceſſaria ꝛ contruſi;
is quem occido uulſe ſtratam tum
rem ipi ꝓuinciales ulti uidignari ſe
ſe ſimulabant aduſum eos qui hec i
media urbe cõmittebãt atq; ñ modo
occidere coꝝ inſidie ſiebant. Ab his ⁊
primus omnium ſonatus pontifex mr
ficitur. Poſt illum q̄m ꝓmu jugula
uerũt ita ut iam ipis mortib⁹ cert ſuũ
metus mortis. dum quiſq; q̄ ut ꝓtem
ui ſemp ꝓcus ꝓ monica ſingula ſe
ſpant inſidi. Poſt ñ aũt intectus ⁊
buſdam addidit etiam iſta. De egipto
Claudius ño cuius acta aplorũ
omnia hec faciunt mentionẽ. xvi.
naſtatõne affixit judeos egipcius
q̄dam falſus ꝓpha. Q̃ cum uenſſet
ad judeam hõ magus fidem ſ ꝓphe
magica arte aſſecut. Et continuo
ad. xxx. milia uirorꝝ aggr⁹ ⁊ duct

(c) 2006 Ministerio de Cultura

cos ꝑ destrum pruenit cum ipis ad mo
tem qui nocturno rumori. parauis me
ruere ultimam. ⁊ uj ac just unde ce
ne simulos uomines ꝓlia aggrede
rammur sue subjugare fres ꝑ omnia
nis quos secum duxit. Gallilab'i: co
natus ejus pruenit felix. Confestim
cum armatis obuiam ꝓgres secum ꝑ
plebe reliqua cōspirante consilio fea
gyptiū ꝙdam cum paucis interfe
cit. ⁊ ꝑ cepit uo alios. ahis ⁊ capras.
ne cepta facile restruere. Ioi ſcdo
historiarum libro. Ioseph⁹ refert.
Op̄ pcium ⁊ li ⁊ que de egypcio fecit
cum illis que in actibus apl̄oꝝ designa
ta s̄ comperiare. ubi sub felice tribun'
qui in tribunis erat. ad pauli ingrē
judeorum tūlt commota seditio dicit.
Nonne tu es egipcius ille ꝙ ante hos
dies concitauias ꝓphin⁊ educeas in de
sertum ad quatuor milia hominū ficariō
rum. S: sufficiant ista de felice Que
ꝛ nēa claudio tradetur admodū d judā
anis ⁊ octo mensibus ꝓcuꝝ romanoꝝ imperio ꝑ
missi iudeis ōi ci
sumcto. nero suscepit ꝓuinciam. xvij.
principatum. Aquo festus mittit in ju
dean succedē felici. ꝙ ꝑ quem cā dicta.
paulus uinctꝰ mittit̄ roma ad aristarcho
secum cōmilitante. que sequit̄ i ep̄lis
suis ꝙ captiuum appellat ⁊ ꝙ et lucianꝰ
ꝙ ⁊ actus ei⁹ ceteroquin apl̄oꝝ descēbit
s; ⁊ ꝙ ꝑ que pauli comes de quo ⁊ hi
in fine significauit. quod biennio i urbe
roma ꝓnus uerbum dei ꝓdicabat ne
mine ꝓhibente. Quem ad modū scribit
et dēmonstrat apd nonnem ⁊ rursū ꝓfec
tum ee ad ꝓdicationis officiū suo con
firmat. ⁊ p̄ti denuo redire ad suos

dicam urbem. ⁊ ibi mirio ꝙmatus e.
Time in unctis ponus sathan ad ul
timum scribit ep̄lam. in qua de prima
sua defensione. ⁊ de pena sint indicat
passione. Sufficiēt ꝙ dicta singlis tem
pora. In prima inquit ope pauli ma
defensione nemo mi adfuit. os me
deliquer in illis imputet. Dns at assi
stit mihi. ⁊ roborauit me. ut ꝑ mi ꝓdicatio
completet. ut audiant oēs gentes. ⁊ liba
tus sum de ore leonis. Manifestissime
ꝓse designat. qꝝ primo quem ū ꝑ ipm
cepta ꝓdicatio complet. liberatus e de
ore leonis. nero. nem. s. in leone
pro crudelitate significans. Cum dein
in sequēti: adiecē ⁊ dicit. Liberauit
me dns de ore leonis. ⁊ ab oī ope
malo. Preuidebat enī in sp̄u sanctū
onē suum. ꝑ qd ⁊ dix. qꝝ ⁊ liberatus
sum de ore leonis. Nec tam. Liberauit
mi dns ab oī ope malo. ⁊ saluū faci
et in regnū suum celeste. significans
ꝙ ꝙd erit effectum mirio coronādi. De
quo in manifestius in eadem epla ait
dicens. Ego enī iam immolor. ⁊ ꝑs
mee resolutionis instat. Hec dicta sūt
a nob. ut hortemur qꝝ nō eo tpe ꝙ
pauli acte in urbe roma scribuntur.
mirio ꝓfuerit ei paulus. Potuit ꝑ fieri
ut i meus adhuc lenior erit nero. et
defensionē pauli ꝓ nero dogmate nō
assumere acciper. ꝓcessu tn tpis cum
ceteris malis aucta sit ejus ⁊ in apl̄os
seuicie rabies. Ut sit paulus iacob' ꝙ
Gens judei postea fr dns ei dicet. xxxiij.
qm paulo ad cesarē quem appellauit
a festo clementissimus ei ⁊ frustratas insi
dias quas ei tendebant iudei. in la
corum fidem dns immutate nequicie

(c) 2006 Ministerio de Cultura

fue ſtirpis cum ejus tribus delegata
ab aptis fiat ſedes. Quicunq; ſi modo ad
eſt ſumat. & pductum in monumt ab
gare fidem xpi coram omi ppło expe
tunt. At ille vera omnium oppinionem
uoce ſatis liba. & nec omnino qm uelle
coram uniuſo ppło cum omi fiducia p
fiteri filium dei ſaluatore dnm nrm
ihm xpm. Cum illi in ferentes tam grue
em tam libum teſtimoniu uni. p eo ma
xime qđ uſtiſſimus apd oies habebat
ob religioſe & ſanctiſſime uite inſtitutu.
in necem ejus ruunt. fuitq; occaſio
ne ꝙpis ex morte iacobi.
Contigit
enim feſtum pcoru ejs obuie. apud
judeam. & ſine rectore ac pncipe ee. p
uinciam. Jam mortis iacobi motu.
iam qdem & in ſuppoſitu ab clemē
tis fmonibus inuocatus ee. cum ex
pina rei ei tam ꝓpitiatum. & fullo
nis ꝓtinus uecte deſcen. Explo
ratus in de eo egeſippus q̄ p ipis
ſtatim primas apl̄oꝝ ſucceſſiones
fuiſſe. in quinto commentariorum ſuoꝝ
libro his uerbis refert. Suſcepit mō
ecclām cum apis fr dñi iacobo quē ab
omnibus cognominatus ē justus. ab
ipis dñi temporibus uſq; ad nos.
Nō mihi quidem iacobi uocabuſ ſ; hic
ex utero matris ſue ſōs fuit. uinum
et ſicam non bibit. neq; animal man
ducauit. ferrum in capō ejus nō aſce
dit. oleo nō ē punctus. balneis nō ; uſq;
huc ſolū licebat inuenire in ſcā ſōrū
Nec enim lanco utebat indumēto.
s; tm ſindone. Solus ingrediebat ī
plm. & flectebat ſupra genua ſua & ꝙ
ꝓpli indulgētia. ita ut orando cal
los faceret in genibus. Ad modū eaꝝ

ſemper germina flectendo. neq; unq̄m
ab oratione ceſſando. ſtatq; p mirabili
miſeria & ſumma juſtitia appellat ē juſtꝰ.
et oblias quod ē nicpectatū minime
tum ppli & juſtitia ſē & ꝓphetice indica
uerē de eo. Quidam g̃ de vv. beſibus
et erant in ppło de ꝙbꝰ ſupra ſcriptum.
minugabant cum qđ eēt hoſtiū ſtirpi.
At illi credebant hunc ee ſaluatorem.
ex quibus aliqui credidēr qđ ihs xps.
Sile aūt ſectes quas ſuperius nō credi
derunt neq; reſurrexiſſe cum neq; ue
ro ut redderet unicuiq; ſecm opa ſua.
Qui uo credentes. p iacobum credi
derunt. In quib; cum miſſ & ex principib
credidiſſent. ꝓſecto erat judeoꝝ & ſcri
arum & phariseoꝝ dissensus. Dicebā
et. quum omnis ppls crederet in ihm. qđ
ipe eſſet xps. Conuenientes g̃ ad iacō
bum. dicebant ei. Obſamus te ut re
cohes ppli. quia erramus in ihm.
putantes quod ipe ſit xps. Dei ſanā
g̃ te ut ſuadeas omnib; uenientib;
in die paſche de ihu. Tibi enim omēs
obtemperamus & de te tam nos quam
ppls teſtimoniū ferimus. qđ iuſtus es.
& ꝓſonam nullius accipis. Tu g̃ ſuade
ppło de ihu ne erret. qđ omēs credimus.
Aſcende itaq; in eccleſiam ſancti pin
cipis templi. ut inde to poſitus appa
reas omnib; & tua audiant a cūc
tis. qđ in diebus paſche uenisti in ſolū
judeum ſ; & gētium mirantes.
Scri
bentes g̃ phariſei
iacobum ſupra pinnam templi. & cce
magna clamantes ad eum dicunt.
Vivax iuſtiſſime cui omēs nos ꝛeſperare
debemus. qm ipis erat poſt ihm q̄
crucifixus ē. cuncta ub qđ ſit hoſtiū

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ihu. Cum iacob⁹ ad eas pgenia noxīp
dix. Aud in nūgatis de filio hōis.
Ecce ipe sedet in celo. A dextris fūme
ntatis. Et ipe uēturus ē in nubib⁹
celi. Cumq; hac rpsionē testimonij
iacobi nras sanctū ēt libenter
audisse q iacob⁹ pfectus ē. expun
gificare dīm dixīt. O fama filio dō.
Tunc rursum ipi scribe et pharisei ceptī
ad inuicem dix. O ale sciamus tale te
stimoniū pēre ihu. Sz ascendamus et
spuemus hinc deorsum. Et in cetu
teantē et ī ēdantes. Simul et nece ing
ūa exclamauēr dicētes. O et saluus es
rauit. Et cōpleuēr septēm q in ysaia
septa ē dicētem. Auferamus iustum
qm inutilis ē nob. Appēa fructū ope
rum suoz manducabūt. Abscōderūt
g et pepigerūt eum. Et dicebant ad
inuicē. Lapidemus iacobū iustum. Et
expuit eum ingē lapidib⁹. q dicet
ū solum mgi ī pcipit. s. ihū et fi
gemta sua pmissōs dicebat. Rogo
domine ds pr. accipias eas pēm ti.
ū cum sciunt qd faciūt. Cumq; eū
talia ētem de suis lapidib⁹ pungēt.
unus ex sacdotib⁹ de filiis raab fi
lij rachabim de quib⁹ pscriptus est
ieremias. pphā exclamauit dicens.
Sinite qso. Quid facitis. Et uobis
erat ihs hic. qui baptizat. Et un⁹
ex ipis fullonis accepto fuste in quo
uestes exprimi solent capto eq⁹ misit.
et talī ictū cōsummat ē. Ac sepulti
ū in eadem loco. pe templi. Hic ē ergo
ri. ūicus testis iudeis et gentibus.
qui hie ē xp̄s. Et ī mō post obpug
nato obsessa ē hierusalē. Hegesip⁹
idem clemēs. et eusebius et egesip⁹

ueritus qd ita mirus erat et apd oēs
homines opinatissimus in observatōne
tex⁹ nullus iacobus haberet. ut er
nidum prudentes quiq; ēdere hanc
ē cām stragem obsessē obpugnatōis
ultimorum qd in illo maxīs sceleratas
miserūt īmus. Et iosephus i⁹ s. iudi.
euidēt indicat pbre. Huc oīa inqō
accidūt iudeis. p mortē iacobi iusti
q erat fr ihu. q dix xp̄e. quē tantū
et pfetū oīm offensionē mx iudi
ces fecerūt. Scripsit et mortē eius ut xr.
antiquitatum libro hs vbis designat.
Obiit aut cesar albinum iudee. pcu
ratorem festi mortē comperta. Ananias at
iunior qui pontificatū suscepisse fu
perius pmissus. primus ad modū et insoles
mor⁹ sectam defendebat saduceorū
q in iudeis cruciatores ceteris iudeis
inclemēt sic et sup hostiū mus. Et sic in
solēne fuit tempus datum credēs ex
mortē festi. absentem iudicū commoue.
et mandauit in monium sedem ihu q dī
xīt. iacobum nūc. et alios qm pli
mos quos uidit ē legem gēre accusās
tradit lapidandos. Qd facimus sicq
ex quibus modestior fuit et eq⁹ ac le
gis obseruantior. grauissime tulit. Q
et ad ex legationem ad cesarē mittit.
orames cum sede ananie ne hī agat.
quia nec prius huiusmodi facino
ra uisus cōmisit. Venit at ex ipis
alb̄no scīrē de alexandria ad ipos
ter agēs. Atq; edocent qd nō habuerit
ananie se in consistorio absq; iudicū
uocare. At ille commot⁹ his q dēas
cum indignatōne scribit ad ananiam
cōminat⁹ ablaturū se ab eo iudicādi
potestatem qua ī recte utebat. Et agrippa

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Rex trib⁹ cum sotis mensibus sucum
hoc honore ꝓsuatur⁊ dum dam filiꝰ i
locumenis subrogat̃. Is accensus ꝯ d
lacolo cuius illa hal̃et̃ eccl̃a que ꝓma
sed̃r urb̃ eas que canonice appellamus.
Secundum dñi e. q⁹ a nullis ꝛ receptat̃.
nec facile quis alquoꝫ munerib⁹ ei⁹
fic nec illius eodem que dr̃ iude. que⁊
ipsa e una de vii. ecc̃is. Hos dñi sensus ꝯ⁊
tas cum ecc̃is ab omib⁹ pene ecclijs ac
ceptis. Do post marchum ꝓmul⁹ eps alexa
drin⁹ nouus drine ecc̃e ordinat⁹ hic
primo unqꝫ anno. p̃mus chm anianul⁹.
cuius eccl̃e que apd̃ alexandriam est
anianus sacerdotium suscepit. Sz nero
regni⁹ ꝑte male cessit. post mlta q̃
animo concepat nefaria⁊ impia fla
gicia ad ꝑfam quoq; tam diuinarum
ꝓfanam. Legum⁊ nostro
ep̃i⁹ uenies ꝓna ei⁹ flagicia q; detesta
bilia maxime cum mlta de his pleriq; scripse
rint. Ex quorum libris eius de deceo
sam uitam atq; obitum omnibus
fidelis scire multa facilius ꝑ. Inquib⁹
cum inuenies in tm fidelis ec̃. ꝓgres
sum⁊ ut nec a ꝓpriis quidem ac domes
ticis tempant. Sz⁊ in matr̃e⁊ fili
et mulieres atq; uxor sanguinis ꝓ
ximos⁊ parricida extit⁊ incestus.
Is is g̃ omnib⁹ decrat. ut ipe primo
ex imperatorib⁹ nostris⁊ in ipm dim
inpetratis armis uinceret sic traditum
ab scriptorum nobilissim⁹ refert diocs.
Consulite commentarios meos. illic
reperies primum quoq; nonꝰ in hanc
sectam tam maxime ouctem esse
ano gladio s. fere is tali dedicatore
dampnationis nr̃e⁊ glam. Q enim
fert illum. intellige ꝑ n̄ gnde aliqd
bonum a nerone dampnati. Tempauat
et domicianus pcto nonis de crudelitate.
sz q̃ hō facile ceptum repsse. retinentis
⁊ quos relegauat. Tales ubi semp insecu
tores. insa. impia⁊ ãres. quos⁊ ipsi
dampnare soluerat. a quib⁹ dampnatis re
mouere solui eths. Ds tullianus. De pse
cutis nero ut aptum sectione nonis
se hostem diuinitatis sub quo petr⁹⁊ pau
pietatisq; pfectus e⁹ pia confessione docuit.
ipsum ꝑius apl̃os q̃ppe q̃ duces⁊ sig
niferi erant. ut ppl̃o di expetat neces.
Q paulum ꝓcem capite ut ipa urbe
roma petrum ꝛo crucis patibulo eo
demptat. Ds testimoniu queritis
extrinsecus supflauum puto. cui rem
gestam usq; in bataerniu spelidissima
eor̃ monumta referent. Neqũ scribo
de his⁊ gaius q̃dam scriptor antiquus.
q̃ cum sepulturis eoꝝ romano adhuc
urbi̇ꝰ ad triumphum crucifigam disputans
Ds de apl̃orum que hostiam. Si enim
quedas ut regib⁹ que aduersam̃ du
cant ua hostia fuit. inuenies multa
defixa quib⁹ ex uaria parte statuis.
romana communit ecc̃. Do ante eod̃ ꝑ
simbo passi s eodemq; ep̃s dionisius
cum in urbe positus decr⁊ scripsit dis
putans⁊ dicens. Si⁊ nos hmoi commu
nione a petro ut paulo. plantatione
nostre⁊ conuictoꝝ ecclie diuisistis.
Ambo⁊ enim simul aduersarios⁊ in
communem ecc̃e doctrinam⁊ p omnem
italiam atq; in hac urbe simul docetes.
⁊ mirio pariter uno eod̃ ꝑ coronati s.
Hec aut̃ recolimus. ut historia q̃ in
opinione ꝰsum e. affirmator habeat.
Iosephus aut̃ scribens quante clades
iudeorum gentem premerint⁊ ut comm

(c) 2006 Ministerio de Cultura

uastas. ꝑ plagas fit. addit ꝛ hec.
Verum ad ꝯ immunis judei inle
uiuuma mala afflicti: ac nouis
que judeis accidunt sume contra xpm
accit ꝛ li. ut flauus of arma noueꝝ
qui ꝑ idem temp judee ꝓcuratorem
tenebat honorabiles quosq; uiros flagi
tabat ꝛ in ꝗa ut de sacratissima urbis
patibulis suffigeret eo ꝗ quo ꝓtra
judeos ꝛ tam nouas ꝛ verum motuum
bus accidit. duodecimo. s. anno ynpu
tionis. S; ꝛ ꝑ omne fuit am uesaniosos
judeorum rapacissimam refert exactam
ce seuitiam. ita ut ꝛ illi q ꝑ urbes figu
las admixta gentib; cohabitabat. ꝛ hos
quum nullo coꝑtaretur. ꝛ usq; reple
tas inhumatis corpib; cruentes. ta
cetes mortuos simul cum puerulis se
nes femineosq; absq; ulla sexus reue
tia nudata in publico. nectaq; cadauera
atq; unusquisq; ꝓpriam in humus ma
lis referam. S; tm tam diu li ꝛ tam
atroci spectaculo miscuit. cuius eos furor
et ꝑ diem augescebat. malos metus
ꝛ fames uexabat. Ios autem ioseph
refert. Verum de judeis ista sufficiat
Explicit lib. ij. Incipit capl'a libri. iii.
Quibus locis ap̃li predicauerunt. i.
Qui primus romanam rexit eccl'am. ii.
De epistolis apostolorum. iii.
De successoribus apostolorum. iiii.
De judeorum expugnatione post xpm. v.
De fame que oppressit eos. vi.
De his que a xpo predicta sunt. vii.
De portentis ante bellum. viii.
De ioseph ꝛ quos reliquerit libros. viiii.
De dimicarum unionis ꝛ separatarum. x.
Quemadmodum ꝑ iacobum primum urbis ecclam. xi.
De suscipiendi potestatem de justis inqr. xii.

Quod alexandrie ecclesiastica sedes albiju ꝓfuit. xiii.
Quod rome sedis epi ante ecclesiam fuit. xiiii.
De cetus ab hoc clemens. xv.
De epta clementis. xvi.
De plexionis sub domitiano. xvii.
De iohanne apto ꝛ reuelatione ejus. xviii.
Quemadmodum dominum pertinaciter do uicerint. xviiii.
De ꝓpria salutatoris. xx.
De alexandrinor ecclie ꝛ ejus ꝓfectu ordo. xxi.
Quod antiochie sedis ignatius. xxii.
Reuelatio de iohanne apostolo. xxiii.
De ordine euangeliorum. xxiiii.
De idumeis ejusq; sceleribus uel cedibus. xxv.
De menandro mago. xxvi.
De secta ebionitarum. xxvii.
De ebionito ꝑue religionis auctore. xxviii.
De nicolao ꝛ sectatoribus ejus. xxviii.
De his apostolis qui non ammirati sunt sint omnibus. xxx
De philippi ꝛ iohannis excessu. xxxi.
Quemadmodum simon ultimus eps passus sit. xxxii.
Quod romanum uexerit xpianos gentem iam. xxxiii
De eccem romanam quarti regis euasit. xxxiiii.
Quod tercius ꝓfuit ultimus justus. xxxv.
De ignatio ꝛ epistolis ejus. xxxvi.
De his euangelistis q bus quibus eminebat. xxxvii.
De epta clemens aliisq; sepul ejus. xxxviii.
De libris pape. Incipit lib. iii. In . xxxviii.

Igitur judei quibus locis ap̃li predicauerint. debitas diuinis pugnauit. sci ihu apli dni ꝛ saluatoris mei ecclie depti ad ꝑdi
candum uerbum dei ꝑ singulas quasq; ab
ꝺe ꝓuincias discurrunt. Thomas ethio
piam et sortitus ꝑ parthos. hyrcanis.
ethiopiam. Bartholomeus indiam ulte
rem. Andreas scithiam. Iohes asiam;
Hinc apud ephesum ꝛ cumoratus et ꝛ
ecclie ꝓfectus. Petrus primus ꝑ
uum. Galatiam. Romanam re
uiniam. Capadociam. xit eccl'as. ij.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ecc̃as q̃ cosmes ꝓuincias judeis dum ta
xat ꝓdicans. cucurrisse dep̃hendit. ⁊ ad
ultimum in urbe roma cõmoratꝰ. ubi et
crucifixꝰ ÷ deorsum capite demisso. qđ ip̃
ta fieri dep̃cat ÷ ne equari dño uideret.
De paulo aũt quodam. qui ab urbin usq;
ad illiricum repleũ euglim xp̃i. ⁊ ad ul
timum sub nõe int̃pretis duc̃. hs ta
men admixtis in tcio libro explanationum
geneseos diligenter exposuit. De epl̃is
uero petrus apl̃s apl̃orum. iii. ——
ꝓdicationis suę monimenta nb̃ ꝑ quę
dẽq̃. una tenus eius epl̃a ÷. d̃ qua
nll̃s omino dubitat. ¶ Nam de sec̃a
mis nr̃is ÷ apd̃ latinos uig ⁊ rata
legenda suscep̃t. Ille uo libellus qui dicit̃
actus pet̃ ⁊ qđ nr̃e eius euglim nr̃icu
pat̃s; ⁊ his q̃ d̃r ex ꝓdicatio ut reuela
tio. in sẽptis ꝑsus canonicis nõ habet̃.
s; nec aliq̃s ẽdem sẽptor̃ uir ex̃ testi
monijs inuenit̃. Verum q̃cunq; nb̃
hystorie narratione ꝑ opportunitatẽ lo
cuturi cum sẽptores ecc̃lasticos ꝫmone
mur necessario ⁊ sẽptor̃ libros q̃ in
auctoritate ee dicimus ⁊ quor̃ nr̃o
sequenda sit auctoritas exponimus. In
tm petri ut diximus prima epl̃a ab
omnib; uetꝰibus ÷ recepta. Pauli quoq;
manifeste quattuordecim s epl̃e que in
auctoritate hodie hec; seq̃ apd̃ latī
nos de epl̃a que apd̃ hebreos sẽper
hũ dubitatiõe. s; ⁊ de ip̃a quo u
nusquisq; uetꝰum sẽptorum sensit̃.
in ip̃a ꝓferimus. ¶ Libellus hermę q̃
appellatur pastoris cuius paulus in
epl̃is suis ꝫmunit̃. a plerisq; nõ ẽ re
ceptus. ab aliis aũt necessarius iudicat̃
ẽ. pp̃ eos qui nimis ad finem instructo
nr̃o imbuunt̃. Ysi ⁊ i nllis ecc̃lis
legit̃ ⁊ mihi uetꝰum sẽptor̃ uis ẽ testimo
nijs eius. ¶ Nam nb̃ ꝓmissa sint de di
uinarum uirtꝰum fide. q̃m mor ⁊ uetꝰum
adimpulatiõe firmabimus. Paulus aũt
qđ ab urbin in circuitu usq; ad illiricum
gentibus euglim ꝓdicauit. ex ip̃ius uerb;
comput̃. ⁊ ex his que luchas in actib;
scr̃b. apl̃or̃. S; ⁊ pr̃ius in quib; ⁊ ipse
numerus his qui ex circumcisione sunt
ꝓdicauit x̃pm. q̃ntus uerbis in epl̃a
q̃m ip̃ius absq; ambiguitate clarum ee
designat. in qua ad eos q̃ in diuisione
s. scr̃pt sine dubio hebreos. ꝓ ⁊ eius dis
pl̃i dicunt. tamq̃m apl̃us scribs publi. ⁊
p̃ota in diuisione ut ait ipe. potui. gula
te. capidate ⁊ aliquale bruine. De succes
sor quib; siqui stantes scrib; apl̃or̃. iii.
in fide ⁊ emulatores ubi dei regni sc̃.
⁊ regendas ecc̃as quas apl̃i fundauer.
susceperunt ⁊ quor̃ nra ni ẽ facile expli
care p singlos. Ex apl̃is tm pauli fino
nibus colligẽ possumus. p multos ee
quos ille nunc adiutores nr̃e comuni
onis. nẽ ⁊ scapulos. ⁊ collaboratores
in euglio ⁊ comites nr̃os. S; ⁊ luchas
in actib; apl̃or̃ plurimos eius socios
memorat. ⁊ participes ꝓdicationis. sic
tamen in nr̃a actu. quor̃ alter
in epheso epc̃s. alt̃ ordinatus apd̃ ere
tam in ecc̃lis ab eo pficit. Ipe aũt lu
chas euglie quide annocemus. mdicus
arte. comes uo pauli ⁊ ector̃ apl̃or̃.
socius ⁊ necarius fuit. Is g̃ sedim hũc
mdicinam q̃m ex apl̃orum uel societa
te ut̃ admone suscep̃t. duos nobis
mdicinales libros quib; ñi corpora ser
ame curent̃. explicuit ⁊ euglim. s. in q̃
⁊ sic ꝑfatur. sic̃ ut̃ uidet̃ nob̃ mdo hi q̃
ab initio ip̃i uider̃. ⁊ ministri fuer ut̃

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ubi dei. quos ⁊ ab initio secut' sum. et
actus ⁊ apl̄orum quos i ium auorum p
cepit. s; octis inspexerat. Eradunt autem
qđ euiḡlin sinum ex pudore deseruerit.
⁊ ipm sit qđ apls sinum euiḡlin soleat
mitare cum die sedin euiḡlin mm: sic ⁊
marchus q; ex ore petri suam poiet
seruit. Qremorat. ac ex commb; quib
ecclesi qdem ad gallias ee pfect. hm
no ⁊ clemens in urbe roma eccle pfu
isse: qui comitis ⁊ adjutores finisse
ejus ab ipo apło pulo phibent.
S; dionisium areopagitē apō athis
quem luchas descbit primum pulo
poicante catholse ⁊ mē socios ei fu
isse eccleq; athenesium sitat sacdo
tium suscepisse. S; nunc mām ad hi
tore ordinē reuertamus. De judeorum ex
ecrat post nonem q pugnatone post
tredecim annis obsedit romn. x. v.
clinius principatum galbe ⁊ oto.
anno ⁊ sex mensib; de ceō principiū
defuncti uespasiani regni gubnacula
dehncant pūto p idem ops in pncipiu
belli quod judeis mūdat: ubi ab ipo
exercitu cum quo obpugnabat judeam
sub rogatē impio. Isq; ascensum romam
tendens: tuo filio suo curam belli ul
mor ⁊ obpugnatones injungit. Ve
rum p' assēsionē dñi ⁊ saluatoris nī
judei ul in ipm commissi piacula ul
psecutonis in apłos ⁊ necis ī ipm.
s; ⁊ obtruncatonis in aplm iacobū.
et iacobum nciomnimus fratrem dñi q
appellabatur frat. sedis admissi ecto
q; omnīū quos p fidem xpi insidiis
dolis atq; omni fraude nequicie exer
cuisse. ap his inquam omnib;
malis penas dignitatis reposcebant.

Apli qdem ab illis pene fugati ac p om
nem locum dispsi sic suscipimus pgrinā
ti uerbum xpi. qui eis pcepit dicens.
Euntes baptizate gētes in nōe meo.
Ecce ilo que in ultimis filiae agregatā
ipso ā deo accepto. erugre jubet: ⁊ in
ire ad optatum quodam pellam nōe
tationē: ut ablatis de urbe fēis ⁊ j
ta uris undiq; celestis fieret ke ⁊ ta
de urbe sacdotī. qm de pplo impio p
ecatorum putre eūsionēq; summā de.

Quanis ḡ malis De fame ḡ opps
tame gens um sit eos. vi.
illa mutata sit. aut quomodo ipa jude
a bello. fame. igne. ceonbq; uastata sit.
quanta pplo mina pates simul cum
conjugib; ac paruulis hibis abq; mīno
abq; dilectione trucidata s. que ⁊ dju
turnum urbium obsidiones. si ⁊ ipius
magnifice ⁊ famosissime ciuitatis ipo
quanta uastitas ⁊ quanta fuit diuersa
rum mortium strages quisue p hec
singla uidentium existit modus: ⁊ ut
facilius id qđ apte pcupant ablommato
desolationis in ipo quōdam di famosi
simo collocata sit templo. usq; ad ultā
um cuncta ignis pplatis sit ⁊ flāma
assumpsit. siquis plenius nosse uult
historias josephi relegat. Ilos ilo ex hi
tm que ad explanatōnē suscepta ops
sufficiunt adsūmpsim. In quib; refert
qđ ex omī judea ppli in die sollēpni pa
che ultimam ulciscī exercitū quadā nīmu
agente uenerant. quos triceies centena
milia hoīum die fuisse scō. s. dj judico
tpis li ultionis electo. ut qui in diebus
passe saluatorē suum: ⁊ saluatorem
xpi dñm crucifixis manib; ⁊ sacrilegis
uocib; uiolarant in ipis diebus uel ut

(c) 2006 Ministerio de Cultura

m uno carē omīs mkcando oclusa fe
ralis pene exicū qđ mēdū exceperit.
Pcūlo que in eis ul'gladij cede uel bel
lmachinis collata s explicare. Ea tm
modo que due famis extio ꝓtulerunt
fūdi hystoriagꝑphi simonibꝰ ꝓferam.
quo legentes h' intelligant qntum pia
culi sit aliē aliquid uiꝝ ꝑpetrā qm gra
uibus ausa supplicijs explicent ut ex
pient. Age itaq: quintus iosephi bis
tariarum liber ponat. in mōtum ex q
oīus eorum lucruosa tragedia ꝓsecat.
Duriq: aūt pmaīe unquid aut pue
rum. itaq: idem erat. Si enim iure
pmāissent factantum suarum ea
crimine obiecto qi qui de transfugi
endo cogitarent ꝓmeruīt. Hēmas ui
sinus ticnosoꝝ extollerent angustia.
et utrumq: simul ꝑdia cum tēmta
te crescerent. Publice q̄dem frumentum
nusq̄m omnino erat s: uruentes urb
ꝑones. pserutabant domos. et siqđ
inuenissent tamq̄m de hīs q̄ fefelle
rant penas sumebant. Si uo ñ inue
nissent tamq̄m eos q̄ occultus et dili
gentius absconderent cruciabant. Inoi
cum uo hīi ab eis pabula capiebāt
si ipm qđ adhuc uiuēt et subsistē corpo
rib' uidebant tamq̄m qui ꝓfecto iā
mānissent. i absconditos ut pote
gent cibos. Siquos sane tabescentes
macie uidissent. hos cum uenia ꝑti
bant supstitum putantes ꝓut quo
paulopost absumēt fames. optī q̄dē
in certo omni sensu suo mētis fur
in h' meū si duptes frumentum. exeū
si infiores fuer: et occludentes se in
ēioribus quib' penetrabilis domus
ñ illi nec in pmes ofectas fruges eō

uant. Nā uo in q̄ntum ul' necessitas l'
metus ꝓmitter. exequebāt. Et mē
sam quidem nlis expectabat apponi.
s: ex ipo semiusta ign rapientes aper
uliut fortuna diuidebant. Et erat infe
licis ipius spectaclm ineffabile. cum
ualidiores quiq: imensa diripierent.
imbecillioribus uo nichil pter lucrum
sup erat et lacrimas. Et omnino lic:
accbitas rerum superet fames. nichil
tm ita subuertit et subūit sic' fames
uerecundiā. Quisquo enī salus rebus
pudore dignum: ro in hac necessitate
exempnit. Denq: et uxores deuoro
manibus. filij de pueri. et qđ ē infeli
cius matres cibus de paruuloꝝ suoꝝ
mamb' atq: ore rapietur. Et cum
dulcissimi liberi in mamb: atq: uo
re ꝓsint tabescebant. exigua uite
subsidia exdentib' ipis extīc nem
o ꝓtulit. Verum nec ipos q̄dem
et infelices et exiguos sumeres la
tebant cibos. s: assiduo adhibitis pre
donum quis. et claustris cuiusplam
conspectus: fores. indicij erebuit hi
ē qđ mansuetis ꝓtinus ederent: et re
pente distinctis fornb' ꝓcipites irrue
bant. atq: ab ipis ut rta dicā fauc'
exprimētes siquid forte insumptum
iam fuat reuelabant. Iserebatur nus
senes. si cibum uindicare tentassent.
Furis et crimb' mulieres ꝑhibent
accitare uicinas siqo forte deprehensum
fuisse in mamb' Illa femb' ꝓcancte
uerentia. nilq; g̃ paruulos miseratio.
s: in exiguo panis fragmēto paruulo'
uidentes. et ex ipo cui uberat fus
pensos elidebant in terram. In eum uo
qui raptore cibo ꝓuenisset assumpto

De pudoribus uberosolimorum fame uisis rebus.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

cruciatus sentiunt⁊ exagitatiõ di
ra supplicia. obtinantes infelicib⁹ nat
urales digestionum meatus. aliis uero
p̄ acutas suos p̄cidem uenas adigẽ
tes. omesso que gesta s̄ refens. ad con
fessionem p̄ unus punis. aut ciuta
tarme mixtos p̄ungebant. ⁊ iam ip̄i tor
tores nec patiebant̃ famem ẽt enim
quodã̄ tolerabilius. si ⁊ compulsi me
dia face uidẽt. s; ut uel ꝑuenient s
ui postum cibos ulit crudelitas extra
o mitalesc̄et. Jnius ⁊ siqui forte furty⁹
p̄ stationes hostium ꝓcollegẽdis libris
ueptisset. occurentes eis qui se hosti
manus effugisse gaudẽt. duripiebã
q̄q̄ attulant. Supplicantib⁹ ãt et
tribile q̄dam s mi di mucantibus
ũ ut partem aliq̃m ex his que ẽ mortis
p̄cio quesierant indulgent. mch̄ p
sus p̄dunt. s; ⁊ ih̄ unficij loco cesse
rat. si ip̄m̄sum ujuum uenisse; euade.
Js ãũt p̄ aliquanta adjungit dicens.
Judeis ũo cum egressum ib⁹ omis part̃
sjes excludeb̃at salutis. ⁊ in malesẽs
ac̄bitat famis. domos simul ⁊ familia
gentisq; uastabat. ita ut in penetra
libus thalamis iacent mulierũ parulo
rumq; cadauera. p̄ plateas ũo infelicẽ
senum corpora fame magis q̃m etate
cosumpta. Juuenes ũo atq; ois etas
robustior ulli simil̃ ac̄ q̄am in uias
egressib⁹ obuiabant corruentes q̄cunq;
loci ꝑsum sulcauisse; uidebã. Sepelire
aũt cadauera ꝓhibitor nec defunctor
inhumato. nec ullum debilitas per
mittebat. simul ⁊ p̄ sue unusquisq;
uxte mẽto. Deniq; aliq̃na fuꝑ eos q̄s
sepelierant amas emisse. mlta ⁊ dum
secuitur funa penus q̃m ad sepl̃crum
uenirẽt efflabant. Set nec planct⁹ ex
more deffunctis exhibẽt. aut luct⁹. qꝑ
hi s totum uindicabat fames. s; nec
ariolat medie. humore cuiq̃m reliq̃
rat lacrimarum. Obsidant cuncta p
funda silentia⁊ uox plena mortis ẽra
rẽt. Quibus malis omnib⁹ quidam
sol ingeniũt tyrones qui sepulc̄ra dem
dum⁊ spoliare cadauera no illicitũ du
cebant ĩ tam ꝑdam ꝓtritis quam
sectis urbione cumulantes. ⁊ aciem
gladiorũ suor in cadauer obtrũcatõe
ꝓbantes. Jmũdum ⁊ in ĩ nullos adhuc
ſpientes mucro examinãd⁹ agebat.
q̃d alij semineces ẽ uidẽt supplices
dextras p̄hendebant in se ꝗ; bñficiu lo
co ducẽt sectus quo. s. cruciatib⁹ fa
mis uelocius absoluẽt. s; nouo cru
delitatis gẽre necem q̃m sponte inferr
bant si ꝓhibitũ negabat. ẽ ẽ unus
q̄sq; deficiẽcium ẽgentiu oculos retorq̃et
ad tyrin ĩ de morte ꝓpria dolẽs. s; de
impunitate ꝓdonũ quos supstite re
linquebant. Ex primo q̃dem sumptu
publico sepeliri mortuos jussetant
ferens in ꝓlamia. Ut ũo dẽ sũptum
exp̃ unic̃ mlticato moriẽciũ. de muro
cadauera ꝓiciebant. Ac cum iam cu
mulus ꝓuisset; mortuor cadauẽbus
uallos. ⁊ hũanu corpis tale ꝓcreuit ẽam
ingens cum ingenti gemitu eleuatis ad
olum manib⁹ dñm inuocat testẽ si suũ
opus ĩ ẽ. ⁊ p̄ aliq̃na rẽum tabe q̄da
p̄sequit̃. Non emeritor inquid. pfer
re q̃d sentio. Arbitror enim q̃d ⁊ si aduer
sum impios ires romanor ꝓuisset
arma cessuisset. aut hanc ẽ aut aque
dituno aũ sodomitanis ignibus ⁊ sul
phuris celestis morti supplicũ cuncta

(c) 2006 Ministerio de Cultura

dependitet que nitō infethorē illis q̄ li
pesti ſ⁹ꝛ nequiorē unq̄ pſēterm hanc
peruliſſ: etatem .p quib⁹ꝛ oīis gens
paūt mēare extingui. ſ⁹ꝛ m.vi.libro
de hiſdem tanta ſcribit. Nec inquid
qui p totam ciuitatē famis uibenia
acerumpebant mīrando immanabilis
erat. quoꝛ nec explicari miſeria pōt.
Plingl'as namq⁹ domos ſicubi fuiſſet
aliquid cibi reperiri bella cōmuno ex
cedes mēcans ipſoq⁹ pruentes hac
ultos naſcebant. dum ii ſolum ema
nabāt ſed ex ipſis ꝛ faucib⁹ imuicē cibū
raptē ſtabant. Hos aūt nec ē mortuis
erat. ſ⁹ꝛ ipſi cum iam ſpīm exalarēt
pſeruebant a pdonib⁹ ne cui forte
unca gremium cibi aliquid reſeduiſſet.
Alii aūt ſemp media hīātes uelut ra
bidi canes hucatq⁹ illuc fēbant. ꝛ q̄
inſana q̄dam exagitata in caſdē do
mos ſub mōtuo ipſis iam aceptus
uruebant. Omia in ceneras ūrebat
in cibum. ꝛ illa que nec mutis q̄dē
animalibus ēde uſus fuit. Ad ultimū
nec loris q̄dem ut cinglis aut ipſis ꝛ
calciamētis abſtinuerūt. Portarū q̄
uomīta dēhīntes ſtraminā demūb⁹
mīgebant. Hō illi ꝛ fem ueris feſtu
cas edebant. ſ⁹ꝛ de quiſquiliis un
decunq⁹ collectis. paruiſſimū pond⁹
dragmis quatuor distrahebāt. ſ⁹ꝛ q̄d
opus ÷ p̄ſi pondus famis illius expli
cet. cum gestum ſit ibi factum q̄d
neq⁹ apd̄ grecos neq⁹ apd̄ barbaros
ullus acceperit auditū. Horrendū q̄dem
dictu auditu ūo mīchibile. ⁊ q̄dem
libenter tam immane facinus ſilentio
ne quis me crederet mōſtruoſa īmanitas.
Ii mihi omnes īmorie mee uiuos teſtes cō

miſi ſatis habuiſſem. Porro uero nec
aliquid in hi patrie p̄are īm arbitror
ſi ſubticā eoꝛ malorū ūba q̄ peruli
uinea q̄am De fame que fē.
ex his que oppreſit eos. vi.
ulta iordanis alienum commūnum
muria nūc. deaſuri filia de uico be
thedob quod interp̄at domus ſ⁹ſopi.
gēne ⁊ factarū: nobis. cū reliqua
miſeriarum que affligēat urbīs rep.
ta communē cum omnib⁹ obſidionib⁹
caſum fēbat. Hinus reliquas q̄dem
facultates quas a domo in urbe con
uexat. tyranni inuaſere. Si quid ūo
reliquarū ex magnis opib⁹ ſeruāt
quib⁹ nocturnum corporanum p̄tenuē
ducēt. inuentes p̄moīta pdonum
ſatellites rapiebant. Q quib⁹ ingens
mulierem uiri infama iam quedā
et indignatio fatigabat. ita ut undiq̄
pdones maledictis in necem ſui īuici
is inſtigaret. Verum cum neq⁹ uir
tus quiſq̄m nec miſeric⁹ eum p̄meret.
et ſiquid forte cibi ſuiſſet ab ea que
ſtrum ad alios queret. nec iam uſq̄m
repiendi corpa ſineret. fames autem
dira uiſceribus ipſis inſidet ac medul
lis ꝛ ad furorem iam p̄ungēt media.
fame ꝛ uri. peſtimis uſa ſuis uiſceribus.
ſeraq⁹ ipſa iam armate iuris natū. Erat
namq⁹ ei ſub ubibus paruulo filius.
Hunc ad oculos furens infelicis miq̄
matris o infelicior fili in bello fame
et direp̄one p̄donum cuncta refua
uo: q̄ꝛ ꝛ ſi una ſpiri poſſet. ju
go nomine furiarū ingemuit. Sed
nunc q̄m ꝛ furente p̄uenit fa
mes. Predones ūo utraq⁹ ingruores
p̄ungent. Nem g̃ nunc o mi nate.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ctio matricib⁹ finxit. scelis fabula. que
sola deerat cladib⁹ nouis. Ac hec cum
dixisset: simul filium iugulat. Cum dei
de igm suppositum torret. Ac nouum
idem assumit: nouum uo fuit obtec
tum. Ecce festum ydones urbium
obtexere earnus more accepto. matrem
immanē ii sine mora cibos quos pma
tos senserat demonstrarent. Cum illa
iam. Parcem inquo ubi. obtimā. finxi.
Ac sanno que supererat membra re
texit infamis. Ac illos repente igēs
error insanos. Ac immanes quamuis
animu dirigiret. uox faucib⁹ pressa
clusa ē. Ira uo truci uultu. ac ipsa iā
hominibus truculentior. mis inquo ins
filius. mis ē parcis. ac facinus iam ē.
Edite. nam. ac ego prior comedi que
genui. Horte effici aut macte reli
giosores: aut femina molliores. Ro
si uos pietas uinc. ac execrandi cibos
inos: ego que iam talibus pasta fui
ego ins iam pascar. Post hec illi ter
rita ac inimici: discedunt: qui hunc
solum ex omnibus factarum⁹ misere
matri reliquerant cibum. Repleta
aut festum urbis cunctas nephariq;
cedis nuncio: ac unusquisq: an oculos
facinus quod pbatum fuit adducens
tamq; si ipe li pcrassi: oculos. Vs
ac quos famus nocentes pungebat fe
talium magis ad mortem. beatos
dicentes ee eos quibus saltē minore
penus qm talium malor: polluerentur
auditu. Hactenus iosephus. De hys q
dam iudeos pbis que in xpo pfecta
xpm di commisere piaclis. sumat⁹ ui-
talis sectatq; pena. Dignum autē ē
huic istorie admire dinicas uoces. qb⁹

ipe saluator talia secuta ee pdixit. Ue ac
ant pgnantib⁹ ac nutrientib⁹. uel lactan
tibus in illis diebus. Orate aut ut nō
fiat fuga ura hieme neq; sabbo. Erit
enim tunc tribulatio qualis non fuit
ab initio seculi usq; nunc: neq; fiet. Colli
gens aut suptilis historiagraph⁹ omem
numerum pemptor: ut fame ut ferro:
imbecies centena milia designauit.
Cetos uo latrones ac sicarios ac pdo
nes post urbis excidium mirans decla
rat iniisse militibus. Electos aut quoq;
iuuenum quos decor ac pceritas corpis
cōmendabat ad triumphum die esse ser
uatos. Reliquos aut qui sup decem ac
septem annos agebant etatis uinctos
ad opa egipti p metalla destinatos.
ut certas pmincias ee dispsos. Alii qde
ut ludos gladiatorios. alii ut bestias
dentur. siqui uo intra septimū ac de
cimum annum capti sunt etatis p dui
sas pmincias in furiante distribui iussi
s. quorum minimus usq; nonagenta mi
lia pducebat ē. Hec uo omnia gesta sunt
sedo anno impij uespasiani. iuxta ea
que ipe dns ac saluator ihs xpc pre
dixat quippe qui ea que gerenda erant
psentia iam uidet. tunc cum scdm ei⁹
gem fidem. uidens ciuitate fleuit sup
eam. ac uelut in animo ei⁹ pcussus
e hi uba. Si cognouisses inquit et tu.
in hac die que ad pacem ptinent. nūc aut
abscondita sunt ab oculis tuis. Quia ue
nient dies sup te. ac circumdabunt te
inimici tui uallo: ac circumdabunt te.
et pungebunt te undiq: ac ad solum de
ducent te. et filios tuos in te. Et: et
rursum tanquam de pplo dicēs. erit
inquit nēcias magna ac ira pplo huic.

fi tan

et caderet in ore gladij. et captiui ducer
ui oīs gentes. et erit urbs conculcata a
gentibus. usq; compleant tpa gentiū.
Et rām. Cum aīt uidias circūdari
ab exercitu urbē. tunc scitote qp appro
inquauit desolatio ejus. Competit ne
mini quisq; dīi et saluatoris nr̄i, mo
nes. cum historiographi relatione de bel
lo quod gestū ē. atq; excidio ciuitatis.
et templi. Non enim diuine pscientie ig
noram agnoscat processū diuinitatem.
Quoniam nūquam gens p passionē sal
uatoris iusta ultione uener. p eo quod
auctorem uite a semet ipsis gens
exclamauit auferri. Ierusalē nichi
lominus obstat. et ea rōne p que pietas et cle
mentia dei nec ingratus uidetur oblata.
ceis futura ista signis et prodigijs ostendit. Quadraginta namq; p admissū
priscum annus tpa acta annis. impio
pena differt. In quibus et apli ōs erāt.
Ierusalē ītm iacob; qui dicebat fr̄ dīi
nr̄i ihū ēs ostentatis indesinenter
ipm commisse impietatis et feritatis
audi de sede commonitus. si forte pos
sent commissi reatus penitudinem
gerere. si possent flere p scelera et ultrices
penarum flammas lacrimarū ubere
restinguere. Ostenditur namq; eis dē
piam patientiam qō nūquam queret;
pīam. qua ī unū tm̄ dē morē p̄ceo
ris: quantum ī sinat et uiuat. De
inde aīt ad huc portenta ani
mentis eorum ou/ bellum uim.
stratam metuant diuina maiestas.
signis et prodigijs celitus datis. horesq;
simul et minacem dextram ostentādo
pegus quam unferno. De quib; iosephi
historiographi fides ut in cetis in hoc
etiam sufficiens erit. Relegamus g quo
in sexto historiarum suarum libro d'ip
se significat iosephus. S; infelicē indo
pidem rērum quam hōmes et deceptas
falsa uaticinantes suadebant. ut euiden
tibus signis et indicijs uaticinio et in
dignationis diuine non credent. quib;
apte futurum et urbis et gentis plagā
uatur exordium. S; uelut afflicta et ame
tes et qui neq; oculos neq; animam in se
hēnt. spūtant omnia que celit' nūcia
uant. Nam enim stella pfulgēs gladio p
omnia similis. immmīne de fr̄ ciuitati
et comētes. pcēta exercitib; flammis
inde p totam usus ēt anum. S; et an
exordij tempus ac belli cum ipi ad di
em festum azimoz conuenīt. octauū
die mensis, xandici qui est apud. noc
tis tpe hora nona tantus lumminis ful
gor aram tplīq; circūdedit. ut pu
tarent oīs diem clarissimū factum.
et pmansit spacio hore dimidie. Id
imprīs quidem et ignaris pspicuum vide
batur. s; legis ptos et pbos quosq;
doctores. ñ latuit exciale portentum.
In eadem quoq; festiuitate uitula sac
ficus admota altaris astitens. uīt ipse
impiissimoz manus emisit et agnam.
S; et tanta mātionis edis que respicie
bat orientem cum ēet ere solido munita
ac porte immēsi pondis que uix uigī
ti uiris summo conatu impellentib'
claudebant. ferreis quoq; uectib' et ser'
munita ac pessulis in altum dimissis
reflectur obstricta repente hora noctis
sedā. apparuit sponte patefacta. S;
et transacto die festo post aliq; dies
prima et uicesima die mensis. artemi
sij qui magis apd nos uocatur. apoig

(c) 2006 Ministerio de Cultura

osius apparuit. unus. ⁊ eodem pene excedens. ⁊ ne falsum putaret. in oculoꝝ eodem confirmasset malorum consecuta pricies. ⁊ enim ꝑpe solis occasum. unus ē currus ⁊ quadrige in omni regione ꝑacrem ferri. ⁊ armatoꝝ cohortes misceri nubibus. ⁊ urbem circumdari agminibꝰ impunis. In alio quoq; die festo q̄ pentecostes appellat. noctu sacerdotes ingressi ut solent ad ministeria ex more cōplenda. primo q̄dam motu quodam tremefactis sensisse. tunc deinde uoces subitas audisse dicentes. migremus hinc. Addidit his ⁊ aliud tribulatius. Nec ei⁹ q̄dam ananie filius iesus plebi ex rusticus. ante quatuor belli ānū. cum civitas in pace ⁊ abundantia ꝑosperaret in die festo tabernaculoꝝ. repente clamare cepit. Vox ab oriente. uox ab occidente. uox a quatuor uentis. uox sup urbem ⁊ sup templum. Vox sup sponsos ⁊ sponsas. uox sup ꝑplm. Ac nichilominꝰ die noctuq; per omnes plateas circuiens hi clamabat usq; q̄dam pu mores ex ꝑplo uri ulti⁹ infausti plagi indignatione commoti. correptū hōiem inquās ubiq; afficiunt. At ille neq; quā p se aliquid loquēs si; nec eos q̄dem q̄ circumstetant depcans eisdem uoces pro obstinatione ⁊ clamore repetebat. Cum principes intelligentes ut res erat ut res erat numinis ē mot⁹ in templo ducunt eum ad iudicē romanū. Ibi quē flagris ad ossa usq; lanian⁹ neq; preces neq; lacrimas fudit. si; eisdē uoces miserabili ⁊ cum quodam ululatu emittens ꝑ singla pene uerba ꝑferebat addens ⁊ hoc. Ve. ue. urbis. Postq; et aliud idem historiographus maiore

gestum miraclo. dicens oracln q̄dam in sacris litīs repertum. qd̄ p idem tempus ultum designaret ex eoꝝ regione. pessimum. q̄ rectus orb̄ premet impio. Cujus oracli plagium idem historiographus vaspasianum declarare suspicat. Si: vaspasianus ⁊ alijs q̄m illis solis genitꝰ q̄ nomine impio uocitat̄ fulchre dominatus ē. Vn̄ jesus ad xp̄m hi ipsa referūt ad que dicat pat̄. Pete a me ⁊ dabo tibi gentes hereditatem tuam. ⁊ possessionē tuā terminos tue. Ac cujus p idem tps per apostolos suos in omnē tram exierat sonus. ⁊ in finem orb̄ tre ubi. De iosepho

Ostre jesum sane ē et quos rehīnt p̄ita noscē quis libros. viiii. fuit hic iosephus. ⁊ un̄ uel ex quo gñe ortum ducens. q̄ nō tātam materiam rerum gestarum cognitionēq; prestiterit exponit g̃. ⁊ h ipe de se hi⁹ scribens. Josephus matthie filius ex urbimis sacerdotibus. q̄ ⁊ ipe primo bello romanos oppugnatum. ⁊ postmodꝰ multorum interfuerim ꝓlijs necessitate constrictus. Constat g̃ hunc ipe ꝑ idem tps in solum apud judeos. ꝓpos ejus. uerū etiā apud romanos habitum ē nobilissimum. ita ut statuarum ingressu in urbe una ⁊ statua donaret ei⁹. ⁊ libri ei⁹ bibliothece addit̄. Conscripsit namq; antiquitatum historiam in .xx. libros. belli quoq; judaici cum romanis habiti historiam .vij. voluminib⁹ apprehendit. quam nō solum gre facundia. uerum et patrio a. hebreo sermone. suis ⁊ ejus gentis se edidisse affirmat dignus cui ꝑ cetis omnibus debeat credi. Sed ⁊ alia eidē uri extant d' judaice uastitate duo uolumina. in quib⁹ eidē appion cujdam

(c) 2006 Ministerio de Cultura

gr̄amatico uidet̄. qui illis temporibus
adūsum iudeos sc̄ipsat⁊ alios quosdam
qui morem gentis iudaicum atq; uitam
ta lacerauerat. In primo ergo exīs duob⁹
libro que nobiscum apd hebreos in auc
toritate habeam⁹ sedm maiorē traditionē
p hec edocet. Vt iosephus diuinaq; sum
Neq; igitur apd nos indē sūt sc̄ipta
nimia inter se inuicem discordantia. sz duo
tm⁊ uiginti sūt libri. qui omnium tp̄m se
riem cōtinent. qui⁊ iuste creditī diuinit⁹
inspirata. Ex quib⁹ quinq; sunt moysi q
tinentes leges ipius⁊ successiones hūane
p plapsam usq; ad ip̄m moysi tēpus p
tendentem. qui paulo minus usq; ad ar
taxersen qui p̄xerses regnauit apd p̄sas que gesta s
p se quisq; p ea tp̄a. xiii. uoluminib⁹
sc̄ipserunt. Reliqui uo. iiii. libri hym
nos in dm⁊ uite institutā ac mores
mortalib⁹ cōtinent. Ab artaxarsen uero
usq; ad nr̄m tempus sc̄pta s quid oīa
fide. cū nō eadem qua prima habeantur
digna ducunt̄. p eo quod non ita extite
rit p plurium iugis explanata successio.
Igitur rebus ip̄is constat quam nos re
uerenter utamur sc̄iptis nr̄is. Nam cum
tot sēla uetustissimis neq; adē quisquam
neq; audere aut permutare quid aliud sit.
Omnibus gentis hominib⁹ in nīe sita
ē quodāmodo atq; ingenita fides est.
credē ē dei ee sibiq; hos iugē intuere.
ac p ipis si ita postulet uitam⁊ animam
pone. Sic⁊ ē p pars iosephi hos ī lo
cis a nob⁹ ut arbitror ē nō peritenter
inserta. Est adhuc⁊ aliud et⁹ elegans
satis uolumen. qd anim⁹ fit q impium
timeat in nb⁹. quem libellum q̄m ma
chabeor⁹ adscribi uerē p eo qō ēmma
inbi⁊ agones apietate a machabeis
fr̄ibus defensa sūnt. Sic⁊ ī finem
usq; nr̄i temporis antiquitū libri sigillat⁹ idem ip̄e
posuisse se quatuor uoluminib⁹ sc̄ipsisse
rum sedm fidem⁊ religiē patrū de dō
et de suis ejus ac legib⁹⁻⁊ cur quedam
apd eos fiant. quam uo ī fiunt. Sed
et alia ī nīa opuscula. a se dicē ee apposita.
In fine⁊ subdidit usq; hodiernum librū antiquitā
tium quandam ex tribus ad q̄ constat sic hoc
rem opis qō expleūat ipe aggēth augur
tationis p hi libri. Si ego in te uanitatis
sum in his que sc̄ipsam. Ipis et enim
multis obtuli libros nros cum ad hec
ipa que gesta sunt pene in oculis habeant.
quippe q̄ scripsis in suam in oīb⁹ ueritatis.
Hec in de eor testimonio fefellit optimo
et alijs plibus obtuli. quor mihi⁊ i
pis interfuere bellis sic agrippa rex⁊ non
nulli ejus. Apud quem imperatore quidem tutus
in tm. pauci ex his debet libris ad os
homines rex gestar⁹ notitiā peruenire.
ui manu sua subscripsit publice ab oīb⁹
eos legi debe. Rex uo Agrippa sexagīta
et duab⁹ epīs de opis nr̄is ipsum te
status ē. nunc ad narrationis nr̄e seriē
reuertamur. Quemadmodum p iacob̄
Post mortem ysmō iohannis p̄sul.
iacobi⁊ primo secutam ejus
tatis excidium. tradit̄ apīos cet̄osq; do
mum deplos qui ad illū tp̄s reliq̄ erant
in unū ē locis oīb⁹ conuenisse simul' cū
his qui aprinqui sedm carnē dñi dicebā
tur. plim namq;⁊ ex his pullo temp⁹
sup erant⁊ hūisse ī cōmune consilium
quem oportet dignum successione iaco
bi indicari. oīsq; uno animo atq; uno

(c) 2006 Ministerio de Cultura

consensu simoné cleophe filium decreuis
se. cui⁹ mentio in euglijs fca ē. ut epat⁹
sedem susciper. Consolem⁹ hic sedm car-
nem saluatoris fuisse dicetur. qi cleopha
fr̄ fuit ioseph. h egesippus xestatis est.

Per idem tempus vt uaspasianus
uespasianus post potitatem dō
excidia urbiumq; oīm siq; jussit unq; xu.
forte ex similia dō supfuissent apd jud-
os uehit regalis. pcipie unos pquiri
jubet. um ⁊ p hac cā gentilium judis pse
cutio exorta ē. S; uespasiano decennio
principatu administrato. titus filius ipio
succedit. Cuius sedo regni anno. hmus
dualdim ānis in sacdocio translatus urbi
rome epatum tridisse. anacleto fertur.
S: titus ii. amplius qm duobus annis to
tidemq; mensibus principatu romanu a
prefis administrato. domitiano fri sua
rerum reliquid. Qd alexandre ejusdem

Anno gr̄i sedis albinus pfuit. xu.
anno domitiani apd alexandriam
annis. xx. ⁊ duobus annis minutias
to sacdotio defunctus ē. In cuius locum
sedis successit albinus Qd rome sedes epa
lis urbe uo roma. xu. anacletus fuit ⁊
anacletus annis iii epatum clemētis tēpo. xu
exactis ⁊ sacdotij sedem clementi tradit.
que adjunctē suum paulus aplis plu
ribus scribens designat dicēs. cui cle
mentē ⁊ cetis adjunctis⁹ nīis. quorum
nomina sunt in libro usq;. De epla cle

Cujus clementis epla habet mētis
ad corinthios septa scripta plane.
et valde mirabilis. quam uehit ex pona
rome ecclē dictaut cum dissensio apd
corinthios fuisset exorta. Quam epiam i
plurimis ecclijs publice legi. ⁊ uedam
⁊ nīris ⁊ pubus ostat. Verum de sedi

tione fca apd corinthios ac dissensione
plebis tetis valde fidelis egesippus indi
cat hi modo dicens. De psecutione sub

Ulta ⁊ erga nros domitiano. xvi.
crudelitate dominante exarsit.
ac plures in urbe roma nobilius ⁊ illus
tribus uiris illo iure. nullaq; ione tru
cidatis in minis ⁊ in exilium tractis
uotorum diuersione mittatis. ad ultimū
romane dyeomache ⁊ impietatis fue
cessor efficitur. Sedis hic quippe ab illo p
secutionē molitē in nros. cum utiq; pa
tissimus uaspasianus mich̄i prius uiris uo
garit unurie. De iohe aplo et reuelatio

Nepto in tpe aplis ⁊ one ejus. xvii.
euglista iohes ob pdicationē ubi
dium ⁊ testimonium ihū in insulam
patmos tradit abligatus. Denq; hic
neus scribens de comprico nīis antexpi.
qd̄ annec in reuelatione que dr iohis
quinto adūsus hebreos libro. h de ipo iohe
commorat. Qd si quer̄t unquid apīus
uli tpe de nomine pdicari isto ⁊ a quo
magis potuit apiri quam ab ipo q ipi
reuelationem uidit. Neq; enī multum
tempus ⁊ qd̄ reuelata ē. si pene nra eta
te. In fine ⁊ enim domitiani principat⁹
exorta ē. In ei⁹ uo pridem temp⁹ fidei nre
institutia floreb̄at. ut ⁊ ii uli alienā a
religione nīa sceptores hystoriasq; suas
tradiderunt monimentis. uel de psecutōe illius
tpis uel ⁊ de uris. Quib⁹ ⁊ diligentia
explorato tpis. designauit qd̄. xv. anno
domitiani principis cū aliis plimis ab
eo ⁊ flauiam domitillam sororis filia⁹
flauij. clementis uxorem ex ei⁹ libris
uri. ob testimonium qd̄ x. plebat
in insulam ponciam ire deportatam.
Quēadmodū domitian⁹ potitatē dand

Apud ipm ūo domitianum ꝓcēmyt
eum nullis: oīs ꝑsumq; de genere
dō ⁊ regia stirpe descēdāt. uet⁹ tradi-
tio tenet qđ delati s quidam ēt erāt
de posteritate jude quem fr̄em fuisse sal
uatoris secūm carnem dīcūt. quoꝝ du
plici ungebantur unguenta. uchud q ex
dō genē ⁊ ex ipius xp̄i ꝓpinquitate
descendēbāt. Lucegesippus ꝑ ordinem
ois ūbis refert. ¶ De plagia salvatoris

Adhuc āt uiuebant quidam .xx.
de carnali genē dn̄i nr̄i nepotes
jude eius. q secūm carnem fr̄i dn̄i dice
bāt. quos q̄dam detulēr tanquā ex
dō stirpe uenientes. Hos reuocatus
q̄dam mūe qui ui li mitius fuāt ꝓui
cit ad domitianum cesarem. Ex ipe
enim formidabat de aduentu xp̄i.
sic ⁊ ui uulnus hodes. Imagata ego a
domitiano si ēent ex familia dō con
fecti sunt. Tunc questum ab eis. quā
tas ꝓssēsiombꝰ. ut quantas ēent fact
tatibus ꝓpria. At illi rp̄ndēr qđ uicēsq;
n amplius ēēt in bonis nouē milibꝰ
denarijs. ex quibꝰ singlis ꝑs mōta
ꝑ ꝓtione debēt. Hec li s in pecūia
subsistē. s; in estimatione ter que eis
ēēt in .xl. minus uno uigilū stimāt.
quam suis manib; excolentes ul ipi
alēnt ul tributa dependēnt. simꝫ
tites rurales ⁊ diuturnu opis imm⁹
labore rigidas ⁊ callis obduratas ꝓfē
bant. Imāgata uo de .e. quale sit
regnum eius. ul quis ipe aut unde aū
quando ostēdat? rp̄ndēr qđ n̄ mūdi
regnum. neq; humus ter ei relinquēt
mpium. s; qđ celeste ei regnum per
angloꝝ ministria in cōsummatione
seli ꝓpārēt. Quando. s. aduenturus
migrā de uitis ac mortis nuncabit. et
restituet unicuiq; ꝑ fēs ac mītas suas.
Ad li domitianus cum neq; in eis q̄q̄m
cimms memmet. ⁊ ultionē eoꝝ quam
maxime exempl̄et. Adhuc eos ulos jub;
s: ⁊ ꝓsecutionem quam adūsus eccl̄as
agitari iusserat. datis rursum ꝓhibit
ēdictis. Illi ūo dimissi ab eo ul' mīnū
mito. ul' tamq; ꝓpinquas ꝓgenies.
pueis iam tp̄r duces eccl̄e effecti. usq;
ad traianū tp̄r ꝑmanserūt. Hȳ quidem
egesippus. S: ⁊ eusebius d' domitia
no similia refert dicens. Tempestate
āt aliq̄n ⁊ domitianus simile aliq̄d
ꝓtio ōnis de crudelitate. si; quasi
nemo eius destitut. ita uic ⁊ eos quos
in exilium miserat reuocauit. Post do
mitianū ūo .xv. annis imꝑio ꝓtexi.
ñua suscepit ꝓincipatū: sub quo ōs
q̄dem bonorum traūi qui in domitia
num collata fuāt dēcimē. Reuoca
ri aūt quicunq; ab eo in exilio trusi
s. ac rep̄te facultates ex senat⁹ cōsulto
iubēt. De quibꝰ singlis testimoniū
phibent: qui gesta illoꝝ tp̄r ꝑscrip
serunt. Tunc g ⁊ aplin iobem post ab
solutionem unīule ephesium q̄ ad sco
lam apeam reuisse nīoꝝ scriptores
declarant. ¶ De alexādr mozeccle ꝓsul

Serua ūo post annum eodon .xxi.
plus minus defunctꝰ. traianꝰ
succedit imꝑio. Cuius primo ꝑfec
tus anno albinus apd alexādriam
ydeam annis sacdocio imminist. to
diem obiit. Cui succedit ēdon tertius
in sacdotio. Qua tempestate i urbe
roma clemens q; tertius p̄ paulum
et petrum pontificatū tenebat. —
¶ De antiochie sedis ignatiul. xxii. ꝓsul

Et apd antiochiam euodius pa
mus fiiat et sedis ignatius. Jrlim
is quoq; simon sedis post iacobū fiem
dm. Insdem tpibus gubnabat eccliam.

His sigstes Reuelatio de iohe apto
tmpibus adhuc apd asiam. xx. iii.
demorabat ipe ille qē amabat dns
ihs apls simul et cūgtista uolis ecc̄z
que ubi erant gubnacla regens p̄
dominam ut diximus obtinuit reges
sus ex insula. Qđ qm ita se hāt. duob
fidedignis testib: adplabo. Irenetus
clemens alexandrinus. hunc ignarū
adcapulamē. in sedo aduersum hereses
libro. hyrenetus hi modo scribens: X
oms inquit plbi testes sunt. qui in
asia iohem deplin dnm uider. et scripse
hi tradidisse iohem. qđ et pmanserit ap
eos usq; ad tpa traiani. Item i tercio
eidem opis libro. idem sēptor de eisd
ita testat. Eccla inquit que ē apud
ephesum a paulo quidem fundata est.
a iohe uo edificata qđ pmanserit in ea.
usq; ad tpa traiani. Ignatius huic testē
fidelem de apli traditionis ueritatem.
accipe quod et clemēs cuius partē pre
mimus testimonium dicat. Instruam
am quandam p necarium sim te
xere quam nos quoq; si miseramus
utilem fore legentib⁹ credimus. Sēb
ergo hec: De iohanne apto. xx. iiii.

Audi inquit fabulam. ni fabulam
sed rem gestam de iohe apto. et
memoriis omnium dignam. Cum post
tiranni obitum de patmos insula
ephesum rediret bns iohes. ingibat
et uicinas illustrare gentes. alias quo il
eccias fundauerat. alias quib; nō erat loc⁹
uel in quibus erant. sacdotib⁹ ac
ministris instrueret. et sedm quod ei de
uno quoq; spūs ses reuelasset. Cum igit
uenisset ad quandam urbem auctōge poti
tam. omnibus ecclasticis officijs solepnit
adimpletis uidit iuuenē quēdam ualidū
corpore et multa elegātē. sed animis acrē
ingenio. Respiciensq; ad epm q̄ nup fue
rat ordinatus hunc inquit ait fiducio
dio commendo. suo testimonio xpi et eccl
ecclē. Cum ille suscipies omnē se habitū
um sic perpetuat diligentiam polliceret.
Sed tum atq; tum eade sepius repetēs
iuuenē. commendauit attenetq; et post h
ephesum redijt. Cum uo pbr domū
suam adolescētē suscep commēdatum.
et cum omi diligentia enutriuit. am
plectatur. fouet. adultamq; et uim gra
am tradit. Post h iam uelut obsidens
gie qua fiat cōmonit⁹ paulo indulgē
tius hūc iuuenē cepit. Sed ille ubi ī ma
tura etate libertate potit⁹ est contemno
p equeuos quib⁹ luxus et desidia co
di ē. amare ultra et corrupte uite in
ecclē timorem proiecit. At primo qđē
inuitos mercedis decipit. deinde etiā
noctis cum latis socios s participē
q; asciscit. Post h iam ad maiora
flagitia perabunt. Cum intēta sen
sum iuuenis formabat. et militare
uit ad scelā. Et cum ēet ad ingenio.
sic equus in frenis et ualidus duris
moribus obstinatus. recti temeris
timam dehinquēs. recto⁹ contēpto.
rapido cursu tot⁹ fertur inpeceps.
ita succedentib⁹ malis. ut desperatio
nem quoq; a deo sibi p̄stite salutis ac
ciret. Dedignat⁹ iam de paruis scelib⁹
cogitare. grandia queq; molit⁹ et exitiosa
petitionis structores. nullo se inferiorem ee

(c) 2006 Ministerio de Cultura

uflagicijs ꝓcur̃. Denq; illos qui ꝓp̃ꝫ
nũgi cruminũ fr̃uant deplõs faĉ. ⁊ la
uamum ex his t̃mam quib; ip̃ duxe ⁊ ꝓ̃
ceps uolent ꝑẽet instituit. ⁊ cum hi
omm crudelitate crasl̃ac̃. Verum tp̃e
elapso cum rei tã poposcisti: utilitas.
iumtaĉ tãm ad urbem illam iohãnes.
& cum ecĉa quoq; gr̃a uenĩat ordinatl̃;
age inquid ó ẽe dp̃ntam repsenta.
qđ ẽgo plane ⁊ xp̃s cõindaugmus ecĉ
teste quam regis. At ille obstupuit pri
mo pecuniã putans a se reposci quã
nõ acceptat. s; rursum assidãbat ñ pos
se falle iohãnem. nec qđ ñ dedit ꝙere.
Iterũ g̃ stupes. Quem iohes hentem
uidens iuuenẽ inquid illum repeto ab
te ⁊ animã fris. Tunc grauit̃ suspirã
semoz ⁊ in laĉmis resolut̃ ille. aut mor
tuꝰ ẽ. Quoĩn unq̃ ut quali mõe. Deo
aut mortuꝰ ẽ. qi pessimus et flagicio
sus euasit. adultamũ ⁊ latronũ ducem
aglis ẽ. Denq; nunc mõtẽ q̃ndam.
cum mĩa latronũ manu occupauit.
Quẽ: audictis apli uestem scindit qua
erat indutus sericã. ⁊ cum ingenti
gemitu ferens caput sinũ. Domũ te
inquid custodem fris ame dereliqui.
Sed iam nunc in equus p̃cur̃. ⁊ dux i
tinis. Et festum ab ipa ecĉa ascẽdens
concauis ꝑeralbat. Cumq; puenisset
ad locum. decim̃ ab his latronibus q̃
custodias obsidebant. Sed ille neq; ef
fugẽ neq; pcibus declinare musq; intẽs.
ingenti tñ uoce ꝙclamabat. qđ ad hi
ipm uenĩ. adducite ñi principẽ nrm.
Et cum uenit; armato eminus agnito
uibe apli pudore actus in fugã uertit̃.
Ille equo p̃cum admisso. festum in
sequit̃ fugientem ⁊ etatis obliti fimil

ꝙclamans. Quid fugis ó fili mi patr̃
tuum? quid fugis unũmem senem?
Miser noli timẽ. his adhuc spem uite.
Ego xp̃o rõnem reddam ꝓ te. ĉar ⁊ mo
rem libent̃. p te excipiam sic ⁊ dñs exce
pit ꝓ nob. ⁊ p tua aĩa dabo aĩam meã.
Sta tñ ⁊ cede in. qm xp̃s me misit.
Et ille audiẽs substitit. ac multum di
misit in tram. Post hec arma ꝓiecit.
Tum demũ tremefẽs flebat amarissime.
Accedens senis genib; ꝓuolut̃. ge
nitib⁹ ⁊ ejulatib; quib; ꝓcul̃ satisfa
ciens ⁊ ubrimis laĉmis suis fotib;
tãm unpeĉabilẽ occultans solam dext̃
am suam. Apis uo iuris iurãdo sacra
mento. se ei a saluatore impetraturum
uenĩam polliceꝫ similq; genib⁹ ei ꝓ
uolutus atq; ipam dextam ex cujus
cedis sciencia torq̃ebat tamq̃am p̃ pe
nitentiam signatam deosculans ad ecclã
reducit. ⁊ indesinent̃ p eo dones pro
fundes. ⁊ cum ipo part̃ ducens erebra
rennua. indulgentiam a deo quam ei
polliceb̃ fiũ expectabat. Sed ⁊ uarijs
simonum collationib⁹ uelut quibdam
ꝓcantationib⁹ effect̃ ⁊ exitum ei ani
mum mitigabat. Nec prius absistit
quam eum in oĩb; emendatũ ⁊ eccle
ꝓficer̃ ꝑbens ꝓli magna exempla de
penitentie ⁊ decuñtatum ingens noue
regenatõis atq; insigna quedã tro
phea ursibilis in eo resurrectõis often
dens. Hã clementie dicta ñ solum ad
scientiã rei. s; ad utilitate legenciũ
ꝓficiant. Hunc in nris quoq; libris
teneant locum. De ordine eũgeliorum.

Age iam ⁊ huius apli. xxv.
que sunt sępta. que auctoritas
te hũant. cum his part̃ explicemus.

BIBLIOTECA PÚBLICA DE TARRAGONA

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Est ꝫ primum cūglm mūs ipius. quod
in oīm orde pponit. Ꝺo aūt post ceā
tria cūgla quarto á uecāb: stacutī ē Io
co. Ꝃ ē ratio. Ꝺeūabiles ⁊ ūe digni dō
apli xp̄i cum ēent in ommb⁹ puncta
te unte ⁊ animū uncumb⁹ clari. ñ mag
ꝯpendebant fmonis ornatum. quippe
in quib; erat aīa diuinis ornata
uirtutib: simul ⁊ signoꝝ gr̄a. que eis
a domino ihu xp̄o ꝺcessa fuāt. ꝺñ
dentes ñ in fuasoris humane sapiēcie
ūbis sumimam pdicationis dominice
collabant. ſ; in hostensione sps ⁊ uir
tute ꝙ quam mirabilib; ꝺsūmatis ñ
voꝝ suoꝝ fide fcā unusq; orbi uigi
lioꝝ sciam tradeī. puruducebat
plures libros ꝺē. qđ inusitatū pdi
cationis asserto. ñ augmto humani
fmonis. ſ; á stipulatione diuine uirtut
indigeat. Denq; paulus qui mīt os
aplos eruditoꝝ ⁊ mūbris utdē. ⁊ in
sensib⁹ ꝑpotens. ñ amplius q̄m pur
uum eplāꝝ suaꝝ corpus rchq;. que
uicq; immensa ornent uncta se. atq;
in mūna saēmenta. ut pote qui usq;
ad tēpus celum rapt⁹. que gēnatim
unsp̄exat. ⁊ in ip̄m quoq; ꝺ dignum
putauisse adductus audierit ibi ī
effabilia uba ⁊ doctrinam quecumq; illa
imbi ē. sue corpore⁹ sue incorpore⁹.
illius unctum scole dcpls effect⁹ excep
tat. ſ; ⁊ reliqui dñi ac saluatoris nr̄i
dcpli. ñ solum ex illis. xii. ſ; ⁊ q̄ ex
hunc numeꝝ de scola tñi dñi ⁊ salua
toris nr̄i fmonē aliquē diuinit⁹ inspi
rati mmorie reliquer. Ꝺecuem hūc ex
fluentium pomia ē uoluer. Igitur
ex ip̄is deplis dñi machis tantūmodo
et iohānes ad sēpulcrum appulisse
animum traditur. nēmē quidam
ulip̄m uocari. Marcis ꝓmo hebreis
ꝓcaūat. Uerum cum putauer tūsine
ad gentes. patria lingua septam opūit.
ecclīa que ꝓcaūat cōphīdes. deinꝺ
hus ad īmmoniam á quib; pficiscebat ī
gentib: ꝓcat:. Post hunc luche ⁊ mar
chi septum cūglica sedin eas causas q̄s
ſ; ius dpromis. Iohannē uo tradunt usq;
ad ultimum pene uite fine tempus abq;
ullus sēpt̄ uidicis cūglm predicasse.
S: cum horum trium cūgliorꝝ ad ip̄m ⁊
noticia puenisset. placuisse quidem dī fi
dem ⁊ ūitatem dictoꝝ. decē tñ indi
aliqua ⁊ ea maxime que primo ꝓpha
tionis fine tp̄e dñs gesserat. Ceteranē
eum qđ in supiorib⁹ trib: euāgelis
ꝺ uidenē sola uīm que in eo gesta sūt.
anno quo solēs lia ut inclusus ē in
carē ut putatus. Denq; si obserues
ordinem ut unctis narrationis. postea q̄
matis de. xl. diꝝ ieiunio. ⁊ de tēp
tatione eius anno subtē dicēs. Ad
iens aūt quia iohannes traditꝰ ēet.
discessit de iudea ⁊ uenit in galileā.
S: ⁊ marchus simili. Postea inquo
quam tantus ÷ solies. uenit ihs ī ga
lileam. Lucas uo ⁊ prius q̄m inci
piat aliquid de actibus referre ihu.
dicē quia adicē sodes sup oīa mala
que gesserat. ⁊ dclusit iohem ī carcē.
Quia uiquam abhis ꝺ uidelicē om
missa ingratus dī iohes apls. ut ea q̄
ꝓcedant ꝓces. aī tēmonē iohānes
saluatoris gesta ascēdit. Ex loco dicē ī
euangliō suo. Hoc fcē mirū signoꝝ
ihs. Ex tūm in alio loco indicat dicēs.
Hoc enim iohes missus erat ī car
cēm. Ex quibus constat qđ ea q̄ ante

BIBLIOTECA PÚBLICA DE TARRAGONA

(c) 2006 Ministerio de Cultura

quam iohes tradet ab hiu fuant gesta
de scbre. & ō siquis hi diligencius osid
ret. eidem inuenier ñ s euangelia-
distonare: sz. alius temporis gesta ee.
que desch iohannes alius ño que ecci.
Usñ quia naturaliter sedin carne salua
toris ut machis ut luchas desperarent.
resecuit hi iohes. a theologia atq; ab
ipa eius diuinitate sumit exordium.
Que pars sine dubio ipi ulit eximo
p spm sem reuelata e. Hec a de iohis
euangio dei s. de marcin ño euangio
insficienter sup spmisum e. Luchas at
in initio euglii siu. causam cur scribet
motuerit ostendit: qm multi alii temere
psumpserant. enarrare res que s mag
erant aliquidem compte. Volens g
abstrahe nos a certarum narrationib9
fac fidem p se scripte ñrratas. certas
qd eam ut paulo exponet ut alii sapo
tolis qui ab initio ipi uidere ac sibi
ctidere consecuti sic. a hi nob pposuit
euglii tradere. Hy a nobis a de luchia -
beuit dca sunt. quamus ño a ple
nius in tpe insras hs que antq; auc
tores septa reliquerunt ut se cuncta
hant indicabimus. De ioubtatis diu
ersis ñ exant nis specialiue septis. xxv.
pta epla de quarum pma neq; ab a
liquis unquam neq; a postis dubita
tum e. De reliquis ño duab; a de re
uelatione a mine anceps fia habet.
De quibus ut dixi a a nebis dubi
tatum fuis in locis ipoz uocib9 appo
nabimus. Ut g qmadem in hos diue
rsus locos. omē nou testamenti
canonē designem? primo omnium
ab euglioz celestis quadrigi jun
gatur. Ihs Actus Aplōz apulentur.

Post hos: pauli epla sociat. Consequit
ño hus pema iohes epla: sumlit a pet
pema. Hec sunt de quib: nulla unqua
postis exstit dubitatio. Sequenti loco
iam sunt illa de quibus a nonnullis dubi
ta um e: reuelatio iohis q qd singli
uetum senserint suis in locis ostendem.
Epla iacobi s: a jude. pet quoq; sedia.
et rsum iohis sedia a tcia. sue a ipis
euglie sue a alius ei cognominis
attribuit. Post hec iam septa e q dicet.
Actus apli pauli. s: uelut is q applic
pastoris a reuelatio pet de quib: qm
maxime dubitat. Sext a iurnale epli
et doctrina que dr aploz. Quoniam at
his seriant a euglia qd dr secundm he
breos quo scripue uenit illi uebet q
xpm susceptue uident. s: in eccla ei odicet.
Que omia tñ a nob necessario emendata
s. ut absq; ulla ambiguitate clarescat a q
sint in uetu auctoritate a que sint in
quibus uel odicto aliqua ut a cane
tatio habeat. cum ea quam primus
ecclis receptantur a solat admitti.
S: a de his scendum e que sub nie ap
ostolorum ab hereticis. pfinit. uelut pet
et thome a matie. a ceteroz similiter
aplorum que appliant euglia. s: a an
dre a iohis. aut alioz aploz actus.
qd nusqm apud in septis ueterum
eorum dum taxat q aplis succedet
aliqua mentio coz ad commendatio
habetur. In quibus a ipe titus mul
tum ab ecclica suetudine dpheor
e diuisus. Sentit quoq; ipe a omnia
que inserunt in his longe ab aplica
dissonant fide. ex quo figmenta esse
prauitatis hereticæ comprobant. Vnde
nec int illa quide de q: dubitari di

(c) 2006 Ministerio de Cultura

xmuis collanda s. si; ut alienā penit⁹ ⁊ a
pietatis regula discrepantia. ꝓpellenda.
Verum ad hystorie ordinē reuocamus.

Igitur simon magus De menandro
menander successit scutum magoꝝ. xxvi
dbli ñ unius primo ⁊ ipe samarites ge
nere. In arte aūt magica solus reputē.
qui nō modo equipari s; ⁊ sigredi im
pietatē posset mḡri. Maioribꝫ quippe
portentis effecit semetipm saluatorē
dicens. Ad oīum salutem de celestibꝫ
et inuisibilibꝫ scis destinatum. assere
etiam ñ aliē posse unumquēq; angelos
sci uincē. ñ prius a semet magice ar
tis ꝓdigium susceper disciplinam ⁊
ꝓfim a se datum. immortalis ⁊ et
nus effectus in hac una ꝓcul⁹ fieret.
Que omnia ex libris hyrenei uolētib⁹
sene ꝓfacile ē. Si: et ſtimus in his ipi⁹
in quib⁹ simonis fecat mentionem.
⁊ de ij talia quedam sēb. Menādrū
q; qndam samaritanū ex uico capu
reliqa simonis deplin stimulis ꝺmo
uacis mentatum uenisse āntiochiam.
et quam plurimos ꝑ artē magicam
decepisse scimus. Et ij ⁊ suade potu
r sectatorib: suis qd ñ eēnt moritū ex
quibus in hodiernū s aliq ex illo eade
ficātes. qd; ite dbli commētū. ñ ho
mines magi xpianoꝝ s nīl impone
rent. quo ꝓ li scīm ⁊ uenabile religio
nis nre mysterium macularēt. Et tamē
uidentē spiritū ecclica dogmata ⁊
de immortalitate aīe. ut de resurrec
tione mortuos. Verum his talib; fera
cacorib; de spe salutis ⁊ unte penit⁹
excidunt. De secta ebionitarum. xxvii.

Set ⁊ alios item demon quos ab
amore xpi separare nō poterat
alia nichilominus arte decepit. ebionj
tas qui nūcupant pauperes. Vere enim
pauperes s ⁊ egenis inscientia gle xpi.
qnqdem solum cum hominē putant.
et ꝓfectum ute ac uanitas unum ⁊
tum effectum. cōmunem ⁊ naturaliter
ex uiro ⁊ femina ꝓcreatum. Custodiēdā
uo censent ⁊ legis obseruantiā. nec suf
ficere ad salutē solam xpi estimāt fidem.
Quam si ex ipis refugiunt hanc im
pietatem ut ex uiro ⁊ femina asser
ant eum natum s; ofitentē de spiritu scō
et maria uirgine. nec ñ semp eum
fuisse dīm ⁊ uerbum ac sapiam dei fa
tentē. Coequalem uo legis obseruatiā
custodiunt. Apli aūt pauli epistas os
pitē respuunt ⁊ ipm apostatā legis
appellant. Vtuntē euāgelio uno quodam
qd sedin hebreos appellāt. cetā omnia
mediocriter ducunt. Salua cum iudeis
sedim legem nichil dignam die sa
tam. p resurrectione dīm observant.
Usq competentē ebionem. ꝑ pauperta
te religiose appellati sunt. De cherinto
Qui de temporib⁹ prime religionis
⁊ alius hereseos antistite. xxviii.
Merinthum principem cherintianorum accipi
mus. de quo ḡus cuius in superiorib⁹
fecimus mentionē. in disputationū
suarꝫ dialogo ita scribit. Sed ⁊ cherin
thus quōd p reuelationes quasdā qs
uelut a magno apło scriptas ⁊ p an
gelos ei reuelatas putauerit. talia que
dam portenta nō introduc. Post res
surrectionem primum dei futurū re
gnum xpi in urbe ⁊ homines i car
ne rūm concupiscentiis subiectā uer
sationē habituros. In qua sc̄ptarꝫ
quosdam mille annos ōsignat. in qb⁹

(c) 2006 Ministerio de Cultura

multa q̄dem ⁊ alia corruptoꝝ opꝝ. et nuptiaꝝ festiuitates die fiebas ad eos quilibidum s̄ deota d̄cipiēdos. S; et dnoīus cum de iohis reuelatione disseruisset. ⁊ q̄dam sedm ea q̄ antiq̄t ecclē tūta fuāt disputasset. mētionē fac huius ipius uri in his ub. Che rintus uīq̄ a quo ⁊ cherunthiana hesis oborta ē. figmentis suis auctoritatē magn uīis adquirere. sedm sēptuā huius pauam intelligētiā gerebat. Cuppe eius h erat hesis. ut asserīt; dēnum fiēdum xp̄i ee regnū. Et quia erat uentri ⁊ gule ac libidīi deditus ea fiturū decebat. que s̄ apls libi do dicebat. uentris. ⁊ eoꝝ que sub uē tres sunt incrementa. cibis. potibus nuptiis p̄sentia exempla. Et ut ali quid sacratius dīe uideat. legales ac tas festiuitates rursum celebrandas. et uictimas carnales tām iugulandas. Hyrencus uo ⁊ secutores ipius hēti ci in primo opis sui libro publicauit.

Sc; ⁊ alia hesis De nicholao ⁊ secta que appellāt nicholaitaꝝ tumb' est. p pauco tp̄e tenuit. cuius ⁊ reuelatione iohis mentio fca ē. Fuit nicholaum unum ex illis qui cum stephano ab aplis constituti sunt diacon ad cibum se dīe tractabant. S; clemens alexandrinus ut tio libro stromatum h̄ dicit scribit. Pulcrum inquid ualde h̄ uxorem habuit ⁊ post ascēsionem dnīm ⁊ saluatorē nīr cum uicepa retur ab aplis tanquam de zelotipie iniuria p̄ductam in medium uxorem suam siquis eam uelit; hre p̄misit. Ex qua occasione uti sectatores putauerit. ut sedm h fem ut dictum nicholai. unusquisq; carne sua in quo delectaret ab utēt. Ornamentis dēm uel factum simplicit ⁊ innocent absq; ulla reuētia p̄misceos nunc ⁊ illectos ocubitu exercunt. hy qui sub illius nomine sectam s̄ apls libidinis adsumpserunt. Nichi aūt comptum ē nicholaum ulla p̄sus agnouisse mulierē. p̄ter eam q̄m in matrimonium accepat. cuius ⁊ libi femme q̄d usq; ad ultimum senectutē casta uirginitate duxerunt. Finis etiā ipius. sectatē incorrupta corporis custo diunt. Quecum ita se hābāt. constato nīo quod in finem apli zelotipie suspitione p̄ducē uxorem ex conceptu uicu uel libidinis gestum quod p hec mentē se ostendēt ejus rei quā nime putabāt experīr. Attempnendum magis quam exprobrandam carnis eoꝝ sensū uoluptatem. quomodoē noleb ut opinor sedm saluatoris p̄ceptum duob; domus fiunt. deo ⁊ libidini. Dicunt aūt ⁊ matrimonia ita accusse admissum carnem pugnādum. ⁊ in nullo p̄sus uoluntati ejus ac libidini obediēdum. animam uo alendam sapientie p̄stib. ⁊ scientie cibis in ma jus semp augēdam. Hec de illis he sibus que temporib: nīmoratis a uij tate declinantes cito extincte sunt retrusse fuisse dicunt. De his aplis qui nō

Clemens sa sunt assignata jura ne hic cui' connubium. xxx. uxores adnotauimus sedens adinuē eoꝝ qui nuptias spnunt. unde ecia ⁊ hec dicit. Ait ⁊ aplos habuisse Petrus ⁊ enim ac philippus. ⁊ uxores habu erunt ⁊ filias. ⁊ uiris nuptū dedit. S; ⁊ paulum n̄ tedet aplm ⁊ quadā

(c) 2006 Ministerio de Cultura

epla sua mentionē ut sanctificationem facē
compuris sue quam ō negat ecommouē
ut ad poicationem eiusdi expeditior fiat.
Verum qm clementis fecimus mētionē.
absurdum ñ erit aliam quaq: eius ammo
rabilem narrationē apponere. quam in sep
timo eusdem opis libro ita inseruit. Ai
unt inquid bām petrum cum uxorem
suam duci ad passionē gensisset
ē exectionis gra ac apte regressionis ad
patriam domum ⁊ exclamasse p̄s eam.
cum uocaret ac apte nomine oportētem
dixisse. ō coniux mei memento dominū. Ta
lia erant sanctorum coniugia. tam perfecta
eorum affectio bonorum. De philippi ⁊ iohis
Gatur quia de utr̄q etatu excessu. xxxvi.
pet̄ ⁊ paulū iam supius explanauimus.
s; ⁊ tempus iohis quo uita excessit. ex
pone iam dicimus. nunc ⁊ de loco ei⁹
tis ejus satis fidem polycratis ephesij
epi dōc memens puto. Hic ⁊ enim
policrates uicarius ei⁹ urbis rome se
bens. ⁊ ipius iohis ⁊ philippi apli ac fi
liarum eius pariter nominat dicēs. sic
iam supius insertum. quod magna
luminaria in asie partib: dormierūt.
que resuscitabit dns in nouissimo die
aduentus sui cum uenit in gla ⁊ req
ret omnes scos suos. Dico aūt d philippo
unquid qui fuit unus ex apīis q̄ nom
minat apud hierapolim. s; ⁊ due filie ei⁹
nubi uirgines senuerit ⁊ alia ei⁹ filia
spu scō repleta pmansit apd ephesum.
ex iohes ille qui supra pectus domini
reclinabat qui fuit sacdos dei portā
tale petalum gestans ⁊ mr ⁊ doctor ob
tinuit apd ephesum dormiuit. hi etiā
de locis in quib: requiescunt i sompno
pacis. adiecisse sufficiat. S; ⁊ gaius
eiusdē mentio fit ē in dialogo suo qui
cum proculo disputans scribit de filiab⁹
philippi simul ⁊ obitu ipius consonis
uocib: immorat dicens. Post hec aūt apīe
tisse. iiii. fuerunt philippi filie cui⁹ sep
ulcrum extat apd hierapolim asie iuxta
una cum filiab: suis. De his aūt ⁊ huic⁹
in actibus apl̄oꝝ inmittit. cum ad
huc apud cesaream degerit. Die q̄d ma.
Venimus q̄d inquit cesaream ⁊ ingressi
in domum philippi euangliste q̄ erat
ex vii. mansimus apd eum. Hunc aūt
erant uirgines filie. iiii. aptecantes.
Isis q̄d á nob de aplor̄ temporib: uel ex
ceisibus. p ut potuimus ex sēptis uer
rum congregatis. s; ⁊ de sēptuaginta ca
none qui in auctoritate hām̄atur uiri uel
qui penitus repudiant. qui ño medii
quorum modo adiunctionem solam
ab ecclis nō ⁊ ad indubitatā auctori
tatem recepta sunt consequenter exposi
tendamus ad eccā. Quemadmodum
Post nerone simeon ihrosoly
domitianiq: epūs passus sit. xxxvi.
sub hoc cuius nunc̄pia nūmorauimus
p singlas ciuitates ex insolentia ipli
psecutionem in nros accepim⁹ motam.
Quo in tpe ⁊ simon cleophe filius. que
sedm ordinis ordinatiōem epm sup̄ eccle
imus. p mandatum cuius uicinus
resolutus ē. Horum assumptorum ipse ē
egesippus quem in pluribus iam pon
ximus testem. Is q̄d refert qd á quibus
damnatus acerbissime sit suspectq: uir
tamquam xp̄ianus. et multis supplicia
afflictus. p multos dies ita ut ⁊ ip̄ iudex
cum amicis suis d eius patientia mirare
t. ⁊ ad ultimum iubet simili modo eum
quo dns pariter iustum immi:

passionē

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ūtu quib⁹ hec ꝓtestāt. Amore gr̄ati⁹ puto.
Nec g̊ cum de hereticis dīēt. Nec g̊ cum de
hebeis dīēt. Exitus g̊ ipis accusauerūt
quidam simeonē cleophe filium tam⁹q̄
qui ēet ex gēne dō ⁊ xp̄ianus ⁊ ita mīk
effectus ē. cum ēet annox centum ui
ginti siū traiano cesare apd antiochiā
sulatem. Addit ⁊ hi quod accusatores
eius cum in illis temporib⁹ ꝓquirerēt.
siqui ex gēne dauid ⁊ ex regia tribu de⁹
essent comphēnsi sunt unā illos. Qđ
aūt simon unus fuit ex ipis audito
ribus dn̄i uel longeuitas ipsius indicio
est uel euangeliorum fides ubi ⁊ mat
eius maria cleophe uxor refert. Sz ⁊ alii
os quosdam idem sc̄ptor refert. p̄ eos
quos suspicimus nepotes iude unius
ex fr̄ibus domini. p idem tempus sup
thael inuentos ⁊ nominatim ex tēp⁹ib⁹
ipis filios dauid. Sz ⁊ hoc ꝓ
nūes fōs hi modo ferūtens. Venit
igitur hn ⁊ p̄sumt eccl̄e omn⁹ tam⁹q̄ pon
nūes ⁊ apmodū dn̄i. Nec relicta huc ec
clesie. p manser̄ usq; ad tp̄a traiani ce
saris. usq; obtinuit dn̄i simeon de q̄
supradiximus filius cleophe cal̄ipmā
p̄cepit. ad hereticis. tamquam xp̄ianis
consulari delatus. Cumq; multo tp̄e
supplicijs fuisset affectus mīro oīum a
tus ē. omnibus qui aderant ⁊ ipo iu
dice mirantibus. ad centum uiginti an
norum senex crucis supplicīū pauit.
Post hec idem sc̄ptor adiūnt ⁊ hec qđ
usq; ad illa tp̄a integra munda ⁊ imma
culata p̄manser̄ ecc̄e corruptorib⁹ ueri
tatis ⁊ diuine libertatis. aut usq;
omno extinct⁹. aut ⁊ si forte fuerūt
in occultis ⁊ in abditis tēe hereticis. deh
tescentib⁹. Vt g̊ ⁊ aplōz chorus ⁊ om⁹
illa etas que a dīo fuerat unice nec⁹

audiuim de hac luce discessit. Tunc ue
ro in ecclam domum false doctrine
impius se error immisit. Tamquam
uir murus tam diuum cēsus defensor
existet. mutato ut ajunt capite corrupi
entes arma mendacij. oppugnare apti
cam ūitatem ingrūt. Sz ipso bellum in
truentis gerūt. plecticonis suo extrin
secus ꝓfundus ingerit ecclam. Tam
immense caede mīrm cotidie ingeminabāt.
ut primus sedis qui tunc primā ad
ministrabat. mutatione mīt̄e proinde
primatis referret ad imp̄atorē. qđ inu
mā hominū multa cotidie obtruncarēt.
in quibus mihi omnino sedis depien
dētur admissum. aut aliqđ nouarum
romanis legib⁹ gestum. n̄ hi solum qđ
ante nouianum hymnos cantam. xp̄o
canent deo. Addūt ⁊ uī cēa huius
modi crimina apd eos ⁊ illicita hn.
et penitus aueri. Cēa uo sedm leges
eos agē cōmunes. Vt audiamus ⁊ uanos
Tamus rescripti sui auctoritate de
cernit. ut xp̄ianum quidem n̄ requirāt.
Siqui tn̄ medium p̄manē. Pquod ex
parte aliqua p̄fectionis sedatum pu
tauerat necdum. Sz his qui necessā
rium admissum nos exire cupiebant.
leuendi accusatio n̄ indebite exempla. In
dignum enim ꝓs instigauit. Indignum
⁊ iudex occasionib⁹ uacuit. ⁊ negauit
quesitos quos primi⁹ uoluisset obtutos.
Hs tertullianus in apologetico suo dicit.
ex quo possint instrui. plenius scire
cupientes. Qđ ecclam romanā q̄tuor
genus in urbe roma ꝑ euarist⁹ xxxuij.
tenus ab apostolis clemens. nouem annis
sacerdocio ꝓfunctus. euaristo defunct⁹ ī

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Ubi tradit martirium. Vt̃ ꝙ ꝑfuit ꝛc
¶ Ultimus ñ̃o solus justus. xxxv.
simeone de quo supius dixim⁹ testimo
nio. justus quidam ex his qui de circũ
cisione ad fidem xp̃i uenĩant cũctum
suscepit. Quibus temporib⁹ apd̃ asiã
sup erat adhuc ⁊ floreb⁹ ex apl̃orum
discipulis policarpus simmeor̃ eccl̃e
ep̃s et papias simul apd̃ hierapolim sa
cãdotum gẽs. De ignatio et ep̃his ejus
¶ in mãa quoq; ꝓpa. xxxvi.
fame celebritate uulgato ignatio,
apd̃ antiochiam p⁹ petrum sedã suc
cessione ejectum ẽ sortitus. Qui ser
mone habito de fide parabus ad urbem
romam transmittitur ꝑ mãro xp̃i
ad bestias datum. Quoq; cum p. asiã
sub ĕdicta transiret p singlas quasq;
digredies ciuitates. eccl̃e ꝑlos cũgli
cis cohortationib⁹ confirmat in fide p
sistẽ ⁊ obstruat se ab hereticor̃ magis
qui tunc paulum coepisse erant
pullulare ⁊ ut diligenter a cetera apl̃orum traditione inhereret. Ꝙs
traditiones cautele gr̃a ⁊ ne quid apd̃
posteros remaneret. mẽtum ⁊ sẽptas se
asserit reliquisse. Denq; cũ summam
uenisset ubi erat policarp⁹ scribit ĩ
unam ep̃lam ad ep̃hesios eor̃q; pas
torem. in qua mmmirt ⁊ onesimi. Ha
ram magne asie ciuitatu que sup̃ me
randum facit. in qua ⁊ ep̃i dames
memorie fac̃. Sm ⁊ eccl̃e que ẽ tralli
scribit cunus principem tunc ẽ poly
bium designauit. In ea ñ̃o q̃m roma
ne eccl̃e scribit desiderãs eos ut se tamq̃
suppliciis suis parentes. uehit sic
pueniri mãdy. Et his p⁹ aliquanta u
tatur ũbis. Asiria inquid romã usq;
cum uestis tra mariq; de pugno. die ac
nocte conexus ⁊ conligatus, decẽ leopard⁹
mutab⁹ dico ad cũdiam datis. qui ex
b̃eficiis mãris semores fiunt. Sed ego
eor̃ nequicis magis erudior. nec tñ in hi
sificat⁹ sum. O sanctas bestias que p
parant̃ mi. Quando uenĩet? Quando
emittent̃? Quã eis frui ueb⁹ carnibus
mis? Quas ⁊ ego opto acriores ꝑsen
tir ⁊ inuitalo ad deuorationẽ mi. ⁊ pre
calor ne forte ut in quibusdam fecerunt. ti
ment tangẽ corp⁹ mm. Cum immo
et si cunctabunt̃ ego uim faciã. ego
me ingam. Date queso uenĩã. Ego
noui quid expediat mi. ¶ Hunc ĩcipio
ee discipl̃s xp̃i. Fasciescat inuidia ut hu
mani affectus. uel nequicie spuales
in me ĩimicos xp̃m meum adipiscer. Ignis cru
ces. bestie. diuisiones ossium. discerptio
nes q; membror̃. ac totus pene corpis.
et omnia in me uniuersa supplicia dilec
tissim arte questita conflent̃. dum mi
chi xp̃m meum adipiscer. Ds ⁊ multa
alia his similia ad diuisas eccl̃as fert.
Sed ⁊ ad policarpum uelud ad aplic̃
ũrum datas litas. antiochenã ei ec
clesiam ꝓpinquie commẽdat. Ad simir
neos fame ferbens mat̃ ũbis quib⁹
am uñ. adsumptas nescimus. quib:
hec de saluatore ploquit̃. Ego autẽ
p̃ resurrectionẽ quoq; in carne eum
scio fuisse ⁊ credo. Nam ⁊ cũ uenisset
ad petrum et̃os; ait eis. Accedite et
tidete quia ñ sum demonium ĩcorpo
reum. Et ⁊ tangentes eu credidert̃.
Sed. autẽ ⁊ ignatius eius mirium ⁊ mẽ
tionem facit scriptorum eius p hec ũba.
Sic dixit inquio quidã ex mis p mi
xp̃i dampnatus. ad bestias. frumẽti

(c) 2006 Ministerio de Cultura

inquid ego fum dei bestiarum dentibus molar et fubigar. ut puris mundus effici ar. S;⁊ policarpus horum immoriam fac un epla quam ad philippēses scribit. ⁊ hec desint unquid ois audiencie opum dare. et mōtana patientiam quam uidistis in ignatio.⁊ rufo.⁊ zozimo. bēatissimi uiris. sed pue aut in paulo ⁊ ceis apīis q̄ fuer apd nos. scientes qd hi oms n̄ in uacuu ms: p fidem ⁊ fidem cucurer: usquq̄ puenerit ad locum s; a dño ip̄arati. cui q̄dem passionum eius participes extiterunt. nec dulcerunt presens seculum. sed eum solum qui p ipis et nobis mortuꝰ e ⁊ resurrexit. ⁊ p̄ pauca subjungit. Scīptis in ⁊ uos et ignatius ut siquis uadit ad partes syrie defat uias ad uos. ad q̄ faciam cum tps inueno. Omnia nobis ⁊ ignatij epīas. et alias siquas habemus que ad nos transmisse s. exquib: ut plenissimam capiatis. Cōmet enim de fide ⁊ patientia instructionē p̄fectam. satis dominꝰ p̄ceptum. De

Actenus de ignatio. his eūgelistis q̄ post nunc rē ecclām p ide tps eam epīarum antiocene uenos nūmat. xxxvij. Inter eosdem fame floruit ursicinus in signis quadratis. qui una cū philippi filiabus nupsisse gr̄a celebrium fuisse p̄hibetur. S;⁊ alij plurimi p eidem temporis apl̄orum dcpli supstites exti. qui eccle fundamentis que ab illis iacta fuerant. diuinissima de super fidei edifica construxerunt. augentes in oīb̄ p̄dicatione ubi ⁊ salutaria semina regni celor. pomne tam iacij differentes. Deniq: non nulli ex his ardentissime dum philosophie cupiditate successionis suas ubiq; disseminant.

expientes p̄fectionis sanctae p̄ceptum. ut facultates suas primo indigentibus distribuentes. expedita ad p̄dicandum eūgelium fierent. ut si quib: forte principibus fides ex magnitudine p̄dicarent. p̄mag: apd eos fundamenta eūgelij collocantes. atq: electis quib:q: ex ipis ordinibus regendę eccle quam fundauerant committentes. rursus ad alias gentes aliasq: p̄uincias proficiscebant eūgelizaturi simulq: ottō. Quosq: simili ut principio apl̄os dñi nostri signorum cōmitebat effectus. et ips gr̄a. ita ut uidēs ex una allocutione integros simul p̄plos ad cultum diuine religionis adductos. p̄dicatum ubis n̄ ee tanto ex amplectentium fidem. Nec qm impossibile e nō singlos enumerare. qui p apl̄os p̄mas successiones in ecclis que postea tres fuerunt. uel principes uel euangeliste fuer ⁊ pastores. illos tm modo cōmemorasse sufficiat. q̄z uberis inserta p annos usq; fidei ⁊ p̄dicationis monimenta uenerer. ut clementis ⁊ ignatij. ceterorumq: quoz supius fecimus mentionē. De epla clemētis.

Clemens tm ⁊ alius q; scīptas eius epla quam habemus. xxxviij. scribit nimirum epla pauli apli ad hebreos ⁊ inde eius testimonijs. Vnde cōstat qd apls tanquam hebreis minime patrio eam sermone conscripserit. ⁊ ideo latinum inuenta ecclesiam. alij at hanc ipm clementem nequaquam e qd ⁊ magis uerum e. qz ⁊ stilus ipius eple clementis cum hac concordat. ⁊ sensꝰ utriusq: scīpte plurimam similitudinem p̄fert. Dicat tm e ⁊ alia clementis epla cuius nos noticiam n accepimus; ⁊ alia eius opuscula nō minima a

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ñ nullis hiʒ ꝓbent̃. uenit pet̃ 7 appl̃o
ns disputatio. que in usu á uetib; hab
ta minime reprimus. q; nec pura ĩ eis
et incorrupta aplice fidei regla mãsisse
de ꝓmãdatur. De libris papie. xxxviii.
Papie quop fiunt̃ quinq; libri qui ad
tactant̃ librorum dñicor explanatõ.
Horum fac̃ 7 hyrenei mentionẽ p hec
ũba. Ait aũt et papias iohis auditor po
licarpi ũo discipulis 7 sodalis uir um̃
ex antiquis ꝓfitat̃ in ꝓmo libro suo.
Quinq; enim uoluminа cõscripsit. Hec
enim hyrenẽus de papia. Ipe ũo de se
ipso ꝓdicat tamquam qui ñ ab aplis.
s; ab eorum discipulis susceperit fidẽ p hec
ũba. Non pigebit aũt nos et oĩa q
cõdam á pueris didicimus 7 bñe retinẽ
tes recordamur exponẽ cõmentatoib;
et ut se cor ũntas hãc explicant. Nam
enim multa dicentib; si ña tradentib;
assectatum̃us. neq; his qui hominum
ꝓcepta. sed q dñi mãdata ĩmorabãt
ab ipa ũritate susceptа. Quo si quãdo
aduenisset; aliquis ex his q secuti erãt
aplos. ab ipo sedulo exquirebat. quid
andreas q̃d petr̃ dixerit. q̃d aũt philipp̃
ut thomas. q̃d ũo iacob̃ quid iohes.
aut quid matheus. uel alius q̃s ex discipu
lis dixerit. que aristion ut iohes presbr dice
bant. Nec enim tam multi
hunc lectores. putẽ credidi. q̃m uiue
uocis ꝓficuisq; magisterium. Sed multi
dignum uidet̃ intendẽ. q̃d sedo nomẽ
iohis enuntiat. Nec enim quidẽ ꝓmo cu
ius ꝓmo ĩmmorat petro et iacobo. ac
matheo ceterisq; aplis sociat. quẽ sine du
bio ipm euangelistã esse 7 aplm constat.
Alium ũo iohem distinctõne q̃dam facit.
extra aplor numer collocat. ꝓferens ei
aristionẽ quẽdam 7 cuncta eum plurimum
nominat. ut p hec comperiẽ uerum esse
illõ. q̃d q̃dam aiunt sibimet q̃d duo fuer
apd ephesum sepulcra et utrumq; iohãm̃
appellet̃. Quibus si diligentius intendam̃.
forsitas fidẽ hic erit iohãnes. si ille non
dicitur primus sub cuius nõe reuelatio
habet̃ que appellat iohis. Sed 7 hic ipe de
quo nob sermo e. papias aplor se ũba
abis qui secuti eos fuerant. aristione u
delic; et iohe presbro asserit suscepisse. uñ
et frequent̃ mentionem in commentariis
suis a iohe et aristione traditam sibi
de singulis quibusq; commemorat. Ne
minime sane idem ipe 7 de quibusdam
mirabilibus in ope suo que ꝓferunda
minime censeo. Philippi enim euan
geliste filias apostolis hospitio se dedi
gnat. mortuum resuscitasse ꝓhibet; sup.
Sed 7 de iusto qui agnominat̃ e bar
sabas refert miraculum ingens. q nequa
quam bibit. 7 mihi ex hoc triste ꝓuenit
ꝓ domini fidem. Iustus aũt ipe e hic.
qui post saluatoris ascensum a scis apo
tolis cum matthia ad aplatum sorte ele
ctus e. fide in actib; aplor commemorat.
Dicit aũt 7 alia plurima a maioribus sibi
tradita miracla 7 nouas quasdam para
bolas saluatoris. 7 doctrinam ceteram
magisq; fabulosam mille annos futuros
ꝓ resurrectionem. quib; corporaliter regn
um xpi in hac terra fieri sit. Sed ego
puto eum spuales 7 mysticas aplor
traditiones corrupit 7 scalm intra
cepisse. nec potuisse discernere ea que illi
in figuris dicta sunt mysteriis 7 parabolis
loquebant̃. quib 7 ne ña 7 ex ipis q̃ con
scripsit opusculis. exiguus sensus uir et
minus capacis ostendit̃. Quibus tamẽ

(c) 2006 Ministerio de Cultura

post se ecclesias uiros emeritis inuidiam uitauit. auctoritate dignatus tam ex
uetustate tribuens ei ex ore dicentis. sic in terra et siquis aliis cum in hac pa
te uitus ⁊ secu. Ama quoq; quam plurimum supra nominati anthonius refert. tamq;
ex libris eius dni tercia et iohannis pris.
Que siquis multe plenius nosce. ipos ex
relegat uetustos. ⁊ hos ni illo affirmim
exhis que de marcio euangelista his pro
mitte libris. Etiam si quid pr narabit
qd marcius uitipes fuit pet. et ceteraq;
memoriat. ab eo dca scripsit. ni ei pos
dmem eoq; a dño dca uel fca s dixe
rit. quia in ipe auditor dni fuit ut
sectator. s; nouissime ut dixi petro he
rit ad usum ac ministrium predicandi.
ni ad sobrinos dni frmones. Itaq; nichil
precauit marcius in eo qd ita quedam
scripsit. qi qui spartim aucta recordari
uolebatur. Ac si solum satis egit ne qd ex
auctis omitteret. aut aliquid falsum
scribet. ⁊ de marcio scribit papias. s;
et de matheo ita refert. Matheus quidem
scripsit hebreo sermone. interpretatus est
aut ea que scripsit unusquisq; ut potuit.
hi et de matheo. Datur sane id papias
testimonijs ex epla iohis prima et pet
simul prima et hystoriam sunt quada
subjungit de muliere aduleta. que acu
sata e a judeis apd dnm. Salvator at
in euglio quod dr secdm hebreos scripta pe
ta parabola. s; de hac sufficiant. Explt
Primi sub traiano imperio. i. liber. uij. Incipit
romanor. et alexandrinorum capla libri
ei fuerunt. ii. Quinta sub eodem quarti.
pastor hunc uidit. iii. Quinti sub adriano fidei defen
sores scripserunt. iiii. Quinti sub eodem romanorum
uel alexandrinorum hunc sacerdotes. v. Epi

ntinorum ab exordio saluatoris usq; ad tempora me
uorata. vi. Exordium nouissime iudeorum tem
poribus adrian. vii. Quinti temporibus hiisdem tales
nominat scientie principes extitisse. viii. Ecclesiastice
time ecclie scriptores. viiii. Epla adriani que ple
cumonem a urbe removerat. x. Quinti principa
tu antonini romanorum alexandrinorum nouissime fue
runt sacerdotes. xi. De his qui sub eodem tempo
re diuersas asseruerunt sectas. xii. De iustini
defensione apro antoninum. xiii. Epla eclesie
antonini ad asiaticos p defensionem xpianorum. xiiii
Que de polycarpo depto apostolorum seruntur. xv.
De polycarpi subdi aliq; nonulli fortiter mar
tirium passi sunt. xvi. De nullius philosoph
xpi ihesum predicans tpe martyrium sustu.
xvii. De martiribus quos iustinus in suis com
mentariis libris. xviii. Que iustini scripta ad nos
usque uenerunt. xix. Quinti sub marco romane ec
clesie sacerdotes. xx. Quinti apd ama
dei ecclesiam scripserunt. xxi. —
De his qui sub commodianis temporibus ecclie fuer.
xxii. De egesippo quoq; ipe commemorat. xxiii.
De dionisio epo corinthiorum ut epistis eius dem.
xxiiii De theophilo epo antiocene. xxv. —
De melitone. xxvi De hellenone quoq; ipe eo
rundem. emiliano. xxvii. De apollinare. —
xxviii. De secta secdm phrygas. xxviii. —
De bardesane hereo uel de scripta eiusdem.

Nouissimo anno Quo sub traiano
principatus imperio terminor uel
traiani cesaris. certo alexandrinor epi fuer.
quem paulo ante commemorauimus alexan
drinorum gubnare plebem: diem obiit.
Post quem quartus ab apis petri sacer
dotij iubi iura suscep. Eo tempes
tate alexander quoq; rome cum octauo
anno episcopatus sacerdotalis insulas
administrationis implesset. quinta su
cessione post petrum atq; paulum

(c) 2006 Ministerio de Cultura

pedis gubnacla fortunis ē. ✠ eodem
saluatoris nri unctionis cōtumq; pfec-
crescebat in dies: judeorum vero furia.
densissimus cladib; exagitabant. Itaq; p̄
dictus imperator annū octauū demum
principatus nigrius: rursum in judeos
tumultus exaugit. quo magnus mox
minus gentis eius occubuit. Nam et
alexandre et egiptum uel cirenē cam-
atroci quodam sedicioso; spū exagita
ti primo simul emanentib; ubicunq;
gentilib; unsere cōmina. tum deinde
paulatim sedicione crescente sequenti
am anno bellum publicum. et in mym
nū malē romano ducta. tunc lupo cuj
dam in partib; egipti ac same primo pho
judeos secuta ē victoria. Si; gentiles q̄
ex acie fugiūt irrumpētes alexandriam.
si quos judeos forte inibi reperiāt. cap
tos interfīne. Quorum auxilio destructi
qui reliqui apd cirenem rebelles eodem
ceteri amen tuebant desperantes ad agros e
gipti et castella uastanda inde duce lu
ca. Adquos hos mittit imperator cum
exercitu pedestrem atq; equestrem si; et immā
manū quendam qui multis sane
plus nec paruo tpe consumptis. multa
milia judeorum in in apd cirenē si; et in
egipto qui huic auxilium ferunt pstra
uit ac perdidit. Quarta sub eode passi sūt

Decimus nero romanus judi. ij.
et eos q̄ apd universam in consistebant judeos tactis similia. audiuos
lucio quieto pcepit dele pdicā fun
ditus. ac totam gentem penitus excidē.
Cui mille directa acie magnam eorum
multitudinem sternit cuius facinoris g̃
tia q̄ecus remunerationis usus ab imperat
primus judee adeptus est pfidiatum;.

Sc. hi greci gentilium historiographi
p singulas quiq; etates eodem ordine
memorie tradider. Quo sub adriano fideli
bus romano autē detractores sepserint.
xx. annis minus sex mensib; pin
cipatu primero. Huius adrianus in cep
tra succedit. Huic quadratus oīone spē
dissima. ad pologeticum librum p nra
religione conscriptum. et salubrissimis co
mentariis affectionib; obtulit. q̄nquidem
malignu quidam homines sub eod̄ pncipe
nros mirabiliē molestare. Quē liber hodie
q; fuat. et apd nos et apd multos ex fri
bus nris. Ex quo uolumine indicia mg
nū cuiusdam animi et mentis ac fidei apti
ce equidem. s. qui discipline colligunturq;
foem g̃m se fuc antiquitatis spe elimē.
talibus exprimit ubis. Hi aūt saluato
ris inquid opa semp. adeuntē uidim et ūa.
ex mortuis qui sanati fuāt et mortuis qui
a mortuis excitati s. Non enim uisi s
tm in ut restituge uel sanari. si; pcepto
ab omnib; iudebant. Non tm saluato
re psente. s. p̄ ascensum eius in celos pfe
ta ut aliquanta qui ab eo ut curata uel
resuscitata fuer et ad nra usq; tempora
pduxerunt. Et de hi quidem satis dem ē.
Sed ariston uir fidelis et pietate nre
religionis imbutus. quadrato simile
uolumen ad adrianum p fidei nre ōne
consecrit. Cuius et nunc septa fruunt.
Decimo autem Quo sub adriano roma
no eiusdem pape nono alexandrino q;
capitur. anno alexander sacerdotes fuer.
epi romane urbis sacerdotium finit. ac
ustam sumpsit. decimo expleto anno.
huic subrogatus ē sixtus. Si; et alexādre
eo qp̄e defuncto primo duodecimo sac
dotij sui anno epatum justus suscepit.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Jn ultimis sane ep̃or tempora successionēq;
nullis ad integrum momentis confusa
reppimus. eo qđ ualde ad unc tempus
motus celitatis ꝓcepit. sic̃dotio quoq; fue
rit plñiatur. ita utq; ad Herodem ex ueteri le
ctione compio ad tpa usq; ad principis
ydumei sub quo judei exordiū pulli sūt.
tradunt quidem ep̃orum successiones
ee decursas. Quos oēs ajunt hebreos
antiq; exiguis extitisse. ⁊ scientiam xp̃i
fidei recepisse. ⁊ đ̃ meruisse ab his
qui p̃sentē de fide nr̃a judicant. sacer
dotio quoq; usos ee dignissimos. Quod
cum oēs tunc eccl̃a ex hebreis fidelib̃
auctoritate firmataq; uideatur incipiēte ab
ab aplis. ⁊ pourante: nunq; usq; ad
illd tp̃s exordij quo judei rāu deficien
tes a romanis magis rursum pacis
subjugati s. Jgit̃ qđ p idem temp̃ absq;
ulle ep̃os ex circumcisione celebratum est.
necessum uideē oēs a primo usq; ad no
stros eccl̃as paritē sacerdotes. Epi tho
mas quoq; solimorum ab exor
diū jacob: qui do dio saluatoris usq;
nunc fere habitus. ad tpa ꝰmorata.
Post hunc simeon electus e. tertius ꝓpe
zacheus quartus. deinde thobias quin̄.
et benjamin sext̄. ac septimus johes.
Cum marchias quem philippus excepit.
cui decimus seneca subrogat̄ e. justus
exinde. ac duodecimus levj. Post hunc
effrem. ⁊ quartusdecimus joseph. ac fi
nis omnium judas. Jsti s fere oēs qui
ultimus epi ab aplis ad illa usq; tpora
que supius designauimus plebi illi ex
circumcisione ꝓfuer̄. Rome aut̄ duo
decimo anno ꝰmorata principis sexto.
duodecim annis eccl̃e gubernaclis fūcto
telesforus septimus ab aplis subrogat̄.
anno post quem octauo mense alexandri
ne eccl̃e malumen emmenes sexta suc
cessione. suscepit. cum decessu eius unde
cim annis populo profuisset. ano Exa
crum judaicis dum nouissimū
motibus ac fa judeor tpib̃ adua
cionibus rursus ad maiora ꝓgressis. ni.
xus judee ꝓsidens armata manu sib̃
ab imperatore directa. insolentiā gentis
acerrime compescebat. mixta multa pas
sim uiroꝝ feminarūq; puerorumq; obsce.
quorum tras ante belli romani ꝰmodica
bat impio. Tempore quo ista gerebantur.
ducebat exercitum judeor turbocalus ipa
qđ nūi figeat stellam. ortum ipse erudis
et celestis. s; ex uocabulo suo uelut ui
uus manciplis ꝓsuadebat se ob salutē
eorum stellas magnum celeq; ee diuinū.
egris mortalib; ⁊ lōga obscuritate dāp
natis. ferre lucis auxilium. Jgitur cum
maxime belli hujus fomenta oēsceret.
octauodecimo anno principat̄ ejusdem
apud bethaniā oppidum ꝓpe jordanem rio
solimis uicinum cum lōgore a romanis
tenderetur obsidio fame ac sitj ꝓduellib?
pmanisset̄ ad extremū miserionis ad
ducens p̃quam dux ipe perpue mortis
suo facinore penas luit. omnis h̃ natio
nam ex illo ab omni regione finitima ac
solimor̄ pentus arcebat̄. tum sane
tione diuine legis. tum maxime cōsti
tutionibus et decretis adueraj. ita ut ne
de ecclesiore quidem ꝓsertim emmus eis
saltem patrium solum ꝓfanis obtrudē
ret̄ inspicē. Aristopellius historiogr̃
ista ꝓsequit̄. Jta fer̄ ut ejusmodi post
modum judaice gentis. incolis mox
in eam pegrine nationis affluentibus.
ꝓmiscuis ejusdem ⁊ ipa belua applicuit̄.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ex cognomento Iesu adriani et ut in ro
manorum jus ōnia rnam purit̄ commu
tauit ac illi. Q̄ temporib; idem falso
ortus ut ex gentib; ibi nomen scien
cepit eccla aggrari. p̄mo tie principes ex
post epōs ex eadem side traxerunt..—
sacdotum cultus illius accep̄ marchus
Cumq; iam refulgentib; in mundū clari
simorum fidem ecclīs ubiq; trad̄a; ingere
t p̄one hominū genius fide. qua eunc
ti purit̄ credebant in saluatorē ac dñm
nr̄m ihm xp̄m integre et constant̄ ille
rectus voluntatis emulus demō ut pte
ōnatis inimicus et salutis humane hosti
petuus omnia nouissima ō dñi eccl̄am
ōsans. qui prius extius eam psecutio
ib; t hostibus oppugnauerat. nunc ma
lignus quibusdam uiris et deceptorib9
reptus. ut extremo bello eam quātū unit̄.
Sedulo; ut fraudulenti callidiq; hōies.
nūe religionis similato tm̄ nūe mouit.
fidelium quidem si quos forte psuasio
nis siue fraude decipere posset damne
ignorantes ūo fidei nūe mirifice. p
ōsis et fetalibus suis. uel ūbis uel ad
sertionib; impedit̄os a desiderio ūe fi
dei et salutis longius submouerēt. Igit̄
humanam genius deceptor antiquus post
mendacium quem suū ultimum simo
nis successorem. uehit quādā bestiam
uno ore sibilātem. omnisq; linguis di
uersa uenena ubertim̄ sacrilegii quādā
antidoto gentium t ualidē alexīare
arum arcuerit. Quorum utiq; suis ī ne
gotiis; officinas impie ac deo iniuste
condidit discipline. Et quidē in oib9
pene sacrilegum eademq; mendacium
commētatum ee significat hyreneo
ualidem uo pretexto mistice doctrine
nummentum retendisse mentis impie
agitatum dum ridiculosa fabulaz figu
menta sibimet complacent. Q̄ fum̄
Set e contra multi ad time eccle
modum ecclīe uiri fidei sē
pūitate fortiter stare ac sēptis proes.
q; et adsertionib; ūa nōne subnixis pro
aplica et ecclīastica traditione certe. ui
ex ueterum monumentis t posteris
ad cauenda hereseos uenena minime
et subsidium pōtur. E quib; puenit
ad nos liber celeberrimum sēptenis p idē
temporis agrippe castoris. confutatōnem
ualidis ualidissimam armis p quem
ūsutia et calliditas uiri ad decipiendum
omnis apta detegit. Denuq; cum pubi
cauit eius arcana dixit eum de euāgelio
quidem quatuor t uiginti cōmentarios
condidisse. aplas uo sibimet uendicasse.
quosdam uanitatum. t barchob. alios;
qui nunquam extitit quos ipe tamē
confinxerit. ac barbaris uocabulis ut
ēt appellatio ipa tribulis mirari. Docere
t cum refert immolata absq; ullo res
pectu conscientie degustāda t sine scrupu
losa in differenti satin negādum psecu
tionis tempore; sectatoresq; suos ad
noxem pitagoricum quinquēnio silē.
Addit alia quoq; ī pauca quib; secte
huius cupidem penitus ad se deplicatum
et confirmatum ee declarat. Sz t hyreneū
scribit eorum opa t mores; immoratos
fuisse corpectaten quendam sup̄stitiosis
atibus qui gnostici appellant uocabulo
a scientia confecto auctoris. qui fame
pestiferas simonis magi nō ut ille cla.
s; publice ac palam tradebat. t uelu
p summis artib; ostentus studiis laude
confessam ac publicā d' nepharij fama;

(c) 2006 Ministerio de Cultura

adeceptis .mdcccxlv: reqrebat.7 magica
tenebras in luce publica pellebat. d ama
tores dum tacent sommijsq; in missis ac
demonijs turbatrijs alijsq; similibus
fraudibus. Denuq; his consequenter deci
pont omnem hominē decinebat qui ad
pfectionem sui mistij uel pocius sceleris
cupet puenire. asserens ñ aliter unūquēq;
q; effugē posse mundi huius principes
uel declinare ñi p huiusmodi sacrificia
sua cuiq; nepharia debita soluerentur.
His g ille tocius hom emulus utēs sue
malignitatis ministris. tam eos qui p'
fidem ab his decipiebant rapiebat ad te
nebras sempnas. quam illos qui nec
dum ēdidant tamquā h ēēt nīe religiōi
usfama submouebat a fide. dum obexe
crabilem hominū uitam ipam xpianoz
pfessionē xpianorum audiēs quisq; ui
tauit. Hec abunde suspitio de nobis
tamquā ūe impijs.7 incestis fiat ex
orta. qua asserere illicitis piedē mīa
stupris.7 promiscue habitis in matrib;
ac sororib; pollui aut; execrandis usfan
tacidij dapibus funestari. S; nō in lon
gum durauit usfama ubi se ipā cepit
ūtas apue. Cum ummo et clarij ac
splendidius mundo fulgere usta mōtium.
extinguebat cotinuo suspitiosi caligo
figmenta et singulis quibusq; sectis q. adū
sum ūitatem exorte fiant cuanescebāt.
ulitr immutabilis ac multiformes spēs
defluentib; pfringebat.7 extollebat indies
singlos. ūe.7 catholice eccle splendor nullā
tpem uarietate fuscatus. qe castimonij
sui ac puritate.7 dnine conuersationis
gla ponē genus hominū. sapiētia doc
trina. fide.7 actib; refulgebat. Nec enim
ipo sfestum tpe quo cepit olympius huius

flamma restincta. Pmanfit at apud
singulorum mentes ūitas que suis semp
uiribus nitens conuincit.7 augur falsi
tatem. Nec passa e aduersario maledicoz
fuco eccle castitatē pudicitiāq; lacerari.
in tm ut ex illo ad nra usq; tpa nullus
tam seue mentis extiterit. qui nonstantē
et castimoniam plebis nre ore sacrilego
concinnatis macularet obprijs. S;7 ad
romanos.7 grecos.7 scitas.7 barbaros
et ad ipos pene in ultimis orbis partib;
reconditas nationes in tm suauis odor
de eccle gestis.7 dnorum quodam re
pitans sce conuersationis aura pueñ. in
tm enim ad aures omnium ac mentes fe
re xpianoz fama puecta e. ut omne
hominum genus legib;.7 superstitionib;
patrijs delictis. ad fidem se conuerterent
xpi. omnisq; barbaris genuina ferocitas
deposita. ad tm conuerteret. ad ēcteret.
et discēt ab eo q mitis.7 humilis cord.
Extabant preterea p dnicam gram uiri
ea tempestate eruditissimi. q; probabili
et sufficienter obscena hereticoz cōmenta
conuincēt.7 quid ūa fides in eccla ca
tholica catholicis hīet ostenderēt. In
quibus egesippus celeberrimo habebat.
qui integrissimam traditionē apostolice pdi
cationis simplici sermone conscripsam.
in quinq; uolis nīmone tradidit. Vbi
et de suis ipe temporib; aliquanta co
mmorat.7 de quibusdam qui simulacra
collocauerant talia quedam scribit. Q;
inquid templa ummo poti sepulē fecer
fic.7 nunc uidemus. ex quibus e unus
antinous puer hadriani cesaris cuius
agones annue celebrant. q; antinoi ap
pellantur nris ad huc tpib; instituti.
Nam.7 ciuitatē edidit ei nomine

(c) 2006 Ministerio de Cultura

anamoum ⁊ aplīa et sacdotes ītha
ic ⁊ aphas. Sec ⁊ ſanus fidelissimus
mīe philosophie sectator ⁊ m greco
disciplinis eruditissimus ſcbens ad an
tonium apologeticū p mīa religione li
bum. Verum ſimiliter ita dicēs. Non
m iudeū absurdum ſimiliſse in his ⁊
de ananoo quod nup gestum ē. Quem
oīs amore principis q̄ dm odē oper.
cum bñ nouīt quis qualisue paulo añ
fuit ⁊ uñ duxīt genus. Idem quoq; ipe
⁊ judaici belli q̄d tmē gerebatur mīmoīa
faciens talia q̄dam refert. Ait enim in hj
q̄d nunc gīatur bello judaico barrochebas
princeps judaice factionis, xp̄ianos solos
in negarent, xp̄m. tamquam blasphemos
ad supplicia rapi jubebat. In quib; ubis
⁊ de cōfusione sua quam habuit agēti
in philosophia ad ūe religionis fidem q̄d
nō absq; pbabili rōne ⁊ examinato ju
dicio ad hj confisus sic hec modo scribit.
Iam ⁊ ego ipe inquid feci platonicis
institutis audiens infamari, xp̄ianos ⁊
uidens eos impunitos ad suscipiendam
mortem. atq; omne supplicīū tolerandū
confidentiam quod impossibile ēet i ma
licia eos. et in libidine confidere. Quis
enim alicui voluptuosius ⁊ luxuriis de
otas ⁊ quis humanis carnibus uesci
detestas putet mortem libenter amplec
tetur quo. s. ipa ocissime careat, p qua
infamari malunt voluptate. Quum
mmo ut ē pclo si licēt ⁊ late judicet.
in hoc magis opam daret ne dum se
metipm statuere ac pfecte mori studet
offene. Si ⁊ ipe idem ut scribit adria
num principem fuscepas a sereno gra
tiano clarissimo uno p̄side litteris. in
quibus de xp̄ianis pmittebat referip

sisse quod ñ ēet satis, xp̄ianos ulsus cri
minis reos absq; judicio legibusq; punire
simul et exemplum esse ipius subtē tamen
tis hunc modum. Exemplum esse imp
atoris adriani ad minucīū fundanum
proconsulem asie. Epla adriani que pse
cepit litēas citationem à mīs remo
ad mī scripas a decessore meo. ut nul.
lo sereno gīano clarissimo uiro ⁊ nō
plac; in rōnem silentio p̄ire. ne inqui
etent et calumpniatorib; latior mandi
tribuat occasio. Itaq; si euidenter p̄uincia
les hunc petitionem sue ad ēe ualeant. adū
sum xp̄ianos ū p tribunali eos ⁊ aliquo
arguant ⁊ eis exeq̄ non p̄mitto. Precib;
aūt uñi solis ⁊ acclamationib; uti eis
ñ p̄mitto. Ait enim multo equius ē si q̄s
uolet accusare. te cognoscē de obiectis.
Si aquis g̃ accusat ⁊ pbat adūsum legis
quicquam agē inmoratos leges. p̄ nu
lo peccatum ⁊ supplicia statues illo me
rcule magiope ēabis ut siqs calūpn
egrā quēquam horum postulauit reū.
in hunc p̄ sui nequitia supplicijs seuio
ribus uindices. Q̄ p̄cepta antonini ro
erum adria mauoz alexādrinoz que
nus post ij fuīt sacdotes. x. —
uicesimo et primo anno sui principatus
diem obiit ⁊ antoninus cognomento
pius romanū suscepit imp̄iū. Huius
primo anno telesforus ānis undecim
sacdocio in urbe roma administrato
uita decessit ⁊ igninus epūcus sortem
romane suscep̄ eccle. Verumptāmen hyre
neus refert telesforum mīrio uitā finisse.
simul indicans higinū. cui temporib;
ualentinum auctorē ualentiniane hesis
extitisse ⁊ cdonem q̄ndam errois illi;
pncipem. quē pea marchion secut est

(c) 2006 Ministerio de Cultura

eosq; uno tpe uome. ſ; et duūis impietatib; effer buiſſe. Scribit aūt ita. Deinde
Nam italicanus uenit ad tpe diuer/ sos romam ſubigmo. ſas aſſencietē
mutauit. aūt tpib; pij. ⁊ adrianus. xi. metam usq; duxerunt. Cento uo qui aīi
mationē fuit. ⁊ tpe ſubigmo qui erat in urbe roma ab apło nonus eps romam
uenit. Q; cū aliqno quide qi penitens' ⁊ errorem confitens excusabat. In q; con
tectus a recta ſidei ueritatis arcetur. Hec aūt dr hyreneus multo adhuc uberes habet.
In primo aūt libro michomin' de ordine h dr. Cerdon uo a sectatorib; simonis
impietatib; fuit occasionib; sumptis. ro
mam uenit ſubigmo. ibiq; docuit qd' his qui a lege ⁊ pphis p̄dicat' ē ds. nō
eet ipe pat dn nr ihu xp̄s. qui ille q̄
dem notus eet. hic aūt ignotus ē. ⁊ ille
iustus. hic aūt iniquus. Cui succedens
marcion ponticus absq; ulla uerecundia
blasphemans aīe doctoris insaniam.
Hoc quoq; ipe hyreneus immensū p
fundumq; ualidissimq; errorem de materia
et ceis ualidissime coangust. ⁊ serpentis
ui malum ceis semetipm latebris ob
tegentem ui lucem p̄tinx ac denudat. hi
adjungit ⁊ de marcho quodam qui
dic magicis artib; imbutum. ⁊ ad p̄me
ciusse de cuius pphanis ſupſtitionib;
et arcanis non tam sacris quam sacrilegi
⁊ mysteris mystis ita scribit. Ex eiq; dam
comm thalamum construunt. ⁊ nephā
rium qdam initiandi celebrant genus.
tamquam secretis quibusdam carminib;
ac ritibus no tam sacris quam execrabilibus
cum quo introducit. ut inducit adulterer
ſpales nuptias ajunt ee qd facient
instar uidelic; ſignarium conjugationum.

adducentes uo eos ad aquam ⁊ baptizant
nec ſup eos p̄funt ultra. In nie ajunt ig
nota pat omnium. ⁊ ignate om matre.
et meo qui descendit in ihm. Alij uo elen
ica nia. ro pauorem audientiū ſup eos
quos nutant tribulē obiciunt. Hi de sec
tatoribus marchi hyreneus scribit. Cito
aūt ei⁹ animus ſui amore cum decessiſſ; hinc
romane eccle sacdocium prius ſuſcepit.
Apd alexandriam uo marchi. tricesimo
anno ei⁹ animus ſui emmene defuncto. Q;
marchus cū decē annis sacdocio ministra
ſſet ecclesiam p̄ obtrectatiōem ſuam eccle gubnacla
culo quo. Prius uo in urbe roma quindeci
annis in sacdocio expletis. a meeto p̄ se
cessore sedem. Cuius temporib; egesip
pus refert semetipm romam uenisse.
et permansisse ibi usq; ad electionem qui
post anicetum ſuccessit ē in ordinem.
Quib; temporib; simul floruit justinus
philosophus dignus p̄dicatis uer
bum. ⁊ fidem nrām tam sepius uolumi
nib; quam uiue uocis assertione defen
dens. ⁊ adūsum marcionē scribēs
commorat de eo qd adhuc ſup eet cum
pore qui sedebat. Deinq; tatianus. Mar
cion uo quidam ponticus qui hodie quoq;
supē. docet homines alium ee deum
maiorē creatore deo. Hec ille hominib;
ingens. ⁊ demonib; adjutorib; utens
multas blasphemare persuasit. ut negaret
creatorem omnium dm ipm ee patrē ihu
s. alium quidam q̄ qui maior li eet. et
ei omnes sectatores eius xp̄ianos appellat
ta nimirum sic omnis communis noca
bulo cum dissidere sint sectis philosophis nō
cupiunt. Sed et p̄ pauca michomin' dic.
Est aūt ⁊ nobis liber adūsus os hereses
conscriptas. quem si multas dederit admi

Hic ante ipe scripsi de trib; detestione
scdie 7 3 pagi apd antonin̄. xij.
nos uolum̄ unfigne. s; 7 alios libros p nra
religione in quib; ad antonin̄ pmcipē
qui cognominat̄ pius simonem dirigit.
sedens et ad senatum. In urbe 7 rom̄
maxime consistebat. Demq; in anno ex
his libris 7 de semetipo uolens quid et
un̄ eet uolum̄de li modo scdie. Imperan
helio adriano. antonino pio cesari augto
et ūssimo philio philosopho. 7 lucio phi
losopho cesaris. ppio filio ac pij adoptiuo
amatori. sapientie 7 sacro senatui atq;
omni pplo romano. p uiris ex om̄i gente
hominum congḡatis 7 unito nodo la
borantib; ac n̄ digna patientib; iam̄ ple
filius bachiades ex urbe neapoli pacem̄
unum. p omnib; li delicto postulatum.
s; uicp̄llatis idem imperator in asia ab
his qui uario injuriar̄ gne afflgebant̄
tale rescptum ad unitos asie pplos. p
mulgauit. Epla cesaris antonini ad asia
nos.
imperator cesar. marcus aurelius. antoninus. augt̄us.
armeniacus. pontifex maximus 7 tribun
cie p̄tas quindecies consul tcio uni
sis simul plebibus asie salutē. Ego qde
n̄ ambigo 7 ipis diis cure ee neḡs no
xius lateat. Multo enim mag ipis con
uenit punire eos quam s immolare uo
luit quam uob. s; uos confirmatis eo
rum quos psequimini fidem quam de
uob hūt dicentes uos impios 7 sine do
ee. Unde 7 obtabilius hūt am̄a ponere
p do suo 7 libenter mortē amplecti q̄ub
talibus adquiescē 7 in ure religionis
jura consecrē. De mortuis aūt cre q̄ uel
fel sunt uel 7 nunc sunt absurdū nō
erit si immorem ūrm jux eōmonitionē
putari. Quinquidem compi qd in hoc emori
rebus ad illorum mutuam communes casus
differtis in quo un quide maiorē fiduciā
accipiunt apd dm̄. uos aūt in omni tpe q̄
de talib; ignoratis. ecios q̄dem dos nechgi
tis. cultum tio immortalis di q̄m xp̄ianj
colunt expellitis 7 detractis usq; ad mte
cultores illius obstinatie psequentes sup
quibus plurimum ex primcipis judices etiā
uehabili p̄ri nro scripsit. Quib; rescpti
est ab eo. ut nich omnino molestie hoc em̄
hominibus gnarent. 7 n forte angueret
aliquid adūsum romanj regnj statui mo
lirj. s; 7 nihil de his quam primi reuelet.
quib; ego patiam secutus finem pari mo
dammne scripsi. Quos siquis psistit hujus
cemodi hominib; absq; ullo crimine mo
ue negocia. Ille quidem qui delatus. pri
nomine fuit absolutē 7 si. poctio esse
quod ei obicitur xp̄ianus. Is aūt q̄ emen
dauit. reus pene ipius quam obiectr
existat: Porta ephesi publice in uetu
ce ita sasie: De de policarpo
ee gesta testat̄ dcpto aplox fer̄
etiam uelito eps ec tur. xiiii. —
clesie smirnensis. in eo libro quem ad im
peratorem uerum. p fide nra ac religioe
conscripsit. Qua tempestate 7 anicto
romane ecclie psidente policarpum ro
mam uenisse. atq; huius simonē cū ipo
anicto de pasche die. Hyrineus refert.
s; 7 alia quedam de eod policarpo scb
que in dignum uidet̄ comem huj nre
narationis miscere. Tercio g libro ad
ūsum ebes li de eo immorat hyrineus.
Policarpū inqd q̄ n solum ab aplis eru
ditus 7 neq; solum conuersatus cum his
qui dm̄ uiderant. s; 7 ab ipis aplis or
dinatus 7 smirnox ecclie eps que nos q;

(c) 2006 Ministerio de Cultura

in prima etate nra uidimus. dm ꝙ cum per
manfic in usq; longeua etate ꝓtulans. ñ
solum nouis inuehendo. s; ꝙ mortuo nobi
lior extitit. quippe qui ustam mirio ãmira
ur. Docebat aũt ea semp que ab aplis di
dicerat. ꝙ hec ecclie tradebat. que sola uera
dicenda sunt. Quorum testes ꝑ oms eccle
que in asia constitute sunt. ꝙ in qua per
tempus. ꝙ nunc in policarpi successione
ꝓfuerunt. Qrto ũjus ꝙ fide dignius hic
auctor eccle ē. ꝙ ujrus testis. quam ualē
tinus. ꝙ marcion. ꝙ ceteri pessimi hoīes.
Qui ꝙ sub aniceto romam pxit. ꝙ multos
ex simplicibus hereticis ad ecclam diuitat.
hinc solam ꝓficuus teneam ee ujrem.
quam ipe semet se ab aplis suscepisse;.
quam ꝙ docebat eccle. Ad quos ꝑ nec q
audierit ab ipo quod nobis dicit aplos dm apd
ephesum cum uolueas lauandi gra fuis:
ingressus et uidisset: ubi cherinthum exilui
se continuo ꝙ discessisse ñ lotꝰ dicens. fu
giamus hinc ne ꝙ balneu ipe corruant
in quibus cherinthꝰ lauat ujrtutis inimi
cus. Idem ꝙ policarpꝰ marcionem aliqñ
cum occurisset; dicentis agnoscis nos. ipe.
Agnosco agnosco ꝓgenitꝰ satane.
Tunc apli atq; eor depli in religõe tanta
cautela uelunt. ut nec ubi quid cõmu
nione cum aliquo eor q. a ujrate deuiarit
aut hñe patientur. sic ꝙ multis dicit.
Hereticum hominem p̃ unam ꝙ aliam
correptionem deuita. scies qr prauꝰ iuꝰ
modi ꝙ peccat cum sit. a semetipo damnat.
Extat ꝙ epla policarpi ad philippenses
scripta pulcra ex qua forma fidei ei⁹ ac ꝓ
dicationis. siquis forte salutis sue sollꝫ
citudinem gerit capit ꝓ. Hactenꝰ hy
reneus. Policarpus uo in ipa epla qm
ad philippenses scripsit. uac testimonij⁹

de prima pte epla. Ut policarpꝰ sub ño aly
Seoem ãtonino q; non nulli mres sub
q̃ prius cognom neuo passi s. xv.
natus ẽ. octogesimo ꝙ sedo anno ꝓcipat⁹
exacto marcus aurelius uer⁹ ꝙ ãtoninꝰ
filius eius cum ludo fiẽ succedunt. Quo
in tpe policarpꝰ maximis psecutionib⁹
afflam ecclam uſq; mirio finiũ. De
quo plene necessariũ duxi nrmone trade.
maxime ē sept extat epla ex psona eccle
smyrneox ad ptes eccl̃as data. q̃ mirij
eius uen finem designat. Cujus exẽplũ
infra sẽptum ;. Ecclia di que ; apd smyr
nã. eccle dei cõstitute apd philomeniũ.
et omnib⁹ que ubiq; s scis ecclis catholi
cis. media ꝙ pax ꝙ charitas dei patris
et dñi nri ihu xpi multiplicet. Scripsim⁹
uob fres de mrib⁹ ꝙ de uro policarpo qui
uelut qdam signaculm mirij sui finem
psecutionib⁹ ponit. Et paulo post dese
uentes ꝙ ceteorum mrum agones talia q̃
dam subdit. Deinde cũ uoletes inspec
tatem ppli. nre flagis usq; ad uicioꝝ
uscum mres lamabant. ita ut abdita
corpis ꝙ que natã in anctus locabat
mudarent. nunc aũt marinas cocleas
que echina uocabant ꝙ acuta queq; –
fragmenta in dorsum suppositas mrib⁹
substinebant. In quib⁹ omne tormẽti ge
nus et spectaculũ pene consummãtes. ad ul
timũ diuotãdas eos bestijs exponunt.
Sz ubis ꝓpitie designatꝰ ut fortissim⁹
effugisse ginamꝰ nre q̃ p gratiam dñi
ne uinctus meum corpus fragilitatꝫ
excusit. Nolite namq; ꝓconsule ꝓsua
sionib⁹ aggredi ujr ꝙ ouicẽ ei ꝑme ctatis
florem ꝙ debe cum sumere ipius miseri
cordiam capere. Ille mihi moratꝰ sponte du
citur ꝑ quartam s bestiam. uocasse. ulitꝫ

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tasdamnes mēquis penas. ⁊ unq; huj⁹ usq
ultio uelocem expassē discessum. Verū
cum ex hujus tam insigni morte stupe-
cepiss; astantis ppli animadu. ⁊ toc⁹ expia
nouum gentis muari unanimē de xēpien
da morte cepisset ⁊ exclamant omis. Tol
le impios. policarpus requiratur. S; cum
ad exclamationem ei⁹ pfectio fieret co
ram dum quādam nationē frigem. unde d
suis regionib; aduentare accidit. Et primo
quidem uehis ecclā; tormēta spōte laces
sisse dr de infractis animis cedē ad ul
tionē ⁊ signata fidem plē. Hucusq; res
ad mirum gesta pcus ⁊ remissate quin
dūcione plumisse declarat. Ipe nāq;
se iudicis ingesserat. Unde unaq; excepti
custodis omib; dedit cauq; in reb; talib
⁊ circumspecto agendum. qd remissa
s; fides ⁊ molestia coronat. S; de his
quidem talia gesta s. Insignis ac uir po
licarpus primo quidem cū audit; uulgi
in se exclamationib; exectacē in nullo
penitus motus ē. s; mansit ipauid⁹.
Tranquillo nāq; moribus ⁊ seren⁹ erat
aspectu. Et cum in eā ciuitate uellet
martis primarie adgressus cū discretis
se familiarib; suis ad agrū quādā ciui
tati proximum se secessit. atq; ibi ē pau
cas die noctuq; mecū aliud quām i oīb⁹
pmanēs. p quæ eērum que ubiq; s
supplicans dō. qd ei facē i oī uita s
mens pacata fuit. S; his i oīone pōr.
ām dilectum quām cōmendēt. usione
uidit p noctē ceruical capitis sui flam
mis ē sumptū. Cumq; euigilasset
p⁹ usum uaticinatē ē astantib; sōpni
um suū dixq; p ecto se ob xp̄m p igne
uite eternam sortiturū. Immutatē igit
quōne rursus frīm learitate compulsꝰ cō
migrat in alium locum. Et ī mitto p⁹
inquisitores ei⁹ uigili correptis duob⁹
pueris ⁊ ab eo exhis ultimo. p iudicium
eius ad policarpum puenium. cū iam
diluar; dies. Et uigili ipm qdē reptū
in si'ronib; delectem. Ubi cū post; facili⁹
ei tristis ē ad altam domū. noluit
dicēs. Voluntas dñi fiat. Quin immo
etcum cōpisse ad ee cōphīsores suos. i
ecclm cor. pgilis lew ad modū uulpi
ac placido compliare uinos cep ē ingēti
eius gra ita ui illi mutarentē ⁊ thipent.
quod cū studio fuisse. ui usq illig gustata⁹
ecclesiastes uitam lagena erant ⁊ cūcta
uste auctoritate pōtus. pquam ⁊ apre
hendi sit iussus. S; ille nichil moratus
continuo missam hostib⁹ qi hospitabus
iubet. animam: atq; eis epulas largis munifice
hore unius ab eis spacio. oīonis gra
impetratio. Orabat et tanta di replet⁹
gra. ut admirarentē oīs q adherant.
et ipi q ad ephīcedum uehāt pen
derent. qd tam hoīstum uiz ac dō dig
num ⁊ ipm etate uehabilem tape ju
benteē ad penam. Et p aliquanta eadē
sepultura ūbis ipis tota contigit exor
dine. Postea uo qm finitus oīonē. me
moria facies oīum quoscq; nosse pu
tat manerum mmozq; nouitū ⁊ igno
tum ⁊ tocius eccle catholice. quep
orbem dte ē. unitate iam hora pgitē.
et asino sedens ad ciuitatē ducebatē.
cum eet dies magnus sabbi. Pgenti ac
cumbei pfectis pacis laudes nomine.
et pter eius meeta. Et leuantes eum
secum unanimi pfuadē sedulo cona
tumē dicentes. Quo enim mahi ÷ dīe

dum celarem ⁊ immolare ⁊ et de certo mi
hi secuꝝ: Hec ille primo tacite audiuit.
S: ubi pristebant: aut ad eos. Cui multis
opus e: Factur nō sum qđ dicitis. At illi
postea quam mchi se ꝓfecisse sensere: ira
natione commoti cum ceteris uehemẽtius
ꝑclamant. nec ꝑ pedem ledere ꝓpositi.
Set qꝝ mchi fuisse; mirare ꝓcessus tota a
lacrate ecclesia ꝓgrebat ad stadium quo
duci fuerat imperatis. Cum ño ingẽs tumul
tus in stadio ex ingressu eius fuisse: exorti
uox e celo lapsa e: Fortis esto policarpe et
uirili age. S: auctorẽ qdam uocis uidere
potuit nemo. auditus tñ ad plimos per
uenit. Intrea armate ad furorẽ cumulos
ipi: uidentes qr policarpus introducit.
Cumq; eminus a proconsule interrogaret.
si ipe esset policarp: se ee fateret. Ergo in
quid habeto etatis tue reuerentiã: ⁊ parce
ultime senectuti tue. Jura fortunã cesa
ris gẽtis de iuuẽ; p emendationẽ: ⁊ dicẽ
⁊ tu. Tolle sacrilegos. Tunc policarp: to
to uultu ipm q in stadio residebat aspi
ciens. eleuata ad celum dextra ẽ gemitu
ꝑclamauit ⁊ dixit. Tolle sacrilegos. S: in
stitit proconsule ⁊ dicebat. Jura fortunam
cesaris: ⁊ dic mihi xpm maledic ⁊ dimittor te.
policarp: ad hꝝ. octoginta unquid ⁊ sex
annis fuio ei: ⁊ nichil mihi lesit unquam.
Quom postium maledixi ⁊ blasphemare
regem meum q saluatorem meꝝ dedit: Cui q;
rursus uehemẽcius urgebat ut fortunam
cesaris jurat; ut hanc inqđ iactantiam
queris ut ego fortunã cesaris jurẽ ⁊ qs
sim ignorare te simulas. Ꝯmuni libertate
audi a me qua xpianus sum. Si uis ꝛ
tionem uis xpiane religionis accipere.
statue diem ⁊ audi: Proconsul dixit. Suadẽ
ꝑsto. Policarp: aut. Tibi qdem respondi.
hactenus rem principib⁹ ⁊ potestatibus
his qui a deo ẽ honore delegit. cum-s. qui
religionem ñi ꝛ conuenerimus. Populo aut fuerit
satisfacere ñi ꝛ mihi. Proconsul dixit. Bestias ha
beo paratas quib: subrogatis: ñi cito pe
nituerit. At ille rñdit. Adhibeantur.
Nobis enim immobilis fixa sñia. nec pos
sumus de bono ad malum ꝑ pentadinẽ
commutari. Quetus aut erat si in muta
rent ad bona: q ꝑcipiant in malis. Cui
proconsul. Igni inquid te faciam cõsumi.
si tu bestie contemnẽde uidentur. nec ꝑ posi
ta recipis pentadinẽ. At ille. Ignẽ mi
naris inquid hunc q admonitionẽ inter
dies ⁊ paulop: extinguitur: qr ignoras
futi iudicij ignem etnum. q ad ꝑpetuas
penas ꝑparatas ꝛ impios. S: qđ moran:
admitte utrum uoles. Hec ⁊ multa alia
his similia dicẽs policarp: ofidentia fiebat
et letitia repletus ita ut alacritate uultꝰ
eius rñsionumq: efficacia ꝓconsul maxime
stupore mutaret. Misso q curione ad po
pulum. jub; maxima uoce ꝑclarari po
licarpum tercio confessum se xpianum ee;.
Quo audito unꝯsa multitudo tam gentil
ium quam judeorum. simul nefandi cuncta
tis. cum ingenti furore adclamabat. Hic
est doctor asie pater xpianoꝝ. ruinꝰ
deorum. Ipe ꝛ q multos docet
ne immolent. neue adorent dos. Ad hꝝ
illa clamabant principe sacerdotum. ut
leonem policarpo dimitterẽt. Quod
ñ licere: quia cum edictis sue munus
expleret. Tunc illi omis pariter adclama
uerẽ: ut policarp: uiuus arderẽt. Quod citius
impletum est quam desiderant cerui
cali uotum implẽt. Accensa dicto cicꝰ gẽte
tum ipis ꝑtis ligna uel de balneis uel de
publicis quibꝰ locis ⁊ sarmenta aggerata

(c) 2006 Ministerio de Cultura

adūsimm nos. quod.s. plꝰ ignorantes q;
decreta consortia nra uitarent in quo nō
solum nb ipis .s;7 alijs ꝯpbria figendo
causa mortis extitisse. Scḃ aūt qđ usq; ad
suā tpa apīce gra in ecclīs floruerit. s;7
apocalipsim iohis apli cē dicē. Plures etiā
q̄dam utilis testimonijs ad q̄bonem.
communes cum de his quod iudei absci
runt hec de scīpīs et abstulimt. S;7 multa
eius alia. Apō quam primos firmā feruēt.
que tm aptibilia ac digna a uerb; iudi
cata s. ut hȳmene ex ūpis inuenīat. aliūde
et unquam adūsum habes liuo de his
li in scīe. Ne uīl unquam tamus in eo uolu
mine quem adūsum marchionē scribit
pfectus; dicens. qz ipi dño nunquā
adquiescem si aliquid dīm dicet pē omni
catorem. Ne tām in quinto eodem opis
liuo dicē. Et optām unquam tam affirmē.
qz nā adūtum dīm nūquam ausus est
sathanas blasphemare dīm. quippe qui
nouum agnouisti; dampnacōnē suā. Isec
aūt nō necario de opusculis iam dēa s
ad unquisicōnem uiroz eius. studiosos
quosq; fidēlium quecumq. Qui tunc uiri
gatur octauo anno supdicī romane alexī
principis. anicero undecī dīmeq; eccle
mo anno cpīcatus sui defluctō pfuciī. xvum.
successit sōr. Apō alexandriā uō celodion
quatuordecim annis ministrato sacdocio
agrippinum successōrē reliquit. Qui apō
Apud antiochiam antiochiam -
uō theophilus per ecclīam scīpo
decimo tempō sextus ab aplis ies emicuit.
eccle pontificatum tenuit. ubi quartus
p'tionem fuit conchus. Post quē quinto
gdu. hȳerus successerat. De his i mmoratus
Tunc i egesippus apīb eccle pfuit.
de quo sup immoratumus' insigni

habeūt. et dionisius corinthiorum epūs. S;
et pinnitus nouissimus apō cretam i epūs
fuit. Philippus 7 et apollinaris 7 melito
miseniusq; et modestus. 7 serapion hȳerē.
Quorum omnium ad nos usq; aplice fidi
et sane doctrine pclarissima monumenta
pdita sunt. De egesippo. xxii.

Ex quibus egesippus in quinto com
mentariorum libro ubi suam sue fidei
plenissima cum adstructione designat;.
manet hȳ 7 quod cum ad urbem romam
pgeret. plures p loca singla epūs in simone
et hanitate congruus oēs eādem fidei pfi
tores doctoresq; reperet. Simul 7 ō epla
elementis ad corinthios scripta quedam
commemorat que i inscīe huic operi
nro necarium duxi. dare. Ne pmānsit
inquit ecc corinthiorum in ihesu christo
recta usq; ad primum epm quē romam
nauigans uidi 7 recedi cum eo apud
corinthum diu; mris delectat' puritate
fidei eius. Cum aūt uenissem romam
pmansi ibi donec anicetho soceer et
soceri successit electus. S; in omnibus
ibus ecclīs quas per
reliquas urbes audiam. sic oīa habeūt
sic lex antiquos tradidit. 7 apīe indica
runt 7 dīs placuit. Item idem ipe 7 de
hereticis qui suo tpe exorti sunt. talia q̄
dam commemorat. Et pea inquit qm
iacobus qui cognominatus est iust martir
effectus; sic 7 dīs 7 ipe testes testimo
nium ūnata electione diuina simon
cleophe filius epūs ordinat. electus ab
omnib; p eo quod ee sobrinus dīm.
Preterea aūt tunc ecc uirgo uocabat. quia
nondum fuit adulterium ubi subreptione
corrupta. Sed hebionites quidam qui a
repulsam primum epatus ipe cepit im

(c) 2006 Ministerio de Cultura

mutao ꝓtiare oīa ⁊ corrumpe qui erat
ex septem libellis in ipō constitutus. Ex
quibus erat ⁊ simon á quo simoniā. cleo
bulū. ebionā ⁊ dositeus. uñ dositeani.
et gorgoteus uñ gorgotei ⁊ masbuchei.
uñ masbuchei. Sect ⁊ menandriani ab
ipō ⁊ marchonistē ⁊ carpocratiani. et
ualentinianū ⁊ basilidē ⁊ saturnianū. quorum
unusquisq; duūis corruptelis fidei seq
sum scisma componēs ꝙlibet sectam ⁊ ꝑ
os hūte sectatores. Ex ipis ꝓcessēr pseu
do xp̄i ⁊ pseudo ꝓphē ⁊ pseudo apli. qui
in duūsas partes sirim unitatē sc̄identes.
ꝓ corruptelam doctrine castum eccl̄e cu
bile maculauerūt. impietatē loquentes ad
ūsus dīm ⁊ adūsus xp̄m ejus. Sz ⁊ an
aliquas iudeorum hereses idem ipe scriptor
que ut' quantę fuerūt ⁊ quę ibi designē.
Erant unquo duūse sine in circumcisiōe.
.i. un filius ysrl. que maxīm adulabantur
ceteris iude. ex qua xp̄s natus ē. Erant ḡ
esseni. galilei ⁊ hollie. masbuthei. samarite.
sadducei. pharisei. Sz ⁊ alia quam plima
scribit. de quib; ex parte tam ꝓlocutum
quā manifestē. in supioribus mīmoraūimus
Differunt aūt ⁊ de euangliō scdm hebreos
et syros ⁊ quedam de lingua ebraica ois
putatūq; ⁊ judaicarum traditionū mīmjn
it. ꝙ que indicat se ex hebreis ad fidem x̄i
uenisse. Verum ⁊ hic ipe ⁊ hyrenē ⁊ omīs
antiquor chorus ubium q̄ adoptiui aē sapie
salomonis. dr̄iunt ee fie ⁊ pūbia ⁊ c̄. De a
pōstis uo cum ag̃et adūsum quosdam he
reticos. corrupta in his quedam ⁊ ac falsata
ee ꝓbuit. De dionisio epo corīthioꝝ l'a'

Sc̄ uenerādum nb̄ ⁊ itidem epis. xxij.
Ad hūc dionisij cōmoratiōnē corīthioꝝ
ecclie epi. cui' exhortatione ⁊ gra qm̄ habeba
in ūbo dr̄ sanctitatē in hi ꝓpi solum q̄ rege

dos accepit. s: ⁊ ꝓul pōtū quib; ꝓ epiaſm
pistiam sui reliquit. Extat demq; epla
ejus ad lacedemonios sēpta de catholica
fide. in qua ⁊ de pace ⁊ unanimitate flo
rentissime docet. ⁊ alia ad athenienses ꝙ
qua ad euglij crudelitatē inuitat. ⁊ acta
⁊ semores simul ⁊ arguit quosdam uelu
pene lapsos a fide. cum eps eor̄ publicꝰ
fuisse mīrio ostenditur. Sc̄ ⁊ quadratꝰ q̄
publio mīrij successit in sacerdociū ꝛmmjnt
simi ⁊ cōmoratꝰ qđ labore ejꝰ ⁊ industria
rediuius quidam un eis calor fidei repa
tus sit. Ad illū in eadem designat epla
quod dionisius areopagites qui ab apō
paulo instructꝰ credidit in xp̄o. scdm ea
que in apōlorum actib; designant. Primꝰ
apud athenas ab eodem apō eps fuit
ordinatus. Ferunt ⁊ alia ejus epla ad
nicomedienses. in qua hęresim marcio
onis impugnat ⁊ ecclastice fidei regulā.
mirabili ōne astruit. Sc̄d ⁊ aliam gor
tinensium eccl̄ie cetisq; simi eccl̄iis ꝛ.
in qua ep̄m apōlorum philippum. uel ut
magnus uirtutibꝰ et optimis studiis p
ditum ꝓfitetur. Dic aūt ab hereticorum
conuiuiis abstinēdum. Sc̄d ⁊ alia eccl̄ie
amastrianoꝝ cetisq; cum ea ponti eccl̄ijs.
in qua vaccinias et ciprii ꝛmmunt tam
quam qui eum cohortati s ad sc̄ēdum.
et mīta in ea ex diuinis sēptis explanat.
similiq; epi eorum mentionem fac mīc
palmee. Sz ⁊ de nuptiis ⁊ castitate plu
ra comm̄moratꝰ ⁊ ex quocunq; lapsu re
surgentes ⁊ conuertentes se a pēcō ⁊ si ab
hereca pūitate resipiscant suscipi iubet.
Conjungit ⁊ his alia ejus epla ad gno
stos. in qua commonꝰ ⁊ deprat epm eo
rum punctum ne gna bona deplorum
cuncta; supponat nene fr̄ib; nōcitatem

(c) 2006 Ministerio de Cultura

compſe caſtitatis indicat in quo ñ nullo
piciter infirmitas. Atq; reſecans primo
dionyſio frām quidem ſuorum miniſtrum
plectat. ſimulq; obſecrat eum p illa que p
ſcpta robuſtiores tam ⁊ ualidiores cibi de
cto ſcpta tranſmutte. quib; ad mīorem
pfectam eccle ſue ipſis aſtetur. ne ſemper
cibo lactis inhientes. paruulo; uſtam in
corpore iam ſenescente adducent. Sunt
et recte fidei ſue inſignia ⁊ ſollicitudine
qm gr curam plebis expendit. eruditionis
q; ac ſapientie ūbi dnum in hac epla pri
mo. nō ulint in quodam ſpecio uidentem
ſui deliquio imagine. Dionyſij at fertur
et alia ad romanos data ad epm ſotherē
in qua inſtituta antiquo tradita in ecc
romana caſtodie uidet amplexum ſe
his indicat ūbis. A principio namq; :-
moris ÷ inquid ubi oms fis uarius oms
iuuare bñficijs miſiſq; eccliis que ſunt
p dnīca ūarum cuncta quib; indigent de
uare ſingloꝝ quoq; nccitates ſi omnib
conſolari. Sed ⁊ p metalla frib; relegati
que uſus poſcit plc. Ab initio rom
ne eccle face moris fuit. a ſuis; ſ hoc mo
di inſtitutione dimiſſa ⁊ ſemp integre
tradita. Cūs uo ux epūs ſocher ñ ſolum fi
ue que pres tchidant. s; ⁊ aue in nullus
q ñ cm ſcis que uſus corporalis poſcit
impiat. uerum ⁊ aduenientes fis clemē
tis ⁊ mitis mi fimo ſolatē alloquio ⁊ cā
quam ſe pium ac religioſum patrem
ſingulis exhib;. In hac ipa ſcpta memini
⁊ eple clementie ad coniugios ſcpte. ſig
nificans uere inſtituto et antiqua conſue
tudine ſemp ipam epam cē in ecc. De
nuq; ſic dic. Cām inquo dixim hodier
nam dnicam diem in qua legim epam
uam. quam ⁊ ſemp ad mri ammonitionē
legemus. ſic ⁊ ullam ſpem a clemente ad
ad nos ſcptam. Idem ad huc ipe de epi
ſius tamquam falſatis a quibdam hec
ſcb. Epas enim quaſdam frib; rogatib
me ſcpſi. quas ti epas falſitate ⁊ uanis
repleuer. q̄dam aut abſentes alia ait addi
tes quibue repitum ÷ in di iudicio. Id
ait mirum ſi commixta ūba ſce ſcpture
falſare conati ſ. qui ulla ſ que nos ſcp
ſimus corrumpunt. Refert ad huc ⁊ alia
pret iſtas dionyſij ad ſcloponā ficti
mam ſororē ſcpta. in qua dicentes ſ
ſexu ui menſure equ rōnabiles et dnī
ci ubi exhibuit dapes. S; de dionyſio
ſatis fit dictum. De theophilo epo. an
theophilo rothomo. —·—·—
ui quem —·—·—·—
antiochie epm ſuſcipimus ferunt
tes inſtitutionum libri ad autolicum
ſcpti ⁊ alius ubi adūſum heres in imagi
ne in quo ⁊ teſtimonijs uti de reuela
tione ioānis. ſ; ⁊ alij extant ei inſtitu
tionum uariarum libelli. Igitur ea tem
peſtate hereticis p omnem locum ⁊ ſa
ecorum modo pura ubi di ſemina macu
lis ⁊ aereas aplice doctine adultina
adinuentione fedantib;. ex omni parte ſa
dotes domini uelut ruglantes agricole
excidē eorum ⁊ exigare mala ſemina ni
tebant. ⁊ tamq̄m ſollicti paſtores inſidia
tes lupos ggib; ⁊ clamoribo ſimul ⁊ ſecta
tionibus repellē commonendo ſis inſtitu
endo. ſtendo ⁊ longe pōtes. ipos quoq;
medium ſicubi coram deprehenderent quo
mō purgādo ⁊ ūborum lucta ac diſputa
tionum ⁊ communē pfitendo. alij ⁊ poſteri
conſulentes q̄ones eorum ⁊ pulas obiecta
tiones edītas commentarijs euacuando imē
quos ⁊ theophilus de quo nunc loquimur.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

non ignobili adūsum eos. i. adūsum mīr
tionem indicatē exhis que legimus dis
putatōne ogīstus. Hunc ḡ sequamus ab
aplis in antiocene eccle ecclē sacdotio ma
ximus successit. S;ct philippus quem
gortinensis eccle epm suscepim⁹ nobile
t ipe monimentum adūsus marcionē de
inquo simulq; t hyrenens. De modesto. xxv.

Magnificencq; autē ceteris modestus.
qui omis ipius deceptōnes t falla
cias detecto quo uelabant nequitie tegmi
ne diiudauit. De melitone. xxvi. —

Melito quoq; sanctissimus antistes eccle
sie sardensis apō ierapolim ec
clesiam regens celeberrimi inter ceteros habeba
tur. qui t imperatori romano apologeticos
simul libros. p nitra fide lucubratissimos con
scriptos porexerunt. Horum quanta relicta
s monimenta que ad nram usq; noticiam
pueniunt infra hostendit. Melitonis de
pascha libri duo. de optima oblatione
libri unus. S; t de apīs de ecclē de die do
minica de fide hominis. de figmento. de ob
dientia fidei. de sensib⁹. de anīa t corpe
ac mente. de lanacro. de ūpiate. Item de
fide de gnatōne xpi. t de apīa ejus. Item
de anima t corpore t hospitalitate. Item
liber qui dr clauis de diabolo. De reuela
tione iohannis. de deo corpore incurto. t p
omnia ubi de antonymum. Verum in libello
suo de pascha. ips quoq; quo scribebat
tempus innuens ita dic. Stabat igit inquit pau
lo p consule asie. quo in tpe sagaris mr
tirio coronatus ÷. qō ingens aborta est
apō laodiciam de pascha quotidiana bec
scripsimus. Hujus t ipius libelli meton
em fac clemens alexandrinus in opē s.
ubi de pasche tōne scribit. quod se dic ex oc
casione h⁹ ipi⁹ libelli q̄ a melitone patus

edictus fuat scribe. In eo aūt libro quem ad i
peratorem scribit talia quedam immorat mr
tib⁹: adūsum nos gesta. Q̄d nunq̄m
inquito fuim ÷ nunc psecutōnē patit gen⁹
plenum. effugiūt undiq; nouis accusatis.
pomnē asiam pmulgatis. Imprudentes
namq; homines t calūpniosi qui rapere
aliena desiderant occasione accepta impia
ipium sceptrorum more solonum die noctu
q; castamur et diripiunt inocentes;.
Et p anquanta tum dic. Q̄ si quidē te
stante h facium. bonum credamus
quicquid iusto imperatore stante com
mittit. si; t nos silente ferimus mortem
quam arte cognoscimus imagam. S;; h ÷
solum quod te obsecramus. ut ipe p⁹ mi
nistros pūitatis huius regnas. t si arte
mandare sunt iste quasi imagit mores
ipe disciplinas. Si no tuam quoq; scientiā
sceptrum ipius tam manet t tam bar
barum latet. obsecramus ne nos despici
as t primarios religiosos ejus. tam publi
co patrocinio jugulari. Q̄ tum p anq̄
ta audit t h. Et enim philosophia hec
quia nos utimur. primo quidem floruit
apud barbaros. postea inducta ÷ ac nomine
ure comūsatōni. augm tpib⁹. exquo et
regni uri sublimius culmen ascendit.
obstantie hujus auspicijs eleuatum.
cujus imperij felicē propagm. tu felix succes
sor existis. t dignum tib⁹ et felicē stua
una cum filio. Pce qd t simul et cum ipo
dictum ine philosophie ritum pari reli
gione eccli ubi qui imgiū suo patrb⁹ tuis
cām pspritatis inuenit. t hoem que c ipius
augti felicitatib⁹ adoleuit imegm. tu q:
num regnans imbatamq; obstua. qi nec
ipi augto imimgiū eius ut in pgnū crimē
aliquid accidit. S; econtrio leta omnia

(c) 2006 Ministerio de Cultura

magnus succesſiuꝫ plena obſecūcatiꝫ dīm ſum
mum ꝓmptꝫ eius ſtatui religionis hoc ſeꝰ
cultoribꝫ. nec quiſquam ꝓcipuum in nero
ne ⁊ domitiano ꝰ negm hominū ſuggeſ
tionibꝫ adhibitꝰ ſ dogmati nro ex quorum
tpe accidit nos falſis calumpnijs infamari.
Sz illorum errorem qui ex ignorantia
uel inuidia crīmari ꝑſtitit. ꝙ frequētibꝫ ꝓ
medium doctis amputauerī in eos qui au
dent moleſte aliquid uniuſmodi cultoribꝫ
rogare. in quibꝫ auus tuus adrianꝰ. et
ad alios quidem multos iudices. ſcripſe
rit ad fundanjum ꝓconſulem aſie. ꝓ hi
nitas dederit. Pat tuo tuus tecum ꝓnter
romanū regni apicem regens omnibꝰ
quidē gratior ⁊ iuuentatibꝫ maxime tri ad la
tinos: ⁊ theſſalonicenſes ⁊ athenienſes
ꝓhis mittere edicta. Te tuo multo magis
et eandem animus fuare ſinam. immo ⁊
multo clementius ꝙ fidimus ꝓfuturum.
tamē qui ūe philoſophie ⁊ pure reli
gionis amatore exiſtas. Hec ⁊ multa ali
nobiſ ab eo ſcripta inuidiō de quo nīmo
mirabimur miſerunt. Jubes aūt que de ex
plānatione ſcriptarum ſcīe quas uulgata
tione enumerat que ſint uoluminā uetis
teſtamēti que in canone debeant obſeruari.
quam partem ſcripture inſerere. his nec anjū
punto. ꝙ de uro honeſtimo fri ſalutē. Quā
quidem frequēter in ingeniō ꝓ ſtudio qō
his ḡ ībum dei. ū excerpam ⁊ teſtimōia
ex lege ⁊ ꝓphis de ſalutatore ⁊ de fidē nīa
ſimulq; indicem quis ſit ordo ul' numē
uetis teſtamēti uoluminū. poſtulaſti ri
uīt exprimy. ſciens qō ſit in re diſcendi
ſtudium. ul' quanta fidei d'uocatio. ⁊ qō
utre cōne deſidio michi ꝓpōas. Scias ḡ
ꝓpoſuiſſe me uſq; ad ouentis locum. ubi
ꝑdicatōnis nīe cepe exordium. ⁊ ū geſta
ſunt illa omnia que legunt in ſcīpta. ibiq;
de omnibꝫ diligēter explorauiſſe que ecclie ue
tis teſtamēti uoluminā. ſbiḡ que cum
omni inueſtigatōne compti hec ſunt. ꝙ ſi
libri quinque. Geneſis. Exodus. Leui
ticus. Numi. Deutō nomium. Jeſum de
nauē filii naue. Judicum. Ruth. Regnoꝝ
libri quatuor. Paralipomenō libri duo.
Pſalmi dō. Salomonis ꝓuerbia. ⁊ ſapie.
ēcleſtes. Canticū canticoꝝ. Job apte aūt.
Iſaias. Jheremias. Duodecim ꝓphaꝝ. liber
unus. Daniel. Ezechiel. Eſdras. Exhi
ḡ et eglogas ī. i. excerpta teſtimonia in
vi. libris digeſta tranſmiſi. De appoſi
tionis monumentis ſtatim. xxvij.
Que in hoc opere poſuimus. ꝙ plurima
ris cum multa à multis hāntur ad uos.
tū iſta ſ que uenerī. Apologeticū lib' ad p̄
dictum imperatorem deſcripſi. ⁊ adhuc im
paganos libri quinque. De ūſtate libri
ſino. Ex quos ꝓmotum edidit adhuc
catafrigas montanum. ſ. ⁊ pſeudo ꝓphi
ſas eius ꝙ tunc primum diuandi a rec
to trāne exordium ſumpſerunt. De mu
ſiano ſtatim. xxviii.
Cuius in ꝓcedentibꝫ fecimus mē
tionem fertur uoluiſſe multe ele gantie
ſcripſiſſe ad quoſdam ſrīs. qui dechinaue
rant ad heſim que dr̄ engratitarum. ⁊
tunc inp exortam. ⁊ cuius auctorem ex
tinſe tacitamus. ſimo aſſerit illum ipm
d'quo in ſrīoribꝫ immoratum. hīc ſtano
teſtimoniū dante. cuius eum ⁊ deplin
ſimit. De quo ī hyreneus in ꝓmo libro
ſuoꝝ heres h referit. Aſſumo unquid et
mantone deſcīſſe. ⁊ in qui uecantium
encratite. nuptias refricantes. que a
do. magnanimi inſtituente ſ. ⁊ ſubtilit ac
cuſantes ſuum ꝙ ab unico maſculi et

(c) 2006 Ministerio de Cultura

femmam ad reflicationem hūiam genus
fec. S; erab amanb' abstinēdum ĵdicāt.
unīa existīmes dō qui hec humanis usib'
pcreauit. De secta taciani. xxviii.

Tacianus quidam auctor extitit. 7 huj'
cemodi blasphemias introduxē. dq fuit
quidem auditor iam. S; donec ē ipo
fuit. mdō tale sibiare sepdidit. Postea ū
quam ille nīr effectus ; abscidit se ab
ecclīcis doctorib' amogantia tumidus'
et elatione numia inflat' tamqm dq se
ceteris ducēt mīliorem ppium maluit
quam á uetib' ītum docēdi instituere
re sthum scla qdam inusitata sedin
tilīnu fabulas introducēs. Hupcia'
aūit 7 fornicatōnē corruptōnem' pari
judicans lege simulia marcionu sacur
rumq: affirmans. De salute ūo adam
indubium dōucenda nouis qonib' cō
mentat'. Et paulop' idem hyreneus'
addit 7 hec. Non multo aūit inquid p'
seuerus quidam suptricte hefis robur
adjungens. fonīca maxima ei secta
toribus pstitit. Unde magis sciniani ap
pllati sunt. qui utiqz quidem lege et
pphis 7 cūglijs. s; ppa quadam intpre
tatōne sptarum finsum pūtant. Ob
trectant aūit paulo aplo 7 refutant ei
pstas. S; neq: actus aplorum suscipiūt.
Verumptīn pro eorum auctor tacianus
collocatōnem quandam facies cūglion
nescio quom compōuit cūglin unum ex
quatuor quod diatessaron nominauit
quod 7 nunc hetur á multis. Dicit aūt
et ī nulla ex fmonib; apli pmutasse
tamqm qui emendare uelit oronē com
pōnentq: uoz. Reliquo aūt h ipe

primitiarum numerū. S; ille qui
adultim gīcas sptūm: ex omnib'
septs eius ĵcipuus 7 valde utilis aptat'.
S; de his satis dictum est. De bardesano

Circa idem tps fmo 7 sept's et. xxx.
in mīnis hefib; ubiq; pullulantib'
et ĵcipue apd mīsopotamiā bardesanus q
dam ura diserissimus in suorum ungua
et uehemens dialecticus adultum marcio
nem aliosq; īmillos dialogos scbit. S; et
plura alia eius extant uolumina. que
dcpti ejus in gcum iūte fmonē. Erat nā
q: ita potīs in ūtbo 7 doctrina 7 interpu
tatōnib' ualidus: ut plimos 7 nobiles
uiros habūit sectatores. Est enim ej ad
mentionum defacto potentissimus dia
logus. s; et alia multa sept's que sacris'
utilia 7 p necaria pfectionum q tunc
erant tpib' exarat. Ferunt aūt hunc ipm
fuisse primum d ualīnu scola. S; eum
nigrim notasse; errois 7 inepta ei fabla'
arguisse; ipsius ; sad mīliorem 7 rectam
fidei sniam deuisse. Hec tn ex integro ue
tum errorum sordes maclasq: deposuit.
Erisdem ūo tpibus 7 romane eccle so
ther epūs ujuendi finem dedit.

Quinta 7. 1. finit liber quartus. Incipit
quemadmodum sub capitalia in liber qui.
secuo aptus galliam ppetrare subierunt mortem
Sedes Vt mirel quamobrem habeamus in uita omi
que implectōne lapsi fuisse reuocabam. Certus
Qualis a thalo mīri apparuit ipho. iiij Vt mirel
hyreneum sua commendatōne placeat. Quinti
Quemadmodum sub marcho aurelio mōtum pcu
cauerint phisam plurib' ds. vi. Eminato epi
qui nunc rome. vij Vt usq; ad illa tpa p tradi'
mīracula uenerint. viii. Quemadmodum hyrene
emonem hepcaritarum detinu 7 de. lxx. mīpabus.
xviii. Eminato sub commodo sacdotū. x. –

(c) 2006 Ministerio de Cultura

De primeno philosopho. .xi. De clemente alexandrino. .xii. De epis urbis romanorum .xiii. De ratione et mutatione tecta .xiiii. De pleuo ppbis catalogus. .xv. De latinate que sub blatto tem ert nome. .xvi. Que de montano et ceteris pleuo ppbis fuer. .xvii. De melchiade et serapio epis. .xviii. Quanta et apollonius catalogi contuando ple quntur. .xviii. Serapionis decreta de secta catalogarum. .xx. Que hyrenei contra hereticos apd urbem romam disputauit. .xxi. Quod rome apollonius mrio passus ert. .xxii. Quinque epi nobiles habebantur. .xxiii. De pasche qone. .xxiiii. De dubitatone que orta est apd alios. .xxv. Et omnib; una sna de pascha complacuit. .xxvi. Quod hyrenei scripta ad nos usq; puenerit. .xxvii. Que et ceronum. .xxviii. Que hi qbus honorum. .xxviii. De his qui arrianam in urbem secta. .xxx. Qualis mouit fuerit qui sacrosanctos libros temare ausus fuit.

Grauit sedulo ego Eusebius cuncta inscripta retro annis in urbe roma libens quinquies; facultate mihi ministrata. duodecimus ab apli successore celestinus septimo decimo ano ipius antonini uere. Quo in ppe plurimas rei publice utilis; quinquas ad exclamatione et seditione uulgi persecutiones adusum nris durissime exercuere. ita ut multa millia martirum pclara singula fierent. Qd cognite ex his facile possimus. que ad rerum gestarum memoriam et suadam hrie mandata reppimus; Et quamuis de hoc pleniori narratio. quam de singulorum nris persecuta sumus; sub tacito uideat tamen huius epistole cuncta. que instructione partem doctrine et scie necessariam in mundi hac. ii que in pnti opi competere diximus. pauca inserimus e multis. Alii namq; scriptores historiarum rebus et laudes et tropheas et victorias ingratiis du

cumq; fortia gesta celebrent. mortesq; eorum aut hostium narrent. patriam augere nitos. duris cuncta cedibus effusa descri bunt nr hic finis qui narratione contine de his que ad dim pertinent rebus. absur dum n erit si bella describat. que cauy p anime salute pressa et pugnas quas aia ut celestem patriam recuperet exer pit. si examina eius refat. que p fide ui tutis eius exegit; quib; n adusum minale multes s; adusus spales dimones dum cauit. n pubis carnis: s; p sps habitate. Si nequam monimenta hostiarum ma demus spia que n p triarum spaciis. nec pugnis et possessionibus. s; p celoy regno et paradisi beatitate pacta sunt. non regi mortali imperium ptinuit. sed ab immortali rege omnium do triumphoy glam suscepturi. Gallarum nobilissim urbis lugdunensium ecclias habebatur. et clemensium. quas sepi lapsu per fluit uidamus nobilissimus fluuiorum. Isis que et quanta gr di mires gestas sup nimoratu antonini ui temporibus descripta perdimem ab eis ad ecos asie et frigie. fide relatione cognitas missa sunt. De quib; ut fides eor habeat. ipa scriptor exempla subiciam. Serui xpi habitate apd uiennam et lugdunum galliae ur bes: fribus omnib; qui p asiam et frigia eandem quam nos redemptionem xpi fi dem et spem gerunt. Pax uob et gra et gla. a do pre et dn nro xpo dno nro. Et cum n multa uehno in pturbatione pclara uidim. p aliquanta ita rerum gestay ordinem iungum. Tribulationis ajunt nre magnitudinem et gliarum furorem quem gens nrib; intulerunt sic: enumerare n pnites quidem ipi sufficimus. nec-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

dum sepa omplm̄dē. Omnib; ⁊ cām̄uni
bꝰ congſſus ÷ inimicus tamq̄m qui iam
pacīatem pſecuc̄ons aduīnus ſuꝯ o⁹
dnaret inuia⁊ ꝓh̄ inſtruer; ⁊ iſonmet
muſtros ſuos. adūſus ſuos di. omne
mundū scelis ⁊ crudelitatis explere.
na ū primo domoeū nō ꝓhibē abnatō.
tum dem̄ usus uīnarum. ꝑ ⁊ pressius
ad publicum. ad ultimum ne omnino
unquoq; loco domuq; publico pri
uatoq; uidēnur. S; aderat di gr̄a que
fragiliores quosq; mīrum. de manib⁹
eorum eripiebat. Ducebat āt in mīdi
um uiros stabiliores ad ommis q̄ posſēt
ꝑ patientiā suam nō solum fere impet⁹
quos excogitabat ymmē. S; ultro expe
tē ⁊ sponte se oīnib⁹. uel obprobriō uel
tormentoꝝ cruciatib; obiectare. ⁊ las
ceſſendis ab iam pene tortoribꝰ ipi adhū
parum putare ꝓ eo qđ moram s hāc
ē quadam̄ ad x̄pm festinantibus
ēdent. uelus fere nr̄is ⁊ patientie uir
tute clamantes qua nō s dignę passio
nes huius temporis ad futuram gl̄am
que reuelabīr in nob. fetant g̃ forter
adamatōes aduſum se. ⁊ ꝓpria atq;
injurias ipi ⁊ dāmnias eorum laude
suas ducebant. S; ⁊ ubiq; se ab eis ac
lapidari ⁊ conculcari pacienter accipiebāt.
equanimit̄ suscipientes. quecquid illd
fuerat uulgi excogitasſ; insania. De
nq; quadam tpe astante tribuno et
permotꝰ cuncta. ⁊ ꝓ solus adclama
tionib⁹ ipi cohercta ⁊ inclusi s fis usq;
ad pſentiam pſidis. cuiq; aduenienti
offerunt̄. In quos ille tanta crudelitate
usus ÷ ut semote eius sp̄s singulas nemo
posſit exprīe. Necnus g̃ episcop⁹ unus
ex fribus qui in dīn pfām hanc tam.

erim homines integram ꝓbauit. cuius
uita cum esset adolescens ita examinata
erat ⁊ ꝓbata ab omnib⁹ ut ⁊ grauissimus se
nibus ꝓferretur. incedebat enim in oīb⁹
mandatis ⁊ iustificatiōnib⁹ dn̄i sine q̄rela.
ad obsequia quoq; fratrum deputatꝰ
simus erat. is cum zelo diuino ⁊ fer
uore spūs plenus tam crudelia. suis di
uersa supplicia uidēt inferri. ⁊ contra ius
fasq; tot penas humanus uisib⁹ ex
agitari indignatē rei ult̄ ñ ferens
potuisset se audire ꝓ cunctis obtamis. ⁊
quib⁹ nichil impietatis commissum. p
bari poſſit locutum. Erat enim inter
suos nouissimus. ⁊ crudelissimus. Ve
rum cum defensionē ei⁹ ñ reciperet obs
tinatio iudicis. inquirit tm ab eo si et
ipse esset xp̄ianus. Illeq; xp̄ianū se esse cla
rissima ⁊ nulli uere cessat⁹ ÷. tamquam
adducat⁹ inquit xp̄ianorum ⁊ ipse usi
tatum nunc̄ societ. S; mirat illi dicen
quod dicerit ignorauerit. Ille uo his ī se
aduocatum ꝓ nob⁹ nihil ñ me ñunc ho
norari. sed ꝓphetā zacharie qui g̃ seos ꝓ
plenitudinem caritatis ostenderit. se
cum exemplum qui ⁊ ipe dum fr̄ib⁹
ade ⁊ defensionē ubertatis que in nra
religione ostitit. exequē dīcit cum secu
tus exemplum. animam suam ꝓ ouibus
suis pōnit ⁊ ꝓ amicis. ⁊ io cum hi pa
rē uelint dēpti fideles x̄pi in regno ne
tuo sequent̄ agnum quocunq; ierit.
His g̃ dictis ⁊ fidentissimis ducib⁹
usus. omis reliquus seorum chor⁹ ꝓm
ta alacres et animas suas. ꝓ fide libe
rate ponūnt. Aliqui aūt impares et
infirmiores simulati ⁊ ad illate pſecu
tionis cruciatum pondus mutati. de
cem fere menſiō lapſu suo lucrum

(c) 2006 Ministerio de Cultura

nũ ⁊ ungẽtem ẽtiam relinquer. ⁊ mlto⁹ annos quos ꝑ eum fides accidat in fiegunt. Vñ ⁊ oĩs ualde ꝑcta sumus. ñ ꝓ omĩa q̃ cruciatus uidebant̃ ifer n: s;ꝑ extat ofessionis mẽto. qr mlto mo gnus lapsus mõnum q̃m ea que infe lunt̃ omĩa cruciatum. Comꝓhẽdor uantur ñ cotidie. quos dignos dñs iu dicatur in lapsorum numo suboꝛgari. ta ui ex utꝛ; ecc̃ oĩs qui studiosi et mg m uidelunt̃. ⁊ quoꝝ labore ⁊ industria regelunt̃ eccl̃e unusq; pars teneremur. Accidit aũt fꝛes ⁊ comꝓhẽdi q̃dam ex nr̃is pugnos. q̃mq̃dem publice ñra fiãt oĩs requir ⁊ teñ. Quoꝝ demonus' instinctu. cum tormẽta paresceret que uiderit scis uidiant. monemur se inuicẽ ipm mutuo quo⁹ ita fiat ꝓcep tum. communicato ꝫ consilium nos uelu dnetteasemas. ⁊ uesta impia ꝓfiti tes. ⁊ alia que nec ꝓsequi aut cogitare fas nõ. ⁊ quanta ne cõde q̃dem possum⁹ aliq̃o apd̃ homines gesta. Qe cum de nõ diffamata fuissent pu uulgꝰ. horro ri maximo ⁊ exẽtõm apd̃ os homines' ee exptus. ⁊ apd̃ eos qui ꝓius aliquid mlatõnis g̃ nos fuanoum ee senserũt. et oĩs simul furẽ aduersus xp̃ianos ar q; insanabili odio fuerie exptus. Tunc uisum' complerī illd̃ qd̃ a dño dcm est. qr uenret temp⁹ in quo oĩs q̃ occidit nos. puto se obsequiũ offere dõ. Post hanc sup̃ omne narratõnis genus. ⁊ supplitoum cruciatuum modus. q̃ scis nr̃is infelicẽ pugnæ sacrana q̃. s. illoꝝ ofessione tale aliq̃o dicatur a nõ ee com missum. In quo oĩs pari atq; eodẽ fu rore ꝓsiliebant. uulgꝰ iudex offm mul tes pugnes. Precipue scim̃ q̃dam diachonem q̃dam nũmesem ⁊ mir̃m. neophitum quidem s; nr̃ide ⁊ paretia robustissimum. s; et actiuum ꝓgnñmũ quem qui columna ⁊ firmamẽtum ecclie mẽ uocauerũt. ⁊ uanonam femineam ꝑ q̃m ꝑ ipe ostũdit q; ea que apd̃ homines despecta s. ⁊ in exemplu humanꝰ ui magna gl̃a apd̃ dm ducunt̃. ⁊ quia caritas eius que fraglia s ꝓ nãm per grãm fac̃ ee firmissima impleuerat. Cum enim oĩs decatrepidanem' s; et ꝑa ejus carnalis dñã que erat una ex numo nr̃m ueret̃ ne forte blandimẽ ac dẽt ut tormẽta. ꝙ debilitate corpoꝛis ut ad ꝓme ofessionis tormẽta sufficeret tanta solicitudine iuuare furata ẽ ut sol uent̃ ꝓius ⁊ concidẽt̃ carnificũ manu q̃ s. ꝓ coronã uosa iudicis animo fraterne ꝛ uicem succedentes. Denq; a ꝓma luce usq; ad uesꝑum tormẽta semp mouan tes. ad ultimum uictos se ofitẽt stupẽ tes quomodo in ea fide ꝓmanẽt. cum nu chil iam in illa ex corꝑe ꝓsupplicia rese disset. S; ulla ũe bñficia ut ꝓmodum ꝛsu disserunt nõ quocies uoce ofessionis e mutic. ⁊ uana sum. ꝓclamauit. toties' noue mes corpoꝛi redderẽt̃. ⁊ tamq̃m ablatas ꝓfessionem dolenꝰ instaura uatur recentior ad agones. eoq; magis' qua uidẽat qd̃ uoce ꝓia finium dolo ris extinguere. sepius ⁊ alacius uana sum. ⁊ mich apd̃ nos mali gñis ꝓclamat. Diachonus quoq; scs mẽe ⁊ nr̃e fidei quam dici ꝑt sup̃ quam humanũ fas ẽ fere natum aerius insistit ab̃ mimis demonum quo aliquid ab eo christe pos sent confessionis mẽte nouã penarũ gẽna ꝓcudit. ⁊ que longe sublimẽ hũane condicõnis excedẽt. Ait ille unꝰ deo-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

plenus in ōn crudelitates ex[illegible]
et fermam in ḡone seuciam. ut nūq̄m
dignat' sit uel quis cēt geñe. uñ domo t'
patria uñi salutem suum eis facā. S; dm'
singlis uñtagat' mich aliud in omnib9
tormtis ñi xanum se ee rpndet. Hoc in
uñ. ligemus t pata ē. Aliud inquid ọ
omnino mich sum q̄m xanus. Vñ et
mēbrubilis eos agitabat insania quod
tantas penarum geñub' sumptas extor
quere ei ne pfessionem quidē ppij no
cabuli potuiss;. Adultimum candentes
lammas ens t ferri ei gra ungiumis loca
et delicatiora quep membroz ymitamen
tis igniib' admebant. ex quo carnes q̄
dem ei' adustę igni defluebant ipe per
manebat immobilis inconcussus sacepi
dus celestib' cōsilq; fortib' q̄ ꝓcedunt d
unitate dñi. humanas in se tequitib'
flammas. Ut erumpēt mēbris omnib'
mīr erat. t toto corpore unū uultus ore
bat. Per hc in eo ymane forme agnito.
et ñ solum quis ēet tormtoñ crudelita'
ne agnosci posit; abstulat. uñ meo solo
recognoscebat' p nūq̄ glām. q̄ per pa
tientiam destruebat aduſarias ptes.
et suos multes p tolantiam roborabat.
exemplum ostendens omnib'. quia mich
mich terribile ẏ ubi diligī ds pat. mihil
dolens ē ubi fides xpi ē. S; artifices sce
lum nequaq̄m mīris erubuere tyranni.
Post paucos t enim dies desiderante' qd si
tamentab' adhuc uultib' que indignia
mur t ad mollissimū mīmus tacitū. tor
mēta rursus inferent. t nuo mēbra
rāis mentadum. S; hiongē cōt quam
impij cogitaūiant cessit. Nam quod ujr
ginē ab infidelib' p. restituendum ẏ ī pma
ssem corpus p sedā tormtoñ ostā mē
brorum que abstulat pma crudelitas. se
cunda reparauit. ita ut nūa supplicia.
ñ etiam penam inferant s; medelā. Sed
et blandima q̄m paulo añ mīmorauimus.
simili exemplo ad sedā supplicia reuocat'.
Et cum semiusta penet in mortis' quo
dam fumo pūta tēctas fiuss; pulsata ex
ciatib'. uelut é somno quodam subito
exurgens. in mīmoriam fidē bēatudi
nis uenit. t uoce constanti tamquā de
excelso t edito concionat' ad pplm.
Ostium inquid erratis o uri. qd puta
tis infantium usib'. uesci. eos q̄ nec
mitrox q̄dem animantium carnib' utūt.
Et sic in ofessiōñ ꝓruans. rāum mīj
mīrm ꝓfecta retruit. De mīrib' qui
; pea quam p dñm abeant ī ista
bōrum mīrm omnesq; in pseen
patientiā tirannica tione. ipso reuocat
euanuere supplicia. alijs rursū dbls
machinis obpugnare parat famulo
di. quo. s. affectione carnis t penaꝝ
sc. alore sumpta ac septimo ū dicunt
puncto in ñuo pedes ō quam ēdi fas ẏ
distincta in uno tenebraꝝ loco per omnia
penarum gña que fuerint quum sensus
excogitare potat deprimit. Quā plim
q̄ li geñe in cryastulis sumunt' dño
suscipiēte eorum hēcñu exitum. cuius
ñi defuit diuine maiestatis auxilium.
Quanta etenim exitis q̄ seuissima
tormēta ꝓtulant. ñi hūane medele ab
quo ꝓmissis cōsecj. mozin modum
uirtute domitu dualesce. t subitā mē
tis alienationem ac desipientiam corpis rob'

s; t ps ēt

(c) 2006 Ministerio de Cultura

recupare cepunt. ita ut cohortatione sua
ceteros ad pacietiam confirmarent. et impa
cientes erant penarum illi magis q̄ nup fue
rant conspecti. et quoꝝ corpora nondum tor
menta solidauerant. Illi denuq; erant q̄ fero
ris animis et conclusionis tenebras nece
ssitatur. Verum bn̄ fidei nr̄i ihesu
cpi gl̄iam nr̄i confessione fas n̄ est silentio
p̄terire. Q cum nonagenaria maior
cet̄ etate. et corpe ut pte illius cui nul
lus cet̄i pena mortis solo nr̄i amore
refugiebat. ducte ad tribunalia nimio
pcrus defect̄ senio et langore resolut̄.
Cuius ad h̄ solum anim̄a frualat̄ ut xp̄e
pcam magnificentius in fragili corpore
triumphar;. Statim̄ undiq; ad tri
bunalib̄ impie plebis undiq; clamor
attollit̄ hunc ip̄m ee insonat xp̄m.
Tunc uoce pfide uicinoꝝ q̄sinam esset
xanthus dns ip̄ius. Si dignus filius sedes.
Hunc ut cunctos uehit rabies immensi
cuiusdam furoris inuasit. ita ut q̄ appe
tatem pugnis alij calcib̄ subigerent. se
nem ut etatis in̄ furtum aliquid retinentie
defectum. Illi uoce q̄ longe erant quecquid
furtiuis eis uenisset; in manus eorum iacie
bant. unusquisq; sumi s ee delecti duceret,
ut aliquid ursenem secisse uidissent;. Inhoc
etenim iudicandos dos suos ee credebant.
Quem cum seminece pertulissent in carcerem
reportarunt tam̄q̄m homicide et necesti dece
dentem. Eodem tempe immensa q̄dam discretione
pcedit et mitia et inspirata xp̄i dei aīa q̄
q̄ numquam se prius a persecutoribus
gestum meminerim. Omnis hi q̄ prius cōp
lices negauauerant fidem correcti. triumph
antem carcerem. Q quo infelicib; ne solame
quidem penalis pateret exitus in q̄ xan
thus; tam̄q̄m homicide et necesti decre
uarunt. Hinc mihi duplicem penam q̄m̄q̄d
cetorum supplicia mitigabat spes et coro
na nr̄i xp̄i q; warritas et ips gr̄a releuabat afflictos. Istos aut ipis penalib9
cathenis et pondere carceris gr̄uib9 conscientia
cruciabat. ita ut multi ipo et aspectu di
cerentes a cetis quod illi precabant̄ de
supplicijs lecti et dum nō nescio quid in
ipis mutab9 psentes uincla sua uelud
momina pcosa ducebant p scalone car
cis xp̄i uonus hodor effecit. ita ut inde
sibi in cingastulo s; in noctem conclusi.
Alij tristes demissi. ipis q; conspec
tib9 oratio et omni q̄ prius deformita
te fediores. S; et ipis gr̄atib; in meo obp
bio exp̄ta erant tam̄q̄m degeries et
ignauj qui fidem pdidissent et crimen sueniss. et xanthus dns mine
q̄uenter homicidaꝝ tm penas in effugerit.
Q cum ita geri uiderent. ceti incredibil
conuocatis. ita ut comphensi ab iq; ulla
animi mutatione constanter se mori
ud q̄m xp̄iano9 ee facerent. Q cui q̄dam
multis locis fuissent longe persecuti post
aliquanta tum h̄ subiungunt. Post h̄
iam pdictas spes mirj coꝝ uetuo coro
nam quādam uarijs floribus compositam
domin9 his xp̄e intexens offerebat patri.
ut ab eo uictores magni agonis remunerationes etiorum sumerent p̄mioꝝ. Etiam
matur9 et sos et blandina et attalus nume
rum dieb9. in multus multis; gr̄egium diu
sarum ad spectaculum aggregatus statuit
in medio arene. et rursum matur9 cum
seo q̄ mihi prius gestum fuisset ad omnia
tormentoꝝ et uerum gladiatorum renouant etiam
ab9 immunitatis aduersarijs. quatinus
eorum patientiam frangent. et ab ipo u
ta dicam utice coronas coꝝ duriperent
inhumanus ppli uocib9 instigatus. Sed illis eo

(c) 2006 Ministerio de Cultura

magʒ animos rolueret spes uicine lāglē. qñ ſ iam iamq; ñmu eo stingēt ⁊ nisi ecta re deerās uideret. Cumq; ⁊ supplicioꝝ gña ⁊ spectaciō pene iam tempꝰ fuiſſet assumptū. nec moūj ullatenꝰ a sententia uaſuiſſent cum ⁊ ſelle fenē suppoſita ceſſet ſumptam ūlcerib' carnē. ignis su uerr minuſtret' exureret. ad ultimū ifa tigabiles mīrm ſpē feno cesis cerucibus effugiēt. De blandina martire .iii.

Blandina ūo relegata ad stipitem. dū; un cruci s modum distenta. uestis pabulum ꝓparaē. De ñ un ligno pendens. multu un ꝓuto et sacas leto oō nem fūdebat ad dīm ⁊ qua ⁊ ſ ostā tia ⁊ ceſis agonis fui ſorib' pſeūantia ꝓmitt. ⁊ facile uota ſpabat implenda;. que apūs ſuadebat exemplis. Simul ⁊ illō cōxens qō passionum xp̄i ſorib' ēt cum ⁊ ſic ⁊ glē ejus donanda ēē ſortia. Sēt cum nulla ex uestis corp' ei⁹ anderet attingē. de ꝓta de ligno rurſū reuocat ad carcēm. Alijs adhuc agonib' ꝓparāda. ū ꝓmitas uictorias capō quō tormoſi ſp̄ias atterer. firm ūo animos ad tole rantiam ſcitaret. phoc qō ipa in paruo ac fragili corpore. tot ⁊ tam mīb' p̄mīet multa ⁊ p̄fingōs agones diſcederet coro nata. ac ita semp mīr. Qualis .xtalo appa tali ſ q; uocab' rufe ustio .iiii.

Appli postulat. Erat enim ualde no bilis ⁊ qō cunctis nobilius ē. ur optim ſcientie ⁊ in fide xp̄i ꝓnia exercita sē p mīr. Cumq; ⁊ cum act' fuiſſ; ⁊ ampliate ato tatulo se ſoeditate. in quo sēp̄ū erat attalus ⁊ amus. fuerūe in eum uulgi ſa ni ētas furor uehemīq; cepit. S; cū p̄fi di in dictarum finſſ; ēē eum romane ciui tatis ut rum. iub; eum cum cet̄is ī car cēm recipi. simul ⁊ ad cesarem refert ei⁹ ſiam. quid de eo juſſet expectat. Verū nīc moras p̄ti in carcē. ñ infructuoſū ⁊ temp' dūne putauit. s; ingere animu alacritate fidei fuerē eos q infirmiores ēē ui deret amabant ⁊ ip̄i nouum mīes. co hortatōes suas mīes p̄mes faciebant. Ex quo magnum gaudium mat̄ naſce bat eccle uidēti filios suos q pene iam dēdiſſe uidebant un mittem p̄bos repara re ad uitam ⁊ monitis eoꝝ mīa q iam negando uelut abortiuum qdam ef fecta fūarent qui rūm parturiebant. ⁊ xp̄e mēbris rūm formabat. Docebant enī ab lis qdē ñ mult mittem pecōrum. s; ut ōtat ⁊ uiuāt. Igit̄ cum a cesare recep tum fuiſſet ú pfidēs quid punirent negarent ſ aūt dimittēt die quodam celeberrimo in quo ex omīb' pincipijs coeunt ſ mmdinas apd nos agē ſolent. unſo fregiaſſimo sūnat tribunal as cendens ꝓparari ſ judex xp̄ianos ⁊ un duci ad supplicioꝝ pompam p̄bendā cunctis q aderant jubet. Rursum itaq; cruciat. rursum pene. rursum tormēta ꝓparant. ⁊ ſiqu forte ciues romani rep ti sunt. hos capite plecti decernit. Ceteꝝ uo uestis t̄ra. Ingens t̄ra omīb' gla xp̄o ofebatur. plus q ania negauerant. et dum ita neq; negantes potuit. nunc ūo cum negantib' uerba p̄bent in con fessione pfitent ⁊ de pcōnis grege reuo cati in numo un mittun jungent. Igitur eigi fuſſ; eos qō hīetur alexander quidam ge ne frix. medicus disciplina. ur religioſ⁹ et prudens ⁊ ut ex ⁊ mor. pbitate cui cat' carus acceptq; amore di conciuat' cū as ſiſteret tribunali militib' orabat' ad ofeſſi onem eos in quos qō agitabat'. ita ut ōib'

(c) 2006 Ministerio de Cultura

q̃ adstaturi tulam fierent quo animo gẽ
ret. Cumq; ro ppli notauissent. īdignãtẽ
maxime phis qui qd̃ pius negauãt re
ducia nunc ofessione reuocatum. ꝺcla
marunt ad ūsum alexãdrum ḃ ipo nis
tigante comiti. Q̃ jussus a pfide in me
dium staturẽ. ⁊ quis ẽet inciogat. ꝺamñ
se ẽe iuba. pfessione testatẽ. Quem statuo
ppatrẽ dum uestis ꝺeimpnaut. ⁊ postã
die simul cum attalo. pduceẽ. Quẽ ex
ceptum cesaris gratiam applis uolẽs.
⁊ ipm ẽẽ uestis jussit. S; cum ferax
nulla scõrum corpora stigis; oñib; cõ
ũbium ecãrumq; penaz supplicijs cru
ciatos. ad ultimũ in ospectu ppli i medio
arene jugulari jubet. bõo alexandro i
omnib; quas ppetus ⁊ pens ne unum
quidem penit. pfente simonẽ. S; ab ini
cio usq; ad finem unẽ semet ipm semper
cum dolore. ⁊ un laudib; eius ac ꝓtib;
pmanente. Attalus uo cum pnis sub
tectis in sella fenea toreret. cũq; undiq;
adustecarnis. ad nares ⁊ ora uisceraꝫ
ppli pfemant. uoce magna exclamat
ad plebem. Ecce li ⁊ homines comedẽ.
quod uos factus. Q̃ ꝺ a nb uetũ occidi
unquam tas facinꝰ. qd̃ uos apta uice com
mutatus. Nos enim neq; cõmꝺumus
hominẽ. neq; aliud qd̃ mali agimus.
Et cum uãgaret qd̃ nõ l ſt ds ipsius.
Q̃ pẽs s nimiꝰ ansei mutẽ. Q̃ unus est
ñ indiget nẽ. Post nos nouissimo iam
nusquam die blandiana rursus uidet
cum ponteo annorum fẽ q̃ndam puerũ
quiq; ⁊ in ꝓnum cruciatꝰ. jussit fiãt
semp astare. quo magẽ cõrum uidentes
supplicia ꝺeuitẽ. Statimq; in medio
juberetur jurare p ds. jn nõ eo nec animo
nullos ẽe alios ds q̃s jurare agẽt.

Cumq; alijs quamplimus ũbis expleret
gratum ds. insanire magnos eos cẽp ppli
multitudo neq; tenam pueri etatem. neq;
ferum femine mitantes. s; poma torti
torum gna q̃ quoꝺam eos circo pagẽtes
nudi decẽ pedes putebant qꝺ crudelitas
juuenum. Tunc pmꝰ maximũ patiendi
robur magna exhortatione suscipies. ⁊ p
seuerans in ofessione fidei. impollutũ spm
reddit. Bta uo blandina ultima omnium.
uelut omnium nouus mat. pmissos ad
martyrij coronam filios. insequutam secura
festinat. exultãs ꝺolens uelut ad thala
mũ sponsi jmutata. ⁊ ad nupciale ꝺuju
um. Ex quo fiebat ut un ũbib; ꝺpiceret.
et un crucijs exulta gaudẽt. ac tam ꝓlan
tudẽtur ⁊ leta. q̃ unꝰ ꝺapes regias accu
baret. Post hi ad bestias ꝺamnat. s; ab hi
untacta pduratꝰ. Jn ⁊ aliud excogitatur
crudelitatis genꝰ. ut rete constricta obiẽt
tauro ferocẽ jmittat. Aquo cum fuisset;
in nullus ictab lacessita. et toto arene
ambitu iactata. ⁊ nich penit lesit. s; per
manebat leo ut semp ꝺsueuat multitu. mẽ
te ostenta. spe ipa ⁊ animi pstimptõne
cum xpo iam colloquens. Ad ultimum
jugulari gladio jubet. stupebat ipis ⁊
jmpijs. ⁊ ꝺicebat qd̃ nunq̃m fuit finita
que tanta ac tam fere pduxit. s; nec sic
quidem saciatat aliqm capit crudelitas
quisq;. Armatq; enim spiritus ignitibꝰ
concretas ferri actuarij mores. mãsues
ẽ nesciebant. Ex ipa quippe sexꝰ pacie
tia seuiores ocionis rabies accendebat.
et cruciũ pudore quodam fatigabantur.
qd̃ maior in eet cruciatus quã cruentabꝰ
uir. ⁊ ex h ad nephanda odia judex simꝰ
instigabat. ⁊ ppls. ut septa complerentur
quedã. Jnquis adhuc unq; agit. et

(c) 2006 Ministerio de Cultura

jnjurias adhuc ipse faciat. Igitur iaudi
to seuitie gñe eorum qui necabantur
in carne. corpora eorum juvebant expo
nu. adinbita simul cedia die noctuq; ne
quis collectas reliquias hūanitatis in
tuitu tāti sepulture. s; siquid forte uel
vestis uel igu reliquum ex corporibus
mīrm fuāt ipaq; cum trunquis suis ca
pita pungor unsepulta p cedia multi
tudinē. r querebāt siquid ultra possit
hūana crudelitas in eos qui iam ultra
hujus lumē processerant. Exultabant di
gnes magnificantes simulac sua gloz
uitate datam in illis undeam dicebāt.
Siquis ūo unc ipos paulo uigaor ul hu
manior uidebat. ubi nunc e auctoritas
eorum. r quid eis pfuit ista religio p q i
ais posuerunt. Igitur apd illos erat
uarium multiplicationis genus. apd
nos ūo ingens lucrus habebat. p perpe
qd ñ posnemus corpora humo tradere.
quippe quib nec noxas tpe aliqua adh
q oriminis pbebāt. neq; muniib suade
cedef. neq; pcib aut illo alio gñe co
pia erat. ita accite r solicite cuabant
ne daretur extremis ossib sepultura.
Post anquor aūt dies cum nullam sepe
liendi gram pstitisset incensa scōrū cor
pora mīrm r nusquam reperta cū reli
quo tempore putāe in indanū fluuium
dispsere ne usquam eoz reliqe residerent.
Quasi ūo hoc agentes dim ignorent. r sic dece
bant spem eis pli resurrectionis adim
ere. Spantes enim audiebant d sepli
quandoq; se ee resurrectos. Jdeo nouā
nescio qua pstruadite s suppstione lex
se tm̄ninis sanctis subjungunt. Hunc
uidemus si resurgent. r si p ad ee ds
coz. r erexeos d nob mīris. Hec q que
illis temporib gesta exepla firmu gumē
tum declarant. exquib quid i pcta
punctas geri potuit comecta capiedū
e. Referunt ad hec in ipa epla qdam
i de hūanitate r mansuetudine bōz
mīrm que dignum puto ad hui fmonib
suis sic ecta sociari. Quoq; ajunt ad mu
tationem xpi. qui cum in forma di esset
in rapinam arbitratus e se eqlem deo.
in tanta gla pōta. r semel r iām ac fre
quenter mīes fei. p bestias. p ignes. p lami
nas. neq; mīes scripti dicebant. neq; alis
ta se appllāmab inchulgebant. S; si forte
aliquis mīrm. ul in epla ul in fmonib
mīes nīas; unc patrum acis dicentes;.
qd hui appllatio soli xpo debet qui solus
fidelis unctus; mīr. r q primogenitus e
ex mītuis r auctor uite ecie. uel ee illis
solus hui aptum ee uocabulum q p bona
confessionem adsedē de hac uita. r ppere
munerum ad dim. Hos aūt audiebat hūiles
et egenos optamus ut ipa salutem in nob cō
fessio tuta pmanat. Jmqd r ectos fis cū
lacrimis obsecrabant ut p eis dim precent.
quo pfecte confessionis signaculum mūnu
mentum acciperent. Et tanta in eis humilita
erat. ut cū reb ipis essent mīes. nomun
dū iactantia fugerent. Apd gentiles uero
cū omni fiducia consistebant nobilitate
aīe potempta immunitate. r suppliciorū
patientiam dimostrantes. Erant g mīr
fis humiles. mīe psecutores dati. Suis
mitres. adulatoris arbules. Xpo subiec
ti. ablo erecti. Humiliabāt se sub pote
stima manu di. p qm nūc fulti magnus
exaltati s. Placebant omib. accusabāt
nemīe. Solvebant ectos. ligabāt nullū.
Orabant i p persecutorib suis. utentes
fmonē stephi primi mīris. et dicentes;.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

bomme ne statuas illis hȳ pcem. Adue
sum quos eo uehemcioa dbs pua ac
talunt. qđ pmmiā hac tate qm habe
unt un fr̄iliu ⁊ eos q̄ lapsi fuāt ⁊ qs
se iam immanis illa bestia absorbuisse
cdeuat. ī sum unios dnicis et⁹ usq; ad
etuebant. ⁊ uelū mat̄s g̈ parulos suo.
ra g̈ eos uocas pfusis mr̄tȳrū lacrimis usq;
meret̄. ⁊ oīpotēti dō estimcntes p
ris fontes ac flumina lacmaȝ. usq;
petebant eis á dō. ⁊ cbuebat eis. Hec
s g̈ cum ic̄ ducebant eundi ad dominū.
Hec iam putabant nīrū fore coronam.
si parē mētorum suoȝ de ecclis raptā.
uelū spōna q̄dam de temptari á dbło p
manssissēt. Supōna aūt pacē ⁊ ipi
dilugerūt. et nū suare mādabāt. Nec
aliq̄m s quam p pacē uiam ad mr̄tyrium
struebāt. cauētes ne ullam p se dissē
cōnē frīb⁹. aū ecclē mat̄ mestitiā dēlin
qeret. s; pacē semp habīdā. pacē frīb⁹
semp ēcludēdā. ⁊ caritatē perpue tenēdā
q; unitas ⁊ cocordie unicam cōmoīt̄. Hȳ
nū unitat̄ ū opinor á nō ad hereticā
nē legīcum nīmone ēdita s. q ex tuoȝ
utroȝ auctoritate defēdūt. pp eos qui
tumidi ⁊ inflati aduſ fīs ferunt. et
siquid forte titubauīt mr̄tȳrū xpi.
usca aueis putant penit⁹ excludēdi. Re
fert adhuc in eadem sēpā ⁊ alā narratō.
q̄m cognitōnis cā. his uisere dignū pu
tau. Hieracides q̄dam erat in numero
eoȝ. q̄ p xpm uinci q̄ timebant. Hic usq;
sacas auctuam ⁊ auctam gēbat. mch cibi
uolens accipe. s; cm sale ⁊ pane cū aqua
utebat. Cumq; hunc uste rigore uellet
⁊ incarcē pōtus obtīe. adhuc p pmā
cfessionē suam q̄m in amphiteatro cfe
sus; reuelat q̄ ī recte faceret aleipiades

cācis dī et ipe ī uicī⁹ alus formam sēda
li dēlinqe. Qđ cognitus aleipiades. cep
oīa cum gīarum actōne pipe. qđ q̄
illi reuelabat ips ū docēt. ⁊ huic ū sēcē
rem fr̄e pſuadebat. S; dēlis finis fit.
Igr̄ mōtanus et aleipades. ⁊ theodot⁹ in
frigie parib⁹. tunc pmum apd quam
plimos impias opinone ueīnunt.
Et q̄ pillō adhuc temp⁹. mīte ⁊ alie uir
tutes ⁊ gīe in diūsis ecclīs p donum s
sps ministrāt facile adcommodata;
fides ⁊ his potuisse appīe gīam dari.
Cumq; prima mr̄ fīs dissensio fuisset.
exorta. ⁊ rursum ecclie gallicaȝ judicium
suum ⁊ sīam de his q̄; cum oī reūētia
et recte fidei exp̄ōne decīunt. epīas
mīrm q̄ apd eos sumaū sūāt. p ferentē
quas illi in umeris p̄ōtu pasiam ⁊ frigi
am frīb⁹ distīctīb⁹ sēpsant. ⁊ de uicherio
urbis rome epo de pace cum eccle cōmo
nētes. Q̄q; ⁊ hȳ reneū p̄ōm tunc adh
eccle lugdunēsis fuit. ideo urbis rom epo
cōmendabāt. testimonyū uste ei⁹ phibē
tes. sic ipārum ⁊ uoces que infra sēpte
s ostendunt. Vt mīles hȳ reūum sya ac
cie re mōdatione. p secūt. mu.
Im dō ītum ⁊ semp optatum⁹ pac
cleute. Regnum⁹ p̄em ⁊ scīm nīrm hȳ
reneum. hȳ sēpta defene. Que de tam
ū his cōmēdatis emulator nāq; ; tes
tam. e. Scim⁹ enim qđ solus officij gd⁹
irīe aliquem tum. Qe ai iste recte ma
tur in plūio. s; plus enim ex uste īmo
cōmdamus. Et mūnat ⁊ p⁹ hȳ duūsoīū
nīrm glas. quanta fero cesi. quata besti
is. q̄nta ignib⁹. quanta ⁊ scalore careis
absumpta s. Qe siquis unde plenū nosce
rit ser ītg regnat ep̄as. Lucadmodū sab
marcho arrio esaie mīoȝ p̄ib⁹ ꝓcaudit

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Gēt antonīj q̄ub⁹ ꝑmuā ꝑsecūdꝰ v.
quib⁹ hꝭ gesta reffūnāt marchum aurel
um fr̄em eius cesarem bella infēcē gīmj⁹
aclarmatis ⁊ tūc hīstorie cum sit eu⁹
ꝑcipuāt⁹ exēt⁹ estimātem ⁊ queuīt ad
fāc opus ecc̄t reppisse in legione q̄sdā mi
lites xp̄ianos. quib⁹ ut mris mos ē flexi⁹
genu⁹ obsecrab⁹ exorasse dīm supplica
cōnes eor⁹ ⁊ subito ō omnīū ꝑpemlargis
simis imbrib⁹ ꝑfusis. exercitus quidem pi
ctauis ꝑ quo oīabant xp̄ianā fidem se
dabant. hostes ñō quā cū exercitualit̄ un
gnābant. fulmīnib⁹ crebris ⁊ celit⁹ pro
lapsis ignib⁹ effugati s. Ad hēc referat
quidem ⁊ ab hīstoricis gētilium. s; qua
mōrum ro cōmob⁹ impetrata fuit. ñ re
feratur. quippe apd quos ⁊ eccl̄a mīracla
que a mris gesta s. ñ hīc fidem. J hōr
ño ⁊ tertullian⁹ hꝭ īmorat ⁊ apd grecos
apollinaris. q̄ q̄dam legionem ꝑ signū
hē mīracō mutato mīne uocitatā dicit
ab imperatore fulminā. Tertullian⁹ ū
marcū imperatorīs. epl̄as ⁊ hīc dicit q̄b⁹
apr̄us indicat. s; nos iam ad hīsto
riā ordīnē redeamus. Sg fotino nonagesi
mo octauo anno ē eccl̄is gallie mīrab⁹ con
sumatō. hyreneus lugdunēsis eccl̄e su
ēp sacēdocium. Quem hyreneū ꝓbicar
ꝑ apl̄icōr fuisse in pūncta compīmus.
Hic ut ait eo ad ūlsus hereses libro eleuteri
ēpi temporib⁹. que q̄dā nūc habem⁹ in
manibus scīre se op⁹ ulo indicat his ūbi⁹.

Fundata g ⁊ edificā Ecclīa q̄z
ta eccl̄e vā petr apl̄i: q̄ fuer̄ usq; an. vi.
mo ep̄atus offīo ingrūit. Cuius tem
poribus in epl̄a ad quosdam meminit.
Hyne succedit anacletꝰ. ꝑ quem tertio
loco. ep̄atum suscep̄ clemēs. Hic aūt cum
apl̄is bēs fuit ⁊ cum ipīs utam semp

exegit. atq; ab ipīs mīstratīs recēte gēlur
dōnis eorum īmemoriam ⁊ ꝑdicōnis
eorum formā semp habebat in oculis. Sub
hīc ergo clemente. sedicio ī modica exort⁹
ē apd corinthum unde fr̄s. ita ut ex ꝑsona
romane eccl̄e scīret ipe clemēs ad corin
thios epl̄am nec̄uriam que eos reuocauit
in pacem ⁊ fidem cor⁹ q̄ excussa fuerat
reuocaret. ex ꝑmēs in ea apl̄oz aūtōnē.
q̄m nup ab eis ip̄ fuscepat. & ꝑ hanc ꝓba
tum dic̄. Huic aūt clemēti succedit eu
rist⁹. deīn alexander. ⁊ ꝑ hunc sextus ab
aplis ordinat⁹ fuit⁹. Post quē telesforus
qui ⁊ illustre mīrium duc̄. Post hunc egi
nus. deīn pius. ꝑ quem ancet⁹. Hunc
successit soter. q̄ nunc duodecimo lo
co ab aplis ep̄atus obtinet sortē. ⁊ easd⁹
quas apl̄i tradid̄ ꝓdicatōnes dum me fi
dei integras illibatasq; edocuit. Ad usq;

Hec hyreneus ad ulatiā ꝑ fidēs
in fūdēis mīracula fecisse ait. vi.
libris complexus. s; in sacō meliorum
mus eōdem opis libro dicens ⁊ sims q̄ub⁹
reliquias quasdam dum me mīrantis
un eccl̄is inuenīri hꝭ in scīt. Adē aūt
longe ab eis ut mortuū suscitāret. sic
dīis suscitauit ⁊ apl̄i p̄ōnes. s; et
sīs fieq̄nt fecer̄ hꝭ in plūmis eccl̄is.
ta ut omīū simul eccl̄e congregata rem
isq; ⁊ obsecratōnib⁹ mīas ad dīm ꝑfu
sis conūtet̄ spūs sīm⁹ ⁊ reddet̄ hō ubi
ꝓōnes scōrum. & tām dē ꝑ alīq̄n
ta. Ad hī si dīm dicent ꝑ fantasiā fecī
se hec. ad q̄s uenīam⁹ q̄ hec ab eo
gēnda ꝓpōsuit. ⁊ q̄ confirmauer̄ hunc
ē sīnum dei. ꝑ quē ⁊ dep̄li sum⁹ ī ipīus
nīe. ⁊ ab ipō accipientes gr̄ām facīt
ri. ad subuenīendum salutī hominum
ꝑ ūniquisq; īuocet. Alī nāq; dīno

(c) 2006 Ministerio de Cultura

fugam⁊ ita eos qui uēlāt s̄ pungant.
ut unātum ulli ip̄i q̄ cuncta s̄ creauēt sī
ecc̄ pmanēant. Alij āt p̄sciētiā accipiu
nt fluōrum⁊ ustiones ap̄licas uidēt.
Alij infirmos m̄mu suppōta restituīt
sanitati. S;ed mortui abyssi aligeiens
fuscitata s̄⁊ p̄mās fer nūcium p̄amo
multos. Et quid plura: ☩Hon; nūm
singlārum ītuitam q̄ p̄ unīuersū mūdū
in ecclīs dīgnatur p̄gram⁊ nm x̄i ubiu.
sub pontio pilato crucifixi que tī eoa
die fiunt nō obaliq̄m nundinationem.
neq; ob pecunie q̄stum. s;ic gr̄atis gr̄a
accipiēs dō. ita gr̄as eadem ministrat.
Et tām in alio loco idem hȳreneō dis
ta scribit. Sic unquid audiunt multos
ex frib⁹ in ecc̄ gr̄am hītes ap̄hyz⁊ oīb⁹
linguis loquentes p̄ spīm dom̄i. q̄⁊ multa
et secreta dei in manifestū ēxpedit; pfer.
Hāc unā unum ū hostīdem dauīdas sci
spīm gr̄as. usq; ad ultimū nc tp̄a apō digñ⁹
quosq; in ecclīs p̄uersāt. qm̄quidē in
nullis pollicit sumus. ☩ nos in tp̄e
platuus. Quemadmodum hȳreneus emo

Et de ordine ca num sēptārum
nonū diuinū; diuinaz dīuīn⁊ de
sēptārum q̄d⁊ sup̄ius. lxx. uīc̄pīab⁹ uni.
uersi hȳreneus scribat. ipius uerbis omnibus
simonib; ap̄tamus. Primo uīq̄ de sēis
ecclīs uidamus. Oratis q̄dē hebreis
ap̄ta eorum lingua descriptum edidit ec̄
glīa. cum paulus⁊ petr̄ in urbe roma
ecclīzarēt. atq; ecclēm uiri fundamēta
iecerent. Post quorū exitum marchus
discipl⁹⁊ interpres petr̄. ecclīam q̄dē illē p̄dica
tionē digessit in libro. Post hos lucas discipl⁹
dñi. quoniā frī petr̄i eī recubuit. euāgeliū
glīa. apō ephesum uterem asie positus.
Hec in tuo iudicio opis libro. In quibus ū

de reuelatione iohānis scribens⁊ de numero no
minis antīc. hȳreneus. Cuius g̃ hec ita se hab
ent⁊ in omnib; rectis⁊ antiqs exemplarib⁹
iste numerus inuenīt. s;et illi hȳ eadem
contestant que iohem uidēr in corpe potiꝰ
et ūbum dominū p̄dicātem. q̄ nūmus
uestre sacīn gōrum ordinem; et unitas
que in eodem obseruāt. Et paulo p̄ius
subjungit hec. ☩Hos g̃ plerīq̄ nouimus
nouum⁹. de antīc̄ne ecclīa fundāta aliquid
pnunciantes. Sic enim oportet hȳ eum
dem⁊ palam in utrāq̄ p̄te ostendi uniq;
et primum q̄ apocalipsin scripsit. nm ea⁹ eum
dem fuisse; ex̄pssum. qua nec ipa reuela
tio añi mīcum tp̄is fēa; s; pene tā nīa
etatī q̄pe finem dominicam cesaris. Hec⁹
apocalipsis ubi ur sup̄ nmoz⁹ d. expōit.
Quemadmodū p̄ame ep̄e iohī. et p̄me
p̄e. plīmaq; ex ipis sumit exempla;
☩Hec⁊ tertullianus qui dī pastoris. ap̄lec
tē dicens. Bene g̃ refert scriptura q̄ dicit.
Primo oīm̄ dāndum; deinde; q̄ unū; deū.
qui omnia cāuit atq; ordinauit. Hec ait⁊
testimonijs de sapīa salomonis. S;et
apīci cuidam uri ē im̄ retractat; simonē
q̄ nmorē in mittit. Justum q̄; mīris et
ignacij nmoriam fac⁊ ea que scripsit
pauē in medium⁊ p̄mittit se q̄; ad ūbū
sēpta marcionis rūmpit. S;et de. lxx.
uīc̄pīab; diuinaz sēptārum audi q̄d
refert ūbis. Dīs unquid homo fēs;⁊ ip̄e
dñs saluauit nos. q̄ deorū figmum illud
q̄d⁊ unguis sēptam ē⁊ nī sic q̄dā dixit
coz. q̄m ausi s̄ uic̄pīari alīc̄ sēptas ajūt.
Et ex nouēcīa uuīētre excipiet⁊ pariet
filium. sic uic̄pīat; et theodocio ephesi
et aquila pōtic̄. Amīo iudeo; plerīq; quo⁹
secuti s̄ ebionite q̄ dixīc xp̄m ex ioseph na
tum. Et p̄ pauca jām ista subjungit.

Sed hoc manifestū debet; uniuersis
qui unguē uolūt quoq; discu
tere codices uidēr; p multa loa
et epīstola. Et maxīme in libro
ueteris testamenti⁊ libro
ipōm hebdomadum aug lo
qui uocatione sup̄ plenum.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Prius enim inquro quam romanor̄ inuales
cer̄ p̄ncipat̄. cum adhuc macedones asiam
possiderent. ptolomeus lagi filius uolens ub
uotece fuc q̄m apō alex̄andriam ex omnium
uer̄em gentium uolumnib; construebat
maiorē glām quereret. petit ī. ab infimis
ut celsiores eaz sēptas ui gram ung̃m inter p̄
tatis acciper. de illi subiecti quippe erant
macedonū electos in sēptas sēs eruditis
mos atq; in utr̄aq; lingua p̄stimos uiros
.lxx. patres misit ad ptolomeum. in q̄ tñ
dei uoluntas ⁊ ofilium gerat. Tunc ille si
gentium uolens accipe doctrinam ⁊ ne ne
ne forte p̄ imprecatione dei offenderet ins tam
diuinus uolumnib; ūitatem. singlos a se
inuicē separat ⁊ eadem seorsum p̄tonoli
dprecari iubet. eumq; ordinē imprecati
oīs fin gulis quibus; uolumnib; obs
uari. Quosq; rursum se coram in unum
oēs reuocari ⁊ offerri ad inuicē q singli
uiq; precata s fuc. Et tunc ūe ds glificat.
et sēptuta sca qd ūe diuina eēt agnoscēt.
Oēs enim eadem eosdem ūbis eosdemq;
nominib; ac sinicijs sēpsant ab initio
usq; ad finē. ita ut ipi qui aderant gen
tes agnoscēnt quia ds mitu sēpē tunc
uiq; precatas s. Et nichil mirum si diuina p
uidentia hec ita fieri p̄curauit. cum ⁊ in ea
captiuitate que ap̄lo accidit suo nabu
chodonosor rege corruptis sēpturis cum
p. lxx. annos iudei ad patriam suā redirēt
iurtemporib; artaxerxei p̄farum regis
inspiraūit ds hesdram sacerdotē ex tribu
leui. ut omnia p̄rorum ap̄lium uolu
mina ac ūba reperiret et restituent po
pulo legem que p moysen fuat tradita.
Hec hyreneus. Enumeratō sacerdotū
Graui decem ⁊ nouem sub commodo.
annus antoninus cum impio p̄ruasset
p̄ excessum sui. p̄cipuū cōmodo relinq̄d.
Huj primo imperiano iulian apō alexan
driam sacerdocij suscep agrippino exactis
duodecim ānis in egipto defuncto. De
Quum p̄dem tps pulcherrimo philosopho.
scole ecclesiasticē doctoris officio p̄ecel
luit in oīu eruditione nobilissimus pū
temus ex quo apō eos assuetudo antiq̄
tradita usq; in hodiernū p̄manet ordi
nat sēptuarium doctores imp̄r scole eccl
esiastice habeti ipos dum taxat in sciētia
et in eruditione p̄stantissimos. Huj ergo
officij uelut auctor q̄dam ⁊ dux ipse de
quo supius in sanctis illustris habebat.
quippe q̄ ⁊ in philosophis p̄ q̄ floruit ap
pellatē nobilit floruisset. Cui tm studij
gloriosum deo ⁊ tm amoris fuisse traditur.
ut ⁊ ad p̄dicandum xp̄i euāgelium omib; gēti
b; q̄ inotescentis ultimis secretis recōdit
fidei et diuinorum calore p̄fectus sit. et
usq; ad ultimam etatē ūbum dei p̄dicādo
pueñit. Erant enim adhuc ⁊ un ill̄ q̄pl
et euāgelice ñ nulli q̄ ad imitatōnē sōrum
apl̄orum in dñicis p̄cipl̄ otijs obtēta
tes. p̄gerum dei ⁊ aīm suj ardentē. ūbum
dei ⁊ fidem ignotāt̄ quibus; gētibus
inferebant. Inquib; pcipuus ⁊ illustris
primeū habebat. quem fer̄ ad modos
puenisse; reperisse qd bartholomeū apls
apō eos fidei semina p̄ma condidisse.
et multi euāgelium hebreis sēptum lras
deliquisse. qd p eodem tps simplices pūtem
imbi reperum detulit. Sed ⁊ in multas p
tes alijs doctine ecclesiastice studijs apō ale
xandriam clarum satis et nobile ustam.
ultimo ⁊ admirabile fine dedicit. tam
usua uoce deplos instruēs. q̄m ⁊ libror
monimentis etiam postis thesaurus scien
tie derelinquens; Dclemēte alexādrino. xi.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Hhuius chunmaz erudītōnem scor' qñ
maxime effloruit apō alexandriā clemēs
eodem uocabō quo et ille in urbe vōm. apō
rum et successōr et deyps uocitat'. Denq; -
ip̄e clemens in.viij. diuīnōrum libro.
putem tam qñ in gr̄i et p̄ceptoris suy mē
tōnem fac̄. Sed in p̄mo libro stromatum
hunc eundē designat in eo loco u̇ enumāt
qō plures aplice p̄dicatōis reppit uiros.
hi ducens. Ō quidem cōmentarij huius opis
ñ ad hostinatōnem sc̄ripsit. s;. ad comme
moratōnē senectē. et ad obiuōis remōuū
qō. s. mihis fit in adumbratō qdam rez
magnificaz et numeroz; illi⁹ū q audiuit
ñnuj a uiris scīs et btis. ab alio apō acha
iam. ab alio apō siriam. ab alio ño īoziē
te. et maxime apō palestinā instructus
fuim. ex hebreoz̄ originē uenisse. Adhuj
unum aiūt in egipto mgr̄io usus fuim.
uiri uirtutis et scientie ñpto oñib; p̄ferē
di pātem. Post quem uelut thesauro in abs
conditas repto. alīq querere ultra cessauj.
Et illi quidem dīuine doctine ītegrē in q sib
ab ip̄is stratam p̄mis antecessorib; per iacobo
ac iohē et paulo. scīs aplis tradita fuerant.
tamq̄ patres filio commendarunt. Sed et
pauci pauc⁹ simules filij. ad ō faciūt et ip̄i
sos in nīb aplici gīnus plantata semina.
Ecclē ultimoz̄ narrat⁹ pre erat
q̄ fame ñnto nr̄is adhuc p̄sb⁹ celebrat'.
q̄rtam tēnam p̄eos q ex circumcisione
fuāt successionē. usq; ad tp̄a aduane.
ostendens adducēs. Primum namq; unū
exḡitab⁹ ep̄m fuisse iudeorum nr̄m.
p̄ quem. iacobum. iñ publīum. p̄ hūc
maximum. et sic julianum. p̄ quē gaium
et rūm julianum alium. cognitionē q;
et ualentē. iñ dolusianum. Post quē tertī
mū. Apostolis narrat⁹. De quo et m
Uerum ea tēpesta archonys' sec
te uolo quidam ta. xviii. —
exacta p̄fecta omnīo ui ip̄i sēbi in urbe
roma erudīt'. refert at̄ciano cui⁹ in supio
ribꝰ unī ecclē sēptores īmmutū libros
quam primos libros et maxīm dī mario
nys hierum sēptos. quam asserit idē tacia
nus mendosas fecisse sīas. Sz; et q̄ et
quam obcām ex eorum hēsi fecisse sint. -
ip̄i p̄ia ūba designat. p̄ta unīquo ī mē
senectōs discordant. q uo affirmare cupi
unt qō ñ p̄ stare. Ex eorum namq; grege
é apelles qui abstinentie et senectī p̄fectꝰ
ua uisus. unum q̄dem oīm esse facetur
mendum. Aplīas tñ ōrios sp̄ū asserit mēdi
cantes. sequens p̄suasionē magnus eiusdam
tacte sp̄ū demonis nīme p̄monere. Alij a
siciōp̄ nauta marcion duo ee p̄incipia mē
duxunt. ex quib; ī exordio et basilides q et
ip̄i secutꝰ quidē pontacū hupō. s; ñ me
mentes extrinsecus rerum sic nec illi q̄dem
ad ea que parum ē facilora ꝺ̄ui s. et
duo p̄incipia unīdinēunt absq; ullis hī pba
tōnib; affirmantes. Alij q; et ipsi rursꝰ
in deīcus deuoluti s ñ solum duo. s; et tri
incipia et tres nat̄as affirmant. Quo
princeps et auctor ē finem. sic ip̄i dessēso
res agnatus ei⁹ dīc'. Sz; et ip̄e descīpsit. ut
congressus sit cum apelle nta referēs. Nā
et senex apelles habuit ūbeum sermonē.
et multa mala dōce deuce ē ūm et asserebat
ñ oportē omīno fidei discussi rōnem. sed
unum quemq; debē in eo qd̄ ēndit per
manē. Salutem namq; ee hīs q in cru
cifixum sperant. cū ut inbecillis operibus
inuenīantē. Quamuisette ei decēnebat de
do. sic p̄dixerimus unum ee principium
ut et nos dīm. et ūi exponēs ei omē fidē

(c) 2006 Ministerio de Cultura

manducēs ⁊ ipe sum sitim. Dicebam
aūt uīq; ad eum. Vīn tū ostendam mihi
principiū hōnem. aū quom hī asserat
cōsistere. Tunc ille ap̄hīe q̄dem nichil se
metipīs cōtinuit. q̄ nichī omīno ad
nent ūtatis. exco qō mē se mucē oscor
dant ⁊ utiq; falsē s̄ quē s̄ metipīs adūsātē.
Q̄m aūt sit unū principiū se q̄dē scire
dēiguatur. nā tū s̄ uidi. Cumq; admirare
t̄ā me ū qō uerum ÷ dīēt. sācīnto ostē
mauīt se nescire q̄m unus sit ingenit⁹
ds. s; tūm credē. Tunc g̃ deīsum pla
ne eum ⁊ notatum habui q̄ se doctorem
pfitēt̄ eorum que se ignorare fatebatur.
In eodem q; opr refert. callistion q̄dam ī
urbe roma depīs extitisse ticiam q̄ sēpsit
op̄tunum cē. a ticiano ap̄tōm. ⁊ q̄onum
habuum. in q̄ omia q̄ obscura s̄ ⁊ difficilī
in sēpīs ds̄ minis absoluat. S; idem nob
in cōmentarijs suis ap̄tōnes cius. plato
nis se et sectam̄ pmittit. Est aūt
eidem ⁊ mecaīon cōmentarijs in quo
refert quod appelles quam plima aduīsū
legem moysi cōsēpsit impia ⁊ aduīsu⁹
totam legem blasphemas. p̄tulit uoces
cōtinuens ū s̄ uidet̄ et destruens ea q̄
ibi scripta s̄. De pseudo ap̄his catafrigar
ce et multa alia ex suīlē. xliij.

Septimis compīmī ulnis cum tam
hostis hūiam genus ad salutē hōminum
debellandum mich usquam ocij genit s;
ds̄ulas et uarias hereses. p singla que q;
suscitat loca. in q̄b; maxīmū sui gen⁹
p̄tem. apd asiam frigiamq; p̄luet
mōtanum q̄ se paracletum mentet. et
cum eo mulieres p̄scam ⁊ maximillam
quas ap̄hetas uelut ex ipīus fēas inspira
tione iactabat. De sectmate qō sub bla
et ⁊ in urbe romano fem ÷ nome.

flaemus q̄dam gen̄ plinj de ecc̄ dapsus.
una cum blasto socio ⁊ cmunis. ⁊ finonis.
primos de ecc̄ in sinum unitatē d̄ducebat.
nouū aduīsum ūpatē figmta machinātē.
S; aduīsum hesim erchafrigiz seuissimum
uanissimum. prulit appollinaris hierapo
lites d̄ quo sup̄ mīmoratum⁹. Hujq; qm
primū ad idolorum erudissimum ingrī ad
uīsum eos p̄ ūtatis defensione ētarūt.
qui ⁊ nō ad hystorie textum monumēta
uanissima rehīrunt. Jnām ū diuinū
appollinaris scribens aduīsum hūc hesē. et
designans in p̄fatione qō pecc̄s galacie
uicinarumq; p̄uinciaz digḡiēs ⁊ plu
rimos ab eis hereticos undēs. multos q̄dē
et coram disputando confecit. Rogat⁹
tūm a frib⁹ hī ⁊ ad ipos sēpta transmisit.
inquib⁹ p̄. inquantū cum auctorē hereti
designauit. ꝓgdiens ⁊ addit hec. De-
Negligo unquid montano ⁊ cet̄is
hunus hesis. pseudo aphis. xvi.
qui aduīsum ecclām nup exorta c̄. inde
descendit. Vicus q̄dam cē dr apd̄ melia
frigie ciuitatē q̄ appellatur ardabau. in
iunxit mōtanum q̄dam nomine qui
nup ad fidem xp̄i uenīat surrogato asie
p̄consule. cupiditate immia p̄matus
accēsum. comītis spīritab; in semet ip̄m
locum dedisse. ac repente in quodam ex
cessu mentis effectum ⁊ uelut spū actū
ploqui cepisse noua q̄dam ⁊ dīuersa his q̄
ex successione maiorum eccl̄e tenta fuīt
uetū. ppriam sp̄e p̄fitētē. Qe cum ita fieri
uidēnt hui qui ei p̄ eadem tp̄s aderant au
ditores. alij enim uelud dimone repletū.
et en: mico pflatum spū ad decipiendos ꝓpō
judicātes obiungebant. ⁊ aliq; omino
p̄hibebant. mīmores dīmi p̄cepti ⁊ cō
monitionis eius. q̄ jubet obseruari a falsis

(c) 2006 Ministerio de Cultura

pphis. Huj aūt uelū sēo sp̄u repletum: ꝛ pphīa gr̄a donatum putabant: ꝛ jn īm̄ morel domunica ꝑcepta eratico ꝛ seductoꝝ sp̄uj ea tenus indulgebant. ut ꝛ ꝓuocare eūxo dicenda aliqua delectar̄nt. Et hj fabulare publica. qua jnoscipimatis ꝓtinus puta uit. A quib; montan⁹ cum sup q̄m dignū ē jn uociatōne h̄ret: un tm̄ remotus ꝓgressus est. ut ꝛ quasdam mulieres isa nu sp̄e quo ip̄ repletab̄ participes s̄ face ret. ꝛ ad jmanētoum secum patr̄ educere. quo facilius utiq; sexus jn errorem p utrumq; capet̄. Hinc iam b̄tificare eos q̄s familiar⁹ adhēbant: ꝛ pmissionum magnitudine tumidos reddē. jmodum ꝛ obnubere quosdam uti me jn omnibus adulatores deputāt. Tam ꝑ pauci erant ex frigibus qui eoz decipent̄ jmania quib⁹ et pluadebat unitatem eccl̄ā que pacem tr̄e ⁊ blasphemare. ꝛ non solum mihi ei deferre reuerentiae. s; ne nomen ei⁹ quidem mereā. frequent̄ tū aduūtamab; ex alia frib; uelam et cont̄ fidem ꝛ uicinos confutata ut hi tici corruptores q; unitatis ab eccl̄e pacis et societate depulsi s̄. H jn primo libro sc̄ uens ꝛ pone me opis sum corp⁹ corp⁹ fraudes hesis in singlis quiq; numer̄s. jn secdo q; uolumine de eisd̄ ꝛ hj scribit. Quale ⁊ aūt mihi qd̄ ꝛ ppiarum pensiones no⁹ uocāt. ꝓ eo qd̄ insanas eoz ñ susceperim fabulas. Dicentium nos se ee quo promisit dns ad pplm finium sc̄e mysticz pphas. Rp̄d aūt ḡnb. Si a do missi s̄ pphe montanus et mulieres eius. quis eorum a judeis pse cutionē passus e. aut q̄s ab illis occisus ⁊ q̄ eoz ꝓ nōe domini cōprehensus ⁊ an regel ꝛ p̄sides steter. aut q̄s in synagogis judeoꝝ flagellatus ⁊. uel quis lapidatus est. q̄n

mmo et e ōtrio tūcius. qd̄ finem uite ex emplo jude tūcius accepit. Dū enim ip̄o demone quo inspirabat agente ch̄m fis quiq; temporib⁹ uita laqueo finisse. Illum ū admirabilē uenti pphe ip̄ius ymaginem tholocū nūc tradunt. q dam q̄si ustum s̄ ee uelū in celo assumi. et ascendisse se sp̄um eius a quo euect⁹ in excelsum ꝛ jn deuct⁹ ad tam finē uite extu pessimo tm̄ misse. S; b ip̄i de mo tano ut theodotoo ac mulieribus ita gestum negant. ⁊ ita plib⁹ affirmat. Inē negāte et firmitates nos ei fidem rehinqm̄ imodo. Item p̄alquanta subjungit ⁊ h. S; ꝛ sci epi. pluriss̄i uiri q̄ p idem temp⁹ fuer̄ zoticē de cumana ꝛ julian⁹ de apamia ad gesti contē sp̄m qui loq̄t̄ in mirabilia. asserunt demonem obtare os ei⁹ ꝛ eccliu de uocem falsi ꝛ enormia sp̄s. qd̄ ꝛ ita fēm ē. Nā cum arguens falsam fuisse ma ximille pphiam. que tertia prima jnnumerabilis putab̄. ins uacuis. Nā quom̄ ei mēdacium cuidenter arguit̄. Tredecim namq; annis exacti s̄ a mysq; ad p̄sentem diem ex quo montan⁹ ista mulier. ꝛ mi quam prius ut priuatim ut publice bellū aliqd̄ exortum ē. s; pphanis p dei media. pax jugis ꝛ firma p̄manet. S; ꝛ in tertio libro de his q̄ se iactabant qd̄ mira mines exortum hesi extitisset. ⁊ dr. Cum ī quib⁹ in omnib⁹ que sup̄ius memorauimus ch̄i ꝛ p̄ncipe pretuerit ad mines confugiunt di centes se multos hr̄e mines. ꝛ ⁊ judicium qd̄ uer⁹ sit apud ip̄os pphetas sp̄s. Qd̄ g̃. quia et multi alij hereci. plurimos mines hr̄ent. io adhuc ecclesiasticum ē eis. qd̄ ꝛ uera sit apud ip̄os sit. Nam p̄mi qui dicuntur marcionite. hr̄ent plures mines. S; q̄ ee pretuit apud eos nūrū ūtas. ubi ē ūtas

(c) 2006 Ministerio de Cultura

nō ē: Et p̄ aliquanta rām subiungit;- Denq; aīt sēi mīes qui p̄ uīa fide mīrjum ducunt. cum de ecc̄ie p̄decīres ad passionem ducunt. siquj forte inuenta fuīnt cum eis de hesi cathafrarū. se ēnunt se ab eis repuunt coīe societatē. nec ullo gñe cum eis aliq̄ palmā mīrj teneant. sp̄m montanū ⁊ maximille adiscedū putāt. sicut mīris apō apīam quē; sup̄ meādum p̄nca gestum scimus a gallo et alexandro q̄ de ciuitate mīes exciēt.

De melchiade et scripas ei⁹. xvii.

Hec eodem aūt q̄ immutat ⁊ melchiadis sēptcis tamquam qui ⁊ ipe libz̄um ad ūsum hesim suā fidei cām conscripsit. Denq; ⁊ inscriptē exēplū dicas suo opi hec uerba. Hec; enim cōfidum ē inquid in ecclesiā mēnias. ⁊ p̄ anania cā appiari qđ ē apīe pseudoappiarum. Vbi enim quis amēs efficī ia recta; n̄ p̄ cē tenax. Qui sine diuio mētium sumunt exēplia: ad finem uo deuotiōnē amentie sic suppōnemus. Hj aūt n̄ neq; in uet̄i testamēto quēq̄m neq; in nouo p̄dicīm sp̄m extitisse appiam potuer̄ dimonstrare: q; neq; agab neq; judas neq; silas. neq;. uxj. filie filippi. neq; anna que in philadelphia ecc̄ie ppheuit. neq; quadratē neq; alī q̄sq̄m ex numo ip̄oz̄ hj n̄ dimoser̄ apphasse;. Et p̄ paucā rām subiungit et dic. Sicut p̄ quadratum ⁊ ammiā philadelfiā uc ajunt mulieres iste montano succesiss̄ in appiam gīam ⁊ sic̄ ofirmabant unj ūse eccl̄e date s̄ ad appiandum usq; ad ad uentum dñi dēinde eoz ofirmato. Hua ram demū ⁊ cum iam pene habent annum ex quo destituta ē maximilla. Hec ex supadcī uiri cōmentarijs. Jpe ūo d quo iudicat melchiades: ⁊ alia nob

apīj opis in exemplēda monimēta denique. Sēptice namq; ⁊ adūsum gentes libēnt. q; et adūsum nudos ajum ⁊ ad pīncipes romanū regū apologeticum p̄ fide uīa sēptic ⁊ adūsum catafrigas hēreticos. Qui ē; et appolonij ⁊ appolonij cathafrigas ostendo sēnctionum sēptor intellīt hīc. xviii. — adūsum eos edidit in q̄ oooooooooo sacris uigilanē apīas ip̄oz̄um fallas ēe ostendē ⁊ singla mīs uba cauguit. simul et uitam moresq; eorum q; auctores hēreseos exactius exposuit p̄ uba. Si; unde a mus inquid quis ē hic nou⁹ mīgr ⁊ p̄mo nīb̄ occinam ei sēdm commu sīam aut ip̄i ⁊ opa commencēt. hic; q; docuit mu pcias solui ⁊ q; ieiunio; leges p̄mus imposuit. q; pepuzam ⁊ cinnum opida frigie urbīn mīauit. atq; in hec os agregandos dēnt qui exactores pecunie statuit. qui sub mīe oblōnum munia artificiosius accep̄ qui salaria p̄stat p̄dicantib̄ ubum suum ut p̄ mutata enixi doce ne ei⁹ opam p̄mant. Hō montano. De muneribus ei⁹ p̄ aliquanta ita scīb. Ostēdemī aūt primo omniū has apīnsias. ex quo sp̄m repīete s̄ unos suos reliquisse. Deīn gīnem equit̄ p̄cam ungīnē fuisse ⁊ p̄ aliquanta rām dic. Addit uxēē quod omnis sēptā. plurib; apīam munia accepe uel pecunias. Sīg uideam apīam aut et angīnam accepisse ⁊ uestes p̄ciosas: q̄m eam putem apīeē: Et rām post aliquanta subiungēs dicens. Si; ⁊ hem fus q; apō eos nomīne cōfessionis ifia tus ē: uic aūt confessionis fructū caret. q̄m quidem p̄mittam pecuniā ujncla depōuit. quem optent uiq; humilīē se agē. Hec augurcia dat. Apīce s̄ ad

(c) 2006 Ministerio de Cultura

auctoritatē assumens. eplām ad oēs ecclē
sēbit. in qua docē conat eos q̄ mīto recip
q̄m ip̄ cōfirmāt. r cohortāt oēs ad nouā
ītrorum. ad psuasiōnes accomodare aurē
suam. Blasphemat aūt dīm r apl̄os ei⁹
et sām eccl̄am. Sz r de alīs quib; dam q̄
apd eos ī mīes honorant̄ rīa sēbit. Vez
ne in plib; immoreī dicēdum ūb dāle
xandro q̄ se īmicū pm mīem fec. quē subiū
gē ih̄ apl̄is. quem adorat ū dīm r nomine
hic placentius alius q; nephar⁹ acabus
neus exaūt. Hom nos dīs: s; acta ih̄ pub
lica ostendent. Ds g̊ oz donat pēa: pdīn
sa ignoscet mīi lacrimā. an mīi ignoscet
apl̄e rapacitas r auaritie crimina: Cum
¶ dīs dīēt nolite hīe aur neq; pecūiā.
neq; duas tunicas. ut p̄ monūb; ītra gent
acq̄rītes r egg̃untes ea q̄ dīs r hīes ī
sta vīcē: Hanus nanq; eos q̄ apd ipos
ut apl̄e ut mīes īmant. ī solum ādiu
tab; s: r ā paupib; pupillet⁹ udus pec
unias egg̃are. Ad⁹ si hīc ofidīa ad sūt.
et phis hūnt ūcum discepatōnē. ut si
dulcia fūnt ut de cetō desīnāt talibus
se implicare cōmūcys. Oport; enim ex
frucab; ut agnoscī. ut ī. pbari apl̄am: sic
et dīs dīē. q. anton ex frucab; agnoscāt.
r apl̄a uel⁹ pbāt ex frucab⁹. Vr aūt d Ale
xandro ēcus agnoscāt. sciēdum ē qr iu
dicat⁹ apd emūnum fīdeī nū. pōsūle ese
si. ī pp nīm xp̄i: s; pp q̄dam lacrimā.
Nam ā xp̄i mīe iam apostata exacerbat.
S; p̄ ū fideles q̄dam fīs q̄ p mō temp⁹
apd judicem aliquid pcūant. p ip̄o mīce
dent. simlāt se pp īm domum laborare
et p̄ hoc mittāt. ī ī in ecc̄ pāte siue rece
p̄. ū lāt ee ab omīb; noscebāt. Ad⁹ siq̄
forte mīi⁹ his q̄ dīs ad cōmodādā ecclī
manc ficem in archiuis publicis apud
ephesum gesta. suam. Ne ī ibi suarū
rerum apl̄e q̄ ei familiāt ignorant. q̄
uicq; cum his sumēt sī dubio. r apl̄a
ignorantia cum ip̄o pariē redarguētur.
Hȳ r mīca alā in eo simulā possūm⁹ docē.
ais si assidue in cōmunis uenīāt. r ecc
plane mīstōnes nīas. r exuant se abīm
si putant se nor posse effugē sceām.
Item p̄ pauca d ipis apl̄is subiungit. Q̄s
si negant se apl̄e ipor munā accepisse ta
lanta ih̄ ū si dulcia fūnt apl̄as se ee ut
īsimiēt. r nulle d fam. pdamna. Ver ip
si necarium puto. r reliquos hor apl̄a
fructus pbari. Dicte in uos ō apl̄e;.
Vtinā apl̄a tos candēb⁹. r rubeb⁹ ali
qñ fucat⁹: Apl̄a stibio tingit⁹: Apl̄a
lasciua ornamēta utit⁹. r ornat⁹: delectat⁹:
Deīn apl̄am ad tabulā. r tesseras ludit⁹:
Apl̄a pecuniā suam ad usuras dat⁹. di
cam⁹ silue; facē hec apl̄is. Ego aūt unū
ab ih̄: eis pbabo. Hȳ r multa alia rōne apl̄
lorum. ad sfutandos eos sacis plubīt⁹
et constanter intexuit reliquiis. r ih̄ qđ
quadragesīmo iste quo ih̄ celebrat agēt⁹
anno ex quo mōtanū fatue h̄ uaticinatōis
initium dedit. Refert r de quodā zoilo
qđ apd pergamum cum apl̄are se maxīmi
la simularet repente ungl̄ius cepit impare
spūq; q̄ in ip̄a loquēt⁹. ita ū eum penitus
comēdet. S; obstāmus huic q̄ ei adulabūt⁹.
Ppemunit aūt et arte cuīdam mīis q̄ q̄
excatōne ipotum se accepisse asserūt sal
uatōr⁹. precepisse apl̄is suis. ut ne ab uno
die numum amplum ab urbibus discedēt.
Refert pēa apd ephesum mīcios audie
sectatos. r ala quam plima ex quib⁹ uche
ment⁹ suspīca liebis sactat⁹. Hapollonius.

Seraphion aūt Serapionis decreta
q̄ p̄ memoriā sua cathafrigē. xix.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

eps apō anchoriam fuit ꝓ epla sua qm
ad arium ꝑ ponticum scḗ de hac ꝙu he
si potr aliquanta hꝫ die. Vr aūt ihs eam
qō ista que nunc nouā ꝓphia uł ꝓcł exec
tio nouā ꝓstitit. ab oīm firmitate q̄ jam
ūso mundo ꝛ reſpuit ꝛ reſutat. dīs missi
ub claudij apōlum ars ꝛ apolicam a se ꝓ
uncie eps ihūs q̄b: de his plenꝰ istruam
m. Jnuocaūt ihū sapionis epla ꝛ subsēp
tōnes q̄runcam eps ꝛ mīm xameuam.
Ex q̄bus unꝰ hꝫ nō scḗpsit. Aurelꝰ carnus
mīr. opto uos bñ ualḗ. Aurelꝰ quoq; hꝫ nō.
aurelius. puluꝰ. iulius. adelecho colonꝫ
ę tracie epi. Vnus dꝰ nr ihs q̄ uōs socia
q̄ ꝛ machabeo uoluit demonē ꝓcellere eicē.
s: adulatores eo ꝝ nō ꝓmittunt. Sꝫ ꝛ mīdo
sunt eps ea dēclarāq̄ subsēptōnes sup
dictas ihūs ꝓmittant. Verum de his sacis
cer iḗ Sām. De hyreneus ō hęti
cis ꝓmutō no. eos ap uarḗ wōnā
ma dīsis ruchomni nouiter: disputa
p nullos regla ēcliōms ecclie uyr. xxi.
uexatuꝝ. p quib: hyreneus ad dīas sēpta
ꝓgunt. Exiat q̄ unꝰ ex illius q̄ supscḃr
ad uastum de scīmate. Dis ad flouniū
d monarchia ꝛ qđ nō sit dꝰ malox cātor.
Hyenim suppōs uix uidet asserir. q̄ ni
ꝑam errorem uoluit ꝛ ualitam. Scḃe
aūt idem hyrene ꝛ de agladę uirum ꝛ
q̄ fugiat ascitum se ee quosdam ex suc
cessoub: aplox ꝛ uolli sēptōnē satis ele
gnt adfixam. Mis misereꝛe digum dim
Adjuuo te unquid Adnuciatio uīḗ
q̄ tm sēptis hunc ns hꝫ libu. xxi.
ubam ꝑdīm nrm ihm xpm ꝛ aduēti
ei⁹ un gla cum uenret judicare uiuos ꝛ
mortuos ut confās hꝫ que scḃis ꝛ emēdes
diligenter ad exemplaria de q̄b tm sēptis
ad fidem ꝛ ut sacm̄ntum adjunctōis huj

simul ꝛ dulcedo ꝛ unctas his que tm sēpsisti.
Hanc uel ab eo dicta inscię opi nō ne
cessariū cōdi q̄ pl̄ diligens efficiatur.
omis qui hꝫ ut legē ut scḗ dignū duxit.
sciens exemplum diligētie a sēis uiris
et ministrb: tantum. Verum in his q̄ ad
florinum scḗpsisse hyreniū suspicarem
fac policarpi nōnē cum quo se ꝛ ꝓsa
tum ee designat phꝫ ista. Hinquid dign
ta florinu que asseris ofidēt dico. q̄ nō s
same sūtie. Hdagmata nō s ꝓsona ecc̄s
tice fidei. Hdagmata ne illi quidem q̄ d ecc̄
ꝓsi s lictici ꝓtuer. Aliq̄n commētan.
hꝫ dagmata impietatē docēt. Hec dagma
ta sci illi ꝓbi qui an nos fuer nunquā
ꝓsule illi qui ꝛ apłos uider quos ꝛ tu nosti.
Vidi enim te dum adhuc puer eem in
asia apud policarpum tunc quidē ꝓclare age
tem. dum adhuc ecs ynt pulcrum ꝛ stu
dētem placē policarpo. ostio enim mag
in illius temporis rerum gestaꝝ mibet
nimoua. quam ꝓsentis. q̄ hꝫ que a pūo
dicimus cum aīa ipsi coalescimus ꝛ ad
sient ei. Vñ ꝛ dicum ipm ꝛ possim dicere
in quo sedens disputabat vbi policarpꝰ.
et meſum illi⁹ ꝛ uultum acterꝫ uitę m
atum. Jpius q̄ corpis habitum. Sꝫ et
disputationes quas habebat ad ipm ꝛ
conūsationem que fuit ei cum iohāne.
quoñ natē solitē erat ut ecclīam quę ipm
dominū uidisset ꝛ quoñ recordabat ꝛa
ac recensebat illa que dcā a domino ab
illis audierat ꝛ de ipsius mb: et⁹ ac doctrina.
Et ea omnia hꝫ cum sēptis ꝛsona ꝓferebt.
que tunc ego ꝓ mīcia dīn quam in domo
dignat̄ ꝛ attentis studiosius audiēs dscḗb
bam. ñ in cartis sꝫ in cord mo. queq; per
gram dei fidelit ecclīo ꝛ mecum ipe sine
ꝓmissione quoddam in summo. Dīn g

(c) 2006 Ministerio de Cultura

testor et in aspectu ei⁹ affirmo qꝫ si ꝺo ta
le audisset: vt⁹ apicius ille pulcarp⁹ exclam⁹
set statim et aures suas obturasset; qꝫ sic mo
ris erat ei dicisset; ds ihesus in que me tp̃e
reseruasti. ut hanc audiam? Homine ipm ex
nuo locum fugisset: in q̃ stans ut cedens
huiusmodi vocem audisset: Si; exceptis ei⁹ q̃s
scripsit ut ad vicinas eccl̃as ut ad antiquos ex
hortatib⁹ commonens et confirmans eos et cohorta
ns ad fidem p̃ filia ei⁹ eundem agnosca. Hiy
reneus. De vita apollonij mirio passi sit

Iterum ea tempestate quo rx. rx vij.
romanu regnu apicem gubnante.
pur ecclis pene tam appugnatis et, si mo
dum ex oim gie hominum ad agnitio
nem et pfessionem dei summi animas aggre
gabat. Denq; et in urbe roma multos ex
illis illustrib⁹ et ꝓnotab⁹ viris. cu ubis
et vxib⁹ et pinquis. atq; oim pene fa
milia sociauit ad fidem. Si; hoc nequa octi
me antiquus hostis aspexit.
Continuo denq; adgreditur varijs mod⁹
machinis impugnare. primo in urbe rom̃
apollonium q̃dam virum in fide nr̃a
et in omnib⁹ philosophie eruditionibus
illustrem. ad iudicium p̃fecti accusatore
ei subtracto. qdam infestissimo et desyre
salutis homine. Quoꝫ quidam lex q̃ obla
tos puniri iserat. xanos imolatore⁹ pris
simulatoꝝ censebat. a p̃fecto iudi
ce. ut ei⁹ cruore communicent̃ fidem pri⁹
excep̃. Cum deniq; exorat⁹ vt⁹ apollonius mir⁹
in defensionem p̃ fide sua q̃m audiere senatu
atq; oi⁹ p̃clarissime et splendide habue
rat edixit septam. et p̃ij sedim senatꝰ sulcau
capite plexus e. Ita namq; a pdb⁹ lex ini
quissime promulgata censebat. De tite epi⁹
Grauk sub eodem cognoti cap. nobile⁹ hu
pricipatu deuchero in urbe bebant. xxij.

Roma tredecim annis sacerdocio functo victo
suscedit. Si; et pilano apo alexandria p⁹
decem annos defuncto: demetrius substituj
t. Apo antiochiam q̃ octauus ab⁹ apis epꝰ:
obtinuit: sapion de quo in sermone: primo
memoratum. Cui ante apo cesaream palestine
theophilus et narcisius in vltimis eccl̃a
ꝓclarant. Apud corinthum tuo bachilus.
et apo ephesum policrates nobiles memo
rabant. Si; et infra in aliis locis reffert
p eodem tempo egregij sacerdotes. nos tm
eorum facta mentionem. quorum fide et
scientiam ex ipsis operis indicijs possumus
plene comptam. De pasche q̃one. xx. vij.

Hijs; ea tempestate ecclis p̃cipue
in phrygia asie q̃o n̄ minima ex
orta est. adhuc ex antiqua cor̃ obseruatione.
descendens. qꝺ quartadecima luna putarent
omni gie pascha observandum. q̃no. s. iu
dei scriptura agnus immolari. uetita ne
cessario observantes quacunq; die septi
mane quartadecima luna venisset; solui de
be ieiunium. cum talis observatio in nullis
prefatis aliis unquam obseruata fuisset; eccl̃ie.
Ob quam cam̃ a nr̃is epor̃um et doctrina
p̃singlas quasq; paroecias diuersas. pro
gressoꝫ; ad se inuicem epis de singlis qb⁹
q; locis. unum om̃s ecclesticum dogma co
firmare. ne hoc ac aliq̃n h in die dominica
in quo dns sumpsit a mortuis dominicu
pasche celebrare mysterium. et in hac sola so
lum dum ee pascale ieiunium. Extat
denq; usq; in hodiernum filij apo cesa
ream palestine habuisse decretum in q̃ p⁹
theophilus epus cesaree eps. et narcisus
ultimorum sacdos habet. et urbis rome e
pus simile aliud decretum. cui p̃fuisse
uidet epus indicat. et pene principe
pal meas gallarum q̃. sacdotalis co

uent exstat hÿetium ꝑsulem scribens
accbate q; tuccinum comunciorum eccl
esie ꝑm. Q; oīs dmissis ciocis una cū eam
dem q; iudicij sui sinam ꝓcurare. De dy
;ersis regionis bratione q orta ē
asiam ꝑ suadam Apud asiam .-
magē auctib; s̄ tortam . xxiiij. ——
sluctudinē sirmabant in quib; ꝓtissa
q; in eis ꝑmatum agē uidebat anteroem
ēpm romane ecclē seueris more traditois
antique ad se usq; delatum ꝓ hec uba
designat. q—los uo inquid uneūatum
pasche colimus diem neq; addētes neq;
auferentes aliquid. Et enim magna q̄am
luminaria apō asiam dormier̄ summi
et electi uiri. quos dns suscitabit in aduen
tu suo. cum ueniet de celis in gl̄a et regr;
oīs seos suos in quib; ē ꝓnūtiatꝰ euāglista.
q dormiunt apō ea potius. S;et due filie
eius q̄ uirgines seuer̄. et ana eius filia sp
ritu sco repleta. que apō ephesū dormiū.
Hec non et ois qui sup̄ pect dñi recubu
q fuit summus sacdos. et pontificale peta
lum gessit. mr̄. et doctor ecclē. qui et ipse
apō ephesum dormiuit. ꝓcarp; quaq̄
apō smurnam epūs et mr̄. Simul̄. et tanse
as epūs apō eumenyam. s; apō smurnam
mr̄io coronat. Q; aūt dicam. et sagine
uicionum s. sacdotem. et mrem qui apud
laodiciam quieuit in pace. s; et papirū.
et macharium. et meltonē ꝑ regiū di
cumchum et spūi dei repletum. q; uacet
in ciuitate sanctimonium expectans aduen
tum dñm; de celis ut resurgat a mortuis.
Istig oīs diem pasche quartadecima die
mensis obseruauer̄ secdm euāgelium. nichil om
nino extrinsecꝰ agētes. s; sicut re gu
lam ꝓmissa obseruantes. S;et ego —
omnium ut̄m minimꝰ polleātes —

scdm traditionem patrum mox obsuo cor
dium tenere quos et ab infancia secum sum.
Septem namq; ex parentibus meis ꝓpin
quem fuerunt epi. ego octauus q̄ros ita
obseruauer̄ in concordiā. ut iuuenis; e illo
quo fermodum multorum ꝑsis auferet. ni
sis hēm. lxx. et quinq; annos etatis geres
in nomine domini. mirox q; oīs fe
ratum noticiam plenisse his. et seis
septis inuedes in pbatore ex his q ad ue
rem ꝓfitē quia et maiores mei dixerunt.
Oportet ergo ꝓtexere do magē qui bonis.
Et ꝓ multa dis qui secum adherant epi
ta subiungit. Potant aūt et ꝓfitq; eccl
sace mētionē. qd et ipi pessus in euoca
tem fecerat fecit. Quorum nomina si scire
summa molestia ē. Q; oīs scientes
paternitatem meam consensu suo sirmat
que scribunt. et qd in mente canos ad
sumus. s; in disciplina xpi semp̄ iuue
nes sumus. S;. ad hec uenerat romane ecclē epc
panacqui agens pastum totius asie ac
menarum. ꝓuincias ecclās a communio
nis societate abscidē met. tamquā in he
sim dechinates. et cras mittat quib; oīs
simul ab; obsecratione ab ecclēsto federe
segregauer. S;. hi in omb; placeant epis.
Cum pacis et concordie scientes et iu
bilant ut magis que pacis sunt agere
et concordie atq; unanimitati studeret.
Denq; extant et ipsorum littē quib; asp
obiurgabant uictorē. ne ulli mouerē eccle
commodis consulentē. Iam et hÿrenei
cum ecclīs quib; p̄erat gallie epis scribēs
confirmat qdem ut in dominico die res
surrectionis dñi mysticum celebret. Vic
torem tñ arguit qd̄ in recte fecit. abscide
a corporis unitate tot ecclīas dei
que morem a maiorib; traditum ēdonet.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

s; et de mitis alijs commoni; p hi ūba. Non
solum unquid de die pasche agē cōtēdūt ia
s; de ipa fide requirūt. Diam enim putāt
una tm die obseruari debē requisitū. Alij du
ob; alij uo pluribs;. Homili ārī q̄ frequentia
ra ū horas diurnas nocturnasq; cōputantes
diem statuant. Que uarietas obseruantie
ñ nunc primum nec; mīs tpib; cep. s; mlto
ām nos ex illis utq; prior q̄ ñ sufficiēt qđ
ab uno dictum ē teneantes in alijū morē
uel p negligētiā uel p umpciam p modū
decidēt. Tū uicissitudinē oīs ista cum in
obseruantiam uariarent. inē sēntias pos
et mecum pacifici fuer semp. s. nec dis
sonantia requisitis fidei sonantiam rupit.
Post hec inserit ista historiam quādā q̄ p sin
q̄ritatē necā nob debeo; omittī. De
nq; ar. Et illi oīs ām sociarem pōt q̄
eccle cultū nunc pes sacdocium tenuer.
ancetum dico et pium. igniūq; trelefo
rum. sextum. neq; ipi tenuer. neq; hij
q̄ cum ipis erant. ex ē cum ipi ista non
obseruarent. pacem semp habuer cum illi
ecclijs. que hunc obseruantie morē tenēbāt.
Cum utiq; ex ipis xīanum unde q̄ ñ. Occi
sumul obseruarent nunq̄ in ei obij replsi
s aliquij ab eccle societate abnegantes ab
ilis partib; ñ s suscepti. Immo pcī. os
plūs qui fuer ām te omisb; semp qui ñ ita
obseruabant plius ecclm eucharistiam
sollempnit tm̄ instituebant. Hās āt pōt
carp cum ad urbem romam uenisset; sub
aplōs cum quib; semp suā obseruasse. ne
q; rursum potuisse p. anicetū psuasit ea de
serere que ille dicebat á se maiorē more s
uari. Cum q; hi ita mē se habuissent. com
municauer s inuicem. ita ū cederet anice
to pōtificatus sacdotalis ministrio honor dī
taret ostenplatione pfungi. Et ita ab in
uicem plena fide pace in ecclijs confirma
ta mansuetudine discedunt. ū oīs eccle sue q̄
ita d pascha sue que ñ ita obseruarēt in
se tm̄ scotiam ēcoduerint. Hyrineus
agens nonus sup pacem unde ecclijs
dei ecclijs dei iam s ēbat. ñ solū uicto
s; et dñis ecclm rectoib; simulq; pelā
sserit qđ nulla plus hac cōne in ecclijs dei di
sensio deberet oriri. Apd palestinā nāq;
uenientes in unū sacdotes dei nationis
ultimor. et diophilus d quib; iam supra
diximus; et cum ipis castius dñi et cla
rius de scholomodia. ceteri p multa partē
aggrati cum d hac cōne agēt qđ. et apd
ipos aplica traditio contineret cuncta fidē
deceret qđ in concilio cor statutum est
hi ñ noscant. Et plēnius nrā exēplaria
poīs ecclas tm̄ instituam. ut ne nri effi
ciamur ām̄ayz. que duūis eruib; in
ūguntur. Designamus g̃ uob qđ. et apd
alexandriam eadem qua apd nos die pas
che sollempnitas gerit. qđ. ipos nob in
te destinē. et ipi nra septa susciperent. ū
pariter et sonantē diem festum celebrem.
Hactenus de supradicta cōne ecclīs que s
uetum sepes hri reppimus. De scripta
xtat aūt adhuc hyrinei ad nos ita
hyrinei pbē eos q; pueñunt. xxv.
quos sup̄ immoratum in uallos. et alia uo
lum eggium adiūctum gs qđ de discipli
na adnotauerunt. ad marcionem quedā
scribens. Et ex dialogi de dūis in quibus

(c) 2006 Ministerio de Cultura

testimonia de epla ad hebreos ponit prima.
et de sapia que dr salomons. hs que ad
nam notitiam de hyrenei opculis puen

Commodus at de septi cetera
decem annis impio. xxvii.
gubnatio pnasci p se regnum rehdo.
Quo soris sex mlib; retento idem pnax
diem obiit. seuer p hunc suscepit pn
cipatum. cui temporib; prim ecclie
ri nobiles et stilo illustres extant sic
ex eorum mntis agnoscimus. Quis
Ex quib; ? a crachus tpib flo
quit in aprin commē erunt. xxviii.
tatis et maximus q de famosissima
omnium hereticorum disserit qonem.
qua semp inquirit. unde sint mala ut im
matia. ut qd matia fea sit ni infecta S;
et candid qui ni exaimon. i. de principio
genelis scpsit. hippl quoq; de ihs idem fe
mit commentat. Sextus i qui d restitu
tone disserit: i decretis ni nullis. Arabi
anus quoq; et alii in nullis quos logum ;
ut emnare. uel i. p illustri unūquēq;
doctorum suorum uocato denigrare. Hi
mi di ipsorum exortas temporib; suis he
reticorum psidias fructuantes fide recta ex
plicam mntis suorum uolumine mi
mandaūe. Arantemontus illius hereseos
auctor ; quam p modum paul samosa
tens nris iam pene temporib; instaurare
conat ē. de qua dignum ; que ut qlis sit.
hystoria ihū xpi mde. Hereticis purum hoīem
. i. absq; do diuine salvatore affirmat.
Joq; antiquus ab ipis apls traditum esse
mentiunt. adūsum quos unus ex his
quos supra nmoratum ecclie sptor
ra rpnd. Junxit mqdo i ipos apos scra
suscepisse ut ecclis tradidisse sic nūc ipi as
serunt. i hanc unitate pdicatonis ee ser
uatam usq; ad uctoris tpa. Et qm fuccs
sores eorum sentes a uris gētiles. uel ab
ullum hereticos. i. artemus i melchiades. i
tacianī ecclemens. i alij quam plurimi
de deitate xpi aptissime disserunt. hy
renei uo et meliconis eorumq; q p de
temp fuer uoluminā quis ignorat. qb
dam et homine simul judicant xpm. Sed
et psalmi uel cantica que a frib; fidelib
ex initio scpta s ubum dei ee xpm. i dm
uocabymnos suos laude celebrant.
Quom gr tot sctis fidem pdicatam ne
ciu asserunt. quod a uctoris temporib
eorum fuisse. De his q artemonis
Quomodo uic immutauerunt sc
tum de hac tam. xxviii.
lumpniam faciūt. qui sequit uictorem
theodotum coriarium q primceps i pte
excitat impietatis iporum de comunio
ne eccle repulisse. q primū aut ex homi
ce purum hoīem fuisse xpm. Si enim
uictor ut dr ita credebat. quom eccle
uat dece theodotum blasphemie isti
mūitorem. S; de uictore hi commemo
rasse sufficiat. cui decem annis ep̄atus
functo. zeferinus sacdocij successor ex
stitit. nono principat severi anno. De q
zefino eadem scpta qua in frib; usi
sumus. talia qdam refert. Quat meruit fuit
Gratus commonendo uos q sacs libros tr
fis de his que gesta sūt merare sit aut
apd nos que si forte in salomis. xxx.
accidissent. i illos emendare et corrige
pmisserit. Confessor erat quidam apd
nos nadis nūc. nra ad huc ofessio nmo
ria. Hic decepit aliqn ab asclepiodoto
quodam i theodoto coriario. q amb
dēpserant theodoti coriarij. minus q pm
pnac stulta assentone ab eccle societate

(c) 2006 Ministerio de Cultura

depullius ẽ. tunicá uictore urbis rome eṗ
acquirere ꝰ accepto ab eis salario. cṗs he
sis illius ñ̃ matrẽ certa pactione. .l. centum
quinquaginta denarijs menstruę pẽsta
tionis. Q̃ q; natalis cum se in hj decepr̃o
casū; frequẽter admoñitus ꝯ in somnijs a do
mino qr mysteria dẽ et dñs nr̃ ihs xp̃s.
noluerit mihi fieri. dꝫ s in mitis passi
onib; testis exti ̃ de ecc̃ plẽ. S; cum nec
ingẽtis suscipere ustiones ꝑmaꝰ amore
et turpis lucri deuictꝰ illecebra. ad ultimũ
a scis anglis ꝓtoctam noctem ũlctꝰ ꝑ re
nis gũjb; excruciat. mane assurgens ecclẽ
cio se inducens cũ se confligens ac mul
tis lacrimis emorem suum deflens añ pe
des zeferini epi sepultus et uestigijs oi
um ñi in dicorum s; et lacrimę mixtę cum
lamentatione ꝓsiliũt in lacrimas. et miseri
cõnes omnem ꝓuocant ecclam ut indulgẽti
am s a xp̃o petitus et jugib; ꝓ ipso p̃ib;
implorarẽt. ostendẽs simul in aspectu do
minj uulnera corporis ei⁹ et cicatrices q̃
mijs ꝑijs affectione susceperat ut ꝑ aliqñ
in communione ecclẽstici corpis reuocarẽ.
Set et ꝑ antiquata eidem scẽpcor. adiungit
et hec. Scẽptas añt ieiunas absq; ulla timo
nis dñi reuerentia corrumpunt. Amicq; uo
stri reglam ꝓne et impie respuunt. igno
rantes xp̃m quem tocies ñi inuocẽtes. q̃
ñi recte quęrit. Et mox stulticie impietatis
q; plenus s. ut siquis eis sermonẽ de scẽp
tis ꝓponerit. illi econtrario ꝓponant utrũ
hec fmo de quo agit ieiunans an scẽptu
tum genus syllogismi faciat. et deinq̃ ne
scãs dei scẽptas geometrum ignorare. et q̃
q̃ ue de ea sint de ea locutꝰ. et io eum q̃
de furfum ẽ. et de celis uenit ignorare. De
niq; enucleates apd eos ultimo ꝑ me in geo
metrie disciplinis ingerit. s; et aristoteles
et theofrastus ab hijs in admiratione hñt.
Galenus ño á ñ illis eorum adorat. Q̃ ru
stabus et doctis hęresis impietatẽ nr̃ũ
cẽ asserere. et deceptionib; hominum ignorari
quam dñi. simplicitatẽ ieiunam scẽptarum
et sinceritatem fidei subuertere. S; h facit
q nec ueram efficacẽ fidei. ꝓpter aet ieiunã
scẽptas absq; ullo timore ꝛe manere. eorũ
pentes cas emendare se dicit. Verum ne q̃s
me putet falsa adiũsum eos ꝑsequi. pla
ẽt omib; nosce. q̃ siquis multe exẽplaria
eorum accipe. cum aliis multis omnino exẽ
exemplarijs confore. inuenier et in hñt se
ipa dissonare multum. q uniquisq; ut sib
uidet emendat. Denq; asclepio doctꝰ in cõ
uenunt omnino cum theodotis. Tum de
inde et deplis ipsorum siq̃ forte suscepser
qb eis usum; uel adhere licuit et aufere
et omib; ꝑsunt scripture emendata magis aut
immutata exemplaria. Rursum timoni li
exemplaria ñ dissonant cum appollonijs.
S; nec ipa quidem s ipis accordant. si pluza
cum postiorib; alijs. Semp enim emendant.
quib; semp displicẽs qd emendat. Et noua
quęq; ꝓponunt cum eis quę in usu sunt
uidentꝰ. diuisa. Q̃d aut tertullus hñt ipsum
admissum. neq; ipos aliquem ignorare.
Qui enim in cathm dicunt domino spu scẽpturas
ee conscriptas et s infideles. aut scientiꝰ os
tentant sapientiores ee spu scõ. Et qd
aliud uidicant ꝓfh. in qua dimone. agit.
Neq; enim negare possunt scẽm sinũ qñ
quidem et manus corpis in ipis exemplari
b; teneat. et nouimꝰ ipi qd a mgris suis et
doctorib; scẽptarum secũm corrupte legẽ
tam explanationis susceperint intellectũ.
Q̃ quam aut ex ipis ne corrumpe ia scẽptas
dignas s. f; pentas. ab negante legem. s. et
ꝓphas. et obstructu hujus impie assertionis

jn ultamū ꝓuīcōis gungrem deuotus
s. Dequib; ḥ sufficiat hystorus ee mā
data. Finit liber quintus. —·—

Adjuro te quīcq; hos desciptis libo
ꝓdūm nr̄m in ihm xp̄m et gloſū ei
adūēcum jn quo uenīet judicare uiuos
et mortuos. ut sīs qđ desciptis et emēde
ad exemplaria ea de quib; tu desciptis dili
genē. Et ḥ adjurationis genus simulatq;
ascias et trasferas jn eum codicē quē
desciptis. ḥ scanet sextus liber eusebij ce
sariensis ecclīe hystorie de gco jlatinū
ab illonymo use. Jncipiunt capitā .i.

De ꝓsecutōe seueri. ii. De origenī a puero jstitōn.
iii. De eo quod a puero ūbum dei jdicerit. iiii. Quātū
ꝓfuerit edocta mītes effecerit suas. v. De his que erga
semetipm gessit origenes. vi. De potamena. vii.
De clemente alexandrino. viii. De juda tricatore
viii. De natiuib; mulieribus. viiii. De epis urbium
xi. De alexandro. xii De serapione et libris. xiii
xiiii. De serapione et libris. xv. De libris demā.
xvi. De heraclā. xvii. Quantum studij fuerit
origeni erga scripturas diuinas. xviii De hummachio in
terpete. xix De ambrosio. xx. De epis qui cepue
origenis fuerunt. xxi De ipsius libris. xxii
Quom origenes ꝓfectus est. xxiii Quom eruditus
apd alexandriam susceperit scolarium. xxiiii
De ꝓsecutione maxīmi. xxv De ordinatione fa
biani epi. xxvi Quanti depti fuerint origenis. xxvii
De affricano. xxviii De beryllo. xxx.
De philippo. xxxi De dionisio epo. xxxii De
arabum ad fidem conuersione. xxxiii De heli helcheleitis
xxxiiii. De decio. xxxv De passionib; dionisij. xxxvi De mirib; qui apud alexandriam passi sūt.
xxxvii. De his que scribit dionisius. xxxviii
De nouato. xxxviiii De serapione. xl. — De
his que ad nouatum scribit dionisius. Expliciūt
capitula. Jncipit liber vi. capitulum
primum. de persecutōe seueri. —i.

Et cum seuer quoq; ꝓfectus
nib; agitaret ecclīas. ꝓclara
martirib; xp̄i ꝓuulgate ē ta
mina gebant̄ ꝓsupuet̄ in apd
alexandriam ad quam exoriū egipti ꝓfec
tus ardore uelud in cōtam stadij pręcla
tis athlete decurrebant̄ q; p supplicior̄ mi
tes; pacientia assequunt̄ a dō jmmarcida
tis coronas. De origene. scds. —

Inter quibus et leonides origenis pat̄ pa
mīo xp̄i capite plexus tenē adhuc
etatis sui ꝓdictum puerum dereliquit
Q; quantus animus ex eo erga diuine
legis studia uigueret ñ erit jmportunū
paucis exponē. ꝓsupue qm apd quam
plurimos opinio de eo celeberrima per
uulgata ē. Nec siqdem uehō ds omē ui
tam utriusq; litterarum tradē monimēta
certum est quia tanta sunt de eo ac
talia que ꝓpium opus requirant et ora
tum. Hos tamen in presenti cōtra po
sumus breuitate inferamus huic opi
etiam que ad ipsum spectant pauca
de multis que uel ex ipsis epistolis
ad nos usq; seruatis. uel ex aliox hys
toris indicata agnouimus. Cuius
gesta si res pateretur etiam ex ipsi
cunabulis digna mihi uidem̄ me
moria posteritatis. Decimū namq; im
pu agebat seuer̄ annum alexandrie
ū priem tempus omiq; egipto posse
debat letus et ep̄atum in ea p̄ julia
num demetrius susceperat. cum sup̄
modū accenso ꝓsecutionis incendio.
amulius ea tempestate mīrio colona
tus. ut tm ardorem capescendi mīrij
pueritiā tunc adhuc origenis exar
serat ut sponte se pricis ingereret. nā
si in ętatem positus preceps immedio

(c) 2006 Ministerio de Cultura

52

mucere ita ut insectari ipam mortē et ta
pe uelle uideret. Quam et adipisci omi
modis procurasse: qđ dispensatione domini
ad tollendā mīcoz putauerīt p tocius eccle
cōfirmationem fuisse p sollicitudi
nem mātis que īpue glose mortis ei
defideriis impedirit. Quecum primo
matutinis obsecrationib: supplicaret ut filiū
conualesceret et puer mat et ille ex his pbi
inflammatior ad amorē mīrij accederet
maxime ex eo qđ pcm iam tenī cogno
uisset; in uindicta ipe. qpe socius esset uij
dorum et ac mīrij festinaret. aut qđ
matrī affectū inhiberet. Et enim cū mātre
cum uellet ītuitum pumpere. ad a
gonum ēclamma pfecisse; noctu cubicu
lum filij dormientis ingressa. omia ejus
inuenta in quib: qđcūq ad publicum po
tuit fuisse subtraxit. ut pfi omni refidē
di cōtinuatione cogeretur. Ille matris impedi
mentis. cum nichil aliud agere posset; nec tam
mens quiescere pateretur. ad. aliquid sup
ellectem. Et in sch ad pcm. se qđ mater
ius. acabus dectis: illum rehe debes qđ
cepit. Et addit. Vide pt. ne qpt nos
aliud aliquid uelis. De origenis a puc
ro puma pfectio et institutione. xij.

Origenis. xiiij. ma. Inclitū ei ifan
tie. h. actio religionis et pietatis ej indi
cia. talis in eo gdm adoleuit affectus.
Hinc iam lectionis se cepit oium
uoluminum manipare. et in eruditōib
fidei diuine sentētijs ait legere et exercere
quonam gdem iam et apparente in his
imbuj cepit qui ei sensum mē scīares li
uos quib: in prima etate etate eruditu
tus. et mātrum sēptārum ñ multa iam
legenda subiecerat. Cum dein paulatī et pe
rite hystoriarū studijs cōmoueret ia ind

etiam lōnes exigē pdiet singlos. et ñum
exercōmoare puez ñ multum immo
pcipē hec dicenda. pmptioē cogebat.
Et pequi legens h ñ solum simplici in
tellectu uidet ee scām. s: negocia pa
tri de sēptē sensib: et qonib: commouet
mentis. abeo quid s uidet qđ p spm
sem sēptā dē inspirata ut quid dnus
consilij regat simplicitas ista uerum.
Ste ille humiliatur qđ mēpure se eum
et uocare ultra etatē aliquid quereret.
apd semetipm tā mīrabiliē exultabat.
omipotēti do grās referens. qui ei talis
sophis ee donauit pcm. Demq; fregit
dē dormitū pio religioso et sollicitus.
supuenies pter opinionem pectoris dē
xisse. et uelut de spu sco mīc michisd. pter ei
tamen tpin qdam uerari et domicēs
oculis abscessisse. Verū semetipm ado ef
fectum. p tante pis felicitate gratulat.
Hec et mīa his similia in pīma etate.
origenes excusse memorat. Vt uo eius
pter mīrio admiratō; puer ip cū mate
uerua. et sex. alijs parulis frib; septi
mum demum agens etatis annum.
in summa facultatum penuria detie
te. qndem centus pecunias uel inyem
fuat fisco. p pceptionem soluat. nec tā
ei defuit omipotens dei prudentia. Ob
signe namq; uel litterarum uel religio
nis studium a quadam nobili et locuple
tissima femina. p familiaritē foris cep.
Et in paulum qndam antiochie ortum.
antiq; theseos famosissimū sectatorem
ad obtinendum domuj sue illo in tpe habe
bat. In quo adolescentulo origenes cum
necessitatem habet apd dictam femmā
una degē doctrinam. Jam in a puero
ficentissime et catholice fue mēte ostēdit.

BIBLIOTECA PÚBLICA DE TARRAGONA
(c) 2006 Ministerio de Cultura

Hanc cum ad fidē virum uelud ad
mḡrm et summū nominis doctorē p̄oie
singlos minense mirabiliores diem̄ēt
ñ solum hereticor uex ex nris mirorum
p̄co qđ erudiōnis ei summa ab oīb⁹
cederet: nīō ñi pcto phoneis gra ul'
ñ p̄ nōcitate conjunctōnis flecti potuit
origenes cum eo salutem in ḡone p̄fis
sē. ita ei a prima etate ecclie regule
observantia honorabilis fuit. ñ hereticoꝝ
societas exsecrabilis. sic ipe in quodā loco
opis sui ait. qua hereticor euertanda doc
trina ē. Hec ñi deerat ei gr̄ cōmunesse
tas studiorum. in quib⁹ pat̄ cum erudie
dum tradidit. ñ; excelluit et inhis multo
actior⁹ ñ p̄ summatione ē patris. In ar
te namq; gmmatica ita fuit instructꝰ.
ut et ad docendum plene sufficeret. ñ ex
his ei que ad nōcitatem tramsigende dom⁹
videbantur necaria parabantur. De eo
Verum cum p̄ceat qđ a puero sibi
audierit. ñ quam di p̄dicabat.
maticam docet sic ipe in quibusdam
scriptis suis refert. et cum eccle apud
alexandriam mḡrio decet offin. citiꝰ
omnes deturbari p̄fectorum mum
et ferocitatib⁹ aufugissent. ad hūi
gentilium memebant ad origenigē
tunc ad hanc gmaticam docentem au
dire ab eo ibum de nra fide ac reli
gione cupientes. Quos ille ñ solum ad
fidem de p̄fidia diuertebat. uez ñ p̄fec
ture institutionib⁹ informabat. Qua
Vox p̄mi extat ti p ipm edoc
plutarc⁹ qui mires fei fuit.
p ipm conuisus ad fidem nam ñ solū
p̄fec ture institutus fuauit uez ñ q̄ ē
summa beatitudinis mirū ñ secut ē pal
mam. Sed cum h fuit heraclas et
et natura plutarci fr̄ et mūtis. Q̄ cum
adeo in fide nra atq; scientia s; et ute
pueris instructoꝝ; ad p̄fectū fuisset
instructꝰ. Alexandrine eccle p̄ ē p̄ de
mentium subrogat ē. S; ea tēpestate
qua aquila alexandrie atq; egipto p̄si
dente p̄fectorum rabies insecrabat
actauum dēmū origenes aetatis anno
annum. De in tpe p famosissimum
apd oēs uel modulos uel fideles domi
forisq; nīm ejus effectum ē perpue p̄d
quod seōs oīs in confessionis ujculis
positos ñ solum hortatione et cohortatione
p̄fec et spalis doctine ad martyrium uolun
tate. uerum ñ multis suis officiis ac
ministris e uinctoꝝ pedis et scalone ei
ḡ subleuabat. Sepe denuq; ñ ad tribu
nalia judicum et in ipis cruciatibus
eorum aderat. adhortans p̄fanas intergi
tones judicum affectu eis ac mente co
patiens undiq; et nutib⁹ fidei p̄fes
tetur firmiores eis tentationes subtile
gethens. S; et cum finem fuscepisset
eadem studia utebat. omnib⁹ se pedis
sequens nec trepidans coram p̄fectori
b⁹ minacib⁹ extremis q; oculis mē sepe sin
salutare. ita ut ñ nunquam p̄sis ñ
impet⁹ meum gradum fieret; sed dimis
sorta cum admiratione omnium p̄ced
cuadet. Verum h enumerari facile nec
referri p̄ quociens et quam crebro simo
pene p singlos dies de quamis eū pedis
equalib⁹ dum g̃ p̄dicatione ubi deus im
pegre p̄mptus ē. eadem illa divina de
ta confluauit. quociens undibus posi
tis que eum clam momento effugit.
Et ut rem adhuc se dum mot⁹ ē dei
p̄mptus ē infidum conetaut ifamā.
ut ane mistram dispōte. domum ej⁹

(c) 2006 Ministerio de Cultura

jnqua comunaīe utebat obſidere nec
ūi eum capere aut trāſire potuīt nec ꝺjuma p
tectōne ſuſtinū. Tanta tabies contra
eum mītes hominū jncreſcerat. plj ſolo
qꝺ plurimos ꝓcum utebant ad fidē
mām ab incredulitate conuicerī ſūh
cotidie adūſus eum ꝓſecutio cumula
uit: ut tota urbs maxima alexandria
cum rege ī poſſet. s: de domo ad do-
mū tranſirent. ī ūi undiq; fugerentur.
cum ꝓ ea utēt placa ſingla mīſtrab
jnes plīmas ꝓcum ad fidem dei ſoci
arī. Obtinebat aūt hꝫ. qua ī ſolum ī
ūlo erat pfā doctrina: uerum ī jn hꝫ
oīa conſummate diſciplīne ſtabat ex
empla. Et dicebāt hīc aiunt de eo qua
hē quicquale hīt ūbum. tale hīt uitam.
et qualem hīt uitam. tale hīt et ūbū?
qīn que edocet agit. ī que agit hꝫ dr;.
Qd manifeſte aūt et euidēt ad erat et di
uina gīa. ꝓ quam jnnumēos ad imita
tōnem ſui jn fide dei ꝓuocabat. Vnde
et uidens demarī? epūs. qꝺ ad ipm ꝓti
nue dat negra ī ꝓdicatōis ūbi dei
mīſtraīnes plīme uolaterīt catho
zizandi et. ī. docendi magiſtrum ī ecc
tribuit. De clemēte alexandrino .vi.

Qvod primus p' apīos apd alexādri
am panchen'. ſcds ꝓdoīnē cle
mens. ter' adminiſtrauit ongenes ipi
cleūtas dcpſs. Qī clemēs in ope ſtroma
tco. ubi ī tpia quib; libros deſcribebat jn
primis deſignauit. ad finem utpi com
modi ꝓtendit. Vñ etiam ē qꝺ ſeueri te
ꝓrā ipa que nūc hīmus jn manibus
cōmendāt. De juda tractatore .vii.

Qvatempeſtate ꝓgnat ī judas'
quidam alius ſcīpt' de ſeptua
gīs que in daniele reſumūr diſſerit.

quiet ipe dēmum ſeū imperatoris ānum
regni cōmorat. His ī omulgata ānē
ꝑſecutam. iam iamq; eſtimans jmmīe
ex numerate ꝑſecutōnum. mīor ex
nīis fidelium animos ꝑcutiebat. Igitur
origenes jmunitos á demetrio epō ma
gīj otīs. gīnaciam ſolam nec ligē cep'.
magīce illo deo confens. Vocatur ſine ī
conſilio ī pīnj. bibliothecam gēalium
librorum ūdīt cuidam fidei amico pac'
cum eo ſ quatuor obolos ex eo ꝓuo pe
dies ſingulos inferri. quo. ſ. nec grauj'
eēt cuiquam jnſuſtīnenda. ujce nec
tate. nec conggīcum pecuniam dom
refuare uideāt. Igitur talib: jnſtitutus'
primum tpis exigens urta moīb' exerci
is poīma ſanus philoſophus habebat'.
cum et p juuenēlib: cupidītatib' repīmē
dis ī ꝓſapiente ꝓfectib' capeſcendis'
die noctuq; amotib' ſe abſtinere cōſtri
gēt frenis. ī indeſinēt oīum librorum
librorum meditatōnib' inhereret. jn abſtinē
tia plima. in iejunijs jndeſinentib'. jn
uigilijs pene nugibus. ita ū ſi quando
parum aliquid ſompnj nēcīs naturalis
exigēt. hanc ille ī ſupra ſtratum q̄ ſomno
mīlo utebat. s: ſupra nudi ſoli depīmēdet
ſuperficiem. Amice oīa uo ꝓpter euāgelica
et uocis ſalnatoris ſummo amore ī ſtu
dio jmplendas ēe cemebat. qb: ꝓpter
duas tunicas ī hīdas. nec calciamētis
utendum neq; decumbendum ſtrato.
Qc ille ſingla ſumma cum diligēcia et
fide ōdebat explē. et ſup ujres atq;
tatem ſuam ſcdm apli monita jſtigue
et mdtare agones ꝓclare defudabat.
ſta cunctis auditorib; ſuis adnūciādi
oīb' que poſſidebāt. ī ubi ꝓuīctatis'
ꝓbate exempla. Euāg ꝓh. car' oīb'

(c) 2006 Ministerio de Cultura

et acceptꝰ. Juli⁹ uno tristes quam primo⁹
redens. ñ illos offendes qꝺ cupientes⁹
de facilitate: quis aliquꝺ sal̃e uictꝰ
gra ministrare. q̃ districta scrutꝫe disci
plina refricaret. cum utiq; labore q̃ ñ
ullo dei defraudaret ñ solum duplici sacer⁹
aplm. s; et multiplici honore digni⁹ ab oib⁹
ducer̃. S; ille honorē ꝯ summū sanctā
reputabat. Denq; et p mixtos ānos tñ
alsq; oñu calcamento nudis incessisse re⁹
tagis. Vinū q; usum rectoꝝ simplū ñ
ea sola que usui necis deposcebat nullis
penꝰ hūisse. usq; uo cōmodo stomachi.
immo iam pene pcio cogeꝝ. Talib⁹ igr̃
usus studiis atq; institutis sui exemplis
informans eos quos agendis usui⁹ stu
dia philosophia. ad uam vꝝ philosophiā
sapiētiamq; dūcit. ñ solum in mutuis
amicarum fidem līe docuit pli qꝺ⁹
gi ab eo uidebant q̃ docebat uerꝝ ñ ad
mirū eos amore pcia qb⁹ cotidiano vsu
xerat exercitio puocabat. Ex quib⁹ et
mta compluīa in plecōne palmarū
mirū decusa s. Julius primus⁹ pontifex
erat. de quo paulo supꝰ mmorauimꝰ.
Quem cum uidiss; apls ad mortē duci.
et athlete ei. ingentem qꝺ animi suo ad
magnanimitatē animū ex erigere ulti
mos auctore discerpe cum pene et mē
bra uulgꝰ uidere. ñ et tuncoꝝ dumme
pudentie thuriarum ñnull⁹ fuiss; excep.
Post plutarchi mirum satis exemplum
de pulis nr̃ efficer̃ feremus. ꝺ exei michi
minus de pulis et audientib⁹ erachides.
mirio coronat̃ qr̃ eras neophitꝰ ꝯ iam
supior feremus. adhuc cadicummi⁹ alu
matē. Nr̃m ēde scole nr̃ efficer̃ alꝰ mihi
seuer⁹. q̃ p mixta supplicia p.x. etiam
capite plectus traditur. — — —

De pramena.

Ser mulieres plurime in qb⁹ erat
qꝺam cachiumina. de qua ipe ī
quodam loco arc. qꝺ dignum ubma ose
cuta sic. S; et pramena famosissima
femina xr̃i martyr. ripe ei⁹ carnifex lu
sibus. Et enim in mia usq; nr̃i mortia ab
meonis loci phīnus. i tractum pramene
fama celebrat̃. qꝺ inmanos ꝯ immeso⁹
agones i primo pugnatꝰ et pudicitia
defudauit. deñ ī. p mirio exqsita atq;
inaudita tormenta pssit. atq; ad ultimū
una cum uenabili matre marcella. igne
consūpta sic. Erader gladiū hausisset
animo iudicii nr̃i. plea quam crudelib⁹
eam supplicijs lacerauit. ad ultimū ob in
juriam et nobilitatis ei⁹ et castitatis cō
minatum ee pramene. qꝺ eam ut
crudelissimus gladiatorū. uel impudi
cissimis lenonib⁹ tradet. At ille cum ab eo
quid malet ut qꝺ eligat quereꝝ. prudis
se adūsum animum uocē hilum que
ob suppressionem romani ritꝰ sacrilegi ui
dereꝝ. nō sū mora nam delata ee suam.
Cumq; uirtudes un⁹ ex his quib⁹ impie
spectaris offm mos; susceptā ea duceꝝ
ad supplicium. ac mirando impudicoꝝ
partē et impioꝝ pramenā ubis et
injurijs conaret̃ in laude uirtudes abi
ge impudici uerecundes ac deflare cepit
humanitatis et mutationis arcanū. At illa
religiosum uir uocum ge se et apōtum
humanitatis ampiera. Eius esto inqꝺ. qꝺ
cum abiero ad dñm nr̃m. sine mora
bonu huius tēmutatōne paratu. P
hec ubi. constanter susceptū intricata sup
plicia pedis calce. paulatim p.nebus
et membra distinse. Ex his in beatā ingo
eās migrat ad oēum. ꝯ ho mirus ac

(c) 2006 Ministerio de Cultura

p̄ orieb: uelliues cum int̄ collegas suas
ob cām quādam juramētum poscēret
ait s̄ in cōcilio mo juraue p̄o qđ esset
xp̄ianꝰ. & ꝯ publice fatebat̄ ioo esti
mat̄ primo die. Tum deiñ cū obstātiꝰ
affirmaret: p̄ātur ad tbunal. Vbi cē
pfessiꝰ; in sessionē: unctis tradit̄.
Tum uo unstrancb' cum nr̄is ⁊ cām su
uite aclaudabilis ꝯ p̄mutacōnis unq̄
retrab' dixisse dr̄ qđ p̄teamena post
diem tertium mr̄ suꝫ noctu adstites o
ronam capti sno impōuerit dicens.
deprecatam se p̄ ipo dñm et unpetrasse
ut sedm qđ scr̄ptum ē. q̄ recepit mr̄em
nr̄am eadem nr̄is obsequat̄. Qb: auditis
obstinatis fr̄s: signum ei dñicū tradit̄.
et die posta ob dr̄i nr̄i nom capite punit
t̄. S; et alius plib: p̄ illd tps apd alexan
driam cum deplis ss cum quib: uo dei
in origenis scolam opam dedit̄ p̄te
mena simile mum tulit̄ p̄fecisse a
sistens p̄ usum: ⁊ cognus nr̄i ympetra
tas adcommo defens. S; de his ista su
fficiant. De his que in semetip̄m gessit

Erat p̄ eem tempꝰ cum adhuc origen
offo apd alexandriam p̄ceptor origenes. es. 1y.
gestum quod ab eo fertur qđ iuuenis
fortasse ⁊ nim̄ p̄fecti sensꝰ uideat̄. si p̄ fce
fidei ac nimie castitatis motiq̄ ardēs.
illo tpe qđ scr̄ptum ⁊ in euāgio. qui s
eunuchi q̄ se ipos castrauer̄ p̄ regnū
dei: ⁊ sedm hystoriam implendum ee
arbitr̄. ñ solum castratis obtentu uel
q̄m p̄secutōis tpe tam in publico q̄
in occlto ac secreto: ⁊ tam ubis q̄m fe
mis uerbum dei libere dr̄ p̄dicabat
uidelic: quo oīm occasionē turpis
maledica gētilium infidelibꝰ uidet̄ excludat.
dominica uoce ne atq; ope in semetip̄o
agēs ⁊ adimplē. Cumq; ro p eo ne ab ho
mūb; laudem queret; s: a dño mercedē
spar: in occlto ee uoluit; tm late ñ po
tuit s: rei gestę indicium ad dei ītum
ep̄m puenit. Isq; ingenti p̄mo stupo
re admirat̄ ⁊ audacis aīm; ubitate. tum
deū laudans fidei ei magnitudinē ⁊
calorem: ⁊ tam grande ui ope dei p̄uēti
nunc maxime accolentis ei ecclie
ope doctine ⁊ p̄dicatōis mistē. qñ
adulatiꝰ nulla obtrectandi suspitio de
licta ē. S; tunc quidem talis erat dñe
rij sui am cum mediv animos inesset
qđ recti iudicij regulam in pte. aliam
declinaret. Postea uo cum uidisset: adole
scēs famam sibi fieri claram: ⁊ magno
cum dom fotus p̄ceptore extolli: uane
infirmatus aliquo pacius. op' qđ ipe
p̄ius cum ingēti admiratōne laudabat.
infamare p̄ modum cep. Iam capud
palestinam ceperat ⁊ emittes int̄ epo
tum. 1. ultimo; alexander: ⁊ theoctistus
ecclarie. uidentes diuinum op' ⁊ filio
dei ornatissent cum plem. ac summo
cum sacerdo tam iuuenq; digni; placuer̄
roq; dignissime fem ab omībe laudaret̄.
et nec fic quidem dignus honor sapie ejus
ac uirtuti; in eum collat̄ dicitur uehe
mentissime monendo hic p̄ modestiam
um: ⁊ ñ inuenes meum cām alti' emu
lus si qđ aliqño puer ille egit: ⁊ ips ta
ñ te laudaret p̄ modum ⁊ omnis loco p
tulit: ⁊ in illos dictum qui eū ornabāt
conat̄ inflectat. S; h p̄ modum gesta s.

Tunc porro origenes apd alexandriā de
tū eccle ualde clarus habebat̄. ad quo
fama ejus ad audiēdum eum cōuenire
uocabat̄ uerbum dei p̄dicās sic a pls dic.
optime imo optime p̄dicem. p noctem

(c) 2006 Ministerio de Cultura

pulsice et penuriam. uelud abiectas ois
mpedimentas liber pulsus cum oibus
ta rem gessit. Cum xo decem z octo ans
seuer tenuisset: impium. amonui filii ei
successit. De in pe quam plimi erant q
un affectionib: glam quesierant ch. tm p
udicia dei filiam refutat. In quib: alexā
der de quo paulo ā mmorauimꝰ affecti
ons tacito satis clar irritumoꝛ eccle: sub
rogat eps. cum sr̄et adhuc natu issus q
pr̄ imbi fungr: pontificatus officio.
Verum qm natu issi De naturalium
mmoriam: fmo rabilibus. yuuī
pgriens attulit agrum in iudeam
aliquid de eius gestis insignib: immoꝛ
are. De quo ab incolis qdem loci p plurī
ma mmoie tr̄adit. nos xo unū op ei
mmoꝛabilē exquo cetis que de eo nar
rant. mto fides possit adhibi. Accidit
aliqō in die sollempni ut glās pasche:
dictum de ee luminaribꝰ. Cumq; xo pri
mus tm occubuisset: mꝰ plebi maxim
fuit. Sz narcissus fide ferens. in mutatos
unpat aurige aquam sq; defert. Cuiq;
dedissent. oranti et bndixīe aqm: z in
fundi luminaribꝰ: precp. Time repente
nuo et scis in audito gne uirtutis. na
ā aque in oli pinguedinē isa: splēdore
luminum z solito rediore clariorem:.
Ad fidem aūt rei. A primus religiosoꝝ
frm. ee eodem olo qd in usum d aqua fuit
refutatum ē. ita ut ad nos usq; miraci
huius indicium pneniret. Et in hꝰ qde
fidei eius ac mīta hēam exemplum ...
Animi xo uirtus quanta in eo fuit. Ali
o michonum? uno exem gestus oportūa
rabr. Is namq; cum nē certā uictoriā
suaz bona cēt uallde stantis animo. et
ita nequaq; indecimabilis tenax. quidam
nomīcli nequam. male conscij. metue
tes ne imminū suoz si augueriē ī posset
effugē undcām. pueniunt factionib:
et cum inuenire putant eum cuius iudi
um iuuare. Concinnatq; adūsus eum
infames sas et nequam ee. Conuenit
unt auctores testes ex scīpturis. pduct
q sub tacito iuramēto quecobiebantur
affirmarīt. Quoz unus testis ita ne
gnī dīmicatur: ūa sedie testabat. alī
ta ne regio modo corrumpet. Itē ita
ne unum ab: odiret. Et quamus ne iu
rantes quidem ipis quisquā fidei num
et dīn tamen dū ecteo qd ista narcissi
i pstantio ac pudicia ab oīb: noscēt.
pe ī coz que nota s indignationem ac
molestiam ī ferens. simul z secta ac
philosophicam uitam semp hie deside
rans fuge ecclē mitatu me. z de
seras locis atq; agellis sectatoꝝ delue
et. annis quam plurimis. Ac ī ille mag
nus dnume. prudentie oculis quescet in
legum. s: in impios ultōnē pea ipa q
s ui plurius statuerant maledā molit.
Primus namq; ille testis purua ignis
scintilla noctis qe domo sua succensa.
cumoīm gne suo oīq; familia flāmis
uictrib: oflagrat. Ignis repente ab imis
pedibus usq; ad summū capitis uidem
modo regio qd fuat unpeat. replet atq;
assumit. Tenet aūt plorum exercitū uidēs.
et ecce in dnumū ī se latuisse prspiciens.
Ipsumpit in mōtum z audietab ctis
seua plna unquisum de immanis sceleris
ordine pandit. Canas aūt lacrimis ima
nis omnib: si facimus deflet z tantis
die nocteq; plurat in fletib: usquequo
luminib: orbaret. Hec figura fuit huius
demodi penas dederunt. epis ultimoz xl

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Narcissus itaq; ẽ ista Decipl ultimon. desertum petiisset ac locis semet se cretionib' abdidisset; ut iam ubi degeret nullus agnosceret. necarium usum ⁊ epis ecclie uicinarum. ut alium p ipso ordinarent. cui nñ erat dnus. Cum quo pario tpe pfui fet eccle succedit gmanio. ⁊ gmanion goi dius. Cum eccle subito uelut reditus celoq; reddit' ex nutu uso. apparuit narci sus. ⁊ rursus a frib' ad pfidẽtum regitur eccle. Nec enim uehemẽtius g' eu affi onum fuit merita'. ut p eo qd' omnio sis innocẽs essit. ut quo secta. ⁊ philo sophicam uitam dilex. ⁊ qd' in eo cõple uit dns dicẽs. Si quis me cum uult ire. abneget semet ipm. Deinde tollat crucem suam. et sequatur dominus. De alexandro. xv.

Verum cum ipe iam senio fessus pontificat' minus sufficere non posset. alexandrum de quo supi' nñ moui feci. q̃ iam eet eps alterius loci. dnica di pensatio in aduersum narcissi sensi. cuidẽ assimis reuelatõib' eneca. Is namq; alexander ex gẽe capadoci. ubi erat pclare urbis epis. ut ultima adorãdi. et sẽorum locorum uidẽdi gr̃a. pficiscat. Que loci incole ñites eor mitigãte dño. ẽ omi amore ⁊ officioso state fuscipiũt. ac ut ita ritatis et dilectionis nexib'. ut eum redire ñ sinunt domũ. Ostinatiq; eñ eundi ter. a dño ñ solum ip' sed uno narcisso. sed et aliis plurimis p reuelatiões in plebe. ut ⁊ ipm in loco sẽo epm deligãt. Precia q̃ supra acta omnia magnificum fuit eo die quo ingressus urbem alexander nun ciatus ẽ. ⁊ intrando frum plima ẽt' por tas nocturnum ei eccliã ẽ. uox celit' immisse tissime omnib'. audientib' fẽa ⁊ dicẽs. Suscipite pontifex qui uobis a do destinat' ẽ. Cumq; ex his omnib' cuncti' apd cunctos fuisset dei dispensatio declarata. epi urbium uicinarum compotis omnib; quib: deo res geri dei iudicio docebat'. reside ubi eum necario compulit'. ipe uo alexander epis sius ad antiochias septis que usq; ad pse fluant' aps nos immunit narcissi tamq̃m socius et consors in epatus his ipis ubis de quo scribẽs. Salutat uos narcissus. qui añ nñ episcatum huius eccle rege cepit. Quinq: nñcum pontus omnib: uisis. etiam iam et septimum annos unte fuerit. q̃ ⁊ ipe uos nñcum pariter depcat' et dominum. Et de his quidem talia. Apd antiochiã uo destituto sapione epo. asclepiades loci illius fuscepit sedem. qui ⁊ ipm ex pclaro martyrio confessorum fuit. Demum ⁊ hic ordinationis simplicis alexander antiochenus scribens hoc nñ. Alexander seruus ⁊ uinctus ihu xpi. bte eccle q̃ ⁊ apd antiochiã in dño salm. Retenuerunt dns uinctã mã. et cathenis hinc inde dilatauit angustias. exco qd compti sõe eccle uite. asclepiadẽ uiz dignissimum sacerdotii fuscepisse. hanc aũt epistam indicat se p cleũm antiochene eccle tertium fisse scribens in fine eple hic ih. hec aũt uob o domini fris septa trasmisi. p cleũtem. bñm plũm uiz in omnib' uir tutib: platissimũ. quẽ nostis ⁊ uos et eo amplius cognoscetis. Cuius plinia apd nos p dei pdicationem. pbata ⁊ confirmate et auẽ eccliam dei. De serapione. xvii.

Gratia serapionis epi erudita uiri. puto q̃dem ⁊ alia opera apd alios bñ. Ad nos aũt illa tñm ñ uenerunt. q̃ ad dñm q̃nda scripsit. q̃ in tpe psecutionis a fide ẽ rece dens: ad superstitionẽ judaicam declinauit. et ea que ad pontum ⁊ carieũ eccliticos' unios scribit: ⁊ alie nichilominus ei s ad alios epos. Sed et mihi uenit ad nos. quẽ

(c) 2006 Ministerio de Cultura

sc̄br de eūglio pet̄. ubi angunt q̄dam fal
sa in eo sc̄pta. emendare cupiens fr̄s qui
erant apd vos̄tum q̄ occasionē sc̄pt̄e
ip̄ius vl hesim decinabāt. Dignum ēt
in vid̄et pauca q̄dam de eo libello inser
re. ex q̄b; innotescat q̄ fuer̄t ei de ip̄a sc̄pta
sīa. Sēb g̃ vn q̄dam loco ita. Nos enim
fr̄s ī petrum ī alios aplos. recipim̄ sic
xp̄m. De aūt suo cor̄ nūe falso ab alijs cō
sc̄pta s̄. ueluo g̃ iam cor̄ sc̄fus ac sencen
tie damnam̄. sciēres q̄d talia nīb ī fuer̄t
tradita. Ego enī cum eēm apō uos puta
bam oīm recte fidei ee inf̄ uos. Ex ī d̄cur
so libello q̄ in offeb̄atur in quo nūe pet̄
sc̄ptum eūglm fēbuar̄ dixi. Sili; solui
q̄d inf̄ uos simultatē vid̄et̄ inferre. lega
tur oder. g̃ Iunc aūt compto q̄d in qui
cūnem illum legi debe asserunt. p̄sipe
tu cuidam occulte hereos hi fieri proposse
runt. sic in d̄cīm ē. festinabo tām uem
ad uos. ī exp̄ctate me cū. Hos enim
nouimus fr̄s. cui hereos fuer̄t marcian?
qui ī s ip̄i xp̄ianus exaut. ī mediḡs que
loquer̄. que ī uos dicitis ex his q̄ sc̄p
ta sub uno tegata. p nos ab illis d̄ hi p̄o
eūglm secm illius traditōnē dicēdūt.
et successores exti̊t sēctarie eo. quos
nos cotrarie uocamus. qui hac ip̄a de
cta illorum s̄ quam plm sensus. ī ab
ip̄is mutati. Iam ēt cum; q̄d prima
secm rectā rōnem sūcunt d̄ saluatore.
alia uo alit̄. que et subiecimus. Hi sera
pion sc̄bit. De libris clementis. xiij.
Clemēs uo libros int̄ quam plm.
apō nos ēn his s̄ q̄ inuenire potue
runt. Sacrorum libros viij. quos hoc
in p̄tulant. Tantam clemēs de ea
philosophia comm̄arij sciēte saluato
ris. Sacrata aūt nos possim̄ intelligē
tam m̄ op̄ua ei sc̄pta. Sunt ī alij
eiusdem. q̄ no ay̆ ceop libri acto ds
nos possimus informatōnē uel dispo
sitōnum nīare. In quib; mātam pan
tem mīmine tām apīj magīr ī exp̄i
tōnes ip̄i plures sēb ī traditiones opi s
inserit. Est ī liber ad gentiles exhorta
torius ī alius ubi q̄ dr̄ pedagog. ī alius
qui inscribit ds; qui saluus possit fieri
diues ī alius libellus de pascha ī disput
tatio de ieiunio ī de obtrectatōne. Est
alius exortator ad pacientiam d ordine
eūglōrum traditōnem s̄ a semonib; plu
tam ī dic̄ para ee porta illa eūglia q̄
de gnationib; scribit. i. matīn et luce.
cum uo fuisse eūglij secm marcionē. huj
exemplū cum petr̄ rome publice predicass;
librum dei ī in sp̄u exp̄ouiss; eūglm. ad
uersarios rogasse marcionem q̄ondam tam sec
tatorem suum fuisse; confitēdo ea que scribat
ab apō predicata. Cumq; id fēm petrus
p̄hibendum cognouisset. hic; fieri nō iusse
rit. ac tām fēm non p̄hibuit. Idem uo p̄
hibendum dic̄. cum uidisse; quod ea magis
que secm carnem s̄ meliglius hīr̄. dep̄
catum a deplis sc̄ptisse ī que ad sp̄m pti
nent. unde repletus sp̄u ī eūglm sp̄uale
consc̄psit. Hec clemēs. Alexander uo de
quo supius īmnorandum̄. clemēs simil
et pancheu. ad origenē sc̄bēs ī mīmum.
uelud quis ī in corpore nostro fuim̄. Sēb
aūt hi in. Hoc enim ī uoluntatis di fuit
sic ip̄e nosti. ut annuente q̄ ni a patribus
fuiam̄ imolate durarēt. immo uo et
antiq̄us ac nobilius augent̄. Patres
aūt nouim̄ uros illos q̄ nos p̄cessum̄. ad
quos paulo p̄ ī nos abiimus p̄adicti
deo dīm mīm ue vīm ī sēm dīm mīm
clemēt̄ qui in ui mīs instruxer̄. sed

(c) 2006 Ministerio de Cultura

siqui alij tales sunt p quos ire cognoscuntur in cuncta egregium et dnm in timorem. Hec quidem ita se habent. Adamantius autem erat ecclesiasticus et hic non origenis. cum primo tempore zephirinus romane ecclesie presideret romam uenit. sicut ipse in quodam loco scripsit dicens. uoluisse ut antiquissimam romanorum ecclesiam. Vbi non multo post pacto ad unionem catholicorum docendi officium aleandriam reduce festinat. ibique cum omni solicitudine et studio religiose susceptum opus expleuerat. demetrio tunc ejus ministerium cohortante et consulente uel si se presente quatinus fratribus omnes eruditionis normam deberet instruendo. simulque cum indigentes in se iustificationis uel in profundioribus et numerosis partibus. uel in scripturarum explanationibus differendum. uel in eorum quotidie fidei addendam institutionibus. ut institutionibus ad implendum. ex quibus omnibus ne respiraret quidem ei unius saltem uel alterius horule spatium daretur. cum semper ex aliis in alia uocaret. tam ut a prima luce usque ad pransum uespere. nunquam cessaret. audientium suum alios accedentibus. alios uero in discedentibus cum ubi de diuinorum ordine aliquatenus

De eracla.

Vltimus est Heraclas. cui postea ecclesiastici gradus et presbyterii honor delatus est. et cum ex discipulis suis plene iam et robustam instructionem unusquisque in omnibus uirtutibus sanctum eraclem talem principemque eius officiis suis ac laboris assumens. Erat enim et in sermone disertissimus. et in omnibus philosophicis eruditionibus a prime institutionis huius gradibus primas elementa incipientibus delegatos sibi discipulos perfectos instructionibus reformat. Alius ad neophytos scripsit quidam qui subscribitur canon ecclesiasticus. Item alius de his qui diuersarum sectarum in sententias secuntur quem alexandrum subscribsit enim scribens instituta. aiunt nonnulli scitum ea que ex diuinis scripturis sumpsisse et ea que apud gentiles auctores habentur. Vtile namque et ipsum est in illo opere comprehendere aliquem inuicem cognata ut ea que diuinitus sancita sunt. ut que a sapientibus gentium inuenta. et que ceteris barbaris usitata sunt. Denique et hereticorum errores. historiam quoque ubi primum et quorumnam. materiam nobis eruditionis prebeant comprehendit. Vnum tamen libros suos stromatheos appellauit. i. uariorum quadam et uaria disciplinarum ornatos. Vsus autem exemplis et ex his libris quos in nullis minime recipiendis iudicat. i. ex sapientia que dicitur salomonis. et ex sapientia syrach que appellatur ecclesiasticus apud latinos. Sed et de uarnabe et clemente. epistolam ponit exemplum. Vsus etiam de epistola iude. memoriam prebet et scripturarum antiquorum historiam cuiusdam et cassiani uel quorumcumque scriptorum. filonis quoque et aristobuli. et iosephi. demetrii et eupolemi. iudeorum scriptorum. ostendit antiquissimus gentium moseam nimirum iudeorum genus antiquum esse comprobat. multaque alia institutionum operumque scripturarum in illo opere scripturarum. nunc ecclesiasticis in primo uolumine indicat. quod ipse magis per apostolos fuerit. Primitiarumque commentarios seu geneseos scripturarum. In uolumine autem quem scribit de pascha refert extorqueri se a fratribus ut ea que a plurimis. i. a successoribus apostolorum uoces sola tantum scripsisse dicitur in libris ac postis tradere. Meminit nubi nimirum et hymenei ecclesiarumque quorundam et quarundam narrationes inseruit. In libris uero hypotyposeon. i. informationum. uubi breuiter dicam unamquamque partem scripturam diuinam aperuisse

(c) 2006 Ministerio de Cultura

dissertõnib; explanauit. In quib; nec ea quidem que a pcipha a quibdam hmõi pfuit ut; pet reuelatio. De cpla uo ad hebreos ita dissit qd manifeste pauli sit apli. septa sit aut hebreo fmone tã quam hebreis. Alucha uo q erat pauli depls jmpata in gtm. Vñ et stul' ei' magr simulis uidet libello illi quẽ luchs de aploum actib; sepsit. Qd aut sup sptõnẽ solitam mihi ñ sit idem paul' apls. Hi ee tõnus ostendit. qd pnudicatum judeis erat de pauli nõne. ne ei' dicta sc cipent. et id eo prudẽt declmasse. ne statim in principio pauli nõne jnspecto eo ei' repudiarẽt. Post pauca uo addit hec. Ex sic jnquid uis plr dicebat. qd dñs oms pis apls. ñ dr missus ad hebreos. Pmum itaq; gs pauli qui ad gs fuat estimatus ñ sepsit semp apm hebreoꝝ aplm. ut pphonorẽ dñi q se mystium dicat ad omes ifid. ut q gtm quidam apls. Exponit pea eodem clemẽs jn ipi hac exta q: Bibliis. Quanta studia eruditionum suaꝝ studia fuit origen er ñ illo q dem omisit orige ga sepuagĩ dus pscrutatus et addidit hebree ueritat. xvi lingue ueritatẽ. ut agnosceret uel ea q a judeis obscuris locis legunt' q ha sint. ut eo; jmpm q pter septuaginta jmpetu futuri quanta esset editionum diuersitas. ita ut pter istas q jn uis s adsit summachi ut theodotionis inuenirẽt et alias in abdis ac sectis latẽtes. in q ñ nisi quidem impetu uoluit sepsisse. hec autsolum dicẽ de eis. qd alium quidẽ attico lectore apd meopolim. alium in rhico autẽ in alijs alias repit locis. Vñ et illos famosissimos codices pm' ipe apuit in q' psinglas columellas se

parauit e regione op' impetus uni' cuiq; desipsit. ita ut primo omnium ipa hebrea uba hebraicis litis poñet. sedo in loco postmodũ grecis litis e regione eade uba describet. tertiam aquile editionẽ subjungẽt. quartam simachi. quintã. lxx. impetum que nona e. vi. theodotionis ea locauit. et ipsi ecclie in oratione exemplaria ipa manuit. Sexta ja. id e sex simplici ordine sepsit. In psalmo aũt et alijs nonnullis inuenit aliquam et de ceteris istis editionibus. Quas qm sti nõne auctor repetit sextam et septimam editionẽ nominauit.

Sciendum tñ e de simacho inter qd ex ipis istis impetrab' ptr. xvi. Symmachus hebionẽ fuit que; hebis asserens xpm de ioseph et maria natũ hominẽ purum fuisse et legem nisi judaico e fuadam. sic iam et fi'jus nõnoꝝ. Scripsit commentarios quos ipse symmachus ipe sepsit. in quib; conat de euglio scdm matheum. auctoritatẽ sue hereseos affirmare. hec ipe origenes cum in impetratione ipius symmachi scribit apd julianum q'ndam reppisse q se dicẽt hos libros ab ipo symmachio suscepisse. De quibus et ambrosius qdã de ambrosio. xvii. origene et istis satis dat' cum ualeq; dogmatis sectator exstitit. sedm ueritatem catholicam ab origene ductꝰ et tamq; ũ luminis splendor radiat' relictas errorum tenebras ad eccle se catholice lucẽ splendoremq; duxit. Scripsit alia plures eruditi uiri et in scientia utiles ad modũ nobiles cum de origene gloriosissima per oñẽ locum celebrauerẽ optimo. etati affluentes ad eum ut ob etamna cõmonenda. ut quib' recte jn etate mitis fia ad audiẽdam tenẽdamq; ueritatẽ. Jmmuñ

(c) 2006 Ministerio de Cultura

eam ab hæreticis uenientes. Quia peum⁊
pentitates auenor cessabūt. Philosopho
rum q; opinatissimi quoq; ⁊ q̄ summo
mie habebant̄ tam in mris eum q̄m in fili⁹
ingrm meq̄bilem fabricant̄. Erat nā
q; ei mos iste in si quos mor adolescētu
lor ingeniosos uidet ⁊ leom satis docilis
tos. tradere eis ⁊ ea quib: philosophi uluti
primis elemtis dicētes imbuere solēt. de
ut geometrie partes. ut arithmetice disci
pline. ⁊ si qua alia ad instructionē puer
orsipiādi. Si qñ igit nēcitas poposcisset.
ut aliqua de illis philosophicis explana
ret. ⁊ ab ipis eruditissimis in illa discipl
nis suis. cum tanta admiratione audie
bat̄ ut summ⁹ apd illos. ⁊ q̄ unc⁹ ex ue
tribus ⁊ primis illis auctorib⁹ philosof⁹
habēt. Stolos ⁊ idiotas ⁊ imperitos ad dis
cendum cohortabat̄. dicēs ñ parum ad
intelligentiam sc̄arum emolumtas eis⁹
conferri. si aut in nullib⁹ utilis ait. ⁊
in philosophis exāret. Dicebat enī hanc
istam iam de philosophiam cuj⁹ partes
illa gentium que vlra ñ ē. philosophia ap
pellet. Nonq; addebat id eum debe parte⁹
suas omittē ignarum. qui cas si pueriles
falsitas iudicasset. Denq; existūt tes
tes studiorum eor⁹ primi ⁊ apd philosofo⁹
quoz ñ nulli libros suos ad ipm scribat̄.
alij uolūt eū complurimos deferat̄. De
inq; ille qui apd alexandriam adolescens nos
libros conscripsit porphirij qb: decima no
nam summa cum laude cum ad explanatores
eoz ueniss. si inuenirt aliq̄ d commē
tarius origenis cuiusdam posset ascribe.
ad conuicia ⁊ maledicta se iactat. ⁊ inclās
ci infigit. oīm apd nos laude dignissimis.
in quibusdam q̄dem ita dicēdo. in quibusdam
aūt more suo falsa fingendo. Et nūc q̄dem
eum tamq̄m philosophū miratē. nūc ño
tamq̄m xanum notat. Quid denq; q̄b⁹
de eo ūbis placuit. Adiciat inquid de
xp̄ianis loq̄tes imperitis iudicaz sc̄ēā
rum. In quib⁹ cum absolutio nel explana
tio nulla sit ad quasdam q̄ se narratōe
cōgruas. inuenietesq; dicant. que nō
tam explanatōm sint his que obscura s.
quam laudem plausimq; differe tabus
dicant. Hanc ea que moyses agreste et
simplici sermone sc̄ripte dinumtē facta
et figis. atq; enigmatib⁹ obtecta affirm
ant. atq; ingētib⁹ repleta mistis. inflā
ti nitre ac tumidi obscuro in semetipis
ionis humane iudicio sacrilega putant.
in quib: impie ⁊ agrestis sc̄ripte explī
care se ñ ualet. Et p̄ aliquanta rursū die.
Hujus aūt absurde expōtionis meq̄m
pcessit auctor quem ⁊ ego adhuc ē eēm
ualde parualus. ujd autem tot⁹ erudi
tionis teneret̄m sit ⁊ exhis que posthuma
mimore tradidit nichilominus approbatur.
Origenes hic ⁊ cuj⁹ ingens gla eorum.
migios habetur. Hic namq; auctor am
monij fuit q̄ summā nr̄ philosophos
professores nros tenuit. Si origenes q̄nā
quidem ad eruditionē pfan; hrēat totā
pene in semetipm trāstulerit mgrm. Quā
tum uo ad uitē recte hrēam ⁊ sanā pōti
tum spectat. doctor sc̄ripturā abuit. Am
monius quippe cum eā fuisse a paruulo.
et eius patrinatib⁹ genit⁹ ⁊ post quam ad
etatem sapiendi utilem ē. ⁊ philosofie
iamiam intēdit. animo ad legitimum
uitē se dedit ēfium. Origenes e ōtrio
cum eēt pugnatus ⁊ gētilib⁹ ⁊ grecorum
studijs eruditē ad ueram religionis lar
gitatē ēuolauit. Qui se ofens oīne illd p̄
clarū ingenium philosophicis literis

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Versus virgilii ipalentes ep̄i de eugene:

Ille egenie ego dicor iustissimus olim.
Quem summum fides grā clam dedit.
Celsus eum stellis claristima coniux inuit.
Preterpetit tibrim lingua nocente meu.
Coniuge si cuncti studiq; uoe mihi labor.
Nec iuor lego multos ducere in arma uiros.
Nulla mihi nunc̄ tenuge blasphema sonabit.
Si tu gaudentes nunc ab hoste fuy.
Sola in celum pauchaia dicam dederunt.
Hic me dereceum pugnacula pernant.
Iuuat ab ede labor me dea repellunt.
Parcite pagine male nostre de da.

Ecipe hec docta
in defectione eugenii
ecum ec cela pugna
ec frequenter erfauce

Fugēs deum eorum et
pugnet sēm thoantum tu
finium ip hunc amōrem
qui eugenes recepit occ
sione cuius ipse primo
quos uicit in latinum d
illo manibus fluuio

expoliatam uiciauit atq; corrupit dū
uitam quidem tamq̄m xanis impijs agit.
doctrine uo terroribus grox pfulgidis
tum mendacijs et fabulosis narrationib' oc
cupauit. Adsecute quippe fuat omnia
platonis secta. mistrate fuat in libris
neumenij et chronij et appollofanis ac
logum. s; et modrati atq; nicomachi. In
pragmatcis uo summox uirox in latio
ere cum comitatu. Atangit et cemo
nis stoica et commenticia uolumina ex quib'
omib; secta quecunq; mistica apd gros
suit assumes. Item barbaro et scripturis
iudaicis coaptauit. Ac philosophorum
glam ad dogmata extranea et pegna su
ae. Hec porphirij mendacio adiecit xanos
libros scd. in uno uo. in alio falsa come
morans. Etiam de fatidis et magenis pe
culia fingēs uni. aii. quod quā se ire uisa
uerit. Ad uo de supstitione gentili ad
xanos etiam eu admonet ee sublatu.
et admonitu a xanis. ad errores paganox
dilapsum manifestissime fefellit. Omnes
nis quox fides et disciplina ut abanus atq;
attanis fuabuit. Nam de patre matre
paulo uerius dixi. Admonitu uo fidei xpi
qd et uite philosophica studia sectantib' illi
us utriusq; fuauit. q ad usq; ultimu ui
te finem exclamauit. testes sui libri ei. q et
nunc legit luculentissime de nia religione
disputat et sepius uolumen illud qd de moysi
atq; ihu disonatia scripsit. s; multa ala
scripta et opuscula q ab studiosis quibusq;
pro magnifica habet. Hec autem dixim' et mu
nicox testimonijs, plane cupientes. qm
mutata apd ipos habita sit exigens eru
ditio uel doctrina. Ipse uo de se ipse qb'
dam q et phcemodi studijs obtrectabat
ta scribit. Cum ad ubi dei in studia uitasse

et fama de ub celebrior erat. atq; ob id ni
hil philosophox ut ad pctandum ut ad
christianismum. adire nos et agdi uenerat.
beatox q; qm primu ad impugnados nos
excitarat. usum in et ut philosophox ut
beatox dogmata diligenti. pserutari nec
ad ducendos eos si ignorare q apd nos
impiator inuenirent. Id aut fecim exemplu
sequentes pris nri apollinarij qui nigox studijs et philosophie eruditi
onib; quam maxime efloruit s; eracle
q nec apd alexandriam katechesim pbu
dorat. que ego apd nigrm philosophox
reperi istis studijs aliq tam anis quam
aitem pri qm ego omnino ut incipem.
Iuuan aut mihi ex his suppetias uno obtrec
tatorum exortum e. ut et commune hoc
que pus gestat deprimes. philosophica
assumer uoluntia. qb; usq; ad pres ua
ri deficit. Libros q; philosophox lege et
mihi sedi. q unusq; nusq̄m desit. Hoc ip
se querulus qbusda ripdes scribit. eun
dem uo ipse — xix
e apd alexandriā in ubi dei studij
exercitur. ad e ut quam multarum explā
ei ac demetrio ejo. s; et pfecto tuc egypti
ac duce arabie defens e omni uelocitate
et iustitia exigente illo usq; oratre ad se
mota ui s de fide xpi qm pceum clarissi
me predicare frequens nutiabat fama disse
rebat. Aliquam exorat. abiit et rediit. e
diderunt. redijt. Post aliquanti uo ipse apd
alexandriā bello ciuili exorto. ab alio. ipe
ad paletine partes successit et apd cesa
ream mouabat. Ubi et disputandi in eccla.
atq; explanandi sepras dnicas et ab epis
iniungebat offin. et quidem ni dum pbri
s ordinatione collata. sic relatu inuenit
m in epla alexandri rescribens demetrio

(c) 2006 Ministerio de Cultura

p̄mittam q̄s hȳ ipa dīpāta. Sēd ārt hoc m̄.
Q̄s aūt addidisti in lectis tuis q̄ nūq̄m
audita nec aliq̄o fēm stc. ū p̄sertīm epis
laici disputēt. nescio q̄m ob eām tā ap-
tum ēdacīū assērere uolūis ē consuetudo
hȳ stc ū sicubi inueniant q̄ possint fīes
instruere in eccla ⁊ solari pplm ad tāc
tādum semp a scis epis mutīt. sicut
ut p̄a fīe nīo neone apd laodos. ⁊ pau
lū a celso apd liconiū. ⁊ apd sinadā the
odōr. ab antico. Hō aūt dubium ē qd ex
alīs plinii in aliis locis siq̄ s q̄ op' dei p'
fint in uīo ⁊ doctīa competentē explere.
ad hȳ ipm a scis epis mutīt. S; hȳ p'mod
gesta s. Tunc ūo demetri' rursum hīas
mittit ad eum p electos uiros diaconos
uidelic; eccle alexādrīe ad hortē. ⁊ obtesto
ne ut

secut' unius tpe ianua primū alexandu
imperatoris ānum ochdit. S; et alius libel
lus qui pueñunt ad nos. i. un eañon. i. m
ca q̄ p' eañon scpta s. i. marcionē. et
in cantica canticoz. i. in parte quandam
ezechielis applie. i. omis hebes. s; i. alia ap'
alios opuscula ei' inuenim ētumē. Ex illo
tpe origenes octēdecim cōmentarios in scpās
cās unquam sumpsit compellēte se ābrosi
o. i. multa in pcū obiectionūq; cogente. Q̄q;
ambrosius diu studij adhibuit. ut omnia q̄ i
hoc opus ecclie necaria affatim atq; affluenter
ptulit. octavios. viij. adhibuit q̄ ei necessa
ria affluerent. q; s inuicē illo pene indefinēter
dictante succedentes scptores q; alios ternos.
S: et puellas ad pme eruditas insedendo
totidē numo in hoc ipm uocare fec̄. Omnib'
q; extrinsec' necarijs abundantissime mi
nistratis cotidianū de illo op' ubi dei. uo
lent' ruffinus compulsor exigebat. s:
et ipe inges studium in eruditione ubi
dei adhibebat. Vn maxim digne iudicat'
cui ultio impendēt' offin. i. cui q̄d archa
nū i. abscōditū in sacris litteris tectū e pōd'.
Inde a urbani' eps in urbe roma octo ānis
ām̄inistrato sacerdotio. pontificato sedem
dedicato. Post primetū aūt apd antiochiā. ze
ueni' eccliam suscep' Quod origenes plu
ra uolumina quē scripserit.

Origenes uero ut q̄ origenes uocat' e scripserit. xx. ii
ab ecclijs q̄ s apd achaiam ut illo
usq; pcedis hereticis q̄ multi libris sua
luerant pmenter. Qe e pget. i. te nō amo
ueat p palestinā. i. plia apd cesaream ab illi
pmate epo ordinat'. Plia aūt q̄ adhuc sus
cum juuenali hierosolimorū accēdit. i. ysum. p def
fensionē eoz q̄ gessunt hyi q̄ ecclias pturbāt.
q̄ntaq; alia p eo q̄d in pdicatione ubi dei
satis clare effloruerat. mota sit. ipsam
quoq; singla q̄q; historia reprit. Tamen
et nos unsedecim libro. Thematon ac.
ex parte q̄dam pfectiorem uim faciet' agno
scēre p q̄ scripe desidat. Inde a iugi. i. assi
duato labore in explanatione diuinoz uo
luminū pfitebat sive alexādrie sive apd
cesaream patris. sic ex ipis ei' cōmentarijs in
dicat'. Exponēs sane primū psalmū dsig
nat. i. ipe q̄s sit canō ueteris testamenti. i.
sic hebrei tradunt sedim numez. s. eleuitoz
q̄ apd ipos hōnatur. i. principat. hij s ac
xx. i. duodecim. Genesis. Exodus. Leuiticus.
Numeri. Deuteronomium. Jhu naue. Judicū.
Regnoz primus. i. sedis unus lib. apd illos'
quē nūiant samuel. ppe dei. i. quart' unus e
apd illos. quē appellant regnū dd. i. paralipomenō primus. i. sedis in unū hōnē. quem
dicūt simones diez. Jesdras primus. i. sedis
in uno e. Item psalmoz liber. salomonis
ppria. i. alius ecclites. i. dei eide cantica
canticoz. Sapiā. i. duodecim. pphaz lib unus e.
Ysaias. ppha. Jheremias. Jezechiel. Da
niel. Job. Hester. In his ochdūt canonem
uoluminū diuinoz. Machabeoz tio libros
extrinsec' hōnt. De nouo aūt testamēto canone
in primo libro cometatoz euāgelij sed medio
li in sci. Extentione inde dicit de. iiij.
euāgelijs q. i. sola absq; ulla additione scripti
debet in omnib' q̄ sub celo s. ecclijs dei. Sca
etenim tradidūt patres q. primo ōnū scp
tum sit euāgelium a matheo q. aliqno fuerat
publicanus. hebraicis litteris. i. uerbis hui
q̄ exactumeratione ēdidit. Secdm u. scptū
e a matheo. juxta ea q̄ s. tradat petr'. de q̄ et
in epla s. cōmemorat dicēs. Salutat uos
filius mis matheus. Tertium e sedm lucham.
q̄ paulus apls laudat tamq̄ his qui ex
gentib' ēdidit scptum. Supoīa tio
e euāgelium iohis. De aplis q; litteris ita dic.
Js uo q̄ ydoneus fes. i. munist' noui testamē
ti.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ñ luc̃as; sp̃u. ꝑuulum dico q̃ reꝑleuit
euglin ab ultim̃ ēcuyctu usq; ad tiurcū.
nec ad oīs ecc̃s quas docuerat sc̄ptr.
s; quattuordecim solas epl̃as. ⁊ in ipis plu
rabeuussime asc̄bit. Quamuis ⁊ ec nō
illi dcā q̃ ad hebreos sc̄pta ē dubitaū
ur. ꝓ eo q̃d ñ undatur mea fuari ei illa
sñā quam de se ipe ꝓmittat dicēs. se ip̃
tum c̄e simone. s; ego dico sic̄ m̃ a maiori
b̄ tātam ē q̃ manifestuslime paulu est.
et semp oīs antiq̃ maiores nr̄i ita eam
ut pauli epl̃am suscepunt. Si uo rephat
a me ꝓquem stet ei⁹ fmo comptū ꝓ eo
q̃dem ds uidet. Optimo tñ que ad nos
usq; ꝓuenit. ⁊ iudicio ē. A q̃bdam dice
bat̃ q̃d clemēs apl̃or dcpls. ⁊ eps urbis
rome geo eam simone ñi tñi sensib; expoh
ūt alij q̃d luchas. q̃ euglin sc̄ptr ⁊ act⁹
apl̃or. Petrus uo sup q̃ē x̄ fundat̃ eccl̃a.
duas tñm̃ epl̃as sc̄b. E quib; a ñ nullis de
scl̃a dubitat̃. solis q̃ q̃ sup̃ pet⁹ dñi re
cubuit. p̃ euglin sc̄b ⁊ apocalypsin. in q̃
tñ retac̃ iustus; q̃d. vii. tonitrua locu
te s uoces. Sc̄ptr aut̃ ⁊ tres epl̃as. in q̃b⁹
duc ꝓuenes. de q̃bus ⁊ apd q̃sdam dubia
sñā ē. De his q̃dem talia. Inter decimus
erat annus ꝑsecl̃i ꝓncipis romanor̄. in quo
origenes alexādria ꝓfect⁹ cesaream uenerat.
eccle unus ex dcplis. ꝓuidentissimo de q̃ supi⁹
dictū. ecclesiasticos audiendi dēlinquens.

Quomodo eraclas apd alexandriam suscep̃ sacdocij. xxiii

Deinde ⁊ eps defunct⁹; xl. ⁊ duob⁹ annis
epatū illius ecclē ministrauit. cui succedit
ꝑsecl̃s eraclas. Fuit idem ⁊ ips erat in epis nig
nsic⁹ sin multitudinē capadocū gētis urbis
cesaree. Hic tñ uenerabilis origenē sēc
et doctrine gīa ꝓuehebat ut indefinēt cōsuē
gēt eum secum morari. Sz; ⁊ ipe delicta

ecclā ad ipm̃ ꝓperabat ⁊ utebat̃ religiosa
q̃dam uerecundie dum ipm̃ ñ ad ꝓsbtu
cōnem ecclē sue illo euocaret. ñ ipe suꝫ
ꝓfectus gīa ad ipm̃ ꝓgēt ⁊ docēdi ei dieb⁹
ac noctib⁹ adsidēt. Sz; ⁊ alexander quem
ultimoꝫ ecclē p̃ēdocuimus ⁊ dhortatus
q̃ apud cesaream̃ gubnabat eccl̃m. oīe pene
uite suc tp̃s ad audiēdum eū mācipabat.
atq; ipi soli undiuinis sc̄pt̄is ⁊ ecc̃sticis
doctrinis sūmam mīgrū dcdebant. De pse
Alexandro uo imperatoꝛ cōne ma
p̃redcm. āīos ꝓnci xumm. xx.
ꝓtatis suꝫ defuncto ⁊ maximin⁹ celar. hꝰ
succedit. Q̃ dum odio fere adiutus dcclo
ꝝ suꝫ alexādri domūi ꝓsecutōnes cōmo
uet ecclīs ita tñ ut eos tñm̃ñ q̃ ꝑlis pre
erant ⁊ docēe. puniri iubet ulitq̃ cām
ctis hōem̃ ꝓsuasionis ꝓbent. Tūc orige
nes libellum de mr̄io ad ambrosiū sc̄ptr.
Q̃ cād plimos ꝓuenisse; tāq̃m nuos q̃b⁹
dam ualidissimis habitatōe sp̃ōe se ad
ꝓfessionē x̄ nīs offebant. ex q̃ ⁊ maxim⁹
mūn⁹ exatit ꝓfessor. tū amis a maxi
mino ꝓsecutōne cōmota. in q̃ finē et
ꝓsecutōnis fec̄ ⁊ ante. De ordinatōne fa
ost q̃m gordiani⁹ ñbiani epi⁹ ⁊ de m
imperium fuscep̃. rabilibus que ēa
Pontiano uo vi. āīs gesta sunt. xvb
epatū urb⁹ rome fuero. succedit anter⁹?
Q̃ ē ipse uno ñ ampli⁹ ministrauit; ⁊ fa
biano sacdocij dēlīq̃. Tradunt aūt fabi
anū antheū defuncto ē deag⁹ rēuere.
una ē amicis suis ⁊ unus⁹ ecclē ꝑlis. ꝓ
ep̃o eligendo in unū conuen. atq; alt⁹ d alio
ū fi sol; in talib⁹ declamaret. nec ē uulgi
stia ēa aliquid obtinēt adhuc ste ⁊ ip̃m
in̄ctos scire cupierem quis rei exitus
foret. Et subito p̃dicti pudicitiā colubam
celte lapsam figam fem̃ē illi⁹ q̃ in sci sps

(c) 2006 Ministerio de Cultura

magnæ supplim defecdit apd iordanē.
sup̄ caput astitisse fabriam. ad qd spectacłm ora ētor oculos q; mūos. ⁊ oīs ul' ut unos spu cōmotos hūc ee ejusdi dignum pdi judicū decūsse eumq: non hasitdee impōtunum. ⁊ legtamo sa ādecio confirmatum. Qd alij sup hui⁹. alij sup zefiniū nūc gestum tradunt. Te ⁊ apd antiochiā ejo zelemno defūcto vabillas eccłe suscepit principatū.

Apd alexādriam dyonisi dcpli fue/ ūo cum eiecta fuit origenes

demetrio successit. auditor. xxvj. catheceos qd ab origine susceptam tenūare diuturnio tdidit. eo qd et ipe unus ee ex deplis origenis. Ipe aūt ē apd celaream morabat ⁊ immūi ad eum ñ solum regionis ipi⁹ uri. s; et de principijs fidei pōtas uenebāt. et dūcta patria ac parētib⁹. seqbantur eam uiam dei docēt. In quib: fuit ⁊ unus famosissim⁹ doctor ipe qui in lāge a nra nūmoria nobilissim⁹ in epis apd pōtum ggaf nūat. fide ⁊ ustrantibus atq: scientia p omnia aplicus. s; ⁊ ei' fr. athenodorus qbos origenes adolescēs los de audytorio redeuntis retractos stu dia cōmunū hortat in diuinā suadet philosophiā cōmutare. Qui apd eum p quinq: dies ūbo di opam dantes. in tm profectum diuine eruditionis atq: scientie pueniunt. tūc: unde nūto et mox cultu emicuer. uca soūs eius ī mata adhuc etate ad epat⁹ pōt. pricie sacēdocium utq: rapitur. De affrica

Per idem tempꝰ erat ⁊ no. xxvij. affricanus ur int sēptores eccle siasticos nobilis. Hunus epla fert ad origenē septa obiectis et ut aponeat⁹

qd hystoria susane que in daniele sept ē ficta mendac. ⁊ aliena a sept aplica;. Cui origenes magnificentissime rescribens asserit neq; in iudeorum comētas ⁊ fra/ ud: auscultādum. s; ii solum p uo la bīdum in septis diuinis qd. lxx. inter pres trāstulisse. qm id ee soli qd auc toritate aplica affirmatū sit. Veneri ⁊ ad nos ala sup̄a septem affricam o pusculā ⁊ maxime etonica valde dili gent studiosaq: compta in qua⁹ com mentarios alexandrum apostolum hēn de opinione celebrima. quoq: quem ⁊ in diuinis ⁊ in philosophicis studijs atq: oīm grecorum doctrina imbricatissimū fama habuerit quemq; imbi epat⁹ offm suscepisse sup̄ma⁹ sacerdotium. Id quoq: affricanus ad amicum scribit quam de ea que uidetur euangelior hystoria et cum matthei et luche in genealogijs ferantur diuersa septio. Vt ostendat eandem mirabilem utriusq: consonantiam sicut in primo iam libro huius operis edecimus. Per idem tempus origenes .xxv. annorum libris in partem quidā ysaie prie. contra iulium affricanum. xv. ⁊ x. athenas profectus summam se memorat. Vt et quinq: libros primos in canticum canticorum scripsit. alios aūt quinq: regibus celaream sumiant. Sed mihi non opus est. iiij opuscula eius enumerare que pene innumerabilia sunt. cum id in eo ops fecimus. ubi beati pamphili unam. de septimus referentes epistola ab eo antiquior sep tuagīta nouissima et peripue origenis bibliothece celarien si quam peripsi ipse et nobili stilo studiose apposuit ascensa s. Siquis g nosse uult. epistola

(c) 2006 Ministerio de Cultura

origenis uolumina in manus meas uenerunt: inde sumat iudicium. & hunc ait ad historie nob ordine q̄rendum e

Berillus de quo **De berillo. xxvii**

Paulo ait memoramus uisdam urbis arabie epm̄. eccliam docendi regulā uolare animat̄ pegrinam q̄dam & alienā a ritate doctr̄e cepit. asseres dnm & salua dōe nr̄m. neq; exinde ait carnis nat uitate. neq; aliam dictas hr̄e substantiā. s; hominem q̄ puram in eo diuinitatis habitare. Quo cū plinius epi aggratus dis putationes eius in mirinas habuē. Sed mr̄ ecclās origenes magnopere exoratus est uenire uicinū ethnicum uitr̄i. isq; primo sēim eo disputatis quos secuit diligentius perscrutat̄. Ac completo examine quid abhinc hr̄et huiscemodi sētiā; & q̄d impietatis sua assertōe sequeret hostiles abiit ac respuete male acceptum suasit emēdare. re dire ait fr̄e ad fidem suam sanāq; doctr̄inam & q̄d pene in cūctis talib⁹ inualuit. ita emōre ab ecc̄ie depulit ut emendaret nō plectr̄e errores auctore. Denique fert & nunc descripta ee ipsa disputatio origenis & berilli. q̄ pseudepigrafum pelari opis est indicio. Sūt & alia ei⁹ simulia ad nos ge ta dictaq; satis clara & magnifica puenerr̄. q̄ nos ut lectis ipsis ut maiorē relatione compta. nūc primum p historie ue ritate primus. q̄ tū agnosci possint ex ea que scripta ē a sō mr̄e pamphilo apologia. p ipso uno mee quā in codicibus q rulos nos manu ee nitentes. communi studio ac labore descripsim⁹

De philippo. xxviii

Et gordianus cū p. vi. annos nōn mensibus gubnasset imperiū. philipp⁹ una cum philippo filio succedit. Deli tescūt ei ob q̄ xanus filius & unde pascha. i. un ipi⁹ ingressus uolumina in manus meas uenerunt & cōmunica re multis ab eo loco in pgressus ee primus in confitendo peccata sua & mr̄ penitentes sta ret. nec ullo in corpam s̄ misericordiā fundam in pr̄ p primam cuius q̄ de eo fabulantur prime dilusse. ferunt q̄ ingressum ei⁹ qd̄ a sacerdote impetratum sit̄ suscepisse omnū s̄ mee metum & fidem de religione plenissima rebus atq; opibus amplians. De uj⁹ tēio imperij anno **dionisio epo.** Heraclas apd̄ alexā **. xxviii.** deum sexto ano ep̄atus suj diem obiit. locumq; sacerdocij dionysius suscep̄. Qui ut ipse septuagesimū ages origenes etatis anūm p̄ea q̄m & usu & pedis & laboriosi plimū fiducie in filio dei acceperat primi simile fere ea que ex ipso meatibus diffluebāt a notariis excipi. nec ait unquā deinde tunc coram in cum to s̄ & iuste grauita et etatis matias. & inter egregie cōes sit auctoritas. Tunc adhuc primū q̄dā celsū epicureum philosophum q̄ d̄ nos liberum consceptat otio uolumina ꝓ. & ipse. Et ne ex uigilijs sedulitatis. xx. v. comē tarios edidit libros. & in. xii. epistolas ei⁹ plura comare ē. ex quibus ad nos usq; .xx. tm & v. uolumina puenerr̄. Sūt ejus ad imperatorē philippum epm̄ & ad uxorem ei⁹ seuiam abq; illo adulatōis fuco sēpte. Sed & ad fabianū urbis ro me epm̄ & ad alios quam plimos eccl̄ie principes s̄ catholica fide sua. De quo emdita in vi. apologie mr̄e. p ipso no mine opinionis. Sunt & alie ei⁹ epistole ad diuisos sēpte a quib⁹ nos unum cen tum minus inuenire potuim⁹. atq; in libros digestas nōmore tres **De arabū**

Et tempestate in arabia **dissension. xxix.** ubi parab⁹ exortum ipsā assertores

(c) 2006 Ministerio de Cultura

dogmatum pñsos dicētes aīas hominū
p mortē cum corpib; unā partē rcarnī
pi rursum uo in qz resurrectionis die
cum corpib' suscitari. Ad quē morbū
ab ecclia depllēdum. ē ingēs epōz ocium
orientis. tūm origenes rogāt' ab omnib'
int ēē. rfacē simonē. Cumq; coram omnū
sacerdum cetu disputaret tā magnifi
ca fuit ei' oīo. ut omnis eos quos non dog
matis emendauit. ad fidem recta ēt
sensum catholicum reuocaret De hesi
Exurgit ī alia hefis helchelaitarū. xxx.
p illo tps que dr helchesaitarum
quam ille stadam ut usq; ē apparuisse
restituent. fac aūt ei' mentionē cum de
tricesimo rsecdo psalmo mediā disputa
ret hi ñ dicēs. Venit quam in his
diebus q'dā magnum archo rsup' oīb'
sapiēt'. assertor uolēs quedā ipia
et absurda. destādēs hesim quādā hel
desaitarum que nup exorta ē. X tri
que sunt que ipi hefis asserūt indica
to uobi necm forte unū subripiat' ig
norāno. Hti g quam de scripīs fcis refu
tant. rursum uam' testimoniis de
noue et uet testāto quib; uolunt.
Aptiū ī paucum ex integro resp̄nt.
Et asserunt qd in psecutionibus fidē
negāūt. nichil ē minus hūt. peo qd in'
qui fixus ÷ uncore suo rsic negat
p nēcitate. corde ī in fide pmanet.
Hec asserunt. rlibrum q̄dā ēdūcūt.
qui ē dñr de celo lapsum. Cuius ūba
si quis audierit. remissionē accipiat'
peccatoz aliam p̄ē illam q̄m ē dedit
Decia philippo De decio. xxxi.
Vii. annis principatū administrato
decius fuerat. Ut peo qd infestus
ēet philippo psecutionē ecclīs fuscitat

in qua fabianus in urbe roma mīrio co
ronat' sedem suę epīatus cathedrā reliquit.
In ultimis ūo alexander epūs rursum p
fessione xp̄i iudicis sistit'. rungulis
caris ūdūr. Qz cum lōgeue satis ex
tasi uehemēa animo pfulget. pēa quam
frequēt' passionib' suis excruciat' gliſ
cāūt dum dum de ungulis ad tribunal
u' revocat'. ad ungula mīt ipā uertim'
succedūt. ita omnia defec. Huic in sacdo
tio mazabenes succedit. Apd' antioch
am ūo simulē pomīa turbulas alexādro.
p'fectionem glose unc finem somtant
in ungulis. Post quē fabianus epūat' ostin
suscep̄. S; ut hic pscriptionē quāta adū
sum origenē gesta sint qbp: ora cum
postimus dimonstrandū ē unusquisq; exēta
suo. rquanta oīone pugnāūt. ii q
sup omnis cetos q̄ p illo tps p x̄m mīe ten
tant. novas cruces nova penaz gīna
ac selis omnib; inaudita torquent pru
dit. ut que peo qd in doctrina fidei. et
ipatis optimū simū uocāt. omnia ad
ipsum cum dimonio et furoris arma com
mota s. rignibus inferis ita cauet.
mille mīab; uexat' sit. ne ī una ei q̄m
exoptabat accidit. q; exercitum suscepe
rit. psecutor summo studio ro gerente
ut nec unq̄ pēnet. nec pena cessaret.
et quales p̄decessorum de his ipis epīis
scripsit. quam omni admiratione rlac
tās plenus. ex ipis manifestū q̄ scripta
s. integrū q̄ agnoscē cupit hoc noticiā
Decius sumet. De passionib;
rio alexandrini epi dionisij.
p illo tps sic ex ipi epīis. xxxiiii.
ūltime cōpunus in tas sepe afflictio
sanctas clar' effici. rp passionū tormē
rumq; diuīsitate magnific. Denique

(c) 2006 Ministerio de Cultura

referẽ insectantib⁹ se q̃dam rẽpublice. Q̃d
insectando laborantis? Capõ mĩa. p quos
magnop̃ sanguinum anxietim ẽuici
b⁹ sumitur. 7 dignum magnũ ad tiran
num referre. de mĩtib⁹ q̃ apõ alexan
Sed et idem ipse 7 fabianũ duã pstiti
anuchenũ enim scribẽs s. xxxviii.
de his q̃ sub decio apõ alexãdriã agon
es mĩri defudauãt hĩ ñ refert. ⁊ Non
ex p̃cepto unq̃o imperatoris apõ nos p̃se
cutio sũpsit exordiũ. s; animo principis
principalia p̃uenit edicta immissi⁹ d
monũ q̃ dicebãt inclinatione mĩa diuini
si thuo sum⁹ d nos exagitãs inuidia q̃
mĩtando successa: nichil aliud quã prop̃
sanguinẽ sitiebat. Primo g religiosum
quidam senẽ medium nãe. corripiẽ
tes iubent impia ñra. p̃fiteri. Q̃d ille
ẽ facẽ recusaret. omne corp⁹ ei⁹ membra
fustib⁹ collisẽ. uultumq; 7 oculos acuta
calamis tẽptantes. exẽ urbẽ ẽ cruciatib⁹
eiecerunt. Mox hĩ mulierẽ quãdã no
bilem comitem nãe ad idolã p̃hibẽtẽ.
adstare cogebãt. Recusãtẽ imo poti exe
crãtẽ. unicla p̃oli⁹ innectentes. 7 p̃ pla
tas rectus ejus crurũ tibias fedo ouo
q; supplicij genere discerpunt. Deinde os
simul uxorẽ p̃ domos suor di. dirip̃ie
tes cũctes. atq; hostili crudelitate acta
sedantes. ita ũ p̃fessionib⁹ q̃busq; direptas.
si qua ulla uidua reperiant. junũ aggre
ta igni un platteis ẽmanẽt. ⁊ In hũ direp
tionẽ hãc honor suor sic apis de illor
animis ẽ gaudio sequunt. Sed 7 admirã
dam ignẽ ingeue etatis appollonĩã no
mine ẽ corripuisse. dentes p̃mo ei oĩs
euulsit. Congestis deĩn lignis exurere
uiuum. cõminãtes uiuã se ẽ ẽcturos.

humanis p̃ritẽ impia illa fuisse. Ne illa
ũ regum uiolare sepulchra p̃uidentiã q̃
insepultis mollit. Repete uos sec ñ mi⁹
putrit impior. Atq; uniquẽ quẽ mina
bant spẽ p̃sumit. ita ũ p̃ceteris xpiani
dictatis auctores q̃ p̃mptior inuẽta ẽ
ad mitem femina. q̃m p̃fectior ad pe
nã. Serapionẽ q; domo sua rep̃tum.
crudelissimus affẽdẽ tormẽtis. ita ũ ossi
bus carnes ñras. 7 uiscera tormentis
eruptas ignib⁹ cremauit. Et dum uicẽ sedentibus
p̃sus; declamat. ñrum ab puluillo hausit
respirare. Sed in ignẽ uena fuit. Con
tinuo namq; crudelissima principũ mis
tum⁹ edicta. Quo tanta adusum nos
sedauit immanitas. ut sedin q̃ poti
tumẽ a dño. si fieri p̃ scandalizent 7
decet. Ex quo pene omib⁹ q̃am
exitus nobilib⁹ statum se spẽ impis
sacrib⁹ ingessẽ. Alij uicta timore. ũ multi
a domesticis p̃cibus ad sacrificia execranda
et immundas hostias p̃ruant. Aliqui
exhis pallentes 7 tremẽtes. ũ magis immo
lari ipi quam immolare idolis uidẽtẽ.
ita ũ 7 ab inspectatore uulgo p̃cidẽtẽ. eo
q̃ ad monẽtium 7 ad sacrificandũ iuste
meticulosi uidebant. Alij sanctã ipu
dentẽ ad aras p̃silientes. ũ 7 affirmãtes
nullẽ se unq̃m in deos fuisse. Hi etiã
de q̃b⁹ p̃dixerat dñs. q̃m peculiares hostes

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Alij ad penā tm̄ judeū tm̄em. negāt nerune fidem.

difficile saluabunt. Cētā uo aiūtos se
qūant un̄ p̄ceps. aiūt ire uebant in fugā.
Ex qb⁹ ūnlli compl̄hēnsi tm̄ carcerē mūsti.
aliq̄nta paululum supplicijs tolātus. ad
utrumū deūdēr. Isti uo q̄ bā effecti sunt.
tā q̄m colūne fortissime dñi ūpi spū cō
firmata p̄ fidei sue mūro uirtute á dño p
cepta. ad muāda dō tanglis mūtij sui
spectacla p̄buēr. Quoz p̄mus uenabilis
julianus p̄dag̃ ostēt ira ú neq; incedere
neq; stare post. cambis q̄ eum in sellula
portabant offert. Quoz uns q̄dē stare
negauit. alius uo mūe cum ē juliano se
ne un dñi nūi ihu x̄ confessiōn p̄fitet. Q⁹
q; jubēt cambis umbra p̄mū ēducī
ciuitatē tflags hinc jn ūbanab⁹ ipō
inspectante lanian. usq; finē uite in
ipis ūbib⁹ ponēt. S; uns q̄dā militaris
ē assistēt tq̄dam uolētes tūtans illud
ca dauib⁹ phibēt. clamī repētē. adūsus eū
tocius uulgi extollit. O fortē judici fortis
simus miles iam dūtū nusq̄mse inue
niat fēs in confessione p̄sistens capite ap̄
tate damnat. Alius q̄dā uirtute mūis
sus machari⁹ le gētē libīē ē minas ūbis
a judice ad ñgādum suadēt. tē eo mūere
constātie fidem suam p̄fitēt mū ad ultu
mū jubēt exuri. Epimachus q; atq; a
lexander. cum mlto spē tūm unctis tūm
cruciatib⁹ cruciis tota tūtā fregīt tadjūsi
supplicijs ofecta p̄duraūt in fide igni
bus ad p̄mū ascūm jubent. S; et
mulieres ē ipis. uiii. in qb⁹ āmonaria
sca uirgo. adūsum q̄m judex summa
ratione uebat. tūtūs eam atq; ex
quisitis cruciatib⁹ affligebat. o mirande
qd ei fidē uūcē cupiebat. q̄ laudabi
li uoce decūrat. nichi se p̄ius cor q̄ os
fas impalam̄ accām. statuq; sup te
rrā. ad ultimum capite puniūt. Secūa uo
fuit mēsuria mūe. anus uenabilis tfe
cundissima un filijs. s; quos ñ p̄ualuit
xp̄o. Dionisia talia āmonaria. Que
dum unima uirū constātia apd judicē.
et ille uinci erubescit a femūis. laudat⁹
uoūmoz genūs⁹ tolātus. finē oīmū femo
ceditice suscipiunt. Isetion q; tarsinus.
et ysidor egiptij cum puerulo annoz ū
q̄nocem dioscoro judici ostūnt. x p̄mo
oīmum puer dioscoz tamq̄ p̄ etate
facilem flecti aūt ūbis. p tūbib⁹ agit.
Quē cum un nullo s cede uidēt. foci eū
cruciare ordinat. Cum deūm cetos uarijs
torūtas dilanias ēparī in ostātia fieri
armatos uidēt. tdūgnib⁹ jubt. Dioscoz
ūo puer qd s ostantē tsapientē oīmib⁹
ūpdisset. admirat⁹ distorti p̄cep spans'
cum p̄etate pentadome gestuz. Qđ
ū tam tirāni mutatōne qm dñi p̄uide
tia ita gestum ē. Hunc ut uidit est
dioscor. a deo ūb accessus. ad solatōne
et firmamētū ipli sui. Nemesius q; tūc
egipcr. primo p̄cahūpnuā q̄i lacto
delatus ē. Qe ēmme abhinc. p hec qđ
tamus cēt defert. Inūj uo nulla a judice
modacio refugit. s; gemmatis supplicijs
excruciatum. ē latūb⁹ justit medi ig
nias qđ crudelitate sua optimo mūti
saluatoris simulatiōnē detulit. q̄ p sa
lute hūana genus una ē latūb⁹ p̄ualuit cer
cem. Turma aūt q̄dam tūnū inueniat
militum. mīt quos amon. tzenon. et
ptolomē. tingenuus. tgūcen⁹ diophil⁹
q̄ tbunalib⁹ adstātes. ē q̄dam xan⁹ a ju
dice torquer. tiam pene ad negādum
dechinat. disrumpebant mīt sentijs.
et uultu. tocijs. ac nutib⁹. ultro erigere
conabant illum q̄ in supplicijs positus

(c) 2006 Ministerio de Cultura

trepidabat. Jnfantum ⁊ manus prendere.
ac uocius reliq̃ corporis membꝝ extrahere
dñice inclinari. tamq̃m sublenare lap
sanas aīas gestiebant. Comissi ño ad eo
oīs. ⁊ qđ de semetipsis ꝓfitent. excoīi
membꝝ agnoscentes pene qm in eos
uulgus clamorib⁹ insistunt. ipi j medium
ꝓrumpunt. ac se xanos ẽ ꝓtestant. Tuic
ño usa uice ex eoꝝ officina ꝓsecutorib⁹
cor. nris ostancia aīm adcrescat. dum
in q̃ ꝓmissa uitæ putabant. sponte
se cruciatib; offunt. ⁊ ab his qđ illi pe
nib⁹ infligebant. uelut ꝓ qđam fide uo
luptatis expetẽt. deo ita cumplante per
seos suos. S; nec scrupulos op̃ memora
bile plus ⁊ silẽtio ꝓtere. Js nanq; cum
rem cuidam pcipuis sub ñcede petisset.
jubẽt ab eo idolis immolare. Recusans
cogebatur injuriis. Jnstitens rursꝰ blan
dicijs mulcebat. Cum ño utrumq; rep
ñet placita sude ualidissime trabib⁹
ꝓ media uisca necẽt. Qđ ño nimꝰ
ẽ q̃nte inextricabiles in defossis ⁊ i mẽtib⁹
obrutes. fame. sitj. frigore. lãgore. la
queis. bestijsq; ultro fiunt: Qui oīs
unitatj electos dei ꝓpias. gle nris coro
nat s. Denq; uenand⁹ senex cherebion.
eps hic erat urbis egypti q̃ dr mylopis.
cum ad arabicum mõtẽ una ẽ̃ indeua
uiuuge discessit; nlli ultra apparuit.
Et cum ad ꝓpinquum eī ꝓximi fratrum
frequentissime accessisset. pscriptas oīb⁹
locis neq; ipꝰ q̃sq̃m. ulc neq; corpa eoꝝ po
tuit inuenire.

De his q̃ scḃ dionysius.

VII

Hec aīt ñ frustra cõmemoraui. xxxiiii.
fr̃e. s; ú scias q̃nta apd nos a
scis mirib⁹ ad di gl̃iam gesta s. ⁊ p̃ pau
ca addit ⁊ hec dicẽs. Jth ḡ dñus. nr̃es.
q̃ cum x̃o in celestib⁹ sedent ⁊ regni ejus
pticipes s. atq; judicij. q̃ cum ipo dlap
sis fr̃ibus judicant: ⁊ ista nquam suscep
unt lapsos. ⁊ pñiam ois̃ionẽq; eoꝝ non
respuer̃: scientes qđ dñs nr̃ cujus ipi erãt
mẽbra. ñ uultu omnino morte morientis.
s; ois̃ionẽ ⁊ pñiam querit. Si ḡ ista rece
punt quosdam ⁊ in ecc̃ statuer̃. jn oīe
q̃; eis ⁊ in calce cõmunicauer̃. quid nos
facẽ uultis fr̃s. qđ nb agẽdum putatis.
Nõne seq̃ nos eoꝝ sñias ⁊ judiciũ ouen
dq; ḡ eos quos illi infecta s ñ erubuer
crudeles ⁊ truces. Non puto qđ expe
diat ub sñias eoꝝ in irritum reuocare.
infamones infringẽ. uñeca claue. ⁊
recte religiosecq; instituta uiolare. Hec
dionysius de lapsis factes sermonẽ. De nona

Quo tp nouat⁹ romane ẽ. xxxvii
ecclẽ pẽ elatione q̃ tantum inous
spem penit eis salutis adimebat. ⁊
si digne pentauisset. ex q̃ ⁊ princeps
lapsos extulit. nouatianoꝝ q̃ ab eccl̃a
sepatj. superbo nime sentiẽtes catharo
⁊ mundos appellar. Ob q̃m rem dnicum
sacdotale celebrimũ in urbe roma cõ
gregatum ⁊ epoꝝ quadraginta. Jc. numero pbi
eum q̃; totidem ẽ diaconis primis. Jre
tea ⁊ p singlas quasq; ꝓuincias de hac
re magna deliberatione habita decreta
significat qđ feõ op̃et. Statuẽ ego
nouatj quidem cum his q̃ eum mentis
elatione tumidum seq̃ntẽ q̃; ad humanã
istam ⁊ nichi sñe haereticis fuatem
sñam dechmauit. alienũ ẽ ab eccl̃. eos
ño q̃ lapsi in ẽclesiasticam sñam fr̃a mu
tatione ẽandos. ⁊ fontis pñie medicã
dos. Sed de hac re ⁊ comunib⁹ urb roma
eps. ad eccl̃am antiochenã indicãs fabi
anũ ei⁹ epm quid statuerit in urb roma
dcitum ꝓgratum. quid ⁊ a fr̃ib⁹ italie

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ctis̄q; occidētalib⁹ jussium stt. Cūjus
ño de his ūtrum magnificentissime sēptū
edēorū. in quo et lapsos ad pñiam olim
tandos ⁊ ꝺdictes alienos ēe a x̄i unitēb⁹
statuit. Extat aūt ⁊ alia epla eiusdē ad
fabianū antiochie epūm sēpta. edocens
singla q; de nouato. quis qualisq; fuīt
ut ujta ut moꝛib⁹ ⁊ quonī ab ecclīa x̄i ꝺcha
natūr. In qua refert qđ epūs cupiditate
q̄m multa sc̄lariter gēbat. in hec omīa
decidit. Ex eo aūt maxime clarū stt. quod
quosdam de ofessoꝛib⁹ ujros optimos jmō
ipa uincula s̄ socios assimpsit. in quib⁹
fuit maxim⁹ q̄dam plb⁹ romane ecclē et
urbanus q̄ sedō ofessores extitit. s; et
sidonius ⁊ celinus q̄ualde clarī ofessō
nib⁹ habebant̄. eo qđ oīa tormentoꝝ
gña superāuit. s; iſti mqđ ēdiligēcius
ꝓspexissent. agē eum ecta fraudib⁹ ⁊ do
lis. mēdaciis atq; piurijs ⁊ q̄ uolūtate
ad hūsmodi similiter ꝺ decipet ignoāte.
uehemēto eo ut⁹ pcib⁹ exoꝛato. ad eccīam eum
magna satisfactōne reūtūtū ⁊ pñtab⁹
epīs ⁊ plēis. s; et laicis uiris ꝓmo q̄dem
enorē summū. tum deūm ⁊ illius fraudes.
ac fallacias ofitēt̄. Addit ꝓtea ⁊ hec in
epla. qđ cum semp fideb⁹ juraīe solēt sic
epūm se omīno ñ cupe. subito ex inꝓ
uiso uultu nouum plasma epōs apparuit.
s. q̄ disciplinā ⁊ institutā ecclīca mēdica
uit. epūm quē ñ a deo acceptū ꝓfitu
ūbat. Tūb⁹ namq; epīs simplicissimis
hominib⁹ et ōīum ignaris. de remota ta
lis pte adhibitas. immo pcib⁹ subtrahi
ab eo ⁊ communicōne deceptis. imaginari
am magē q̄m legitimā ab eis exoꝛquet
manus impōcōnē. Ex quib; ūi unus
animo ad eccīam reduct ofessiō pcēm fuū
et in cōmunionē laicam ꝓfitō ⁊ ꝓ hoc
pñtiemēte susceptē. Innocentium ño ter
quoq; duoꝝ q̄ nouato man⁹ impo
suerant ordinatū s̄ ann̄ epī et mīsi.
Is g̾ q̄ eūigilim ūmodicabat. neglegebat in
ecc̄ catholica unum epūm ēe debē. ubi
uidebat ipe pb̄os. xl. ⁊ vi. diaconos
xij. subdiaconos vij. acolitos. xl. ⁊ duos.
exoꝛcistas ⁊ lectores ē hostiariis. q̄nqua
ginta ⁊ duos. ujduas cum indigentib⁹.
mille quingētas. quos oīs ds alit ī ecc̄
sua. Addit aūt ⁊ hec qđ idem ipe nouā
t̄ in iuētute spū immundo uexat⁹ stt.
et ēt ips aliq̄ntum ofūpsit; apd exoꝛcista.
egrotāte uīcerit gūem. ita ut desperet.
et qđ iacēs in lecto ꝓ nēcitate ꝓfuꝰ sit.
nec reliqua in eo q̄ ubi subseq̄ solent.
sollempnit̄ adumpleta sunt. nec signo
crūmatis consignat⁹ sit. Vñ nec spūs
scī unquam potuit ꝓcēdere. Deniq;
unquid cum ꝓuata q̄dam gña diligeret
ab epō ⁊ nell; cum ordinare plbm. cler⁹
ño oīs. ⁊ quam plūs ex laicis ꝓbent.
dicētes ñ hīc ēe dicum fieri cum qui ī ne
cessitate pōnit⁹ in lecto gñam obtinuis
sit epūm ab oīb⁹; spēciale gñam postpo
se. ut s̄ hi de uno isto accedēt. Scdm ⁊ d ipō
qđ ꝓsecutōis tp̄e cum in cellula q̄dam
latēret. a diacōis uel monb⁹ ad ꝓfectus ejus
actibus scbit. De scrapione. xxxvij.

Tonsius ño ꝺ de h̄ recipiens ad sup̄
dictum fabianum. interit etiam

(c) 2006 Ministerio de Cultura

quandam hystoriā digniam mīmorie ducēs.
scipionē quondam fuisse apd alexādriā.
unum ex his q̄ lapsi s. eundemq; sepe
deprecatum ut susciperē nec impetrasse.
Optimum deīn hunc ee ḡtionē. ita ut
triduo iam sine uoce. prostratus iacēt. pau
lulum uo quarta die respuātē. uocasse
ad se filiam suam. dixisse. Ne usq; me
oriaris. Quesso uos ecce alīs plenius
gerat. ut possim aliqīo dimitti. Et cum hec
dixisset; rursum sine uoce ymāsit. Advē
ctu pueri ad pīrm. nocias tpe. Et q̄ infir
mabat pīr uenire nō potuit. Tam quia
prepetum fuit a me ut lapsis q̄ primi
nemo reconciliationis solacia denegar.
et maxime his quos pius id rogasse cō
stat; parum eucarithe pīo qm ad se
uenīt dedit. Qd utrumnam iussit sen
pīrm. Regredienti adhuc pīo ānq̄ in
gredetur dominum. ffilium seiapion. re
piens retulit unquid filius hic; pīr ue
nire nō potuit tu tn mple qd ē p̄cepti
ē. ut postea discede. Tunc; eet cōple
ta sollempnitas uelut cachinus q̄dā
unctisq; diffusus lectione iam spīm
reddit. Exquo undo statī ecclīe ius
uenis auxilio nullum debe fraudari. D

Scribit ipi nouato his q̄ ad nouātū
dionisius epīam. scd̄ dionisius. xxxix
cuius exemplum inserere dignū putaui.
Dionisius nouato frī. salm. Si iuve
nis ut ais nil hi uenisti offendes in eo si
delimas uolēs. Operuerat quidem et pau
cōma p eo ne scandet ecclīa dei. Et erat
ñ unus q̄ gīa stulte mīrum p eo ne scī
datur ecclīa. quam; illa ne ydolis im
molet. Immo sedm meam sīam nil
hi puto ee mīrum. Juvenis namq; unusq;
psuarū aīa. nihi uo p oīm ecce mīrū
stimet. Si; nunc sive tu suade. sive ī
cogē poces fīs. reduce ad concordiam. mai
ores emendationis nutum quam fuat
culpa cōmissi. qr illō iam nō inputabit.
hīi laude dignum ducet. Si uo illi in
meru delicie ymanserunt. salvas sal
va aīam tuam. Nec pace desiderans
quam ī impetrat. Hec eadem et nouatia
no scripsit. Dedit et ad egptios epīam
de lapsorum pīna. in q̄ et regulas eis sta
tuit penitendi. s; et multa alia. pulcherrīa
fuerunt scripta dionisii. Scd̄ de pīna et
exhortatorium libellum de mīrio ad ori
genem ad laodicenses et ad armenios de
pīna. Ad corīnthum q; urb̄ totme epīm
pīma scd̄. in quibus et hi indicat multa
tū fecē a multis epīs. a. abelemo. et arso
cratee et firmiliano cappadocie et theotis
te palestine. ut ad sinodū antiochiam
pgat. qd̄ ibi nouatia dogmata q̄dam se
rere conantē. et addit qd̄ fabiano anti
oceno epō defuncto. demetrianus īpetra
uit. Sed et de illius q̄ epō. his ībi
scribit. Admirabilis aūt ut ipse mīhi dicēs
der uncatē pōtus. Ubi fuit ad dīm. Et ala ipius dionisii epīa. ad
romanos scripta de minutis. et ala item
ad ipos de pace et de pīna ad quosdam
confessores. q̄ adhuc in urbe roma nouā
tum sequebant. Et rursum ad eosdē pea
q̄m ad ecclīam ītrī. Sed duas epīas scribit
et ad mītos alios varia ac diuīsa scīs
studiosis quibusq; instructionū et doctrine
copiosissimam mātiam delinquit. Explīt

Decimus gallus male gessit rebus. i. lib. vi. Incipit
Qui fuerunt sub ipō epi. ii. unū capīa libri vi.
De equano et qd̄ statuer hereticos rebaptizandos. iii.
Quod dionisius contra scripsit. iiii.
De pace que post persecutionem facta est. v.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

De hereſe ſabelly .vi. De reuelatione que dionſio epo á domino ſibi eſt. vii De nouati ſcismate. .viii. De hieracorum baptiſmate .viii De perſecutione uaſiam. .x. De hiſ q̄ in dionyſium uel in cetos epos geſta ſunt. xi. De hiſ que apd celaream paleſtine ſibi ſunt mirel. xii De muro marini .xiii. Reuelatio de haſturo. — .xiiii. De ligno quod ut ferunt ſaluatoris apd jamadam ſebant. .xv. De ramo iacobi. — .xvi. De luce que ſub galieno facta eſt; — .xvii. De vi epi tunc nobiles extiterunt. .xviii. Quomodo dionyſius de paſcha inſtruxit. .xviiii. De hiſ que apud alexandriam acciderunt. .xx. — De morbis que acciderunt. .xxi. De galieni regno. .xxii. De nepote ſibi ſcismate ei. .xxiii — De apocalypſi iohis. .xxiiii. De epis dionyſij. — .xxv. — De paulo ſamatheo ſibi beli qui. .xxvi. De epis qui p illo tempus nobiles habebantur. .xxvii. De beli manichoz tunc exorta. .xxviii De ecclieis uiri nobilibus q̄rum aliquanta etiam uſq; ad nr̄am ſimoziā pluuiar

Septimum Explicit capl̄a. Nūc ecclia Incipit liber ſep de hiſtorie libri tanus .i. ſcriptor ſuorū ciuitat elogiſ nouiſſimus patrum ſit clar⁹ in epis dionyſius. Q̄ p̄ea quam decim⁹ in rotas duob⁹ annis principatu romā apiſcit mi niſtrato. cum filius patri ſuccepit⁹ eſt. et gallus ſuſcepit impium. q̄ q̄p etiam origenes ſeptuageſimo etatis anno nō ad integrum expleto defunctus eſt; ſcribens ermammony cuidam d̄ gallio ſ̄ refert. Ac ſi gallus inquid malum d̄ci aut unde potuit aut cauſe. ſi; in eūdem ſuprem offēſionis impegit. Cuj⁹ cum regnum floreret; ſ̄ uictus. et cēta ei ex ſūa cadent. ſēos uitos d̄q; p pace regni eid̄ deo ſummo ſupplicaſſent p̄ſecut⁹ eſt.

Cum quib⁹ et p̄ſtate ſuam partē ſu gauit. et pacem. Qt fuiſſet ſub ipis epi. g=e urbe ūo roma comūnio epatū regē te. et apd cartaginem epiano. ambo⁹ fide. unitate. pietate p̄ſtant⁹. q̄o exor ta ē. in affrice mag̃ partib⁹ ſi oporteret hereticos rebaptizari. De epiano et apd

Cumq; id a cipa ſtatuer⁹ hereticos no. et ecclās pene rebaptizandos. omnib; paſſricam ſacdotib; oportē fieri decreſ comitus. et ecclī omīs p̄ totā ſac dotes huiſmodi decretum manere ſacdo tali cōcordia refutar. ſtatuētes ānq⁹ a p̄ib; ſr̄ hanc regulam deb⁹ ſuiſſe. q̄ tūbat p̄ abiectōnē p̄ſ. et ſeſſionē recti dogmatis ſola eos man⁹ ipōnē ingendos. Qd dionyſius rē ſcribat.

Sed p̄ cornely ſummationē q̄ d̄ cartē amys ſacdotio fuiſſet⁹ eſt. epat⁹ ſedem huic⁹ ſuſcep̄. Cui octo ſolis menſib⁹ ſacdotio āmunſtrato ſtephs ſuccedit. Qui; ſimile comūnio de rebap tizatō ſibi mouit. Ad quē dionyſius rūſa. et ſepe ſcripta direxit de rūſis ecc⁹ tacis diſſens cāis. In q̄b⁹ unā ecclā. et hoc dicit. q̄d oīs eccle abiecta nouata p̄ſumptōne pacem unā ſe unusq̄ fuerit. Dpace q̄ p̄ p

Sed g̃ de his ūbis; ſecutōnē fca ē. Scribo aūt fr̄ oīs ecclās tenere q̄ p̄ſ adiuuante. nūc redire in concordiā. et oīs ſimul manū p̄ cohere. gaudentes et exultantes de pace q̄ ultra ſpem eccle red dita ē. .i. demetianus apd antiochiam. et theoctiſt⁹ apd cesaream mazalumes ſ ultimus. dormīte in pace alexādro. ma rinus apd tyrum. heliodor⁹ apd laodicia am. helenus in tarſo. firmilian⁹ in ca padocia. Verum ne ſimo epi legior fi eret. nobiliū tm̄ urbium et epōs

(c) 2006 Ministerio de Cultura

indicauit. ut ꝛ ceteros cū ipis pati ter unū sentire nō dubiteꝰ. ꝑ unū usam fidē uel arabiā. siꝫ in qbus nē sēptrioli mesopotamie ep̄i idem sapiunt. Iouīq; et barbara omīs pariter unanimes et concordes ꝛ milia filii muccē karitate anexi. glificabant dñm nr̄m. Hec dionisiꝰ scribit. Steplio ii duob⁹ ānis impleto sacdocio. rome sixt⁹ successit. Ad q̄ scribit nichomm⁹ dionisiꝰ de lupnsmate memorās. qđ steplis q̄đ decessor suus. scribens ad firmilianū ꝛ eidē cetosq; illay parciū epōs statuerat. ñ ommicadū ee hys q̄ rebaptizat. sed debe sidare magnidinē rei. q̄a nō q̄q; sit ꝓmagnu et nobilem in epis unū sunt. quib⁹ hoc usū sit. Die etiā qđ sup hoc scripserit plenius et ad dionisiū et ad philemonē plures urbis rome. Indicauit aūt pariter etiā de fabellis hesi que tēporibus ip̄i exorta sit scribens hec. De hesi fabel

Quid aūt dicā de ea doctrina ly. quā apd ptholomaidā penta poleos ciuitatē nup exorta est. plena blasphemiis. in deū patrē et i dñm nr̄m ih̄m xp̄m. negans ii ee filiū patris. ii ꝓmogenitū omīs ēatē. sunt et sci sps. afferens intellectum. Pro quib⁹ ē utq; pares ad me uenisset. ꝛ psentib⁹ frib⁹ q̄ remota fuerant discussissem. ꝛ ut⁹ ꝑ ut dus paraclitus mee deest ꝓsecut⁹ fui. et scripsi singla q̄: diligenter exponēs. quor t exemplaria tñsmisi. Seti cio libro de tēmo q̄ scribit ad philemonē pbr̄m urbis rome. ꝛ hec memorat. De reuelatione que —

dionisio epō a dño facta ē pp libros hereticoꝝ.

Ego mḡt et frat⁹ hereticor lego. et tractatōes eor ꝑscrutor. etiā si uq dear ad horā ubis eor potui. Sz mlt tum in afert. hoc ip̄m qđ exīpor ubi arguere eos possum. Demq; ē aliq⁹ ex fribus. cum pbris phibet me. ne hetica lectione tamq; gemalu cuiq; ex to. ut cem alicuiꝰ fetore maclarer. ui sio q̄dam in ostendit a dō. q̄ me confirmaret. Et sermo ad me factus est. hec mihi euidt ꝓcōs. Lege oīa q̄cūq; in manꝰ tuas uenīt. q̄a ꝓbare singla quaq; et discernere potes. Quando quid et grauicio hor t fuit causa ei edidi. Ampler⁹ sum ui sionē. q̄ et aplice fidei concordabat doctri. Omīa legite. q̄ bona sunt. tenete. Infrō q̄: libello. memorat. nō re ꝓmū in africa de hereticis re baptizandis. ab epis ē decretū. si et antea tā mlōs nullus. ecclis epōr. cuiq; uelit in cremo atq; aliis locis de hac fide tractatum. De nouati scismate. —

Scribit ad hec et in q̄rto de bapsmate libro ad dionisiū urbis rome pbr̄m. prima de nouati impietate memorās. In q̄rto ii libro ad firmiliū urbis rome epm. scribēs et aduersus supdictam hesim. q̄dam differens. ꝛ tale aliq̄d accidisse cōmemorat. cui ub. Ve aūt fr⁹ stilum pcō. et rationē sm̄am. quod t uidet⁹ in ea causa q̄ in ecclia nra exorta est. Neq; em ne forte fallar in aliquo. De hereticorum baptismate.

Erat apud nos fr⁹ quidā fidelis anq quir⁹. aīe ꝛ q̄ ego epūs ordinarer. immo et aīe q̄ decessor ms heraclas. Is cū int cet hys q̄ baptizabant. ꝛ audiret ut q̄d interrogīt. ut q̄d respōdant.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

flens accessit ad me. et prędens ad pedes meos. confiti cepit se baptism̃ ab hęreticis alit̃ suscepisse. qđ tm̃ sedm̃ q̃mĩc unde anb̃ ministr̃i. ñ baptisma dicer̃t. eo qđ eet repleta blasphemiis. om̃is illa confessio. Simul et hoc addebat. se in tm̃ p hoc errore shmlã ri. ut ne oculos qđ ad dñm audet erigẽ. Adp̃t qđ ęrubescebat mundani sermonis se. ñ p̃ficari se ecclĩastico baptismate. ut ergo eiã osecł posset spũs sc̃i. Rđ ego facere autus ñ fui. sed dñi posse̊ sufficere. tã mlti temporis ommonẽ. q̃ i ecclia consecut̃ est. p hoc qđ anb̃ eucharistie susceptis dom̃i. respondet ain: et q̃ et p singlã potuisset ipa sacm̃ento ꝝ uirtute p̃gari. Accusabat ꝯ eũ debire fidẽ. fidei sine et osciẽ tam p̃gare. et ain omĩa qđ tam diu in sacm̃entis nb̃ iã participeps fuit. Si ille neq; adhuc tu cessat et lacrimis. neq; ull̃ adhibita dñica audet accedẽt. nra ut uir anb̃ accusat̃ et expulsꝰ cũm audat introẽe. Hȳ et mlta alia de hmõi q̃ thomas p dictos filios suos dom̃i scribit. De

Gallus ũ ii imperijs duob̃ pleriq; nãm impio de tanto reb̃ hñia tam. ms exemplꝰ est. Post q̃ uaĺianꝰ cũ filio galieno fuerit p̃ncipatũ. de q̃ dom̃s filius sęlens ad hmãmonẽ itm hoc m̃ refert. Si et iohis similit̃ reuelatũ ẽ ut dicer̃t. Et datum est mḣi et. Ostio q̃s magna et blasphemias. ñ data ẽ potestas et p̃ menses q̃draginta et duos. Vbiq; aũt explent̃ in italiano. Ve enim mundo ẽt. q̃m sup̃ eos. qui ãn se fuerunt̃ et hũanꝰ et bestiꝰ erunt. ꝯ famulos dei. ita ut inceps mitto ñ illis bestiꝰ uidet̃ q̃ nõie salue. Nam

dicebant̃. In tm̃ uexabat̃ seruos dei. ut om̃is domus eius eet ecclia dñi. Depnat̃ aũt eis et auxiare deuset̃. p q̃n dam doctore pessimũ magi̊m et p̃ncipem egiptior̃ magor̃. ut iustos et sanctos. psequi et mḣm ualeret. tamq̃ qui aduersarent̃ magicis artib̃. quib̃ se ipe subdidat. Erant enim reuelati. ñ sunt. ñ nunc qui possint uirtute mitor̃ suor̃ resistere fallacias demonũ. Nam ille ne impuros ritus et execãda mysteria. ac sacra mcta faceret. pueros inberbes iugulari uidebat. ñ extaris libris patres atq; matres ense. humanas hȳas p̃ praeĺm filias. ñ nocem illis ęrebat. ñ fugauat uitam. Set et mlta alia hmõi de uaĺiam p̃decẽ sermonem. addit et hoc qđ ipe altaria capitis. ñ luminib̃ extat. filios scelest̃ impuritatis fue. derelict̃ successores.

De hĩs q̃ dominum ñ recte sed uel gestas.

Ipe ũ dominũ q̃nta in ei plenitudine p̃dicat. ñ q̃nus affectus fuit erga nos. p̃t̃ nom̃ dei. sęlens adq; dam q̃manũ ep̃m. q̃ q̃ obtectatores eius eẽ uidebat̃ refert. Et et acta confessionis fue. inserunt apd eum manũ p̃fidem gesta. In quib̃ eũ dominũ unũ solũ deũ. qui celũ fecisset et tr̃am. dicer̃t adorandũ. ceteros aũt neq; eẽ dos. neq; adorari debere. in castris qđ dam deserti. qđ cetio appellat̃. ingressum uidit̃. ob hoc p̃cipue etum. qđ loci incole gentiles erant. et idolorum sup̃stitionib̃ sanis deditꝰ. Quos exulem dominũ p̃mum hostili animo. et sanis aduisamente suscepisse. Post modũ ũ eum p̃latum p dñi grãm. uirum dei hȳ seminare cepisse. pars

sumam

trucis et barbari ppli. reluctis ydo
lis rursus est ad dñm uertū. rpoq; sub
iecta. Q compta rursus eum ad aliū
locum. ugemū qđ alexandrie. sed col
desertum. ac pene habitatorib⁹ uacu
um ñstulerunt. S; ibi cum p urbis
medietate mōz ppli frequentaret. rdiq
eodē pastore recepto. grex letior et
sanctior agonib⁹ redderetur? rursum
unctis ē contione militarib⁹ uiris. ipm
dionysiū. rcū eo gaium et petr. care
ris strictos. rduris cruciatib⁹ affec
tos. in desertū qdam libie p̄ueruit.
Ibiq; ost in loco scalidissimo. rom uisu
humanitatis carente. aparentibus ē
um dier̄ spacio in desertū preceps ipse
unctis reliquit. Hec unde rursus sui
episcopus suppleret ur. septa de liquo.
in qb⁹ memorat ē marmi plenum.
et dolosorū. demetūq; et lucū. in no
et faustinū. atq; aquilā. sacul clarol.
et insignes titulo sessionis effectos.
s; et archadiones qsdam in insula. post
penas exilionis ē defunctos. Super
fuisse ū ex his faustum et eusebū. qb⁹
etiā refert. tm fiducie et magnanimi
tatis p dei grām datū. ut ē ad eos qui
care tenebant. ut nemo prius his mar
tiis. rmirabili causa primitet accedere.
Ish tm moliment. rreuiserent et nece
saria munitarent. & cū p dies singlos
pfidis fuisset. cedere jugulando alios. alios
supplicijs rdiuersis cruciatū genib; aff
ligendo. scalore carcis s; rcathenar pon
derib; enecando. rsup omnia perpetuo ne
gs ad eos. prius accederet. rū media qi alī
quo tempa genus adhibet. accidit tm ds
sdcis duabus gram confessorib; suis. prude
ū mutuis omnib; rhis tm ñ negauit ihūs.

Secundum tm ē qđ hic eusebius quē diadoch
ñ suffuisse memorat p̄matum esse apō lacha
tiam sirie ordinat ē. Maximū uirū quem
pōm immorantem. ipi dionysio apō ale
xandriam successisse in episcopatum. Fauste ac
q̄cum ipis tunc confessore emeruit. usq; ad
pfectionē q nīris temporib; tunc fca ē. gra
decus rplenus dierū plurimus. pfecto
mīro obtrunc̄one capitis consumat̄.
Ha dionysio ecclesiastica fide mirabilis.
erat in italiam de hijs q apō celaream
pfectionib⁹ apō palestine marmel et
celaream palestine. mira fecisse fama.
a quibus mīra consumata s. In qb⁹ tres
quam admirādi adolescentes. quorum
pse. alī marchus. regius alexander uocaba
tur. cum subuertunum agellum suburbē
unū habitaret. dum no fideli calore fue
rūt. expunctis sentiis pos segnitie atq; ig
nauie uicissare. qđ cum electos in uir
tutū appetentē corone. ipi in desiderium
in rapuit. Cumq; dns rsaluator regi
num celorum uoluisset diripi debe tes
tat̄ sit. ipi uigilos rdefessos animos hui
gerent. his q sentiis pos allequis inci
tamus uitem petunt. radorat judice
truculento. Etiam in sanguine proximi deside
rent uincula. Ille omnino nobiles adō
juuenum. qm uigilus reminat̄ affec
tū. Deuorandi inquio uestis subiganē.
qb⁹ ñ placet proximi sanguine fumoi.
Set mulier quam fuisse doctor juuenum
secuta fertur audaciam rmagnanimi
tatis exemplum. simulemq; fortē cer
tum pene. Quam tm de marchionissa so
la fuisse loquit̄. De martirio martini.

Martinum q; uir mirabilē ultimo
rum cuncti. honore rdiuersis
clarum. cum in suppleā urbe. re colleg

(c) 2006 Ministerio de Cultura

fuprordinē ḡtus fuj honor q̄am xp̄ḡ
militaris. ut fi sol: in seq̄nte collegā suū.
subito inuocat exclamat. ñ posse mari
tum adipisci fuprordinē ḡtum. eo qđ ēet
famis. Interrogat a iudice maritꝰ. si ta
se res haberet. Ille ita ēe. ait se ēe famum
clarissima uoce testat. Tres ei debitū
di boue decimū iudice ut dignat uo
uerit immolare deis. et uiue. an famis
maneam. Cumq; a tribunali: fuisset ḡtus
suus deductus eps loci applicuit inmy
eo puteo. ad eum in q; mitas ut in fide cō
firmās. ad ultimum inuocat puteū al
taris. gladiumq; suum quo pcinctus
erat bestiādes ei. Ipse offens ei cuspim
q̄ de duob: mallet mactari. Maximꝰ
uo. pimpatissima fide cum ñmum ad
cuspim retundisset. obtulit mō deos
tenuisse qđ elegisti ō fili. et contēptis pe
stem uitam etiam spnio. Confidēs
pge. et suscipe coronā q̄m et dns ppara
uit. Regius animo ad humanū exorat
p pcinem. Adeste inquit amici tantum
ille donec mortis pret. nec expectate in
tingarem. Si animo et deliberatum assē
rit. et pactis legibus affirmatū. qđ
deo debuerunt ipse optetat magis q̄ homi.
Quem ut uidit collo capite punit. dum
q̄ rapit ipsum ad mortem.

Delatio de
Sed inter eos clarior asturio. mu.
cunctis et animis fidei fuis ectos
insignis immanitē athjus. ut romane mi
lis senator primus nobilitate. facundiaq;.
opulentia et regia. et in omi bonor
fama satis clarus. Quem cum fugisset mīr
exercitus ut ecce persequitur. et capite ceſū
cadauer subiecit huius fugis. et substi
ta ueste qua indutus exceperat. honorē
que mīr dedit. animo mīr adsequit

S:et mltis alijs cum sclaris gestis in
hoc xpi emicuisse ēdēnat nlō. In q̄ cū
in corpe adhuc pōnam uocē in qle et
tale aliquid pcum gestum nmorabile.
Apō cesaream philippi quam pmiadē
femeſ uocant. Mount sub radice mō
tis q̄ appellāt pinus. ex quo fluuius rodā
nus prima fluenta pbibunt. mox fus
se gēlis emeis. ēto ac solēpni die im
molari uictimam. q̄ uictima arte q̄
dam demonis subito nusq̄m cōparebat.
Ac cum hi famosissimū miraculi genus.
quo pfidi adstantib: indicē. in celum
uoluam inuisibili ē sublatā. Accen
ḡdunt li gentes. ad ē atrocium. Q̄ ē
uidere omīs miraculi inuisitate strigi.
mūanos mutāt cuncs. cum gemitu et
suspirio oculos ad celum parit tenor
et palmas. Xpm q̄ si omia ds. tota
fide pfiteſ hōnus inuocat. ut pstiga falla
ces demonis arguat. mfisq; mortalib⁹
inuisentis sanat anchamū. Hec illo ē
flente supplicante. subito uictima que
inuisibilis ēdūxit. assumpta supfem a
quis uidēt et conspectib: oīm subtrahit.
Nec ulē in his locis ens hēmon potuit
aquam. ita uniuersam pre tantor sedi
exceptōis machina ē auctorib⁹ suis
dimonib: dissoluta ē. De signis q̄ uirtu
te salutaris apō
Verum q̄ uirtute salutaris apō
dnus fecimus pmanda fidelib⁹. xv.
mansione. tam uide ōmmorare et illō
mei apō historia dignum duximus.
Quidē q̄m sāguinis pfluuio salua
tem a saluatore ētam cuāglia tradit.
hēntem constat fuisse domū: eis in ea
et nunc hostiorū. Pfonib⁹ uo dom⁹ ipa
basis q̄dam in loco eminore: collocata
monstrat. in qua mulieres ipe uelut

(c) 2006 Ministerio de Cultura

genu ꝓcidunt palmas suppliciter tendentes
imago eius uidet expleri. Aliter uo alia
scie nuciorum fusa statua habitu ui
ri stola comptu ecumoda. ꝙ dextram im
ieri porrigentis. Cui ao proem statue.
dam esua quam noua spe nasceti. Qui
cum ecclia fuit exule usq: ao stola illi
beati medulla similiam sol: Qua cu
sumo ortue clsens siba rigit. ymes ni
ad depellendos oms morbos langoresq:
conquirit. ita u qcumq: illa fuit infir
mitas corpis austu exiguo madefi salu
taris gnis depellit. ꝙ hodi omno gen
ui'um sit quam beate fimbrie sum
matem ecclesiaco rigit decurit. Hanc sta
tuam ad similitudinem unici filii forma
tam credunt. Et pmansit ꝙ ad nra
usq: tpa. sic ipi ocis nris inspectum?
Quid mr. sibi q exigit: adiectam
pbificis q a salutore suum
aplis pi ultimis ꝙ elect. quemq: sem x
uolumina diuina designant. usq: ilo
rietum imbi sruat. atq: in ea sedet
omis q usq: ad psens-dis sedis mus fa
ctum factumq. Seruat g cum igenti
studio uetu amatorib: dica mmoria

sanctis: ꝙ cum magna uenatõe habet.
ui uenatas. ꝙ primu sacdoq: sanctificatõ
ordinu. S: de his ista sufficiant. De pace

Habemus uo ualiam que sub gale
filius pea qm rerum no fca e. xvij.
summam solus detinuit. Ienius ac mo
dicus gnis uos age instituit. Quisq: dei
uulneri supplicia precantes: ecclam.
et quo quisq: putat more exorare qd dum
mum ꝙ sinat. Qui hic epi nobiles extet.

Per idem tps cum romano adhuc
sacdocio fretus pect. ꝙ apd antho
chiam demetrian firmilianq: adhuc ex
tare cappadocie fu ect. ponti ecos. Gregori
q primus theodor dictus e. exorgenus dis
cipulis. cum fie. inde modo suscep guber
nacus. Apd celsaream uo palestine. post
theocastum dnus equatum sortit. ꝙ ue
ui dessimet theotimo iam mre mmorie
uno seorsum adiot. Qui ipe origenes au
ctor fuisse dicebat. In ultimis uo post
zallume sacdotum fuscep hymeneus.
Et mons in puce ecos gubnabat. Seo
apd alexandria. ꝙ si nulla ꝓtinsec mali
cias. eo ipo qd genus hominum fere se
ditiosum ꝙ semp inquietum e cuius int se
mor. ꝙ bella ii uirtutis inuio neq: ob dete
siones: ob necem. atq: uindictam ciuium
commouebant. De quib dionisi epi
fus cõmonitas refert. ita a pcipuis quib
de uastatam delectamq: urbe. ui illa que
cõtpitate ꝓpor uix solet dignitatibus
uicedei signum dare. nuc eo usq: pue
nit. ui cõspice in plateis homie ualde
rarum sit. made cruum sanguine uias
cadauib obrigi. ꝙ ne. ao sepelendum q̃dem
similiter q̃ supsunt. Vii ꝙ p belli rabiem
fere q uastatõe corrupt. aeris de fetore
cadauez pestilitia uicinit. ita ui sicp fere

(c) 2006 Ministerio de Cultura

supflüat ro morbꝫ: abſumñet. Remodo dho
Sdi. nãt idem dionſius uſq; d' pacha
ois in epla paſchu ſuſtinuit.
Ji. que ſolleptnt̃ p annos ſingſos ſcbi ſo
let. his ũbis. Alus forſaſſe hominꝫ no
uũdtur' tempꝰ hꝰ ꝙs ee ſollempnitatis.
qmꝺem luct' ubigꝫ: actu lamtacio in
plateis ecta ecumittepit. Gemit' uo mẽ.
et mugit' in domꝫ. pꝓ nkaudmẽ mor
tuum. Sic enim de pmagenitas qndã
egpticum referẽ: ita ut nunc uiges iq:
clamor attollit. Non enim ÷ dom' ſic ſe
pauit. ut qua ñ ſit mortꝰ. Pimo nã
q: ꝙñ manꝰ ſuas pmit maxima ſtrñ
exem ip'ecidunt plagꝫ ſcõs. puttem
altã bella unctima rapuer. Pactt ũ
que ſupflüat. peſtilẽs nũc egtudo ſu
munt. S; nos nec in pſecutõnꝫ cum ju
gulatiõ a feſtiuitate ceſſauimus. nec
umq̃m nꝫ p ſollempnitas impediui.
quꝫ: ꝓcipit in dilatõne gtudẽ. Omnis
g nꝫ locus q̃cunq: a tyranno eligebat
ad penam. ſiue ag'lle ſeu deſtam ſunt.
ſiue inſule ſiue cãe. ſollempnitatẽ nob
impone ñ potuit. Leatiſſimam ũ ſtoñ'
habũe ſolẽpnitatẽ bti mrtes. q̃ cum ſcis
anglis in celo paſcha cauarunt. Obis q̃ap
Post hꝰ pſecutores nãi alexãdriã accidit
in ſemetipſos inimus actela ũtert.
S; nec ſic q̃dem uicem ſeſta ſancta ſunt.
Secutuſ ẽ hꝰ. De morbis q̃ accideritt
peſtilens morbꝰ: t plaga ãribus. S; illis
mitto ãribus t gñor quos ſi ſpes erigit
futuꝝ. Jnob uo homia eterna q̃dam
uitatis t fidei pmiſſa ducunt. Quãuis
ꝛdentior semoꝛ; pugnos magꝭ quam
mãos mutaſſe. ñi neca mris morb' q̃dem
pene' aberſus ẽ. Ex p' pauca adnotabo.
Oia unaq: ex frib: mris p nimia carnãt

dum alq̃: illa cunctatõne infirmos u
ſitare ñ deſinunt. ñ ſolum uſitare s:
et inuitare. t eare officia q̃ſdis pq̃
repẽte morbi contagione cum ip' patt
q̃ minuſtre uolũt̃ mãbunt. Affectu
quoꝝ dilectõnis ardẽtes. t uelut pariũ
pare doloꝛes cum deſiderabꝫ cupiẽtes. alie
nas in ſe mortes auo ſegnit' ſuſtinebant.
et effectꝰ ſecum ũ die ap'ſſimo pferre.
Denq: plurimi nõe pcipui t electi ſpi
ritꝰ quos t plurꝫ ſi nullꝰ t diaclites. nla
q: alij de plebe. contẽplatiua t ardẽtiſ
ſima fide. tamq̃m ſi mris tẽp' inſtante
mitissimo infirmos ſenitꝫ hoc emori
morbꝰ: infestant. mõe certi mrium ſe
cape pſumẽtes. Nã dum curandis egr'
defunctis exequandis. humãdiq: cor
pib' optima dabant. inſeq̃ntẽ pene eo'
q̃ ſuis humãis ad ſepulc̃ deuehẽãt. Paga
ni uo e contrario ſuos contactꝰ ũ egrita
te eq̃nt deſerebant. pariter. t uix hoc.
unoꝛe comune. filiꝫ: melioꝝ pietꝰ.
flammq: ũ tenẽ mẽbra uorasſet. t mor
bo ipſe. domo ꝓpulſos in plateas
semineces eiciebant. ubiq: inſepulta eo
rum cadauera ueluq̃ites. ut morbi q̃
pti ſe effugẽ opitulant̃ duplicẽ mẽt
tant. dum ad peſtilẽtie rabiem t fetor
inſepultoꝝ cadauerum jungitur.

Referꝛ idem De galieno regno. xvij.
dionſius de galieno q̃dꝫ: q̃ eo
regnante eccle di ñ pcedunt. t quo
modꝰ ei tempeſtꝰ mãcꝰ uelut nubes
q̃m tenebroſa t ampla. ſubito regni ei
obtenebꝝt lucem. De rurſum ad uicem ſti
ue nubis. Dixit. galienus nouũ ũ ipe
ratoꝛe uocã unigenito munus hoñ ethuliſſe.
Spiritꝰ emm ammo ꝛeuãti. t regno de
ſumꝛe uita. Designat̃ ẽ ꝛeps quo

(c) 2006 Ministerio de Cultura

nono anno impij galerij scribit. Extat
et alia quam prima nocturna sermonis admi
randa dominij opera quotidianis piorum
legentium conflant. Inter quę scripsit de repro
missionibus fructus exhibite cum hoc modo. De nepote
Xps quam erat in patris claritate ejus.
tabi: ego pia nepos nunc. Hic nuncupato
nullecta de fructibus repromissionibus: senectutis
calcq: corporalis exhibitas docebit. et mille
annos in deliciis corporalibus hic terra sanctis
negotiatos secum se. Nequis sui dogmatis pro
uulgata sumptis ex revelatione dei his testi
monijs conatur asserere. De quibus etiam
uelles edoceri. impugnationes hujusmodi time
res. Ego dominum de repromissionibus scribens.
ad hunc nequam filium fuit mentionis ob
latus. et in primo tractatum libro suam sententiam
que ei de omnibus repromissionibus uidebatur
exposui. In alio uo uolumine de revela
tione dei dixisse fuit mentione nepotis hu
jus. Et commentarios inquid quosdam
pleat nepotes. qb: innuit primum. et per
quos putat ineffabili quodam sacramento
ostendi. qualis regnum xpi futurum sit sup
tiam. Si: malus idem mihi sis. ego amplec
tor. et diligo nepotem. ut pro fide sua ut pera
tione et studio scripturarum. et perpetuo pos
sidendi. quandam primum fructum habeat
pij ego elegi sententia. Est gens in gente mihi
reuentia. et jn magnum publice ad deum. Si:
ne ira plusquam debet. et amanda. et prenda et
iustas. Laudare oportet. aliq: inuenta
amplecti siquid recte dictum sit. discam ut
discam siquis mihi sanctę scripturę. Et si
quidem presens esset his de quo sermo est. sufficere
t: solo sermone discutere quam recta uide
bantur: dum unicuiq: presentie ipso
subsequis in cognitionem qd ignotum et obscu
rum uidebat adducere. Ubi uo scripta

alia sunt. et inuidiosa quam sua sententia. et ubi
doctores precedunt legem et prophetas. pro nichil
ducant euiglia in sequentes. aplos scripturas despi
ciant. hos autem solos nouos atq: nra doctrina
uelut magnum aliquod et exactum mysterium ue
nientes. ac simplices quosq: fratum meorum
doceant. mihi excelsum mihi magnificum
sicure. de aduentu et presentia dei et saluato
ris nri ihu x. neq: de resurrectione gloriosa et
nre congregatione in ipsum ac simulacrorum
repromissionibus. s: parua quidam et semp finita
nata et ni ala quam sancta que nunc uigent sum
suadens in regno dei necarium inducit.
ad hominum ipsius fructu nro nequam. Atq: quam
quanta sum subjungo. Et cum cum
in arsenorum ciuitate essemus. ubi multo tempore uol
uebat ista doctrina ita ut scismata inter fideles
discordie fierent. conuocatis plebis et doctio
res qui erant in ecclesia et publice coram omnibus ex
tractum. simul et collectum sum his. ut siqui
eos moueret obiecta mihi rationes. Cum in
ter ceteros maximum et nunquam expug
nabilem cathenam nepotis obtenuit. Su
cepi patienter et tribus continuis diebus. ieiu
a prima luce usq: ad uesperam cum ipsis ex
pressa singula scripta eius discuterem. unum quod
quod in se absurdi habere ostendit. et ne ca
lumniator sum. proponam et obiectam
atq: intelligentiam fratum qui sequitur et pon
dus de singulis quibusq: quibus uidebar mihi
distinctius his qui ab ipso mouebant cohibentes.
Postulo ne cum quid est in uo parum: adco
modatum mediocritatis ab: correctione
consilium. judicantes si qd in commentario
siquis semel anno ipsum fuit. omnino stu
dio et correctione fruendum est. et ne nos tue
mutare fidem cum eam filiorum et recta fu
erit. Perfectis enim cordibus suis de. au
dictum illum. cui plurimę in ecclesiasta

(c) 2006 Ministerio de Cultura

pfuasione neq; ex eloq̃nie fuco. s; ex di
uinarum scr̃arum asseron̄e uenie
tur. ⁊ ita euidens fuit asseron̄s nr̄e p
uitio. ú bis q̃ unc̃ eos maxime docta ⁊
unc nr̄as p̄mior habebat̃. oratiõ nr̄e
fingẽs in medio ōm audientiu; p clam
ue ⁊ p̄festanc̃ nemine delic utra eu ac
cusac̃ facc̃ ñiaonem iustic̃ qđ erat tam ⁊.
de ceto ñ solum mihi hoc tenẽdum uel se
quendum. s; nec cõmmendandum quod de
talib; sic quidem tam euidẽs ⁊ manifesta
ꝺ̄ b de scr̃is diuinis putauit; asserto. Os
tio itaq; sis gaudio ⁊ leticia repleti corde.
p̄ temporũe sint nr̄e plectibles deo grãas re
ferebant. De apocalipsi
Aliquanta ñis uenies iohis. xxuiii.
ad apocalipsin iohis hi de ea scribẽs. Hõ nulli
ex p̄decessoribus nr̄is penit̃ laudem hui⁹ libri
tribuendam a canone scr̃arũ; neq; abiciendum
putarunt singula quaq; ex capitib; angulis
tes ⁊ ordinem p̄mutacõne ibi ñ iam s;
plene scr̃e iohis tam ñiõ impõnentium. ñi
neq; iohis huic ei libro nec reuelatõi
credi posse. q̃ cautio quedam nec iammine
rito esse arguit. Addidit ⁊ hi qđ mihi
originem in ea gustare aplica cenſeamus.
s; nec alicuius quem ecclesiar; sanc̃e uene
scr̃am ei duxit. s; cherintum q̃dam
auctõe cherintiane hereseos uolẽte augẽ
tis sui fidem aplica nitis opinione fir
mare libellum. ascribens. iohis ei
lo p̄tulisse. Deniq; uiquum cherintj
dogma hi essit; in ritis fidem ei negui
uit. Cui ipe carnus ⁊ libidinosus amici
tius uidebat̃. ea in reprehensionib; fidei
negu scis p̄bitat cenſebat q̃ sui animi li
bido dictabat. uitris ⁊ uoluptatis opa
manifesta. ciborum facietate ⁊ abstinentia.
p̄ualoz nuptias ⁊ acta que horz sequẽ
tia fuisse. nequaq̃ rem diuinarum scr̃arum
uentes ⁊ sacrificia judaica uetantes; le
gales. Ego uo q̃ntum ad meam fidem
pti; sp̃e ⁊ abiẽ scr̃am libri h̄ nulla
tenus audeo. maxime c̃ mihi ex fr̄ib⁹ ita
uidam fuisse. s; h magẽ deo uidico q̃
credatur atq; emittatur mea q̃ scr̃a s
humane audacie uidetur ⁊ fuisse in eo
archanus q̃ntum ⁊ uidere atq; adhuc
dum omib; fertilis; quem ego omnino
ac uenor ⁊ si ñ intelligo. ita sitio qđ
ouina aliqua facilia. fruendo; assegui
ꝑ habeam. ñ tam iudicio ñio diffidens
q̃m fide edens. Et uo ñ replio quę nõ i
telligo. s; tanto magis admiror q̃ eorum
ne assequor. Post hi uerbis uidelicet
corp̄ ⁊ singla queq; discutiẽs atq; enu
dare uestigia mysteriorũ si quis ei talia in
tam dignus meo iudicio approbet. ad
dit ⁊ hi dicẽs. Consummata gloriosa
tes die. apli eos q̃ h̄ eloquunt. s; ⁊ se
metipm beatum die. Ait enim. Beatus qui
seruat uerbum. apie libri huius. Et ego iohes
q̃ audio ⁊ audio hi. Quam gemmam iohes.
et ei hanc scr̃am iohis ñ nego. Sed ita
q̃ absit; ⁊ sine ulla dubitatione p̄dicti
spm scr̃a ⁊ si ñ sit me apis iohes filius
zebedei fr̄ iacobi. cuius euangelium sedes iohes
scr̃am et epli canonica. Nec g̃ dis
similis prima assertione diuinar̄ scr̃arũ
reuelationem ñ ei dubitandum ⁊ iohes
ei. ñ ita sequendo uidi qđ mihi sit iohes q̃
euangelium scr̃e. q̃ me nequam ritus sui
fecit ministrem. ac se se figuraũt mirabili.
Hanc q̃ apocalipsim sibi deo ferme
memorie ritus sui fec. Scripto scr̃e
stilo oratione faciens die p̄cussisse siem
in illis q̃ndo; fuisse ⁊ alium q̃ iohem
unum ex seis cui hi reuelatur dr̄. Sicut

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ño et alâ nstructõus ecc̃ie monũta nobĩ
nibus digesta bẽs dionisius dẽlẽgo. quorũ
lectio magnope ab studiosis quibꝫ expetẽ
da sit. S; nunc iam ad ystorie ordinẽ re
ũeamur. Sub ioniane eccl̃e p annos und
cum sacdotio pẽato. succedit dionisi⁹. Et
demetriano apd antiochiam defunctõ.
paulus de samosate sacdotium suscepit.
Qui pulsis abiectis sacis z indigna de xpo
sentẽtijs. ẽdemõnẽ decreuit ecc̃ie eorum
pelut. dicens eum communis natꝰ hõiẽ
ẽm fuisse. De epis dionisij. xxv.

Tunc dionisius de alexandria negot
cijs ne ad consilium z sentẽtias impedi
mẽto z incommoditate aliqs ut nitet.
pe plãm ãi ꝑsitem se reddit. z quod fidi
ac ueliatoris ꝗ ẽpm reiecerꝫ ut. Cũ ũ
ecc̃arum pastores dñis e locis z urbibus
ne ut adiuuis l. ratõnẽ q̃nam ꝛ ggib: ut si di
dianẽ conuenirent antiochiã. in qb: in
signes z ceteris ꝓcelletes erant. firmilia
nus cesarea cappadocie. ggorius z theodo
rus pontꝰ primates sacdotes. helenus sanc̃
sis ecclie epis. z nichomas ab ysconia z ari
marum. ꝓpter sacdos hymeneus. z ut ne
hunc urbi cesarea diocesis. z maximus
bostrensis epus dignus earum consortio cohe
rent. Syria uo z alij quos lõgum ẽ enumẽare
ꝓ singlos. S; z plũ quam ptimi z diuersi
ad sinodicam urbem cũ conuenissent immo
delũdi nouꝰ huiꝰ dogmatis conuentum.
Hymnos epis in unum colentes pau
lumq; samosatenum statuentes in mõdo
rum. et ysefim quam ille nunc occultare nẽ
z dissimulare conabat ẽfessa z aperta. z
assiduis disputacõnib; denudãtes. argue
re blasphimiam z publicare nitebantur.
nec ẽ in domo aliq sedo cũ consilio ad finẽ ꝓdu
ce ñuerunt. s; et oñtam sepe ẽ z absq;
ope ꝓno discussum. Verum qñ ver ggorij
historie textus accuratiõnẽ. dignissimũ
puto tamen uri getta que sub orientali et
septentrionis axe cũctoꝝ sermone celebra
tur omissa, ne eo quo casu huic narrationi ad me
moriam posteritatis misere. Stagnum qdã
erat in ponti regionib; ricum. piscib; copio
sum ex quorum capta ꝓuisui redit⁹ ãis
ꝓstabantur. Ista possessio duob; filiab; forte
hereditatis obuenit. s; pecunie cupiditas
q̃ pene oñium corda mortalium superat.
et finem necessitudinẽ uiolauit. Contendẽt
a filiab; ꝛ patrõnus. ñ tam ad capiẽdos pi
sces. quam ad hõies decipiẽdos. Cedes ac uel
la mouebant. hinc amnis fangis ꝓ piscibus
fundebat. S; de ꝓuincia affluxit aliq̃ndo
auxilium. aduñatisq; ggorij. Videt ꝓtia.
mortes unorum. funũctosq; gẽmanos. quid
cãe exister ꝓ qua ne ꝑtam sui suorumq;
fis accedatur inq̃rit. nllam ñ capturi pis
cium optat. Cum ille cum ꝓhonore adue
tus suj utriq; partes paululum substitisset.
nolite inquit o filioli hõnabiles aias ꝓ mu
ris animab; uiolare. finem precẽ q̃stus
cupiditate dissolue. dei leges z uite par
tua contempne. Cum pretus una ñcium
ad horam stagni egressus. recedit. Ego am
nios puritatem dñi oñi examine cruentat
contaminãs. absoluam. Et cum h dixisset;
in conspectu oñium ungam q̃m retibat
manu ad primas undas lintres ꝺfigit.
et ipe pontis genib; palmas tendit ad ce
lum. atq; his ubis excelso supplicat deo.
Tu dne ds primum mundum. q̃ cum z primus
homo peccasset; z mãdatum tuum ꝓtulisset;
penam culpe illius meritus. ad tam ñ
fectionis finem deorsum dicẽs. maledicti
ta in opibus tuis. z nunc g̃ misericordiã
innocuum sanguinem q̃ piscatꝰ ꝓpe

BIBLIOTECA PÚBLICA
DE TARRAGONA

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ú maledē sint aque iste in opib: istor. ꝑ qb:
furore succēti sine pietatis obtu s. tra ut
nunq̄m un hloco uel piscis appareat. ꝑ aq̄
uelocear. ú sic campus arentu pacien. ac fru
gum ferax. ⁊ ctos inctinum sine ocoore ꝑ
seuer. Simul ut ille ozandi finē fec. statim
se unda subtuctēs. ⁊ ctu uelocione refugiens
a conspectu sīno justa recede abissis suis
redit. ⁊ aittem campum gemmis iam ci
coribꝫ deliquio. Sꝫ ⁊ in oternum frugi
ferax ee dr solum qd ān silax nauti ferax.
generat. ⁊ alu illustrib ab eo. djungitur
gestum. In quodam loco rurs angti cum
ret poset eam construy rupis qdam usq
in montis ex parte orientis obiecta. ex ala
uo ꝑ fluens fluuius spaciu quantum
ad eclam sufficer irrigabat. Et cum alio
omino in ert locus. omisq: mesti cent qd
solum ad construcdam eam in hiente. ⁊
ille fide plenus promisse in oone dr.
et dum ibim promissionis sue ammonuisse
fidelr qua die. si habetis fidem sic gnum
sinapis dicas huic monti tollete. mitte
te in mare. ⁊ fier; unq;. Cumq; h plena
fid ac diuocione deposcer. ad hec eoeum
dib: ppis juncta ⁊ rupis in parte una re
cisse. tm quantum spaciu ad cōdēdam
ecclam ret eam. Transmarcis ⁊ ala qua
plima. Sꝫ ne ulgum mirāmur ꝓ talis
simonem. mirāmisis octs unum ad huc
eis gestis adiciam. Fuer ei fusse quodam
palpes dr hyemis tpe. Et cum pueniss
ad summū alpium jugum. nimb: replet
eam tonitrua. ⁊ nullum usquam diuisorium
tamen i tm appolinis erat. Cui succedes
tam facta nocte discessit. Sacdos uo erat
quidam pham eis. cui consule sumaccrum
appolinis mos erat. ⁊ recde rpnsa posceb:.
Exquo ⁊ ei ab monte questus ē indecenter.

Jgeum p dignissim ggorum offerre consulta ⁊
rpnsa posse sacdos. ac sic ex more. nichil in
rpnsi uenerat. Repetit uicissim. silenciū
pmat. Jam atq; iam instat. furoris iger
re fabulam. Tumq; stupore nouo silencio
estuat; sacdos noctu ei assistes. dmonium
die in sompnis. Quo me illic uocas qm
uenire in possum. ⁊ cuncanti cām adue
tu se ggorum dicebat expulsum. Quo nunc
remedio daret cum ꝓpulsor; ait. ñ alter
hec mgdi illum locum. ⁊ in ggorum pmisit.
Quib; audictis occupat sacdos uiam. nichil
apd semetipm uolues. atq; animo recusā
te ꝓficiscens puen ad ggorum. Adorsusq:
eum rem pandit ex ordine humanitatis
sue atq; hospitalitatis ammonuit. cela
depulsu numinis exponit. adeptam fact
tatem sui questus deplorat. ac redibens s.
omia in ꝑstinum statū disposer. At ille
mich mouat scribit epla in hibria. Gregorio
appellatu. ⁊ mitto ⁊ redire ad locum tuum
et age que consuesti. Hanc epla sacdos
accepit ⁊ ad fanum defert. Postq: ea
que simlacrum. adsunt dmonū. ac de
rpnsa poscenti. Cum ille in semetipm ē
reuersus ⁊ ait. Si justit ggorius ⁊ ds ille
discessit. nec potuit redire in justus. ⁊ ru
sum jubēte ggorio reuocat ē. qm ñ mlto
minor ille ggorius cui hec obtemperat jussit.
Clarus ⁊ gr ianuis pham descendit ad ggo
rium epla secum qm accepit defens.
omeq; apd eum rei gestę ordine pdes.
simulq; se ad pedes eius ꝓstrens rogat
ut illi se offat cui uirtute dis genitum
ggorius imperat. Cumq: emeri ⁊ prima
eius pstet. cardicummus abeo fes ē.
Cum se ille castissime ⁊ abstinētissime
sime. dehcas omibus ñ solum eius dimonum. Sꝫ ⁊ sibi acab: mancipasset.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

⁊ ubima conferamus ē. Nullū ūm ufre nūco
ac fidei unitate pfec̄. ut ipi uēo ggreio in
ēplari sue actōis extāt. s; ⁊ ingeniū fuū ub
in puruo maxima monūta dēliquid:.
Jn ecclesten naīq; metaphisim rem ggō
rius magnificētissime sēpsit ⁊ catholice
fidei exp̄tōnem lucul̄ edidam de eliquo.
quam p edificatōne ecc̄l̄ium sociare his
commodum duxi. Gregoriꝰ mīs ⁊ ep̄i
necessarie fides. Unus ds pat̄ ubi unē
tas. sap̄ie subsistens ⁊ ujritatis sue ⁊ figē.
pfēs pfēi genitor. pat̄ filij unigeniti. nūl
dūs solus ex solo deo. figūa ⁊ imago dicta.
ūbum penetās. sap̄ia complēdens oīa.
et ujrtus qua tota cōtinet̄ potuit. filius
uerus ex uero. ⁊ inuisibilis ex inuisibili ⁊
incorruptibilis ex incorruptibili ⁊ imor
talis ex immortali ⁊ sempit̄nus ex sēpit̄no.
unus sp̄s sēs ex deo fuliam hīs ⁊ q̄ p filiū
apparuit imago filij pfēi pfēi unigēiti
cū hōis sēificatōis p̄cepit. p quem ds
fuposīa ⁊ in oīb; cognoscet̄ ⁊ filiul p
quem oīa ūitas pfēa maiestate ⁊ sem
pit̄nitate ⁊ regno nullius dūoret̄ neq;
ab aliena. Jgraur neq; fēm quid aū fuē
ūitate. neq; sī inducam tamq̄ aū h
quidem ñ subsistens. p̄ea uo fuit ingēitum.
Neq; ita desine unquam filius pat̄. neq;
filio sp̄s sēs. s; inconūtabilis ⁊ inmutabil
eadem ūitas semp. S; de ggreio satis
sit dēm. ⁊ nunc ad hystoriam redāmus.
Jnter a dionisius apd alexandriam queuit
in pace duodecimo anno impij galieni. x.
et. vij. annis fuit̄ sacerdocio. Succedit ei
maximus. Jgraur gallienus ē p annos
quinc̄im romanum gubernauit; impium
claudio rege successore defunct̄. q̄ duo
bꝰ solis annis in impio transactis aure
liano rerum apicem deliquid.

Hujus temporib; de paulo samosateno
ultimum apd antiochiam ep̄m ggre
tur concilium in quo paulus aiguē. et
manifeste comunicē hereticus. ⁊ damnat̄
ab omnib; que sub celo s̄ ecclīs ē unisset̄
plimum ⁊ suscepta dōib; nauissimus p
ungit̄ malchione ptōo antiocene eccl̄ē.
uiro fidelissimo ⁊ in oīb; ujrtutib; ador
nato. Cui accedebat̄ hi qd erat dissertissim
et potens in uerbo atq; in oī erudītone p
fectus. Denīq; oratoriam tam in cadē ipa
urbe docuerat. Hinc g; ab oī ep̄i judicio
primū dispectus cum paulo experientiaꝰ
notarijs. Qui ita magnifice ab eo ⁊ arcta
te abita ē ut septa ecclesie ⁊ nunc q; in am
mutatōne fuit oīb;. Solus ⁊ cum potuit
dissimulantē ⁊ occultātē se paulum con
fessionib; ꝓprijs publicare. Deinde ita gesti
communi consilio imisit partē sacerdotes
sēbunt epl̄am ad plōnam dionisij urbis
nostre ⁊ maximo alexandrie ep̄o. q̄ pomis
mitterent ecc̄s p quam cunctas ⁊ suam dil
gētiam complanerent. ⁊ paulli sectam confu
tatam ē atq; detectam unusq;ꝙ notiam
pucanerent. Simul ⁊ que cum eo q̄nes ha
bite fuit indicarent. s; ⁊ untam ip̄s intēp
tam punīt̄ moresq; descbunt. equib; pau
ca inserere huic op̄i nō dignū judicaui.

Dionisio ⁊ maximo. de ep̄is q̄ p illud
et oīb; q̄ p unū tp̄s nobile hullūē
sum orbem s̄ sacerdotib; ⁊ coep̄is ma cum
plbus ⁊ diaconib; atq; oī ecclē catholice
que sub celo ē. helenus ⁊ hymenē dicosil
thagēnus. maximus petrus. nicomas.
helianus paulus. volasius. progen. gerax.
eutychus. theodorus. malchion. lucī.
plin ⁊ cet̄i oīs q̄ notiem congregati fuē
ex uicinis urbibus ep̄i. plbi ⁊ diachoni.
dilectissimis fribus in dīno sal'. X p pauci

(c) 2006 Ministerio de Cultura

adiderunt. Ontentes hanc eplam depcan
oñs ut siquj forte tali doctrina infecti sunt.
curauerá uob. sicut bte ñmonte urri dio
nisius alexandrinus et furmilianus epi
padocie iam prius scripsit ad antioche
plebem de ignata immo potius ocinan
tes ad pfonam ipius sibe demonis anc
tor erat. Ipe ait bte ñmonte furmilia
nus. cum adhuc sibi ecclie sedo adfuit et p
sens cum augustae noluit. sic omes
nouimus et testamur. dm simul cum illo
uenianmus. Si; nptm ante eo corrige se
emendem. credunt spus posse fi. ii. abq;
religionis ñre obprio et dissentionum
notarios ueniri in ñbus. Et id dissimu
lauit cum in pauis dolo diffinet et ho
mine quem fallere. dñm aute negauit. de
fide in qua uenimus fuit uolari. De
inde et nunc bts furmilianus uenerat
antiochiam et cum tantum usq; puenis
set nos oñs antiochie pña adunatum
ipius oppremit. nunciatum e mbi esse
esse de mundo. Post aliquanta ito desci
uentes eo uitam. moresq; adiungit. h.
Postea ito quam a doctrine regla ad alienas
sedogmata et doctrina conuitur. ñ op
emendare actus eius poss. qñ cum prius
egens fuit et pauperrimus et neq; ex patrii
successione. neq; ullam ei; rei occasione
huic hoñitam. nunc ad summas diuicias
peruenit. et non alunde ii ce sacrilegijs et
ce bis que p fraudem diripuit ecclie
sijs uidens patrimonia et fidem negocijs
suscepreum. nec accepta ñcede cotidie
etiam ans sed in qd sepcum et quotid ee
pectacem. Sibi am ii, eo quis fere poss
cum se mag ducenarium quam epm u
deri uellet. Nam et meccen p plateam
tali quadam ambitione uelut publice
epis relegens. atq; in auditu oium et dic
dictans assistentib; in platea notarijs di
uersa quoq; pcepta et conscripta in se
quentem quam plima quemlibet. ita
ut oñs qui uidebat erescere et crescere
pullus amgantiam religionem diuinam.
Hec in publico. Intra eccm ito tribunal
mitto alius quam fuit extruj et thronu
m excelsioribus collocari jubet. Sectarium
qz stum et puram fide judicabo seli sol. Ver
bum ito faciens ad plebem. tactare sup
modum doctam ac palmam scenon illi
dere. pede qz subsaltare. ac scabellum fe
rire cum sonitu. Ab auditoribus ito ñ fa
uorem neq; plausum spe solum. Si; te
atrali more oralia manere expectabat.
et uoces tam in cauea dari. Hec non
solum a uiris Si; et a mulieribus. indecen
expectabant. Siquis ito auditor honesti
et ecclasticus agens aclare in medio cepit
sere. uelut iniuriam facies patiebatur
iniuriam. Si; et amicis et familiaribus am
bitiosius insultabat. Et his dogis
suas laudes inuicem impudenq; iactita
bat. se honorem se mag quam ecclie doctor
laudari cupiebat. Psalmos ito qñ dñm
ihm xpm decantare cellant fere. uelut neo
phitos et nup multos. in semetipm ii
compios diebus psiche in medio eccle cane.
mulieres maxime quas ipe peregrinos ad cane
dum p. timore instituerat faciebat. na
ii omescere siquis audiret. Nam e ipe
filium di negat. descendisse de celo. Si;
a maria cepisse et nutritum habuisse d ita.
psalmi qui dicebant in ipm et qb ipse
laudabat angli in eum dictum de celis
se de celis. Et h ipe assistens et audiens
ii solum dici in plebe. Si; dato filio
delectabat audire. De mulieribus uero

(c) 2006 Ministerio de Cultura

que cum ipo simul mãnxit quas simplicitas antecessorem appellant. quod ops é dicere quarum societate ⁊ conubio ũ s nulla qo moueatur. ⁊ pbris ⁊ diaconis suis hoc tum taxat qui ei monigebant habitãdi mulieres secum similem incontinam ded. S; et conigandi duxeras ⁊ docuit facilitate. quo ipi simili obnoxij minore aliquam crimen impingerent. ¶ Nos aũt id eo hi scribimus fris hmõ. quia nouimus quam sacm sem deliat ee epale sacdocium. qd ⁊ clero et plebi detr; ee exemplo. Neq; ignoramus quosdam dum uicarijs s adolescentiam dum jungunt mulierculas recondisse. Qd ⁊ si ñ fiat ee in suspitõne uenisse de talibus sacdoti gustissimum crimen e. Quom enim uetare potit eos q uxor mores s a mulierum consortio. quib ex his que gr auctoritatem plebi. Tam ño ac tam inuictis fuit in potestatem. et ita spe quadam titulis elatis e. ú nec ad anguedum qdem quisqm uel accusandum audet accede. S; hec q diximus condempnari possent ⁊ in eo qui fidem catholicam seruat. ⁊ in ecclia dignatus ũtate pmanet. Hic ño q ab inicio fidei mysterio ad pollutissimam se artem ac heresim contulit. necarium fuit ⁊ patrem ipius detegi. q̃n hmõdi uel qmodo exercendus e. ⁊ p multa in finem eple adduci ⁊ hi. Igitur necarium usum ⁊ hunc resistentem dõ. neq; accles eentem ñe fidei abici ⁊ abjurare. alium ú p ipo ecclé catholice constitui cpim. p dei gram prudum filium ute memorie demetriam q hunc ipi ecclé incumbabit pfuit. domũ nomine. utrum oĩb bonis ornatum. Ignoramus aũt de eo ú scias uos scire dele ad ipm ⁊ ab ipo cõmuniõs

septa fuscipe. Hic aũt qui indignus habitus é ee in ee catholica autem seruet. ⁊ illic hereticos sectato, ref communicent. Dompno g in epatu subrogato. paulus ⁊ sacdotio absentius ⁊ communione. cum de domo ecclé noli; esse. uñpllatus imperator au rehamus religiose de hi sacris seq; decipit. pcipiens ecclé dñm tradi. cui tale sacdotes ⁊ romanus eps scribit. Nec ita poterat paulus ad cetera mala ⁊ hi dedecoris adq; fuit. ú mmu publica de ee pellet. Et tunc qdem talis g nos existebat aurelianus. Potestu ño tpis immutare. pota sui bonum cepit. ⁊ malis consilijs depuratis pfectionem g dei eccs ñdirari. eo usq; ut dicatur: qd dictatis iam mtis ⁊ sepcis cui supest sola subsepto diuina dextra me uemens. subsepõne neptunoe dextre demutat. Mors ⁊ enim subita deprimit. q de piorum morte timebat. ú hostiñdet q̃ quia ñ cum uolunt animus cruciamur. s; cum placuit ipe corripim. Igit. vi. annis aurelianus cum gubnasset; pncipatu. ab p hunc fuscep. Cui cum totide qñ expleti; impium. carus una cum filijs karino ⁊ numeriano succedit. a qb; trib annis nec plenis romano regio administrato. diocletianus fuscepit pncipatu. Hic ño maximas in nris pfectiones ⁊ ecclarum subuersiones molitus e. ꝺ̃ hereti ñ paulo ante quam michoz te exort. Hic unpium finiet. in urbe xxxvii. Roma defuncto dionisio p nouem annos sacdoty. felix fuscep sedem. Qe tpore manes qdam sedin ñi suum usurpes. instinctu dmonis agitaty. inusitam et execbilem oĩb; hesim docet. hic ñines gentes pses. usta ⁊ moribus barbaras fuit. Tam acer ingenio ú usurpare ⁊ dmone

(c) 2006 Ministerio de Cultura

adimplere uidetur. Qō demq; rei ēuīt doctr.
Xpi se nunc gēre formam conabat ostēdē.
nunc se ipīm ē parachtum pdicabat. et
clarus in fama. ad similitudinē ē. ducebe
cim deplos elegens. ad pōlidoum mittebāt.
dogmata stulta ⁊ impia a diuīsis hereticis
q̄ iam pene extincti fuerant renouata dis
seminans. ⁊ nō obi pfica uenīa. ā primās.
Et tlig manchor hēsis usq; in hodiernum diem diffundit. eo tpe euoca. quo
fere in urbe roma eccle pēsat. Q̄ p. v.
annos adminīstrato sacerdotio. emittitur
sedem reliquo. Is dem mensibus octo
transactis. gaio epatum tradit. Q̄ mīs
iam temporibus. q̄dam annis sacerdotio
pfunctus. marcellinum successorē reli
quit. quem iam psecutōnis tps inuenit.

Et tempestate de eccliasticis uiris no
apō antiochiā uiuebat q̄z aliq̄nti ⁊
am sacerdotium p̄ dō ad mīa īmmoīa pueni:
mum suscepit timens. Post timeum
dō cirillus. cirillo aūt successit doctus.
q̄ ad mīam usq; immoriam potuerunt.
ut erudissimus ⁊ in sēpās omni la
tas uiuens. q̄ p mīta diligētia ⁊ hebre
am linguam didicīt. Greca eruditōne
uidit a puo fuit instructus. Hic eunuc
fuit a nativitate ex quo ⁊ imperator in
admiratōne eum habuit. honorem ei cō
tulit ppue pōtum. Iuuenis ⁊ nos eunī
dē sēpturas exponentes audientes in pien
tia fuimus. Post hunc eunuchus apud
antiochiam sacerdotium fuscepit sub q̄
ecclīm pdecto floruit. Apud laodiciā
uo p̄ socratem eusebius alexandrinus gen
tie ejs fuit. qui in cā patria famosatem
ad partes firmum uenisset. ad dēt in
sēpturis diuinis eruditē a fratribus studio
sis uelut thesaurus quidam repertus

ultra nusquam adhuc pmissus ē. sic dionī
sius in epistolis suis scribit. Huic quoq; anato
lius successit. ui apud nicenam synodum
q̄ ⁊ ipe gīe alexandrinus. eruditōne libra
lium artium ⁊ philosophicis a puero
ad primeruditus erat. ita ū apud ale
xandriam dialecticam docē ab omīb; eruditis unis ⁊ philosophicis cogēbatur. Hunc
⁊ bellū tpe qō nē ejus exortum ē apō
alexandriam finit multa bona cuibus
in omnibus ⁊ pressionibus pfuit. Et ex
quibus unum tm modo fēm. breuitatis
cā memorabo. Frumentum dīt cū de ee
obsēsis. ⁊ fames grauius quam hostis
urgēret. tēra pars cum duce se inuicē im
pugnarent erat pp̄ sequentia que quasi
fidem romanis suadebat. In qua parte
tunc ⁊ sup̄ōes anatholius erat. usq;
impugnatōne. Hic ad mīgrm multe re
fert. cumq; de fames nēcitate q̄ obses
sis accidit edocet. ⁊ impetatam grām q
ubus defert. cumq; ij in distribuit.
Primo q̄dem utriusq; partes inter se
conflictantes allocutur. ac romanis redire
in gratiam suadet. Si; cum reluctantes uj
derit fatem unquid credo nos inuenit
accepe ū omem nīrorum manum ⁊ bellē
q̄ bellū q̄dem nob nequaquam. ubi tū
nēmo particeps ē ceue portas si natas.
Consilium ab utraq; parte gratē accepti
ē. Decimo in bellum mīmum egdi cauē
debe. Data occasione omīs pene ejs inse
dia confuīmbat. parteū in bellis ceī
punt. perpue nīri q̄s bellum gēre ona
pōtum erat. Quos omīs anatholius pru
dens parītas simul ac mōdici fouebat
affectu. Nec mirandum salutē pebū
ille contulit. reliquus tīo q̄ paucis temā
sane formidinē belli ⁊ desidiam pacis

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ncussit. sta mysticorū prudentiaq; consilio
urbem maximam fame pstrē. absolutaq;
bello. Hunc g̃ sedin de alexandria di mu
sic laodicenorum ciuitas accepit ep̃m. p̃
translatum qō sup̃ īmmorauim⁹ bellum.
Mira quoq; op̃cula sup̃dicī anatholij mag
nifice compōsita ad nos usq; ueniunt.

Aquib⁹ digniū in ordē de pascha
qō fusius ipius ūbis pferre. Ego
uniquid ut primo anno unicum pmy mē
sis. qō ÷ decim⁊ nouem annoz circuli
principium. sal in egyptios q̄ d̄ mensis
famenoth. xxvi. die sedin macedones'
dythy. i. mayus mensis. xx. ij. sedin ro
manos iio. vi. kls aprilis. in qua die iue
nitur sol in solum consendisse primam
partem uerum ⁊ quartam iam in ea
diem ista. i. in primā exduodecī partib⁹.
Hec aūt punctā prima ex. vij. ūnale ē
eq̄noctium ⁊ ip̄a ÷ unicum mensium.
et caput circuli ⁊ absolutio stellarum.
cursusq; planete. i. uage dīc̄ie. hic finis.
duodecime punctē ⁊ tocy⁹ circuli ūnius.
Et ideo ī parum delinq̄e uisis eos q̄ an
nuum h̄ nouū anny pascha putant ee
celebrādum. s; nec a nob primus exordi
um sumpsit h̄ nō. antiquis iudeis fuisse cō
pertū demonstrat⁹ ⁊ an aduēnum ē obs
tata sic eudemū eloq; filo ⁊ iosephus.
S; horum antiq̄ores agathobulus ⁊ ab
eo eruditus aristobolus expurgeada qui
nimis ex illis septuaginta seniorib⁹ fuit
q̄ missi fuāt a pontificib⁹ ad tholomēū
regem hebreorum libros int̄pretari in g̃
cum simone. Quoq; mihi ex traditionib⁹
moysi. ppheta regi pcinctaq; ip̄i
dāt. Ip̄i g̃ eum q̄ones exodi exponiēt.
dicunt pascha ī primus ee immolādum
quam equinoctium ūnale transiret.

Aristobol⁹ ī ⁊ hy addit. in die pasche nō
solum obseruādum ē ut sol equinoctium
ūnale transcendat. uerum ⁊ luna. Cum
enim duo sint eq̄noctia unquid. uernis ⁊
autumnu equis spacijs diuersa. et
quarta die mensis primi sit statuta sol
emptus. p̄ uesperum quādo luna soli
opposita. e regione despiciet. sic ⁊ ceteris
plene licet inuenire. unaq; ūnalis eq̄noc⁊
partem sol obtinēs luna iio eodē tempore
mammalis. Legim⁹ eoz libros ⁊ alia multa
de his ualidis assertōib⁹ exp̄ssa. q̄ cun
denī obseruant pasche solēpnitatē om̄
gie p̄ eq̄noctium celebrādam. Hec ⁊ alia
plura ī solum religiosis uiris. s; ⁊ philo
sophis ammiranda sēpta anatholij de
liquit. quib⁹ salutaris eis eruditio sem
per uolūtatibus uniuersis. Hinc primus tem
pus sacdotium esse inire tenēs. ī q̄uum
manus impōunt. ⁊ uiuens ip̄e s eum
successorem sue cathedre statuit. Vnde
et aliquanto ip̄e purior cum ipo tocto
ecclesiensi eccle p̄fuit. S; cum adhuc
paulum samosatheni amicicia cōue
nisset ad concilium anatholio destinato.
eusebium laodicensis ecc̄e s ordinauit
ep̄m. Post quem uisimus usq; ad p̄sentē
usum ips apud laodiceam ecc̄lis ecc̄m gub
nauit. ⁊ ip̄e eruditione ⁊ eloq̄tia p̄cub
ī uniuersa. s; fidei ueritate lōge distimulis
sic p̄secutōnis ignis. p̄uauit. Hic enī
philosophie in nec̄itate temptatōnis o
stendit. s; ī constantio in illis infirmita
tē di pauperias ostendit. Post hec namq;
casum. pupoit ds eccl̄e illi ep̄m diocesī
nine. uirum ī solum ūbis. s; rebus ⁊ uir
tutib⁹ ornatum. Hyeatte idem medio
fuit. s; ad annū ā dīo ōnsulat⁹ ÷ indici
nam. Vere incomparabilis q̄ fr oīs'

(c) 2006 Ministerio de Cultura

pene om- fide. media. studio. ungland a
atq; oīnib⁹ uirtutīb⁹ claruit. Ju scp
tus q; dnus. labore q̄m primum ge
uit. Juitea apō celeram palestine tere
no cum cētum sollemnissime pgressu.
agapius succedit. q̄ ipe mīto labore.
mīraq; dilīgētia ungulatōne ppli ad
hibita. ipsiq; dilīgētes. pcūa p
ruidētia felicit. Aquo ⁊ uir pfōia pru
dentissimus. uera. eruditōne. moribus
adornat. pamphilus eccle ipius plr sub
rogat. S; ut te pamphilus quisue sit.
et quantus. ⁊ uīr ozimus. q̄m ī erat dig
num breuit tīscreue. oīem ei⁹ uitam.
institutōnēq; a pīo. ⁊ quantas inse
cutōnibus p dnīcas confessiones pertul.
quosq; agones desudauit. ⁊ qualī sup
oīa corona nīru ihūs dep̄t sit. ppio to
opō optīmum. de ipo q̄m mirabilis
fuit. illa lectio docet. S; ⁊ alos quam
plures p illd q̄s admirables in plrib⁹
ustos mīs iam īmmoratur. ut apd. Ale
xandriam hieronymum. meletium uo apd
pontum. q; epc pīmodum fes ē. S; hiero
q̄dem accingemo. in omnīs sc̄ptis no
bilī eruditus. uita pstimus. atq; ad ia
nam philosophiam. multus ⁊ peritꝰ expe
ritus. doctor eccle incomparabilis pmanet
et publice mirabilī disputās. cui ele ū
tante fuit suauitatis in moribus. ⁊ tāte
dulcedinis. ū melchiadem a sodalibus
uocaret. in oīm eruditōne pfes. Jn recto
nens talis erat. ū alijs studijs nunq̄m
uacasse putaret. In cunctis uo philoso
phie gīnibus que in quinq; diuidunt
disciplinas. ita erat p singlas exīmat.
ut cum in una quaq; quis expti uoluisset.
in hac eum sola a pīo hūisse exercitum ju
dicaret. Cinnq; ex eruditōnum progy

tua magnificentias tīi animi ⁊ uite
sinceritas. lege in eo magnificētior habeba
tur. Que ubi pfectionis tpe in fuga posi
tum a pō palestina diligētius ⁊ plenius
agnoscē ceuit. Jgē ultimus p hyīmeam
de q̄ paulo ān immoratus. Zabuli sce
dorum fuscepit. qō paruo tpe admissus
tatum. hermonij p se tūlit. Hic usq;
ad nīm tpus pfectionē aplicam mihi q̄
fuscepte hactenus defuauit. Apud
alexandriam uo maxime q̄ fuceslerat di
dymio cum decem ⁊ octo annis sacrarū
literarum legisset. thomas succedit. Cui tpe
achillas eidem eccle pbr ecclie scole ma
gistrum tenuit. eruditōne. fide. īnocētie.
et moribus insignis. Thomas uo cum de
⁊ nouē annis sacrorum ueritatem
minime traxisset. sedem tūlit. petro uisto
me tempus egisse. Hic duodecim annis
an pfectionē. reliquos uo nouē omnīs
in temptatōnum grīb⁹ duxit. Cumq; se
semp in oīm agone pfectionis positus
aduersis undis xpiane distringet. et
ad ultimate atq; institutionē eccle ī tuto
ei nobilī insistet. sanctaq; ungland egia
oīe sacrorū curam diebus deīdauit ac
noctibus nono pfectionis anno. epatus
uo siy diadema. uitij coronam capitis
obtrunctōne pmisit. Hyc usq; succes
siones egressum. gestaq; dnīca a domini
salutis nī natiuitate. usq; ad temp⁹
pfectionis. in qua eccle q; destructe sūt
historie mandauimus. De reliq̄ ū agones
mīm. quos ipi pnos metipos uidimus.
desiderantes potius ad nīnoꝝ relinq̄mus.

Explicit liber septimus. Incipiunt capitula libri. viij.

De uirtutum ⁊ doctorum

(c) 2006 Ministerio de Cultura

subiihombui .iii. De qualitate plecatōnm. iiii. —
De marembui .v. De hys que apud nichomediam
pssi sunt. vi. De hi qui in dombui regi erant.
.vii. De egyptei qui apud pheuonem pssi sunt.
.viii. De ipa egypto. viiij De elebride. x. —
De luca mre. xi. De hi qui apud alexandriam p
pssi sunt. xii. Quatter docuerunt quidam ex ipi.
xiii. De hi que gesta sunt mirabilia. xiiii. —
De aliis quop diuersis uiroum ac mulierum martiriis.
.xv. De iudeis eorum qui p precare fugnē
suum fuerunt. xvi. De morbis plecutorum.
xvii. De hi que carnificū acciderunt. xviii.
De hi que in metalis condemnata sunt. xviiii. De hi
que rursum in regnum restituta sunt. Incipit liber

Aplorum octauus de mris eporū
successi .i. diocletiani memoriam
omibusq; et maximiani
sancta persecutione .i. —
.vii. libros a nob conclusis. in octauo nobi
mme dignum duxi et ea q̄ mris sepiter
gesta s. posteris nr memorie delinquere.
Et hinc iam nr sermo sumat exordium.
Nemi aūt mri tpis psecutōnē. quam
mirabilē quamq; magnifice p unūsquisq;
sum mundum smo suo et pcepto doc
trina pfecit. et in quātum sublimitatis
ascendit emulante uires suas superat.
nosci tn ei ab possibile e. qd̄ aliquanto ex
pceptis romanis et factatē regēdi p
uincias uiresq; docendi nris plebanis et
coniugib; ac ministris. atq; unūsquisq; dom
ui sue n solum ede in dnm dm xpm. sed
uerum et cum oīa fiducia ac libertate in
fide agē sinebant. ut illos s fideles ac fami
liares ducent de quib; ei erant. qd̄ p
fide xpi nichil pfectum sapuit. Sic fuit
opinatissimus ille adrodeus meritoq;
regum. q̄ pp fidem dni fidelissimi et oīb
habebat. uni et cunctis pferri honore —
mur et amore. Cum quo et gorgonius ecclq;
cum ipis in dño fideles. uel q̄ intra palacij
sui finis honorib; erant. uel q̄ ad puritas
gubnādas pfem ecclis fidei contēplatōne
mouebat. Jam uo mirandum est quomō
intra ecclēs ipius et perpue in dieb festi
immunabiles cathedras et loca singla oī
fluctes quis digne potāt explicare? cū
ne ipm quidē antiqua receptacla sufficer
rent. s; ex die dieī dom dilatarēt.
ita ut ampliatio earum conclude mirar
tibus dubium uideat. Sic prempt primū eccle
sias macerias ptinoib augebat. et
gla eorum cis excedēs. et recta fremitus
festinare uidebat ad celū. Nulla enim
arcebat inundia. nulli huic nequissimi
demonis obviabat? q̄m idem celestis
dextē fulciebat auxilio. ipis tum bñ
de dō ppetatis cultu et recte obsequatōe
p̄mit. Verum ubi ee mita libertate mita
q; indulgētia uicta s. mores et disciplī
na corrupta e. dum alē alī mudem?.
alē alī diogamus. dumq; nos imitem
mordmus et incusam? et adūsum nos
metipos intestina pha cōmouemus?
dum ūborum radis primorum corda
scindimus. dum principes e pncipib
ipli. cum ipis sectiones et crimina
concertamus. dum simulatio in multa
dolus in corde fallacia. pfidie in ūbis et
malorum p singla cumulus macinese.
dumq; pudicitia tactam discipline ip
sius illatam ex prima pace et munia sui
centate psperans. adgredit primo se
sim retinere lapsantes. et integro ad
huc ecclē statu congregationib; manē
tib; indulget. unām eos q̄ in minima
s. ām gratum psecutōnem pulsan.
Sed cum nullus ex hi clementie eius ictū

BIBLIOTECA PÚBLICA

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ꝑpis reddẽtur. quẽ poꝛ uelꝫ ignoꝛãte
dñm abq; dumꝫ ꝓuidẽtia res agi dñm.
et ꝑli eo magꝭ ꝓficiẽte in malis suis. ar
q: ipa q dues ꝑli uidẽtes. ꝓncipes
ꝺm mandati nrm moꝛes effecti. adñ
sum se mulcẽ cõtrnonũb zelo. sibia.
ymmelech. atq; boozo. inflammauẽt.
ma ut aiãmdẽ poꝛ qm sacꝛoꝝ tẽpe
se ãlent. ẽame hũiliatas ⁊ fmẽtatas
obliti sac mthia. ꝑsalmis mẽab; celebra
rent. tunc dñm satis uocẽ dicere. ꝑ
ꝑie obtẽdat dñs in ma filie sion. ⁊ deie
de celo gladm ihꝛl. nec remoꝛat. ⁊ scabellũ
pedm suoꝝ in die ire sue. ex hoc tm
die. Subuñsit dñs omẽ doxem ihꝛl. et
oms machinas eoꝝ destruẽt. Et rursũ
hoc die in psalmis. Destruẽ testamẽtam
fui sup. ponent in tam sẽtificatõẽ ei.
Pacẽtum. s. subuñsionẽ. destruẽ oms
machinas eoꝝ. Posuẽt mmmationes eoꝝ
mmoꝛẽ. dum pcutit ꝓfin eoꝝ q tñsiet
ꝓtam. p qbꝰ cunctis ꝺlpotentiũ fẽ
simus ultoꝛ ns. Exaltauẽ enĩ dextã
ꝺm meam. ⁊ aiãt ad ꝺtoꝛem gla
dꝰ ei. ⁊ ñ adiuuẽt nos in bello. Ꝑ. et
destruẽ eam ab emundatõe. ⁊ ꝺmoꝛã
eoꝝ hoc fuit in tam. Lanceas fẽ chel ñoꝝ.
et supoꝛma effudit sup nos ofusionem.
Summa nam q; malo. ꝝ nb ad fuit oẽm.
tunc eam domus dãoꝝ. ⁊ eccl di ujus.
ad solum deducte. s. atq; ab ꝑis subuꝛse
sunt fundamẽtis. Dnume ño sẽpẽ. i me
dio platearum ignẽ ẽmate. ꝓnephas
ipi hi ñ̃ris uoluntas odis. Sacdotes dñi
et pastoꝛes eoꝝ publice denudatos.
nũcunde. ⁊ inhoneste hue atq; illuc
ab impijs trahi. ita ut compleꝛẽ ille fmo
ꝑphicus ꝺcant. effusa ⁊ exuñta sũ pũcia
pes. ⁊ secutꝝ eos impius. ⁊ ñ una. Sic

ñ ẽ ñ̃m defẽ quanta in sacdotes dei
iniuriarum gña collecta sunt. sic ñ illo
ꝺem ñ̃m duximus exponẽ singlaꝝ
quanta pnas unc ñ̃os rabies diuẽsis
exercuit. hoc solum hystoꝛie ꝺdisse hꝫ
se. qđ ita di iudicio ⁊ nẽsaria acceꝑ
tione dimisam sẽtimꝰ manũ. Neq; ꝑ
ferẽt in nrm ꝓfectꝰ. ꝓ quibꝰ ꝺcõ
ꝑsecutionis unect ẽ. uel quos quãtũq;
unctõnetas ꝓcella subuñsit. s. illa sola
cõmmolabo q uel nos ipos dicẽtes. ut
alios beatificẽt audiẽtes. Ꝑ. qđ hic ꝺ
dnmos agones sctissimoꝝ mrm breui
ter. ut qtam possum⁹ explicabimus.

Nonus ꝺcimus De ecclarum subuñsio
ne. Audiuim⁹ impiũ nb vs. 11. —
dicẽtiam. nisi mariꝰ ⁊ dies solẽp
nis pasche immineꝛet. cum edicta ꝓ
cipis ponẽm tiam ãponunt. ut cũcte
q uisquam sunt eccle ad solum usq; de
truerent. sẽpiuꝝ facie ignẽ ꝓmerentẽ.
Siquis int ñ̃os alicuꝰ bonoris ꝓgra
ua mmuꝛet. sublata hac maniẽ ifamꝫ.
Siquis suoꝝ pmãsiss. xanis. libe
tem consequi ñ possꝫ. hec omnia his q
primo aduꝛsum nos lata sanctiuũt
ꝑsti ñ edictis. ⁊ qualitate ꝓ
mtiam ño tpis. secutõmum. ny.
adiuuant ⁊ ala. Jubẽt ut oẽs ꝺ ꝓtec
singla ecclis ꝑsunt. primo qdẽ immola
ri ymmolãe. tum deinde oẽb⁹ supplicij
simulacꝛa ymmolare cogãt. hinc uero
ingẽs spectaclm facientes di effecti sũt
huic mundo. ⁊ angelis ⁊ hominib⁹. cũ
ꝑsecutoꝝ crudelitate ad supplicia ꝓ
pẽ. ⁊ agones martyꝝ oẽb⁹ ꝺclarẽt.
illos aũt qui ⁊ mlto plures fuerẽ. quos
nec oppꝛimere ⁊ ãi congressionẽ sol⁹ terꝛoꝛ
effecit. pcauẽ minus puto. Ceteꝝ uero

(c) 2006 Ministerio de Cultura

quorum mens pnitor ⁊ fides laudior
fiat. tenta pcludant. Alagris alij dis
pelant. alij unglis fodiendum. alij igne
is lammus urendum. Ex quib; nulli qde
tmgata edebat. alij usq; ad finē paci
entiam dissimulant. Extpis ac pscutori
bq̄ dum tacīm mistatōne usi adhibebat
ī nullos nīorum ad uicta sacrificia ⁊ qti
sacrificarent. conclamabāt ē ni sacrificasset.
De alijs uocum ne appareret quide imū
dis hostijs. acclamabāt ipi qd tā mmm
olasset. Et absedūt in eo cū culpa
biles. qd crimen s obiectum cū silētio pa
tiūtur. Alij semiustis sublata ⁊ tāquam
noxiis pcidant. alij pedibus tracta
ūt eos qui sacrificasset dijudicant. Alij
sine exclamatione uigenti uoce ⁊ testa
tant se ni sacrificasse. s; ē ēnos tali gra
udentes confessione dixerat. Nonnulli
ī maiore fiducia. neq; immolasse neq;
unquam immolatos se ē testabant.
Ob; cū absistitur aby mirab;. ora omnia
atq; oculi conuertūtur ut faceret. ⁊
uolent expellendum tamq̄m adjensset.
Tanta erat impijs studij ī ppām sui
udēntur ipleste. S; ī aduētum bōs
mīes nmpme hi face uolebat. quorum
pacientie ⁊ magnanimitatis inuitem
quamuis nullius digne pfar fmo. cū
p mediocritate utrum nīz q̄ possi
mus emanabimus. De martirib. um.

Primus quidem omnium qm sic dixim⁹
huius ignis exordium nr solos mili
tares puerulla semilla conflauat cū dm
genē sic nr milites ēt ram. ū aiūm
molādum s solent. aū multā pariter
utramq; ponēdam. pīmi ex ipis inui
tam p fide x. pauci ⁊ animas posuere.
Cum uo ī flamma fumēs nrqum.
tota pplos ⁊ sacdotes exaggrat; nr
dia. possibile ī ⁊ numo compīndi. qm
cotidie pene psingulas quasq; urbes. ec
clesiarum mīes efficiebant. Dhs q̄ apd mcho
Et enim apd macedoniā īdulī passi s. v.
uir q̄dam de nobili honore ⁊ digni
tate sci illustris. simul ut ipe dixit adulti cl
ues di in foro crudia omnia pendē. ca
lore nimio fidei ignit. publice pso ispe
ctante unecta manu ulcera unq; legis
dctor. ac mundicatum decepit. augo in
eadem urbe simul cum cesare strauo.
Ad quos cum relatum ēet religiosi ⁊ il
lustris uir fēm. animo in eam crudeli
tas gīe defluentes. nehī q̄dem effūde
q̄rī ut eum nefium aliqs uideret pen.
s; lecto atq; alae uulnu. cum iam ulca
in suppliciis defecisset. sic cū iectabat
in uulcu. Ex quo tortores sui gīs cru
ciabant. qd omia supplicior gīa osu
mbant in eum. quē ī q̄dem uultem ex
his rede poterant. De his q̄ī domūb⁹ re
Post nunc ad unum gis erāt. vi. —
ce dominici sodalib: q̄ in cubiculo
regis erant. q̄: semp in affectu suum
ilorum uicinorum cnsuunt ius ama.
Ex enim cum de inimicis sup nimora
ti mīs supplicijs ubius cauisset. con
ci ipe jubet in medium. atq; immolare
compellit. Admōēs imperator appēdi. ⁊
flagis tota corpe lanari. ujdelic; ī do
loris nēcitate face. qd pterpeti uult.
At ille cum maner immobil. ujscibus
iam pelle nudatis. jubet aceto ac sale
pfundi. Cumq; ⁊ hromitum ostinē
ac fortē tolāsset. ecclā penus subsiti
pon ubebat in medio. ubiq; qd reliqui
fuat ī ubib⁹ assumpta corpis firmi.
tas ī ad fubram s; sensim paulatimq;

(c) 2006 Ministerio de Cultura

suaxenor. quo. s. pena. prolarēt ilegum.
Cumq; munitu sclum hinc in corp'
modo ji ilantes p milia singla penas'
metauerit et supplicia renouauerit. spe
anas. ab eo etiē se posse omnium. ille fir
mus in fide roluans in spe. sumptis'
tam rigide resolutis carnib' suis. ula
mum spm in fide ter' gestat. Tali pcat'
hei im erat. mino donat. de pet' ea
at' fidei hes' mis. Huius institutor
in disciplina' magr' in officijs q' unica
pulsatum celebrant' doctoris erat ca
baculo regis pcussus. his secum ofto fi
de' magnanimitate pene gregorium
quarum instructionib: obtamus. os pene
cubicularij nunciu in fide di uigilant'
et ulte pfitentur. Docebeus g' regoriu
us. cum petrum tam crudelib: uidiss
atq: inhumanis supplicijs cruciari. si
tam' ulte ajuit. Cur impator pmi'
in petro mas fidem quem ob eius uigor'
Vtquo in illo cū duer'. qd' a nob ob
confitet'. hec ub fides. ij nb cult'. tui
nunis cademq; sita. Deus ille ē i nob'
nchonunus uenie justificet. simulq'
pene ut pores supplicijs affectos. ad u
timum laqueo ad pēsos necare jsti'.
Tunc tantumus ipius urb epc in dnj
nī thu' oblatione plurās. mīu glā ca
pias obtruncatōne suscepī. hunc aūt
tamq; ūe tonum patrē' uam mīu
jeuntem. umula pene gīs sm mlāto
do. pseque'. Acciot namq; apd nycho
mdiam in ipis orieb: partem aliquam
palacij uiolento oflagīe. hj impator a
nīs fcīn talia spuatōi psumptis. ex
quo ut etumalbi furore sucess. jubet
omis nros acuatim collectos. alios gd
gladio obtruncari. alios igneb' oflag

s; ut illi p uumā grām maior fides ig'
arcetur. Denq; cum adistantes mynist'
mīnoguēt singlos si forte lapidea uel
lem dimitt' tam uiri q'm mulieres. ne
mīnguā se q'dem parcetant'. s; ubiq;
ut flāmis irruer. uel cdīnib' gladijs
ītatum obtrare ēuce'. Cumq; tam ili'
ipis spectatorib' ujmetas crudelitat'
ouescēt. munitu sedem purem pri
mauelis ujectam in meorum pelag'
obtuerunt. Ibiq; ut sīa fides pristines.
pcipitauit in pfundum. Jn hīs ū apd
eos rabies crudelitatis exarsit. ū ingos
pios mios effectos. ē sedin mīnatus'
omnem furiēs septē mīaīa. effode
rent dnio corpora ex. pcēt in mare.
si dicētes ne forte dij efficiant' exanoz.
et illi q' eos adorare nolūt. suos mios i
cpiant adorare. Pbant qd dignū apd
nos honoz mīrib: ofat' Cum ij apd nos
mōiam gerent. ubi cruentor' fedor' auc
tor ipe crudelitatis prox carnib' mutat.
aut segnus' apd mitrena punctam
surgunq; omis ecclīm pricipes earūd'
structor' in undā comes deis pcipi
nb' ingeruntē. simulq; cum his ce ple
be uiri ac mulieres nobiles' ignobiles
rapiebant' et ficiunt ubiq; spectaculum
miserabile ac fedum. Subito nāq; mue
tatē in uile silīcium. in carcib: oīs
prao. Jn uide p plateas ho nullis. in car
cēb' uacat' locus nullo ū ī tam ri ad
ergastulum duci. quā equitas tota mu
gratie undiq; ad carcēm. Catene q' ho
micidis. adulīs. uenenarijs. et sceler
uiolatorib: fiunt fabricate. nūc ep'oim.
plebs. uadiozū lectoz. Acq; oīū religi
osoz hoīū colla affligūt. ita ū cimnosi'
ī undā sīr ēent. ī loc' ergastuli residēt.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Venim cum quiemiſ: ad pmaqꝫ ettuane
cuũs: ꝙ innocẽtum penas locum deẽ
ommoſis. nouaſſum dẽta mutauit.
ũ ex his q̃ occiſi erant. ſiqs īmolare uel
let: inter diſcedẽt. q̃ uo abnuer: diuiſis
penas gñib; uãuit. De egiptijs q̃ ap
vm eam quarte phenicẽ paſſis. vij.
plagas pnias mirabiles nir.
q̃ pcipue in affice ac mauritanie reſidẽ
q̃: atq; egiptijs regionib' exitialiſſimo
pſtiferũ ds ualuit: S; ne mox q̃dẽ qꝰ
agones ap palestinam ul'q; pt. q̃ ubs
maxima plenicis pſẽtes uiſerimꝰ. ũ
dignum ſ nimorare ſuffician⁹. Tanta
etenim ab eis ultime pſeuerantie adiſſi
mata ſupplicia, pietate ẽtatum ſ. ũ ñ ds
p' dño ⁊ ſaluatore nro ẽdixit dicẽs. ecce
ego ulcum ſum oĩbꝰ diebꝰ uſq; ad o
ſummationẽ ſcli ⁊ ex ĩmane mĩrꝰ; ſciat
ẽ pſẽtem ꝛeb' gẽtis dãg: fidẽ. At nos
ũ dignum ſ nota. S: oclis nris uſpecta
mantur. Expetebant duſa tormentoꝝ
gña ſ junxem ſuccedinea. ac flagris'
primo ponẽ corp' di nres capebantꝫ.
Poſt hi cadebantꝫ ad bestias. admiscebantꝫ
leones. ursi. pardi. atq; oĩe ferax gen⁹
apri q; tauri. qbꝰ ferox ⁊ agu ferocias
addebantꝫ. Prequirebantꝫ hoĩa ad ũſum
cultores di ⁊ oĩs ꝺ eos hoĩnũ bestiax.
q: ẽ ẽnoꝝ crudelitas armabatꝫ. Ad hi
di cultores diuidati. ſtabantꝫ in medio
arene loco. Addit adhuc aut jnt cauei'
bestijs furoꝝ ⁊ ira feroces feminis'
q̃ recipiebat in bestias ẽuit in hoĩes. ne
mo pitiem di iuuẽ. imo diuinũ pijs
adq̃ ſimat auxilium. S; mutantꝫ qb: li
cuit ⁊ in fugam bestias. Adiũ eos q̃s diui
na dextra defẽdebat. Vexille ũ hostẽ de
fenꝺb: ñ fruatꝫ decẽ bestijs. S; diuinam
di clemb; ad ẽ ẽtatem illos ipos q̃ ad
fugiendum mittuntꝫ ancoribꝰ uelocia
te diſcpiunt. Nec ẽ cuiq; illis ex hmodi arti
ficib; audet accedẽ. jubẽtꝫ ipi ſeꝝ milites
cõmotis manib; ⁊ uultu pmocãtib; ferita
re adũſum se bestias. S; ñ fit q̃dẽ nocẽ
diq̃ pcãtur. Verum ⁊ ũ forte aliq̃ fuiſ:
ex uetuſtate ẽtata. ẽ uenuſt: ad primũ pa
nus inſanitatem ũſa repedauit. Cui
ũ ſtupor ingẽs ⁊ pauor ds q̃ ĩ ſpectacl̃is
medium mutabat. ujdẽtꝫ hoĩes nudos.
nquib; ptim ad p̃me ad huc ẽtatis ẽnt
in medio tot ac tãtaꝝ pẽnaꝝ feminum
jmperitos. ds ⁊ impiorum ẽnas ad ce
lum palmis ⁊ oclis ac mẽte. Deos ẽ dꝰ
ñ solum nich ẽne dena. uel ñ carnẽ
q̃dem ſuam magnipẽdẽ ⁊ ꝑis judicib⁹
pudore deformab⁹ eos lecto ⁊ hyſtan nudatꝫ
mdio pſitẽ bestiaꝝ. S; o impie ex diuꝝ
mitatum mites. bestiaꝝ fitas di iuuat mã
ſuetas: humana ñ rabies. nec faꝝ mitesc
ẽplis. S: ẽptat adhuc ab hoĩb⁹ ds. Ju
benꝫ aliquem ẽmoſi bestijs ſuffici: q̃
ñ illico ũ apparuer: alijs a leone. alijs a
pardo. alijs ursis alijs ẽquitus. alijs a tauro
in aeria diſpſus ⁊ ita os unꝰ monimen
ꝺis ꝑimit. S; nec ſic q̃dem ĩtentate be
ſtie clemb; di. aliq̃d molestie gñabantꝫ
diuino spũ eos ũ muris ualidiſſimus
ambiẽt. Vetax namq; ille ſ q̃ dixerat.
Ubi fumꝰ ex ub' duo ul'ares: ibi ego in
mdio eoꝝ. Cum g̃ ñ ſic q̃dẽ aliq̃d egiſſet
hũana ſeuicia. jubẽtꝫ mutari fere. et

(c) 2006 Ministerio de Cultura

abitus ponb. ne ſtim dimitti. Qꝫ cū
ce ſte ſimulꝫ u ſoces mchi triſte dictoꝝ
bus ululatū. Amotis ꝫ his ſenoxes
feris mrib' hoiēs mittūt. ꝙſoli ꝓſūt
immanitate beluas crudelitate feras
atrocitate beſtias ſtrax. Gladijs ġ pa
gunt. qd veſtus neġūant. Nūq̄ ī oīb'
ſe oſtūderēt vetus cē neġores. ꝓhibuit
ꝫ cad. aūa mandau cīe ſeptē. ſ; iube
bant fluctib: dari. Ly. apd chirū ueñādi
mūes ꝙ ad illam ūbē de egypto pmanu'
ueñant. mirifica ctamina ſtudarūt.

Sua ño. ꝓuincia. De egypto. viij.

apd egyptum. immūnabiles alij ī ife
roz gla. tam uni quā fines; ꝫ pūj.
ac ſenes. ꝓ fide dīm nīm ubiq; ē ꝓſēte unā
paruipendētes. fuēre gle vītandē cōſtere.
Cdam ex ipis p' ūlia. p' unglas. p' fla
gella. alios q; duūti gūs. horribiles cru
ciat' flāmis tāti ſ. Alij ī mare ſcipta
ti. ītulli ꝫ capite eſi. ita ut ſpōte cuiq'
ſuas ſēcūb' daret. Nonulli media alīp
ti. alij pmabilis affixi. uiq' ꝙdā more
pūlo capite deorſum ꝓſſo ꝫ pedib' ui
ſublime ſublatus. De thebade. viiij.

Apd thebaidam ño ſi' ōīne nanciſcēt
agitatam crudelitas. p unglas re
tas ficalium uaſcloz adhibuit tortō
res. Ut; ōīne corp' ab usq; lacerāt. don
totum carnis ītegit cute. Omneres
q; nudas. ita ut ne pudēda q̄dē otege
rent. ure q̄dam cōpōtas machinā' imo
pd ui excelſo ſuſpēſas. ꝫ capite ī tram
dimiſas. indignſſimo ſpectaclo expōi
tas. pendē p die ſcruciū ſinebāt. Alias
ſicubi uicine ſ due arbores ītenuebāt.
uj q̄dam ab utrāq; unſleris. ō ſe inuicē
ramis eis q; ſingulis ſingulos pedes mā'
obligātes. ſubito ramis q̄s īflexerāt

relaxabāt. Qꝫ cū ad ſuum ſuū natāli
impetu reflement' diſcepas diſpicatuſq;
unſeb' auulſa ſecum mēbra rapiebāt.
Nī ñ paucis aliquot diebꝰ aūparuo
tpe. s; pānos aliquot cordie qño mul
tū. x. mādum āt ꝫ cētū ī una die
uri ut mulieres ſ; ꝫ puruli ſuſpēdēs
pena ꝓ gūb' crucib. alumē. Vex ꝫ nos
ipi ꝓdem tps ē in egypto pauib' ter
agēmꝰ. oculis nīris uſi ſumꝰ. ī ſedēti
ꝓtribunalib' ſeuiſſimo ꝓſidi oſtēbāt'
immūy frōtum ꝓ. Quos ſingli por
dime oſtellos se ꝫ canos ē. capite plecti
iubebat. Cumq; hij ētatem se ꝫ ſpōte
gladio ſubicēt oſeſſione ꝓmitta. ille
inhūam ꝫ crudelis. nec mitigandus ō
tēplatōne. ī ītimis cor magnanimi
tate ꝓmot'. duci mchommy os ꝫ ceci
capite iubet. Egredumē cēti puri. do
nigrum membꝝ capū. ī carnificū ne
cessitate ſi; fieri uidis nigru. nemo
defuit cum ūmo fuar;. Spōte os. imo
et arte alium ꝓuenientes. cuius ocularib'
obstabāt. Defecūt carnificū manꝰ.
et fuga dētes ſimuce fatigatu ſ. Ipſe
tamen ; acies gladij. Vidiuam fessos resi
dē carnifices. unes refimie. alios repa
rare. mutare gladios. diem q; ipm ñ
ſufficē ad pena. Nullis tū ex omnibus ñ
puruli q̄dem unis. decori potuit a
nime. s; li ſolum ſingli panescebāt. ne
forte dum ꝓpium sol ūgens claudet
diem. ſeptā a ſtorio mīm remaneret.
Sic ofidentia fidei ſtauit ꝫ fortē. cum
letitia ꝫ exultatione mte ꝓſēte. uelut
eāne ute principia rapiebāt. Denq; du
ices q; jugulauerūt. reliq; ñ deſidie au
tempni aīos īdigebāt. ſ; psallētes. et
hymnos dō canētes. locāſq; mutuis

(c) 2006 Ministerio de Cultura

expectabant. Vii ij agētes ī extremos ſñr
m dei laudib; exaltarent. De phlea mar
Were mirabilis. ī oīm tur. x. —
uenatōne dignus. gerr me vērū
unor fortunm. corona ſpiēdoris gla x.
Hyāc ſm coronā ꝑciosior oīum lapis.
et gēmu nobilior adornabat. Hyāc cāmā
ꝑtat doctor illustrior. hūc ggē puto
nobilior deorabant. filcas huic mī ē. qui
cuncteps unb ipīs q. applaūt animꝰ. Hyc no
bilitatē ꝑmu gūs tādm aīm ītrātē. de
celestib; docebat. de rēms uo q̄rētī. ad se
cultum ꝑtinet. ꝑmus in romana re pub
lica fuit honorib; simet eruditōne q;
illustrium ītātū. ī oīmb; q̄ ad aīm ītrātē
ꝑtinet ēcellens. ad ꝑfectā eruditē. nouiti
mā hanc q̄ ꝑ ē oīum sadin dīm philo
sophiam ita suscep̄. ū os q̄ ꝓferebant
aīm uer. Cumq; primos ꝓceres. ī ali
quātos nobiles uiros in ead urbe vīet.
frequētē. ad ꝑsidē dueluīt. eiq; monitis ū
acq̄escēt. ī ītātis ꝑmū ꝑfectionem
respectum hīet uteris. ī cēplationem
studeuīt suscepe hinc. nam; capta ꝑsua
tione ꝑsistē. fuit uo ueluī si sapiēs īnobili
unda aīdeat. quīetum dicta respūe
ad celum āmuī tūdē. dīm in oclis habe.
puētes. ī ꝑmū deos mēs. ī alios deos.
Dicit tunc quam ut. agens cīna mul
tum romanor philosoꝝ mīne. Q cum
uidet filiam ēcumatā lacrimis ꝓiectā.
et ꝑsionis calliditate fatigari. nec ēn flec
tī aīi infringi ullateny posse. exclama
uit. Quō mamē. ī si fluo ostātiam uti
tēptas. Quo enim q̄ fidem do fiat. ih
dīem multas efficē. Quo enim cogitatas
tēpestāe dīm. ū hōib; adjecerit. ſ non
uideas qd annos eig; uīa ūbra ī audiūt.
ī qd oculi eig uīas lacrimas nō uidem.

de nouo ꝑtēnus lacrimis flectī. cuius ocu
celestem glām sequētē. Potest ī dea ī filio
mū ira ūsa dicor. una ēndēq; eā ē filia
subire sīam posse. Quis; ideīt āmuē
videt. utrumq; plecti capite iubet. De
Verum cūm filee fecmꝰ his q̄ ap alexādri
mōnē. ī ingenij acutā ꝑsuasi s. xi.
et ardorē animi studiū ꝑicaumꝰ. ī u
dē absēdum si aliq̄ et optātis eig in q̄b
dīm mīm ꝑsonis; mīmorat hystoricus
ie q̄ ad rem uidet; ꝑtinet inserī. Scīe
g. ad tēmutas idem phileas. p aliq̄nta
ī refert. Hoc nō nob bonor exempla
ꝑbuerī bī mīes. q̄ una ubiq̄ ī agonib
ꝑtantes. sadin qd ex dumus scīpsum
filium nīstrum. odīm mīas siue in dō hō
tes dīcrum. sīnē ꝑtate alīq; ēpiandē
capiendum. Indefinēt ī ꝑsidabant
dīm mīm thm xpm. ꝑ nos hōīe fēm.
ī nos docuisse. ū uīq; ad mēt reluctem
adius ꝓcem. Siqdē ipe ī rapinā arbit
ē. se ē equale deo. s. semetipm ēma
nū fēmā fuy accipiēs. in filiā domē
hōnum fēs. ī habita reptō ū hō. hūma
ne se ipm usq; ad sīnē sīnē āt crucis.
Cuius exempla secuti bī mīes. os cruci
atꝰ ī penas suscepunt. ne fidei sue macē
tam macularet. q̄nq̄dem ꝑsta in eis
hanc tas. foras eiecīt amorē. Quem
si uelum mūe tollātne emuīare īcātes.
et exposse nob ostātie. ū in copia tāta
frūōis. ū puto alius in his solis qui
oclis suis tacitū q̄ gesta s uidet error
bula. Erant et exptī oīb uotīnab ꝑ in
uiome ifere supplicia. Si qd aliqs ꝑ
ocium exogitas nouū genꝰ supplicij ō
tulit; inclusit ifere. Verberabant ḡ alii
fustib? alij uncis. flagris quoq; alij.
nonnulli locis districti. ut funibus

(c) 2006 Ministerio de Cultura

appēti⁊ erat studiosum p̄ singlōs pene⁊
nouū genus inuenire supplicij. Post q̄
gum alij uīā manib⁹ appēdiuīt⁊ co
clear dirīna. mēbratī dilacerāt. Jam ū
unglis exarari nec⁊ leue ducebāt. Qđ
et si forte genus supplicij cuidā fuisset
adhibitum. ñ ū latrinib⁹⁊ homicidis so
lēt tñ lata fodiebāt⁊. ⁊ uent⁹ femora
ac abic⁊ usq; ad ungues ungla pruen
dant. s; ne faciēs q̄dem ac nuca⁊ frons
hominis remanēret īnumis. Adeo ut
ei⁹ fronīa. ū p̄a q̄m fuisset humana os
pra absq; oīm humanitate lanata. expō
ta in publico⁊ nudata. ñ solum horre
s;⁊ cuīe crudele cūctis p̄tenuit⁹ spec
tacin fieret. Quondam ostiarius dilec
tos⁊ p̄egrin⁹ diffortis brachijs uīcto⁹
relinquāt. Jam ūo hij q̄ aīa p̄sidē fu⁹
p̄tulerāt. ñ solum tpis q̄ ab eo ut dis
cruciant. s; totum pene diem cū alij
acerbissimis in eculeis exigebat. si forte
aliquis ex his iugis pene tormentis
appōta firmitate decedēt. Tanta ūo i
his crudelitas erat⁊ in tñ ab eis oīs
penit⁹ humanitas fūdo aufugīt. ut p̄ea
q̄m oīne corp⁹ ul' tormēta ul' ubi⁹ fuis
set absūptum. ī sum dirāt nudi a; carn
cem. atq; ibi ūno pedib⁹ dextris. mēbris
adhuc tēgi uulnib⁹ recētib⁹ in solum. re
tarum fragmēta fīrmarī. Jnterea quam
primu usq; a; nitē cōstanī ac fortē pro
rumpes. multorūb; sedium manēt ter
rore crudelitatis. pudore ñ minimū cō
febant. Alij ūo recepta corpis sanita
te. ad repandos denuo agones. dispen
satores penarū spōte puocabāt. Qđo
illi crudelissimi ī sum a; tormēta renoca
re. ñ in cor audacia p̄ri⁹ capite cos ce
di iubebāt. Jste s ūs in dō philosophi tēp
mis filee uoces. q̄s in iudicis pōt⁹⁊ ticar
cēm ntrius. cōmisse s ecclēs debeat q̄d
una secum socios eos mirin⁊ mortes de
lectum fac; coronat. Qualis quidam
am ūo ubi qd apud ex ipis. xij. —
fugam gestum ÷ q̄s audax p̄dār. ī quo
⁊ cōmunia humanitatis⁊ ꝓa regij nāmj
jura uiolata s. ubi unde q̄ndā ⁊ amicorum
quorum m q̄cum⁊ ipis oīnis⁊ honora
ti ujri⁊ ornat⁊ mgrat⁹ ⁊ anos ee se nec
adhesēe. ad sacrificandum faciēt. ēiūdant
multab; subex. ēctosq; simil ē mulierib⁹
ujros. ē paruulis senes. ē quib⁹ quitate
unecto ignie dēmari. ita ī illis penitus
ex illa urbe⁊ cum opto uolēt⁹ darēt
absoedēt. Hij unq; ipetum ē. qđ
in hostes egisse ī tam crudinas hūil;.
Verum hēi huj⁹ numōsiq; mīri part
ab umbila urbe susdepta. auctor⁊ duxe
rant ujr pietate⁊ religione atq; oī be
nignitate clarus. Adauct⁹ nūe. puinia⁊
dēne ratus. honorib⁹ palacij p̄ gradus
singlos usq; ad offor mgr'ū p̄fectus.
Rones q; p̄ quid q̄s sum⁹ puncti ad
minist̄is jmiq̄tēa urbe ogebat. Cuj⁹
in cōfessione ⁊ ostātiam oīs ipis secur⁹
tom ducis exēplū. sum⁹ dē puncti
p̄mium obsecut⁹ ÷ palmā. S; ūm sancti
mus ap̄a uni⁹ cuiq; mīs p̄ singlos enu
mare supplicia: De his q̄ gesta s ī frig

Ovis enī possit ul' illa repetēre. xiij.
q̄b; apd arabiam s mīes scelib⁹ exci
sunt. ait q̄n q̄s retexat q̄ ī capadocia
gesta s. ubi cruci frāgi di dicēb⁹ jubeba
t: Q̄s misoptamie refāt cruciat⁹. ubi
⁊ anos singlos lōis unūb⁹ pedib⁹ q; fusse
sos. amarissimo fumo subt⁹ jngesto. in
digus cruciatib⁹ ñcabāt: Anos ūo lēto
igne ap̄e adhibito. tormēta lōgiorubus

(c) 2006 Ministerio de Cultura

abſumbant. De alijs q; diuerſis uirgz
lia ãt quoñ reptice ac mulierz paſſio
que apd alexandriam geſta. nyb xiii.
ꝛ uetãm poetarum fabias uincunt
Vbi obtruncatis anub atq; unbonito
uultñe narib. manuuq; ꝛ ceterz mem
brorum ſimilitudib amputatis. ñicum
ſimulat abuxe diuinum. Apd antiochiam
uo qñ secundalor ciclas puuis ipatꝰ
quib; xiii ſi pora tonelatꝰ. S; unꝰ hꝫ
nobiliũ duoz juuenũ fcim memorabile.
equum ñ puto ꝓtne. Quam aphensi
ſimãcs ũmolare cogentꝰ ayunt. Ducte
nos ad aras. Cumq fuiſſent adducta.
manus ſuas ingo audita ſr ponentes.
ſi ſubꝫrimꝰ inquit. ſacificaſſe nos ar
bitr. Et q aduſq; caro omis ignem
defluerez. ñmobilꝫ ꝓtinuit. Alij cũ ad
ſacficandum ꝙrentꝰ. cadegã pollutoꝰ
uitates. uſcam ſcriptio finuer. minore
q dentolamac fronta. s; ofuſo fidei
mamore cautela. Jugo. Immutabilis
ſidam ꝛ uetiandi fima. pulcaudine pu
ñ ꝛ pudicia formoſa. genie nobilis.
et copioſa factab. cui erant due filie
ungues hoñſte natas. ꝛ matie pudici
cie reglam mitt. ſpecie ſimil ꝛ moꝛib
emula s. pbitate cũtes. quas religioſa
mat ſedim ꝓcepũ diuinũ. ꝛ in amore dñi
educauit. S; pbis q ſup dixim. ut mat
ut ſtatuonum bonis. ꝓuoz hoñũ mica
g ugnes. cuiq; matie arcto exigentib.
et ſumo ſtudio ſummaq; uj ꝓſeuat. Cuiq;
doctꝛi dñus gña. ſuj abſcedẽ ꝓcaſſet
ſcit. Agẽ oñi mãone. ut eaz ꝓſilia
fier. nulli uli ipm nubes. reptas eas
uenire anachnã cogit. S; cum a pugẽ
tib; multib uehicló impetꝰ ñ agent.
tanb; religioſa ꝛ pudica mat a; filias

uriatur ũbis. Sciis duciſſime ñ filie q
ñ uos in diſciplina dñi educauim. Scia
qd ſempa puruit ubi ds pue. ds inuitꝰ
ds uindicatoꝛ exacꝫ. ꝛ qd pudicie ꝛ ca
ſtitatis bonum ita parte ñicum diligath.
ut ne ds quem ur unqm ſic ub oſcula ſu.
laſciuore furt maclat aſpectu. Qd g nũc
agimus. qd uita ois uis aliã deo nos ſtu
dr. aũ pudicitia ſeruare. Manuent ergo
publicas iniquitatib nubes. q aer pene ipe
publice hũt incognita. Ne ego ſo ſine q
nec tam parua nb fides ſ. ut inte pudi
cam. ſi tam deſpecta pudicitia. ut ulle
ꝛ cum qbuſdam cupiam. Cum poꝛ
ſi plac; qd in oñib; teſtat. ſi ſi ſaltim
mats exẽplum. Preuenian mihis car
nificũ minus. ꝛ ipudicoꝛ ꝓpriam ieiu
nũdũq; huc q nos a; ipudica oplit ac
ꝓtegit. ſuta ꝑa ꝛ pudica nite dñpuem.
Cumq; talib; exhortatoñib filias ad fide
ꝓtatem uocat ecclas. ad fluuiũ quidã
rapidũ ꝓtiam uenit. Vbi cum ſe humane
tatis ea deſcẽdiſſe ſimulaſſet ꝛ pau
lũ ẽquos cogit ne tali retinencia fece
ſiſſent. adductis diligẽtiſſime in uetu
ſtissimas ſe fluuij rapidis immerſit
fluctib. S; ꝛ alie due ungues poſa ſig
nes ſoꝛes genie nobiles. una immobile
ꝓtne adhuc etatꝫ ſpecie pulcre ſacis. s;
aie pulcꝛes. ornate moꝛib magis qm
mobilib. ſtudiis a; ꝓtne ꝓtabiles. nõ
ſentes uolan publicas edictas ac legib
cathate. manus ſe fluctib dimerſere.
ſed apd anachnã. Jn regionib uo poꝛta
cruciata gestauẽ. Arundines acute q
ꝙdam ſub ungib digitoꝛ infigeuant.
alijs plũbum igu hñtib in dorſo diffuſũ.
uſq; a; loca pudenda qb; natalis egeſſio
ꝓcari ſol; ifundit. Penus q; ij cãdemnis

(c) 2006 Ministerio de Cultura

et reuth antiũes. abq; ullo hũanitatis mi
fatõnisq; respectu in gẽtũ. p pudenda
usq; ũ natalũ secta ĩuoz. S; quid
famam qđ appllatões ipe in madmis
sis factnoꝝb; detim. et gestoz scelim
ĩnocablã qb; emmnari qam ĩnuenn
possint. Sustinũãre tñ oña fortissimi
et pstinn mũes cum obtimi et ꝓlan p
dices in eo solo sapiam suam oñnb' futa.
in ãmiratõne cenfent. si aliqđ noue er
uditatis supplicũ. nonq; gñis ũeneus'
sent. S; cum adq; iam ñ rõne aũ hũanẽ
eruditatis tñ immutate sacata. relpi
ce a; inanitate scelis tuj cepisset. ỏsola
tas urbes. quib; et obtimus ruta nuda
ta clcoꝝb'. orbatos filis pẽes. et pmtes
ĩbis a; clemtiam se hũanitateq; ostẽdit.
ehcatiq; pncipale ꝓponit. quam fas'
ñ ẽet tot ciues in quib; fidei sue cẽt'
obstinata ptuasiõ ñita tãle. Placẽ d'n
uiquo. ũ li gen' hoim ñiq; quidem
subit: untatem. os tñ q hanc spẽ ofessiõ'
uient. dents celis feno effossis. et deq;
cautẽ adustis. sinistro i poplite nichil
omnis cautẽ dbitato. p singlas q; q;
pujtatis urbem fenq; metalla. uel
opis ut pnegia dponendos. Hy fuit cle
mtia pncipalis. qua obtimus cuj' con
situtam ẽ. S; illi quidẽ suis ũ undebat'.
ut morb: ut uetus agelum. sas ño et
scis mis corone ĩmanis et pacẽtie pari
turẽ a dño et saluatore mo. ph uel ex
plorante fidẽ cõstitutum s. et nũta remu
nante. S; sic oñs p singlos enumiate.
ũ solum difficile s; impossibile ẽ. q tunc
ut passionb; carnis sue glam do deder.
ita oñs penit' omittẽ et ne paucoz q̃dẽ
ĩmatam facẽ mõnẽ. sas uidet' igtum.
Paucos g nimorabim' et maxẽ ecclarum
principes pocq; sua singlos mirq; gla coro
natos. De jpsius ecclaz q̃ p pncipe sagnẽ
Primo nb ut inimicus suũ fuder'. xv.
prox fulgẽtes in regio x mũes ser
uant'. Andnimus meondie epc. capite
eius. p'hime ute studijs semp mir lu
cianus plr andnocen'. s; hic apd nicho
mdiam x regum ũbis gestisq; poteans.
ap chirum uo nobilissim' in mrib' et a
prima etate in x nutrat tõmb'. eruditus
trãinus eidem nb epis. zenobius atimoda
plr et siluanus eiusdem senoz ecclẽ epis. q in
sua ciuitate bestiaz nisib: abstinuerus.
mirm sociat'; chorus. in pulcritudine uo pm'
siluan' epc. apd; gazam ẽ ptisq; elicoz.
in metallo. xl. simlr capite ex
si. pleus uo et milus epi. ẽ plinus clicis
igne consumpti. In eoz numño lẽtur i
ecclaribus ecclẽ flos nobilissim' et fruc
tus dom celestis puerulus. Apd alexan
driam et pontem egi pium ut clebrandi
pascatis uctis lucifer qam in atria con
fungis. per eidem nb epis. doctina mo
ribus et uita pcipua. et inno ẽ plr tant'
et dus et amonitus. nec ñno nec mi
nonibus nec mño dispares. fideles
q; et cleri et pacheni'. ac diodorus.
epi et urbis egipti. et q; cum ipis in
munabiles nobilissima pauleri mria.
Quoz pstingla agones describe. ne nos
op' mirm sto longius dilatem'. sinis a
nb: q. q; dicendum. qe pollẽt et plenat'
tunc adhereant delinquo. D moribus
Hec pdam statum mirm pfectoz. xvi.
et crudeli ubiq; admissione uastan.
tium pugilemq; illum ñi lauzrocin.
Qm dns quidẽ edidit familiã suã
castigan paucis. cruenta uo uindicta
tuis ministri. defecerunt in multis.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

adē annus incipe dei dextā ⁊ illos q̄ primo
dum fuerint pcē eccl̄e cum oīm̄ plpta
te unpium gubnauer. in tātam uerum
primatōnem deuē. ut augustꝰ ipe ad u
nitatis atq; aīme puenirē. q̄ depōtas
cum collega parte augto regni ſigulꝰ
pmat ⁊ plebi pꝰ unpium uñcit. alteū
qui ea sedē in honore pꝰ modum ⁊ ī pmꝰ
successor fuit. q̄ ⁊ uicentor ac signifer mīe
plecutōis extitit. tam multis uarijsq; ni
bis ⁊ corpis tale atq; tātis ēlicēt ut post
longos atq; ut exitiabiles langores scele
rum furijs agitatꝰ sp̄e uita uephariā
pdet. De his q̄ extrinsecꝰ accidint. xvij.

; h pmodum. Tunc uo ut ocrionis
patrib; qd maximianꝰ q̄ ⁊ siculus
depulerat conſtantius regebat ipium.
Judias nanq; pcationes romanū regnū
fuat dijsum. S; hic multa clementia
g̃ hominē. g̃ dñi uo religione maxima
uelut. ḡ neq; uo ecōsorcij ualde regnū
suum prorum sanguine maculauit. neq;
dōnum domos ⁊ oñiacla nīor ītulit.
maximiaq; uesanā hostili uastatōne de
truxit. quin pcius cultores dei ueneratꝰ
hūt ⁊ honou. Vñ ⁊ nūc religiosus pi.
religiosorem filium ostātinū regni bene
parta reliquit sedem. Ac uo ostantinꝰ
statim ut romanū regni apicē ex patria he
reditate suscep. mira quadam di gra cunb
carus. exercitui acceptꝰ. uiris fortib; unita
dus. facinorosis uo ⁊ ignauis terribilis fuit.
In obseruatōne q̄: religionis longe ⁊ pa
rem ubiq; studuit. S: ⁊ hic imꝰ cōmuj
omium sna. ascēdꝰ in impium ⁊ augtus
pnunciat. Q̄ res maximianū uehemēt
offendit. q̄ his tunc ad hunc solū im
edar ui oriens patrib; habebatur.
Neq; id ultra ferens ui rapti sibimet
augti nīm assumit. Maximianꝰ uo q̄ ec
tionis quem paulo añ collegam fuisse
dioclciani ⁊ cum eo impu insignia
deposuisse īmoratum cum a filio ma
xentio ui urbe roma tirannidē tenente
fuisse; expulsus. a; constantinū tāq̄m ad
genium mutationis cā confugies. in sidia ipi
a quo religiose filiae suscepꝰ molitus ē.
in quib; ēpre deprehensus. ēpus perit.
ita ut post uictum statuerꝰ atq; ima
ginef asserentꝰ ⁊ medijs publicis uoca
bula eius nīs mutarentē. Hyems g̃ filiꝰ
maximus q̄ in urbe roma tirannidē ce
pat. primo uelut mutande g̃ se plebi
gra. fidei mīe uenatore se ee simulatur.
ex ob hoc psecutōnes repremi. omisq;
impias a xtianis auerti jubet. S; nichil
in reliquis accēdꝰ suis. nichil in uita uel
moribus qd xtianis primū uidet hosten
dit. In tanta ⁊ enim flagitiorꝝ ⁊ scelum
fece. ut tanto impunitatis cens ualeat us
ut nichil prius faciorꝝ pessimorꝝ abeꝰ
in dicam uita. S; unꝰ saltem diei actu
uis ēt alienum. Denq; senatorꝝ ⁊ ma
xime nobilium matronas publice abs
trax. atq; ad suam libidinē deduci imp
auit ⁊ pꝰ stammationē uiris suis reddi
jubebat. in tam expleta adultij libidinē.
quam inmutata. Tantus uo metꝰ patre
plebemq; oppressit ⁊ ut nichil ipm quidē
qd in meru erat pulam offendent. sed
sebant insectam furantē gementes.
et aliquod p libertate cogitare metu ih
bebantur. cum ille tam in ira ſ; libidine
cedis agitaret. Denq; quadam die ipe
militib; suis exire p plateas totꝰ urbi.
et oīs qui occurrissent cōmq; etatis et
cuiusb; sexus gladijs cederent. minuiq;
mactandines pp romanū. in hostium s;

(c) 2006 Ministerio de Cultura

s; cuiuum telis delecte sunt. Senatore
ũo ⁊ illi maxime qui ut honorib; ul' o
pibus clariores in curia uocitant. sic
tas ẽmnib; tamq̃m rei puncta pcipa s.
Accitc ũo fastiguum hi scelib; suis ⁊ ante
magcam simus studijs excolit. Ad que
munditia explenda pquirebant mulies
nobiles gũjce ⁊ adhibite funestis sacs
medie scindebant. Rapiebant ⁊ parum
li infantes. eoq; exc uscib; cuulsa per
scrutabant. Jugulabant uiones. ⁊ ne
pluude quib'dam commissae pcantatio
nib; dimonaca arte compũctas. bella
pli dicebant aperta ⁊ credebant us fas q;
ngm pnephas posse fuari. His ũ mali
omnibus ⁊ illd accidit qd omis q pcedentes
ubes uel agros fiãnt tirannica crudi
tate decta. dum mchs ad uitã tutam
putant ⁊ relictas ags ploca abdita ⁊ la
tebrosa cum omi studio arandi fandiq;
cessant. tanta fames ubiq; omia
loca uniuersa. ⁊ mchs relictum ad uite
subsidium fuit; De his que in melioẽ
Hoc erat ũo atq; egipta lasse. xvm.
partibus. maxumo simum pcipia crude
litate ⁊ nefaria tirannide gesserut. ita ut
alter alterum ut puta in tirannide socius
⁊ sceliub; uideret imitari. ⁊ nefarios eu
pessimum dare flagitior pmia dice:
Eo sane maximus pre socii scelib'
uidebatur qd ⁊ publicos honores ⁊ ma
ximos ingratus. malor ⁊ malax arti
um doctoub; decuerat. Similacior q;
cultu sus supstraose dedicus erat. ma
ior nec parum quide monstri sine au
gurijs ⁊ diuinacionib' atq; similibus ad
quescet. uñ ⁊ uehemtior adhibit nos
et gñor pcaub; pfectus fuit. Vetã q;
dcturã q olim ⁊ ab studiosis cultoub'
delecta fuãnt. renouari oia jubet. sac
dotesq; et pontifices psunglis. pumtias
nobiles quosq; ⁊ ampliis iam honorib; fe
tos. ministris militarib; ⁊ salarijs adh
tas decrit. Nec mirũ q ⁊ manifestos ma
lefices ut rectores. pumtiarũ uel duces
militum. pmoũit. Si. ob huiscemodi ua
rietatis munitum. quam prime copie au
rangũtiq; qdunt. Ex quo accidit ut omis
ubiq; pumtie dñis modis ⁊ occasionib'
nuarũt. gñando finitum. abuta mtipli
cando. locupletiores quosq; exhibitis. aut ⁊
confectis immunitis odẽpnãdo. alios ũo ⁊ p
sẽnando. omis parte bonis pcipuis auctisq;
familijs euoluebat. Vñ ⁊ mores auri ũ
ta dicim. oggrauos simulatib; fuis ac sa
tellitib; laugiebat. In comunibus ũo tam p
fusus erat animq; remittẽ. ũ infan'er
mitte captiuũ imo fuisse putarẽt ⁊ ea ebri
etate uideri jubet q me potũ se jussisse nescirent.
Delicijs luxu atq; omi dissolutionũ gẽre
fluctans. q̃ptissima suis militib; pbebaret
empta. Denicq; quocio lasciue quocio pe
rulanter quocio turpiose gestum a rectoub'.
ut militum ut pumtiarum fuisse; mirũ
ecdebat ob impunitatis exemplum. Cum
ter cetã ⁊ ib singulare studium erat. ne ul
lã modicam uitem s; ut lecue oppidum.
alq; aduitio nobilium mansionũ quep
loca fuissent repte. uel corruptõne uigi
lum pcaret. Talis hic tamq; ut q pu
dicicia uoluntatis justicie. ac tocius cẽtati
boni publice erat. quod ũ ⁊ amor bo
nus ⁊ pscutor esset. adiuuim quos ciu
ditas circũcirca pfectos suos ume
festinat; ut scelẽ. Jnges. Lammas. cruce.
uestas. maris. pfidum. obtrectatõnes
mẽbrorũ. effectiones celerum ⁊ singulis
membris specialia unsene supplicia geth

(c) 2006 Ministerio de Cultura

dint. cum ñi magis illi constãcs ⁊ fortes
pueruñiẽ in tolãdo. quam ipse nge
uosus ⁊ callidus inequiñdo. Vnde du
bit ⁊ enim sępius ñ solum á uris ſ; ⁊
á femmis q̃ ũbo dei ⁊ fidei calore succẽſe.
ú femme q̃dem comp̃hñdiñẽ ſ; ú uu
fortes in ẽtamme coronalumẽ. mortem
pueris subire. immo ño ⁊ tutio expẽtẽ
quam corpis macłam recipe maledicẽ.
Verum cum duob; gñissimis dñis ubiq
ome ⁊ erudite ꝓceps agẽtur: fuit ap
ale ãdam dorotea gñdam satis nobili o
ta familia ingenioso diuicijs ⁊ appinquis
nobilib; polles. S; mea ingenij atq; ioris
tre bonum ⁊ certarum uoñtate: atq; um
studia magis quam ſ ingeiant: forme ú
er dõis gł tanta ei fuit. ú muz ac ſpicue
mea dei figmentum credẽtur. S; illa q̃ relig
one aiñj ⁊ honestate unte pulchor q̃ uolu
atis ẽt studet. equissimo meritis iudi
cio qđ pulcrum ⁊ dõz unẽ hoies udeat.
ꝺ pcr deo siccie quam ulli hũano sta
tute mouigẽ. ú iungo deo facta plitteret.
At ille ú cam hũana libidine simul et
crudelitate fedat; cognito solq; forme ñ
ingenij ac ꝓbitatis bono a; tẽtãdã iungi
nẽ. ac polluẽdam eiq; castitatẽ animum
meendit. Comꝑto ño qđ ẽama cẽt; que
satis sua dicta pene magis q̃m libidinj
subiacenda uidẽt. in ambiguo posse etiã
uane cepit. ⁊ inquam se puritẽ iuenturq;
uolaut. S; ubi duos amios ubiq; q̃ ei
tati ns dñabat obtinuit. ⁊ expectantem
unguem ꝓ mño ad supplicium rapi. ꝓ
occultos numios de stupro uocãt;.
Illaq; nequis ꝺ ee ipudit q̃lm corporis
qđ semel dõ dicauãt. ydolorum cultu.
aũ libidinis contagione polluere ñ posse.
Sñ se q̃dem ad mortẽ paratã ee. ac iudi

á crudeli ño tiranno ñ dece blãdum aũ
molle, pfecte. nec ee dignum resoluj g̃ se
truces años. quos ocioie undantem ẽm
ex. pfidius cruor durauet. Ad q̃ ipsa ẽ
ille libidine, accẽſ acrius incalescẽt. ⁊ ñ ũbis. ad
queuat; magis decẽter. oñib; unico pu
dicissima facultatib; suis domoq; ac fa
milia relicta noctu clam cum paucis fi
delissimis famulis. ⁊ cum amicissimas ſ
comite castitate delectãte. atq; illum ꝺ
minum uanum añtemq; dehq̃d. S; ce
las primas mulieres nobiles simul ac ñ
gnes exemplo suus adortatas. ſ; exẽplo
melioremus puratores ad mortem q̃m
a; futurẽ libidinis uacuis ermetib; sup
plicijs affici iub;. De multo pmptius ac le
uius quam ceri oñs mortem subibant.
qđ duplices ſ coronas a dño ꝓpetandas.
ñ solum, ꝓpatie uez ⁊ ꝓ castitate crede
bant. S; ubis relatõib; pũctum tibi ñ
equum puto ñ nobilissime femmeñ urb
wñę mirabile fẽm fimbrie. cuj⁹ ui
ꝓfẽs urbis rome sub maximo tiranno
uidit. Et cum de supradẽ femme pul
critudine cognouisset. ut ei mos erat
missis stupri ministris. deduci ad se fe
minam iub;. Illa rem ad marcũ detulit.
Et cum compisset; mira secum uolues. a;
utamũ alcj ingemiscẽs. ⁊ q̃d uq̃d facie
mus. quib; aũ ſ; uolãdas ſ aũ aiã ponẽ
da? Tunc illa ú marcũ uidit. meru ñ
ris ꝓtinam. ꝓhibuisse pudicitiam suam
pululum ait his q̃ missi fuãt expectẽ
te. donec compta ú decet ⁊ ornata, re
diam. De inde ingressa cubiculum. cũ pul
cre desixis genub; orasset; tamquã pudicitiam
suam deo immolatã. pectus ac ulsa cul
tro mucrone transfodit. exanimoſ huj
modi nuntios ad tirannum ꝓ assistentes

(c) 2006 Ministerio de Cultura

famulas mittens. Tales.ut magis placē
femmetarumo. ⁊ modo uoxiente simul
atq; moccidūte uelū uno dimonus ipīar
mata ⁊ puriū eisdemq; uelis accensi dese
uelum tiramni. cum tū phī emoz iūr
ammi ⁊ ostantia fieri placior ⁊ magni
ficentior redditur. ⁊; cum p decem annu
os annos uoxiemaū puriū simulis eaī
maximam principis gr̄anos fuisse; ei
fata crudelitas ⁊ immunia hōmū mina
dū uerum oblīuiū neci dedisse; eumq; ui
us crudelitati ac libidini sue indesinenc
fuggēt temulētia ⁊ neq; otium neq; fa
cetas finem ullum aut modum impoñēt.
ad ⁊ cultoriū; fus diuma, pudīcia ⁊ ois
pignem, plauiat ⁊ educit ī sim ad refing
ium. ⁊ pīm namq; auctorem sedis. ultio
diuma corripuit. ⁊ ille qui etas ac sag
natis carnib; incidebat ⁊ fupb; inflatis
subito ulcēib; fuppūatisq; distīdī. ⁊ in pro
fundoriū de imis pectoris puriū aboz
tum multus ⁊ cr̄ intermisceo ulcium se
cessus calo ⁊ spēte depulsec. post ⁊ fis
tulis quōdam ulcificiem purulentab;
meatib; ad apas, de mādoib; putrefacī
ulnis uenis. cbullire undatim cepit.
⁊ immunia ūmum multitudo. fetor ū
tam intolabilis erat. ut nulli omino es
set. ne medicoz qdem quippiā posset;
accedē. qd carnes fatis fete ⁊ in omni
bus uena nutrie gūnoē ⁊ ex corruptione
uidere putridinis exalabant. Denīq; ple
rosq; medicoz qd nec moliri aliqd me
dicī. nec um fetoris tolāre possent mē
sa iub; ⁊ in quib; eum qdam jugulando
potius quam medicando assistēc. uisi p
uatus ā deo. cur unquid imperator esset ⁊
qd ds inferr ab hominib; posse reuocar
⁊ nec bīanus ⁊ iste moliri; ⁊ ā medicis

curarī. ⁊: recordare quanta in suos di egr
ns. quamq; immanigonē dnīā impi ⁊
pbanus exercās ⁊ indliges un ēē posceā
remedia. ⁊ Cum ⁊ ego qdem cum ceteris
mori potō. tu tū a medicis ī curaberis.
Tunc primum se maximam hōīē īdlēē.
et sedium suoz īmanitatē recordat. primo
ōium emasse se ⁊ impie egisse pfitetur.
et uelū scarificāe incipit dō. Time demū
ducatus his qui in offō publico sibi pa
rent. legem sēbi ⁊ offertum emitta pub;.
qua ī solum a ēanis desinat psecutio.
et aneat oīms injuria. uerum ⁊ redifica
ri eoz permittent eccle. ī solitis cultibus
et oblectatiōnib; uacemes. ⁊ p ipi salute.
excelso supplicent deo. Quo; dictis, ei qus
pcutis animo p singlas qsq; urbes. ē
edicta mittunt sententia hūc modum.
Imperator elar galius maximian pius fe
lix augustus. pontifex maxim tribunicie
potis. cuius imperior. x. nones consul.
ares pāt patrie, pconsule ⁊ imperior ei
lar. flauius. ualius. otauianus. pī. fe
lix. inuictus. augus. pontifex maximus
tribunicie potis imperior. quinq̄es consul.
pāt patrie, pconsule. Inter cetā que pub
lice rei publice disponimus. nos qdem
primo uoluerimus sedim antiqs leges
et publicam romane obseruantie disciplī
nam cuncta modari. Inter que ⁊ hoc adie.
ut eam qui pīnam religionē relīqrāt.
ad eam rursum reuocē. Verum cīm nu
dius quodam amī sui tanta eos obsti
natio ei huius hūt. ut nullo modo uel
leni ad rectam religionis antiq̄ q̄ a ma
ioribus fuit institutā. ⁊; eo magis p uolun
tate sua unusquisq; legem sibi ipse cōsti
tuat. ⁊ uarios duūsis pcedis duūsa cēat.
Cumq; plus a nob; ppōsi fuisset; edictum

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ntra ad patrias leges reduerit: ⁊ antiquis
constitutis. plim eoꝝ precis se poet' fu
turꝰ. monetq; innumerabiles tolerare. quam
obedire ꝓceptis talibꝰ maluerit. ex qñ —
micos ⁊ huc in eodem anñ iudicio diuta
re pudiciam. ita ut nec diis celestib; honorē
debitam reddent. nec fuerit religioni satisfa
cere iudent. respicientes ad solitā mānsue
tudinem clemētie tue qua sueuimꝰ oīb⁹
ꝑonib; dare uenias: libent⁹ ⁊ gr̄ hos in
dulgentiam tuam admittimꝰ pongēdam.
ut rursum sunt ꝓcamur ⁊ nūtiata in quib;
dam ecclīs euertant ⁊ rehedificent. ita
tñ. ut nichil extra disciplinā publicā gerant.
Alus uo ep̄lis iudicib⁹ indicauimꝰ q̄ eos
oporteat obseruare. Vt concessa hec uenia ī
dulgentia. ex ore dei debeāt dñm suum ꝑ sa
lute nr̄a ⁊ p rei publice statu. ut omno
nichilnmes degentes rem publicam ⁊ ip̄i
secum agē in ꝓpriis laribus possint. Ex
de latino in gr̄cum uersa. nos ritum cōstitu
timus ut latinum. Et. p̄ hoc quod obtinuit
sit uidemus. Finit liber. viij. Incipit. j.

De simulata indulgentia capl̄m libro .viii. ij.
De posteriore questione. iij. De simulacro qd̄ an
tiochiam nup̄ fuit consecratum. iiij. De
sententiis ad iudicium noī. v. De actis falsis.
vj. De his qui in eo tp̄e milites extiterunt. vij.
De his que ad iudicium noī tabulis prelecta s. viij.
De his que post modum accidere bellis. viij.
De uectigalibus constantini imperatoris. x. De pluri
bus ecclīs unius eiusdemq; ciuitatis. Incip̄ lib. viii. de
vniuersis simulata indulgentia
ecclesiis impiorum. De loco
rum ac personarum. ac locis ex
gentibus tenebris subitam tum effu
lsit. Et; maximus qui in omnibus pu
blicis rebus claruit tandem post quā locum
tenebat tamen in crudelitatis sue mala

sibi subtrahi ni fens. cum ei displiceret edicti
nem tñ audet obtinere ꝓpositum publice legem
et omnib; in nocuam uenire ni patiatur.
Vbi tñ iudicib; ꝓcepit. ut indutias ꝑ
mis unum darent. Et; sapientis q̄ p mi cp̄
ꝓfecte cum regerent. omnium priuatarum
iudicib; celeris ⁊ placatam imperatoris le
gem ut fens. legem manifestā esse cōtis.
qd̄ maximus obscure temptauerat. iudices
uo p singulas quasq; ciuitates edicta mittentes.
legemq; ꝓpositam. relaxari cunctos q̄ tem
nuari ut cauē. q; ut metallis aut q̄bus
uinclis ꝓtrahant. omnis abscedē ubos ju
bent. Quib; ita gestis. uelut p̄ nimiā re
pentinam si solis splendore celo redditus
fuisset. acris. duces p̄ uni p singulas q̄sq;
urbes singulare. ut nunc ecclīs restaurare.
concilia agē. sacerdotia reparare. singulas
quasq; ecclīs cui quid de ea uidebat in
est. Et cum ita gerentur. stupor ingessit
uelut infidelis gr̄cum de tanta tamq;
subita ꝺūtionis rerum. ita ut admiratione
ipa tacti cogerentur. magnum ⁊ solum uerꝝ
dñm ee quem nunc colunt. Et non ut q̄
magnis; fidei ⁊ uerē ꝑfectam. et
omni sobrietate ⁊ religione agebant. Et q̄ uero
languidus ⁊ ignauus egerat. cū omni
humilitate ⁊ supplicatione medicinā posce
bat ut qui mores instituit. probant
et pecos reppiciari s omnem dñm suppli
catum. Jam uo ut q̄ de metallis fuerant
relaxati. uenientes p urbes singulas
magnamq; sublimesq; uoce debant. ⁊
ineffabilem letitiam atq; exultationem
dei ecclīs celebrant. non tñe p platea
q; quotidiam ⁊ uicos cum psalmis ⁊ hymnis degentes. ita ut stupere ⁊ magnifi
carent dñm hij q̄ eos paulo ante uinctos.
et catenatos trahi in metalla uidant.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

leros nunc ño atq; exulcãres ẽnclume
a; ꝑna remeare. Ex quo ⁊ ipſi ꝺ̃ pri
mſeth nb̃ uoḃam̃ ⁊ adũſi. nũc ſubi
te oſtionis muracõ ogꝛulaam̃ nobiſ
cõmunẽ ś ouelum lectam nã. Ve
rum cum h̃ta magś. ac uicis ⁊ urbiḃ
agẽt̃ ⁊ p reditas ś pace ẽnoꝛ ꝑſi mo
deſta ⁊ exultatõne gaudent. uoꝛ bonu
numie ⁊ animus fene ñ potuit. q̃n u
nſa ſue neq; rabie gaudia ita ſubru

Ereum ꝓ cert. De poſtione puer
maximũ quẽ optamus aug; ſtione
egꝛi pri punium mãndẽ teñe. ij. —
ſuꝑoꝛimus. ſeꝛ ñ. ampliꝰ meſes puſꝭ
nũos in pua pſiſtẽ ⁊ penus quicq̃d
ad obſidionẽ cam nam ciſi potuit mo
uiur. Jg̃ pmo. pblẽ nũos ꝓuocationes
quaſdam tẽptat ne ad cumcta aduen
ieñt. nunc deñ neq̃ſſimos quoſdã an
tiocene urbis uiros uiſuge legationẽ
mittẽ adiſum nos depoſcãtes. ne ipſa
pua dege hoeat ẽnis. Cuius legationꝭ
uiuum fac ꝓtoꝛdeñ q̃ndã ẽtiocẽm
Anthiocene urb̃ peaui ingenij hõmem
peſſimuq; appõta. S; ⁊ alios p ſingulas q
uiuates ſimiliꝫ decꝛimos eques. Ad ſimile
facimus unpliciꝰ ⁊ omñb; punctis huiꝰ
emodi legationẽ dirigi conpoſuit. ꝙſta
q; alia adiſum nos ſpeciali q̃dam hodio
⁊ oſtinata ꝛcitatione machinañ. donec oĩ
no mala que iam quieſcant reuocaremꝰ.
Mala mens. malusq; animꝰ. uelũ ſtam
q̃ndam ⁊ fame ſe pui putabat. in la
mari carnes cuiuſ ⁊ ſãguiñ coꝛ pſiñ
di uidẽt. De ſymulacro qđ nup ap̃ Antiochã
geſta reppiſſe ſe occaſione fuiat ſecꝛeti.
maxima tuꝛba eo qđ apd Antiochiam
ſimlacrum q̃dam ioui amicalis nup
ſecꝛetum. a uiꝝ; q̃dam magiſ ⁊ ipſis

conſectonib; ita ꝺ̃ponum eam ſi fallet
, oclos uidẽtium ⁊ pueñta q̃dam hos
tiaue uidẽt. Ac ipſa pfeue. Jaq; oĩbꝰ
omnib; ex ipſis unguentis; p eo ꝺ̃firmat.
ds̃ pea quam ab unuſis cõtam eſt.
ſceñat rem ds̃ ille deuſe ipſa ne, ꝛa
ti in urbiḃ habitañt. neq; in uicinis
in urbium locis. s; quanto ſi p longu
fugiuent. Ab; cognitis. os q̃ ubiq; ꝛe
ne sub tirannj regno. punctes ac puſci
as ſingulas. ſcientes gꝛam hi ẽ apd eum.
ſimilem de ꝛanis ſuam ſimꝛ ⁊ mittis
ad eum legatis. ea de impatore impe
tꝛant. q̃ ii petent ab ipo ſuam poſtula

Nunc ño ſſo De ſentenciis ad ꝙ ti.
adiſum nos pſecu uſum no. uni.
tionis rabies inſtauꝛat ⁊ maximꝰ
unam ſuma uſtamia p urbes ſingulas
et puncias. ſacdotes ſimliacioꝝ ac p
tifices ſtatuat. miſisq; eos honoriḃ; et
munib; edifie ⁊ ꝙa ipſius diligẽ
agꝛe. quatinus cunctos bnificijs pueni
at. ii p hi. pmptiores eos efficẽt in hoſtia
et necem ẽnoꝝ. Jdq; eo magis ꝺ̃ebant.
quo gꝛauiorem ś ducẽt eum. quem g̃ nũos
ſenſurum nequaquam; ſentiſſet. De ac

Et q̃nuus ei agẽ cuncta tis falſis. v.
ce ſiciens hẽt quippe q̃ iam ś ⁊ au
guſti monetam̃ p ſtumpſit dignitatẽ.
iudicij uite q̃ alioꝰ iuſtis ỹ nõb; agit.
Confingunt̃ itaq; acta q̃dam uelut apd
pilatum de ſaluatoꝛe nro habita. in q̃
ꝰ adiſus xp̃m. omnis blaſphemia aſcꝛib̃.
Et acta p omñs regni ſui puncias. plato
edicto mitꝛa ſcripſit ⁊ p urbes ſingulas.
p uicos. p agros ⁊ appꝛia. Preceptoꝛib;
q; puenꝛe tandi julit. uti p his q̃ ad mi
dandum uel ad diſcedum dicture ſolẽt.
ſi tdiu pius memoꝛie cõmdãta. Cum

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ñe hi ma ponñem locum dilgñti reḡcula a
gñanu: diu damasi cognita impiorum su
gḡanios uendime: placẽ ei mcabo studẽ.
uoigniss imas quasdam mulierculas.
d'a uno conquisitas sibi s facẽ: magicam
uolus primam qonẽ. p quam cogeret ea
ac sias. pfidi fuisse se quõdam ḡanas.
et seue qd' uñ ista mulia cor. spurcaq
dam: impica committẽt. Quaq: huj
modi flagitia. q ñ amone qdem loni q:
putẽt: mulierculas acas. plerq facit.
eaq: septa ad impietẽ refert. Ne ille. p
pm candidum. ps mglas quasq:
urbes ac puincias subx. quamuis qui
nie ñ in legum talibus fraude gnusq sit.
Breui nanq: quadam insania deliquiõ
mentis. an etiam ure sue ppas sibi
inuidit manus. De his q eo tpe mñs
Verum uo rsum fugum. exercui.
Ni tum piscutionẽ: supplicia remo
uẽte judices, pincipaq: cepim. aliqn
gnn aliquid ceti impietas exhibeñt.
in uos acerbus esciam. Igiẽ. apd ci
rum phenicis uitem: res dam iuue
nes concepta. cum se, annos ẽe affir
mant: uetus subiungunt. Cum quib
et siluanus ẽps. quadraginta annis
fuisse dicẽdo. ait. ma suetudine ami.
et qñ iam senectute uenabilis. Idem
ps: i pceꝛ de quo sup mmoraui. ma
lexandrine urb ẽps. poma in signis
et omib' uinculis adornat. in sepis uo
dugnis: et in ulo dei porum nullis iferen.
peudicia q: singlaris: et in oib' pfecto.
ue: et sacros: hostia dei subito rapiant
tamquam ex maximum pcepto ca
pite obtruncatur. cum quo simil' talis
plim ex egipto epi truciantur. Lucian'
q: uis morib: ornamenta: et eruditione

populus. antinoenus plr. cum adtribu
nal judicis fuisset. adduct'. ẽ inquid ad ei
ipses uias nabus: et pudẽs seqns secta
cuꝰ reade ñ potes nem: Audi si ⁊. aliq
audiamus. Cum me data s facultate di
cendi. hmodi aonẽ de fide mea habuisse
dr. Ju excto ñ ⁊ qd nos eam quẽ colim
uꝰ ds ẽ. p xpm nbẽ annunciat: et p spm
scm mns oracib' inspiratꝰ. Non enim sic
uos putatis. hmane alicuius pfuasionis
ense ostringim. nec indoctis ut aliq
puritatem ratione decepim. Auctor nb
de deo ds ẽ. Neq: enim potis sublimis
illa maiestas sensib: hmanis manib.
i uel ips s tactu delata aut' ubi ac si
pcepta fuerunt ostendisset. Fa
ctor enim omnium: et nos aliqn: et similem
q ipi fingimus. deos ech ac cie putab
amus auctores. S; arguebat eos fragili
tate sue. ubi pfecta consecratio. in qb
uenationis mentio. quam deorus man
cinulli: artificum. Verum omps ille
ds. quem ñ mns manib' finxim. s: cui
nos dmus ẽ figñam. oculos nisi nos
hmanos. lapidem suam nisi in hume
midum. carne uestram. q nos dedi
cim qui ecclim fecisse: et iam. nõ imo
nitis templis. s: in cõis. atq: immi
nibus: reponim. Ure et nb. accepti
pecta contrim. suum patrimoniũ
impendat quidẽ. mansuetudinẽ colẽ. hu
de puer. pectem cordis amplecti. puer
citiam custodire. Si; omia hec q nunc a:
usum nos gnis: uinci nb ẽ pcepta.
cumendos ad reges: et in tribunalia ju
dicium strahendos. ac uelut uictimam
jugulandos. Nihil ⁊ dinq: qd et ipe q erat
immortalis. ut potentibum ac sapiẽ di.
mota se pbuit. quo nob i corpe possis

(c) 2006 Ministerio de Cultura

primerae plebis exemplum. S; nec nos
sua morte decepit. quib: p' diē tertium
reddituꝝ. ñ ut isto q̄ nunc falso ascribit
commenta acta pilati. s; innocēs immaculat'
et pur'. ad hoc solum morte suscep'. ut eā
munēret refugiendo. Et dico ñ s in obscō
gesta loco. nec testib: indigent. Vnus pe
ne mundi iam maior huic instat ad-
stipulat' ut res imagine. Aut si ullus ali
quo suspectum iudex ub' accitat' dis
simulatis manus. ignara figmenta.
Si unus adhuc desit. adhibeō uob ī
loci ipius in quo res gesta ē testimoni
um. Adstipulat' hic ipe ut ultimus locus.
ex golgotena ripis sub proximi hortor
diruptu. Aliarum q; uld' qd' anxiis'
mihi animis. exqr' domo redidit ad
tam. quo pius inde remet' ad eum.
Aut si adhuc uob minus digna uidet'.
ī que in tris fulsam gemit. accipite ī
ecclo ad thylacorem fidelem. Sole ub
ipm horum produco testem. q̄ cum hi fa
ce impios uidet in tris. lumē suū mi
die abscondit in celo. Requirite in an
nalib' uris. annemeas q̄rib: pilati ē
pticiente. fugatum solem unā ipsum
tenebris diem. Dō si tie. si celo. si lu
gum cor. A quib: ūsitate p̄nūcia p
quirtas. froem ñ adōmodatis. quoīn
nus ubis allegationib: credetis? Nec cū
pene cum his ubis auditorib: suadere
cepisset. arripi iubet in carcerem. ubiq:
q̄ ab q: tumultu ppli necari. Hic que
cepta adūsum nos tablis pisce
nationum' lex tanta ta sitis. vi.
mibus eruditissimis tirannis. aduer
sum nos exercuit. ut lege semota pri
orib: ī diuersa putarimur. Quo enim
Adūsum nos legationes. p̄uinciarum
ut urbium. quo tot tranca impiaru
cedes uelant. ra ut ī veteres tabulis in
dat leges que. adūsum nos date fuant
iubent. quo pius scolarib' mendacio d
pilato. ut ibu bis sumebe nūc gra iusta
ē. confictis referta blasphemijs p̄uin
diem decantari. Iubis uo legib' quas
adūsum nos here metas. singlis q̄busq;
cupiditab: ꝓponeret. uelut medium
manibus tacant. satis ī fide recipit.
qd ex quo ram sedib' suis urbisq; pel
lunt. ī aeris est letatempies. ītie fer
tilis habundantior. ac segetum copia
ubior. Et ō satis recte stulti ad deum
immortalium gram. quib; mille ita ac
ceptabiles uitame inuenient. quam ū
inuitum his hominum genus ex omnibus
locis in quib: eorum maiestas colitur.
pellitur. Addit q; ī aliud. ut qn tam
piam. tamq; religiosam pationē hic
ab imperatore p̄posit. quicquid illō
quamuis difficile uideat. qd suus com
modis estimet. p̄futurū. p̄ hac gra ni
chil sit qd impetrare ī possint. tm ū li
uiginius obtinuerit. ne exanis qualitatq;
urbium concedatur ingressus. De

Et quidem his que postmodū accid
quātum in hominib; ī belhs. viii.
fuit satis in angtum res mee opis: co
hortate s. ut sedin illō qd septum ÷. in
his scandalizari possent ī electi. S; p'
quam mihi relinquum apd homines reb'
mis sup ee usum ÷. omnipis di prudē
tia mirabiles hominum mites pcipiam
tpi dispōne ut parat. Comminuo nāq;
nec mox dum adhuc paucas legu'
pōtas cuitates. impia mittēt acies.
magnam tiamee uocis frenās. qua
lacas segetes p̄ remotum fugit ī ubere'

(c) 2006 Ministerio de Cultura

frugib⁹ defcipiat campos. umbres refrigit
in nubib⁹? ⁊ effetas arida ſtelletur ſegete
delinquid. Aresc⁹ herba campoꝝ ⁊ nō
ſolum hōib⁹ fructum. uerꝝ ⁊ pecudib⁹ pa
bulum negat. famesq; obſeua p totā ꝛ
ram crassat. Aeris q; tempies. q̄m ſuis
impijs actib⁹ defcipiat famulari tātā
erruptōnē ūſa ÷ ut ſi uīa ſuccurrat uicib⁹ pe
fimis q̄ ignis accenſa applicāt. nec ſi ⁊ his q
dām carbunculi repleant. tā ū ora hōiū
atq; eclos repleāt. ū ſiq̄s forte ex his ef
fugiſſ; morē. mox lumīnib⁹ extorqueat.
S; ⁊ alius mchominus pestilitas inūis
uxoꝝ ac mulieꝝ uim ſe mitigabiles. ⁊ p
capue infatuatum acuatum cadūāt. Aeth
ē nō ⁊ his malis. ū armenoꝝ gēs oli
et utilissima ⁊ amicissima ꝓpō romano.
dum abea ꝑ ame religionis ritum. cui de
uotissime uniūſa deorta ÷ ut ydoloꝝ
cultum. mutare cogēt⁹ ⁊ dīmones ueſa
rep deo. inimica. p amicis ⁊ p ſocijs. ad
ūſum effecta. manu se aduūm nefaria
ei⁹ dicta defensare putant. ac ſpōte bel
lum inſinit. Et ſunt oīa cauēnata ꝛ
ſtulte. ab eo penas ingentes deposcent.
p quo fugam ꝑſecutōnēq; timoꝝ pcē
ſ ⁊ ne oīm copiam atq; ipius ⁊ ac
ns templen defunc uacuāt. ſg̃ cū ip
et cecitas bello armeno uehemēter ⁊ ac
te urgeat. ꝓlōs p urbes ⁊ uicos qui
dſuma atq; humana. pſpe cuncta cessura
legum suarum auctoritate promiserat
fames dira. absq; ulla inſtatōe uastabit.
In urbib⁹ tame p dies ſingulos mltitudi
nes cadūnt. ū nec loca ad ſepltas inue
niunt. In ag̃s ut uicis plime domus
pene uacue remanſit. Et ſi ⁊ aliqui
immētē undētes stragem filios ſuos a;
ultem uemmarū alumpnt. dū empt

mentē. dū retinēt ⁊ ipe mortē accedē
cum ſibis ſuis quoꝝ ex pcio alendos se
ſpabant mētabant. Aliqui uo dū radice
ſaxorum ſecabant. eaq; ſuccis. mās ſu
ſtinere tēptabant. Fugiente media ⁊ cum
tecti aliquo anſtu corrumpebantur.
g̃ulicos q̄; nuptas familias ⁊ honeſto
loco nate. uy famis cogentes pudoris ob
liti. ad publicam ſtipis petēde gr̃ā de
scendunt. Et quas uerecundia aſpicere
in tante hōnum ī ſimilitate expert aliq̄d
cibi. uel ⁊ de manu rapere fames cogebat.
Quam primi ño ita exauſti fodebant.
ūsmodi carne mag̃ carne carētia q̄ hōies
putarīt. Colore teterrimum⁹ ī ſpectu
dentis. huc atq; huc corpe mutabūdi.
et tam tarde lapſi ingrediebant. ñ uoce
iam ſtipem s; ultimum tenuiter ſpm
deposcentes. ita ū ñ mīq̄m ſi forte frag
mentum panis alicui q̄ ſtruy ī hēret aſpicere.
dum īmīū conat extendē. ñ defidium
uires corpis deficiūt. in medio conatus.
mutandi actu frustrante concidēt. Et
ſiq̄s forte locupletum mſtatōe primo.
mptum aliqd cibi indigentib⁹ uolutſſe.
obtrect⁹ ⁊ p̄ſocat mltitudine eoꝝ in q̄b⁹
nemo erat q̄ repellēd⁹ uidet. deſerebat
inceptum. ñ miſe ꝓtectum. p uim eoꝝ
quos media imprudentes fec. ualebat
explē. Intra p plateas os ⁊ angg portus.
erant oīa repleta cadauerib⁹ mīrationē.
ñ erat oīno q̄ ſepelret. dum ⁊ ipi q̄
adhuc ſp̄ee uidebant. morbo inualidi
erant ⁊ q̄i ſtinuo morti. Exq̄ fiebat
expectatio infabilis. ita ū q̄m primi
a cāb⁹ deuorarīt. Et due pestes ua
riſſime. fames ⁊ hues dīuidebāt s ip̄e.
et pauperes q̄ſq; q̄b⁹ cotidian⁹ uict⁹
ex manuīū q̄rebat. ut uicinos ſibi ex

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ꝑxemos ꝓpauit̃ media. Illos ũo q̃ locu
pletos et refecti opib; uiduauit̃. hues sib
uelut ꝓnos deffodiuit. ita ũ uidens
nuñose famine domũ intrabuene ꝯps
ꝙ uno in alcũm stagone ẽuente extĩcã
oĩib; uacuam delinq̃. Sic discreas ãdẽ
cathis. fames. hues q̃; f; uno mortal ꝙtu
uellantes. unbes ag̃sq; uastauit. Hyec ex
trat legum maximum relationis atq;
amgantie et iudicij de xanis adinui
ta remuñatio. Hyec illius in dñm pietas.
et religionis. ut asserebat eam tanotte
maiestas. Verum ũ sĩnus dixmus.
cum et nimmanata mortuoꝝ cadauĩa q̃
fames sumpsiat in plateis iacere. et
quos hues usq; ad; unũ nrẽmiat. nudio
mus insepulta in domib; manẽt. q̃ ũ
fr̃ ẽe uidiant̃ urgẽt̃ media. clamant
oĩs et sponte xanorum pietate mũq;
unctam cepiunt. quosq; paulo añ hisor
tes. patria et domo egerunt. nunc supplĩ
cit̃ exorare. ũ more solito uiuentib;
alimone auxilium deferant. mortuis
insepultis sepultũ iura psoluant. tm
modo mistationes uale apd ipos solos
q̃huanitas s pietasq; fuat. Hec
tam ũam religionẽ tam scam. tamq;
in oĩib; pfam. nullam ee q̃ unquis ho
minib; dubitet. tamq̃m ꝓnos et parẽ
fuadeat. nec ee alium ullum pr̃ xanor
dñm ofendiant̃. Cum ũo nitor ꝓp. qb; re
ũa pdi gram qd maxime oĩb; mirabile
fuit. neq; fames in aliquo neq; lues fixit
dñata. in illo ꝓtus iurie nimores. mo
re solito et ad meiam et immicorum
ꝓcepis dñicis inflicta. defenerantum
um q̃sq; p ũ pcãt celos et suffragare
ac reficẽ ꝓuinces et in solum celos eũ
es: f; et affectum participare. Exquo
monigrab; et pura suffice undiuntur.
quecum magna pietatis affectione
ꝓsequunt̃. Illos q̃; q̃ morbi stagione la
borabant. ad quos ullis gr̃atuitum nec
ꝓpinquoꝝ q̃dem intrabat. sedula et
frequẽti usitatione car. ñ para oĩno
aliquo ꝓ stagnum quippe quos gr̃a
tuita ꝯmodabat. Cadauĩb; q̃; mo
rituꝝ sepulcra defene. et q̃s nate iusta
complẽ ñ erubescant. Ita brem ingressu
solo xanoꝝ p urbes et uicos maiores facie
immutata. ab; ipis atq; opib; uelut̃ ee
et piam religionẽ xanoꝝ in cordibus
ĩumsepsit. mito tenaci; q̃m talibus
ceis. eam falcam ee mãnq; indubitat.
Jg̃ cum hiis nris ita gerent̃. et ꝓgenitoꝝ
uoluntat̃ tacita quadam ꝓclamatione
di nim ũras noscẽt. ita ũ completum
uidẽt illd. qd sepsimẽ. in quodo. qui
egr̃is eram tenebre palpabiles et
crasse. filius aũt nil erat lucrum oĩb;
habitationib; suis. ꝙte nudiomnipo
dñis ds nr magnificat in cis suis. et
exte ignotis op. ꝓpinquis; successib;
ꝓpagine. atq; unam nob in obscẽo pũcta.
splendorẽ suenicis accendẽ. Nemm
sdm ꝓbicam dem. aiunt nos pane
lacemur. et pecum ub deest i lacunis
suu mina. Hyec ; g̃ conceptionis ei
emendationis mina. ut ĩ medium
indigneꝝ. neq; in ꝓcuũ nascat nob.
s; ꝛppiciet fluus suus spumabus mi se

Tenm cum De uictoria cõstanti
religiosissimi ij imperatoris. vii
mpris constantini constantis. ii.
maximi et egregii principis filij.
domitus maxentium urbe romeam
munlybium parant. atq; cõtra duce
ret. erat quidem iam tunc xane religiõis

(c) 2006 Ministerio de Cultura

fauore. inq; dei uenia uae. nouum in ii ē
sollempne mis unctam. signū dnice
passionis accepit. Cum g̃ anxius. ce
pta secum de immētis belli necessi
tate pensitans ruminaret. atq; ad celum sepi
us oculos eleuaret. ⁊ ihi ꝑ diuinum ꝓcul
t̃ auxilium. ꝓuide ꝓ sospitē. ad optatis
uictoriā uocabulo signum crucis eneo ful
gore rutilare. Cumq; tanto usui fuisse
exīt̃. atq; nouo prodigio aspectu. ad
stare ꝑ uisū angelos dicentes. Cōstan
tine hoc signo uince. Tunc hoc letus reddit⁹. ⁊ uictoriam ia
securus. signum qd̄ in celo uidebat. in
sua fronte designat. ⁊ ita celitꝰ munita
ad fidem. in in uidet̃ insidiosillo. cui
similē de celo dem̃. saule saule qd̄ mi
psequeris. ego sum ihs nazarenꝰ. in q̃
me tu adhuc ꝑsequeris. si iam desistis
iniuriari. Exhinc signū qd̄ in celo ꝑ
fulsit demonstratum. in militaria uexil
la transformat. Aelabarum quē dnīc
in tpe crucis dimicaturꝰ exprat. Nita ar
mis uexillisq; religionis instructus. ⁊
aduersus impiorum arma ꝓficisceret.
Si; ex in dextra sua manu signū melio
ris crucis ex auro fabrefactū habere
plebē. Verum in prio absq; re uidi.
si paululum excedentes. ⁊ iam quod ꝓ
posita religiosus dux in bello gesserit
ꝓfectus. Ig̃ u diuine uocatus auxilio
eius de uictoria esses ē. alio tuchonius
ethi religiosi principis. mis fluctuabt.
Qd̄ s. imperator romanꝰ. ⁊ pat̃ patrie
mutatus. ⁊ q̃ os si fieri potest. q̃ ante se
principatum gesserat. pietate ⁊ religio
ne cuncta superare. in solum patrie. si; ex
ipi urbi rome q̃ romanū imperiū capiut
ē. bellum cogitaut inferre. Hec sine
obpugnatione patrie quam tyrannus
obsedat. uel de ꝓcul patrie ubertate. An
gelus hunc amm̃. ⁊ die noctuq; dñm cui
se iam familiarē fuisse ꝓbabat. ne ex
tam suam quam filios mumeratꝰ fa
miliaritate uenam sanguinis macula
ret. Vocat die noctuq; postea. ꝓmat
dnina pudicitia. Nec cum iam non
procul a ponte aduersa castra posuisset. ecce
subito uehitur in diuina contepr̄. mane
q̃ agitat in occasum. ⁊ pruens urbis
rome portas sequi se reliquū exercitum
iubet. Ipse ipe obuius. pter armat̃.
Iussit at̃ nauib⁹ ad decipulam ostiū
fluuium stim. ⁊ suppositis pontib⁹ exer
citū. Vtq; ipe eques ac pedes obtr̄ opis
sui cum paucis ingressus. ꝓtr̄. subsi
dē naues. ⁊ in ꝓtimorum desensus. toci
belli fulcis cedes. unus nefandi capitis
sui diremit uinculū. atq; impiissimā religi
osi principis dextram. a quib⁹ cruore se
uauit. Cum uo mch mynus in li qui
in mysico atq; hebreorum ꝓpl̄o gethū
dos. ut digne ipis dici debet. ex
plurimos ⁊ nutantem ex. prec i mare.
Electos ascensores tnos thracios dnī
sic in mare rubrum. ponto adoptun
cos. Ita namq; maxencius. atq; in q̃ eū
ipo erant armati satellites. dimisi s
ipfundum. pontibusq; his dissolutis est.
quos ad religiosi principis aptatus ex
cum. Si; ex illos sic eo competuer dr̄.
Lacum aptus ⁊ effodit eum. ⁊ iecit
in foueam quam opuit̃. Conuertur
dolor ex in caput ex. ⁊ in uerticē ipius
iniquitas ex descēdet. Hy impio compet̃
ter aptauit̃. Costantino uo tamquam
famulo dei digne illa jungunt̃. q̃ moy
ses p uictoriam ꝓtractis inimicis ex

(c) 2006 Ministerio de Cultura

cunctis dicēs. Cantemus dño. gloſe enim honorificat ē. equum r ascēſorē precipitauit in mare. Adiutor r protector mūs ē. r fēs ē in in salutē. Ls simulis t uidus dñe. ds simulis t gloſus in scīs. mirabilis ī claritate faciens pdigia. Hec ī si non ūbis. reb⁹ dī gestisq; ostantiū ipiaq; uictoriam mūtū excelso dcimēs deo. ut bem tonā t cumplxatur⁹ jugdē. Tūc ū leti oīs cum ojugib; ac hbis senat⁹ pplq; romani ingēa pestē ulciſci. r jugo tirānice dnationis eripi. pathne ulciscī nobilitatisq; re uiscī. r idem ips ds piurime t cum sēcy hemo. ūdum enim in to uelame ī cidē rat. q; p modum ōclapſus ē. scientes et pficētes. meroem s tonor ojum dñi. una cīdemq; sūa legem statuunt. in q; dñi t amorum plenissimus laudib⁹ pfe cantaq; r ipm s. auctorē tocius t uiratis. atq; opis pficiē. ipmq; d animo ptinas se uictoriam. r ō ab unūsis hunc ueñ atōnē cultumq; cessādum. Hanc legē ret. ad maximū. q; tunc ociās parab dissuasē. amicisq; eor cepte uidet. emittunt. At ille ingēab⁹ imperatoꝝ rebus gestis pāri. tam r ui, q; scīebāt ōria s r aliena ūtus fuę ppono uidēt. tū qm retinē ī audiat. r ſtum alienę au ctoritatis cedens. mutuo uidem in h uenisse erubescant. metu simul ac pudore ulus. miserimus ostilianis stratis. uelli ex suo arbitrio. atq; auctoritate legē. p t emus si mih sūq; pmulgare. in qua affectiaz ma ioꝝ quidem suis p̄ioꝝ augtis usum fuisse t anorum gentem tamq; dōz ctam adiutam pnt ē deledam. se q; aliqndo ysatum simili delē tia sūa. S; qm eo mag gens ista pugnat r crescit. quo maxime putatur ubiq; uelle se poti. ut siqdem quis ad dorum ctam plia sionꝝ acquiescat. recipiat. nullus uo cogatur mutē. s; letat unaibitio suo. qd quisq; uelit ritu colē dīm. neq; phoc cōmotōnē ullam ut' pturbōnē quietis ū; utferendam. Hec maximus. ad sabi num p̄fm scīb. cum oīs senet ci ū ra ano gēte. s; simulata ī ignorātie xēne. Denq; nouis audiat ut' de ha agē. ut' in publico quicq̄m qd ad re ligionē pmet commoūe. r. ut' ecclās reparare. ut siquid hmodi usq; nō pos celat explē. qd fieri ex ad eum ab imp atorib⁹ missa censebat. S; ille impi ēt mente fetor. ī solum qd mec exorabit indulsit. nec manquo mutauit affec tum. donec signa in eum ūbi ultio di uina p̄sentet. Extremum ei ō ingai r ea placatum nūtus fuę. ut' nō augēt. uel imperiū pstumpsisse. uix in quo mihi pendīte. mehi solutus aui modestis sime erat. animo grauis animo r si bria ifla tus exolli r tergi r adiūtus regni socio cepit. in quib⁹ regalis nūtatio mo pbitate r solutus. ac religionis gra refulgebat. Audet g primo se inter eos honore contendere pxē. ac nō multo

(c) 2006 Ministerio de Cultura

p̄ rupto fedē. bellum hcmo conat̄ ifert.
ertnbeu oīa p̄ctans. modo urbes q̄
tē in ḡxtum fatigne. ad utamū fier
dnonub⁹ 7 munimne doz suoz cum
unīa mltam mlcaudine p̄edit ad
bellum. S; uctoria illum q̄ deo atq; ho
unub⁹ junsis erat refugiēs ad p̄item
altam tranſit. Et cum feno ecidiſſet
ei⁹ ēcitas. pauca qui fr̄ſuant ugentes
cinn multum copis et dnino fauore
nidatum. manum fortonb: tradunt.
Ar ille ſimul ui a dijs ſins deepram. et
ab hōinb: defrum se uidet. deniq; cas
unpu unſignib: q̄ nec dēnt unq̄m ges
ſerat. Ibis ſe colonum fuggtāuū p̄mis
cens. turpit̄ atq; infelicit̄ bello ēxempt̄.
pagos 7 uicos lamans. tandem ad ea
loca q̄ hoſtib: carere uidebant̄ euaſit. ua
nis ſins p̄ſualionib⁹ illō mlto ūnus ē p
ſentiēs. q̄d diuina ſcpta p̄nuntiauerat
dicens. Non fit ſalus regi p̄ multitudinē
uirtutis ſue. falſus equus ad ſalutem.
ni abundantia aīe uirtutis ñ erit ſal⁹
uis. Ecce oculi dñi ſup timentes eum. sup
tes ſp̄ntia eius. ut liber a morte aīas eoz.
fg cum oīm decore atq; ignominia ta
mmus p̄da quam regius ad p̄da. primo
tamquam fumue q̄dam se digno accēſ
p̄imos ſacerdotes doz suoz. 7 diuinos
quos aīa uenabat̄. 7 eoz ipſis ofidens
bella commoūat. ut deceptores falſidicos
et q̄ ſalutem ſuam regnumq; p̄didiſſet.
uncta iubet. p̄ti gl̄iam laudemq; deo. ad
norum referre. 7 ſeua p̄ſia diuſionē. ipa
ruſte ſue dampnatōne meditat̄. ē gnſti
mam mortem. morbis g̃ ſeuiſſ̄pm ēcita
b: duēt. legem p̄ libtate ac ſēctate ēa
norum ſcribt. cuj exemplum jnfra ſcp
tum. Jmpator cesar gaius. maximin⁹.
gnanicus. ſarmatic. pius. felix. jugustus.
augusti. Indefinenter curam principalem
nīorum gentes 7 utilitatib: coz uolo
dis conſulītes. q̄ ad cōmune 7 publicū
bonum spectant. q̄q; annis cunctorum
congrua 7 iocunda s. nūq̄m dissimulis
p̄nde. Vñ cognitum ē omnib⁹ in dubio.
manifestoq; compertum. ex eo fonte q̄d
jstum fuerat a dnis principib⁹ diocleciano
et maximiano patrib⁹ nris. inhiberi
omnīo 7 amoz ptinas dne p̄ones. et
p̄das ab officialib⁹ feās. idq; p dies fu
glōs. in dētrimum nīoz p̄uincialiū p̄fe
cisse. Quoz nos ēam p̄cipuam hīe gesti
mus. ita ut ab omnis finis p̄ueniac patri
monijs euolūent. Sr hac re ano p̄ſenti
legem dedimus. ut ſiquis uellet genti
huic. ul religionem adhīere. a nullo p̄ſus
uoluntas ei⁹ p̄pōti libtas impediretur.
s; lactaret animus suus. atq; hīet hoc
tam absq; ullo metu ul suſpitōne agē
q̄d uellent. Verum nec nunc q̄dem lacē
nos p̄ſunt. q̄d q̄dam ex judicib⁹ tēpta
uer p̄mouīe rūm puniales nīos. et
uelut ex nīi eos auctoritate tuēt. q̄
f. pigriores g̃ religionē q̄m diligunt.
redēntur. Jg in p̄ſtinum ut eis metus.
uel ambiguitas auferat̄ huj⁹ edicti. mr
legem sancimus. ut cunctis manifestet
hīe his q̄ tantam sectam religionēq; ue
nīunt. hac mr indulgentie largitate.
ut unusq̄sq; quemadmodum uult. 7
p̄ut animo ſib: religionem huic sollēpni
tatiq; defruat. S; 7 eoz domos. 7
dīca sua ad instaurent. p uoluntate p
mittimus. Sane quo in oīb⁹ cumu
latior hūat hj nīa largitio. Illud huic le
ge sancimus. ut ſiq; domus. agri. uel
quelib; p̄dia ex amoz uoluntate ante ac-

b...
nec gigas ſalutis
erit in multitudie
uirtutis
fue

pñtiqum nñrum ꝓcepis adhisci ꝑ filiñ
sceratu. si qua ꝯ ab aliquo competita sit.
uel si qua districta: aũ dono in aliquem
collata. hoñia in antiquum ꝙ ramoꝝ
ꝓpinquus reuocau. dñisq; ꝓpijs unũ
sa uestiaj. ir ꝯ in hoñs pectis nñe vñ
ficium capiant. Qahb; maximuꝰ nñe
demum uñ legib; q añ ãmum ñ integ
grum ceis adhsum nos talibꝰ tamq̃m
in cãum ꝓmanfuras sancerent pñs.
in quib; nos uelut impios urbib; ꝯ agꝝ
ciuiles ac locus pene tñe ꝓfugos. effici
jussit. Verum ne nunc q̃dem erat eꝰ
integra ꝯ ex conde dñio. s; uelut ꝓnum
q̃dam hoemodi leges offẽdat cõ. Et
q̃m deorum suorum fides cum pauli in
bello deceptat. ꝓ h ꝯ tamq̃m mutatis pa
triis nris bellum temptatur adhuc. ig
norans uanissimus q̃d ab hõib; neq̃m
ad penum meprum. neq; officijs neq;
pmijs ꝑ recte fit. De ꝓtione ulti
ciar cum oñib cop in mumeꝝ mñꝝ. x.
is instruxiss; ẽ ciam. Velumq; pua
uss; mutam. dolorib; uicioꝝ uscum
corrpẽ uehemẽter ꝙagtari cepit. ita
ú nec stratus q̃d recubare posset. s; ẽrili
cus é cubitu suo sepe pnus chdẽt ẽ ita.
Tum deñ hõ edaxa q̃ uno sẽp repẽt.
nunc nec finis q̃dem labus dgtãdõ
reqrebatur. Aut oretur uñ bumẽt.
sta carnib; in edia ꝯ anorate sumptas.
li solum ꝓfecit infelix. q̃d ultimus
ante pĩtus. ita m ẽ ujndam deꝯ sce
lẽm se penas ñmentem. ꝓfectõ expendẽ.
Adutamum ñi morbo penus tumnib
ãmitis ꝯ tunc mag quid adhsũ ẽpm
impietatis admisit uoẽs. nuẽdi finẽ
fec. S: destimeto eo q̃ g anos nunc
laudata crudelitate. nũc simulata-
uenia nebrcapta indulgẽtia legtame
rum pncipum ꝯ absq; ulla suspectõe
ecclẽ status mñs ꝯ clarior q̃m ꝑ fue
rit requiam cepit. Verbum ño dei ꝯ doctr
na ẽlõge gloiosus ꝯ libꝰ apagit. Cum
ño nummeis fidei pnicioso uitame tau
tatis ꝯ crudelitatis fue fuerat. ita ú
pudẽt eos aspectꝰ ipe publicẽ ñ eleuare
oculos in hõnum faciem audẽrent. Ne
enim cum primus ip maximuꝰ impi
altbus edictis. tyrannus ꝯ impiꝰ ꝯ deo
atq; hominib; inuisus fuiss; q̃nuciat.
tabulaq; eꝰ picte uel imagines haree.
alie deici atq; ꝓripiari jubent. Alie ño
nris fuscate colorib; obducãt. tanta fu
ror uerum fẽa dñio ÷. ut eꝰ q̃ duoum
adhsum ẽanos de pene ẽtate celebr.
nunc ꝯ nñ aut euellẽ de nñmoria hoñ.
Aũ cum opprio ac dedore fuaret. Juue
ces q̃; eius quos ille in tyrannicis dñatio
nib: munitos sedim habũat. legum
pncipes uehit impietatis ꝯ crudelita
tis eius satelites. necq; jubent. In quib
maximus flagitiorum ei figuer pe
cudus fuit. qui sedo ab eo ꝯ tcio dñi ꝓ
uectus ÷. ac ꝓfectus tenuit cubiñ. S; ꝯ
quintianus similiꝰ primus apd eum ho
norib: fuit. qui in egipto puratib; adhu
sum ẽanorum sanguiñe. in austa seue
ria ꝯ crudelitate crassatus ÷. S; ꝯ alij pli
mi. ꝙ quos maximuꝰ impietatis forma
concepit. in quib; ꝯ theotecnꝰ uicorẽ ta
dem. ꝓnumoꝝ actuum ẽ apt dñi. qui
dem. apd antiochiam similiter gra. etiam
ꝓsidiatib: a maximino tyrannis fuit bono
rat. S: cum licinij uenit; antiochiam.
et magcearas studiosos ad penã inutilis
sert inquit: sacerdotes illi. aruspices
nouelli similiter hoc facit. uel ꝯ nigri de

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ꝑhīdunt. Cumq; ab his inquirer quo
pacto ut ꝓfligo redder simlācrum uel ydo
gra ꝙdam fāc̄ uidēr. dissimulare ꝑmo.
postea dī arcus uīc̄ogici ludi cōpōcam
et compiginatā machinam paudum.
ante decorem fabricar ēdita fuera. Igitur
primo oīm ipm tante deprōis aucto
rem decorem. tum deū ecclos magi
ce artis munitos. quos ille sacdotes no
uelit dimous. atq; aruspices onlocarat.
digus excruciatos supplicijs duci julet.
Ubi adtunc̄ ī filij maximum. quos ille
iam unpij socios assumpser. S; ꝙppīqs
ei⁹ quise ab hcemodi necessitudine mole
stissimos gēnes ꝙ principales ꝑturbarāt.
pturb; supplicijs afficer. Sancta ꝙ uecordes
q̄ñ audierunt cōmonitōnē dīuinā ꝛ lic
tarum decorem. nolite fidē in principib.
neq; in filijs hōīnum quib; nō ē salus.
Exiet sps eor ꝙ reūrc̄ in terram suam.
in illa die pibunt oīes cogitacones eor.
Vos aūt quib; spes ꝙ salus in oīpotēt
dō constitut. ꝙ in lege oīpotis ē saluatore
nīo. ac redemptore aīaꝝ nīaꝝ ꝙ contpta
onē habīc̄ ab ipō suscepim⁹. ꝙ pacē uenīā
ab ipō simlī ꝛ expectam⁹. Ig̃ postea quam
repīte deo atq; hōīb; in unū sadin
qd sup̄ expōlium? unde ac impior hōīū
genus. ita ut nīo in his copleam ujdēr
qd ꝓficiat ipis scs. usq; impium sr̄ celsa
tum ꝙ eleuatum sic cedros libani ꝙ cūcti
ui roboe nemorū ꝙ ipm locum ei⁹ ꝙ ī ju
ni. oīm mole dēcīa. leuis iam dies ꝙ sōli
to clamor illuc̄at tūs atq; ecclis ē splēdor
fug solis effingit ur. Hic usquam qui hec
alit̄ aspicer. Hujus sr̄itat oculs. s; cuncta
mortales animice quem p̄cipitat crude
litatis ānexem ꝙ iam si nōm fide uocis
tñ ꝙ nīa s amplectances. unūsq; partes

dīm uerum pris ē. aquilo tam firmā
q̄ ē spem. q̄ spūm compbabant.
Ex quo adesse cunctis uelut diuino nutu
infusa letitia. maxē audīrab; ea loca quo
pulcrā ī ampis aram⁹ machinis fue
rant destructa. redujua constructōne.
clamor ꝙ celsiora consurg̃. templaq; ce
lsa. p humilib; oīmodis decorari. Jnua
lat enim ꝙ amor principum fauor. ꝙ leg̃
latione religiosa alacres nīor animos
eo amplius amīabat. dum ꝙ ad plonas
eq̄or frequentius sc̄ierent. ꝙ honorē sacdotib⁹
cum summa ueneratōne deferebant. si; et
impīdior sumpt⁹ benigne languerant.
Jnter fel tunc aces a nīis frequentissime gē
tant̄ cum oīm letitia ꝙ exultatōne. p ur
bes ꝙ loca singla eccl̄ar dedicationib; cele
bratis. Congregant̄ ī unū sacdotes. ī
pigebat ꝙ longe pōtos ouenire. q. nullū
legum uiolat̄ sanctum hactenus. Conc̄
rentur ꝙ ppli ad plos ꝙ tam q̄m ūe mē
bra unius corpis x. jungi ī unū cernā
tq; gaudeant. ī uidēr in eis complen
fig̃ illa applica. quecum sac̄ino quoda
julian ꝛ dicens. q. congregabat os ad os. et
junctā ad junctam. q̄bus ꝙ unus spūs in ee
oīmbus unitus mīb⁹ ꝙ una aīa nīa
dicat̄. q. ꝙ una fides oīmb⁹ ꝙ unus ab
oīmb; colat̄ ds. atq; ex uno ore oīs co
muniter dō. Jam nō ingens ī sacdocijs et
ministris atq; in oīmb; q̄ ad religionis ob
seruam pertinent. gra refulgebat. Nosta
bant hinc psallentium chori juuenes. et
uirgines seniores cum juuenib⁹ laudabāt
nīm dīm. Hinc mistica ministia. ordinatis
ac dispōtas uicib; agebant̄. Jonathan q;
ex sacdotum sessus. ipa cancie ueluti
lus eminꝰ ꝑfulgebat. Jam nō siquis p̄g̃
tiam dīm unspirat⁹ f monē ꝓferr ad ip̄.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

cum oīm ſilitio ora cunctoꝝ in eum ocliq;
oūsi.tamquam ociosus ſ̄ penim ꝺmuniari
aliquid ẽpectatum. Tanta auꝺitoꝝ uẽ
emia.tanꝫ ordo in ſac̄ꝺotib; fuabat. Inde
alius atq; alius.ꝛ ī ſolum duo ul'tres ſic
apls dr̄. ceꝛis examinandb: ioḡtanꝫ ſ;ꝛ
quamlibuncq; dabat fino ul' apione cui
ſiq; ut magꝫ conſtaꝛ; ne eis illo qꝺ noſſe
ꝺuẽat. quis dabit oīem eccl̄am dñi xpi
tare. Humq̄n enim huiuſ adeuit. nſſim
puſabat mundia. Dei dona dei pplis mmꝫ
tabant. Vnusquiſq; ſatim qꝺ ſeptum ꝫ
ad ſedificatiõē eccl̄e habundare querebt.
Noīna hec in hastate gẽbant. ita ut
iuuenem se honore p̄uenturꝫ ratꝰ alt̄ alt̄
um seducẽt melioꝛem. Iam simplicio
res q; admirabant. ꝛ ſuſpectabant eos q̄
p̄ſapiam ubi pplos inſtruebt. Sapiẽt
tio ꝛ erudita mn p̄ſumebant eos quib; pura
uita ac ſincꝛa ſimplicitas offẽꝺi deo hos
tias maiozem fiꝺuciam dabat. eisq; imo
landi ſacrificij p̄mutebt offin. quos tam
hanq; uite ſimplicitas in coꝛdis puritate
ſuabat. Sic ſummo ſtudio p̄querebat al
t̄ in alio qꝺ p̄ſentiꝛ. Ig̃ cum tali ſimplici
tate eccl̄arum glã apud dñm bõiesq; p̄fice
ret. ꝛ imago q̄ꝺam celeſtium hñt̄ in t̄ris.
ſr̄ oīma q; religioſo p̄mceps ostantiam
ꝑuitat; in talib; ac p̄ces ſinglos fiꝺei
religione ꝛeſcens. in ꝛeplebit gaudio de
cc̄rum p̄fectb; replẽtur. sac̄ꝺotib; ꝛ dei
ñ credebat ſufficẽ ſi equalem p̄bet. in eos
et longe p̄ferret. ꝛ ad imaginẽ q̄ꝺam ne
mant̄ ꝺum ne p̄ſtitiae. Cumq; plis oīmbꝰ
ñ ram ñ imꝑatoꝛis; ñ p̄ꝛ colẽtur a cunct̄i
ñ tulit infelix mundia ul' mꝛ pacẽ lecis
ſuccessib; creſcẽ. ul' illius g̃ nos ſtudia in
quarta ꝺuxit. Et enim hemus q; p̄mo
q̄ p̄bitate morum et uite integritate.
ac mãno uictoriam ñ solum ab eo in ſocieta
te regni ſui ac ſenatus. uerum ꝛ imꝑij
tate ꝛ communiõe ſuſcepꝰ. soꝛẽ nãq;
ostantem in matrimonium accepit. uideꝰ
imꝑatoꝛem ñ tam ui ꝛ meti. q̄m amoꝛe
ꝛeligione oīmb; imꝑare. atq; in ſumma
uenatione oīmb; ẽ moꝛtalib; ꝛ p̄ꝛpue
ꝛamus. Iniano uno pulſatus. immo in
huiana mundie clade p̄cuſſus. occias imi
ꝺus primo decꝛeꝰ aggꝛum p̄mceps pi
rat. Jor: quam mirme p̄ſamiares ac
inimicos molit̄. S; ille mch quoꝺ ꝺ eis
dolis ac fraudib: ſuſpicat. ñ qua totus
erat confidens in deo. ad oīma se illo sig
no quod ei celit̄ monſtratum fuit. p̄mu
niebat. nec ullis p̄ hostibus ſi oīno ꝛum
pẽt. Verum hemꝰ ubi neq; ſtitionũ
inimoꝛia. neq; asſimulatis gĩa ꝛepꝛimere
immanitatẽ decꝛeti sedis p̄ꝛat. neq; ñ
ei occultas machinas inſidie pꝛeꝺũt.
tratus quod imꝑator ꝛemoꝝ p̄cib; mutaꝛet.
et io tam ꝺiu manet. stulta iracundia p̄moꝛ.
imꝑatoꝛi q̄ꝺem aptum bellum indic. reg
mq; fiꝺem sedemq; ꝛeparat. mos
ño priuato ꝛ ſpeciali odio ꝑsequi patat.
hostem q̄clam ꝺuocans. quod ñ ita p se fie
ri constantino ꝛem ui sollempniteꝛ ꝛ ex
pectato s̄ tractis oīnib; uicturꝰ. Vsꝛ
q̄ huc his qui paulo añ acꝛime in eos uin
dicaꝛat. q̄ animoꝝ tpe aduſum ꝛemos ali
quid crudele molita s̄. nunc in mos tela
conuoquet. ꝛ animpotis ſue penne ſuen
legia ut̄rum ei ruoꝛe ꝺebitat. Jmmo nanq;
oīnium de palatio ſuo ſuquis ꝛamus ect̄
ꝛere jubet. Cum ꝛ deo oīm mibria. Poſt h
pficit pestis. ꝛ tam mneis edictis ſtatut̄
os q; se ꝛamos. pfitẽtur in cam̃ trudi.
Stratum ñ inuent aliquo in quo ꝑces
crudelitate ſuquat. Adit edictu ut ne

(c) 2006 Ministerio de Cultura

quis alicui mlſb⁹ in carcẽm.cibum ul̃ potũ
dẽtur. dicens nuquam ẽ mediam fi⁹ acq;
hũanitatem p̃ceptis quos ip̃e suis legib⁹
ẽdem prius. Nam multitudines in carcẽ
rem ruse. iuenta necabunt. Q; plex prudẽ
adhuc occultandam ẽ animi sui sententiam.
Verum ciceronis animi sententia ⁊ h̃ pul-
cherrime dicta. Comitatus in epos. ecclesiq; facibo
ces. habiem eruditionis exhibent. Et primo
omnium nobiliores quosq; ⁊ quos fama cla
ros extulit. uel sapiẽ ⁊ doctrina opprimo
ẽmendauit. callida arte circumuenit. ⁊ eos aũ
pjurias eos fi⁹ aut ẽdẽ: alius sicuti er
rantes p̃cipiens. ⁊ nullaq; negocij inq̃sitio
ne habita. primum ti solo qđ defendam ẽ iu
bebat. Jam uo p̃ h̃ uidelicet omnib⁹ sectis.
eruditionis ñ omnis q; detrimentis facticij
adhibẽ notuisset: ñ tortoribus ut̃ p̃fectos
sui tirannj faciebant. neq; cruciatib⁹ ac
supplicijs trahi iubebant. ⁊ damnab⁹ dam.
ũ eos uocat̃ mox suspensos. despectosq;
ecrodicab: si p̃ritos p frustra edent. et
partes diuisos. in mare ad pubulum pis
cium p̃ijciunt. Ecclas q; quas sibi iam ꝑ
b⁹ communib; edictis extrij fecit. ⁊ tum
ip̃e subintrẽ ⁊ pontifices agẽ. quatenus
cunctos quos ñ fuisse uerumos eruditos
se fingunt. Preterea ⁊ leges sique apud roma
nos bñe ⁊ honeste a maiorib; late fuisse ꝯ
barbarum ritum deuẽ. Quamobrem q; insti
tuendi studẽ. censibus innouauit ⁊ agros
cultoribus uacuis tributis replẽ. Preterea
si quos unquis sectionib⁹ excommunicos
uocatum iussit;. Iterum uxores legitimi
matrimonij amissas. suis suis ac sibi
met iungẽ. Ipse uo ꝯsectatas suc unes.
adulteris ⁊ corruptõne uirginũ delectan.
Verum ubi hæmodi armis uitructus.
tyrannicam fœnus cepit agitare. ostẽdẽ

quicquid ꝯis uitandũ admonet. ⁊ ꝑcia ĩdiꝫ
pietate uiuunt. tot tamq; flagicijs ue
ritatem premit. Hæc afflictionis aliq; ue
tustas fuit. ubi ⁊ ei⁹ iusticia ⁊ fides pueri.
et uitæ innocentior habebat. Delectat; i
ciuq; atq; oñi immoria tyrannide
ablata. solidatẽ romanam regni ẽ filijs
solus obtinuit. Tum uo statꝰ quidem rei
publice equabili moderatione. ⁊ censura
dignissima rõnj minus habebat. In natio
nib; barbaris metꝰ ingens. in puericia ui
uo meu diuicio animi. maior erat. ꝓcta
oĩa tranquilla. ab hostib; bellisq; cui
uis; loci sociq; cuncti mortales pacem agi
tabant. Ecclarum uo gla mũdi bus nimo
rtali. quanto religiosi imperatoris studio
adoleuit. quantaq; ei⁹ ei ⁊ g̃ sumptuum
indigenarum fuit. Adhis namq; ui fide
dei ãnis. ⁊ benignum ingenium atq;
clemens bonis opib: ꝓfectũ. Intim uo
ꝑfectum rerum bonitas ⁊ tranquillitꝰ
obtinuit. ii obliuionẽ ꝑteritorum parentes
maiores. Et dictis namq; fidẽ quib: pẽ
lerum ꝓceris. ñ solum tirannicas adu
sum ẽmos depulit leges, usq; quo le re
uocauit. uerum ⁊ priuilegia prima eccle
sijs ac summos honores sacerdotib⁹ dedit.
tã deo atq; hoñib: carus. summã rẽpu
regni. cum religione partẽ ⁊ humane ai
de moderatione. supra oĩs q; pius fuisse
memoratur. Eusebius cesariensis ecclesiathe
nec usq; ubi eusebius huc liber. uiui.
cesariensis rerum in eccl gestarum
memoriam tradit. Cetꝝ uo q usq; ad p̃
sens ꝯps ꝓxime subsecuta s. ⁊ q uel ĩ
moderum lucis reppimus. uel nra memo
ria attigit. patris religioni ꝓpas. ñ
parentes. quam plurimus uenerabi
mus. Hyc ⁊ ĩ hoc libro ecclie hiſto

(c) 2006 Ministerio de Cultura

rie commencemur. i. Incipiũt capla libri — De.nrij hesele. ii. e concilio apud dcumi. menm congregato. iii. De condone philosophi dialectici. iiij. e pfinacio confessore. v. De fyndone ego & mirabilibus ejus. vi. xcplũ hoc mense & hermogenum ejus. vii. De helena constantinj matre. viii. e cruce salvatoris ultimis ab helena repta. ix. De capitulatione hymenej & adelfij. x. e conilione indoctum pposs gestu. xi. De conilione quas hr benigne p capitulum facta. xii. e constantia fore constantinj & pbri p cam hr inhumato. xiii. De alexandri & eusebij arrij: arij confessu. xiii. De pplo arrij unitu. xv. De athanasij epi principys. xvi. De constantij impijs ouze. xvii. De concilio beneuentj apud thyrum contra athanasium congregato xviii. De exilio bracho arsenij ejusq: dolis benedictum in concilio recital. xviiii. De fuga & latebris athanasij. xx. Tollitur impijs p athanasio hr constantinus sepultus eumq: eccle fue reddi fulleriit. xxi. De concilio apd mediolanum habito & exilio eusebij & lucifer & ceterorum catholicorum. xxii. De arrianis in urbis rome. xxiii. De libero epo urbis rome. xxiiii. De athanasio & alexandrie epis. xxv. De pmissione apud antiochiam eporum. xxvi. De sedmace arianorum ad in tiel parte dnatum esse quadam comunicationis. alij macedonianj. alij pneumatomachi. alij arrianj. xxvii. De sine constantij & partis & obitu julianj. xxviii. De epis ex silio relaxatis. xxix. De concilio apud alexandriam sonum eporum & lucifer ab his dissidio. xxx. De his que in eodem concilio — dicta sunt. xxxi. De hylario & hylario & eorum p eos retractatione. xxxii. De sequis hylarij. xxxiii. De plecutione juliani. xxxiiii. De sententia ejus & athanasium.

xxxv. De fuga & latebris athanasij. xxxvi. & sepulcro mirabili. xxxvii. & theodosio & filio apud antiochiam. xxxviii. De iudicibus qui deputa a juliano epi & ultimis omnia sunt reputare. xxxviii & tremoribus & igne diuinitus accenso iuxta ab ydolis dedicatum. xl. De signis & virtutibus arrianis que in eorum sunt iudeorum. Explicit capla. Incip liber. x.

Ortium apud caplin. i. de arrij alexandriam p hersen. ebionitam, q pcto mri fuit orta. de morte suscepti sacerdotum. qua pter mris & ques apis eorum: etc. atq: ecclarum gla confessoris mis gundam. pfectis rerum mrarum dominica comone auctum. Et enim pbr quidam apd alexandriam arrij nie. uis spe & forma mag quam iuuante religiosus. s; gle ludisq; & nouitatis impie cupidus. pua qdam de fide & pfessione & q aia in gonem nunquam ueniunt eptr. Dissidet enim ecclia separare ab illa mediatrix dei patris sulu uel nata. filium conlaudant. Qres plimos in ecclia conuersantes. S; cum alexander epis naturalis & que cus, assiduis ammonitionib arrij cupere a pauo incepto & assertionibus impius reuocare. nec ille res e sua pdest & qd plerosq; iam stagio pestifere assertionis infecerat. in solum apud alexandriam. uerum & palis urbes, pximasq; dissidias, pnicio sum fore credens si dissimulat: a ceteris plimis ecclis: suis rem indicat. Quo latius inolescat. simo usq; ad aures religiosi principis quippe in oim studio et diligentia curant q ira s pueniat. Cum ille ex sua sacedotum apd urbem nicea eiale concilium conuocat. ubiq; arrium

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tuentas dcem ⁊ octo epis residendo: adē
juber ac de eis q̄stionib: ⁊ q̄onib: judi
; meo concilio Docto ap̄ nycēā cui.
Summmabile fēm principis. ij.
non puto retinendum. Nam cum ex di
vus pene locis ep̄i conuenissent. ⁊ ii sen
sol: duūis ex eis unū se quedam jurga
dcuulsent. mp̄liant fieq̄ a singlis
offendant libelli culpe. p̄bant ⁊ magis
adhiquum ad id q̄ ad ūtatem fiat.
annos duant. Ac nec undes q̄ phīm
iurgia ca sūmi negocij frustrarē. die
ctam statuit q̄ unusq̄sq: epūz sibi q̄
nonne hīc ydē desiderij. Et cum rediit: sus
cepit a singlis libellis. Es simlr os ihū
sino nicens. nec in eis quid dānetur
aperis. aut ad eos. Dō nos constituit
sacdotes. ⁊ finem nob decet de nobis
iudicandi. Vos aūt ī p̄is ab hōibz
judicari. Sp̄ quod dei sōlus int nos
expectare judicium. ⁊ ulla iurgia q̄q;
s ad illud diuinum referuent examen.
Vos enim ubi a dō data eius dij. ec
conuenes ī ⁊ ut hō judicē dos. s: ille
solus de quo scptum ⁊. Dō stetit in con
gregatione deorum. ⁊ in medio aūt dos dis
cit. Nō hos omissis. illa q̄ ad fidem
pinent absq: ulla aīaz ꝛsionē di
mgit. Cumb q̄reret oīs simul q̄
monarum libellos iussit cremari. ne in
notescēt ulli hominum simplicitas sacdo
tum. Verum cum p dies multos ī epūz
concilio de fide cp̄o ūsaret. ⁊ ī nulli dubi
a starent ac uelemēt cepias amq̄ fa
uerent. plures ī erant qui impium
crescēnt inceptum. Cumq: in eode
concilio cet confessorum magn⁹ numꝰ
sacdotum. oīs ariq̄ nouitatib; adū
cabant. fauebant ūo ei uni in quib⁹

catholi ⁊ ob id simplicitati fidei adūsi. D

Quamūo aūhoe phylosophy dialectici
iunxit hāc simplicitas fidei. iii.
Etiam ex his que nubi gesta referuntur
agnoscimus. Nam cum p studio reli
gois imperitos exoīm ordīa sacdotes di
cinisent. opinione cōmoti philosophi
q̄; ⁊ dialectici ualde nobiles ⁊ opmatissi
mi conueniunt. In quib; quidam ī signis
in arte dialectica p singlos dies offici
simmy examinis cum epis uiris. juris
q̄ in dialectica ī implubil erudītis
mouebat. ⁊ fiebat ingens spectaclm
conuentib: ad audiendum. docti ⁊
indocti uiri. nec in ullo gne philosoph
concludi a quoquam potuit aut stingi.
Tanta tenuit dicendi arte obiectis q̄
stionibus occidebat. ut ubi maxime putaret
se astringere. uelut anguis lubricus
labebatur. S; ut ostenderet dō quia non in
sapiōne regnum dei s; in uirtute sicut
in quadam ex confessorib simplicissime
natum uir. ⁊ nichil aliud scies ī nisi
ihm ⁊ hunc crucifixum unde certos au
ditores eos adhibuit. Et cum audisset
philosophum insultare uiris ⁊ callidi
se disputationis arte iactanter posse
ab hōibz locum uelle se primis ē philo
sopho sumere. Cum ho uiri q̄ sim
plicitatem uiri ⁊ imperitiam sermone
dum tacent nosse nt pudet ⁊ uelut pu
dorem q̄dam pro capiunt. ne forte
apd callidos hōies risui efficiant sci si
plicitas. Sp̄ stulte di sermonum ⁊ hume
modi sermones exordium. In nomīe
inquid ihu x̄ philosophie autor q̄ una s.
Dō unus ⁊ qui fecit celum ⁊ terram q̄q:
hominy quem de limo ter formauit
spm dedit. Vnusa q̄ unitas ⁊ que

(c) 2006 Ministerio de Cultura

non uidm̄ unquam ubi sui cāus ⁊ ip̄e
sui sēificatōne firmauit. Hoc ūbum
ac saꝑia quē nos filium dīm. humanꝰ
mīeratis entres ex uirgine nasciꝫ ⁊ p
passionem mortis a ꝓpria morte nos
liuauit. ac resurrectōne sua etiam ab
conditr uitam. quem ⁊ exꝑectamus
judicem oīm quę gīmus cē uēturū
Credis hīa cē philosophe: Ac ille ut
ut si numquam ullum sm̄onē contra
dicendi didicisset ita obstupefactꝰ uultum
diuertit. ac murmus a; oīa hī solū po
tuit rēndē. nīs audi. nec aliud uerū
cē quam dixit. Tunc senex. Si hī igꝝ
hī unquid hīa cē audisti. fiunge tuscęe
me. ac discipl̄m ⁊ huius fidei signaculū
suscipe. Et conūsus philosophꝰ a; dēplō
suos. uel ad eos q̄ audiendi grā aduene
rant. audite unquid ō erudita uri. Don
ūbis uēcum gesta res ÷. ūua ūb apolin.
eteque dioclitiāe dicendi arte subuecta.
Nūc ūo p̄ūbis unus pestis ex ore dioc̄
tis. ū pauci resistē ūlx uidetur. si hō
adūsari potuit dō. Et iō siquis uīm
potuit in his q̄ dīa sunt sīture q̄ sensi.
credat rīpo ⁊ sequat̄ hunc senē in quo
locutus ÷ dīs. Ita philosophus tanus
effectus. tandem se gratulat̄ est uict.
Fuit ꝓterea in illo De patientia ofes
consilio ut patientia ꝓfuit. iiii. —
Ho di ep̄s exegit ꝓa puerilꝫ confessōr
ex illis quos maximinus dextris oculis
effossis ⁊ simstro poplite succisso p me
talla damnauit. s; in hī tanta uirtutū
merita grā. ū signa ꝓcum ñ minus.
quam dudum ꝓaplos fecerit. Nam
et dimones tūn ūbo fugabat ⁊ egros
sola ōone sanabat. S; ⁊ cecis usum
dī reddidisse ⁊ paralīticos ad stabilita
tem artꝰ reuocasse. Quem etiam
in tanta ueīatōne ⁊ affectu hūr. ut se
pius cum uitra palatium euocatꝰ cō
plectat̄ ⁊ illum olim q̄ in confessiōe
fidei filiꝰ exosculans auditorib; oscula
demulceret. De spiridione epō ⁊ muralib
Exeorum numīo ⁊ siquid ei ⁊ v.
Adhuc eminentius fuisse dr̄ etiā
spiridion cipr̄ius ep̄s ut unus ex ordi
ne ꝓphetarum. quantum ⁊ nos ex qui
cum uidim̄ narratōne compimus. Hī
pastor ouium etiam in ep̄iatu positus
pmansit. Quadam ūo nocte cum ad
caulas fines uenisset ⁊ manus ipius
quo aditum educendis ouib; faceret
crēdidisset. mūsibilib; quibusdā ut
cultis restricti usq; ad lucem uelut ūdita
tortoribus pmanserunt. Cum ūo oues
ducturus ad pascua matutinis se agg
ret senex. audit juuenes absq; hūanis
uinclis caulis pendē districtos. Cumq;
cām nōre compulset. absoluit sermōi
quos nūtis uinxerat. Ne cis in amsi noc
turna cederet occupatio. tollite inquid o
juuenes unum ub̄ aretem ne sine cā
uenisse uidamini. quem melius prece
quam furto quesisse conuenīat. Tradit
de hī ⁊ illō fēm mirabile. Filiam habuit
hymenen ūne queri cum bn̄ mynistrasset;
uirgo destincta ē. Post eius obitū uenit
quidam dicens se ei qdam dēpositum
commēdasse. Rem gestam ignorauit
pr̄. Quęritum in tota domo nīquam
qd̄ poscebat̄ inuentum ē. Postulat ille
q̄ commdaūat ⁊ siccis ac lacrimis p
rogabat. ut sue q̄ illatum se certū.
ū commdatum recipere testabat. Pro mo
tus lacrimis ejus senex. ad sepulcrum
filie ꝓperat. atq; eam nūe clamitat;

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Tumulla de sepulcris. Quos uis arc pñs?
Commodiam unquid illius ubi pñsti?
Nulla locum designans. illic are tuentes
defossum. Regilius ait. communem tñ fi
lia ipsum retinet regnum. tandiu reposcenti.
Si tot milia alia eius referuntur gesta mi
racula que nunc ore omniū celebrant.
Tales g in illis adhuc ptib; p mlta um
in ecclis diu refulgebunt. ex qb; plim
in illo concilio fuerunt. Sz athanasi
ocem pri alexandri diadochus. alexan
drum epm audierit consilius. sene quam
plurimis nutans. Inter p dies singlos
agitabatur conuictus. nec facile aliq te
me de re tanta statuere audebant. Euo
catur tñ aruisium ocliumq; atti
duo tractatu assertiones ei⁹ discrimeq;
tas. q quid adiuuium ꝙ tñ deberet aut
stata summa cum dehibitione ejcta.
Verum p diuinum inhiumq; tracta
tum placet omib; ac uelut uno ore
et corde decernit. homo usion ó A A ó Vcion
scbi debeat. eidem cum patre sulē fili
um offiā. roq; firmissima omium sña. p
nunciat. Deum tantu. solu tñe fatle
dñm. quib; anti fides magis placet exti
sse certum dei filium ex nullis subsistē
cijs. q ii ex ipo patris deitate genitum
affirmantes. Deferunt ad constantinū lic
dotalis concilij sña. ille tanquam a tō
platum uehat. Cui si quis temptasset
obuiare uelut ō diuina statuta uenerē.
meritum sepretate actum. Sic g solu
cum anno septimo expti. reliq uo. xx.
milio unē se habno adquiescunt adsub
scribendum manu solu ñ mente. Cui si
multimodus auctor pcipue extitit neo
nicole epc eusebius. Inter q; in alijs
usitate alijs similitudine sic pea exta

docuit subsistere. q de singlis quibusq;
ecclis obtinentib; ea statuta figi ab
omnibus diuersitate. Exemplum a
equitatis fidei cor qui docuit unita
scriptum e. Explicit fides ingenerationis

Credimus unum dñm patrem ei. i.
omipotem omium uisibilium et
inuisibilium. et in unū
dñm ihm xpm filium dei de patre na
tum unigenitum. hoc est de substantia
patris. deum de deo. lumē de lumine. deum uerum de deo
uero. natum non factum. homo usion
patri. ó A A ó Vcion. patri.
hoc est eidem cum pñe subsistentem per quem oia facta
sunt que in celo et que in terra. Qui pp nos ho
mines et pp nram salutem descendit de
celis. et incarnat hoc est assumpsit carnem et
homo factus est. passus et re
surrexit tertia die. et ascendit in celos. inde
uenturus iudicare uiuos et mortuos. Et
in spm scm. Eos autem qui dicunt erat aliq
quando quando non erat. et
qua ex nullis subsistentijs fes est.
aut ex alia substantia uel sustantia dicit esse.
aut conmutabilem. uel mutabilem filium di.
hos anathematizat catholica et aplica
ecclia. ii. Statuit pterea obseruandum
esse in ecclijs ne quis ex his qui semel ad
pietatem ethnicis errorum uenerit;
ad eorum. iii. Et neq; mysteriis
eius et unica et dilectione generali accepto
baptismo aliquam cautius examinetur
electus fuerit. iiii. Et ut ne qs ex
ecclesiasticis electorum cum extraneis mu
lieribus habitet. precipit cum matre l'sorore.
ut animaduertat si que huiusmodi nectantur
psone. v. Et ut ceps si fieri potest
a uicis patrie epis ordinet. si hoc dif
ficile est. certe a minus a tribus. Ita tñ ut
metropolitanum epm maxime ut prima
uel auctoritas habeatur absq; ordinatione

pniam cē uolum. vi. Ne qué aiē epūs ab eccla ꝯpulit sue elicum sue laicum suscipiat aliq. Sane ne hi aut iracundia aliqua aii cōmotiōe. ui fieri sol; iuste fm rationum ñhiet. d ēnunt p singlos annos ut singlis qbq; punctis. sed ab oīb; epīs. pticiali ꝰ concilia agi debe. et deh̄oemodi negotijs noiam. ut si forte ab uno uel quo gstum. ꝯ ceīs eīnoē. Si recte ut ab oīb; ofirmē. vii. Et ut apō alexandriam uel in urbe roma uetusta ō suetudo fuer. ut ut ille egypti. uel hic subueniat. solicitudinē gerat. viii. Et ut si forte ui ordinando epō duo uel tres. p aliqua rationabilem causam. reliquos anteponat. et pcipue metropolitanū cum ceīs firmos hāt. viiii. Et ut ꝯcīp ultimos antiquitus tradita honoris p̄rogatiua sortiantur. manente metropolitani ipius p̄prie dignitate. x. Et catharos qui apud nos nouatiani s. si forte penitentes ad eccl̄am confugiant. ofessos ecclastica dogmata clicos ordine quidem suo suscipi debe. eum in plurium loco sedē. s; ordinatione dar. Sane si epūs ipōrum uetuat a; epm nostrum. debe eum in plurium loco sedē. epi uō nīm manē apud illum solum q̄ catholicam semp̄ tenuit fidem. in sua uolumtate ip̄e eum tali time honorare uolūt. uel si placuerit ut quetat ei ep̄ locum ūqeamē. hoc fiet in ip̄is p̄fate.

Ne in una ciuitate duo sint epi. xi.

Et si qui forte inoscente ad sacerdotium quecti. postmodum uel ip̄i alicui ō secrimnosum ofelli s uel ab alus reuelati. ut abiciant. S; et si qui ceīs ꝯlapsi fuer ignoratiam forte ordinatiōis neglexerit ut abiciant. xii. Et si q̄ abq; tēnas ut plecutōnub' lapsis ex cord agant p̄niam. q̄nq; annos ut catheci mnos faciant. et duob; annis post hi fidelib; cū in oīone jungant. et ita post modum suscipiant. xiii. Quibus p̄ confessionem in infirmitate positis. et petentibus uiaticum. subueniendum placuit. Et si recepti sanitate fuerint. inter audientes rursus ordinandos. Si uero qui ita rogauerunt. si iterum conualuerint. ad operationis consortium se debe continere. Si uero ordinandi tempus urgeat. inter hos tantum manus ei inponat. qui ante fuerant in ordine constituti. xiiii. Circūsūo qui ut ita recedunt penitētib' dēnunt. nullum nlim debe denegari. Siquis sane accepta communione si uixerit debe cum oratione et ea quę complere. uel cet p ut melius eps uoluit. xv. De catechumenis q̄ lapsi s. fuerunt tribus annis eos a catechumenor ōione segregatos. postea recipi debe. xvi. Ne de ciuitate uel uico a; in aliā ciuitate quis ambiat. sine epō sue ī alius clicus. xvii. Et ne q̄s clicus qui delicta ecē sua nulla assistente causa publica uagat. et ob eius. p alias eccl̄as suscipiat in cōmunionē. xviii. Et ut nemo ad eum qui ad alium p̄tinet sine uxpiens in sua ecē ordinet clicū aliū; ofiliumue. ad quem p̄tinet. xviiii. Ne quis clicus aut uirgines accipiat. aut fructū aut unum amplationem q̄ sol; in nouo tantum. uel exemplū. uel ī duplum recipi. Sed si fuerit cōp̄ hensus eum abiciendum. xx. Et ne diaconi plures p̄sumant uel epi. et ne uelendam in conspectu plurimor. aut illis agentib; solum nuntient. Si uero plr nullus sit in p̄sentia. nisi diuinum ī

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ipis nec annue. Dic ihū agricolas. Abeci mi
lene. xxi Et protinus dixit ei. Ecce ciuitas
introibitis in eā. xxii Et adhuc unū
que q̄m̄dem manus impōitōnē ñ. accē
pisti. Si quis uīr laicus ēe dicit. Igitur
cum de his. p̄ut diuinar legum uētā
dispositū ēt ēxcussēmus. Sq̄ de obstinato
ne p̄sbē. antiquum canonē p̄ quem
nulla d̄ aliquo uarietas omitt̄ ecclie
tradidisse omīb' nre dispōias ecc̄ie
p̄p̄a fides. monenias. atq; in occidenta
libus. una eadēmq; custoditur. Do he
Ecce idem ipse helena lena statim mi
conitantiam mat̄ femina te. vu.
incomparabilis fid̄. religionē animi ac
magnificentia singlāris. cui' ūe stātā
mus Ecce filius Et credēt. humiliamino
rata ultionib;. dioslimam petit. atq;
ibi locum in quo faciosēm corpus xp̄i
patibulo. affixum p̄pīdit. ab incolis
p̄pinq̄. Et ro eo adhuc medium dif
ficilis erat. qd̄ ab antiquis p̄fectorib'
simulacrum in eo ueñis fuit dīctum.
ut siquis ēt eorum in illo loco xp̄m ado
rare uoluisset. ueñiem ut dēt adorare. Et
obli infrequens. Et pene oblitōni dat'
fuit loc'. Sicut ut supra diximus re
ligiosa femina. p̄petuit ad locum. cele
ti s̄ mōtio defigitum. cuncta ex eo
p̄fana et pollita detrahens. in altum
pgrus ruderib'. tes confuse ordine rep
petit cruces. Sq; obtundebat repta munis
lectam unius cuiq; crucis inscriptā
p̄tis. Adeat quidem Et multus ille
q̄ grecis Et latinis. atq; ebraicis litter'
a pilato fuit conscripta. Sq; nec ipse satis
cuidīt. dominici p̄bat figia patibu
li hucusq; humane ambiguitatis inēti
dimmum flagitat testimoniū. Acci

dit in eadem urbe permanam quādam
loci illius femināgū egritudine affectam
semineē iacē. Macharius p̄idem temp'.
eccl̄e illius ep̄s erat. Is ubi cūctāmē regi
nam atq; oīs q̄ aderant uidet affecte
huc unquid totas que repte s̄ cruces.
et que sit q̄ portauit dīm. mīe nob'. ip
e ds. Et mḡtus cum regina partē ex
pīis. ad eam que dēmulcebat. dīxit i
tia genib; flexis ad dīm p̄cem fudit.
Et dominne De cruce saluatoris i
q̄ pungen ultimis ab hebeñ rep
tum filium tuum salute humana tu. vu.
gēñ p̄ passionē crucis confer digna
es. Et nunc in nouissimis t̄pib; aspira
in mea. mente tue. p̄quire lignum hēm
in quo salus mīa p̄pēdit. ostēde
ter q̄bis tribus. que cruce fuit ad dīm
cam gl̄am. uel que erat ad seruile sup
plicium. ut hec mulier q̄ semiuiua d̄
cumbit. tota ut eam ligni salutaris
contīgit. a mortuis tamus reuocatur
ad uitam. Et cum hec dixisset. adhibuit
primo unam ex aris. Et mecū profecta.
Adhibuit sedām. nec sic quidē aliq̄d
actum est. Ut uīo admouit tēiam. repē
te. aptas oculis mulier consumēt. Et ita
uilitate uirtutem recepta. alacrior mul
to quam cum sana fuit. tota domo
discurrit. Et magnificare dīm p̄cepit.
cepit. Sic cuncta mōtio regina uota
compos effecta. aplīm munificam eo lo
co in quo crucem repperiat. regia am
bitione construē. Clauos q̄q; q̄b; dīm
fuit affixum corp' portat ad filium.
ex quib; ille frenos composuit quib; ute
tur ad bellum. Et ex alijs galeam mebio
mmus Deus usib; aptam fecit armasse.
Lignū uo ipius saluatoris pte dēlit

(c) 2006 Ministerio de Cultura

filio. patrem ñ o rebus angl̃is sortiam
deliquo in loco. q̃ t nunc ad ñmoriam
sollicita ueñatõne seruaẽ. R eliquid t
h̃ moriam religiosi. amm regina ueñ
tibulis. Vngines quas ibi reppit do s.ẽ
tas j mutasse ad pristinum: tanta eas
d uocõne emisse dr. ut indignum ẽlẽt
si familiarium utẽtẽ officijs. s; ipa ma
nib: suis familie habitu sumeret. et
bum apponẽret t pculum ꝯrigẽret. aq̃
m manib: fundẽret t regina orb ac mat
rimpij. famulat̃ re se famulã d̃ p̃uẽret.
hec quid ultimis gestis. Inter otiam
pietate fiet. Sarmatas. gothos. alaq;
barbaras nationes. i quib ul' amicicijs
uel deuõne sin pacem prebuerant.
in solo ꝓpio armis coegit. N̄ q̃nto
magis se religiosus t humilẽ d̃o su
biẽt. tanto amplius ei ds ñmisa sub
debat. Ad antonjum q; p̃mũ hemi ha
bitatorem. uehit. ad ipm ex aphis. hit
tas suppliciter mittit. ut ipse ac libris
suis dño supplicaret. Jta i solum mi
tis suis. ac religione mitaris. s; inter
cessione sõr commendabilẽ se d̃o fieri
gestiebat. Sane q̃n tanti uiri. animum
feemus intõnẽ. d uertitab eis. atq; ith
tanus t solutatie mẽtis. ura in solitudi
ne uitam agens. ulus solummõ olerib
fuit herbarum. t d̃ d'monib; crebro age
triumphos. placũit d̃o ut sup̃ eũctos
mortales. utq; institutõnis sue plur
usq; in hodiernum mõachis exempla
relinq̃ret. nolite in aliq̃d ꝓponẽ. ille h
bellus ecclesie. q; ab athanasio scriptus
t latino sermone editus ẽ. Propt̃ qd nos
omissis his que ab aliis iam dicta sunt.
ea ñmorabimus q̃ quanquis gestorum
ordinẽ fides. ab his in q̃ lõge po

sim s. obscurior fama sublauit. De
ca d'uisione captiuitate fruñeti t
orb̃ de q̃ ad p̃dicãdum ũbum dei consij. xx.
sorte papas celebrata ẽ. cum alie alijs
pugnis obuiem̃sent. thome parthia.
matio ethiopia. etiq; adiens. exteriora
india bartholomeo d̃ sorte decreta. In
ter quam parthiamq; media s. lõgo ꝑ
ter tractu india ulterior iacẽs multas uarij
q; lingus t gẽtib; habitata. Quam uel
longe remotam nullis aplice p̃dicatõnis
uomeꝝ unq̃ sẽnat. que tñ temporibus
constantini tali quadam ex cã semina
fidei penna tinsep̃. Methodor quidam
philosophus unspiritu dei. loquẽ t orb̃
pscrutandi gã. ultroẽ d̃ india pene
trasse. cuius exemplo imitat̃ t meip̃
quidam tyr̃ philosoph̃. simili ex cã re
ad indiam uolut. his secum duos pu
eros quos hebraice. hatis ut post ꝓpin
quos instituerent. Quorum q̃ erat ju
nior editus. Alẽ frumẽtio uocabatur.
Jg ꝓuisis t i nostram captis his q̃b
annus p̃cedẽt. cum philosophi red
re cepisset. atque ut ceteros necessitor ea.
ad portum q̃dam nauis qua uehebat
applicuit. Ibi cum subito tumor. ut
si q̃o phebus s cum romanis d̃uctum
uicine nunciarent gẽs. omis q; apd eos
ex romanis nuñi fuisset ungulentur.
Jnuaditur nauis. philosophi cuncti cũ
ipo pariter ꝓmunt. Pueruli repti sub
arbore meditantes. t lectiones suas pa
rentes. barbarorum infestatõne fugati.
ducunt ad regem. Ibi rum ille altum
t editum s punctum fec. frumẽtium
uo quem q̃ perspicacem deprehẽdit.
et prudentem rõnes suas seruauq; com
mittit. Ex quo in honore magno apud

(c) 2006 Ministerio de Cultura

regē habuit sum⁹ in amore. Et ꝯ
riens rex. uxorem cum p.ruu
lo filio regni reliqte heredem. Ad
olescentibus aūt quid uellent ag
endi libam dedit facultatem. Q̄s
ñ Regina supplicter' eniti tāq̄
que mch habetet in toto regno.
fidelius ut secum usq; q̄ adolesc̄et
filius ei⁹ regendi regni sollicitudi
nem patiat̄ur. Et paulatim fru
mentus aū prudentia ad moder
anum sufficat Regnum. Jam
alius fidem puram Et sobriam mē
tem supplicter' exhibebat. Jdemq;
dum agrotat Et regni gubernā
cula frumentius haberet in man
bus: deo mētem ejus Et animos iustigā
te requirit sollicit' cep. Siqui inter
negociatores romanos xam cēt. Et
ipis patrem maximā dare ac munia
cupiebat. ut diuinitꝰ loca singla
faceāt. ad que romano ritu oēs
cā affluerent. Q; Et ipe multomagis
eadem faceāt Et ceteros cohortari fa
uore Et beneficijs inuitare: prāt q̄p
opportunū fiuiq; loca edificijs aliaq;
necessaria p̄beret Et omnimodo ges
tit ut xianor mihi semen euāg;

Edificio ecclesie p. eps gesta.

Et cum adoleuiss; Regius
puer cui p̄fationem reg
ni gerebant expletis omnibus Et
ei fide tractatis multum licet tenuē
tibus. Et rogantib⁹ ut maneret Re
gina ut filio ad uirilem ētatem
peruenirent. Edisio festinante
tirum parentes. p̄nq̄sq; reuise
re frumentius alexandriam pgit.
dicens equm nō ee opus occulta
re diuinam. Jgnit rem omnē
ut gesta est cum exponeret epō.
admonet ut pudeat unum ali
quem dignum quem congregans
tam plurimis mānis Et ecclīs cō
structis in barbarico solo ep̄m
mittat. Tum ꝯ athanasius nam
bis nup sacerdotium susceperat.
Attentius Et ꝑpensius frumētij dic
ta gestaq; considerans. in alio sa
cerdotum ait. Et quem alium u
enientem' unū talem inquo sit
dei sicut in te. qui h̄ tta possit im
plere. Et tradito ei sacerdotio
tedit' cum dñi gīa unde' uenīat
jub;. Q̄q; cum epe peteret; adu
ciam tanta ei data ee adeo immi
gīa dicitur: ut signa p eū aplica
fierent. Et infinitus numus tam
arum adiret ad fidem. Et quo jam
die puerb; et ppli xianor Et eccle fes
s et sacdotum cep. Qe nos tta gesta
n oppinione uulgi. s; ipo editio ti
ri pbro p̄modū feo. q̄ frumēti con
pius fuat referente cognouimus. De
Ecce idem tps duisioe gentis yber
eciam hyber ꝑcaptiua fca. xi.
gens. que sub axe ponticō iacet. ubi
dei federa Et fidem fidē suscepit Re
gni. Q; hui' tanti boni p̄sumit cām
mulier. quedā captiua que' apō
cos rapta cūfidelē sanc Et sobriam
ac pudicam duc; uitam totisq; die'
bus Et noctib' obsecrationes deo p
uigiles exhibere in admirationem
ee ipa tri nouitat barbaris cepit.
Et q̄d h̄ s uelle curiosius pquir'
bant. Jlla ut res erat simplicit
.x. se dñm h̄ rtu colere' fatebatur
Nichil ee h̄ barbari amplius sunt

nouitate mus mirabant. Verum ut
fieri solet; ipa plebeia curiositatem
quadam mulierculis inflebat. sicq; enim
tuma ex tanta deuotione capte. q̄ vos
apud eos ee dr. utsi parvulus egrotet
circumfat a matre ysinglas domos.
quo. s. siquis expti aliquid remedii no
un. ofat lauacra. Cumq; mulier q̄dm
parvulum suum p omis ecclesiam illuisset
ex more. nec aliquid remedii cunctas
domos lustrando cepisset. uenit ad cap
tiuam. ut siquid sciret hortaret. Illa se
q̄dm humanum remedii nichil scire testat.
dm tm suum xpm quem colebat dare
a desperata. ab hominib; salutem posse. cō
firmat. Cumq; catharum suu parvulo
sic posuisset. atq; ipa de fr oronem fudisset
ad dm. Samuum matri reddit illese.
Sermo defert ad plures. fitq; fama m
magnifici. usq; ad aures regine plata
e. Le dolore quodam grauissimo corpi
afflicta. mestitie maxima erat. Ro
gat ad se captiuam deduci. Illa ne ab
nuat. ne presumpe amplius aliq̄d qua
seuus fuerit indicat. Ipa se regina de
ferri ad captiue cellulam jubet; qua sibi
suu catharum suum portam. innoca
to e nie somno p' faciem. fama falsitate
fee cefingere. xpm q; ee dm deu summu
filium. q̄ salutem hanc scitat docet.
cumq; quem s auctore sue senserit ico
lumitatis. tute commonet; mutandum.
ipm namq; ee. q̄ et regibus regia dis
tribuit. et mortalib; uitam dat. At il
la cum lecta domum regressa mari
to principia cam tam subite sanitatis
aptur. Le q; cum p salute coniugis
sciat. mulieri munia deferri jubet et
illa horum unquid o rex. nichil captiua

dignat. Autumm despicit. angitum res
puit. ieiunio q̄ cibo pascit. hi solum
ei munus dabimus. si eum q̄ me illa i
uocante sanauit. vpm dm colamus.
Adhuc tunc rex segnior fuit. et interim
dissuluit sepius hic; ab uxore admone.
donec accidit q̄dm die uenante cō silu
us cum comitib; suis obscuri densissi
mis tenebris diem a prece noctis ob
scurem lucis subducta cunctis intergressib
denegat. Alius alio diuisis ex comitib
obeuant. ipe solus densissima obscu
tate circumdat. quid agat. q̄ se uertat
nesciebat. Cum repente animo salutis
despatione animo cogitatio talis asce
dit. q̄ si ue ds & xps ille quem upor
sue captiua poscebat. nunc se de his te
nebris liberet. ut ipm ex hoc omissis oib
colet. Illico ut hoc animo uolo s; sola mente
deuotat. reducta mundo dies regem a;
ultem pduc incolume. Qui; regine re
gressus ut gesta & pandit. et uocari iam
iamq; captiuam. et coram omnium ut
stadat exposcit. nec se ulterius alium dm
quam xpm uenturum ee confirmat.
Ad & captiua. edocet dm xpm suspica
orium uenturumq; modum ingressum
de his apte femine fas erat pandit.
Fabricari dm ecclam monet. formaq;
describit. Ig ne toto gentis sp' duca
tu rem ab initio que gesserat regnum
gesta fuerat exponit. fideq; edocet. et
unum unitate in sacris fit gentis suc
ceps. Credunt uni p regem. femine
p reginam. cunctisq; idem uolentibus
ecclia instruitur infanti. et eleuato iam
p matrem manu ambitu. tempore ut
quo columpne collocari debent. Cuq;
erecta prima uel secda unitum fuisset

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ad ẽciam. consumptas oĩmb; machinis ⁊ vouum hominũq; umb; cum media iam nobiscum fuisset; erecta ⁊ pars reliq̃ illis machinis engẽr. repetitus scalo ⁊ tcio ac sepius umb;. ne loco quidem moui aut tas oĩmb; potuit. Admiratio erat tocius ip̃. regis animositas tabescebat. Set cum nũciatu noctis oĩs aboestisset cũc tiq; mortales ⁊ ipa opa cessarẽt. captaua sola in oĩne pnoctans. manste ĩtrepe. Cum ecce matutinus ⁊ amicus cum fug oĩmb; ingrediens tex uidit columnam quam tot machine actor ip̃ mouere nequierant. erectam ⁊ fr vasim suam li bratc suspensam. nec ĩ suppõta. s; ĝn tum unius pedis spatio in aere pẽdẽt. Tum ño oĩs ppli clamantes ⁊ magnifi centes dñm. ñam ẽ regis fidem ⁊ cap tiue religionem ptias miraclis testimo nio pbebant. Et ecce murmur; a; huc et thuringabus cuncas in oclis conspectis vasim suam nullo contingente obtipna dpõta summa cum libratione sedit. Post hi reliquus mũs columpnaz tan ta facilitate sustinens. ut oĩs q̃ sup stabant. ipa die collocarẽt. Postea ú q̃n ecce magnifice structa ẽ ⁊ ppls fide di uinori amore flagrabat. captiue mouit a; impatorẽ obtinuum tot gẽtis regi nio misit. Res gesta exponit. sacdote mittẽ exortat. q̃ceptum g̃ se diuinus impleant. Hic illecum oĩ gaudio et honore transmissis. nitio amplius exhi beat ẽ. quamsi iagustal romano im pio gẽtes ⁊ regna ignota inuenisset. Hinc ita gesta. fidelissimus uis lucium gentis ip̃ius rex. ⁊ apd nos domestico mes. cui suma erat cura ⁊ religionis et ũitatis exp̃ũr. cum illeum palestinj

tunc huius diu in ultimis sais unam mit̃ degẽr. S; ad inceptum redamus.

Postea quam religio si principis mat̃ soror obtinuit. ⁊ helena summis romã pbro ꝑeam fri regni honorib; affecta ex insinuato. xii. hic hinc discessit. constantia tunc hemi delicta. filis augti solacis utebatur. huic accidit pbrum quidam uenire in no tram latiñ patrib; anti fauẽtem. Set his primo nichilissimo dies apd soro rem principis apime. Vbi ño multa fa miliaritas copiam arbuit. paulatim sermonẽ cepit. aspẽ insidiam dicens animo giatam ⁊ p simulatib; puta ẽp̃m suum rem contrariose exagitau se emulatõis stimulo ofiendi qd'ar rius apd plebem sais claris hiet. Hec atq; huiusmodi frequẽto suggẽns animos constantie suos effẽ. Qe ei rem obtã utitarẽt a fie atq; ab eo gram̃ proficisse. ut prius in familiari tatem recepta. ⁊ que s. ab eo p̃spexa humanit̃ suggererẽt audiret. Siquidem iam ex hac luce discedentẽ mecũ ẽare. p filis ño stabi ẽ sollicitam. ne forte p immoderatum penis regni sui patẽt̃ exci dium. Vbi ille monitis a sorore susceptis ⁊ fidem, p se gñaliẽ sollicitudinẽ cedens. accomodauit autem pbro. ⁊ in tam acẽsine d'exilio annum jub;. ut quẽ admodum de fide stetur; exp̃ret. Cum ille fidem conceptie. que in ejdem festum nim. in tba mta oratie. p̃fessionẽq; inde tur. gymnadem ⁊ imp̃ator. ⁊ putauit unam eandemq; in ip̃us ⁊ deitj oudi geth exp̃tione sibi am̃ciciam. in illo relaxat animj ingorẽ. s; filius cum xo oneth remittit examẽ. qmdem a; d'

Vbi de religione atq; pfectẽ. gentiũ dr. ab

(c) 2006 Ministerio de Cultura

dicatõnem ultimorum ex oĩm orbe cor
re sacdotes innumerabilẽ ad eos li d' ime
ci' sedens. ut si expõnonem fidei ei'
placeret. et eum ut pmundiam ũ assen
tat time circumstantium dinoscent. uel
nunc ab errore correptum clementi g̃
ipm judicio utent. q̃nquidem tanta fu
erat concitu molitio. ut ñ in psonã
ejus s; indogmatum pfunctãe fun
lata fuia. si tñ et epi eis alexandri cõmo
darentur assensus. S; ab his qdem qui
primo cepas ei' faũtes ẽ similitudẽ
subscpsant facile recepte ẽ. Cum ũo
alexandriam pceniss. ibi oĩe ei' fi'
tractum ẽ inceptum ẽ. q̃nquidẽ doli
apd ignorantes locus ẽ. Scientib; ũ
dolum utilitãe. ñ ẽ aliud quam rsum
motũe. Interea dum hec apd alexandriam
frustra agitant. uenerabilis augustus
athanasius in suburbana villa nico
medie. tricesimo et primo imperij sui
anno destinatus ẽ. his de successione
romani orbis testamento p. duodecim
scpis. Et in tpe qñdam athanasi cui
orientis regimen decreuerat. psens non
erat dr secreto accedens ppm. quem
a sonno commendatum suspitionibus.
et inde familiarit habitum. tradidisse
et testamentum qd' scripsit. et obtestatus'
sub sacramento ne ulli ñ constantio cum
uenisset in manus traderet. Cui et qd' en
uncii qd' erant in palatio fauebant
arte iudicio de morte imperatoris subp'
so usq; ad constantij psentiam nouis
noua temptantib; oppressis restituta i
regia pmansere. Cum ũo constantius
adfuisset. dpositum pbr restituit. Cui
brevi gia imperatori regni cupido ita ei
dumetus ẽ. ut q̃ imperare cẽtis ãbuer.
ab illo ẽ impari equanimit pateretur.
Ex quo dumeto ẽ imperatore. cepit d' ar
rij restitutõne suggere. et nolentes adq̃
esse sacdotes. uti cogeret pstitude. De ale
a tempestate xandrij et eusebij arrij
apd' alexandriã arrij conflictu. xiij.
alexander: in urbibus ũo maxime ofes
sor. apd' constantinopolim ait eque ale
xander. ũ ex animarũ scpas compluri
sacdotio fungebat. S; eusebius q̃ apd' ni
comediam erat. d' cuius similitudõne in
subsequendo supponemus ampla tpis spa
tia nactus et principi p pbrm familiam
effectus remotis omnia atq; arrianum reno
vare concilij gesta monet. Arrium neq;
quam apd' alexandriam cõmorantem
uenire fac et imperatorib; edictis denuo
omnes constantinopolim convocari. Qe
conuenit illi maxime q̃ arrium atq; eu
sebium sectabant. quoq; sepe cum alc
xandro congressi ut arrium susciperet.
nec tñ aliquid proficientes. ne abrumpere
quidem eo tempore audebant. Ad ultimũ etiam
ei diem statuentes. denuntiant ut aut
ipe arrium suscipiat. aut si remittatur
se ab eccla pulso et in exilium truso. Ab
alio eum susceptum scirent. Cum ille
nocte que ad constantiam inerat die.
sub altario iacens in oratione et lacrimis totã pri
gie duci. eccle caũm d'no commendabat.
Cumq; ut fuit; exorta. nec tñ alexander
ab oratione cessat; eusebius cum suis d'bo
uctur hereci belli signifer: domum arri
maturamus ascendere. eumq; apte se sed
at; ecce in jub. prestat' qd' alexander nisi
psens adquiescet expulsus cedet loco.
Grauorũm fama De pbroso arrij
expectatio quo ul' ale uncti. xiiij.
xandri pseuerantia. uel eusebij arriq;

(c) 2006 Ministerio de Cultura

nistantia delmatet. cumq; cunctoꝝ ai
cent. ut ni talli re ꝯpectatiõe sustinẽs.
aut ad eccl̃am ꝓgens. ejꝰ uerum ꝛ ꝓpoꝛ
sectã sua constipat. hũane nẽcitatẽ cũ.
a; publicum locum delmat. Vbi cum
sedẽt. uicesima ei⁹ atq; oĩa uisceꝛa
in se cessus chu um defluẽ. sta talli
loco dignam mortem blasphemie ꝛ fe
de meritis exsoluit. Ꝝ postea quam
eccl̃a nunciatum ẽ eusebio atq; his q̃
una secum inocentiam ꝛ sẽm uitã ale
xãdrum d̃ auro recipiẽdo fatigabant.
sta pudore ꝛ adopta dissimulatione disce
dunt. Tunc complex̃ simo a; gl̃am
dñi quem in oõne sua alexãder ad
dñm ꝓclamauit dicẽs. Judica dñe ĩ
me ꝛ eusebij nescias. S; hic ad ꝓsens
quidẽ paululum ꝙdem pudoris hab
uere. Comentẽres ño ut se hereticũ
ĩm ne forte sic res gesta ; integre
ad imp̃atoꝛẽ constantinũ puenisset.
et ĩ solum a ꝓfidia coꝛ in qua callid
utent tenebat. abscedẽt. uerum ꝛ in
auctores decepcõis fuę seq̃us aliq̃d
ex regia auctoritate dẽnẽt. ꝓponunt
peruncios quos iam in ꝓfidia dẽp
tos tenebant. ut d̃ aurij morte impa
toꝛ in quantum fi posset. comperire
et cõmunit̃ nosceꝛ. neq; aliquid quod
dei uindictam uidicare uidet. audiret.
Quib; ita gestis. decã fidei ũ ceperunt
ꝓsequi. Jg apd̃ alexãdriam defũcto
alexandro ꝛ athanasius suscep sedem.
Ꝝ ño ecc̃ idem uir acris ingenij ꝛ i
ecclasticis negocijs. ad prime uigilãs.
satis iam tame hereticis inuocuerat. cũ
a; concilium uocam. cum epo suo se
ne alexandro ueñat. Cuj⁹ suggestiõi
bus hereticorum doli ac fallacie uigilãt

erregebant. Statim g ut eum epm fe⁹
cognoũe iam id quod res indicabat. sua
negocia p illius sollicitudinẽ nõ facile
posse ꝓfligari omib; machis q̃re adũsꝰ eum
machinas decepcionum parabant. —

Verum ĩ in De athanasij epi coo
alq; ordine pi principijs. xv.

ijcitur paucis d̃ his um origine supra re
pẽtis ꝛ cui⁹ a puero institutionis fũerit si
cuti ab his q̃ cum ipo uitam duxerant
accepimus ꝛmemorari. Cpi quo apd̃ ale
xandriam pẽ mũltis diem alexander exi
stebat. cum p̃specta sollempnia con
uocãs ad suum finum clicos exple
tauit. in loco mari uicino uidet eum
puerꝝ sp̃ciem imaris ludum uoluta
tum ut fieri sol; epm. atq; ea q̃ in
ecclijs geri mos ; . S; cum uocauit de
ꝛmo unũ suus puerꝝ spectaret. uidet
ab his geri q̃dam ꝛ secretiora ꝛ mistice.
Pueros nec uocari ad se clicos jubet.
atq; eis quid emnus ipe iudic ostendit.
Tum abire eos ꝛ compũctos ad se pue
ros oĩs pios impat. Cumq; adeent ips
eis ludus ꝛ quid egissent. ut q̃m pue
tatur. Jlli ut talis hr̃ etas puoꝝ negaũe
primo. deinde rem gestam postmodũ pan
dunt. ꝛ baptizatos ee quosdam catholi
cos dicãt. p actum q̃ iudi il
lius puerilis ejꝰ fuit similat. Tũ ille
diligenter inq̃rens ab his qui baptizati
dicebant. quid unusquisq; sui⁹ ꝛ
ꝛpondit. simul ꝛ ab eo q̃ uestiuerat.
ubi uidet sectin religionis nre mum
cuncta constare. colloquit̃ cum decano ec
cl̃ie statimq; ad epm uocat illis q̃b; uestis nr̃
negationib; ꝛ ꝛpitionib; aqua fũat
infusa. nam ubi ñ delet. s; adimplẽ
ta que a sacerdotib; mos ; . athanasiꝰ

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ño.aīq: eos q̄uos iudus ille uel plūres
ībe ms̄ fūāt ul' mutilos, ducatis'
pūīnab: sub da offirmatōne tradit ee
dē mutilendos. Anno aūt tp̄i exacto
cum á notario uulgeret a grauiora
eo sufficienter achanasius fuit: mihy
cus. Anno tamē fidele dñi omē
ætatem apūīnab: restituit sacdos. ac-
uhāt samuel q̄dam in tplo dñi nutri
tus: a eo pgnite ad patres in senectute
uolu ad portandum p̄se efod sacdo
tale dignatur. S: iudus tanta in eccla
p fidei integritate agones fuer. ut
te hoc usdeatur dem̄ ee illo' qđ sēpiū:
Ego enim hothidam ei. quanta eī
pia oportat. p mīe ño. Jubui' a
pceptione. unīsus ejurauit obis.
et omnes s̄ principes āt. gās. regñ.
et ēētas coierunt adūus eum. Ille
aūt duumuiri illo ejulante eloquium
dicens. Si constitant adūsum me'
cathā. ñ. t. e. mīm. si evīngat adū
sum ñ pīum: uñ ego spalo. Nec
q̄m tanta de talia eius gesta s̄. ut ñg
mutuo quidem tez. uelī me pterene
prialē. nīcquo ño gestarum quam
plurima omittē. uīcto estuat animꝰ.
dum detinē ñ ualet. qđ reñat quid
omittat. X ño pauca nos que ad rem
pinent mmozabimꝰ. reliqua ei' tam
manali sine dubio mpora mutuata.
Jam uelī quod adhē posse juuenem.
Cum ubi constanti' Do constācij impa
ratis regnum sol' trās anno. xvi.
obtinuit. cōstantano fie ñ longe ante
Apd alsam fluuium á multis: mīfco.
ansans mirāq: gmanus. occidūtem
sibi uidutrie gubnabat. Jam cōs
tantius uncā t animo rego oū pmus

illis regni sui fautorib: latis indulget
p eunuchos ante impdia decipitur.
á pūis sacdotib: t mīmo satis studio.
pauus eorum conciūonib' obsecundat.
S: illi uentes ne forte adeundi regem
opia q̄nq: fieret achanasio t eum
d' ūitate fidei quam pūebant. sdin
sēpiunas edocēt omnimodis similare
eum apud quem pmeipē. t uelut oī
um socium ac flagitiosꝫ aggdiumꝫ
exponīe. usq: uīam corpis brachium
uelō dīatum impiator hostiliumꝫ
qđ ab achanasio exutum magice ar
tis gīa d'arsenij cuidam corpe sirma
uit. S: tali quam plima ēmmosa
simul t flagitiosa componuit. De
vib: et eunis concilio hereoꝫ ap
impiator ub; dyrum contra
uocato concilio achanasiū oggato
achanasium condēpnari. idq;. xvii
apd' dyrum nullo ecl'ie suo uno
ecommūb: aduenientꝫ q;. rebelio-
tunc comitē orientis. necñ t eo q̄ fem
ce, puniciam gubnabat. oggium u
ber. eiq; deduci' achanasi'. locuꝫ eum
uūmo brachio ēcumfert. nuuie enꝫ
ñ solum religiosas s; t uiles animas'
uiadit. De exuto brachio arsenij ceā'
re aūt q; dolis hereoꝫ t cilio uetꝰ
arsenij cuiꝰ brachium as. xviii.
dicdāt exutum. lector aliqñ fiat'
achanasij t occulte corueptōne ūpt'.
sueḡnte esse subtraxerit. Cuiꝰ lectura
optamus s. ad huiscemodi cōmotum
flagitiosi homines uti nullo cōpo
sita ēmmis. occasum eum apd' q̄ndā
quem fidelissimum scelib: suis credi
derant retinuunt. Fuerūt ad hūc
nullatebus potuit quo tuo nomine

(c) 2006 Ministerio de Cultura

crumnus mīnauēt athanasio. Et si
ue eum ipsa — hūmanas ōcēplatō
sue duma pulit pudīcia. clam p
nocas filiūqum cuadens clausūris. eū
ugauit dñm ⁊ pdie quam causē
dicende ad ēet ultimus dies. athanasio
sese arsenius obtulit ⁊ que se rerum
gestarum series hīet edocuit. Ille dom
ē hōmē. nē inuestīgē cuīqm de eo ipsē
ta uīb:. Jnīta scīnum agrē. in quo ah
quanta concamitate calumpme consecu.
oīs pene infenso animo adūsum ach
naīum pīudicatoq; conuenīunt. P
idem tps patrinicius ofessor de q sup
ñnnoxiissimus adherat. athanasij ino
centie conscius. Js cum uidiss; maxīmī
rīmorum epm. q una secum effosso
cló ⁊ pplite fuccino ofessor exercitat.
utrum p numia simplicitate uel ó ci
ēorum scelē suspectum. consedisse ē
cēas quos factionis malā socīauīat.
medium concessum adire ñ ūrē. te in
quid ó maxime cum quo in unum atq;
dem confessionis insigne ÷. cum q in
parte mortale lumē effossūm clarioē
diuīu lumīnis deliquat aspectum ÷.
te uīquam ñ putat sedē in concilio nī
ligātum ⁊ cum uīqua gēnab: tra
ne. Jnectaq; manu dexteram cum ó mī
dio eoz. ac ó singlis instruens. pcula
d hunc athanasio cōmunione sociauit.
S; unūm cā dr. Puna uīaudiuerē accu
sato mulieris cuīdam que se dīēt ah
quando hospitio athanasium suscepisse.
et ab eo noctu uel ó suspicantē. uim co
ruptōis ē pfessam. Jmmutuci ad hec
jubēt athanasius Jngrī cū dimidio
plīo suo. cumq; monet ut postea qm
mulier dicēdi finem fecisset se tacēt
ipe ad ea que dixerat ipdēt. Cumq; mulier
ea que dicta fuerat posuisset. timotheus
comitus ad eam. ne inquid mulier ego
mami apd te aliqm. aut uīm d tu asse
ris fec? Tunc illa ut mulier se taluī
pactas hīt obuiugans timotheū. ni
tu inquid in uīm fecisti. tu in illo loco
commaculāti castitatē mam. Simul ⁊
dūla ad judices. obtestans fidem cepit
ula se dīē. Tum oīs nobilitas pudor
hīe cepit qd tam facile tacente eo com
pōta ēmus patruiss; cā. Jnīt pmis
si s iudices hīe de muliere qone. uī hec.
uel p quos aut quoīn fuiss; aperta ea
humina. qm uindicandi libras penes
accusatores erat. Jsne tamē a; aliud
ēmen. pfert facinus scelis manifestum.
Ty; inquiunt ubi nemo possit ulcīscī
pretiosi decipi. res agitur celis ubis ce
lantib:. Brachium hīte aiunt athanasii
accusat exemplum. Hec ÷ arsenij dextera.
quam tu q̄m ul'ad quos usus excoleris
indicato. Tum me. Q's enim unq̄d uīm
arsenium noīat. ut hanc ipī dextram ee
cognoscatis? Et sumserunt aliquanti
q̄ se dīēnt obtime sciē arsenium. Jq̄b:
ñ nulli erant abq; conscientia factionis.
Orat de hinc a iudicib: athanasius. ut
hominē suum quem negotiū deposcēt.
juberent introduci. Cumq; introductus
ēt arsenius. dextram ei' unam athana
sius. concilio et judicib: ait. Hic ÷ ar
senius. Et alteram ei' michi omnium
dextram. Ty inquid ⁊ ÷ dextra ei'. Hec
÷ et similitra. Hec aūt quam tibi offer
manus. uīm sit uos requirite. Tum
uel ut nox q̄dam tenebre accusatoꝝ
oculis infuse. quid agerent. quo se ītro
rent nesciebant. Jpm tenuīm ēe arse

mum testes qui paulo ante scire se dixe
runt. Verum quia in iudicandis oppressionibus hominis cū consilium gerunt fraudes omnium repente attollit. magnum est athanasium et decipere oculos totius ecclesie clamat. nec debet ullo in ultimo tali homine unius fidei impetu. suis cum manibus dicere parantes. Sic. michaelā quoque cum cetis et precepto imperatoris deiligere. Exprimum enim dispensatum manibus peccatis erratis eluere. ac sic fugere qua solum possit salute assequi monuit commodare. Concilium tui finis quemcūs. tamquā si nichil animo deplorandum fuisset. ut offensum dei mentes omnibus athanasium adeptum. et gesta in hunc modum facta potentie mittentes. a sedis sue finibus impiore audacie cetus eius impulerunt.

Hinc iam toto orbe De fuga et latebris. prefug. agit athanasii. xx. num. nasius. nec illius ei tute ad latebrorum secreta locus. Tribuni. pretoria. comites. exercitus quoque ad inuestigandum eum mouentur edictis imperialibus. prima diuersorum apparuit. siquis unum maxime. si minus esset caput athanasii detulisset. Ita totas regni urbes furtiua aditus eius cum eis dies adesse celauit. Intra. vii. annuus amnis ita lauisse fertur illacrymabilis nilus aquam. ut sole nusquam uideret. Sic cum puellam que solo domus officii quoque ei latebras preuertente uidebat indicare fuisset. tamquam dei spu ammonite ipsa nocte quoque ad eius comprehendendum cum indicibus uenerit. per annos sex mutata. aliud locum. sta illi quoque uenient frustrati dimisque. ut fugam uiris dabit ancilla ut falsa iudice pena

summus. Vt constans imperator pacha
rum natio fuit athanasio semper fidei
ne gra quoque ecclesie uendicauit. xv.
ues. alieni latebre sue fierent. et occasio
calumpnie innocentibus quereret. nichil
s ultra animatum in athanasii regno
presumens. ac constantius partes profug
abscedere. a quo satis honorifice reli
giosequi susceptus. Quo cum eo quem fam
comperat diligentius cognita. subito ac
fidem pacto se compulsse quod sacedos dei
summus athanasius. mite fugas et
cellum patetur. Iunc tuto recte fa
ceret. si absque ulla molestia loco suo re
maneret. Si id noll; sane futurum
ut pe id impleret regni eius anima pe
nemans. et penas diuinissimas de auctori
bus sceleris sumens. Quibus septus
patratus constanti quod posse facere ea quo
minabatur consequi erat fidem. similia
ti benignitate ultro uenire ad se
athanasium iubet. et leui increpatione
pristinam ad ecclam suam permittit ire se
curum. Admonuit tum imperator ab im
pio consiliarius ii; quod magnum athi
nasii quod epi possunt de te. ut unius ex
mitis que sub alexandriam ecclis
concedas pulis eorum communicare
nolunt. Tum ille deo suggerente pu
ratum in pe diuinum reperit. Et quod est
unquid imperator quod potentia valeat de
negari quoque patrem omnium his iubendi:
Sic; unum est quod oro ut meam quoque petitu
inclinam libenter admittas. Cumque seni
omnia que uellet quamuis essent difficilia
promittet petauri si hi unum ecclet
libens aut athanasius. Hoc est quod rogo
ut quia hic nam apud antiochiam res
agebat sine nri pli quo ibis communicare

(c) 2006 Ministerio de Cultura

nostmt. uiam eis tēle accrat ecclām ;· Equissimū ꝑ uidet et ualde ꝓuidum
ictus ꝓponit imꝑator. S; cum rem
detulisset ad eos quoꝝ assiis utebat.
neq; ꝑ se uelle accipe eccm neq; ꝑ dare
rñdere. qꝝ plus sngli q; qm abtim
b; cōsulebant. ꝺa imꝑator admiratus
eius prudtiam. ꝓpetare eum ecclām
ad suam suscipiedam ecclām jubet.
S; cum maneret sccē mqtor stans
regis simul ꝙ ut fugeret. exemptus.
Rursum in athanasium uenēs ill ecc
tores principis odia resuscitare cpit.
fugitiuq; de ecclā in loco ei⁹ ggoꝝ
qndam ꝓfide ꝙ immanitatis fuc lo
cum mittunt. ꝺ=Iam ꝑ prius qndam g̃
gorum mittant. Rursum fugerāt
latebre colecta adūsus athanasium ꝑ
cipis ꝓmē locum ponunt. ꝓmia
et honores delatorib; polliceūa. Jpe
q; cum ob undecim mens ti me regnū
q; recuꝑatum. ad occidtis partē ue
nisset. ꝙ extrneo tiranno regni solus
ante potuit. fatigant occidtales epi.
et ꝓceptōnem acconectium arriane
hereos cgē adgdiunt. athanasij per
condemnatōne ꝓmissa ꝙ uelut obiect
ualdissimū obiectōne sublatā. ꝺ Octo
Ubique apud apud mediolanū habi
mediolanū to. xxxviii. eusebij lu
cpz dclij ꝺ. uocāt. cffm xxxviii. cōz catholicoz.
Plures ꝺcepti. dionisius ilo. eusebius.
paulinus. gallicanus. ꝙ lucifer solum
ce in negotio ꝓclamantes. asserēteq;
qꝺ subscripto in athanasiū ñ aliā ob
cām quam destruēde fidei mouisse.
in exilium tusi sūt. Ursis ꝙ hylarius
jungit. ecās ul' ignorantib; ul' ñ credē
tib; fraudem. S; tali cōsilio gestū fuisse

negocium rei ꝙtus docuit. De ari
lis namq; nicensi concilio. xxxii.
e medio sublatis. continuo sinod. apō
arrianū aggat. Illi sodin ea gētiles
tales apō sectam compositā cal
lidi hōies ꝙ ūtiles. simplices ꝙ impios.
occidtalium sacōtes facile ꝺcipiem
unt si modo. apponēdo eis quē magis
ase et adorare uellēt. homoysion
an, xpm. Illisq; ignare ubi. oμοιος
oμ quid significaret ignorantib; uel
ut in fastidio quodā ꝙ execratōne sen
mo deduct, xpo se credē ñ ὁμοιος
oμ. confirmantib;. Sic multoꝝ ꝓter
paucos q; scientes. ꝓlapsi s. aiam ꝺcep
ti contra ea q; ꝓs apō nicā sēpserāt
uenientes ὁμοιος oμ q; ignorantes ꝙ
ab sēptis alienum. simonē. auferri d
fidei ꝙfessōne ꝺnunt. communionē
q; suam hereticoꝝ sectare maclant ;·
Ea tempestate fames eccl̃e fedat ꝙ adm
modum ꝑpis erat. Non enim ꝺ ꝑius
ab ꝙtus. s; a ꝓprius uastabat. fuga
bat alius. alius fugabat. ꝙ unq; d' eccl
erat. Ara nusq̃m nec immolatio. nec
immolatio nec hostia. ꝓuaricatio
ñ ꝙ lapsus erat ac ruina mlt. Si
milis pena. s; impar uictoria. Simil
crucians. s; ñ simil' glādio. q
dolebat eccla ꝙ illius casum q; ꝑpellēb
ad lapsum. De libero epo urbis rom.
Quur liberius q; p̄ jumum. xxxiii.
mauri quem filiū. ꝓsentat fuerisse
tem in urbe roma ꝓdem ꝑs sacōtū
simgebat. in exilium trudit. in cuius
locum fere ꝺcimus suis ad hereticis
subrogat. ꝙ non tam sectē d̄sistere
quā cōmunionis ꝙ ordinatōnis com
uenia macl̃at. De ultimorum et

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Iritimis ño cirillus alexandrie epis. xxxiii
p̄ maximū confusa iam ordinatōne fac
cessio fuscepto aliqñ in sroe sepñ ī com
munione uersabat. Apd̄ alexandriam
ggessus hus p̄acit̄ ui rapcum epōtaī
gelus tanc magis ⁊ juris dicñdi credito
faces quā sacdotum unitatīdū ārel
giosis officijs ethimarer. D p̄mixtioe ap̄
Apud antiochiā antiochiā epō. xxv.
Iane diuisis ip̄is: multa ⁊ adhuc
dum confusa gesta s. Nam defuncto
eodoxio cum mixti diuisarū ubiū ep̄i ad
ullam sedem sūma ambitione nitent̄
ad ultimum meletium de selucia ar
menia euocant sua decreta concilij il
luc transferunt. Q̄ tñ ab ipis rursum
in exilium trudit̄ qd̄ contra opinionē
p̄cepti. ñ auius; nām fidē exp̄ in eccl̄a p̄
dicauit. Qd̄ magna plebs ab eccl̄a ōpul
sum secuta ab hereticis sacrificio abhor
ruit. D stimate arrianoz qd̄ in tres
Hēa partes diuisū ⁊ q̄dā eoz enom
ri ab uno. alij macedonij. alij ño
epō ⁊ p̄manserunt arriani. xxvi.
in senectutem p̄ceruies malicia dfur;
sacdotes et ppli q̄. anio duce primum
fuant ab eccl̄a diuulsi in tres ōnio sec
tas partesq; finduntī. Nam ille q̄s pau
lo ſrius diximus ñ acquiescentes eusebij
eēnomij; similitudinib; cum anio exili
um grauiss; primorum nec ip̄i anio re
gressio de exilio communicare uoluerūt.
eo qd̄ simulata confessione cōmunicas
sis q̄ de ip̄o sulij dei p̄is filiū sentiēt.
q; ip̄i ea que p̄mo docuerant anio exilij
extimab: creatum ⁊ fēm ñ nati filium
fas filij seu proles in pudica blasphi
mia affirmabant. qd̄ ⁊ p illoz obtrī
mentū q̄am p̄ equum uallonis ⁊ la
tus asserebat. Q̄monij corpore et
ām lepris ⁊ mōr exōis: morbo re
go corrupt̄. arte tñ dialetica ꝑpotens.
plima omia fidem mām sēpsit ⁊ di
putandi leges secutoribus suis dedit.
A quo ⁊ nunc eunomiana hereses
appellāt. Ajus q; macedonij mīe quē
ris explis nimo pcio necessarios. apd̄
othāmopolim obtinuerūt epim q̄ si
milem p̄i filium ꝑfitebāt. hoc spūm
scīm eque ut ill blasphemarent. tñ ab
illis explicit̄. q; similia ū de p̄e ⁊ de
filio ꝑdicarent. Hoq; ño ris ajungit̄.
a quib; de spū sco diuisa sentirent. hā
pestiā illa hēsim que p̄ arrium primo
q̄ de imis exulāt caput. subito trifor
mis apparuit. P eunomianos qui
dīt p omia dissimilem filium pa
q illō q̄e similis ee possit facturā
fām. P arianos q̄ dīt q̄ similē q̄dem
posse dici filium p̄i laborare gīe. non
appetente nāe in q̄ntum. s. p̄ creatos
creatū consentē. P macedonianos. q̄ dīt
similem q̄dem filium p omia p̄i. spūm
ño scīm cum p̄e ⁊ filio nil hīe cōmūe.
Hec q̄dem unt̄ illos ita gesta s. S; sic
de ceteris sequam; discessi s ⁊ ñ s cōpūc
ti. Plurimum tñe eoz q̄ uocabāt anio
nem uicam gen ⁊ monachā p multa
apd̄ cōstantinopolim uicinasq; ꝑuincias.
et epi nobiles macedonij s magis emor
tua. D fine ostantij imp̄atoris ⁊ ortu
S; cōstantij imp̄ator. Juliani. xxvii.
Sorum juliano que cesare apd̄ gal
lias relinquerat dignitatē s augti sp̄ūs
ꝑsumpta armis ne obuiam pa
. xx. quarto p̄ occasum p̄is imp̄ij
anno in oppido cilicie in ip̄o raīe def
functi. De epis exilio relaxatis. xxviii.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Post quem julianus ꝓsumptum ꝓpus. deū ut legitimum solus obtinet romany regni principatū. Is primo uelut aligueras ꝗam gesta constancij. eꝓs julij; deinceps uelauerat. Post ꝙ̄ adūtū mō tota nocēdi arte consurgit. Jnām ꝙ̄ sup erant epi. deinceps uelauantē. ꝙ̄ Jam ubiq; urb̄ rome eps. constancio juuente regnāte sus ⁊. S; hoc utrum qđ adquieuit uolūtati fuerat subscribentium. an ad ꝓp rām gīam a quo. pficiscens fuerat exercitus mouerit: ꝙ̄ deo compertum non habeo. Lucifer aūt cum exoraret ab eusebio qdam; in partib; uicinis egꝫpti fuiant re legata. ut ad uōtum athanasium ale xandriam ꝓgerent. communicq; tractatu cum his q̄ sūt fuiant sacerdotib; de statu eccl̄e decidente. ꝓfitentem fuj abnegantis legatum ꝙ̄se duchēm suum mittit. atq; ipe uicino anno antiochiam ꝓgit. ibiq; dissidentib; adhuc partib; si; ī unū tn reuocari posse sperantib; si talis eligeret eps g̃ quem ī una plebs s; utq; gauderet. ꝓpōsitus catholicē quidem ⁊ sēm uite ac ꝓmia dignum sacerdotio plurimū epm collocauit. si; tn in quem adhesēre plebs utraq; ī posset. Deinde ap̄ alexandriā scōz epm Lucifer uidens eccl̄e. omīa ca et tribulatōne uis cuiq; uit. Alius uidelicet fidei calore fer uitib; nullum debere ulterius in sacerdotū recipi. q̄ se ut cuiq; lubitum communiōis contagione maculasset. Si; q̄ unanimes ap̄ tolum q̄dam ī qđ s uane erat. si; qđ plurib; expedire. ut q̄ inuicem xp̄m. q̄cum eēt omnium usta ꝓ salute eternā humiliatus se ociendit ī mortē. q̄. Q. mue rim mortuus uita. dicebat melius ē hūiliari se paululum ꝓ delectos. et uiciniam ꝓfectos. ut eos fili ingerent. nec sinet solus ꝓtectis mitto celoz regna defendēte. si; ē gloriosius si cum plibus illuc meremī jniciare. ⁊ ō rectum s uide ri ī tn ꝓ ecclesiarū; ampliatus. reliq; sacerdib; dantē opus. si forte uellent ab juuato error ꝓfugere. ad fidem patrum tractandaq; comūia. nec negare aditū ꝑ de uniab; quin poti de eoz dissiōe gaudē. qui ille cuiusdā junior filius patrē dño pulsum sibi ꝓsemetipm retib. nisi oblatū susceperit unus. si; et dignus patrius ornat ab; deprimat. ⁊ amplum fidei receptū. et stola circumdat. ꝙ̄ quam qđ aliud quam sacerdoij declarant insignia. Hec plurib; extat apud patrē sermo filius qđ mutuo receptū. nec tn mutuū habuit ī deinceps quantū nocte cōtraxerat. ī uno tn die. Dehis qui Quos g̃ hereticos eodē deinde dā s. simas ex euangelica auctoritate xxx. ꝓbatas. ordo ille sacerdotalis ⁊ aplica approbasset. ex concilij decreto. adhuc certisq; q cum ipis erunt arcenas jnjungit ꝓcessio. occidimus uo eusebio decernē. Addit sanctus in ullo concilij decreto. ⁊ de spū scō plenior disputatio ī eidem subiecta. cuius pat̄ ⁊ filius. ⁊ ex spe scō crederet. nec quicquam. prius in ecclesia ait ex ore. annum. aut unius postulatue dicet. Sed ex dissentia subsistentiaq; ī finem eas ꝓ septam mortē ⁊. qđ greci οὐσία ousia uel ὑποστασις hypostasis uocant. Quam ex eum dicebant substantiam ac subsistentiā

(c) 2006 Ministerio de Cultura

umum uidem⁊ qr̄es ſubias ñ un dō dñs. nec tres ſubſtãtias dr̄e debem⁹. Alij uero q̄b: lōge aliud ſubiã quam ſubſtãtiã fig nificare uidebãt dicebant. q̄ ſubiã ipſius alicuiꝰ naturam uōlentq; qua omnitate designet. Subiã aũt unꝰcuiſq; pſone hoc ipm q̄d eſt⁊ ſubſiſtere oſtendat. Idcq; ipſi bellij hoſtium tres ēe ſubſtãtias cõfitebãt. q̄d q̄ tres ſubſiſtẽtes pſonas ſignificare uidẽt. ne ſuſpitionẽ tamen⁹ tamq̄m illius fidei ſectatores q̄ tantẽ in ūnitb; dñi⁊ ñi in reb: ac ſubſtãtiã eſſe confitẽt. S; de incarnatõne uerbi cõpletiũ ÷ q. acep̄ q̄d ſuſcepit dñs neq; ſine ſũſu neq; ſine aĩa ſuſceperit. q̄b; oĩb: cautꝫ modũq; compoſitas. unuſquiſq; ſuã ſuo cum pace pręrit.

Sz euſebiꝰ cum Decuſebio⁊ hyllario uocãt; atq; p eos ecclãrum chiam⁊ inuenit; i reſtitutione. xxxi. a lucifero cõtẽ poſſeſſatõnẽ ordinatum ep̄m pręſentia⁊ indignatõe coplꝰ abeſſe. neutre parti cõmunionẽ ſuam relaxans. qua digdiens in pręſentiarũ ſe actũm in concilio. ut his eis ordinaretur. ep̄s a quo pars ne tota diſceſſer. Ille nãq; ipſis qui meletium dudum de ecc̄ pulſum q̄. p fide recta ſtare ſecũ nõ ſe junxẽrãt a pręſules catholicos. i. q̄ cum achimaſio ep̄o ſuãnt. ex quib: ⁊ nos ſumus enim. ſed ſuum principatum ſuumq; ordinẽ tenuit. Hos g̃ cum ut unum reuocare uoluiſſ; euſebiꝰ nec dñ primus a lucifero pertuliſſet abſceſſit. Tunc regreſſus meletius de exilio quia cum eo numeroſior ipſis erat eccl̃is reddidit⁊ ex eo tam pręſentem ſinodum cum ecc̄is orientalib: ep̄is habuit. nec dñ achimaſio junctꝰ ÷. Indignãs lucifer injuriam dolens q̄d ep̄m a ſe ordinatum apd̄ antiochiam ñ receptũ; eu ſebius. nec ipe recipere cogitat. Alexandrinq; decreta concilij. S; conſtringẽtiũ legati ſui unicũ. cum concilio ipſius anteceſſore ex̄teſtãtur. Si uo recepiſſet. oĩa ſuũ firmitudinem uidebãt inceptũ. Dnde hi mirantumq; debilius cum ex utriq; parte concludẽtur. Alegit ut legato ſuo recepto ꝯ cetos ſuam diſpenſ; ⁊ placitam ecclãr: ſta regibus ad ſanctiõe pontes. ſine q̄ extra morte pũctus. q̄s ſine mutando ñ huiꝰ⁊ cum tenẽ expta cõgi ſpatio ſolent. ſine hi animo immobili ſedẽt pu rum firmauit. Ex ipo enim lucifẽ anorum ſenſima q̄d hic; p paucos adhuc uoluntꝫ ſumpſit exordiũ. Euſebius uo clemens mentem ſuam medio pontẽ ac cleto ris fungebãt offo. ſingulas quaſq; eccl̃as abſtracta infidelitate. ad ſanctã recte fidei reuocabãt. maxime q̄d hylarium quem dudum cum cet̃is epis in exilium tranſiſſe minarum⁹ regium tam⁊ in ſtalia pũctum⁊ eadem g̃ inſtauranda is eccl̃as. ſtudiumq; patrum ut q̄ma cõ mobilẽtem.

De ſcriptis hylarij. xxxii.

Nili q̄d hylarius uir natõ lenis⁊ pa catus ſimulq; eruditꝰ⁊ a; ꝑſuadi dum commodiſſimꝰ. rem diligẽtia⁊ ap tius ꝓmulit. Q̄⁊ libros de fide nobilit ſcriptos edidit. quib;⁊ hereſeos uſurpas. et uerum deceptõne⁊ male credulã ſi plicitatẽ ita diligẽt expoſuit. ut⁊ ꝑſi tes⁊ longe pontos quib; ipe ꝑ ſe diſſẽt. una uoce ñ ꝑcatꝫ pfectiſſima inſtruc tione corrigẽt. Ita iſti duo ingẽ. uelut magnifica q̄dam mundi lumina. illu cum radiam. gẽtibusq; ſuo ſplendore ra diarunt. ut oĩs⁊ de abſconditis angu lis⁊ obſtrũctis hereſeoꝝ tenebꝛ fugarẽt.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Sulianus De psecutõe julij.xxxiij.

ꝑquam ad aliena ꝓuincias bello pulsa turus aduenit. ⁊ publica quam priuata curauit. ꝯ ydolor; cultum fieri ꝯpit ultra. Callebat ecclas psecutor. ⁊ ut. neq; tormentis ⁊ ꝓmiis. honorib; blandiens. ꝙ suasionib. maiorem pene ꝑte partem. quam ⁊ minis ꝑpulisset cito. Studia autem gentilium ꝯnos adiuꝝ ꝓbens. Ludos hortat illis sols ⁊ deos deasq; uenerarit ꝑte decima. Oblatas singulis in aris. ⁊ immolandas iubet. Petitionem ꝓuinciar; iurisq; dicendi ꝯmissa statuit ⁊ debe committi. ut pote quib; lex ꝓpria gladio uti uetuisset. Et ꝓfecto ita est die in hujusmodi legib; exꝑtos ꝙq; aliquid ⁊ furtum ut callidi. ⁊ ꝙd minus uideat crudele decidet.

De seuicia et ꝯ Sulianus ⁊ gentilismu achamsij. xxxiij.

ficere philosophie imagine teneri putat. Etenim cum uelut uetus ꝑpetrare cupiens. conuocatis ad eum pontifices: achamsij nauclas. et quoscunq; augurum magos ꝓpius. omnes pariter allegauit mihi sue arcib; successuris in peius. Achamsium uelut ꝯmune obstaculum sustulit.

De fuga et latebra ⁊ tum mirabili ejusdem. Achamsij. xxxv.

tum ruens. tum obpugnat ecclã. Ibi q; cum metu ⁊ fletibus ꝓ ecclãstantes. ꝓhco apd eos usus sermone ꝓtulerit. Solatre unquid o filij contristam. ꝙ multum ⁊ cito ꝓcessit. Cumq; obsedissent et nauj ꝓ multum fluminis ꝑagere. comes q. ad hs ꝑpm missus fuisse cognitus ei tanꝝ instanter cum inseq; cep. Et cum forte apud ciuitatem achamsij nauclã. quoddam locum. compte a ꝑcunctab; ꝓ egum ee ꝓsecutoꝝ suum ⁊ iam tamq; in ꝓpinquo immane. Comites eius qui simul adhe rant sed; bonum suadebant. ad fugã ꝓsequi ꝓtinus ꝑcunctan. Cum ille. Solatre unquid o filij dubitem. magis ⁊ ad finem ꝓsecutionis. ut sciat qui longe sit ꝯ ꝙ nos destituere quam ꝙ ꝓsequitur. Et omnia manuela ꝑagere obtulit. et qui se infestabat angelos. Ille ꝙ nullo genio fugam ꝓficisci posse in ꝑpetuum ⁊ uenire qui quererit. tamen ꝑcunctes aliquos ⁊ negare posse ubi audissent ee actum fugam. Cumq; ꝓmisset uenisse cum ꝑ longe. cum tota celeritate pergentes ꝓ ut. ut nanum festinas cape. qui ante oculos ꝑpetuum uide ⁊ potuit. Ille uo di uinitate minus ꝙ alexandriam uenit. ibiq; tantas latebras usq; ꝓsecutio cessaret ee

Obitus Julij ⁊ sepulcro martiris et aliud julianis babille. xxxvi.

nus uecordie sue celeritatis monstrum. Nam cum delphis in suburbano antiochie juxta fontem castalium locatet apollini ⁊ multa ex his que ꝙdam ipsa fuisset. cãsq; filiis ꝓpinquitate ꝓfectis duobus. demones ajunt. babille martis sepulcrum ꝓximum ⁊ ꝯ ipsa ⁊ mo ri. Cum ille uenit galileos. hoc eum mihi mos applicare solebat ⁊ auferre se pulcrum mihi jubet. Igitur ecclã una ipsa commouens. matres ⁊ unã. ꝯgines juuenesq; mixta exultatione fuerint. tandem longo agmine archam mihi psallentes summis clamoribus ⁊ ceruicibus dicentes. Confundantur omnes q adorant sculptilia. qui gloriant in simulacris suis. Hec ut audiit ꝓpius ꝓ sere milia psallentium tanta exultatione psallentium omnis ecclã ⁊ uicinum clamoribus resultauit. Vñ ille ⁊ ꝯcã ꝓximos

rabiem deduct⁹ ⁊ ill. acta die compluri
canos trucidi jubet in carcere. ⁊ penis
ac cruciatib; affici. De theodore sceleste
& tiburtio fris ap antiochiā .xxxvi.

Ceis ñ placuis hic; ēt gñalis in fris
crequit⁹. ⁊ appinitum unum q̄dā ado
lescentem q̄ primus aētate discipulorum nūc
a prima luce usq; ad horam decimā. tam
crudelitate ⁊ tot mutatis carnificib⁹
tolit. ut nulla etas simile sem memi
nit. Cum ēt ille in ardico sublimis. sē
mē in laqb; uitam amore mchi abui
tē; ut uultu sereno ⁊ leto. psalmum
quem prudentius ēē decētat meminit.
Cumq; se om̄i crudelitate tyr⁹ mchi egisse posset. reapto i carcē
juuene abuse fer⁹ impune. ⁊ ad egit
nuncias se. ac mortuū se tale aliqd rep
tare uelle; de cetō. aliquā ⁊ illis glad
ex gloriosis q̄erer. hunc dicendum
ēpi nos p̄ modum apd antiochiā ujdim⁹
eum requirentib; eo si uiuum dolen
tib⁹: ex integro dicebat dolens se
quem parum uixisse audisse ar̄ q̄dam
juuenē q̄ sanctā ecclesie catholicē
et fidei. Abstīgere ⁊ aquam frigidam
siquā uidisset. ut se ē delectatum.
ut tunc mestior fris sit quo deprim⁹ de cu
leo justus ē. Commutat⁹ ḡ impie p̄
uersionem pacem melius se ēpos dei
cūm. ꝓfectus quidem ⁊ ēt illis mort.
Jn manq; meam ā fris. an ab hostibus
confossus p̄ānum ⁊ ruit. miles p̄sūpti
augustalis impij. ⁊ ut finem fecit. tan
ta uio ei⁹ ad decipiendum fallacitas et
calliditas fuit. ut ⁊ infelices judeos
uanis spēb; illectos. ut ipe. agnoscant
illuderet. Quos primo omnium mora
tos ad se uitandos esse non dubitarent.
eumeis lex sua de sacrificijs imponer. ut
illi occasionē se inuenisse ꝓpis mī. ñ
justissimus impium ñ in solo ultimo
templo. ut nanq; ꝓcepit lex. ⁊ accep
ta ab eo reparādi templi licentia in tm
in totē puenisse uideat aliquis eis. plu
rium mentē mouet. Jg er omnib; loris at
q; primeys ouetē judei. locum repli
tum igne consumpti adgn cepe comu
te ꝓpriandi opis ab imperatore concessio
sallustio sumptu publico. ⁊ primo res
omn⁹ infantia gessit. Jnita infantiae
rius cepisse. ⁊ uelut regna ⁊ regni te
pestib; communia aem⁹ ac seruilia os
timare. pius in magno timore ⁊ fiducia
agē. Judeos conatib; q̄ deceptis a juliano
Cirmus p̄ptim ultimus aggressis
maximum reparare .xxxviii.
ostentōe ultimis ep̄s iudeus. Apis ḡ
sumanitus. cuncis cernentib; adhibita.
mchi omnino deberat quin ut die posti
uetib: deinceps noua iacere fundamē
ta. Cum ēt eps diligēti consideratione
subtiliter ex his que in annalibus apīa
de templis legūt. ut que in cuiuslibet om
nīs ꝓpriae ꝓstitet. nullo genere fieri posse.
ut ibi a judeis lapis sp lapidem ponet⁹.
tes erat in expectatione. Ut uidem tie
Et eor mente que ad motu ubi ⁊ ig
nem prēdium opus ni diuinit⁹ acce
tam sola restituit mot⁹ so ab illicita d'dūt
ignis Auerte ⁊ in solum ineptus .xxx.ix.
fundamentorum clara longe lateq; iacēt.
uet⁹ ⁊ ceteris pene locis confusa ōplanāt.
Postea q; publice in quib; judeos mirtu
do que opi uidebat⁹ inisse ōmanebat.
Ad solum deuert. omnis judeos q̄ repri
oppidene. Luce uno acta. cum se mala ei
dem effugisse. ad reparandos q̄ oppidi fue

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ecinqua mulcticio concinnit. De signis ⁊ ruinis
Edes erat quam mirifice ⁊ructa; ⁊ rificis
ut templi dei misa. hmis q̄ in exitu misa
aditum int duas portē q̄ sunt judoz. xl.
filum complanate. in qua feramenta.
alia; opi necessaria fruantur. Ex q̄ subito
globi quidam ignis emeuit. ⁊ p̄ mediū
plateę p̄cipis adustis ⁊ examinatis qui
erant ludeis ultra citraq; fugit. Ij nam
septi ⁊ fiegnatissime p̄uocam illam diem
repetens. pinacis p̄ celsitudē. flammis
ultricib; exhaustus. Cum nullam penitus in
gressu ⁊ceptatione omis q̄ adesse dei ira
solum nec dum confectam munu. Nec
si casu fieri credēt. in sequenti nocte in
uehemtis omnium signaclin crucis ita
cunctis apparuit. ut q̄ dele. p̄ fidei infidel
tate uelut fer. nullo genie ualet abolere.
Sic dei ira judei atq; gentiles. locum fum
et capta manu relinquerunt. finit lib. x.

Incipit capl̄a libri xi. i.
De exu ⁊ religiosa mente principis romani ⁊ de fine ejus. ii. De exu inde
tanq; ⁊ualitudi. iii. De dominione arianoꝝ ⁊ ple
cumonibus' hoc; hereti. iiii. De uncuib. ⁊ my
stibulis sanctum qui fuerat in egipto. v. De
psecutione que fuit apd eccam. vi. De malo
quem regina fortunam gra sue pfectur epm.
De domno iudice. vii. Quare sanctum ex deplo
ratoriu ⁊ tunc ut hemo habitabant uastitudi ex
sugia faciendi. viii. De exilio ⁊ sancto ⁊ sancto exilio
tis epi. viii. De damaso sep. ⁊ urbini subreptione.
x. De ambrosio epo. xi. De ualentiniano ⁊
ne. xii. De gratiano et theodosium imperio.
viii. Ante ⁊ gratianū imperū theodosium ingem
participem coluerit. ⁊ p̄ multa religiose ac fortiter
gesta imperium tocius subeubuit. xiiii.
De ualentiniano puero. ⁊ matre eius justina q̄ hereti
cam ecclam defendens ecclas pene omnes hic. xv.
De benigno magri memoria dedit confessoꝝ. xvi.

De theodosii nepotum gestis ubi de magnis triumphis.
xvii De theodosii ⁊ ualentiniani interfectione ⁊ tyra
nide. xviii De ruinis ⁊ structionibus
ecclarum que p̄ ipsa ut dicunt antiochia ⁊ finitur hic.
xviiii De apollinare ⁊ hele eo. xviiii. De
epis qui successerunt p̄ ordinem. xx. De pugnis
morbis; apud alexandriam. xxi. De tua ⁊ templi ejus
pietate ⁊ subitione eo. xxii. De ruinis que ⁊ce
pto pugnantium decore sunt. xxiii. De locustis mor
tuis tempore ⁊ ruinis pene alexandrie adustis. xxiiii.
De ⁊ anopi uicini ⁊ nitro. xxv. De ecclis nup
que in idolorum locis constructe sunt. xxvi. De
solomonis sepulcro uiolato ⁊ reliquis apd alexan
drum constructis. xxvii. De ruinis templi apud ale
xandriam adusto ⁊ signo epi ut loco eorum uenire.
xxviii ⁊ nemum aque nili fluminis quam per
ui uocant ad ecclam deuenisse. xxix. De natiuitate
ni fluminis uicini ⁊ ortu eugenii. xxx. De epis
solomonis monachi. xxxi. De apparitu belli adue
sus eugenium theodosii ⁊ uictoria ei⁹ ⁊ omnib; magis
quam ruine ⁊ ruine. xxxii. De fine theodosii
p̄ uictoriam ⁊ arcadio atq; honorio libris ei⁹ atq;
heredibus. Incip liber. xi. Capm primum
de ortu et religiosa men
te principis romani ⁊
et de fine eius. — . —

Post julianum necem. tantorum
cuique ab romana repte impium. Is
namq; sub uno edemq; tpe impius et
confessor. ⁊ male illum extare depulsor er
rans. q̄ am cum in penetrum ēt ⁊ eer
ent ingere uastarus. ⁊ doctores uri ab eo
summus consilium trahentes romano
cuculum dare. cumq; appetitus ad
suscipiendi impij trahetur insigna. ad
ecctum julianu sacrilegi primatum.
dr̄ q̄ am asse. se in posse impune es. q̄
ecr̄ canus. Tum omis pun eadem quiq;
uoce ipudenter phibit. ⁊ nos eam sum

PARAGONA

(c) 2006 Ministerio de Cultura

nec prius quam lumē noctis auferret. ad quietē ad impium uolusse. Denq; statim adfuit ei diuina clemencia ꝛ̄ quę omnem spem cum clausi undiq; hostib; teneret. nec euadendi facultas ulla subpeteret subito cunctos a barbaris oppressos ab ꝺ̄o liberauit. pacemq; deposcere. ꝛ̄ effectu q; uicta assumpta ab; eccl̄a q; uastata in integrum restituit. Sed ubi uigens ꝛ̄ uotis annus pace optata. ad romanor regimen ē solum clarus q; hue uno se orbi exoriens partibus aperta diffudit. rem publicam q; pene ruinas pristinas omni moderatione aggr̄e requirit. Ecclesiarum uo ꝛ̄ am ꝛ̄ in sedis hui⁹. nec ꝛ̄ meatus ꝛ̄ constanti egit. sed lapsu preteritis admonit. honoratis ꝛ̄ officiosissimus luctis athanasiū req ꝛ̄. ab ipo formam fidei ꝛ̄ ecclesiarum dispensandaq; suscep̄ modū. Sed iam pristina principia. mores in naturā corrup̄. postremū ꝛ̄ cui nubes ortus sui apud cunctam diem obiit. Deo tamen

Post hunc nationum in ecclesiam ꝛ̄ cumulum suscepit. q̄ nakenus. 11. p̄fecturā agitauit. mitia fidei exp̄sit. complenit in illo dis qd promisit. pro ꝛ̄ quem cernuplam in p̄sti seculo retribuē ꝛ̄. Nam q̄ mittam. p̄ ē reliquit. nec p̄ unum. Is in orientem regni assumit fidem nationem ꝛ̄ s q̄rens ecclesias partes delegit. ut ante orientales reliq̄. Sed nales tumoli sectis. atq; in usu p̄ trium fuer. Nam eps egre ecclesiam. ꝛ̄ p̄bros ꝛ̄ diaconos ꝛ̄ monachos. ꝛ̄ cuncta alexandrie p̄sidere. usq; ad totū tam decor ꝛ̄ ignib; ardebat. multaq; nephanda crudelia in eccl̄a molitus ē.

Sed hec omnia p̄ archanum ordinis. Nam illud singulare uidet diuina q̄dam ira ꝛ̄ phibitus. dum uidet̄ in ecclesiam. Illum mediatus ꝛ̄ triste committe. Ꝺ dormitio circa ea tempestate ne athanasius ꝛ̄ ipse cum quadragesimo cathedrā huius sedis. ꝛ̄ anno sacerdotii sui athanasius post multos agones. multasq; persecutiones ꝛ̄ time carens quieuisse: ut prescisset tamen ꝺ̄o successore patrum tribulationū suar̄ participem ꝛ̄ socium delegisse. si; meus ante me pastor eps. Iamno ꝺ̄ō ad quem adulatc lupus. Et per q̄dā uanem p̄nus confessionis. ad urbē ꝛ̄ manu p̄fugit. Meus ne tamē mutata ꝛ̄ mediocritas alteri. seruior ꝺ̄ō ecclesias efficiendi ꝛ̄ ita illuc in sanguine. ut ne sitim quidem aliquam religionis ꝛ̄ inde sedē. Cuius primo ingressu tanta ꝛ̄ tam ꝑua in imagines ꝛ̄ commente cede gesta s. que necem p̄fectoribus gentium minantur. Ita p̄ fugis equū ꝛ̄ cetera. p̄cedes ꝛ̄ domus flammasq; quib; inimicos ofecit. ad monasteria furoris sui arma conuertit. nactus hemū. ꝛ̄ bella quasdam mōdi. Tria milia simulant eo amplius uiros p̄ tota hē mum secreta ꝛ̄ solitaria habitatione dispos oppugnat parte aggreditur. mittit armatum equitum ac pedi mānum. trecentos. ꝛ̄ ueteres duos tamquam auulsum barbaris pugnam elegit. Q̄ cum uenissent notam uelli sitim uidere hostes suos gladys direxit ꝛ̄ nichil aliud dic̄ ī animo ad qd uenisti? Ꝺ mirab⁹ ꝛ̄ dem temporis ꝛ̄ mirabilis. fuit monachor pies q̄ fuer ī egypto. uita ꝛ̄ magistra ī nitor. gratiarū. ꝛ̄

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ysidorus. alumq; machum⁹ atq; cruciat.
et pmules antonij deplꝰ pegrinum et
maxime in mte dcta pmab: habeluit
uu. q̄ consorcium unte⁊ actuꝰ ī cum
ctis mortalib⁹. s; cum frus anglis hīc
cdumē. & ysens uoi loquor⁊ eorum
gesta refert. quoz in passionib; scōrus
ē pmus. Ivy duebant cōtram dñm ī
mortalib; telis. s; fide religiosus arma
tum. cōtrum meritō uincēt⁊ qui
sanguinis sui passione uictor xpm se
quet⁊. ad celum. q; dum in tabnacli
pūia⁊ comites expectarent ingressore⁊
suos. delatus; ad eos homo dum mē
bris oīmb⁹⁊ pīpue pedib⁹ aridus. s;
cum abeis in nīe dñi ofo cōt pmer⁊.
statim confirmatꝰ ē plante ei⁹. ex die
tib⁹ illis in nīe dñi q̄ quem luce⁹ pcēdē.
singe⁊ sta in pedib⁹ tuis⁊ red ad do
mum tuam. denuo erurgis⁊ celles
tis dicebat dñm. ostendens qr ūe esset in
eis dās. dñi aliq̄ntulum uo tpis. ecce
q̄dam regum se deduci ad cellulā ma
chari. que erat in deserto iuxta dictum
torum. & postea quam cōe multo ex
ercitum labore puen⁊ machario ī
regnū dom. constitutaꝰ valde mille
nis imagine tristitiam portās. lamen
tis solacio caruit. Tam uo sermone fi
des comulescēs. despue unquid ad eo⁊
q̄ eum deduxerunt. applicare me ad illā
partem parietis⁊ ubi culture semper
solet. & cum fuisset animo⁊. paru lu
ti arroi mī patres obtrectare uidebat⁊. as
similens palme sue sr̄pōm. Ragit⁊
ut aquam de puteo ex quo bibe soleant
haurient. & humore soluens glebam.
celeriq; huc oculos sr̄ ungēs⁊ lauās
d aqua que hausta fuit. repte recep
tum. ita ut nullo indigens ammicto
reuertat sua. S; ne solum ipsos illos
agēt quos ascendentes in cuiꝰ ingo
dns nocte. cum oīq; domo sua regressi
et do gras referens. rem ut gesta filat in
dicant. Idem ipe machari⁹ lernes pelū
cam habuit cellule sue uicinā⁊ q̄da
die catulos suos cecos ad eum uelua p
duc⁊. atq; ante pedes ponit. At ille cum
misereret: p cecitate catulor⁊ uehā sup
plicasse. regnū dīm ut eis redderet
usum. & recepto matre legimus rede
untes ad spelunca⁊ paulop ipa cum
catulis egredies. pelles ouium lanatas
plurimas uelut munus p susceptā gra
ad senem referentes. quib⁹ oīs cuctas.
eraī fores eo depōtas abscedit. Nec
si singlor⁊ mirabilī gesta pscq; uel
mus. excludemur a ppōsito ueritatis.
maxime cum ī narratōne ppria opis
lare uideat⁊. & nullis oīmb⁹ lucē nō
erubuit. nec aliquid retinere inuitum
muneribus: decuit. qui mimo iub; pue
ros ipos aggē suo nimio clam raptos
mansiuncula quadam egipti. pallidulos
deputari. in qua competat nemmem
pfus ē canum. quo p hi ut absq; sola
cijs. uel absq; osuetis acib; uiuēt. Se
nes g̃ cum duob; solis pedissequis. noc
tu ad mansiuncula deducunt⁊. in qua erat
tplm q̄dam suma uenatōne a loci in
colis obstructum. Cumq; primū nau
cula senum hospitem sibi uidisset. con
cite subito sacerdotis templi unus ingo
filia correpta spu cum ingti uocifera
tione⁊ clamoribus usq; ad celum datis.
p medios agi ppos cepit⁊ circuos duc⁊
uentus stridens huc atq; illuc rabida
ea ubiare. Cumq; ad spectaculum

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tam migꝛis monstꝝ nayeme cum ẽet
facẽdocꝛis filia qui homne ꝑcipuo apd
illos erat ꝓpi conuenꝛsset. ꝙ annis eꝝ
uiptam seqꝛis puellam usq; ad na
uclam senum. Jbi ꝯo ꝓcepta eoꝝ ꝑdi
bꝫ ꝙ ꝓfiata clamare cep. Ꝺo nemſt
huc o fuj simmi dei. amicꝭ nos ꝛ ue
ꝛnolis euolue tomcalys. Jn hj loco de
pulsi undiq; laceramus. Quoñ uos
nequaq̃m late ꝓcurrimus. Celumus
amicꝭ fodꝫ. ꝓlos iños trasq; reapi
re. Cum h dicta meꝛpuꝛ ab eis cucus
sꝑs effugiẽ ꝛ puella cum una eꝝ puẽ
tib; iacebat ad pedes mi ꝛpis aplẽtem.
Ꝙ tibi; euentis ꝑdicatoꝛes eis fidem
dñi nꝛi ihu xꝑi in tanta afflionẽ reper
tos ꝓfiteꝛunt. ac statim die ꝓpa ma
nu; suas antiqssimum ꝛplin ꝛ in sum
ma uenatione habitum destruentes ꝛ
eccl̃am confestim hedificauerũt. ꝙ ad
destinatum spatio ꝛpis egꝛeꝭ. quib;
frem fecũt ñ ulla s; unꝛ. Sꝫ h cum fu
isset alexandꝛe nunciatum. ut ne
ne forte ꝛ fugam in eam ꝯa ꝓa con
surgeret. qua arte tanti belli in hoꝛ
bꝫ s; des uideꝛet. scribit eos reuocari
et in hemum remitti jubet. Dum hec
in egypto gꝛuntur. nec in alijs q̃de locis
ꝑsecutionis flamma desidet. De ꝑse
cutiõe q̃ fuit ap̃
ꝓtamie uꝛbs fuꝭ ecclam. v. –
tum ꝓpiꝫ. et dnome apli reliquis or
nata. Vbi cum imꝑator ꝑfos iudi
set ecclis electos in campo hie ꝺuen
ciendum. tanta dꝛ uiacundia accẽsus.
in ꝑfectum suum pugio ꝓmꝛ. et
fuisset nisi q; sic iussisset detunata.
Ar ille ne: eet pagnus ꝛ inuꝛis abi
ꝓtore fuit; affectus. ñ considerãte

humanitatis alia die ad uastandu ꝓpin
quissimus fac̃ li ipm cnub: ꝙ occisa iõci
dere. quo. s. cauẽ se ꝓssent ne iue
nirent. Quanq; ꝓssim dare solito maio
rem possim mouet. agricq; oĩa quo q̃q
quam minime. uel si fi posl; nulli pci
cerent. Vidit ñ frequentiorẽ solito ꝓpin
quiõe ad locum. cuncte ꝓpinques ꝛ feth
nare tamẽ in ueꝛit ne q̃s deẽt ad ñ
rem. Intra uidet q̃dam mulierula ma
na festinanter ꝓpe de domo sua ꝓcu
rre nec claudẽ hostium. nec aptam
ua mulier habitum dei: diligẽtius
ꝓcussit. tamẽ q; paululum secũ ta
citurn. cũ rapido impetu ꝛ officiu ag
nine festinationem. Cum ille ukra nõ se
ens. appꝛopinquat mꝫo mulieꝛ ꝛ huc d
ducat. Cumq; fuisset adducta. q̃ nõ
infelix mulier. ꝓpius tam festinat. Ꝺo
campum. ut quo catholicoꝝ ꝓpis cõ
uenit. Nñ inquid audisti q ꝓcep
illuc ꝓgat. ꝙ omnis uꝛficiat q̃s ꝓuenerit.
Audiui inq̃. ꝛ ideo festino ut ibi ꝓcu
ꝛat. Et q inq̃ paululum mihi ꝛ adhis.
Vt ꝓpe ant mirum dicq; meꝛatum.
Ꝙ cum audisset; ut malignissim. recedẽ
ab offo. ꝛ omnia uehementiꝰ ad palaꝫ
jubet. Et ingꝛessus ait imꝑatoꝛi. Subu
re matrem si jubes ꝓpriã fum. ep̃ ꝙo
qd ꝓcepis impleꝛe ñ possum. Cumq; eo
cussisset cuncta d mulieꝛe. repꝛimit ꝛ ꝑsecu
tionem. Eadem q̃q ecclia uehit ꝓfec
tionis ꝙ constante. ꝓfectui metallo
refulgent. Hõ enim in ubis unicuiq;
fides. s; in cultus et cultibꝰ ꝓfectus.
q̃ in roma erat catholicum ee. s; pene
ꝛcipue. apd alexandꝛiam. ubi nec sepel
endis q̃dem corꝑib; mortuoꝝ. hbi fa
cultas fiebꝫ erat. dum lucꝝ omia

(c) 2006 Ministerio de Cultura

magnitudo et feritas gentis. D moyseo.
Mirar lamaeno: quē regni samace
gitas regina uehe nox gētis fue ppo
mens bello pulcherrimo. et arabicē epgi. vi.
iuncias oppida atq; urbes quatē ueniā
q; simul uastare pruncias cep. Cumq;
fregitq; bellis romanū arcuisset;
tum et primis pempas reliqs uastet
pfugam. oratam pacem si alit se ā
plenitudinem pmittat. si moyses qdam
mine monachus. gentis fue ordinatē
eps. q; in hiemo partib: suis ppinqua
uitam solitariam ducēs. mitis. et iu
ab: ac signis q; faciebat ds pillū mag
nifice monebat. Petito ea; principi in
dicata romano. sine ulla dilatione ju
bet impleri. A ducib: uris q; ibi nisi eh
ei pugnabant. Caput moyses a; si
dexterum suscipiendum. alexandriam ex
more dedicat. Adē lucius cui ordinan
di defuit offin. Le uso moyses pie
ab: ducib: q; pugelant cum
et pplis. ut. Ego qdem me ni ee digni
tanto sacerdotio judico. Verūpē si ab
qua lic; in me indignio diuina dispen
satio putat explenda. dm mim ch ac
ne dim retor. qd lucius seor sagie
pollutas et cruentas fr me no eiciet
manus. Cumq; lucio tam grauis nota
insitum se uidet in cclis plimorum.
quare unquid o moyses tam facile cō
demnas eum cui fidem ignoras. Au
si te de me aliqs alit indicauit. audi fi
dem meam. et ipi magis qm alius cre
de. Tum ille. Deine unquid o lucei do
ctis tuis me q; magnib: aggredi.
Bene in fides tua nota e. quam pres
tant fm dei p metalla damnati. q;
in exilium tradi. pbi. duchi etiam ia

ni mis habitacli relegati. Vestis alii. et
alii. gnib: utebat. Humilo p unor es
fides que animb; capiē. et quam quocūq;
pundet. Ago me tam e. qd qui ipo
recte credunt ista ii faciūt. Nā ita mato
re decore formar. qm pungebat nece
sitas rei publice consulēdi. cōpulsus e
adjecere ut ab epis qs in exilii tribut
sacerdotium sumeret. Le susceptio. et gēs
fortissime pace tenuit. et fidei catholice
custodiuit ureā concordia. De dri
ce cum apo mo udente alexan
drianam drino. vij.
Iplos. et ubem nebulosi aeroris tetra
pfidie caligo suffundet. uelut lapidā
qndam duma luce fulgitē. dixim;
dns ostendit. Deciq; uita atq; ifractis
quem ad eccle gām dei mine conectius
credatur. hec animū necario di cōm
mouenda ub pauca uidit. Js namq; i
parua etate cum adhuc i prima infā
tum ignorant elementa. hominib: oriūt
maioze scientie desiderio ut luminis i
flammat. Hec despōnem cupiēs ad
ipiendi pfius e. cum audiss; sepi
in cugio. qm qd apo hoies impossibi
le e. possibile apo dm. Hac g diuina
pollicitatione confisus. undecimē dm
petiuit. ni ut ocl; carnalium usum.
s; ut illuminatione cordis acciperet.
g; discat ni pib: studia ac labore. et
juges cotidianas; uigilias. ni ad legen
dum s; ad audiendum adhibeat. ut
qd alius uisus. hi illi conferat; audiat.
Cum uo p incubationis labore. sopno
ut fieri sol; legib; aduenisset. diuino
silentium illud ni adjectum ut ocli ani
ducēs. tacitum mundum aīal ruminans.
etium quem acceperat ex meg reuocet.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ctea q̄ diudum p̄ientib⁹ ex libris lectō
ne cognōuat. īmoꝛa tamō retrahēt.
ut ñ tam audisse q̄ lecta fiant. quā
desēpisse ea mens fue paginis uis
net. Ita ueru dō doceāt. in tantam
diuinaꝝ humanaꝝq; rez eruditionē
ac scientiam uenit. ut sole ecclāstē
doctō exīstēt. Abrachmasio q̄dō ecclīq;
sapientib; meacla dei uiris ad modū
platus. Ꝙ; ī oēs q̄ue dialectice seu
geometrice athronomie q; uel arithmī
tice disciplinis ita eēt p̄itus. ut nulli
unquam philosophoꝝ aliqua ex his
artib; apponens obtāēeum uel adiudē
quīūt. Ꝙ; statum ut rōnationes eius ac
cipet. mḡrm eum ī ullius de q̄ apposiū
Ꝙ; crederēt discipline. Huius aliquanti
dicta uel cōmuniē disputata ul'apponē
tib; rōnia adhibitis notariis descripsē.
que ī nunc in magna āmiratione hñ
t. Hos tñ qui ī nuc uoris ei⁹ ex parte
aliqua fuimus auditores. ea que a
nōnullis dicēte eo sēpius legimus.
longe maiorē grām ī diuinū nescio
quid ac supra humanā uocē sonans.
in illis magis singulis q̄ de ore ipius
p̄ferunt agnoumus. Hunc ī uīs an
tonius cum fidei athanasii testimoniū
latinus adiūsim arrianos detrahendē
alexādriam descendisse. magnificis cō
solatus ē uīs. Hich te inquio offen
dat ó dñe. q̄ carnalib; oculis uidis
ceris. Defuntem ī illi oculi quos mes
ī muse. ī lacte hñt. Ꝙ; letant q̄ oculos
his q̄ angli hñt. e q̄b; ds uidet. ī p q̄
ī magnū scientie lumē ostendit. Quā
louebat sānz ex deplis ādonij ī tāc
g̃egijp ī heremo abitabāt. uiuentes
ī carnē et signa facientes ouū.

pestare ñ solum eruditis ī ama philoso
fia uiris. uerum ī his q̄ p̄ uastā heremū
cōmanentes signa et p̄digia aplica sim
plicitate uite et cordis ī mētitate facie
bant. Ex quib; mīām quos ipi uidim⁹
et quoꝝ uīdicta manib; nīis tr. hu ſt.
Macharius de sīrion heremo. alius macha
rius de uīcore. ſtidoꝝ inferius. pambes
in cellulis. moises. ī uenam ī nitria
scenos. ī bellas et paulus ī apeliote. ali
paulus in focis. pemen ī ioseph in pis
pir qui applīat mons antonij. Set
et alij quamplures huīmodi uiros in
ḡgypta p̄uīcib; habitare fidei compim⁹
audītu. ñ ñe complēt apli dēm. ꝙ ubi
habundauit p̄ēm. sup habūdauit gr̄a.
Habuit p̄idem tps ī mesopotamia.
uiros nobiles eisdem studiis polleētes.
quoꝝ aliquātos ipi p nos apd edissam
et nicenum uīcib; uidim⁹. plures aū
audītōne didicimus. De ggorio ī basilio
; neutra harum capadocie epis .x.
inferiorē capadocia fuit. unus
aliquo lect⁹ ggorium cum basilio ger
minauit. Tulit ḡ et ipi mitroꝝ sedē
segetem satis letam. pouīē copiosā pio
rum uīam. obuiaꝝ q; omnīm gīminaū
nouellam. Ꝙ; ubi p̄ique uelut duo filij
pinguedinis. affluentes dextra leuaq; cā
delabri. instarduoꝝ ceu luminarīū re
fulgebant. Ñ ñ aliquem puto de his pi
uca finxisse rep̄tē. Ambo nobiles. ambo
athenis eruditi. amb⁹ collegē. amb⁹
d auditorio digressi. ad p̄fitēdā retoricā
regressi. Dō op̄ magnifice quid ipse
fecit basilius. ggorius uō magnificēt
omēpsit. Qui q; cum se totum de
fructo mancipasset. tñ de collegeamo
re p̄sumpsit. ut sedīmē basilium de

(c) 2006 Ministerio de Cultura

doctoris hamedia depoñet. ac secundum monastium manu uiecta pouet. iq: p annos uiginti tredecim. oñib: gre scolarum libris remotis. solis diuine sc pture uolumnib⁹ opam dantes q: indigniam ñ ex aplia ꝓsumptione. s; ex maior sepas ⁊ auctoritate seqñ tur. Quos et ipos ex aplica successione intelligi regl'am suscepisse constabat. quar ꝓpue in aplias commentano⁹ discurrentes thesauros sapie ⁊ sciee reconditos annalis fieri uidim⁹. Verum cum iam ip̄i sufficienter instructi. diuina dispñsatione ad imbuendo⁹ ꝓlos uocarent. ⁊ alius alio ñe ad idem ñ opus utq: traheret. Basilius ponit urbes et rura ecuiens. desides gñas illius animos ⁊ parum de spe futura sollicitos. stimulare ubis ⁊ ꝓdicatione incendẽ. cellumq: ab his nech gñe ep̄ abolẽ. subegitq: abiectis in animum rerum sciarñ ei sumere noticiam recipe. in unu coe. monasteria construere. psalmus. hymnus ⁊ oñb⁹ docuit uacare. paupm ẽam genere. cisq: habitacla honesta. ⁊ que ad uictum necaria s ꝓbe. uirgines instruere. pudicam castamq: uitam oñb⁹ pene desiderabilem facẽ. Ita breue ꝓpositum eternul ꝓmitte facies. ut in arido et scaleno campo uidetur seges fecunda. acceta munera suscepisse. Gregorius ño uolu semẽ n placebat ei sr̄ spinas in ere. aut ut̄ sara dissipgẽ. s; uolu ei am eodis sin fugg cultu indefinenter: ee eccs creabat. ⁊ multo ampli⁹ hic ī semetipo quam ille in eccis ꝓficiebat. Suscipe ille que renũciantes sclo defe lum ad pedes suos ⁊ deinde ut quisq: egisset cuiam gerebat. ite mihi inuicē ⁊ oīa posthinc. conuēt⁹ sacrificio g̃ solas sa pientie diuitias. Auar⁹ ⁊ multi cupid⁹ in hebat. Ille coue plures in unu ⁊ sin mutuem in necariis uir sollicitudinẽ docebat. hic su exemplo qd erat absolu tus ⁊ liber. cunctis sinone aplico ꝓdica uit. Ego aut uolo uos sine sollicitudie ee. Ad dominu. Inpetuo ÷ mihi sollicita tus. s; tamen fui e hoc soli sollicitus etiam quo redeat dns de nupcus. Ille delinquentib; medicinalit adhibe. ⁊ a delicto re uocare. hic p diuinu eloquiu grauit de linquendi uicia ꝓmota. nec sinere labi cum ad difficulte rigee eius. Ille ī fide pur⁹. hic in ꝓdicatione subtilis. Ille do minicis. hic et hominib; erat. Ille ammo nentes attempta. hic ione uindicat. Sic ī unoq: diuina gra unicuiq: op⁹ ꝓfectionis ex plebat. Igitur Basilius ñ multo post re sume capitoree eps. cum a ualente in exilium p fide cogeret. exulq: ad diuinal ꝓfecti. diuinis ut illi mos e. ꝓmptissimus agi cep̄. et in ꝓceptis prin cipis obediret. uidens s iam iamq: ꝑ cutere impendẽ. Tum ille intrepid⁹ et absq: ulla animi ꝓturbatione. his uba ꝓfecto ipendisse fert. Vtinam aliquid in eet digni muneris qd offerrem huic q maximus Basiliu de nodo solus huius absoluet. Cumq: daret ei nor que erat media ad spaciu deliberandi. ipendisse denuo phibet. Ego crastino ipe ea q nunc. ait te uinciam ñ mutaues. Nulla quid nocte ipa imperiis. uehia uolu rib; traditia cruciat. filius ino q̃ eis erat unicus extinct. pcule impietatis credi tur exsoluisse supplicia. Ita an lucẽ mis si s q̃ regnent basilii. u ꝓbus suis

(c) 2006 Ministerio de Cultura

mādaret pceis. ne etiam ip̄i t ꝺom mi
to ſuo ſimili maneret. Sic accidit ū eā
oīs catholicos expelleret uales. uatil⁹
uſq; ad mte etiam uicentio cōmuio
ms ſacrāmo ui eā ꝓuocauit. Gregoꝛi⁹
ūo apd nazanzum opidum in locum
p̄is ep̄s ſubrogat⁹. eiꝰcoꝛ ꝺmē fidē
ſuā. Reꝺita ūo pace conſtātinopoli.
ad eccl̄m dādam uenit ꝓcurat⁹. ī ab
nuit. Vi uetꝰ p̄ tñ ad emēdādum
pp̄m uetuſtꝰ hereticoꝛ infectā neneus
pfect. ut tame ꝓmū ꝯuq; s fieri uideꝝ.
et nouellam hec ūtatis afflcē. cū re
ligionis auctoꝛ multa ꝺam ūbis plura
tñ docēt exemplis. nec uideꝝ ab eo ꝺi
ceph aliquid mutari. eꝺ ī p̄ꝰ ut fecisse.
S; ubi gḷam ut fit ſubſecuta iudia ē.
obuta ꝺam et ꝓſcriptionib; nuꝝ ſanꝯ
ua exp. ut p̄ ad pria reuocaret. u
le alius ordinaret ep̄e. Ꝺ ille ſiſinna
re tñ t ſub dente ſenecies rumpat.
ip̄e affert quod dicēs illis audebat.
Absit inquid ut mi cā aliq ſimultas ī
dei ſacerdotib: oriat. Si pp me; ſtatē
tas tollite me t mittite in mare. et
deſinet a uob tẽſtatio. Time regreſſꝰ
in eccl̄m ſuam. qd ſi fuit ante temp⁹
exegit. Ꝙ qm feſta iam etate t corp
ꝓualidus erat. ſucceſſoꝛē ſ ip̄ delegꝫ.
Q eccl̄m gubnante. debilitatis t ſenec
tutis ono fruit. Extant ꝺ; uarīq; ige
ni monimēta magnifica tractatuū.
quos ex p̄ in ecclīs declamabat. ex
quib: nos ōnas ferme ſingloꝛ exactū
culas tranſtulimꝰ in latinū uulgꝰ. p̄
ter uariaria monachoꝛ obtantes. ſi
portūm⁹ et ꝺi fauoꝛ adiuuāt. eoꝝ plu
ra tranſtenē. fuer̄ ꝓter ono ſis uſilio
gḷoriuſt petrus. quoꝝ alt̄ in ūbo
ꝺcōe? alt̄ ui opib⁹ fꝺei fidē ſua exēplar.
ut uīq; ut unū ui gḷoꝛiū redꝺet.
Extant t ex ip̄ius gḷoꝛiū uolumis. ali
qua opcula luculenta. S; de his ſatis
dictum ē. In accidus ūo puritāt⁹ ualen
tinianus fide religionis illeſus? uete
rem unitatē eccl̄ie ui publicam
gubnabat. De damaſo ep̄o t urſini
amatis ſubreptione. x.

Damaſus ſubreptione. x. ——
p̄ſbyrum ꝓſucceſſionē facē exitu
in tale uoluꝝ ſuſcepit. Que ꝓtinus
s ui ferens. uiſim⁹ q̄dam eiꝺem eccle
ſiadomus ui tñ furoꝛis eruptū. ut p
ſuaſo q̄dam ſatis impio t agreſti ep̄o.
collecta tumultuoꝝ t ſeditioſoꝝ manu
in baſilica q̄ ſicinum appellāt. ep̄m se
ſieri extorqueret legibus t ordine et
traditione p̄ſis. Qe ex hō tanta ſedi
tio ummo ūo tanta bella? coborta ſūt.
ut cruentum deſſederit ꝓplis. ut reple
rent humano ſāgume oīonū loca. Qe
res factōne maximuꝝ ꝓfecta ſeu ho
minus. Ad mundiā lotꝰ t ſuccētis uſa
q̄ ſacerdos. ita ū eā ad ultioꝝ uſq; tor
menta ducēt. S; aſſertoꝝ innocētie
ds affuit t capiti eoꝝ q̄ minabant
dolum. cōuſa ē pena. De ambroſio
Hac defuncto apd mediolanū epō. xi.
anuentio hereticoꝝ epō. uterq;
partis pp diuiſis ſtudiis feruebant.
Diſſentio grauis t pricoſa ſedicio ur
bi. ppe maꝝum parabat ꝓcenum.
ſic pars utraq; cum diuiſum uellet
neq; qd ꝓſuerat obtinēt. Ambroſio
tunc conſulaꝝ eiꝺem. primū faſces
regebat. Is cum p̄ſentem curaret ut
ret impune. p loca atq; offa ſua. cōfes
tim eccl̄am ſedicionē ꝓli ingruꝝ
ingredit. Cumq; ubi mixta ſedi in le

ges

(c) 2006 Ministerio de Cultura

et pubicam disciplinā. p quietē tiā
quillitate ꝓuocatet. pugnarūt; it se
et diffidentib; ipis subito clamor et
uox una cōsurgit. ambrosium ēpm
pthilantes. Baptizari hunc; pan' cla
mant. erat enim catechumin9. t sibi
ēpm dari. nec aliē unū ipin forē acq;
unā fidem: ut ambrosius s dareē sac
dos. Obluctante illo t plinū resistē
te. ad imperatorē relatum ip desiderijs
oīm mādata iuxtā implerī. Dei ut
ait cē qđ discordātē ip fidē t animos
diffidentes cōcussio subita in unum
cōsonum. atq; unā fidem reuocaret.
Quoq; dei grām obtinuit t initiatus
sacris t sacdos effectus ē. De ualen
tia cum ad bellum mansuetianum
armandum ualentinian' de gallie
partib; uenisset mediolanum. ibi nōdū
cepto bello ēgritudine subita oppressus
diem obiit. relictis liberis; ut impio
filijs. grāno augusto. ualentiniano q; ad
modum puerulo. t nōdum regis in
signijs inicato. Quē ut nēcessitas coē
q tamē uacuū impiū locū cōsulū
t inuasē. compulit t absistere fide ꝓpa
mouit. ꝓuocauit ꝓfecto hostē ie gentē.

Per idem q's d gothoꝝ ꝓtectū uru
pit in orientis ꝓuincie. et nece ualen
tis regno gothoꝝ gētis principis. xiii.
sedib9 suis pulsa pōtis se tractus in
fudit armisq; uires t agros uastare
feralit cepit. Tum uo ualentis bella q
ecclijs infestat ut hostē cepta uicerā.
seraq; pūa. eqōs plures relaxari de
cretis. ac de metallis resolui monā
chos iubet. ipē tū ab hostib; circum
uentōs in predio quo ex bello trepid'
confugerat. impietatis sue penas igni
crudelis dedit. annus impio cum fre
mo t p' cum fris filius q̄uerdam.
parte exactis. Et pugna initiū mali
romano impio. tunc t deinceps fuit.
Jg gr̄anus cum fre admodū paruulo
p' patruj necem. orientis occidentisq;
suscep̄ imperium. Jpe pietate t religi
one oīm pene q̄ antefuat principes habuit
usu armoꝝ themu' uelox corpe. t in
genio uenus erat. Sz iuuenili ętā
te plus fē let quam sufficeret. t
plus uecund' quam rei publice ferret.

Quiq; Ut gr̄anus imperator theodosiū
inde regni participē deligit. t p multa
retrō uiz religiose ac fortiter gesta maxi
mis studijs ilidos subeubuerit. xiiij.
maiz. in tantis regni curis hōe par
ticipē. t qui ętmo diuino monitu me
lius duo q̄m unus consortē adsciscerē.
theodosium eq; orientis ꝓfectione p
misit. partes s ac fris occiduas reg
uauit. Ubi his p̄quam religiose ac
fortē gessit. A maximo tyranno apd
britānam exercitu p̄uinciaq; ouē
lugdunj. fuoꝝ magr̄ precione q̄m uj
uotum ꝓempt ē. d ualentiniano pue
ro. Et ualentinian' ivatq; matre iusta.
Jn italia dies q̄ helim arriana defle
ris nec atq; hostib9 ecclās pariture
meu pārē. simula conata sit. xv. —
tōne oblatam pacē a maximo. simu
lans ipe q; hūitē amplectit. Cū iam
iusta mat eidem ariane hereseos alu
na impietatis fue uenena q̄ ingerēt
ulio suppeditarat. filio facile decepto
fidem apuit. Jg apd mediolanū po
sita constantius ecclāz statū cep. cō
mittit sacdotib; depositionis cerita.
in arrimentis decreta concilij. q̄bus

(c) 2006 Ministerio de Cultura

fides patrum tenata filiis renouaretur.
Q bello eccle mutare tem uehementissimā
pulsabat ambrosium. cumq; mimus tur
ba; atq; oīm obpugnatōnis genie fata
gans primus sadituz debellande ri
mabat eccle. S; quamuis illa iezabel
spu pugnax; armata. resistebat tñ am
brosius helie ultrice repleta gra. Jsa a
in ecclis garrire. threre. amare. flag
mare ad discordiam pplos cep. s; quod
mimus res ex sua cedet. jniuriā putat;
et pbra apd filium conquer. Vñ adole
scentulus pecuniis mutuis cū falso
conflauat mat. accensus armatoz globum ad eccl̄am mittit. Confligi
tur. obpugnari sca. sacerdotē pt
in atq; in exilium agi primus jubet.
S; tanta fuit pseuerantia omni fidei pplorum. ut annas priuamitē quam
cū malleret; De bemuelo mgro.
Nam dictādi fidei ostantia. xvi. —
adultum fidem pium impiaria decer
ta mādauit bemuelo tunc immorie se
nijs residente. S; ille cui ab uncunabu
lis sacra fides et uenerabilis fuit. abne
gat se impia iussa posse. et dñi loci. Tum uo ne inceptū regnē
frustrari uidetur. cessit ei honor. p
mittit. si impleat jniuncta. Ille qui
nobilior in fide ee quam in honorib⁹
cupit. quid in ait p impietatis in
cede atrocem. p mitratis gradū. hūc
ipm quem habo tollite. tm in cōscie
tia fidei uulnerabilem. Hec dicēs. ani
mos impie perpetrandi exemplū fecit.
Ambrosius uo adultum regnē furoē
in se manu defensabat aū telo. sec
tatusq; uigilijs sub al
tare posit. p obsecrationes defensoris

atq; eccle dñi pugnabat. Cumq; hi legum
diuinis machinis et obpugnationibus
nequam ferina mouet. maximus q̄ se ex
uere tirannū infamia. et legitimū prin
cipem gessisse obtinde. datis hostis im
punum p̄stat incestum. fide dei im
pugnari et statuta catholice eccle —
subuerti. et nec hi appunctare ytalia cep.
Q tama comito hoste simul atq; ipie
tatis cōscientia pungere. in fugi ulti
cium filio. exilia q̄ dei sacerdotib⁹ pulsis
prima sortit. Ytheodosius gram ultor
obstitit dñi de maximo triumphauit
theodosii pp regni fidem. xvii.
Vnitatisq; ac bīficior gram mimor.
et in ulciscam tocius urbis: omnis ifurge.
ultor. sāguine fratrum. uahitimano at
q; impia matre defunctor. fide catho
licam quam ipa uiolauerat. et regni
tirannide depulsa restituit. atq; ipe
postea quam uoluntā illustri triumpho in
uectus. ad aquileiam regia remea
uit; De theodosii admisso in thessalon
Per idem tps censes. et penitentia
subreptione et publice gesta. xviii.
quidem dimonijs. tpis macula religios
principi ingesta e. Nam cum apud
thessalonicā seditione exorta. quam ex
militaribus uis impetu fuisse; ipli fure
tis extinct repentinus furor. atrocitate
successus ad iudos circenses jnuitant
ipm. eiq; ex improuiso circumfudi mul
tos. atq; obtruncari passim qsq; dis
cumbisset jubet. et uindicam dare in omni
bus; furuit. Ob hi cum a sacerdotib; tale
aliquid precesserat. agitauit detectum cuiusmq;
cum lacrimis confessus. publicam pniam
in conspectu tocius eccle exegit. et hi
s tps adscriptum. absq; regni fastigio

(c) 2006 Ministerio de Cultura

pucient impleuit. Qui: oim⁹ illō mira
bili adiē. legem sinxit ut possum. ut
sīc principium fr amnadūsione plane in
dicit tricesimū ab exsecutorib; differē
tur: q̄ locus medē. uel si recusāt: pīe
non permit. De restauratorib; ecclārū.
Grat ad ouē. que p ipm in oriente
tam insignis. catholicis restaurē sūt.
ubiq; ab exordio principat. xviii.
Sui summa cura summoq; studio pī
sis hēticis. ecclās catholicis tradidit.
idq; ea moderatōne agē cep̄. ut ultōne
contempta. tām catholicos de eccla
restauratione desisteret. q̄ fides recta abq;
p̄dicatōnis impedimēto ꝓficēt. com
munē se pbē g̃ sacerdotes dei fide. reli
gione et magnificentia. cunctis regū
animum exhibe. Dictatu et⁹ tā largitōi
b; pīmis eccīe. ojūsis in locis ornate
sacris magnificeq; construere. Plāne
multa posteritb; s; frequēs ultra of
fert. Dolor cultē q̄ constantiny insti
tutōne et deinceps neglig et destruj
cepta fuit. eodem impante collapsa
ē. p quib; in tām deo carus fuit. ut
speciale ei numē tribuit diuina prudē
tia. Ex eius in thelande partib; mā
chum q̄dam iobem nūe. spū ꝑphico
replentē. cuj⁹ motus atq; ictis. pace
tranē an; bellum gerē cēt meti⁹ sensi
tabat. De appollinaris et hēse ei⁹. xx.
Hēsea apd laodiciā sine ann idē temp⁹
apollinaris epc⁹ ut sane in actis ītue
nis. s; dum controūsias inter nymis
agit. et adūsum omne qd quisq; dixer
int obiectat. tractatōne igenij
male fortis. hēsim ex contrarietate glisā.
asserens solum corp⁹ ih̄u et aīam a dño
in dispīsatōne suscepisse. In quo cum
cudīm eiusdē testimoniis ingerē. qb⁹ ipe
dominū et saluatorē hīe se aīam ꝑfitet.
et pōne eam q̄ unite. et tōtum assumere
cam. q̄nq; diuersam et distem die ee uq;
ad mortē. utrāt se post. Nec ex toto u
nici uidet. aut eum hūisse qd aīam.
s; ī ea parte qua rōnalis ē. s; ea
solum qua unificat corp⁹. Ad suplem
tum ho rōnalis partis. ipm ūbum di
fuisse phātur. Q̄ assertio primo īturbe
uma ad amasō et petro alexandrino ep̄
concilio congregato. tali sūa depulsa ē.
ut dicentes sīs filium dei q̄ sic ūe dis
uta et ūe hō fuit. ut humanitatis aliqd
ut detractis primus diceret hūisse. alienq
ab eccla judicaret. Q̄ sūa et apd ale
xandriam confirmata ē. et apd occidm
pohm decto deinty. Ex illo appollinaris
et ab eccla dimanentes. et epōs s̄ sue p
partis et dogmata ap̄ca eccīasq; defen
dit. De eōz successorib; ꝓcedē dum.
In urbe roma p damasū sūmi eccle
suscep̄ sacerdotium. apd alexandriā ho
destincto petro. thimotē. et p hūc the
ofilus. In urbīs autē p cirillū. iobes.
apticas repurat sedes. Apd antiochiā
ho destincto meletio. subtituit flauia
nianus. S; q̄ paulinus adhuc sī erat.
q̄m catholicor semp societate p̄mā
serat. multa ibi purgia et mire ordinātie
sepe commouit. nec tñ sūma uj nitē
tib⁹ et alus obtrectatib⁹. ipis in hj ele
mentis tūr marisq; fauorabilis potuit
aliqno pax illis obtinj modis. Cū
itaq; fides iam nulla uidēt ee discordia.
Hec idem apd cyrum fuit. Vbi cum
diodorus unus. sane eximiq; is ca
tholicus ut. et ꝓbatissimi documētis
plurimis. cum athanasij testimonio

Deacesij sacerdotis et abbatis ipsius factura. ad colloquiū se dissimulem prebere.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

a confessoribꝰ fes fuisset ejs. modestiꝫ
et cõtempta. alius a melicu paralꝰ
odmatꝰ. S; et in miris alijs urbibus
acciis. huiusmodi afflictiones attulit
genus sacerdotum. Apd athenienses
ño nectario ejctore uitium cadere
minus. nup uapasma afflictꝰ. sacer
dium suscipit. De paganoꝝ motib; ap
Hec apud alexandriam alexãdriã. xxij.
nouꝫ motꝰ et contꝫ qm fidem adiui
ccm actantꝫ. et occasione hmoi ꝓbo
ra. Basilica q̃dam publica opis. ue
tusta et admodum neglecta fuit. qm
constantiꝰ imperator donasse ejs pfi
diam suam ꝓdicantib: fertꝫ. q̃ lõgi
in curia mchi uallidum pt parietes
haberet. Visum ẽ ejs q̃ ꝑ idem tps
gubernaliut eccm hanc ab imperatore ac
posse. ut crescentib; fidelium ꝑplis. oño
rum q; crescent omnes. Quamq; cum
accepisset uellet ecclie. rejecta in loco q̃
antea q̃dam latrina tota deformis. Lato
ribus et sceleb: magis quam ẽmonu
is apta. Jg̃ gradales qui retrorsꝫ erumpẽ
fuerꝫ lacunas et flagitiorꝫ cauernas ui
dent. nõ ferentes opta tot sceleris mala
et tenebris obtecta reserari. uelut dei
omnium calice potato uesanie omis ac
pallam fuerit expuncta nec uocib; ia se
ditionis ut soleb: mouiu fenorꝫ de
cane mutuꝫ. Cerbos conflictꝫ agẽ i pla
teis bellorꝫ. Apto uicq; ꝑplis int se cone.
At in numo et potentia. multo plures
fi; modestia religionis impiꝰ fereꝫ erant. Ex quo frequẽ nitorꝫ plurimis multi
tudo. aliquantis et uetustis. ad q̃m q̃
ad aream q̃dam refugebãt. Et non
nullos ex eamis captos secũ adduxerꝫ.
Accensis aris immolare cogebantꝫ.

Remotes ño nouis et exquisitis sup
plicijs exercitatos necauerꝫ. Anos pa
rentibus affigentes. alios obstrictos erroꝝ
in spectacula perpetuꝫ. quas ob. Luc
fratꝝ sãguine extãq; impietates olim
in deprecãdas uetustas ejosa cõstruxẽt.
Vexꝫ h̃ p dies singlos. primo cũ metu.
deinde cum fiducia et defensione agẽ.
atq; uicta qplm clausi impetu et preda
uite. Ad postremũ crassantes i san
guine quinq̃ decem scelis et audacie sue diligunt. olim quidã nec et
habuisse solo philosophum. q̃ an figura
to arcem defendente et tutam inde rem
sem. At my quib: romanoꝝ legum
etodia iurisq; dicendi ea primitia egregias q̃ gesta fiant tum atq; prima.
ad qplm duxerunt. eas audaciꝫ pene
tauit et quod s uell: ille coniectus in quo
cum tanto scelere an alius sanguis quam
fuderet inquirunt. S; illi obfirmato ad
tot confusis et dissonis uocib;. ignem
fere nullam s: clamore prodebãt. Offi
sis tñ. ad eos nuncijs de romani imperij
statu de uniuersa legum et de his q̃ tali
soleremt subseq̃ commonebãt. Cuiq;
nunci; nisi ad uisum uehemam molientes
agi. in ip maiore fuerꝫ. res gesta ad
imperatorem refert. Ille q̃ ingenita mi
tis clemẽtia cunctes mallet emendare
quam pdere. resipuit. Horꝫ q̃de uideam
quos ani aras sanguis furius mites fece
ri ee possedam. in quib; dolore inter
fuisse q̃ gla minorꝫ. De acto uo imperi
cam radicesq; discordie q̃. p similacem
defectione uenerabãt. primo debe fue
cidi. qb; exacerbatis et bellorꝫ ca pa
tre conflictatꝫ. Cumq; h̃ conspecta ne
misset et uelut p montibus puru qpiã

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ad audiendum uñ: ꝓis ouentib: ad ꝓfim
ſtratum ut prima epłe pagina reſeruata ÷.
in cuius exordio uana gñtilium ſimulacꝛ
cultura. clamor immenſus a mñis attol
litur: ſtupor ac pauor gñtilium ꝓlos in
uadit. tenebras uiſquiſq; querit. an
guſtos fugit calles rimat. ac mñis ſe la
tent uñgẽ. ut ab omnib: q̃ adhuc
noſcẽt dei ꝓſentiam ꝓ ſuo audaciam
tribuente. fuoꝝ demoniꝰ qui in illis
prius deligat fiat fugatum. De ſtatua
Serapis apd Alexandriam ꝓlim ſubuerſione ei⁹ xxuii.

Serapis apd alexandriam ꝓlim subuerſione ei⁹ xxuii.

quoꝝ audorum omnib: puto. plenꝰ
q; uꝺ & notum. locus ÷ in natali: ma
nu et conſtructione ꝓcerum aute co
amplius gñus in ſublime ſuſpenſus.
quadratis et ingentib: ſpiciis omni ex
parte diſtinctis. Cuncta uꝺ quo ad ſu
mum pauimentoꝝ cuadat opꝰ fecun
do conſtructa. Et immiſtis de ſtramꝫ
natib: & occultis adtribꝫ immixte in ſumꝫ
cacumen diſtinctis. uſum diuiſis miniſtris et
clam deſtinys officijs exhibebant. Jam
uꝺ in ſtrictib: extrema tecti ambitus
ſpacia occupant. exedre et ꝓtiꝺoria
domus: in excelſa ꝓtenta. in quibus
ut eorum uel in quos appliabant
ΑΤΕΗΕΥΟΗΤΕΤ. id eſt q̃ſe ca
ſtificant. communiter ſolita erant. Sor
tiẽ q; poſt in omnem ambitum q̃dra
tis ordinib: diſtincte intrinſece ex
cubant. in medio tecti ſpacij edes
erat ꝓtiola ſ; ita columnis & ſuperiori
ſtro extrinſece ample magnificeq; -
conſtructa. In hac ſimulacrũ ſera
pis ita erat uaſtum. ut dextra unum
parietẽ. altum leua pangeꝫ. ad mo
dum ex omnib; geñib; metallorꝝ ligno
ꝝ; compoſitum fabꝝ. Interiores
deinde partes. lammnis primo au
reis ueſtit. ſi⁹ his angueis ad poſtre
mũ pedis lubricant. que mummento
ꝓfoſierib; metallis fierent. Erat ÷
quoꝺam ad ſtuporem admirationemq; unde
dictum uobis et arte compoſita fene
tra peregua. q̃ aborꝺu ſolis ita erat
aptata. ut die qua inſtauratꝰ fuat
ſimulacrum ſolis ad ſerapẽ ſalutan
dum intrare diligẽter quib: obſtua
tis. ingrediens in ſimulacꝝ radi⁹ ſolis.
pectẽ feneſtram duceꝝ. os & labra
ſapis illuſtraret. ita ut inſpectante
ꝓplo. oſculo ſalutare ſerapis uideret a
ſole. Erat & aliud fraudis. genꝰ huiꝰ
modi. magnes lapis huiꝰ uirtutis eſſe
ꝓdit. ut a; ſe rapiat ferrum. Sig
num ſolis ad ſi ipſum ex ferro ſubtiliſ
ſimo manu artificis fuat fabricatꝰ.
ut lapis cuiꝰ natam ferrum ad ſe et
he diximus. de ſtra pauimentis ſuſpen
deretur ſub ipo radio. ad libra
tum: poſſit ſimulacrũ. ui naturali
ad ſe trahꝫ ferrum. ad ſummum ſſe ꝓ
paululum ſimulacrũ. & pendẽ facie
videꝫ. Nec hoc lapſu ꝓprio ꝓderetur
ministri fallacie metuunt. ſimulꝫ ſol. ꝺ
ualedicens ſemꝑ. diſcedat ad ꝓpria.
Sꝫ et multa alia decipiendi cã. a uetꝰ
ſtate conſtructa. q̃ nunc
legum ÷ enumꝛare p ſingla. Verum
ut dñe aquam⁹ reſpecto recitato. pau
ca quidem erant uigor pp. ad ſubuerſi
dum errois auctorẽ. Jnſtatio tñ q̃da
ex ipis gñtib: fuat diſpoſita. qđ ſi hum
mõ ſimulacrũ illud ingreſſꝰ. ira deiec
tꝰ ſolicet in eos. ecclũq; repente in ꝓ
ceps. Quo⁹ res paululum ——

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ſtupꝛem ꝯmoam ꝓſtò datur. Cum ecce q̄
unus ex militib⁹ fide magꝝ quā armis
munit. correptam vipēiem unguēs
omq; ꝛſtu ꝛtaelle uētꝛcoꝛis ultoꝛ. Cla
mor accollē utꝛoꝛumq; ꝓſloꝛ. neq; ꝯ
aut cælum ruſt. aū ꝯtam deſeꝛt. Inde
rūm atq; rūm repetens. puꝛis ligni
fumoſum genium cadit. Qđq; delecti
igne adhibito. tam ſcele quam ligni
arioꝝ conflagrauit. Poſt ſi raulſū
cuneib; et depſſum inedio trunc̄ capuc
tum pedes aliaq; membꝛa oſſa ſecīb⁹.
et vapoꝛa fumīb; oſtulſūt. ac p ſīgla
loca mēbꝛatim. in conſpectu cultoꝛis
alexandꝛe ſenex uetuſtus ꝛeuit. Ad
ultimum trunc̄ q̄ ſꝛ fuāt. i amphithe
atꝛum accenſit. Itaq; ſuꝑſtitionis ac
tioꝛis antiq; ſeꝛapis hic finis fuit. De
cuius origine. duāa fōꝛe opꝛimo pa
gnoꝛ. Alij uolucꝛem putant. cuj capi
ti modi ſꝛ ꝓꝛtus. uel qđ mentiꝛa ni
q; cuncta pꝛudenc̄ modeꝛan. uel ueꝛa
moꝛtalib⁹ frugum longitate pꝛeberi.
Alij uꝛtutē uti fluuiꝰ. cuj egꝛꝑ
opibus ꝛ fecunditate pꝛaſtāt. Quam
in domoꝛem uīꝛ. oſeph ſortiti ꝓ
bent ſimulacꝛū. ob dimiſſionē fruſtꝛa
qua famis tpꝛe ſubuenꝛe egꝛptijs. Alij
ꝛeptum in hyſtoꝛiis gꝛecoꝝ uetꝰ fe
ā ꝓꝛ q̄ꝛam ꝓꝛtem famulas. ſen te
gen in egꝛpto impꝛis ꝓꝛtum. cum
famis tpꝛe fruſtꝛa apd alexandꝛiam
defecſſent. et ꝓꝛio affatim cuiꝰ. ali
menta ꝓbuiſſe. de deſſimeto i homo
ꝛe ere conflatꝛ. apd memphim tpliu.
in quo boꝝ q̄ moꝛtuoꝝ oꝛdinē agꝛco
le nutꝛiūt. hīs q̄dam coloꝛis i figuꝛa
q̄ ex nomine eoꝝ apis appellatꝛ. ſēd
ūo. i. ſepulcꝛum. in quo coꝛpꝰ ejus

metꝛt alexandꝛiam deꝛeꝛunt. ſexon
apis primo ex compoſitione ſexon apis.
poſt uo ꝓ coꝛꝛuptionem ſeꝛapi uocauer.
Q̄d uerum ſit aū ſi mihi animꝰ his
dis ujdet. ſ. ad ceptum ꝛeuocamus. De
poſt h capit fraudib; q̄ tēplis pꝛiꝰ
ipſo ydolatꝛe nocuerit ſ. xxxiij.
delecto ſtudiis uigilantiſſimj ſacdotꝭ
ꝯmoꝝ fuerit pꝛotꝛ alexandꝛiam po
tentia pocius quam ſimulacꝛa pati ex
tu et ſimili decoꝛe publicanē. Hoꝛ
amus diē q̄ mꝛis moꝛtalibꝰ laqueꝰ
a demonib; ꝓparat ſ. q̄ fuga. q̄ ſcela.
in illis q̄ dicebant adyta cꝛegiamus.
q̄ꝛ ibi ſtatuam capꝛa delecta. ſanctꝭ
labꝛis pauꝛa ſ. quot miſeꝛoꝝ cꝛuciabi
les moꝛtes oꝑiet. Q̄ cum ꝓtinus
in lucem ac ſub auꝛas placa ſeꝛe nō.
hic confuſione ipſa gꝛatiles et pudoꝛe
diffugeꝛit. tū ſuos ad eē poſſe mira
uit. toꝛ ſcelis ſe mis tam nefandis et
tam pudendis fꝛaudib; uinctum. Vnd
et plinius ex his ꝛecitato exoꝛe et
ſcele depꝛauſo. fidem ꝛ et cultum ueꝛ
ligionis ampleꝛi ſ. Nam ꝛomittā
cetꝛa flagꝛia que in alijs locis in nec
as ꝑꝛuulis. deſpiceꝛis q̄ ob fibꝛaꝝ
in ſpectacōne ungulis gelanē. unus
ſoluꝰ i q̄d in tpꝛe ſanguinē a; ōni ue
ꝛe noctiam ꝛemoꝛabo. ꝛ quo etiam
cetꝛa q̄ omiſſimus ꝓpendanē. Ds aūꝰ
ſacdos eꝛat ap eos ſuadet tyꝛanno
ſanctuaꝛium uīe. tecꝰ pene alcuā
ne ad uoluptates. xxv.
nis acꝛiāmab; in tpꝛe. nobilius q̄dq;
ꝛe primarius uiꝛis. quoꝝ ſ maꝛione
ad uoluptates placuiſſent. dicebat ſac
ꝛū ꝓcepiſſe. ut uxoꝛ ſua ꝓphetaret
in templo. Cum his q̄ audiꝛent gꝛa

(c) 2006 Ministerio de Cultura

dens ꝙ uana dignatione nimius
uocaret. cognitam cōpa⁹ et donarijs
ꝯmiſtam ne uacuam .ſ. repudiaret.
coniugem mittebat ad tphin. Ju aſpe
ta oīam conclusa uitrifico macula.
tranuis clauis tanus. ꝛ trabes cla
uibus diſtendebat. Deinde ſco ſilentio p
occultos et ſubdiales aditꝰ ſine ꝓ
ſacu ſimlacrum. paulis q̄ impedit
cātus. Erat aūt ſimlacrum illd ar
go eneum ꝛ parua diligēt aduertenti
aduīrabꝫ mira edem lumīibꝰ mtra re.
ſuppliciterq; mulier uocem ſubito p
ſimlacrum eius oppcauꝫ ꝓfebat. ita
ut puoce et gaudio miſeꝛe mulieris re
ꝓlauet. qđ dignatꝰ ſe tanti numinis
pſentia eloquio. Poſtea ūo q̄amq; li
uorem ſuū uel a; ſtimatōe maiorē
uel ad hōrem uictarum ſuſtinuiſſ
ſi minuſſet ꝓprium. aute q̄dam lyncos
oculos repente lumina extinguebāt
uniuſa. Tunc deſertores obſtupefēt et
conſilia ne mulierculę audacia fucum
ꝓtinus cōmilitonib⁹ miſcebāt. Jj cum
p oīs nubium materias multo tē
pe gelauiſſe. tunc aduſtore quōdā puer
e ūicis ſemiuſtam hoꝛruiſſe facinus.
et artificiū delignātē cognouiſſe u
xōꝛ ciuium. ac domū regiam uiro
ſe ſimulaſſe ſcelis mōſtraſſe. ſtle ꝺ uiri
coniugis animo ꝓcul ſua antiquus
inflammat. inſcitum q̄dam animū ad
mentia deduxit. Qđ cognito atq; cō
ſilio. ocyus feminis: uindictis. pudi
ciis et decoris pugnoꝝ phaſtas
domos: adultis matꝝ. mētis ꝓpꝫ.
ueris ſpurus depellitis. Vbi uulgati
tis et ꝓtus. rapiūt cum ſimulacꝝ et
colle ſacrificantes et cremāt:

Jam ūo canopi. De mirao canopy ſimulacri.
quis emittet ſiſtuloſa flagitia. xxvi.
Vbi pcto ſacerdotum hortatu. ita ꝛ
appellāt antiquas egyptioꝝ hortas. magi
et aruis erat pene publica ſcola. Quem
locum uetus ſpēm q̄ndam aut originē
dimonum ꝓ dīis ueſtrabant pagani. in
unlco ubi maior celebritas. q̄m apud
alexandriam hīet. Si de huius q; mo
re causa cuiuſmodi originem traxit. ab
ſtitutum, ñ erit pl̄ cis exponē. Feruꝫ
aliqñ calceos ignem dīm ſuū ꝑcuſſe
rūtes. cum oīum ꝓuidentiaz deus ha
buiſſe officium. quo .ſ. q̄ uenti. hic
ē dis ab oīib⁹ crederē. uliquaz puni
tiaz uti ens. aii aiti. ignitue. aut
ignu. ut lapides. ut ex q̄cunq; materia
conſtabunt. que ꝓ ignem ꝓſoluto
cōi uinculo. Ex quo fiebat. ut ignis
locis oīib⁹ ob⁹ obtenet. hoc ē auoliſſe
facēs canopi. caldeum q̄dam ex
cogitauit. Vnde ſi ſolūt in egyꝓ
plancis: ficales undiq; crebus ꝛ minu
tis ad motum foraminib⁹ parule. q
b⁹ ambroa. aqua defluens. deſtillet
ac puriꝰ reddit. Harum alle unaꝰ
quia foraminib⁹ obſtacis. de ſi ꝛ uari
is calcib⁹ pictam. aqua replet ſta
tim. ut dīm excipiūt uenis ſimulacꝝ.
qđ mendat gubernatoꝛis fēbꝝ. capi
ti ei⁹ pictam. diligēt aptauit. Ac ſim
poſt h caldeꝰ. ignem in conflictum ꝺa
ret ignis ascensore. aera quam fo
rāmina hīant obſtacta reſtituꝫ. ſuaꝺ
et ꝓuia ignis exaſtuat. hāc ꝛ ſi
mile canopus. caldeum uocat offi
cit. Vnde ipſum canopi ſimulacꝝ pec
tus ꝓ ejugis ꝺēpacto collo ꝛ quaſi
ſuggillato. quare dominū in incoꝝ

ȳrie. cum dorso equalit̄ certi fer̄i
tur. ⁊ ex hac ꝓportione uelut ds. me
tor omnium colebat̄. S: fert li fortas
se aliqno caldeis. nūc uo aduntamē
sacdotē dei theophilo multis ꝙ fuit ti
dor. nec certis finis obtēcta subuenit.
uatta ꝫ omia acq; ad solū deducta.

Sequit̄ ges De ecclīs martirū.
Templum ⁊ qđ que in ydolor̄ locis cons
in scālore ūtur; loc̄m tructe ꝫ.xxvii.
flatior̄ caūme ac pctiosa ꝓuita de
tecta s. ⁊ tūj dei ꝓpm eccle celsē astruc
te. Nam et ui fanis sepulcra ꝓfanj
eor̄ complanatis. ex uno late mīrū
ecclām dstrūg cēt. Occasio aūt mīrj co
truēdi. uīj data fit. dignū arbitror
memorari: De uolis sepulcra uiolator. et
Mlam in reliquijs apud alexandri
ꝓbus am obseruatis. xxviii.
uelut relaxatis frenis efferuēt in ēm
seuiam ferocis pagnor̄. ex q̄ accī
dit ut ap̄ secutē pelestinē urbē. sepul
crum iohis ille mīte rabida et funestis
manib; mulcēnt. ossa diuīgent acq;
ca ritum collecta igne crematēt. ⁊ seos
emes priuij ūnitos. ꝓfanos et ruina
diuīgent. S: dei ꝓuidentia fēm ⁊ ds
dam de ulimis ex monastio philippi.
hores dei ecclīas humanis q̄dē
manib; s: ferma mente fieri ꝓhibet.
motu gruis hūtes q̄m hūmodi psaculo
funestari. unde eos q̄ ossa ad ornādum
legebant. mista diligēti ut q̄ritum nes
ciebat̄ ac religiosus aggentes. fugā
se ut stupēnt; ut infamenat: subtrā.
ac ab religiosum pēti ꝓhibitum. ne
randas reliquias ꝓfanē. que sup se ꝓ
cens ūn desanē ꝓhas fugare uigilis

ad ꝓfectē maximū cunctis archa. ubi
hostie īmaculate reliq̄as ꝙ iuliānū ora
cionum fuit. p⁹ ⁊ pulchre ubi ēpm
nūcpt. Quis ille susceptas puerīs ar
tis subcauato sacrary. parietē ichu
las. aplico spū. ꝓfectas gr̄ārum poste
construauit. Quis nunc detectis ex ꝓ
fratris ydolatrie uestigijs in eor̄ co
dam ꝓfanis aurea tecta confurgent.
S: p̄ cautum sapis q̄ nūq̄m uoluit.
q̄ iam alīq̄ demonis stare debuit pcu
ei unt pax dūm si oīs q̄ erant alcā
drie ꝙ singlas pene columnas cuscunq;
demonis colicule unsuite cecidim. s; ꝙ
cianetas egyptia urbes. ꝙ castella. ꝙ
ras. ꝙ oīne rus. ꝙ rupes fluminis. ꝙ
bemū q̄: si q̄ plana seu pcipus uista
nepti ꝓtuer̄: uitauit unq̄q; ēpi
subuerta ⁊ ad solum dtructa s. ita
ut rus denuo cultē redder̄. qđ unde
fiūt dmonib: deputatum. De ydola

Sequit̄ ut ubi apd cibus serapis ap̄ ale
alexādriam xandriam abrasis. et
gestum ⁊ qđ ⁊ signo xpi in loco eo
rotces sapis q̄ rum reddito. xxviii.
ꝙ singlas q̄sq; domos in parietib; in
ngibus; et ꝓtib; et fenestris erant.
ta abscisi fuit ⁊ abrasi. ū ne uestigi
um q̄dem usq̄m ul'imus appāret. Aui
ip̄ aui ecclīs; alīq̄ demonis remanēt.
s; p̄ ms crucis dūice signū unq̄q;
in ꝓtib; mūgibus. in fenestris. ī pa
rietib; columnisq; ꝓpinget. Qđ ē fem
in q̄ fi fuant ex paganis uidēt. in te
cordiosem rei magne ecclīsone sibi
ni; adiect̄ gōmentarij uenisse ꝓbant.
Signum hi mīm dūice crucis mīt illas
q̄s dīt hieroglicas. i. sacerdotales lītas
hīe egyptij dīt audire unū ex ceteris

(c) 2006 Ministerio de Cultura

dnāz ꝙ apō illos ē clemras. Cuius inte
ſcu ꝙdabuñ hunc aſſer jnꝺ ꝙtonē uj
ta ihū. Dicebant ꝙ hu ꝙ tunc ꝓmu
lgōne rerum gestarum ñ dicebant ad
fec. ita ś ad anteq̄ tdam. qđ hi que
nunc coīnt tamoju stanēt qmodu
uidem signum istud uenisse jn q̄ cer
uia. Vñ accidit ut magnꝰ q̄ erant
ex sacerdotib; .i. ministris ydoloꝝ; fre
contīerēt. qm illi quos eius ꝓstigie
et deprōnum jnacthe dilectabant;.
Tame qm nouis Vt mentiaꝝ aque
erat ut egyꝓo inli fluminis qm
ut ñ infra ascēdē ꝓcdim uocāt. ad
tas ush fluminis a; ecc̄i dferat. xxx.
ꝙlin sapis defeneꝝ. uchi ad uicinia
aquaꝝ ymundatōnis accedē. subui
ſo ꝓs simulacro ignicq; ꝙsumpto omis
simul negabant sapiꝫ impijurie ni
gligētiā. aquas utas affluentia solitā
largitaꝝ. Ś; ut hostiles; ds ñ sapiꝫ
qđmodo erat nullo pothoꝝ. ſ; ee q̄ ꝰ
fluminis suo tpe jubet excrescē. tanta
ex eo et dinceps fuit ymundatio. qnta
fuisse nulla unq̄m erat memorie.
Et eo urnā ipā .i. aque mensura q̄
ꝓcliū nocant ad aquā. d̄m. hec
ecpit defeni. Ś; ubi h gesta relgioso ꝓ
ncipi nunciata ś. excitus ad ce pal
mis. cum ingēti fede ꝙcedē ne dubitasse.
Cūq; t xpc. qđ alioq; urbis illi magne
pugne. sapiꝫ negasse emy exercitus ē;.
Hactenꝰ ualētiniāni De ualentiniani mi
ꝓ occidui patris. rebus gestis.
augs Gratiani cesis et ortu eiꝰ xpi.
pulchrā inducit. relig. xxxi. —
ꝓuocam gēs. cās t nunc lacrimabiꝫ
laqueo uocāt in fidē. Ś; h qđam dolo
ducis fuj artogasti fēn. ꝙfirmatum.

rōt; quam maxime publica tenebat
optimo. Ann a cōmissō q̄dam scelē. duc
magnū dicebant. s; eās ꝓstrasse quib
in hoc accelescēs aīm indignatōne co
gēt. qđ nunq̄a tamq̄m ꝓcrastē nou
ualidum hūmōdi omib; indulgēt ipa.
fuc tū nullū sacerdotum q̄ pueis ab eo
q̄ ꝓcerant ē legatōne susceptā immune
ee duce a moris scelē apd ciuiū
testamēt. De responsis iohannis mo
nachi. xxxii. —
Segnꝰ inflāmat ro ultōnē arma
cōt eugenium. q̄ ut loco defuncti
sufficē ꝛ arripuit. dei ꝓmo uolūtatem
ꝓtiem machim d quo sup mōmoꝝ
uimꝰ scisciat ꝛ. Tum ille q̄ ꝓmo de
maximo ei uictoriam ꝓmisit: uicisse
tam ꝛ furiose; ut abq; ꝓlio ut q̄
sanguinis ymundatōne ꝓmitteꝝ;.
Gtē ꝓmisit ad De apparatu belli aduſus
bellum non eugenium theodosij. et
tam armoꝝ de uictoria ōnib; magis
teloꝝ q̄m q̄m utrunq̄ parata. xxxiii.
equitoꝝ ac ōnium subsidijs. nec tam
exercituꝝ uigilis q̄m obsecrōnū ꝓsec
tatōnib; munit. ꝛ euolat ē sacerdotib
ꝙ ꝓpō. ōna cōmuñ loca. aīm imitā et
aꝓtoꝝ tecnas iacebat; cuncta ꝓstrata.
et auxilium ś fida sāctoꝝ intercessiōi pō
cebat. Ac ꝙgm q̄ cnos suos nouꝰ
semp cnoꝝb; animare. ymouari lēti
tia. et ymaī simulachis ueramq; cruen
tā. inspicē et pecudū et ex fibraꝝ ꝙ
scientia secām eugenio uictoriā mūcia
re. sirmachio h agitare ꝛ cōi āmositate
flauiano tunc ꝓfēo. cuj ar ictionib;
magna cuj exr ē in sapiā progressu
eugenium ꝛ cōē fore. ꝙ eo ꝓnūciāt.
Ś; ubi ve relgionis fier auxilio. dico

(c)-2006 Ministerio de Cultura

(c) 2006 Ministerio de Cultura

(c) 2006 Ministerio de Cultura

143

EUSEBII
CESARIE
HISTOR
ECCLES

434